رابه ری کیشی

شیعری کلاسیکی کوردی

تالیف : عزیز گه ردی

تێبینی:

داوای لێبوردن لە خوێنەری بەڕێز دەکەم کە لەکاتی ڕاکێشانی ئەم کتێبە لە کۆمپیوتەرەوە بۆ سەر ترێسی کاغەز ئەم چل ویەک لاپەڕە یەی لێرە بەدوواوە، لەنێوان لاپەڕە (٣٣٦) و لاپەڕە (٣٣٧) پەڕیون.

واتە خوێندنەوەی لاپەڕەکان بە پێی ئەم ڕیزەی خوارەوە دەبێ:

[٣٣٥، ٣٣٦، ب ، پ ، ت ، ج ، چ، ... اا ، اب
، اپ ، ات ، اج ، اچ ... ٣٣٧، ٣٣٨ ...]

پێشەکی

ئەم ڕابەرە، هەر وەکو لەناونیشانەکەیەوە دیارە(ڕابەری کێشی شیعری کلاسیکی کوردی)، تایبەتە بەکێشی شیعری کلاسیکی، واتە بەکێشی عەرووزی و تەنیا ئەو شیعرانەی شاعیرەکان دەگرێتەوە کە بە عەرووزی دەستکاریکراوی عەرەبی هۆنراونەتەوەو ئەو شیعرانە ناگرێتەوە کە بەکێشی بڕگەیی(کێشی پەنجەیی، یان سیلاب یان خۆماڵی)نووسراون.

زۆر ڕای جۆراوجۆر لەبارەی سەرەتای شیعری کوردی هەیەو زۆربەشیان ناکۆکن و ناگەنەوە یەک، بەلاّم گومان لەوەدا نییە کە تا پاش ئیسلام نموونەی وامان بەدەستەوە نییە قەناعەتمان پێ بێنێ کە شیعری کوردی لە ڕادەیەکی وابووبێ سەنگێکی تایبەتی هەبووبێ، ئەوەش هەیە هەندێ لێکۆلەرەوە سەرەتای شیعری کوردی بۆ سروودەکانی ئەڤێستا دەبەنەوە.. بەهەر حاڵ دەرکەوتنی شیعری کوردی دوای ئیسلام لەمەیدانی کێشەوە بە دوو ڕێبازدا هاتووە:

یەکەم: ئەو شیعرانەی بەکێشی بڕگەیی(خۆماڵی)نووسراون. ئەم جۆرە لەتایبەتێتییەکانی زمانی کوردی هەڵدەقوڵێ و مۆرکی ڕەسەنایەتی خۆی پێوەیە، بۆیە هەر هەموو شیعرو سروود و گۆرانی فۆلکلۆری بەم جۆرە کێشە ڕێکخراون، جگە لە شیعری زاری گۆران (هەورامی)، کە هەر هەمووی، جگە لە چەند نموونەیەکی کەم نەبێ، بەم جۆرە کێشە نووسراوە(٥+٥ بڕگە).

دووەم: ئەو شیعرانەی بەکێشی عەرووزی دەستکاریکراو نووسراون، ئەم جۆرە کێشە هەر لە کۆنەوە (باباتاهیری هەمەدانی ٩٣٥-١١٠٠) لەڕێی شیعری فارسییەوە هاتۆتە ناو ئەدەبی کوردی و شاعیرانی کورد پەیڕەوی کێشی عەرزوویان کردووە. دوای باباتاهیر، یەکەم کەس جزیری توانی ئەم جۆرە کێشانە بەزۆربەی قاڵب و دەستوورەکانەوە بێنێتە ناو شیعری کوردی و پاش ئەویش شاعیرانی زارەکانی تر پەرەیان پێداو کێش و قاڵبەکێشی تریان تێدا خستەکار.

نابێ ئەوەشمان لەبیر بچێ کە کێشی بڕگەیی، کێشی ڕەسەنی کوردییەو کێشی عەرووزی بێگانەیە بە خەسیەتەکانی زمانی کوردی و لەسەردەمی بابا تاهیرەوە خزایە ناو شیعری کوردی و لەسەرەتای سەدەی بیستەمەوە وردە وردە پشتی تێکراو ئەویش کشایەوە دواوەو جێگای بۆ کێشی بڕگەیی چۆل کرد کە لەو سەردەمە بەدواوە کەوتە نەش و نما و گەشەی کرد تا وای لێهات ئێستا بەدەگمەن تەنیا شاعیرانی سەر بەڕۆشنبیری کلاسیکی دەگەڕێنەوە سەری و بەکاری دێنن، ئەگەر نا کەس ئاوڕی لێ ناداتەوە.

بایەخدانی من بەم زانستە:

سەرەتای بایەخدانی من بەزانستی عەرووز بۆ سەرەتای حەفتاکان دەگەڕێتەوە.. ئەوسا لەڕێی چەند سەرچاوەیەکی باشی عەرەبییەوە توانیم تارادەیەک لەو زانستە شارەزابم و تەنانەت یەک دووجار وتاریشم لەو بابەتە بلاوکردەوە. یەکێکیان ناوبڕی کردنی نێوان دوو

مامۆستا بوو: (هەردی)و (ڕەئووف عوسمان) کە یەکەم باسێکی پوختی لەسەر کێشی کوردی لە ژمارە (١٠) ی گۆڤاری (برایەتی)دا بڵاوکردبووەوەو دووەم لەژمارە(١٢)ی هەمان گۆڤاردا وەڵامی دابووەوە، منیش بە سێ حەڵقە هەردوو باسەکەم بەشێوەیەکی زانستی هەڵسەنگاند، بەڵام بایەخدانی قووڵتری من بەو زانستە بۆ ساڵانی ١٩٨٦-١٩٨٧و١٩٨٧-١٩٨٨ دەگەڕێتەوە کە وانەبێژی عەرووز بووم لە بەشی کوردی کۆلیجی ئادابی زانکۆی سەلاحەدین.. لەگەڵ وانەگوتنەوەدا هەوڵمدا شیعری دیوانە کلاسیکییەکان شی بکەمەوە و کێشەکانیان لێک جیابکەمەوە، دوای ئەم دووساڵەش من هەر بەردەوام بووم و هەرکاتێ دیوانێکی تازەم بکەوتایە بەردەست، یان شتێکی تازە بڵاوبکرایەوە خێرا کێشی شیعرەکانم دەنووسییەوە.

ساڵی ١٩٩٢-١٩٩٣ پاش هەوڵ و تەقەللایەکی زۆر، لەماستەری ئەدەبی کوردی وەرگیرام، تا ئەوکاتە زۆربەی هەرە زۆری دیوانە باوەکانم لەڕووی کێشەوە شی کردبووەوە، بۆیە بڕیارم دا نامەی ماستەرەکەم لەسەر(کێشی شیعری کلاسیکیی کوردی و بەراورد کردنی لەگەڵ عەرووزی عەرەبی و کێشی شیعری فارسی)دا بێ. کرۆکی نامەکەم لەسەر بنەمای ئەو ئەژمارە هەستابوو کە بۆ کێشی عەرووزی شیعری کلاسیکی کوردی کردبووم.. کێش و قالبەکێشەکانم لێک جیاکردەوەو نموونەم بۆ زەرب و عەرووزی جیاوازی هەریەکەیان هێنا و زیحاف و عیللەی کێشەکانم بە نموونەوە دەرخست و پاشان کێش و قالبە کێشەکانم لەگەڵ کێشی شیعری عەرەبی و فارسی بەراورد کرد. لە چارەکە سەعاتی یەکەمی دانیشتنی تاوتووکردنی نامەکەم، کە باسی چۆنیەتی ئەنجامدانی کارەکەمم کرد ئاماژەم بەوەکرد، کە ئەژمارێکی گشتیم بۆ زۆربەی هەرەزۆری دیوانە کوردییەکان کردووەو لەدەرفەتێکدا وەکو (ڕابەری کێشی شیعری کلاسیکی کوردی) بڵاوی دەکەمەوە. بەڵام تا ئێستا ئەم دەرفەتەم بۆ هەڵنەکەوتبوو، ڕەنگە ئەم دواکەوتنە خێری ئەوەی تێدابووبێ کە لەو ماوەیەدا زۆر دیوانی نوێ دەرچوون و ئەوانیش جێگای خۆیان لەناو ئەم ڕابەرەدا گرت.

پرۆگرامی کارکردن:

دوای دەرهێنانی کێشی شیعری هەموو هۆنراوەکانی هەر دیوانێک کەرەستەیەکی زۆرم لەلاکۆبووەوە. مایەوە ئەوە چۆن مامەڵە لەگەڵ ئەو کەرەستەیە بکەم و چۆن ڕێکی بخەم.. یەک لەدوای یەک ئەم سێ پرۆگرامەم بەکارهێنا.

پرۆگرامی یەکەم:

لە هەر دیوانێکدا، بۆ هەر قالبە کێشێک یەک نموونەی شیعری دیوانەکەم نووسی، ئینجا لەسەراپای دیوانەکە هەر شیعرێک لەسەر ئەو کێشە بوو، تەنیا ژمارەی لاپەڕەکەم لەتەک قالبەکێشەکە نووسی، ئەگەر لاپەڕەیەکی دیوانەکە لە شیعرێک زیاتری تێدا بووبێ بە(ا،ب،ج..) ئاماژەم بۆکردن، پاشان ژمارەی هۆنراوەکانی هەر قالبە کێشێکیش و هەر کێشێکم دەرهێناو ڕێژەی سەدی قالبەکان بۆ کێشەکەی خۆیان و ڕێژەی سەدی هەر

کێشێک بۆ سەرجەمی شیعرەکانم دەرهێنا وەکو ئەم نموونەی خوارەوە کە کێشی شیعرەکانی نالی چاپی دکتۆر مارف پێشان دەدا:

یەکەم:- کێشی هەزەج: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

أ- هەزەجی هەشتی تەواو: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

تەبەسسوم دەردەخا حوققەی دەمی جەوهەر لەنێو ئەودا
بەڵێ میسقالە زەڕڕە زاهیرە جلیوەی لە پرتەودا (ل٤٧ب).

- (٧٥ب، ٨١، ٩٤.٩٧.٩٨، ١٠٠ب، ١٠٣، ١١٠.١١٢، ١١٢ب، ١٢٣.١٢٩و ١٣٠، ١٣٠ب، ١٥٣.١٦٠، ١٦=١٦

ب- هەزەجی هەشتی ئەخرەب: (مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن)

- سەوداسەرەکەی زولفت ئەزهاری لە کن پەشمە
دوورلەو گولە یەعنی ڕووت گولزاری لەکن پەشمە (ل١٠١)

- ١٠٤، ١١١٢، ١١٩، ١٣٧=٥

ج- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور: (مفعول مفاعیلُ مفاعیلُ فعولان)×٢

ئەی سەروی بڵند قەددو برۆ تاق و مەمک جووت
کێ دەستی دەگاتە بەی و ناری ئەگەیشتووت (١٦٠)

- ٦٠ب، ٧٦، ٨٥.٨٦=٥

د- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف: (مفعول مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن)×٢

تاتایی سەری تورڕەیی پڕ پێچشی بادا
هەر تایێکی بارێکی گوڵ و نافە بە بادا (٤٤)

- ٤٥.٤٧، ٤٨.٤٩، ٥٠، ٥٦، ٥٨.٧٧، ٧٧ب، ٨٢، ٨٢ب، ٨٤.٨٧.٨٩، ٨٩ب، ٩٢، ٩٩، ١٠٢.١٠٤، ١٠٤ب، ١٠٥.١١١، ١١٨.١٢٠.١٢١، ١٢٢.١٣٤.١٦٢=٢٨.

هـ- هەزەجی شەشی مەقسوور: (مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢

مەکە ئیخلافی ئەو وەعدەی کە فەرمووت
دەخیلت بم کە خانەی سەبرەکەم سووت (٥٩)

-٦٥.٧١.٧٥، ٧٩، ٧٩ب=٦

و- هەزەجی شەشی مەحزووف:(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢
جەنابی وەک جینان کردم بەمەئوا
حەبیبەی مالیاوا مالی ئاوا (٥١)
- ٦٩. ٩٠. ٩١. ١٩٦،١٢٥. ١٢٦=٧
سەرجەمی هۆنراوەکانی هەزەج= ١٦+٥+٥+٢٨+٦+٧=٦٧
دووەم: کێشی رەمەل: (فاعلاتن فاعلاتن)×٢
أ- رەمەلی هەشتی مەقسوور: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢
ئیلتیقای پۆلادو ئاسن هەر نیزاعە و گیرودار
جەمعی مائوناروزەندو زەندەوو مەرخ و عەفار (٦٢)
-٦٤. ٧٣=٣
ب- رەمەلی هەشتی مەحزووف: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢
ڕیشەکەی پان و درێژە بۆریا خزمەت دەکا
زاهیرە هەرکەس لەتووڵ و عەرزی ڕیشی دا ڕیا (٤٢)
- ٥٢. ٥٤، ٥٤. ٥٥. ٥٧. ١٧٢،٨٨. ٩٢ب،٩٦ب،١٠٦، ١٠٨، ١١٤،
١١٥. ١١٧١، ١٢٤، ١٣٣، ١٤٥. ١٦٩ب=١٩
ج- ڕەمەلی هەشتی مەشکوول: (فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)×٢
بەریقە لیبەرسەر لەبەرقی، تەلەئلوئی لە ئالی
خەسەفەلقەمەر لە ئیشراقی قیامەتی جەمالی (١٢١ب)
١-
د- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور:
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢
لەکنەو جەوهەرە فەردە لە هەیوولا نییە باس
لەحیکەم پەروەریی بوو عەلی سینا نییە باس (٦٦)
١-
هـ- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف:(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢
لایقی مەخزەنی تەبعە هەمو کەنزی غەزەلم
قابیلی زەربی ڕەواجە زەڕوزیوی مەسەلم (٧٨)
- ٩٥. ١٠٣ب، ١١٣. ١١٦، ١١٧ب،١٣١. ١٥٩. ١٦٩١=٩
و- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ:(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢
ا بروان تو طبیبان دل افکارانند
هر دو پیوسته از ان بر سر بیمارانند (٦١)
١ -
ز- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم:(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢

جۆششی تاوە لەنێو دیدەیی گریاغدا
چ تەنوورێکە لەتەندورەیی تۆفاغدا (٤١)
-٧٢ب، ٩٨ب =٣
ح- ڕەمەلی شەشی مەقسوور: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢
گەر دەپرسی من لە بەرچی کەم دەختۆم
من بە برسی قەت مەزانە غەم دەختۆم (٧٤)
-٨٠=٢
ط- ڕەمەلی شەشی مەحزووف: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢
خاوو بێ خاوی دو زولفی خاوو مەز
چاوەچاوی یەک غەزالەی چاوومەز (٦٣)
-١
ی- ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف: (فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢
پێچەیی پەرچەمی یو پرچی سیا
هەر دەڵێی مانگەشەوە کولمی تیا (٥١ب)
-٦٧ا=٢
سەرجەمی هۆنراوەکانی ڕەمەل=٣+١٩+١+١+٩+١+٣+٢+١+٢=٤٢
سێیەم: کێشی موزاریع: (مفاعیلن فاع لاتن مفاعیلن)×٢
ا- موزاریعی هەشتی ئەخرەب: (مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢
دەستم لە گەردەنی خۆت هەڵ مەگرە ئەی حەبیبە
وەبزانە خوێنی خۆمە یا مینەتی ڕەقیبە (٩٣)
-١
ب- موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور: (مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢
سابوونی کەففی پێتە کەفی زاری چاپلووس
خاسی یەتی ڕەقی هەیە نەرمی زمانی لووس (٦٧ب)
-٦٨، ٧٠، ١٤٠=٤
ج- موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف: (مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢
بنوارە وشکە سۆفی یو ڕەقسی بەهەڵهەڵە
دیسان لەبەحری وشکی هەوا کەوتە پێ مەلە (١١٠٠)
-١٠٨ب، ١٣٢، ١٤٧=٤
سەرجەمی هۆنراوەکانی موزاریع: ١+٤+٤=٩
چوارەم: کێشی موجتەس (مستفع لن فاعلاتن فاعلاتن)×٢
-موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع

لان)×٢
شەوی بەهاری جەوانی خەوێ بو پرتەشویر
لەفەجری پایزی پیری بەیانی دا تەعبیر (١٣٨)
١-
سەرجەم هۆنراوەکانی موجتەس=١
پێنجەم: رەجەز(مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢
-رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢
نەحوەلی تەفرەقە نەزەر تەقویەتی سەبەب دەکا
عارفی وەحدەت ئاشنا لەم قسەیە ئەدەب دەکا (٥٣)
١-
سەرجەمی هۆنراوەکانی رەجەز: ١
شەشەم: بەسیت: (مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢
-بەسیتی هەشتی مەتوی: (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢
دووری لەمن خستەوە بێ سەبەبێ یاری من
باری خودایا کە تۆ بگری سەبەبکاری من (٨٣)
١-
سەرجەمی هۆنراوەکانی بەسیت: ١
حەفتەم: کێشی تەویل: (فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن)×٢
-تەویلی هەشتی مەقبووز: (فعولن مفاعیلن فعولن مفاعلن)×٢
دەروونی لیداریشما رەزووری وەبەردیهی
کەفرمێسکی گەرمیێن ئیلا ئاوی سەردیهی (١٢٧)
١-
سەرجەمی هۆنراوەکانی تەویل: ١
سەرجەمی هۆنراوەکانی دیوانی نالی: ٦٧+٤٢+٩+١+١+١+١+١=١١٢

هەندێ ساڵ، لە بەشی کوردی، یەک دوو قوتابی پۆلی چوارەم بەپێی ئەم پرۆگرامەو لەژێر چاودێری ئێمە لە کێشی شاعیرە کلاسیکییەکانی کوردیان کۆڵیوەتەوە، تەنانەت هەندێکیان باسەکانیان لە گۆڤارەکاندا بڵاویش کردۆتەوە، جگە لەوەی هەندێ لەو برادەرانەی نامەی ماستەریان لەسەر شیعری شاعیرێکی تایبەتی نووسیوە، لەسەر ڕێنمایی ئێمە، ئەم پرۆگرامەی ئێرەیان پەیڕەوکردووە.
بەڵام من خۆم لەم ڕابەردا ئەم پرۆگرامەم بەکارنەهێنا لەبەر ئەم هۆیانەی خوارەوە:
١- مەرج نییە دیوانی هەر شاعیرێک تەنیا یەک چاپی هەبێ تا هەموو خوێنەران بگەڕێنەوە سەر لاپەڕەکانی بۆ دیارکردنی کێشەکان. بۆ نموونە هەر نالی چەندەها دیوانی جۆراوجۆری ئێستا لەبەردەستدایە: چاپی گیوی موکریانی، چاپی مەلاعەبدولکەریمی

موددەریس، چاپی دکتۆر مارف خەزنەدار.. دابەشبوونی شیعرەکان لە دیوەکان و لاپەرەی شیعرەکان بە هیچ جۆرێ وەکو یەک نییە.. بۆیە ناکرێ سوود لەم پرۆگرامە وەربگیرێ بۆ هەموو چاپەکان.. ئەوەی بیەوێ کێشی شیعرێک وەربگرێ هەردەبێ بگەڕێتەوەسەر ئەو چاپەی پرۆگرامەکەی لەسەرکراوە.

٢- لەوانەیە لەداوارۆژدا ئەم دیوانانە چاپی تریان بکرێ و بەشێوەی تر رێک بخرێن بەمەش دووبارە ژمارەی لاپەرەکانیان تێک دەچن و پرۆگرامەکە[illegible] خوێنەر نادا.

پرۆگرامی دووەم:

لە پێشەوە هەموو کێشەکان و قالبەکێشەکانم بەناوو پێیەکانەوە نووسی و ژمارەیەکم دایە کێشەکان ١.٢.٣.. و تیپێکم بۆ قالبە کێشەکان دانا أ.ب.ج.. ئینجا بۆ دۆزینەوەی کێشەکانی هەر دیوانێک دوو جۆر خشتەم دانا:

لە خشتەی یەکەمدا:

١- بەرێز لاپەرەی یەکە یەکەی شیعرەکانی دیوانەکەم نووسی و بەرامبەر ژمارەی لاپەرەکە، ژمارەی کێشەکەو ژمارەی قالبە کێشەکەم نووسی.

٢- لەخشتەی دووەمدا:

یەکەمجار ژمارەی کێشەکەو تیپی قالبەکەم نووسی ئینجا ئەو شیعرانەی سەربەو قالبە کێشەن یەکە یەکە ژمارەی لاپەرەکانم لەتەک نووسی.

بەم جۆرە خوێنەر دەتوانی بەهەر خشتەیەکی بیەوێ مەبەستی خۆی بێنێتە دی، ئەگەر بیەوێ بزانێ شیعرێک لە چ کێش و قالبێکە، بە لاپەرەی شیعرەکە دەچێتەوە سەر خشتەی یەکەم و کێشەکەی دەدۆزێتەوە، خۆ ئەگەر بیەوێ بزانێ لە فلانەکێشدا چەند هۆنراوەی بەکارهێناوە ئەوا بە خشتەی دووەم لەبەرامبەر هەر قالبەکێشێک لاپەرەکان دەدۆزێتەوە.

بۆ ئەم پرۆگرامە ناتوانم هەموو کێش و قالبەکان لێرە بنووسمەوە، چونکە جێگایەکی زۆر دادەگرێ، تەنیا بەشی کێشی هەزەج دەنووسمەوە کە لە لیستی کێش و قالبەکانی لای من، ژمارە(٦) بە کێشی هەزەج دراوە و ئەمەش قالبەکانی:

(٦) - کێشی هەزەج: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٣

(٦-١)هەزەجی هەشتی موسەبەغ:(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢

(٦-٢) هەزەجی هەشتی تەواو:(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

(٦-٣) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبەغ:(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢

(٦-٤) هەزەجی هەشتی ئەخرەب:(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢

(٦-٥) هەزەجی هەشتی مەقسوور:(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢

(٦-٦) هەزەجی هەشتی مەحزووف:(مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢

(٦-٧) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور:(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢

(٦-٨) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف: (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢

(٦-٩) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم: (مفعول مفاعلن مفاعیل فعول)×٢

(٦-١٠) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەقبووزی ئەزەل: (مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع)×٢

(٦-١١) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەجبووب: (مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×٢

(٦-١٢) هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی ئەبتەر: (مفعول مفاعیل مفاعیل فع×٢)

(٦-١٣) هەزەجی شەشی موسەببەغ: (مفاعیل مفاعیلن مفاعیلان)×٢

(٦-١٤) هەزەجی شەشی تەواو(سالم) : (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

(٦-١٥) هەزەجی شەشی مەقسوور: (مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢

(٦-١٦)هەزەجی شەشی مەحزووف: (مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢

(٦-١٧) هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف: (مفعول مفاعلن فعولن)×٢

(٦-١٨) هەزەجی چواری موسەببەغ: (مفاعیل مفاعیلان)×٢

(٦-١٩) هەزەجی چواری تەواو: (مفاعیلن مفاعیلن)×٢

(٦-٢٠) هەزەجی چواری ئەخرەب: (مفعول مفاعیلن)×٢

ئێستاش دیوانی نالی چاپی د. مارف وەک نموونە وەردەگرین:

١- خشتەی یەکەم:

٤٤(٦-٨)

٤٥(٦-٨)

٤٧أ(٦-٨)

٤٧ب(٦-٢)

٤٨(٦-٨)

٤٩(٦-٨)

٥٠(٦-٨)

٥١(٦-١٦)

٥٦(٦-٨)

٥٨(٦-٨)

٦٠(٦-٧)

لێرەدا یەکەمیان وەربگرین واتە: شیعری لاپەڕەی چل و چوار لەسەر کێشی ژمارە شەشە کە لە لیستی پێشەوە نووسراوە هەزەجە و لە هەزەجیش قالبی (٨)ە کە لە لیستەکەدا نووسراوە: هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف، واتە شیعرەکە لەسەر ئەم قالبە کێشەیە:

هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢

٢- خشتەی دووەم:

کێش	قالب	لاپەڕە	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
٦	٦-١	١٢٧	١	
	٦-٢	٤٧ب، ٧٥ب، ٨١، ١٢٣، ١٢٩، ١١٣١، ١٣٠ب، ٩٤، ٩٧، ١٩٨، ١٠٠ب، ١١٠٣، ١١٠، ١١٢ب، ١٥٣ .	١٥	
	٦-٤	١١٩، ١٣٧	٢	

واتە: قالبەکێشی ٦-١ کە هەزەجی هەشتی موسەبیەغە شیعری لاپەڕە(١٢٧)ی پێ نووسراوە، یان(٦-٢) کە هەزەجی هەشتی تەواوە، شیعرەکانی ئەم لاپەڕانەی پێ نووسراوە: ٤٧ب،٧٥ب،٨١،٩٤،٩٧،١٩٨،١٠٠ب، ١١٠٣، ١١٠، ١١٢ب، ١٢٣، ١٢٩، ١١٣١، ١٥٣.

*** پرۆگرامی یەکەم و دووەم لە وتاری (کێشی شیعری کوردی و فارسییەکانی مەحوی و بەراوردێکی نێوانیان)، گۆڤاری زانکۆی سلێمانی -١٣ پەیڕەوکردووە.**

بەڵام ئەم پرۆگرامەشم لە بەرهەمان هۆیەکانی ڕەت کردنەوەی پرۆگرامی یەکەم، نایە لاوەو هاتمە سەر پرۆگرامی سێیەم.

پرۆگرامی سێیەم: ئەوەیە کە لێرە(لەم ڕابەرەدا) بەکارم هێناوە! دیوانەکانم بەڕێز وەرگرتووەو لەهەر دیوانێکدا دێری یەکەمی هەموو شیعرەکانم نووسیوەو لەژێر دێرەکەدا پێیەکان و ناوی قالبە کێشەکەم نووسیوە، لە کۆتایی هەر دیوانێکدا ئەژمارێکی شیعرەکان و کێشەکانم کردوەو لە کۆتایی هەموو دیوانەکانیشدا ئەژمارێکی گشتیم بۆ

هەموو هۆنراوەکانی ناو دیوانەکان کردووەو ڕێژەی سەدی کێش و قالبەکانم دەرهێناوە، بەمەوەش بۆچوونێکی نزیکەی زۆربەی شیعری کلاسیکی (عەرووزی) کوردیان بۆ دروست دەبێ.

من ئەم پرۆگرامەم لەبەر ئەم هەموویانە پەسندتر کرد:

١- بۆ خوێنەر ئەوە ئاسانترە کە یەکسەر دێری یەکەمی قەسیدەکانی بۆ نووسراوەو پێیەکان و ناوی کێشەکەی ڕاستەوخۆ دراوەتێ، ئەرکی گەڕانەوەی سەر لاپەڕەو خشتە ناکێشێ.

٢- هەرچەندە دێرەکانی یەکەم لە چاپێکی تایبەتی وەرگیراوە، بەڵام بۆ هەموو چاپەکان شیعرەکان هەر هەمان شیعرن و تەنیا لاپەڕەی چاپەکان دەگۆڕێ، ئەمەش گرفت دروست ناکا چونکە خوێنەر دێری یەکەمی لەبەردەستدایە.

ئیتر هیوادارم بەم ئەرکە خزمەتێکی بچووکی شیعری کلاسیکی کوردی و خوێنەری کوردم کردبێ بەتایبەتی ئەوانەی بەدوای کێشی شیعری کلاسیکیدا دەگەڕێن..

عەزیز گەردی

کێش و قاڵبە کێشە عەرووزییەکانی
شیعری کلاسیکیی کوردی

لە ئەنجامی دەرهێنانی کێش و قاڵبە کێشە عەرووزییەکانی ئەم کۆمەڵە دیوانە شیعرییە کوردییەی لێرە بەدواوە خراونەتە بەرچاو، دەرکەوت کە ئەم کێش و قاڵبە کێشە عەرووزییانەی خوارەوە لە شیعری کلاسیکیی کوردیدا بەکارهاتوون:

لە بازنەی سێیەمدایە، پێیەکانی ئەمانەن:

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

لەکوردیدا ئەم قاڵبانەی هەیە:

١- هەزەجی هەشتی موسەببەغ: (مفاعیلن، مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: مفاعیلان، مفاعیلن.

لە ڕۆما کەوتە بەرچاوم کەسێکی هائیم و حەیران

بەهەیبەت تێگەییم کوردە بەشێوەی ئەهلی کوردستان(حاجی:٩١)

له	رۆ	ما	کەو	تە	بەر	چا	وم	کە	ـسێـ	ـسکی	ها	ئیـ	ـم وو	حەیـ	ـران
بە	هەیــ	ـبەت	تێ	ـگە	یەم	کور	دە	بە	شێـ	ـوەی	ئەهـ	ـلی	کور	دسـ	تان
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	- .
مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـ	ـلان

٢- هەزەجی هەشتی تەواو(سالم): (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: مفاعیلن، مفاعیلان.

ڕەقیب و موددەعی فیتنەو عەلاقەی چاوی جادووتن

لەگۆشەی گووشوارەت نایبی هارووت و مارووتن (نالی:٨١)

رە	قیـ	ب و	مود	دە	عی	فیتـ	ـنەو	عە	لا	قەی	چا	وی	جا	دوو	تن
لە	گۆ	شەی	گوو	ش	وا	رەت	نا	یـ	ـبیی	ها	ڕوو	ت و	ما	ڕوو	تن
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-
مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـــ	ـلن	مـــ	ـــفا	عیـ	ـلن

٣- هەزەجی هەشتی مەقسوور: (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعولان، فعولن.
بەیادی چاوی مەستی تۆیە وا پەیمانە ڕەققاس
بەدەوری شەمعی ڕووتا دڵ وەکوو پەروانە ڕەققاس(خادیم:١٤٩.١)

بە	با	دی	چا	وی	مەس	تی	تۆ	یە	وا	پەی	ما	نە	ڕەق	قاس
بە	دەو	ری	شەم	عی	ڕوو	تا	دڵ	وە	کوو	پەر	وا	نە	ڕەق	قاس
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-.
مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	فـ	ـعو	لان

٤- هەزەجی هەشتی مەحزووف:(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢.
دوو عەرووزی هەیە: فعولن، فعولان.
لەبەزمی عیشرەتی ئیمشەو مەی و مەعشووق جامع
فیراغولباله عاشق لەم شەوە کەس نابێ مانع (خادیم : ١٥٣.١)

لە	بەز	می	عیش	ڕە	تی	ئیم	شەو	مە	ی و	مەع	شوو	ق	جا	مع
فی	را	غول	با	لە	عا	شق	لەم	شە	وە	کەس	نا	بێ	ما	نع
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-
مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	مـــ	ـفا	عیـ	ـلن	فـ	ـعو	لن

٥- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور: (مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولان)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعولان، فعولن
ماتم وەکو زولفەینی سیەه گرتی سەراپات
بۆشی لە ڕوخت تەعبییەیی بەیدەق و شامات (نالی : ١٣٥)

ما	تم	وە	کو	زوڵ	فەی	نی	سیـ	یەه	گر	تی	سە	را	پات
بۆ	شی	لە	ڕو	خت	تەع	بیـ	یە	یی	بەی	دە	ق و	شا	مات
-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-.
مفـ	ـعو	ل	مـــ	ـفا	عیـ	ـل	مـــ	ـفا	عیـ	ـل	فـ	ـعو	لان

٦- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف: (مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن)×٢.

دوو عەرووزی هەیە: فعولن، فعولان

ئەی قەلعەیی ماهم کە دەڵێی ئەوجی بورووجی
وەی قوللەیی دووری کە دەڵێی قامەتی عووجی (نالی: ١١٨)

ئەی	قەل	عە	بی	ما	هم	کە	دە	لێی	ئەو	جی	بو	روو	جی
وەی	قول	لە	بی	دوو	ری	کە	دە	لێی	قا	مە	تی	عوو	جی
-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـل	مـ	ـفا	عیـ	ـل	فـ	ـعو	لن

٧- هەزەجی هەشتی ئەخرەب: (مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢.

دوو عەرووزی هەیە: مفاعیلن مفاعیلان.

عیشقت کە مەجازی بێ خواهش مەکە ئیللا کچ
شیرین کچ و لەیلا کچ، سەلما کچ و عەزرا کچ (نالی: ١٣٧)

عیش	قت	کە	مە	جا	زی	بێ	خوا	هش	مە	کە	ئیل	لا	کچ
شی	رین	ک	چ و	لەی	لا	کچ	سەل	ما	ک	چ و	عەز	را	کچ
-	-	ب	ب	-	-	-	-	-	ب	ب	-	-	-
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـلن

٨- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم: (مفعول مفاعلن مفاعیلُ فعولْ)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فعولْ، فعل، فاع، فع.

سەیید نەسەبێ لەنەسلی زەهرایی بەتوول
یەعنی نەتەوەی عەلی فوحوول ئیبنی فوحوول (بێخود: ١٤٥)

سەی	یەد	نە	سە	بێ	لە	نەس	لی	زەه	را	یی	بە	توول
یەع	نی	نە	تە	وەی	عە	لی	فو	حوول	ئیب	نی	فو	حوول
-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-	ب	ب	-.
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـل	فـ	ـعول

٩- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل: (مفعول مفاعلن مفاعيلن فاع)×٢.

چوار عەرووزی هەیە: فاع، فعول، فعل، فع.

بێخود ئەتەوێ قەسری قەناعەت بێ جێت

ڕازی بە بەوەی کەوا خودا داویە پێت (بێخود: ١٤٤)

جێت	بێ	عەت	نا	قە	ڕێ	قەس	وێ	تە	ئە	خود	بێ
پێت	بە	داو	دا	خو	وا	کە	وەی	بە	بە	زی	ڕا
-	-	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-	-
فاع	ـلن	عیـ	ـفا	مـ	ـلن	عـ	ـفا	مـ	ل	ـعو	مفـ

١٠- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب: (مفعولُ مفاعلن مفاعيلن فعلْ)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فعل، فعول، فاع ، فع.

ئێمەش دەمرین دەبینە خاکی سەرەڕێ

ئەم ڕۆژۆ شەوە تەنووری سوبحی دەگرێ (حاجی:١٥١)

ڕێ	ڕە	سە	کی	خا	نە	بی	دە	ڕین	م	دە	مەش	ئێ
ڕێ	گ	دە	حی	سوب	ڕی	نوو	تە	وە	شە	ژۆ	ڕۆ	ئەم
-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-	-
ـعل	فـ	ـیل	عـ	ـفا	مـ	ـلن	عـ	ـفا	مـ	ل	ـعو	مفـ

١١- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر: (مفعولُ مفاعيلُ مفاعيلن فع)×٢.

چوار عەرووزی هەیە: فع، فعول، فاع ، فعل.

مزگینێ ژ مەرا بێتە ژ سور شیرینێ

جانی خوەیی شیرین ددەم مزگینێ (جزیری : ٥٠٥)

نێ	ڕی	شی	سور	ژ	تە	بێ	ڕا	مە	ژ	گینێ	مز
نێ	گی	مز	دەم	د	نە	ڕی	شی	یی	خوە	نی	جا
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-
فع	ـلن	عیـ	ـفا	مـ	ـل	عیـ	ـفا	مـ	ل	ـعو	مفـ

١٢- هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ: (مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلان)×٢

از پير مغان آمد يارم قدحی در دست

خۆ فيتنە بو پيرايەی فيتنەيشی بەخۆيا بەست (مەحوی: ٣٣٠)

از	پیـ	ـر	م	غان	آ	مد	یا	رم	ق	ده	حی	دەر	دەست
خۆ	فیتـ	ـە	بو	پیـ	را	یەی	فیتـ	نەی	شی	بە	خۆ	یا	بەست
-	-	ب	ب	-	-	-	-	-	ب	ب	-	-	-.
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـلان

١٣- هەزەجی شەشی تەواو(سالم): (مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: مفاعيلن، مفاعيلان.

گيا پڕ بۆنی کوردەو ناوەکەی خاوە

هەموو دەم کەسکە سەوزە ڕووگەش و ماوە (هەرشەمی: ٥٦)

کـ	ـسیا	پڕ	بۆ	نی	کور	دەو	نا	وە	کەی	خا	وە
هە	موو	دەم	کەس	کە	سەو	زە	روو	گە	ش و	ما	وە
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-
مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن

١٤- هەزەجی شەشی مەقسوور: مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢.

دوو عەرووزی هەیە: فعولان، فعولن.

کەتۆ قيبلەی دەمت سابينە قوربان

لەسەر قوبلە دڵم مەشکێنە قوربان (نالی: ٩٠)

کە	تۆ	قیب	لەی	دە	مت	سا	بین	نە	قور	بان
لە	سەر	قوب	لە	د	لم	مەش	کێن	نە	قور	بان
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-ە
مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	فـ	ـعو	لان

١٥- هەزەجی شەشی مەحزووف: مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢.

دوو عەرووزی هەیە: فعولن، فعولان.

دەروونم پڕ کەباب و و دەردە بێ تۆ

دڵم گەرم و و هەناسەم سەردە بێ تۆ (نالی: ٩٠)

ده	روو	نم	پر	که	با	ب وو	دەر	ده	بێ	تۆ
د	لم	گەر	م وو	هە	نا	سەم	سەر	دە	بێ	تۆ
ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-
مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	فـ	ـعو	لن

١٦- هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور: (مفعولُ مفاعلن فعولان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فعولان، فعولن.

شمشادی خەرام و سەر وی غەنناج

جانان د برت ب عیشوە تاراج (جزیری: ١٦٤)

شم	شا	دی	خە	را	م و	سەر	وی	غەن	ناج
جا	نان	د	ب	رت	ب	عیش	وە	تا	راج
-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-ه
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعو	لان

١٧- هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف: (مفعولُ مفاعلن فعولن)×٢.

دوو عەرووزی هەیە: فعولن، فعولان.

هەر کوردە لە بەینی کوللی میللەت

بێ بەهرە لە خوێندن و کیتابەت(حاجی: ٢٦٣)

هەر	کور	دە	لە	بەی	نی	کول	لی	میل	لەت
بێ	بەه	رە	لە	خوێن	د	ن وو	کی	تا	بەت
-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعو	لن

١٨- هەزەجی شەشی مەقبووزی مەحزووف: (مفاعلن مفاعلن فعولن)×٢.
(مفاعلن مفاعلن فعولن)×٢.
دوو عەرووزی هەیە: فعلون، فعولان
جوانتری لە تۆ نەدیوە قەت چاو
لە دایکی نەبووە کەس بەوێ شیاوێ (حەقیقی: (٨١)

جو	وان	ت	ری	له	تۆ	نە	دی	وە	قەت	چاو
له	دای	کی	نەب	وە	کەس	بە	وێ	ش	یا	وێ
ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	-
مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن	فـ	ـعو	لن

١٩- هەزەجی چواری موسەببەغ: (مفاعیلن مفاعیلان)×٢.
دوو عەرووزی هەیە: مفاعیلان، مفاعیلن.
بە دل ئیرو خە دەنگم ئەز
ژ مەکرا وان دو سولتانان (باتەیی: ٩٤)

بە	دل	نی	رۆ	خە	دەن	گم	ئەز
ژ	مەک	را	وان	دو	سول	تا	تان
ب	-	-	-	ب	-	-	-٥
مـ	ـفا	عیـ	ـلن	مـ	ـفا	عیـ	ـلان

٢٠- هەزەجی چواری تەواو: (مفاعیلن مفاعیلن)×٢
هەرو صەد جار ژ ئلفاوێ
دبم کەیفێ ل مەیخانێ (خانی: ٨٣)

هە	رو	صەد	جار	ژ	ئل	ڤا	وێ
د	بم	کەی	ڤن	ل	مەی	خا	نێ
ب	-	-	-	ب	-	-	-
مـ	فا	عیـ	لن	مـ	فا	عیـ	ـلن

٢١- هەزەجی چواری ئەخرەب: (مفعول مفاعیلن)×٢
ئەو یارە بەرەعنایی
وەک سەروی خەرامانە

ئەو	یا	رە	بە	رەع	نا	یی
وەک	سەر	وی	خە	را	ما	نە
-	-	ب	ب	-	-	-
مفـ	ـعو	ل	مـ	ـفا	عیـ	ـلن

دووەم: **کێشی ڕەمەل**:لە بازنەی سێیەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:

١- ڕەمەلی هەشتی تەواو (سالم): (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ .
دوو عەرووزی هەیە: فاعلاتن، فاعلاتان.
موحبەتێ میحنەت د زۆرن حوب دبێم بێ شک بەلایە
عومرو ژی خوەش پێ دبوورن سۆتن وو دەردوو بەلایە (جزیری: ٤٤)

مرج	بە	تێێ	میح	نەت	د	زۆ	رن	حوب	د	بێم	بێ	شک	بە	لا	یە
عوم	رو	ژی	خوەش	پێ	د	بوو	رن	سۆ	ت	ن وو	دەر	دوو	بە	لا	یە
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن

٢- ڕەمەلی هەشتی مەشکوول: (فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فاعلاتن، فاعلاتان.
سەنەمن ژ قەوسی ئەبرۆ دو هیلالی نەو نوماندن
دو کەمان ل بورجی میزان ب غەزەب ل من کشاندن (جزیری: ٣٧٧)

سە	نە	من	ژ	قەو	سی	ئەب	رۆ	دو	هی	لا	لی	نەو	نو	مان	دن
دو	کە	مان	ل	بور	جی	می	زان	ب	غە	زەب	ل	من	ک	شان	دن
ب	ب	-	ب	-	ب	-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن

٣- ڕەمەلی هەشتی مەخبوون: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعلاتن، فعلاتان.
فەلەکا ئەتلەسی سەرگەشتە د جاما مەحویابە
مەوج ددەت قولزومی عیشقێ مەل سەر دەست غورابە (جزیری: ٤٣٠)

فە	لە	کا	ئەت	لە	سی	سەر	گەش	تە	د	جا	ما	مە	حو	با	بە
مەوج	د	دەت	قول	زو	می	عیش	قێ	مە	ل	سەر	دەس	ت	غو	را	بە
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن

٤- ڕەمەلی هەشتی مەقسوور: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ .
دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.
من د دل کوڤان هزارن داغ و کەیبەر بێ حیساب
میحنەتا وەردێن ب خارن وین د دلدا سەد نوشاب (جزیری: ٧٩)

من	د	دل	کوو	ڤان	هـ	زا	رن	دا	غ و	کەی	بەر	بێ	حی	ساب
میح	نە	تا	وەر	دێن	ب	خا	رن	وین	د	دل	دا	سەد	نو	شاب
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	- و
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلان

٥- ڕەمەلی هەشتی مەحزووف: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ .
دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلان.
مووی سپی کردم بە شووشتن ناوی عەینی شۆرە شەت
شۆرەشەت یەعنی کە تێیدا خود بەخود قەل بوو بە بەت (نالی: ٥٧)

مووی	ســ	پی	کر	دم	بە	شووش	تن	نا	وی	عەی	نی	شۆ	رە	شەت
شۆ	رە	شەت	یەع	نی	کە	تێی	دا	خود	بە	خود	قەل	بوو	بە	بەت
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلن

٦- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ .
چوار عەرووزی هەیە: فعلان، فعلن، فع لان، فع لن.
- لەم قالبەدا، دەشی (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن)
حەک بکەم دەفتەری سەعدی بەدەمی ئەر بە بەیان
بێمە سەر مەدحی دەهانت لە دەما بەندە زمان (سالم: ٩٠)

حەک	ب	کەم	دەف	تە	ری	سەع	دی	بە	دە	می	ئەر	بە	بە	یان
بێ	مە	سەر	مەد	حی	دە	ها	نت	لە	دە	ما	بەن	دە	ز	مان
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-.
فا	عـــ	ـــلا	تن	فعـــ	ـــعـــ	ـــلا	تن	فـــ	ـــعـــ	ـــلا	تن	فـــ	ـــعـــ	ـــلان

٧- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ .

چوار عەرووزی هەیە: فعلن، فعلان، فع لن، فع لان.

- لەم قالبەدا، دەشتی (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەكێكیاندا بێ بەمەخبوون (فعلاتن).

سونبولی توڕڕە كە پەرژینە بە پەهلوویی گوڵا

موویەمووو هەریەكە داوێكە لەڕێی مورغی دڵا (سالم: ٢٦)

سون	بو	لی	تور	ڕە	كە	پەر	ژی	نە	بە	پەه	لوو	یی	گو	لا
موو	بە	موو	هەر	یە	كە	دا	وێ	كە	لە	ڕێی	مور	غی	د	لا
-	پ	-	-	پ	پ	-	-	پ	پ	-	-	پ	پ	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلن

٨- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لان، فع لن، فعلان، فعلن.

- لە قالبەدا، دەشتی (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەكێكیاندا بێ بەمەخبوون (فعلاتن).

زالمی دڵڕەقی گرژیی موسلمان ئازار

هەر بە بەنیزایە كە ڕەنگی بگەڕێتە ڕوخسار (مەحوی: ٣٣٧)

زا	ل	می	دل	ڕە	قی	گر	ژی	ی	مو	سول	مان	ئا	زار
هەر	بە	نیـ	زا	یە	كە	ڕەنـ	ـگی	بـ	گە	ڕێـ	تە	ڕو	خسار
-	پ	-	-	پ	پ	-	-	پ	پ	پ	-	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فع	لان

٩- ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لن، فع لان، فعلن، فعلان.

لەم قالبەدا، دەشتی (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەكێكیاندا بێ بەمەخبوون (فعلاتن).

دڵ دەڵێ سەیری چەمەن خۆشە جەوابی نادەم

موددەتێكە لە قەفەسدایە عەزابی نادەم (نالی: ٧٢)

دڵ	دە	ڵێ	سەی	ری	چە	مەن	خۆ	شە	جە	وا	بی	نا	دەم
مود	دە	تێ	كە	ل	قە	فەس	دا	یە	عە	زا	بی	نا	دەم
-	پ	-	-	پ	پ	-	-	پ	پ	-	-	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فع	لن

١٠- ڕەمەلی شەشی موسەببەغ: (فاعلاتن فعلاتن فاعلاتان)×٢
گەلاڕێزانە گیانە بۆ چەمەنزار
هاژە هاژی بای خەزانە ڕووبەڕووی شار (بەختیار زێوەر: ١٩٨)

گە	لا	ڕێ	زا	ئە	گ	یا	نە	بۆ	چە	مەن	زار
ها	ژە	ها	ژی	بای	خە	زا	نە	ڕوو	بە	ڕووی	شار
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-.
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تان

١١- ڕەمەلی شەشی مەخبوون: (فاعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعلاتن، فعلن.
ڕووی لەناو تورڕە چرایە لە شەوایە
نەیشەکەر قامەتە قەندی لە لەبایە (سالم: ١٣٧)

ڕووی	لە	ناو	تور	ڕە	چ	را	یە	لە	شە	وا	یە
نەی	شە	کەر	قا	مە	تە	قەند	دی	لە	لە	با	یە
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-	-
فا	عـــ	ـــلا	تن	فـــ	ـــعـــ	ـــلا	تن	فـــ	ـــعـــ	ـــلا	تن

١٢- ڕەمەلی شەشی مەقسوور: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.
ئەلویداع ئەی مولکی بابان ئەلویداع
ئەلویداع ڕەیحانی جانان ئەلویداع (سالم: ٧٥)

ئەل	وی	داع	ئەی	مول	کی	با	بان	ئەل	وی	داع
ئەل	وی	داع	ڕەی	حا	نی	جا	نان	ئەل	وی	داع
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-•
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلان

١٣- ڕەمەلی شەشی مەحزووف: (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلان.

لێوی تۆ ئەو وەختی سەر ساغر دەچوو

لێوی ساغی خۆزگە لێوی من دەبوو (سالم: ١١١)

لن	وی	تز	ئەو	وەخ	تی	سەر	سا	غر	دە	چوو
لن	وی	سا	غر	خۆز	گە	لن	وی	من	دە	بوو
-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلن

١٤- ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور: (فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فعلان، فعلن، فع لان، فع لن.

- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن).

غەبغەب و خاڵ و لەب و و تورڕەیی یار

سونبول و وسیب و بنەفشە و گوڵە نار (سالم: ٥٧)

غەب	غە	ب وو	خا	ل و	لە	ب وو	تور	رە	یی	یار
سون	بو	ل وو	سی	ب و	ب	نەف	شەو	گو	لە	نار
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-.
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلان

١٥- ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف: (فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فعلن، فعلان، فع لن، فع لان.

- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن).

لە تەرەف یارەوە نۆبەی زەفەرە

ئەی دڵ ئامادە بەخوێنت هەدەرە (سالم: ١٢٥)

لە	تە	رەف	یا	رە	وە	نۆ	بەی	زە	فە	رە
ئەی	د	لا	ما	دە	بە	خوێ	نت	هە	دە	رە
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلن

١٦- ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ: (فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لان، فع لن، فعلان، فعلن.

- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن).

خەو فناکە دڵم ئازوردە لە زولف

حاڵەتی تاڵخە لە شەودا بێدار (سالم: ٥٧)

خەو	ف	نا	کە	د	ل	ما	زۆر	دە	لە	زولف
								ب	ب	-.
حا	لە	تی	تاڵ	خە	لە	شەو	دا	بێ	دار	
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	-	ـ	
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فع	لان	

١٧- ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم: (فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لن، فع لان، فعلن، فعلان.

- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن).

راستە ئەی زولفی سییەه مارانی

حاریسی گەنجی ڕوخی یارانی(سالم: ١٤٩)

رلـ	تە	ئەی	زول	لی	سپـ	یەه	ما	را	نی
حا	ری	سی	گەن	جی	ڕو	خی	یا	را	نی
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فع	لن

١٨- ڕەمەلی شەشی مەجحووفی موسەببەغ: (فاعلاتن فاعلاتن فاع)×٢

سێ عەرووزی هەیە: فاع، فاعلن، فاعلان.

ئیحتیرازا زاهیدان لازم ت بت

گەر ببینێ وەجهی خووبێ ڕەند (هەکاری: ١١٥)

ئیع	تی	را	زا	زا	هیـ	دان	لا	زم	ت	بت
								-	ب	-
گەر	ب	بی	تن	وەج	هی	خوو	بێ	ڕەند		
-	ب	-	-	-	ب	-	-	ـ		
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلا	تن	فاع		

٢٠- رەمەلی چواری موسەببەغ: (فاعلاتن فاعلاتان)×٢

تۆیەکەم شیرینە شکار
شەکرە سێوێکە خڕوجوان (بەختیار زێوەر: ١١٨)

تۆ	پە	کەم	شی	ری	نە	شک	لی
شەک	رە	سن	وێ	کە	خ	پوو	جوان
-	ب	-	-	-	ب	-	.-
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تان

٢٠- رەمەلی چواری تەواو (سالم): (فاعلاتن فاعلاتن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلاتن فاعلاتان.

شێخی من شێخ پارسا بوو
کامیل وو ئەهلی خودا بوو (نالبەند: ٥)

شێ	خی	من	شێخ	پا	ر	سا	بوو
کا	می	ل وو	ئەم	لی	خو	دا	بوو
-	ب	-	-	-	ب	-	-
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلا	تن

٢١- رەمەلی چواری مەقسوور: (فاعلاتن فاعلان)×٢

سێ عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن، فاعلاتن.

گرە بدەن قەولن مە گزتی
ئەی عەزیزێت دڵ بزار (نالبەند: ٣، ٤٠٢)

گرە	ب	دەن	قەو	لن	مە	گز	تی
				-	ب	-	-
ئەی	عە	زی	زێت	دڵ	ب	زار	
-	ب	-	-	-	ب	-•	
فا	عـــ	ـــلا	تن	فا	عـــ	ـــلان	

٢٢- رەمەلی چواری مەحزووف: (فاعلاتن فاعلن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلاتن.

ئەی گەلی کوردا بزانن
رابنە سەرخو بەسسە خەو (نالیەند: ٥،)

ئەی	کە	لی	کور	دا	ب	زا	تن
				–	ب	–	–
راب	تە	سەر	خو	بەس	سە	خەو	
–	ب	–	–	–	ب	–	
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلن	

سێیەم: کێشی موزاریع: لە بازنەی چوارەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن: (مفاعیلن فاع لاتن مفاعیلن)×٢.
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:
١- موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور: (مفعولُ، فاع لات، مفاعیلُ، فاع لان)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فاع لان، فاع لن.
قوربان مەحالە پێکەوە بن سەبرو نیشتییاق.
خاریج لە ئەسسی ئایەتە تەکلیفی لایو تاق (نالی: ٦٨)

قور	بان	مە	حا	لە	پێ	کە	وە	بن	سەب	رو	نیش	تی	یاق
خا	ریج	لە	نەس	سی	ئا	یە	تە	تەک	لی	فی	لا	یو	تاق
–	–	ب	–	ب	–	ب	ب	–	–	ب	–	ب	–•
مفـ	ـعو	ل	فا	ع	لا	ت	مـ	ـفا	عیـ	ـل	فا	ع	لان

٢- موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف: (مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاع لن، فاع لان.
ئەمڕۆ بە دڵبەری شەهی هەر مەرزو کیشوەری
سا هەڵسە دەی بنێرە سەرت تاجی سەروەری (سالم: ١٤٥)

ئەم	ڕۆ	بە	دڵ	بە	ری	شە	هی	هەر	مەر	زو	کیش	وە	ری
سا	هەڵ	سە	دەی	ب	نێ	رە	سە	رت	تا	جی	سەر	وە	ری
-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-
مفـ	ـعو	ل	فا	ع	لا	ت	مـ	ـفا	عیـ	ـل	فا	ع	لن

٣- موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ: (مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاع لاتان، فاع لاتن.
خاکی جزیرو بۆتان یەعنی ولاتی کوردان
سەد حەیف و سەد مخابن دەیکەن بەئەرمەنستان (حاجی: ٨٥)

خا	کی	جە	زی	رو	بۆ	تان	یەع	نی	و	لا	تی	کور	دان
سەد	حەی	ف و	سەد	م	خا	بن	دەی	کەن	بە	ئەر	مە	نس	تان
-	-	ب	-	ب	-	-	-	-	ب	-	ب	-	-ە
مفـ	ـعو	ل	فا	ع	لا	تن	مفـ	ـعو	ل	فا	ع	لا	تان

٤- موزاریعی هەشتی ئەخرەب: (مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاع لاتن، فاع لاتان.
ئەی بێ نەزیرو هەمتا هەر تۆی کە بەرقەراری
بێ دارو بێ دیاری بێدارو پایەداری (حاجی: ١٤٣)

ئەی	بێ	نە	زی	رو	هەم	تا	هەر	تۆی	کە	بەر	قە	را	ری
بێ	دا	رو	بێ	د	یا	ری	بێ	دا	رو	پا	یە	دا	ری
-	-	ب	-	ب	-	-	-	-	ب	-	ب	-	-
مفـ	ـعو	ل	فا	ع	لا	تن	مفـ	ـعو	ڵ	فا	ع	لا	تن

٥- موزاریعی هەشتی مەکفووفی مەحزووف: (مفاعیل فاع لن مفاعیل فاع لن)×٢

دەڵێن یاری غونچە لەب ئەوا هاتە شارەوە
ئەنووسێ جەفایی بولبولی دڵ بە زارەوە (دەشتی: ١٠١)

دە	لێن	یا	ری	غون	چە	لەب	ئە	وا	ها	تە	شا	رە	وە
ئە	نوو	سی	جە	فا	یی	بول	بو	لی	دڵ	بە	زا	رە	وە
ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	-	-	ب	-	ب	-
مـ	فا	عیـ	لن	فا	ع	لن	مـ	فا	عیـ	ل	فا	ع	لن

٦- موزاریعی چواری ئەخرەب: (مفعول فاع لاتن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاع لاتن فاع لاتان.
گر یامە تێت بو بابێ
مر ئەم کە تین عەزا بێ (نالبەند: ٣، ١١٠)

گر	یا	مە	تێت	بو	با	بێ
مر	ئەم	کە	تین	عە	زا	بێ
-	-	ب	-	ب	-	-
مفـ	عو	ل	فا	عـ	لا	تن

چوارەم: کێشی رەجەز: لە بازنەی سێیەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢.
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:
١- رەجەزی هەشتی موززال: (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢
دوو عەرووزی هەیە: مستفعلان، مستفعلن.
دیسا ژ نوو بێ حالە دل ساقی وەرین جاما زوجاج
موشتاقی خەمرا نالە دل لێ خوشە ئانی بت میزاج (جزیری: ١٧٣)

دی	سا	ژ	نوو	بێ	حا	لە	دل	سا	قی	وە	رین	جا	ما	زو	جاج
موش	تا	قی	خەم	را	نا	لە	دل	لی	خو	شە	ئا	نی	بت	می	زاج
-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-ە
مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لان

٢- رەجەزی هەشتی تەواو (سالم): (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: مستفعلن، مستفعلان.
خەلقو ل من کەن شیرەتێ ئەو دلبەرا زەڕڕین کەمەر
من دی د حالی غەفلەتێ هات دەر ژ بورجێ وەک قەمەر (جزیری: ٢٣١)

خەل	قو	ل	من	کەن	شی	رە	تێ	ئەو	دل	بە	را	زەر	رین	کە	مەر
من	دی	د	حا	لی	غەف	لە	تێ	هات	دەر-	ژ	بور	جێ	وەک	قە	مەر
-	-	ب	-	-	-	ب	-	-		ب	-	-	-	ب	-
مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لن	مـ	ستفـ	عـ	لن

٣- ڕەجەزی هەشتی مەخبوون: (مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: مفاعلن، مفاعلان.
غەزالی خۆش خەرامی من کە تووڕە ئینتیشار ئەکا
هەزار شێری سەفشکەن بە ڕشتەیێ شار ئەکا (بێخود: ٣)

ئه	زا	لی	خۆش	خه	را	می	من	كه	تو	ره	ئێن	تی	شار	ئه	كا
هه	زا	ر	شن	ری	سه‌ف	ش	كه‌ن	به	رش	ته	یێ	ش	كا	ره	كا
ب	-	ب	-•	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-
مـــ	ـــفا	عـــ	ـــلن	مـــ	ـــفا	عـــ	ـــلن	مـــ	ـــفا	عـــ	ـــلن	مـــ	ـــفا	عـــ	ـــلن

٤- ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال: (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلان) ×٢
دوو عەرووزی هەیە: مفاعلان، مفاعلن.
سەر دەدەت ئاوی کەوسەری زەمزەمەوو سەمایی زولف
سایە نومایی خاوەری سیدرەیی مونتەهایی زولف (جزیری: ٣٠٧)

سەر	د	دە	تا	وی	كەو	سە	ری	زەم	زە	مە	وو	سە	ما	یی	زولف
سا	یە	نو	ما	یی	خا	وە	ری	سید	ڕە	یی	مون	تە	ها	یی	زولف
-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-•
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلان

٥- ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون: (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: مفاعلن، مفاعلان.
وێل و ڤیراری عیشقی تۆم شەهر بەشەهر سوو بەسوو
پشتە بەپشتە تەل بەتەل دەشت بەدەشت کوو بەکوو (سالم: ١١٢)

وێ	ل و	ڤی	را	ری	عیش	قی	تۆم	شەھ	ر	بە	شەھ	ر	سوو	بە	سوو
پش	تە	بە	پش	تە	تەل	بە	تەل	دەش	ت	بە	دەش	ت	كوو	بە	كوو
-	ب	ب	-	ب	-	ب	-	-	ب	ب	-	ب	-	ب	-
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن

٦- ڕەجەزی هەشتی مەخبوونی موززال: (مفاعلن مفاعلن مفاعلان)×٢

چ نێرو من بەپاش و پێش هەمووش بەبان
هەتا بەبن بەبن ئەوەن چ کچ چ کوڕ چ خۆیشان (ڕەمزی: ٢٣٦)

چ	نێ	رو	من	بە	پا	ش و	پێش	هە	موو	بە	بان				
هە	تا	بە	بن	بە	بن	ئە	من	چ	کچ	چ	کوڕ	چ	خۆ	یـ	شان
ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-	ب	-.
مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلان

٧- ڕەجەزی هەشتی مەقتووع: (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مفعولن)×٢

قوربانی چاوی پڕ لە غەمزەو زولفی سیباهت بم
حەیرانی لێوی پڕ لە خەندەو تەرفی کولا هت بم (سەفوەت: ٥٦)

قور	با	نی	چا	وی	پڕ	لە	غەم	زەو	زول	فی	سی	یا	هت	بم
قور	با	نی	لن	وی	پڕ	لە	خەن	دەو	تەر	فی	کو	لا	هت	بم
-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	-
مـ	ـستف	ـعـ	ـلن	مـ	ـستف	ـعـ	ـلن	مـ	ـستف	ـعـ	ـلن	مفـ	ـعو	لن

٨- ڕەجەزی هەشتی مەتوی موخەللەع: (مفتعلن فعولن مفتعلن فعولن)×٢

مژدە بدەن بەیاران یادی سەبا لەڕێیە
هو هودی خۆش خەبەرهات نامەی ویسالی پێیە (عەونی: ٢٢٨)

موژ	دە	ب	دەن	بە	یا	ران	با	دی	سە	با	لە	ڕێ	یە
هود	هو	دی	خۆش	خە	بەر	هات	نا	مەی	وی	سا	لی	پێ	یە
-	ب	ب	-	ب	-	-	-	-	ب	-	ب	-	-
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فـ	ـعو	لن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فـ	ـعو	لن

٩- ڕەجەزی شەشی مەقتووع: (مستفعلن مستفعلن مفعولن)×٢
کوردێ برا بو من موعێن بن خێره
یا بی شکه دێ بو هەوا بن گێره (نالبەند: ٥،.....)

کور	دێ	ب	را	بو	من	مو	عێن	بن	خێ	ره
یا	بی	ش	که	دێ	بو	هه	وا	بن	گێ	ره
-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	-
مـــ	تفـ	ـعـ	لن	مـــ	ستفـ	ـعـ	لن	مفـ	عو	لن

١٠- ڕەجەزی شەشی تەواو: (مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢
بێچاره ماوه دڵ له دووری یارەوه
کەوتۆته زنجیری فیراقی یارەوه (دەشتی: ٨٣)

بێ	چا	ره	ما	وه	دڵ	له	دوو	ری	یا	ره	وه
کەو	تۆ	ته	زن	جی	ری	فی	را	قی	یا	ره	وه
-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	-	ب	-
مـــ	تفـ	ـعـ	لن	مـــ	ستفـ	ـعـ	لن	مـــ	ستفعـ	ـعـ	لن

١١- ڕەجەزی چواری مورەففەل: (مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢
بولبول بەنەغمەی دڵکێش و خۆشی
گوڵزاری پڕکرد دەنگ وو خرۆشی (زێوەر: ١١٩)

بول	بول	به	نەغ	مەی	دل	کێ	ش و	خۆ	شی
گوڵ	زا	ری	پڕ	کرد	دەن	گ وو	خ	رۆ	شی
-	-	ب	-	-	-	-	ب	-	-
مـــ	ستفـ	ـعـ	لا	تن	مـــ	ستفـ	ـعـ	لا	تن

١٢- ڕەجەزی چواری تەواو (سالم): (مستفعلن مستفعلن)×٢.
دوو عەروزی هەیە: مستفعلن مستفعلان
نەڤ کەڤتە دنیا بێ بەقا
ئێتیکی دەوام ژین لێ نەما (نالبەند:٤٠٥،٣)

نەڤ	کەڤ	تە	دن	یا	بێ	ب	قا
ن	کی	دە	وام	ژین	لێ	تە	ما
-	-	ب	-	-	-	ب	-
مـ	ستفـ	ـعـ	ـلن	مـ	ستفـ	ـعـ	ـلن

١٣- ڕەجەزی چواری موزال: (مستفعلن مستفعلان)×٢.
یا ڕەب هەوار سەد جار هەوار
پەروان و قەت ناگرن قەرار (نالبەند:٤٠٥،٣)

یا	ڕەب	هە	وار	سەد	جار	هە	وار
پەر	وا	ن و	قەت	ناگـ	رن	قە	رار
-	-	ب	-	-	-	ب	-.
مـ	ستفـ	ـعـ	ـلن	مـ	ستفـ	ـعـ	ـلان

١٤- ڕەجەزی چواری مەخبوون: (مفاعلن مفاعلن)×٢.
لە شۆخ و شەنگی پارەوە
لە ڕازی پڕ نیهانییا (نالبەند:٤٠٥،٣)

لە	شۆ	خ و	شەن	گی	پا	رە	وە
لە	را	زی	پڕ	نی	ها	نی	یا
-	-	ب	-	-	-	ب	-
مـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن

١٥- رەجەزی چواری مەتوی مەخبوون: (مفتعلن مفاعلن)×٢.
عاشقی بێ جەگەر مەگەر
سەبری ژ جان و دل دکەت (خانی:٥٥)

عا	ش	تی	بێ	جه	گەر	مه	گەر
سەب	ری	ژ	جا	ن و	دل	د	کەت
-	ب	ب	-	ب	-	ب	-
مف	ـتـ	ـعـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن

پێنجەم: کێشی خەفیف: (لە بازنەی چوارەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(فاعلاتن مستفع لن فاعلاتن)×٢
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:
١- خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور: (فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ .
چوار عەرووزی هەیە: فعلان، فعلن، فع لان، فع لن.
لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەر دوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن)
غەم وەکوو کۆهـ و تەن زەعیف و نزار
دڵ یەکێ غائیلەی زەمانە هەزار (سالم: ٥٩)

غەم	وە	کوو	کۆ	هـ و	تەن	زە	عی	ف و	ن	زار
دل	یە	کێ	غا	ئی	لەی	زە	ما	ئە	هە	زار
-	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-ه
فا	عـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلان

٢- خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف: (فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢
چوار عەرووزی هەیە: فعلن، فعلان، فع لن، فع لان.
- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا ببێ بەمەخبوون (فعلاتن).
بەنەزاکەت نییە گوڵ وەک بەدەنت
خونچە دڵ تەنگە لە حەسرەت دەهەنت (سالم: ٥٣)

بە	نە	زا	کەت	ئی	یە	گوڵ	وەک	بە	دە	نت
خون	چە	دڵ	تەن	گە	لە	حەس	رەت	دە	هە	نت
-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	ب	-
فا	عـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	فـ	ـعـ	ـلن

٣- خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ: (فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ .
چوار عەرووزی هەیە: فع لان، فع لن، فعلان، فعلن.
لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا بێ بەمەخبوون (فعلاتن)
شەهسواری بەلاغەتی کوردان
یەککە تازی فەساحەتی کوردان (حاجی: ٢١٩)

شەه	س	وا	ری	بە	لا	غە	تی	کور	دان
یەک	کە	تا	زی	فە	سا	حە	تی	کور	دان
-	ب	-	-	ب	-	ب	-	-	- •
فا	عـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فع	لان

٤- خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم: (فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ .
چوار عەرووزی هەیە: فع لن، فع لان، فعلن، فعلان.
- لەم قالبەدا، دەشێ (فاعلاتن) لە هەردوو لەتدا یان لە یەکێکیاندا بێ بەمەخبوون (فعلاتن)
تۆدەبا چاکە لێم نەبێ دەرهەم
لەم قسەو لەم حیکایەتەی دەیکەم (حاجی: ١٨٥)

تۆ	دە	با	چا	کە	لێم	نە	بێ	دەر	هەم
لەم	ق	سەو	لەم	حی	کا	یە	تەی	دەی	کەم
-	ب	-	-	ب	-	ب	-	-	-
فا	عـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فع	لن

٥- خەفیفی شەشی مەخبوون.. (فاعلاتن مفاعلن فعلاتن) ×٢
هەیە نەیبیستبێ نەدارو نەپەردوو
کە نەڵێن لەعنەتی خودا بی لەهەردوو (رەمزی: ٢٦٥)

هە	یە	نەی	بیـــ	ت	بێ	نە	دا	رو	نە	پەر	دوو
کە	نە	ڵێن	لەع	نە	تی	خو	دا	بی	لە	هەر	دوو
ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-	-
فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن

شەشەم: کێشی موجتەس: لە بازنەی چوارەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(مستفع لن فاعلاتن فاعلاتن)×٢.
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:

١- موجتەسی هەشتی مەخبوون: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢ .
دوو عەرووزی هەیە: فعلاتن، فعلاتان.
ئەیا ڕەفیقی شەفیقم حەریمی ڕازی نیهانم
ئەدیبی فیکری حەقیقیم ئەدیبی ڕۆحی ڕەوانم (بێخود: ٥١)

نە	یا	ڕە	فی	قی	شە	فی	قم	حە	ری	می	ڕا	زی	نی	ها	نم
ئە	دی	بی	فیک	ری	حە	قی	قیم	ئە	دی	بی	ڕۆ	حی	ڕە	وا	نم
ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-	-
مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن

٢- موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢
چواری عەرووزی هەیە: فعلان، فعلن، فع لان، فع لن.
فەلەک بەتیرو کەمانی لە ئێمە چوویتە کەمین
شکار گاهی زەمینە لەچنگی کێوە دەچین (جاجی:٩٦)

فە	لەک	بە	تی	ڕو	کە	ما	نی	لە	ئێ	مە	چووی	تە	کە	مین
ش	کا	ر	گا	هی	زە	می	نە	لە	چن	گی	کێ	وە	دە	چین
ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	- ه
مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلان

٣- موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فعلن، فعلان، فع لن، فع لان.

له بورجی سینەکە ئەو زوهرە چاوە پێ ئەکەنێ
فریشتەیێکە لە عەرشی خوداوە پێ ئەکەنێ (بێخود: ١٢٤)

له	بور	جی	سی	ئه	كه	ئەو	زوهـ	ره	چا	وه	پێ	ئه	كه	نێ
ف	ریش	ته	یێ	كه	له	عەر	شی	خو	دا	وه	پێ	ئه	كه	نێ
ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	ب	ب	-
مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلن

٤- موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لان، فع لن، فعلان، فعلن.

شەوی بەهاری جەوانی خەوێ بو پڕ تەشویر
لە فەجری پایزی پیری بەیانی دا تەعبیر (نالی: ١٣٨)

شه	وی	به	ها	ری	چه	وا	نی	خه	وێ	بو	پڕ	تەش	ویر
له	فەج	ری	پا	ی	زی	پی	ری	به	یا	نی	دا	تەع	بیر
ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	-	-ه
مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فع	لان

٥- موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم: (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢

چوار عەرووزی هەیە: فع لن، فع لان، فعلن، فعلان.

گوتم بە بەختی خەواڵوو بەسە ئەتو بی خودا
لە خەو هەڵستە زەمانێ بچینەوە ئەولا (حاجی: ٣١)

گو	تم	به	بەخ	تی	خه	وا	لوو	به	سه	ئه	تو	بی	خو	دا
له	خەو	هه	ڵس	ته	زه	ما	نێ	ب	چی	نه	وه	ئەو	لا	-
ب	-	ب	-	ب	ب	-	-	ب	-	ب	-	-	-	
مـ	ـفا	عـ	ـلن	فـ	ـعـ	ـلا	تن	مـ	ـفا	عـ	ـلن	فع	لن	

حەفتەم: کێشی موتەقاریب: لە بازنەی پێنجەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(فعولن فعولن فعولن)×٢
لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:

١- موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ: (فعولن فعولن فعولن فعولان)×٢ .
لە عیشقت دو چاوم هەموو دەم بەگریان
لە تاوت هەناوم هەموو بوویتە بریان (صافی: ٥٠)

له	عیش	قت	دو	چا	وم	هه	موو	دەم	به	گر	یان
له	تا	وت	هه	نا	وم	هه	موو	بووی	ته	بر	یان
ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-ه
فـ	ـعـ	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لانْ

٢- موتەقاریبی هەشتی تەواو (سالم): (فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعولن، فعل.
ئیلاهی بە ئەوزاعی عالەم خەبیری
بەڕەفتاری ئەولادی ئادەم بەسیری (شاهۆ: ٢، ٦٥)

نی	لا	هی	به	ئەو	زا	عی	عا	لەم	خە	بی	ری
به	رەف	تا	ری	ئەو	لا	دی	ئا	دەم	به	سی	ری
ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-
مـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن

٣- موتەقاریبی هەشتی مەقسوور: (فعولن فعولن فعول)×٢
دوو عەرووزی هەیە: فعول، فعل.
دە ساقی بە حەققی پیاڵەی شەراب
بە جەرگی پڕووزاوی هەروەک کە باب (قانع: ٢٥١)

ده	سا	قی	به	حەق	قی	پ	یا	لەی	شه	راب
به	جەر	گی	پ	ڕوو	زا	وی	هەر	وەک	که	باب
ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-	ب	-ه
فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعول

٤- موتەقاریبی هەشتی مەحزووف: (فعولن فعولن فعولن فعل)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فعلن، فعول.

ئەچێ ناڵەیی من سەحەر بۆ فەلەک

ئەگریەن بە ئەحواڵی زارم مەلەک (خادیم: ٢، ٣١٦)

ئه	چن	نا	له	یی	من	سه	حەر	بۆ	فه	لەک
ئه	گر	یەن	به	ئەح	وا	لی	زا	رم	مه	لەک
ب	-	-	ب	-	-	ب	-	-	ب	-
فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعو	لن	فـ	ـعل

کێشی هەشتەم: بەسیت: لە بازنەی یەکەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:

(مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢

١- بەسیتی هەشتی موززال: مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلان)×٢

زوڵفی ڕەشی سونبولان خستییە سەر ڕووی گوڵان

ئایەتی نارد بۆ دڵان حاجیی لەیل وو نەهار (وەفایی: ٣٨)

زول	فی	ڕه	شی	سون	بو	لان	خس	تی	یه	سەر	ڕووی	گو	ڵان
ئا	یه	تی	نارد	بۆ	د	ڵان	حا	جی	یی	لەی	ل وو	نه	هار
-	-	ب	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	ب	-
مـ	ـتف	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن	مـ	ـتف	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلان

٢- بەسیتی هەشتی تەواو (سالم): (مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢ .

دوو عەرووزی هەیە: (فاعلن، فاعلان.

ئایا کە ئەسرینی سوور چاوت ڕژاندی بەکوڕ

لە یادی زاتێکە زۆر ئەیکەی لەلای (زی سەلەم) (طاهر مەلا عبدالله:٧)

ئا	یا	که	ئەس	ڕی	نی	دڕ	چا	وت	ڕ	ژان	دی	به	کوڕ
له	یا	دی	زا	تێ	که	زۆر	ئەی	کەی	له	لای	زی	سه	لەم
-	-	ب	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	ب	-
مـ	ـتف	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن	مـ	ـتف	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن

٣- بەسیتی هەشتی مەتوی مورززال: (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.

ناوی حەیاتی منە بۆ سەیی لێوی ڕەقیب

حالی مەماتی منە دیدەنی ڕوویی ڕەقیب (سالم: ٤٥)

تا	وی	حە	یا	تی	م	نە	بۆ	سە	یی	لێ	وی	ڕە	قیب
حا	لی	مە	ما	تی	م	نە	دی	دە	نی	ڕوو	یی	ڕە	قیب
-	ب	ب	-	-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	-.
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلان

٤- بەسیتی هەشتی مەتوی: (مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن) ×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلان.

دووری لە من خستەوە بێ سەبەبێ یاری من

باری خودایا کە تۆ بگری سەبەبکاری من (نالی: ٨٣)

دوو	ری	لە	من	خـ	تە	وە	بێ	سە	بە	بێ	یا	ری	من
با	ری	خو	دا	یا	کە	تۆ	بگ	ری	سە	بەب	کا	ری	من
-	ب	ب	-	-	ب	-	-	ب	ب	-	-	ب	-
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن

٥- بەسیتی چواری مەتوی مورززال: (مفتعلن فاعلان) ×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.

عاشقی زولفا ڕەشم

عاشقی شەیدایە زولف (باتەیی: ٨٣)

عا	ش	قی	زول	فا	ڕە	شم
عا	ش	قی	شەی	دا	یە	زولف
-	ب	ب	-	-	ب	-.
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلان

٦- بەسیتی چوار مەتوی موزژال: (مستفعلن فاعلان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.

خوشا وەکی جەننەتێ

نەڤ جێهی کوردایەتێن (نالبەند: ٣،....)

تێ	نه	چمن	کی	وه	شا	خو
تێن	یه	دا	کور	هی	جن	نەڤ
-	پ	-	-	ب	-	-
ـلان	عـ	فا	ـلن	ـعـ	ـتفـ	مـ

٧- بەسیتی چواری مەتوی: (مفتعلن فاعلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلان.

عیلمە حوکم عاروشیر

هەرچ کەسێ ئەو هەنە (نالبەند: ٣،....)

شیر	رو	عا	کم	حو	مه	عیل
نه	هه	ئەو	سێ	که	چ	هەر
-	پ	-	-	ب	ب	-
ـعـ	ـتـ	مفـ	ـلن	ـعـ	ـتـ	مفـ

کێشی نۆیەم: سەریع: لە بازنەی چوارەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(مستفعلن مستفعلن مفعولات)

لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:

١- سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف: (مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢ .

دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن.

دل ژ عیلاجێ کو ب دەرکەت میزاج

دێ ژ لەبی نۆش عەتابت عیلاج (جزیری: ١٧٠)

زاج	می	کەت	دەر	ب	کو	جێ	لا	عی	ژ	دل
لاج	عی	بت	تا	عه	ش	نۆ	بی	له	ژ	دێ
- ە	ب	-	-	پ	ب	-	-	ب	ب	-
ـلان	عـ	فا	ـلن	ـعـ	ـتـ	مفـ	ـلن	ـعـ	ـتـ	مفـ

٢- سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف: (مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلن، فاعلان.

بەم ڕوخ و لەب مەیلی گوڵستان مەکە
هەتکی گوڵ و غونچەیی خەندان مەکە (وەفایی: ١٢٩)

بەم	ڕو	خ و	لەب	مەی	لی	گو	ڵس	تان	مە	کە
هەت	کی	گو	ڵ وو	غون	چە	یی	خەن	دان	مە	کە
-	پ	پ	-	-	پ	پ	-	-	پ	-
مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	مفـ	ـتـ	ـعـ	ـلن	فا	عـ	ـلن

کێشی دەیەم: کامیل: لە بازنەی دووەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن:
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن)×٢

لە کوردیدا ئەم قالبانەی هەیە:

١- کامیلی هەشتی تەواو (سالم): (متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن)×٢ .

دوو عەرووزی هەیە: متفاعلن، مفاعلن.

دڵی وەک هوزاری حەزینی من لە فیراقی ڕوویی نیگارەوە
بەتەرە ننومێکی گرینەوە بە مەقامی شۆرو قەتارەوە (شاهۆ: ١، ٤٧)

د	ڵی	وەک	هو	زا	ری	حە	زی	نی	من	لە	فی	ڕا	قی	ڕوو	یی	نی	گا	ڕە	وە
بە	تە	ڕەن	نو	مێ	کی	گ	ری	نە	وە	بە	مە	قا	می	شۆ	ڕو	قە	تا	ڕە	وە
پ	پ	-	پ	-	پ	پ	-	پ	-	پ	پ	-	پ	-	پ	پ	-	پ	-
مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن

٢- کامیلی هەشتی مەوقووس: (متفاعلن متفاعلن متفاعلن مفاعلن)×٢ .

دوو عەرووزی هەیە: مفاعلن، متفاعلن.

دڵی وەک هوزاری حەزینی من شەووڕۆژ بەئاه و ناڵەیە
بەئومێدی چاویی مەستی تۆ بەتەمای مەی و پیاڵەیە (ئەحمەد موختار: ١٤١)

د	ڵی	وەک	هو	زا	ری	حە	زی	نی	من	شە	وو	ڕۆژ	بە	ئا	ه و	نا	لە	یە
بە	ئو	مێ	دی	چا	وی	یی	مەس	تی	تۆ	بە	تە	مای	مە	ی وو	پ	یا	لە	یە
پ	پ	-	پ	-	پ	پ	-	پ	-	پ	پ	-	پ	-	پ	-	پ	-
مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـتـ	ـفا	عـ	ـلن	مـ	ـفا	عـ	ـلن

کێشی یازدەم: مەدید: لە بازنەی یەکەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن: (فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن)×٢

لە کوردیدا دوو قالبی هەیە:

١- مەدیدی هەشتی تەواو: (فاعلاتن فاعلان فاعلاتن فاعلن)×٢

دوو عەرووزی: فاعلن، فاعلان.

گوە بدن قسسا مەلویل شولەکا قەویا ڕەزیل

یا ب تالەو بێ دەلیل یا خودا تەعن و ستری (نالبەند: ٥، ٩٨)

گوە	ب	دن	قس	سا	مە	لویل	شو	لە	کا	قەو	یا	ڕە	زیل
یا	ب	تا	لەو	بێ	دە	لیل	یا	خو	دا	تەع	ن وس	ت	ری-
-	ب	-	-	-	ب	-	-	ب	-	-	-	ب	
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلن	فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلن

٢- مەدیدی چواری موززال: (فاعلاتن فاعلان)×٢

دوو عەرووزی هەیە: فاعلان، فاعلن

ئەی دلی بێزار لەژین

دائیما مەشغوولی شین (لوتفی: ٣٩)

ئەی	د	لی	بێ	زار	لەدە	ژین
دا	ئی	ما	مەش	غوو	لی	شین
-	ب	-	-	-	ب	-
فا	عـ	ـلا	تن	فا	عـ	ـلان

کێشی دوازدەم: تەویل: لە بازنەی یەکەمدایە. پێیەکانی ئەمانەن: (فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن)×٢

لە کوردیدا یەک قالبی بینراو:

تەویلی هەشتی مەقبووز: (فعولن مفاعیلن فعولن مفاعلن)×٢ .

دوو عەرووزی هەیە: مفاعلن، مفاعیلن.

دەروونی لیدا ڕەشتارە زووری وە بەردیهی

کە فرمێسکیی گەرمینی ئیلا ئاوی سەر دیهی (نالی: ١٢٧)

دە	روو	نی	لی	دا	ریش	شا	ڕە	زوو	ری	وە	بەر	دی	هی
کە	فر	مێـ	ک	گەر	می	ین	ئی	لا	نا	وی	سەر	دی	هی
ب	-	-	ب	-	-	-	ب	-	-	ب	-	-	-
فـ	ـعو	لن	مـ	ـفا	عـ	ـیلن	فـ	ـعو	لن	مـ	ـفا	عیـ	ـلن

زیحاف و عیللەی قاڵب داڕێژ

کێشە عەرووزییەکان هەموو جارێ وەکو و چۆن لە ناو بازنەی خۆیاندا هاتوون ناوها بەکارنایەن، بەڵکو بەزۆری دەکەونە قاڵبی جۆراوجۆری جیاواز لە ئەسڵی کێشەکە. ئەو قاڵبانەش بەهۆی هەندێ زیحاف و عیللەوە دروست دەبن کە لەسەرەتای هۆنراوەکە تا کۆتایی لەنگەری پێ و ناوازەکانی هۆنراوەکە ڕادەگرن. لە عەرەبیدا قاڵبە جیاوازەکانی هەر کێشێک تەنیا بە گۆڕانی عەرووز وزەرب دروست دەبن. پێیەکانی تر (سەدرو نیبتیداو حەشو) هیچ دەوریان نییە، کەچی لە زمانەکانی غەیری عەرەبی کە پەیڕەوی عەرووزی دەستکاویکراوی عەرەبییان کردووە و کوردیش یەکێکە لەوان، دروست بوونی قاڵبی جیاوازی کێشەکان بۆی هەیە بکەوێتە سەر هەموو یان زۆربەی پێیەکان نەک تەنیا عەرووزو زەرب. جیاوازییەکی تری دروست بوونی قاڵبەکێشی عەرووزی لای عەرەب و غەیرە عەرەب ئەوەیە، لەعەرەبیدا زیحاف جگە لە عەرووزو زەرب کە دەشێ لازم بێ و دەوری لە دروست کردنی قاڵبەکێش هەبێ، لە پێیەکانی دی لازم نییە. واتە کە لە دێڕێک هات مەرج نییە لە هەموو دێڕەکانی هۆنراوەکە بێ، کەچی لە زمانەکانی تری غەیری عەرەبی زیحافی قاڵبداڕێژ هەیە لەهەر پێیەک بێ، لەهەموو دێرەکان لە هەمان پێدا دووبارە دەبێتەوە، واتە دەوری خۆی لە دروست کردنی قاڵبەکێشەکەدا دەبینێ. بێگومان شان بە شانی زیحافی ئاسایی کە شاعیر کەی پێویست بوو پەنای دەباتەبەر.

وا لە خوارەوە ئەو زیحاف و عیللانە دەنووسین و ڕوونیان دەکەینەوە کە لە کوردیدا دەوری دروست کردنی قاڵبەکێشیان هەیە:

یەکەم: زیحافەکان:

١- خەبن: فڕێدانی تیپی دووەمی وەستاوی پێیە لەسەبەبدا، وەکو: فاعلن، فعلن، فاعلاتن- فعلاتن، مستفعلن متفعلن (مفاعلن)، مفعولات- معولات(فعولات).

٢- تەی: فڕێدانی تیپی چوارەمی وەستاوی پێیە لەسەبەبدا، وەکو مستفعلن - مستعلن(مفتعلن)، مفعولات - مفعلات(فاعلات).

٣- قەبز: فڕێدانی تیپی پێنجەمی وەستاوی پێیە لە سەبەبدا وەکو: مفاعیلن - مفاعلن، فعولن-فعول.

٤- کەف: فڕێدانی تیپی حەفتەمی پێیە لە سەبەبدا، وەکو: فاعلاتن- فاعلات، مفاعیلن- مفاعیل.

٥- شەکل: زیحافێکی لێکدراوە، لە دوو زیحافی تاک پێک دێ(خەبن+کەف)؛ وەکو: فاعلاتن- فعلات

٦- وەقس: فڕێدانی دووەم تیپی بزواو(متحرک)ی پێیە لەسەبەبدا، وەکو: متفاعلن- مفاعلن

دووەم: عیللەکان:

١- خەرب: کۆبوونەوەی خەرم و کەفە: مفاعیلن بەخەرب دەبێ بە فاعیل(مفعول)

٢- حەزف: فڕێدانی سەبەبی سووکی کۆتایی پێیە، وەکو: فاعلاتن فاعلا(فاعلن)، مفاعیلن-مفاعی(فعولن)، فعولن-فعو(فعل).

٣- قەسر: فڕێدانی تیپی وەستاوی سەبەبی کۆی کۆتایی پێ و وەستاندنی تیپی بزواوی پێش ئەو، وەکو: فاعلاتن- فاعلات (فاعلان)، مفاعیلن- مفاعیل(فعولان)، فعولن-فعول).

٤- قەتع: فڕێدانی تیپی وەستاوی وەتەدی سووکی کۆتایی پێ و وەستاندنی تیپی بزواوی پێش ئەوە، وەکو: مستفعلن- مستفعل(مفعولن).

٥- هەتم: کۆبوونەوەی حەزف و قەسرە لە(مفاعیلن) واتە سەبەبی کۆتایی فڕێ دەدرێ و سەبەبی دوای ئەوە قەسر دەکرێ دەبێ بە (مفاع)و(فعول)ی دەخرێتە جێ.

٦- جەب: فڕێدانی هەردوو سەبەبی(مفاعیلن)ـە، (مفا) دەمێنێتەوەو(فعل)ی دەخرێتە جێ.

٧- زەلەل: کۆبوونەوەی (هەتم و خەرمە)لە(مفاعیلن)، (فاع)دەمێنێتەوە.

٨- بەتر: لەعەروزی عەجەمدا، نەک عەرەب، کۆبوونەوەی (جەب و خەرم)ە لە مفاعیلن. (فا)دەمێنێتەوەو(فع)ی دەخرێتە جێ.

تێبینی: بەتر لە عەرووزی عەرەبیدا بریتییە لە کۆبوونەوەی حەزف و قەتع. دەچێتە سەر(فعولن) دەیکا بە(فع)یان دەچێتە سەر(فاعلن) دەیکا (فاعل) و(فع لن)ی دەخرێتەجێ.

٩- جەحف: فڕێدانی سەبەبێک و وەتەدی(فاعلاتن)ـە، دەمێنێتەوە(فع).

١٠- سەلم(الصلم): لە عەرووزی عەجەمدا کۆبوونەوەی(حەزف و قەتعە)لە(فاعلاتن(دەمێنێتەوە(فاعل)و(فع لن)ی دەخرێتە جێ.

تێبینی: لەعەرووزی عەرەبیدا:

أ- سەلم بریتییە لە فڕێدانی وەتەدی بلاوی کۆتایی پێ لە (مفعولات)دەمێنێتەوە (مفعو)، (فع لن)ی دەخرێتە جێ

ب- کۆبوونەوەی(حەزف و قەتع)پێی دەگوترێ(بەتر).

١١- تیزالە: زیادکردنی تیپێکی وەستاوە بۆ وەتەدی کۆی کۆتایی پێ، وەکو مستفعلن-مستفعلان، فاعلن- فاعلان.

١٢- تەسبیغ: زیادکردنی تیپێکی وەستاوە بۆ سەبەبی سووکی کۆتایی پێ، وەکو فاعلاتن- فاعلاتان، مفاعیلن- مفاعیلان، فعولن- فعولان.

١٣- تەرفیل: زیادکردنی سەبەبێکی سووکە بۆ وەتەدی کۆی کۆتای پێ، وەکو مستفعلن-مستفعلاتن.

١٤- وەقف: وەستاندنی دوا تیپی بزواوی وەتەدی بلاوی کۆتایی پێیە، وەکو: مفعولات – مفعولات(مفعولان)

١٥- كەشف: فرێدانی دواتیپی بزواوی وەتەدی بلاوی کۆتایی پێیە، وەکو: مفعولات - مفعولا (مفعولن).

تێبینی: لەعەرووزی عەرەبیدا، ژمارەی زیحاف و عیللەو عیللەی زیحافانە دیارەو لەهەموو کتێبەکانی عەرووزدا نووسراوە، ئێمە لێرە تەنیا ئەوانەمان نووسیوە کە قالبە کێشەکانی کوردییان لێ دروست بووە.

هەندێ تێبینی لە بارەی کێشە عەرووزییەکانی شیعری کلاسیکیی کوردی

پێش ئەوەی بچینە سەر شیکردنەوەی دێری یەکەمی هەموو هۆنراوەکانی شاعیرە کلاسیکییەکانمان، بە پێویستی دەزانم چەند تێبینییەک لەبارەی کێش و قالبە کێشەکانی کوردی تۆمار بکەم:

١- قالبە کێشی عەرووزی هەیە، چەند عەرووزێکی جیاوازی هەیە، هەموو عەرووزەکانم نووسیوە بەلام بە پێویستم نەزانیوە نموونەی شیعری بۆ یەکە یەکەی عەرووزەکان بێنمەوە و نموونەکان شی بکەمەوە، چونکە ئەگەر بگەڕێینەوە سەر هۆنراوەکان و کێشەکانیان بیشکێنین عەرووزە جیاوازەکانمان بۆ دەردەکەوێ، قالبەکێش هەیە تەنیا یەک عەرووزی بەرچاو کەوتووە، هەیە دوو عەرووزی هەیە و هەیە سێ و هەیە تا چوار عەرووزی هەیە.

٢- هەندێ قالبەکێش هەن لەکوردیدا نموونەی تاکو تەراو لاوەکیان هەیە. هەیانە تەنیا یەک نموونەی لای ئەم کۆمەڵە شاعیرەی ئێرە هەیە، ئەگەرچی دەکرا ئەم قالبە کەم و دەگمەنانە هەر پشتگوێ بخەین و کارێکی وایشی نەدەکردە سەر ڕێژەی گشتی، بەلام وامان بەچاک زانی هەر بیانخەینە ناو ئەژمارەکەوە، وەکو: سێ قالبی ڕەمەل، قالبێکی موزاریع، شەش قالبی ڕەجەز، دوو قالبی بەسیت، دوو قالبی مەدید، یەک قالبی کامیل و یەک قالبی تەویل، کە لە ناو خشتەی گشتی کێش و قالبەکاندا دیارە قالبەکان کامانەن.

٣- لەکاتی شیکردنەوەی دێری یەکەمی هەر هۆنراوەیەک، ئێمە دەقی ئەسلی قالبەکەمان لەژێرەوە نووسیوە، دەقی قالبەکەمان بە پێی زیحافە ناساییەکان(ئەگەر هەبووبێ)نەگۆڕیوە، چونکە ئەوەندە مەبەستمان کێشانەی دێری یەکەم نەبووە ئەوەندەی مەبەستمان پێشاندانی قالبەکێشی هۆنراوەکە بووە.

٤- هەندێ هۆنراوە دێری یەکەمیان یان زۆربەی دێرەکانیان شێواوەو تەواو لەگەڵ قالبێکی عەرووزیدا ناگونجێن.. ئەم شێوانە بۆی هەیە سەبارەت بە هەڵەی چاپ بێ و بۆیشی هەیە لەبەر ئەوە بێ باش ساغ نەکرابێتەوە، چونکە زۆربەی دیوانە کلاسیکییەکانمان بەشێوەیەکی زانستی و دروست ساغ نەکراونەتەوە جگە لە چەند دیوانێکی کەم کە بە باشی ساغ کراونەتەوە وەکو دیوانی نالی بەهەردوو چاپەکەی مەلا عەبدولکەریمی مودەڕیس و دکتۆر مارف خەزنەدار، دیوانی مەحویی مەلا عەبدولکەریمی مودەڕیس، دیوانی ئەحمەد موختار جافی دکتۆر عیزەدین مستەفا ڕەسوول.

لەم جۆرە هۆنراوانەدا ئەگەر هەموو یان زۆربەی دێرەکان شل و شێواو بن پشتگوێمان

خستوون و نەمانخستوونەتە ناو ئەژمارەکەوە، خۆ ئەگەر ناتەواوییەکە هەر تەنیا لە دێری یەکەمدا بێ و دێرەکانی تر دروست بن ئەوا ئێمە قاڵبەکێشە دروستەکەمان بۆ دێری یەکەم نووسیوە با شێواویش بێ.

٥- هەندێ قاڵبەکێش هەن زیاتر لەیەک لێکدانەوە هەڵدەگرن و دەشێ ببرێنەوە سەر زیاتر لە قاڵبێک، وەکو موزاریعی هەشتی ئەحزەب دەشێ بە ڕەجەزی هەشتی موخەللەع لێک بدرێتەوە، یان ڕەجەزی چواری مورەففەل دەشێ بە موتەقاریبی هەشتی(اثلم) دابندرێ، یان بەسیتی هەشتی مەتوی بە مەنسەریحی هەشتی مەتوی مەکشووف لێک بدرێتەوە، ئێمە ئەو قاڵبەمان نووسیوە کە زیاتر باون و نووسەرانی پێشوو پەیڕەویان کردوون.(*)

٦- ئەو کێشانەی بۆ شیعری مەسنەوی دووروودرێژ بەکارهاتون، دەشێ لە سنووری هەمان کێشدا دێرەکان لەنێوان دوو قاڵبدا بگۆڕێن، ئەویش بەهۆی گۆڕانی بڕگەی کۆتایی لەتەکان(سەدروعەجز) لەنێوان بڕگەی درێژ(-)وبڕگەی کەشیدە(-ه)دا. دوو قاڵبە جیاوازەکەی هەر هۆنراوەیەک بە پێی کێشەکە دەشێ لە نێوان قاڵبی(سالم) و(موسەببەغ)، یان(مەحزووف)و(مەقسوور)، یان(ئەسلەم)و(ئەسلەم موسەببەغ)..دابێ، بۆ نموونە مەسنەوی مەم وزینی ئەحمەدی خانی کە لەسەر کێشی هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووفە(مفعول مفاعلن فعولن)، دەشێ هەندێ لە دێرەکانی ببن بە هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور(مفعول مفاعلن فعولان).

٧- بینای کێش و قاڵبەکێش لەسەر(زەرب) دەوەستێ، بۆیە زەرب نابێ لە دێرێکەوە بۆ دێرێکی تر بگۆڕێ، کەچی لەکوردیدا عەرووز قابیلی گۆڕانە لەنێوان دێرەکاندا.. هەر لەبەر ئەمەش ئەگەر زەرب لە هۆنراوەیەکدا لە دێرێکەوە بۆ دێرێکی تر بگۆڕێ ئەمە بە ئەنگێکی عەرووزی زەق دادەندرێ و پێی دەگوترێ تەحرید(التحريد)..لەگەڵ ئەمەشدا ئەم دیاردەیە لە کوردیدا لەمەخبوونی کێشەکانی ڕەمەل و خەفیف و موجتەسدا دەردەکەوێ(*)، کە دەشێ زەربەکانیان لە نێوان مەخبوونی و مەحزووف و ئەسلەم، یان مەخبوونی مەقسوور و ئەسلەم موسەببەغدا دەربکەوێ، ئەمە لە هۆنراوەی ستوونی بە یەکێتی سەروا، خۆ لەمەسنەویدا دەشێ زەربەکان لەنێوان هەرچوار حاڵەتدابن: مەخبوونی مەحزووف، ئەسلەم، مەخبوونی مەقسوور، ئەسلەم موسەببەغ.

٨- ئەو قاڵبانەی کە چوارین وەکو: هەزەجی چواری و ڕەمەلی چواری و موزاریعی چواری و بەسیتی چواری.. بە هەموو قاڵبەکانیانەوە، بەلای ئێمەوە زۆربەیان لە ئەسڵدا

---

* تێبینی : ئێمە ئەم دیاردەی فرەکێشی شیعری کلاسیکی کوردیمان لە باسێکی سەربەخۆدا ڕوون کردۆتەوە(گۆڤاری زانکۆ، ژمارە-٢).

* ئێمە ئەم دیاردەمان لە باسێکی سەربەخۆدا شی کردۆتەوە (گۆڤاری زانکۆی سەلاحەدین ژمارە - ١٣).

هەشتێن و بەهۆی سەرەوای ناوەوە هونەری تەسمیت یان تەشتیرەوە هەر لەتێکیان کراوە بەدووپارچەو بەمەوە هەم لە هەشتییەوە بوون بە چواری و هەم لە دێرەوە بوونەتە چوارین و ئەمە لەسەرەوادا باشتر خۆی دەنوێنێ. بەراوردێکی شیعرەکانی دیوانی جزیری چاپی زەڤەنگی و هەژار لەگەڵ چاپی سادیق بەهائەدین ئەم دیاردەمان باش بۆ ڕوون دەکاتەوە. سادیق بەهائەدین گەلێ کێشی هەشتی دابەشکردووەو بە قالبی چواری نووسیوە، وەکو ئەم نموونەیە:
شۆخ و شەنگێ زوهرە ڕەنگێ دڵ ژمن بر دل ژمن
ئاورێن هەیبەت پلەنگێ دل ژمن بر دل ژمن (جزیری هەژار، ل٣٩٩)

لە چاپی سادیق بەهائەدیندا بەم جۆرە نووسراوە
شۆخ و شەنگێ زوهرە ڕەنگێ
دل ژ من بر دل ژمن
ئاورێن هەیبەت پلەنگێ
دل ژمن بر دل ژمن، جزیری (سادیق بەهائەدین، ل٣٢٤)

٩- کێشی ڕوباعی لە فارسیدا دووشەجەرەی لێ دەست نیشان کراوە: شەجەرەی ئەخرەب(مفعول)و شەجەرەی ئەخرەم(مفعولن). لەکوردیدا تەنیا شەجەرەی ئەخرەب بەرچاوکەوتووە. لە هەر شەجەرەیەکدا کۆتایی هەر ڕووباعییەیەک دەشێ (هەتم)یان(جەب)، یان(زەلەل)یان(بەتر)بێ. مەرج نییە کۆتایی هەر چوار لەت یەک بێ، بەزۆری هەر جیا دەبێ ولە نێوان ئەم چواردا دەسووڕێتەوە. ئەگەر هۆنراوەشی پێ نووسرابێ، زەربەکە ناگۆڕێ و عەرووزەکە دەشێ لەنێوان هەرچوار جۆر دابێ، بەڵام بەزۆری دووجۆر دەبێ).
بۆ ئەم قاڵبانە، ئێمە تەنیا ئەخرەب و تەفعیلەی کۆتاییمان نووسیوە: ئەهتەم، ئەزەل، مەجبووب، ئەبتەر) پێیەکانی حەشوومان نەنووسیوە (مفاعیلن مفاعیل) چونکە ئەوانیش لە لەتێکەوە بۆ لەتێکی تر دەگۆڕێن.
١٠- دوای تەواوبوونی بەرهەمی هەر شاعیرێک، ئەو کێشانەمان نووسیوە کە شاعیرەکە بەکاری هێناون و نووسیومانە هەر کێش و قاڵبەکێشێک چەند هۆنراوەی پێ نووسراوەو ڕێژەی سەدی هەر قاڵبێک بۆکێشەکەی و هەر کێشێک بۆ هەموو کێشەکانی چەندە! ئەمە وێنەیەکی ئاشکرای هەر کێشێکمان دەداتێ لای ئەو شاعیرە.
١١- دوای تەواوبوونی هەموو دیوانەکان لەکۆتاییدا، سەرجەمی کێش و قاڵبەکانمان نووسیوە، ئینجا ژمارەو ڕێژەی سەدی هەر قاڵبێک بۆ کێشەکەو هەر کێشێک بۆ هەموو کێشەکانمان دەرهێناوە، بەمەش وێنەیەکی گشتی زۆربەی کێشی شیعری کلاسیکیمان بەشێوەی زۆر نزیک لە ڕاستییەوە بۆ دەردەکەوێ.
١٢- ڕەنگە لە هەندێ دیوانی شاعیراندا تاکە تاکێ هۆنراوە هەبێ، زەفەرمان بەکێشەکەی

نەبردبێ، جا یان لەبەر شێوازی هۆنراوەکە بێ، بەهۆی ساغ نەکردنەوەی دروستی دێڕەکان، یان بەهۆی دەسەلات نەبوونی شاعیرەکە بەسەر کێشەکەدا.. ئەم جۆرە هۆنراوانەمان پشتگوێ خستووە، بەلام ژمارەیان زۆر کەمە.. بۆیە ڕاستە ئەژمارەکەی لە ئەنجامدا پێی گەیشتوون ١٠٠٪ دەرناچێ بەلام چی وای کەم نییە، ڕەنگە هەر لە سنوورێکی زۆر کەمدا بمێنێتەوە، ئەمەش کارێکی وا ناکاتە سەر ئەنجامی گشتی کێشەکان.

١٣- لەکاتی شیکردنەوەی کێشی دیوانەکاندا تەنیا شیعرە کوردییەکانمان وەرگرتووە، ئەگەر شیعری فارسی یان عەرەبی یان تورکی تێدا بووبێ لامان لێ نەکردوونەتەوە. بەلام ئەگەر قەسیدەکە تەنیا یەک دوو دێڕی سەرەتای عەرەبی یان فارسی بووبێ و پاشان بووبێ بە کوردی، ئەوە بۆ سەرەتای شیعرەکە، دێڕە عەرەبی یان فارسییەکەمان داناوە.

١٤- هەر روباعییەک و هەر فەردێکیشمان بەشێوەیەکی سەربەخۆ وەکو هۆنراوەیەک داناوە، چونکە ئەوانیش کێشی تایبەتی خۆیان هەیە.

١٥- لە دیوانەکاندا ئەوەی پێنج خشتەکی لەسەر شیعری شاعیرێکی تر کردبێ، کێشی پێنج خشتەکیەکەمان تۆمار نەکردووە چونکە لەدیوانی شاعیری یەکەمدا هۆنراوەکە هاتووەو شیکراوەتەوە.

١٦- لە دیوانی شیعری ئەو شاعیرانەی کە هەردروو جۆرە کێشەکەیان بەکارهێناوە، کێشی خۆمالی (بڕگەیی)و کێشی عەرووزی، تەنیا ئەو هۆنراوانەمان وەرگرتووە کە بە عەرووز نووسراون و ئەوانی ترمان خستۆتە سەر لاوە.

١- ديوانى ئەحمەد موختار بەگى جاف
ئامادەكردن و بەراورد كردن و لێكۆڵینەوەو پێشەكى
نووسینى پرۆفیسۆر دكتۆر عیزەدین مستەفا رەسوول
بە كۆششى: ئەفراسیاب ئەحمەد موختار جاف لە چاپ دراوە
چاپخانەی(الادیب). بەغدا ١٩٨٦

(١) بەخەتا چوو بو خەتای كرد بەخودا مشكى خەتا
هاتیوو لافى لەگەڵ پەرچەمى تۆدا لێ بدا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەخبوونى مەحزووف)
(٢) فستانى رەشى نازكى چین چینى لەبەردا
وەك هەورى سیاییێ بەسەرى قورسى قەمەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجى هەشتى ئەخرەبى مەكفووفى مەحزوف)
(٣) گوڵ لە گوڵزارا نەما بولبول ئەبێ زارى بكا
شێوەیى شادى لەسەر دەركات و غەمبارى بكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٤) من ئەرەنجێنێ نیگارو وا رەقیب دڵشاد ئەكا
بێخ و بنچینەی حەیات و عومرى من بەرباد ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٥) یار بە ماچى لێوى خۆى زامى دڵان سارێژ ئەكا
توند تەماشاكردنێكى شەخسى عاقڵ گێژ ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٦) دڵ وەكو بولبول لە هیجرى نەو گوڵێ ئەفغان ئەكا
نارى جەرگ و سۆزى سینەم عالەمێ بوریان ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٧) عادەتى ئەم چەرخەوایە ئەهلى دڵ غەمگین ئەكا
شا هەمیشە ماتە پیادە مەیلى جێى فەرزین ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٨) خوێنى دووچاوم بەنەوعێ دامەنم رەنگین ئەكا
هەركەس ئەمبینێ بە حاڵى ناتەوانم شین ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلى هەشتى مەحزووف)
(٩) وەرەبگرە بە یادى چاوى دڵبەر پیالەیى سەهبا
پەشێو بە هەر وەكو و مەجنوون لەهیجرى قامەتى لەیلا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجى هەشتى تەواو)

(١٠) مەیلی سەیری بەدرنەکا دڵ لادە زوڵفی وەک حیجاب
دەرخەبەدری ڕوومەتی خۆت شۆخەکەی عالی جەناب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) یار ماچی لێوی خۆی کە بکا ئێستە بۆم بەرات
لام خۆشترە لە شەهد و لەسەد چەشمەیی حەیات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢) زاهید وەرە ناو بەزمی حەریفانی خەرابات
لادە لەڕیاو سەرزەنشی قۆڕو خەرافات
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٣) دڵم پڕ خوێنە جەرگم لەت لەتە بۆ لێوی گوڵنارت
نەخۆش و دەردەدارم من لە حەسرەت چاوی بیمارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) دوچاوم خوێن ئەبارێنێ لە عیشقی ڕوومەتی ئاڵت
گرفتارە لەناو زوڵفت دڵم بۆ دانەیی خاڵت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) بێتاقەت و مەحزوونە ئەم دڵمە لە بۆ دینت
ڕەحمێ بکە سا قوربان دەرخە ڕوحی ڕەنگینت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٦) نییە ڕەحمت لە دەرهەق عاشقی شەیدایی مسکینت
بڵێ پێتم توخوا کافر چییە تۆ مەزهەب و دینت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) هەوری بەهاری بەسیە ئیتر نالە نالەکەت
گوڵ عاجزە لە گرمەووناوچاوە تاڵەکەت
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) هیجری تۆ چەند سەعبە دڵبەر ماڵەکەم وێرانە بۆت
ڕۆژو شەو غەمباری ڕووتم دیدەکەم گریانە بۆت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) ڕەقیبی سەگ هەتا چاوم کەلاکرد
منی دووچاری سەد دەردو بەلاکرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٠) یەخەی خۆی دادڕی گوڵ یار کە مەیلی گوڵستانی کرد
لە داخی قامەتت سەرویش لە باڵای خۆی کەمانی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢١) کە دڵبەر خۆی نواند خورشیدی خاوەر زوو فیراری کرد

خەجالەت ماو بە زەردی عەزمی پشتی کۆهساری کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبەغ)
(٢٢) ئەگەر بینێمە سەر خوودەی وەکو و دنگ
دڵم کون کون بی هەر وەک ناوی بێژنگ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٣) غوونەی روویی تۆیە پەرڕەیی گوڵ
فیدات بم ئەی بەنی جەرگ و پەرەی دڵ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤) درک هاودەمیەتی بولبول پەشێوە حاڵەتی بۆ گوڵ
بەهاران بۆیە ئەو دایم ئەکا هەر ئەم چل و ئەوچل
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) وەختی رەحمە دڵبەرا میوانی دەوڵەتخانەتم
تۆ ئەگەر لەیلای منیش مەجنوونەکەی دیوانەتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) دەمت بێنە بە قوربانی وەفاتم
قبوولمە من لەجێی مووچەو بەراتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٧) بەعەزمی زیارەتی کوڵمت لەرێگەی دوورەوە هاتم
وەرە قوربان بکە رەحمێ فیدای ئەو قەددوبالاتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) لە شێخ و واعیزو سۆفی لەمەولا من کەنار ئەگرم
پیاڵەی مەی بەیادی دیدەیی مەستی نیگار ئەگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) بەیادی چاوەکانت دایما من مەست و حەیرانم
لە عیشقی قامەتت قوربان وەکوو زولفت پەرێشانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) خەیاڵم وایە خەڵقە من کە تەرکی عیشقی دڵبەر کەم
ئیتر میهری پەری روویان بە یەکجاری لە دڵ دەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) تا حەیاتم بێ لە دڵما شەرتە میهرت دەرنەکەم
رۆژێەرستم تا بمێنم سوجدە بۆ ئەختەر نەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) مەکەن مەنعم کە وەک مەجنوون خەریکی هاتوچۆی کێوم
پەشێوی لەیلی کوردم تاکو رۆحم دێتە سەر لێوم

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) من سیا ڕۆژی دو زولفی هەروەکو و زوننارى تۆم
قوڕ بەسەر دڵ پڕ لە خوێنی لێوی وەک گوڵناری تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٤) من کە کوردم حەز بە بەرزیی خاکی کوردستان ئەکەم
ئارەزووی دەوری تەرەققی حاکمی بابان ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) بێت و بەنازەوە کە بڵێ مەیلی ڕاو ئەکەم
بۆ دەنکە خاڵەکەی ملی خۆم تووشی داو ئەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) گریەو گرەی تەنووره بڵێسەی هەناوەکەم
سیروان و تانجەڕۆیە خوڕەی ئاوی چاوەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) لە سایەی ماچی لێوت مەیلی عەنناب و شەکەرناکەم
کە ڕووی تۆ دەرکەوێ قەت ڕوو لە ڕووی شەمس و قەمەر ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) نیگارا سا بە لوتفی خۆت شەوێ تۆ بێرە باڵینم
لە غەمدا وا لە جیسمم وەختە دەرچێ گیانی شیرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) گەر لە مەحبووسی خەلاس بم دوشمنانم پەت ئەکەم
سووری سەر ئەبلەق لە فەرجی دایکیانا ڕەق ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) ئەمەوێ من شەووڕۆژ خادیمی دەرگاهی بم
لەبەر ئەودامەنەدا خاکی گوزەرگاهی بم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤١) سابێنە توخوا ساقی مەی و شیشەووفنجان
ئەم بەزمە موعەتتەر بکە تۆ وەک گوڵی خەندان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٢) باعیسی هێزی دڵ و پشت و پەنایی بێ کەسان
یانەیی سەرکەوتنی قەومی نەجیبی کوردەکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) مانگی ڕەمەزان هاتەوە بۆ بەختی شەڕی من
ڕەنگ زەردو زەعیفە گوڵەکەی سیمبەری من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٤٤) قیامەت هەڵئەسێ بێت و قیامێ کانیگاری من
زەمانە تێک ئەدا ئەمڕۆ نیگاهی چاوی یاری من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) شەمسەیە کوولەکەیی ڕۆحم و ئیمامی من
شەمسەیە باعیسی ژین و سەرو سامانی من
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٦) وەعدەیی فەرموو کە بێتە کولبەیی ئەحزانی من
بەڵکو ڕۆشن کا دوچاوم یووسفی کەنعانی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) سەیری کەن خەڵقینە توخوا حاڵەتی زاری وەتەن
چەند پەرێشانە لەبەر غەفڵەت هەمووکاری وەتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) چاوەکەم دووریێ لەڕووت وا چاوەکانم ژان ئەکەن
هەر لە سورمەی خاکی ڕێگات ئارەزووی دەرمان ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەڵی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) شاعیرانی کورد بەسە بەس باسی زولف و چاو بکەن
کەم خەیاڵی پەرچەم و کاکۆڵی ئاڵۆزاو بکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) نموونەی چاوەڕوونی مانگ و پەروین
نەخۆشە دڵ لەڵێوت بێنە هەنگوین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥١) دوێنێ دڵبەرێکم دی کە وەک شمشادی بوستانە
سوئالم کرد کە بۆچی ڕووت ئەڵێی مانگی دەرەخشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) ئەو زیایە وا لە دوور دیارە مەقامی دڵبەرە
یاوەکوو شەوقی جەماڵی ئەو مەهی سیمینبەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) نەخۆش کەوت نێرگسی بێچارە بۆ ئەو چاوە بیمارە
قەدی نوشتایەوە عەرعەر کەدی باڵایی ئەو یارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) دڵبەرێکم هەیە یەک و شەیە! خۆش ڕەفتارە
چاوی وەک نێرگسی شەهلا هەموو دەم بیمارە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٥) بەخوا شیشەی دڵم دایم لەبادەی عیشقی تۆ کەیلە

لەداخی سەروی بالات ئەشکی چاوم هەروەکوو سەیلە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) بە بەردی فیرقەتت شیشەی دڵی بێچارە مەشکێنە
لەناو زومرەی ڕەقیبان عاشیقی ئاوارە مەشکێنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) عەجەب یەک و شەیە بۆ چ بولبول خەریکی ناڵەیی زارە
کەچی مەحرووم ئەو دایم ڕەفیقی غونچە هەر خارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) ئەمشەو لەغەمی تۆ دڵەکەم زارو زەبوونە
مەجرووحە دڵم دیدە کە ئاڵوودە بە خوونە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩) برسی بەشەو تەماعی قوبوولی و پلاو ئەکا
بێ نانییە خەیاڵی بەشەر وا بڵاو ئەکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٠) با عیسی کەیف و سروری من شەراب و بادەیە
مایەیی ژین و حەیاتم ساقی پێکی سادەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) سەیری ئەم بەختی ڕەش و نەحسە چ ناهەموارە
یاری چەند ساڵەمە ئێستاکە لەمن بێزارە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٢) لە پەنجەی بگرە خوێنی جەرگی من هەر بۆ حەنا چاکە
لە بۆتەسکینی قەڵبی زاری من لوتفێکی واچاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) خووا چ بکەم لەدەس جەورو جەفای ئەو شۆخە بێ باکە
چ دڵ ڕەنجێن و غەدارە، چ مەحبووبێکی سەففاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) تۆکە یارم بی ئیتر غیلمان و حوورم بۆ چییە
ڕوو ئەگەر دەرخەی تەجەللای کێوی توورم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) شەمسی خاوەر بەدری پڕ یا ڕوومەتی گوڵنارتە
لەعلە یا یاقووتی تەڕ یا لێوی گەوهەر بارتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) قووتی دڵم بە ماچی دەم و لێوی ئاڵتە
ژینم بە مەدحی غەمزەیی دووچاوی ئاڵتە

(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٧) دوو دیدەیی مەخموورت غارەتگەری ئیمانە
بۆ زولفی پەرێشانت حالم چ پەرێشانە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(٦٨) بەمیراتی لە دڵم و داغی ڕەش بۆ لالە جێماوە
کەوەڤتێ سەوز ئەبێ ئەو بۆیە واناوجەرگی سووتاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) شیفای دەردی دڵە ماچی دەمی وەک شانی هەنگوینە
بەعیشوە پێکەنینی ئەو نیگارە باعیسی ژینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) دێتە گوێم دەنگێ بەسۆز و شیوەن و گریانەوە
نالەیی دڵمە لەحەسرەت خاکی کوردستانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) بەهارە ئەمرو وا کێو و بیابان گشتی ڕەنگینە
هەموو فەرشی چەمەن ئێستە لە دیبائی ڕەیاحینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) ڕەفیقان ئەم دڵم ئەمشەو عەجەب حالی پەرێشانە
وەکوو بولبول لە عیشقی گوڵ خەریکی شین و گریانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) دڵی وەک هوزاری حەزینی من شەووڕۆژ بە ئاه و نالەیە
بە ئومێدی چاوی مەستی تۆ بە تەمای مەی و پیالەیە
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن مفاعلن)×٢ (کامیل هەشتی مەوقووس)
(٧٤) لەحەسرەت لێوی لەعلت ئەشکی جاوم ئێستە گوڵرەنگە
بە یادی چاوی مەستت دڵ هەمیشە مایلی بەنگە
(مفاعلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٥) (بانگی کوردستان)ە وا دنیایی ئیحیاکردەوە
زامی قەڵبی کوردی بێ چارەی موداوا کردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) سەرو مالم فیدای ئەو چاوەکاڵە
دڵم پڕ خوێنە بۆ ئەو لێوە ئاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٧) لەخەو هەڵسن دەرەنگە میللەتی کورد خەو زەرەرتانە
هەموو تەئریخی عالەم شاهیدی فەزل و هونەرتانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٧٨) خەلقە وا فەسلی بەهارەو من گەلاریزانمە
پیرم و و تازە تەمەننای وەسلی گوڵروویانمە
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) چارشێوی هەڵپڕی لەسەری خۆی بەشەرمەوە
یارێکەنی بەرووەمەوە دوێنێ بە نەرمەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) غەزاڵەی چینە یاخۆ پیاڵەیی سەهبایە ئەوچاوە
شەرابی نابە یاخۆ نێرگسی شەهلایە ئەوچاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨١) ئەم دڵەم وا دیارە مەیلی رووی گوڵی یاری هەیە
بولبول ناسا بۆیە دایم ناڵەو و زاری هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) بۆ چ زەمانە هەر لەگەڵما مەیلی غەدداری هەیە
بۆ چ فەلەک دایم خەیاڵی مەردوم ئازاری هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) دلبەرم دیسان لەگەڵ من عاجزی و قینی هەیە
بۆیە دیدەی ئەشکبارم ئارەزووی شینی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) بێ وەفا مارف بە جارێ بۆ چ لەبیرت چوومەوە
رووەمەتت گوڵ، قامەتی تۆ سەرووی جۆباری منە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) خاڵی رووت داخی دڵی زامارو بیماری منە
بۆچی نازانی ئەمە چەن رۆژە من هاتوومەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٦) ئەی حەسەن ئەم کاغەزەم تەبریکی عەیش و شادییە
پڕ لەمەعنایە ئەگەرچی بۆ موبارەک بادییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) نێرگسی شەهلا غولامی دیدەیی مەخموورتە
گوڵ وەکو بولبول هەمیشە عاشق و مەجبوورتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٨) دڵی زارم بەدایم بەستەیی زنجیری گێسوتە
وجوودی وەک کەتانم لەتلەتی شوعلەی مەهی رووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٨٩) ئەی وەتەن جەننەتی یا ڕەوزەیی ڕیزوانی تۆ
باعیسی کەیفی دڵە باغ و گوڵستانی تۆ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٠) دڵ پەرێشانم لە حەسرەت پەرچەمی شێواوی تۆ
ڕۆژی ڕەش کردم بەجارێ زولفی ئاڵۆزاوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) ئەی دڵەبەسیە تەپ و کۆ چیتە ئارامت ببێ
تێپەڕی ئەو وەختە ئیتر دڵبەرا ڕامت ببێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٢) هەدەف مەعلووم نییە دڵ وێڵ و سەرگەردانە بۆ یارێ
خوایا سانەسیبی کەی پەری ڕوویێکی عەییارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٣) لەگەڵ دڵ شەرتی من وایە هەتا ڕۆژێ حەیاتم بێ
بەشی ئەو دەردو غەم بێت و و منیش ماتەم خەلاتم بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٤) دەمێکە یار کە ناپرسێ لە حاڵی عاشقی زاری
لەبیری چۆتەوە چەن وەختە وا عەبدی وەفاداری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٥) سەبا عەرزی خلووسی و بەندەگیم و و هەم دوعاخوانی
ببە بۆ خزمەتی شاهی موحیتی گشت سولەیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٦) ئیزنی دام دڵبەر کە بچمە زیارەتی دەرگانەکەی
شەمعی ڕەخشان وا قبوڵی کرد شوکر پەروانەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٧) ئەبێ ئێستە خەریکی بادە نۆشین بم لەبەرشادی
کەیار ئەتوانێ بێتە کولبەیی عاشق بە ئازادی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٨) چەرخی بەد، تاکەی لەبەر من فیتنەوو غەوغا ئەکەی
بۆ لەبەرمن هەردەمێ دەرگاهی میحنەت وا ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٩) پەشۆکا دڵ کە دی زولفی پەشێوی کەوتە سەرشانی
بەخەی خۆی دادڕی گوڵ هەرکەدی چاکی گریبانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٠٠) دڵی خوێناوە بولبول بۆ لەبی وەک لەعلی ڕوممانی
لەباڵایی ئەوا پەستە قەدی سەروی گوڵستانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠١) کە من گوڵزاری ڕووی تۆم بێ لەسەیری گوڵستانم چی
قەدو باڵایی تۆ خۆش بێ لەسەروی بۆستانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٢) چییە ئەی گوڵ کە ئێستە ڕەنگت سوورە
چ وەقتی شادیو عەیش و سرورە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٣) مژدە لەوە زەریفترو چاتر لەکوێ ئەبێ
یار پێت بڵێ مەرامی دڵت جێبەجێ ئەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

١- ئەحمەد موختار بەگی جاف

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٥٢	٥٠,٤٨٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٦	٦٩,٢٣٠٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٧,٨٤٣٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٥,٨٨٢٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٥,٨٨٢٪
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٣,٩٢١٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٢	٣,٩٢١٪
		ز	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٢	٤٠,٧٧٦٪
٢	ڕەمەل			٤٢	٧٦,١٩٠٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣٢	٧٦,٧٤٤٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٥	١١,٦٢٧٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣	٦,٩٧٦٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٢,٣٢٥٪
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٢,٣٢٥٪
٣	موزاریع			٨	٧,٧٦٦٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	٨٧,٥٠٠٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	١٢,٥٠٠٪
٤	کامیل			١	٠,٩٧٠٪
		ا	کامیلی هەشتی مەوقووس	١	١٠٠٪
	٤		١٥	١٠٣	

خشتەی ژمارە (١) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەحمەد موختار جاف

٢- دیوانی ئەحمەدی کۆر
کۆکردنەوەو پێشەکی و لەسەر
نووسینی سەیید نەجمەدینی ئەنیسی
بەهاری ١٣٧١. سەقز

(١) سوبحانی عەللامولغویووب زاتت لەشبهی کەس نییە
هیچ کەس وەکوو تۆ بێ عەیب، بێ عیللەت و نەقدەس نییە
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٢) ئەی خالیقی لەم یەزەلی بسم الله الرحمن الرحیم
دنیات ڕونا لە ئەزەلی بسم الله الرحمن الرحیم
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٣) سوبحانە من لا شیرکە لەهە، تاهیر لەهەر عەیب و عیلەل
دەرکەونی وی لا شیرکە لەهە، خالی لەهەر نەقس و خەلەل
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٤) ئەلائەی عاشقی دڵ ساف کەلام کەللوءلوء یلمەکنوون
لە ئەوساف و لە مەدحی یار بەیان کە شیعری خۆش مەزموون
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥) ماتم لە هیجری ڕووی بەدر لەو زولمەتی بێ ڕەوشەنە
لەو بەندی کەس لێ نەچووە دەر دڵ خەستەو و مەجرووح تەنە
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٦) دووێ شەوێ دیتم لەخەودا وام لەگەڵ شەککەر لەبێ
ڕووبەڕووی دڵداری گیانم لێی دەخوازم مەتلەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) دلبەرا دایم دەناڵم دەم بەدەم شام ووسەحەر
جاری ناپرسێ لەحاڵم چاو عوقابی خۆش خەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) یاخووا هیچ کەس وەکو ومن ڕووی لەجانان دوورنەبێ
هیچ بەدەن وەک جەندەکی من غەرقی بەحری قوڕنەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) حەسرەت و ئەندووهی جانان ئەمنی سووتاند ڕۆژو شەب
بووم بەجێی ئاه و فوغانان فیرقەتی یارە سەبەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) بابێ جوابی دلبەرێ سووتاوم لەبەر دەردی فیراق
هەرتاکو ڕۆژێ مەحشەرێ هەر داد لە دەستی ئیحتیراق

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١١) دڵ هەمیشە مەیپەرستە بۆ مەیی جامی ڕەحیق
بێ خود و حەیران و مەستە بادە نۆشە فیلحەقیق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢) ڕونیەتی جەبهەت بلووران برد لە دەستم عەقڵ و دین
شبهەتی دەلو و نەعووران دێ لە چاوم ناووخوین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) ئەی شەفیعی زەنب و عیسیان ڕەحمەتی بۆ عارەسات
هەر لە ئەووەل تا بە ئاخر باعیسی بۆ مومکنات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) دلبەرا مەحبووسی داوم ئەز فیراقی لام وبێ
وا بە عیشقی تۆ سوتاوم ئاخ بۆ لوتفی یاورێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) دیم لەخەودا شادو خورڕەم یاری من بادەی دەوێ
دەس لە ناودەس دەم لەناودەم وەی لەعەیشی دوێ شەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) یاری من عالەم دەخیلە نیک و بەد بۆی تالیبە
کافرو ئیسلام قەتیلە قەوسی ئەودوو حاجیبە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) تا بە مەحشەر هەر دەبێژم ئەی سەلا لەمنی غەریب
فانی بوو عومری درێژم ئەم دی ڕووی شۆخی حەبیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨) هێند بە دیتنت ئینتیزارم خواردنم خوێنەو زوخاو
دڵ تەنووری پڕ لە نارم ئاخ لەبۆیەک قەترە ئاو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) گەرتو یاری باوەفایی هێندە سەنگین دڵ مەبە
یا مەکە کەس ئاشنایی یا نەلێی غافل مەبە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئەلحەمید و لیللا هیل وەدوود یارم لەعالەم دلبەرە
جێی هەرچی بردی لێی سجوود بۆنی گوڵاو وعەنبەرە
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٢١) کێ بە حەققەت یار بناسێ مەردی دانا هەر ئەوە
دانەیی دەستی غەواس و شەوچرای گەوهەر ئەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) شەو هەتا سوبحێ دەناڵم من بە سەد ئاه و فوغان
ئەز فیدای ئەبرۆ هیلالم مەستی چاو حەیرانەکان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣) یاخوای پەروەردگارە خالیقی عوزب و ئوجاج
ئەو دلەی من دەردەدارە بیکە تۆ چارەو عیلاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٤) شەو دێ لە عومرم کەم دەبێ ڕۆژدێ لەعومرم کەم دەبێ
خۆفی ئەو ئافات دەبێ جا چۆن دلم پڕ غەم نەبێ
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٢٥) دلبەرایەی ڕووی فیراقت دڵ دەنالێ چون ڕوباب
بۆ دو ئەبرۆی میسلی تاقت بەندی جەرگم بووکەباب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦) مۆم زبانان دڵ چو سەنگان قووتن ئەعزا دڵ حەدید
شێر شکاران خووپلنگان پێی لەڕێی جانان بوورید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧) شام غەزالان شۆخ و شەنگان کرد خەدەنگان ڕاست و چەپ
دڵ چو سەنگان خوو پلەنگان دای لەقەلبم ڕاست و چەپ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) ڕۆژ و شەو دەیکەم ڕجایێ لەو بینایی کردگار
دائیمەن دەکەم دوعایێ تابیبینم ڕوویی یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) حەمدی بێ حەد بۆ خودایی خالیقی فەردی وەدوود
بابی مەی ئادەم لەمشتێ ئاووگڵ هێنا وجوود
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠) حەمدی بێ حەد بۆ خودایی ساحیبی فەزل و کەرەم
وی لەنووری سافی خۆی خولقاند شەهی عالی عەلەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) حەمدی بێ حەد بۆ خودایی خالیقی یەزدانی تاک
بابی مەی ئادەم دەخولقاند ئەو لە مشتێ ئاووخاک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢) ئەی ڕوخت ڕۆشنتر ئەزماهی نمایان بەر زوجاج
دارویی سەد زەرد ڕەنگ کردەند ئەتیبیا زان عیلاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) خۆش بەحالی عاشقانت دڵ لەسەر زەوق و کونووس
پاک نەبوو هەتک و مەلامەت قەت نەترسای مین حودووس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٤) دلبەری بێن ماوەری وەرد ئەحمەری ڕوو گوڵشەنێ
ساق ستوونێ بازعیوونێ تیر بەخوێن کێل گەردەنێ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) دلبەری ساحیب جەمال و ئەشرەفی عالی جەناب
تا بەکەی ڕووی خۆت دەپۆشی تۆ لە ژێر پەردەو حیجاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٦) یاری ڕەندان دەرهەقی من کارەکی ڕەندانی کرد
چاوی مەستی ئەو بە باز پڕ سورمەیی سویحانی کرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٧) ئەی ماهی دو هەفتە ڕوخی سیمین بەدەنی تۆ
سەرچەشمەیی کەوسەر چەهی زەمزەم زەقەنی تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) پێغەمبەر لە جێ هەستا مەلەک لە پێشی وەستان
بوراق و بەیداغ لەوێ لەکنی حەرز بوون عەیان
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی موززال)
(٣٩) تا قیامەت داد لە دەستی تووتیی شەککەر شکەن
نەیقەدوو سینە سەدەف شەککەر لەبی نوورین بەدەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) ئەی دلا تاکەی لە بۆ زەوقی ویسال
هەر دەنالی دایما بولبول میسال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤١) شەوو ڕۆژ بێ قەرارم ئەز لە عیشقی ڕوویی نەوگولها
دەکەم تەی چۆل و بەحرو بەڕ بەنالین شوبهی بولبولها
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) دلبەری ساحیب جەمال و ئەشرەفی عالی جەناب
تاکی ئەزما ڕوخ بپۆشی ئەز پەسی پەردەو حیجاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) عیشق کردمی بێ خان و مان بێ مولک و مالی عیشقم ئەز
تاقەت نەما لال بوو زمان قامەت هیلالی عیشقم ئەز
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٤٤) ئەی سەیادی با کەماڵە هێندە دڵ نەخچیر مەکە
کوشتنی عاشق حەلالە لەو ڕەقیبە بیر مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) دلبەرا تاکەی خەجڵ بێ دڵ لەبەر دەردی درێژە
توخودا ڕەحمەت لە دڵ بێ بەس بە ناحەق خوێن بڕێژە
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٤٦) شەو لە من زیندان و بەندە ڕۆژ لەمن تاریک و ڕەش
داد لەدەس شای تورک و ڕەندە ساحیبی هیندو و حەبەش

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) دڵبەرا دایم دەناڵم ئەز لە سینەی پڕ لەدەرد
جاری ناپرسی لە حاڵم بۆت دەکێشم ئاهی سەرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) ئەو ئادەمی پاک نوور جەمال لەو فیردەوس قەسران ئەما
کردی بە ئەمری خوای جەلال لەو جەننەتی عیرفان ئەما
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی هەشتی تەواو)
(٤٩) ئەز لە دەستی جەوری خووبان ئەز دەناڵم ڕۆژو شەب
زەهری ماریش بێ دەنۆشم باخلاس بم لەو غەزەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) عاشقان ڕەنگ زەردو مەجرووح بوون بە تیغی تازەساو
خوردو خواب و عەقڵ و هۆشم چوو بینایی هەردو چاو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥١) قەت لەمەکری خوبڕویانی یی جیهان نابم ئەمین
قەوسی ئەبرۆ و تیری موژگان مەرهەمی جەرح و برین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٢- ئەحمەدی کۆر

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣٨	٧٤،٥٠٩٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢١	٥٥،٢٦٣٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٦	٤٢،١٠٥٪
		جـ	ڕەمەلی هەشتی تەواو	١	٢،٦٣١٪
٢	ڕەجەز			٩	١٧،٦٤٧٪
		ا	ڕەجەزی هەشتی تەواو	٩	١٠٠٪
٣	هەزەج			٣	٢،٨٨٢٪
		ا	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٣٣،٣٣٣٪
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١	٣٣،٣٣٣٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٣٣،٣٣٣٪
٤	بەسیت			١	١،٩٦٠٪
		ا	بەسیتی هەشتی مەتوی موززال	١	١٠٠٪
	٤		٨	٥١	

خشتەی ژمارە (٢) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەحمەدی کۆر

٣- ئەختەر.
شاعیری جوانی و دڵداری.
چاپخانەی شارەوانی هەولێر. هەولێر ١٩٧٦

(١) دەخیلت بم لە عوششاقت مەڕەنجە
دڵ و دینم فیدای ئەم لارو لەنجە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) دەخیلت بم سەبا حاڵی پەشێوم عەرزی جانان کە
بەزاری دامەنی بگرەو لەجەوری هیجری ئەفغان کە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ئەمان ساقی دڵی شەیدا لە جەوری دیدە غەمگینە
لە نەشئەی چاوەکەی مەستت پیاڵە پڕ کە بۆم بینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) فیدات بم تاکەی ئەم جەورو جەفایە
بە هیجران کوشتنی عاشق خەتایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥) ئەونەماما بۆ نیگاهی تۆ دەروونم لەت لەتە
چاوی بێ مەیلت لەگەڵ من عەینی دەردوو زیللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) ئەسیری میحنەتی هیجرانی تۆم یاری وەفادارم
کوژاوی خەنجەری موژگانی تۆم مەحبووبی نازدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) ڕووحی شیرینم لە بۆ چ ئەمڕۆ کە وا لوتفت نییە
نووری بینای دیدەکانم پێم بڵێ سووچم چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) من دەزانم چاوەکانت ملکی دڵ وێران ئەکەن
پەرچەم و ئەگەریجەکانت قەسدی جیسم و جان ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩)بە نەشئەی بادەیی حوسنی مەلاحەت تاکو سەرگەرمی
دەکەی ئازاری مەزلوومان لەگەڵ میحنەتکە شان خەسمی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) بەتیری غەمزەیی دووچاوی مەستی تۆ بریندارم
دەچێ بۆ عەرشی ئەعلادایا فەریادو هاوارم

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١١) لەبەزمی وەسلی تۆیە خاتری میحنەتکەشم دوورە
لە چەنگی جەوروغەم ناڵەم بە وێنەی سازو سەمتوورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٢) گرفتارم بەسیحری چاوەکانی مەستی فەتتانت
بریندارم بەزەخمی سینەدوزی تیری موژگانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٣) چاوی عیبرەت هەڵبڕە ئەی خاوەنی فەهم و شعوور
مەرگە هەرکەس عاقیبەت دەرکا لەسەر کیبر و غروور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١٤) بەزنجیری موحیببەت تا دڵی زارم گرفتارە
لە وێنەی شێت و شەیدایان ئەنیسم ناڵەووزارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٥) وەکوودوژمن بە خوێنم تینووە چاوی سیا ڕەنگی
فەتانە وا دەزانێ کافرم کەوتوومەتە چەنگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٦) سەرم گێژو دڵم بریانە بێ تۆ
لە دووریت پیشەکەم گریانە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

٣- ئەختەر

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٢	٧٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٩	٧٥٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣	٢٥٪
٢	ڕەمەل			٤	٢٥٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٧٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٢٥٪
	٢		٤	١٦	١٠٠٪

خشتەی ژمارە (٣) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەختەر

٤- دیوانی ئەحۆڵ

مطبعه الادیب البغدادیه، بغداد، ١٩٨٤

(١) کە چاوم کردەوە ڕوانیم بە دەوری خۆم و دنیادا
چلۆن خۆم دی لە لافاوو شەپۆل و گوژمی دەریادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) ئەوا ئاواب و و ڕۆژی من ئیتر ژینم لەدنیا چی
لە هات و چۆ لەگریان و لەناڵەی سوبح و شامم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) هاتە سوێ دیسان برینم فیکری جارانت ئەکەم
هەروەکو و مەجنوون بە دائیم زیکری لەیلانت ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) پەشیمان نیم لە گفتی خۆم لەگەڵ ئەم هەمووە نازارەم
(مرا عهدیست باجانان کەتاجان در بدن دارم)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) وێڵ و سەرگەردانی دڵبەر شێت و شەیدایی سەمەن
ماڵ وسەر قوربانی دڵبەر گیان بە فیدایی سەمەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) شەرتە تا ڕۆژی حەشر خولیایی من بێ چاوی یار
وێڵی سەحرابم هەمیشە تەرک ئەکەم خوێش و دیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) ناکرێ بۆم شەرحی دەردم بەم غەم و و هیجرانەوە
بەم دڵی لەت لەتکراوم هەر وەکو و بریانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) ئەگەر چاوم لەتۆ جوانتر کەسێکی دی هەتا ماوم
ئەڵێم خوایە لە ئەو دنیاش بە ساغی هەڵنەیە چاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) خوایە کەس تووشی نەبێتە دەردی بێ دەرمانی عەشق
کەس نەبێ دووچاری تیرو خەنجەرو زیندانی عەشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠) هەڵکرا شەمعی قدوومت مەجلیسم ڕۆشن کرا
وشکی کرد باغی فیراق و شکلی گوڵ سەوسەن کرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) وەها کەوتوومە ژێر بەندی خەم و هیجری ستەمکارێ

هەمیشە زارو نالینمە لەحەسرەت عەشقی دلداریّ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) کە دویّنی شەمعی مەجلیس بوو چریسکەی ڕوومەتی نالی
ئەوا ئەمڕۆ ئەلّیی داغە لە جەرگا فیرقەتی خالی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) گەوهەری تاقانەیی یا خاوەنی تەخت و عەلەم
یا نموونەی جوانی جوانیت یا بتی یاخۆ سەنەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) حالّی شێواوی دلّی خۆم بۆ زەمان ئینشانەکەم
من کە بەدبەخت و و کەشوفم ناوی خۆم تیجرا ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) لەتاو جەوری زەمانەو خەم بەبێ دەنگی ئەنالێنم
لەبەر لۆمە لەناو دلّما کوڵی فرمێسک ئەتاسێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) بەهارم هاتەوەیاران عەجەب شیرین بەهارێکە
بە خونچە سووربووە سەحرا بەگوڵی سیمین عوزارێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) دای بە گوێما بای شەماڵ دەنگی بە سوتی گریانەوە
شینی شینی تۆیە بێکەس کەوتە ناویارانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) چ تەدبیر ئەی موسڵمانان سەراپا غەرقی خوێناوم
ئەلّیی تەرزەی بەهارانە ئەڕێژێ ئەشکی سوورچاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) ئەی فەلەک توخوا بەناهەق بەندی زیندانم مەکە
لێم گەڕێ ساتێ بژیم با ، بەسیە گریانم بەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئەی فەلەک تاکەی لەدەس تۆ شینی تۆ گریانی تۆ
تا بەکەی نەبڕێتەوە هاواری تۆ گریانی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) شەوە مانەندی قەترانە بەلّام لای من چراخانە
کەیادی یاری خۆم ئەمشەو لەدلّدا بوو بە پەروانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) ئەترسم ئەی فەلەک بمرم لەچەرخی تۆنەگەم جاریّ
بڕێژێ خوێنی ناحەققم بە پەنجەی وەسلەتی یاریّ

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) خاکی بەرێتە بەقوربان نووری چاوانم وەرە
با فیدای دوو دیدەکەت کەم دین و ئیمانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) گەرچی خوێنم هاتەخوارێ من بەدەست و پەنجەتا
بوو بە مەی بۆ بادە نۆشان شەو لە بەزم و عوشرەتا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) عەشقی تۆ نەمکا بە بریان کێ هەیە بەحسم بکا
زولفی تۆ شێتم نەکا گەر کێ هەیە لۆمەم بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) بە نووری پاکی یەزدان و بەشاهی ئەنبیا قەستەم
(می صهبائی نوشم بچشم وا برویت نستم)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) نازەنین ئەی نەورەسیدە دلبەرا شەیدایی تۆم
زەردو بێ ڕەنگ و و زەعیفی ئەو قەدوو سیمایی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) وەرن یاران تەماشاکەن لە حالم چەند پەرێشانە
لەلایێ ڕۆینی یارم لەلایێ شین و گریانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) کەواوەیلا بەدووی لەیلا لەدووجەیلا نەکەم چ بکەم
بەنەشکی دیدە لێشاوی خەمم بەریا نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) خەوێ بوو دیم و زوورابورد کە بووبە یاری من لەیلم
لەخەو هەلسام و یەک دەفعە بەجارێ مات و دڵ کەیلم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) ئەوا جێت دێلم ئەی دایە بەعومری بیست ویەک ساڵە
لە بێخ وریشە دەرهاتم وەکو و لالەو گوڵی ژاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) لێم بپرسن گەر لەحەشرا هۆی چ بوو زوومردنت
بابزانێ چیم وەلامە سوێند بەچاوی شەرمنت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) وەرنە سەیری عەیش و نۆشم فەوتی ژینم هاتەوە
وا بەهارهات وەختی خونچەو گوڵ گەشینم هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٤) ئاڵ و ئەسحابی موحەممەد شەوق بەدڵ ئینسان ئەدا
بێ سەمەر بووم بۆ ئەمامێ سەر لە ڕووی ئاسمان ئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) شێت و شەیدا بووم بەدووتا ڕۆح و ڕێحانم وەرە
بوومە کووی نووره لە ڕووتا حوورو غیلمانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) لە ئەوجی خۆشەویستی شادی ژێر سایەی مناڵانم
لە باخی پڕ گوڵی جوانی و لەماڵی پڕ لە سامانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) عەجەب تیرێکە لێی داوم کەوا ئەو ماهە تابانە
لە سینەم تا جگەرگاهم بەجارێ غەرق و غەلتانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) ئەگەر نازانی بیزانە کەوا من شێت و شەیداتم
ئەسیری پەرچەمی خاوو بڕۆت و بەژن و بالاتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) بێ شیرمە قەتعی یە.. ئینجا برایەوە
عومرم لەسەر زەمینی ژیانا برایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٠) مەراقی وا لە دڵمایە هەتا قیامەت ئیتر بەسمە
لە حەشریشا منم داعی ئەویش شاهید ئیتر بەسمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) بەخەنجەر لەت لەتم کەن دامەنت قەت بەرنەدەم شەرتە
سەراسەر هەڵدڕن سینەم بەرۆکت بەرنەدەم شەرتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) هەروەکوکوشتمت بە ناحەق نووری چاوانم مەڕۆ
باعیسی ژین و مەماتم نووری چاوانم مەڕۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) ئەگەرچی شۆخ و شەنگێکە ئەگەرچی نەرم و نۆڵێکە
بەلام عەییارە زۆرزانە حەرامزادە چ زۆڵێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) لە پڕ تاریکی کرد چاوم وتم یاران چ قەوماوە
مەڵێن ڕاستە کە گەردوون بێخودی بەرزی لەگڵ ناوە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) بەجاریّ مالّی ویّرانم سلیّمانی خرۆشاوە
بەسەر هیچ کەس نەبەت خوایە ئەوی لەم شارە قەوماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) سەبرت بینی بە ئیزنی خودا نابڕیّتەوە
عومرت لە گوڵشەنی خەزرا ئەژیّیتەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەحزەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) هەتا ڕۆژێ دوخولی من بەسەیوان
غەمە خۆراکم و جێگام بیابان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) دڵم هەر ئەو دڵەی جارانە ئیّستاکەش ئەناڵیّنیّ
هەناسەی ساردی ناکامی لە سینەمدا ئەتاسیّنیّ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) لەتافی لاوی یا بووم و لەسەر لوتکەی کەژی جوانی
لەگەڵ یاران و هاوڕێ ما وەفاداریم بەجێ هانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) بەسەرچوو ژینی دنیاییم لەسایەی دین و ئیمانا
ئەوا ئیستاکە نێژراوم لە گلکۆی گردی سەیوانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) بە گوێچکەی یاد ئەرێ نابیەی سەدای هاوارو ناڵینم
بەچاوی تاسە نابینی دڵۆیەی ئەشکی خوێنینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) فرەم ناڵان لەدنیادا لە حەشریشا ئەناڵێنم
لە گۆڕیشا ئەگەر ڕێت کەوتەسەر گوێتە لەناڵینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) ئەوا قابز لەسەرسەرمە خودا دامانی کێ بگرم
لە بۆ دەرمانی دەردی خۆم دەروێشیوانی کێ بگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) بەجارێ ماڵی ویّرانم بەسەرچوو وەعدەیی ژینم
بەناکامی لە دنیادا بەباچوو عومری شیرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) ئەم چەرخە وەکو و کاسەیەکی قڵپە سەرەوخوار
کەوتوون لە بنی دا بەزەبوونی هەمو هوشیار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٥٦) بە دوو دیدەیی حەسناتا ئەمن وێڵ و پەرێشانم
لە عەشقی زولفی قەترانت بەدائیم دیدە گریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) هارە هاری ئەشکی سوورم وا بە خوێ ئەڕژێتە خوار
هەر ئەڵێی شەتتی فوراتە خۆی بەخوێن پێشان ئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) عالەم ئەیزانێ کە شێتی ڕوویی زیباتم وەرە
من کە سەرگەشتەو عەوالی چاوی شەهلاتم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) من کە عەبدی دەرگەهی تۆم تەرکی ئیحسانم مەکە
واجگەر ڕێژراووتینووم فەوت و تالآنم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) گیانەکەم ڕەحمێ بکە با گریەکەم ببڕێتەوە
با ئەوەند نەگریم لەداخت ئاخری سوێم بێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) ئەسیری قامەت و ئەبرۆ و موژەباڵایەکی تر خۆم
غەریقی قەعری بەحری حەسرەت و سەودایەکی تر خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦٢) وەرە ئەی گیانی شیرینم ئەمان دەستم بەدامانت
بکە ڕەحمێ بەحاڵی عەبدەکەی بەردەرگ و دیوانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) لەبەر زاروگرین چاوم خەریکی پەردە پۆشینە
لە عەشقی نەوجەوانێ سوخمەکەی ئاڵ و کەواشینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) گەرچی بەدەمی تیغی برۆت قیمەکراوم
هەر باقییە دوو دووگری دڵ جەرگ و هەناوم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) ئەگریم بەکوڵ بەزارەوە بەجەرگی داغدارەوە
وەک بولبولی بەری بەیان بەباغ و جۆیبارەوە
(مستفعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(٦٦) چی لەدنیا کەم بەبێ تۆ یا ژیانم بابەگیان
هێزی ئەژنۆ و حوکمی چاو ئارامی گیانم بابەگیان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) فڕی تەییارەیی مەعشووق موقابیل بوو لەگەڵ بەدرا
کرا بۆمباردومانی دڵ لەبورج و قەلعەیی سەدرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) چ کۆهێک وبیابانە چ ڕاهێکە نەجاتم بێ
لەخەزنەی ڕەحمەتت بیدە غەم و هیجرانی کێ بگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٤- نەخۆل

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٠	٥٨,٨٢٣٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٦	٩٠٪
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٢,٥٪
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٢,٥٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی* مەکفووفی مەحزووف	١	٢,٥٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٢,٥٪
٢	ڕەمەل			٢٥	٣٦,٧٦٤٪
		ا	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢١	٨٤٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	١٦٪
٣	موزاریع			٢	٢,٩٤١٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	١٠٠٪
٤	ڕەجەز			١	١,٤٧٠٪
		ا	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	١٠٠٪
	٤		٩	٦٨	

خشتەی ژمارە (٤)   ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری نەخۆل

٥- دیوانی ئەدەب
یادگاری عەبدوڵڵا بەگی و صباح الدیوان، چاپی سێیەمین
چاپخانەی هەولێر/ هەولێر، ١٩٦٦

(١) دڵبەری وابێ کە ئەمڕۆ دوسیەھ ماری دەکا
قوتبی بوستامی بەجاریێ مەیلی زەنناری دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) دڵبەر ئەمڕۆکە نیگاهت کاری سەد خەنجەر دەکا
یەک بەیەک نێشی موژەت زەخمی دوسەد نەشتەر دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەگەر توبایە وەک تۆجەننەت ئارا
لە سایەی قامەتی تۆیە نیگارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) قورسی قەمەر لەو روخی ئەنوەرشکا
سەروی سەهی لەوقەدی دڵبەر شکا
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(٥) ئەمڕۆکە بەبادەی مەیەوە هاتی بەسەردا
هێناوەتە بەرجانی سەفەر کردە لەبەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) ئەی حەددی کبریات و وەرئەی فەهمی ماسیوا
ری حەزری ئیعتیلات لەبەر وەهمی مناوا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) ساقیا مەیزەدەیی بادەیی یارم بەخودا
تێکەبۆم جامی شەرابێ کە خومارم بەخودا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨) ڕوومەتت بەدری مونیرو پەرچەمت وەک مشکی تاب
لەو خجل ما ئافتاب و لەم شکا قەدری گوڵاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) لەودەمەی مەستی سوراحی چاوی دڵدارە ئەدەب
ڕەت نەکەن باوەڕ بڵێن یەک لەحزە هوشیارە ئەدەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) چاوی تۆ مەستی شەراب و حاڵی غەمبارم خەراب
چهری تۆ پشکۆیی نارو سینەیی زارم کەباب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١١) گەر مەتلەعە بۆ ماهی موقەننەع چییە نەخشەب
ماهی مە تلووعی لەچەهی غەبغەبە هەرشەب
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) بو حیجابی عیسمەتی چیهرە لە قورسی ئافتاب
پەڕڕەیی گیسوولەسەر خورشیدی ڕووبۆتە نیقاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) ناوی خودا لە نێرگسی غەممازی ئەو شەوەت
لەو ڕایحە دوتوورڕەیی تەنئازی ئەوشەوەت
(مفعول مفاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) ئەو زولفی سەمەن ساکە سەراپایە لەبالات
چاوی بەدی لێ دووربێ چ زیبایە لەبالات
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥) سەحەر گاهان شکۆفەی دا گوڵی نازت لە گوڵزارت
لەسەد جێ کەوتنە ناڵین هەزاران عاشقی زارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) بەو خیلقەتە شیرینە کە خولقا قەدی ڕەعنات
هەر من بە تەنێ شیفتەنییم عالەمەشەیدات
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧) بەو نەقشی بەشیشە دڵەکەم عەکسی مەهی ڕووت
لادە لەسەر ئاوێنەیی ڕوو پەردەیی گێسووت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٨) بۆ ئەو کەسە عیشقی بێ فەرقی نییە کوڕیا کچ
هەرچەندە کە مەعلوومە فەرقی نییە کوڕ یا کچ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٩) عومر گەییە ئاخرو ماچێکی جانانم نەکرد
یەک نەزەر تێرم تەماشای ماهی تابانم نەکرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠) نازک بەدەنا لەعل لەبا جەور هەتا چەند
بۆ ئەم دڵی زارەم بەجەفاتیری بەڵاچەند
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢١) ئەگەر زیندانە گەر دارە وەگەر بەند
بەسەجانا عەزابی مە هەتا چەند
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)

(٢٢) دوێ شەو شەوی شەمەکە لە شەمعی مەهوەنختەر
ئاراستە بوو سەتحی سەراپەردەیی ئەخزەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) شەونازو سەحەرنازو هەموو وەقت و دەمت ناز
ئەم نازە هەتاکەی بەفیدات ئەی بوتی تەنناز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٢٤) ئەبرۆیی کەشیدەت بەکەفی خەنجەری ئەڵماس
جوتێ شەهێنی مەست دەکەن گوڵشەنی ڕووپاس
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٢٥) شێت و شەیدایی بوتێکە دڵەکەی پڕ لە خەیاڵ
ئەوڕەس و سادە ڕوخ و سەرووقەدووچواردەساڵ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٦) شێت و شەیدایی بوتێکە دڵەکەی پڕ لە خەیاڵ
لە دوسەد وەعدە یەکێکی کەوەفای بوو بی مەحاڵ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٧) ئەی زولفی کەچت مایەیی ئاشووبی دوعالەم
وەی خاڵی لەبت دانەیی پابەندیی ئادەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٨) مەستی قەدەمی بادەیی زیبا سەنەمێکم
هەرلەحزە لەنەشئەی لەبی وەک جامی جەمێکم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) بەتیری غەمزەیی جادووی دڵارامێ بریندارم
بەنازی چاوی غەمازی گوڵەندامێ گرفتارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) ئەی یادی لەبت هەمدەمی شەوگاری درازم
وەی زولفی خەمت یەک بەیەکی مەحرەمی ڕازم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣١) جانا وەرە تا عومری عەزیزت بەفیداکەم
جارێکی ئەوەک سەد کەڕەتیشت بەقەزاکەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢) جانا بەفیدای خونچەیی نازی دەهەنت بم
قوربانی گوڵی گوڵشەنەکەی نەستەرەنت بم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣) پێتوەم کە خۆم فیدایی لەبی ئەو نیگارەکەم

گیانی عەزیز هەدییەیی ئەو یارە تازەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٤) تا چەند من خەیالی وەفا لەو نیگارەکەم
عومری عەزیز سەرفی سەر ئەو ئینتیزارەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٥) چ دەردێکە خوداوەندا دوچارم
ئەرۆژم تا قەتەنە شەو قەرارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳٦) ئەی غەزالی بێ سەبەب ڕەم کەردەکەی هەمپەیکەرم
شۆخی بێ پەیمانەکەی بی شەرتەکەی سەوداسەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۷) ئەی دۆستی تەننازو دلارامی پڕ ئەفسوون
وەی شاهیدی پڕ نازو سوخەن جۆی و سەمەن گوون
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۸) ئەمرۆکە عەجەب شۆرش و غەوغایە لە گولشەن
وەقتی تەرەبی بولبولی شەیدایە لە گولشەن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۹) سوبحدەم هەنگامی گوڵ سۆزەی نەسیمی عەنبەرین
چەندە خۆشە بادە وەرگرتن لەیاری نازەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤۰) نیگارانی دیاریە شەکەر لەب گولعوزارانن
هەموو تورکی کەماندارن هەموو عەتقاشکارانن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤۱) بەدو خالی عەنبەرین و نەقشی لێوی شەککەرین
نازەنین بەو چاوی مەستی تۆ نەعەقلم ما نەدین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤۲) ساقی وەرە بەو مژدە کە ئەو شەمعی شەبوستان
کاشانەیی ئەغیارە کە ڕووی کردە گولستان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲)هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤۳)زیبا سەنەما چەند دلارا پسەری تۆ
ڕەعنا قەدو شیرین لەب و نازک کەمەری تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٤٤) قەسەم بەو خاڵی نەقشی سوورەتی تۆ
کەهەر بۆ حوسنی تۆ بۆ زینەتی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) سەبا لەکنم گوزەرگاهت دیاری دڵبەرە ئەمڕۆ
شەمیمی عەنبەر ئامێزت وەهاگیان پەروەرە ئەمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) خاڵی حەبەشی قامەتە وا نەقشە لەسەر ڕوو
یا زەنگیی هیندوونەسەبە ساکینی مینوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) دڵبەرا دڵداری وەک تۆ با وەفایی چاترە
گەرنەبێ مەیلی وەفاشی بێ جەفایی چاترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) خەستە موژگانی خەدەنگێکم نیگاهی دڵبەرە
بەستەیی گیسوو کەمەندێکم دڵی ئەفسوونگەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) نامرێ هەرکەس کە یارێکی وەفاداری هەیە
هەر سەحەرگاهان سەبووحی جامی سەرشاری هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) دووهەناری نەورەسن هەریەک بەیەک گوڵنارەوە
یادو نارنجی ڕەسیدەن بەو بەهاری پارەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) ئەو جەعدی موسەلسەل کە لەسەر چهرە بڵاوە
هەردانە دوسەد سیلسیلە سەد حەلقەیی داوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) گوتم زولفت لەسەر کولمەت بەحەلقەوپێچش وتابە
گوتی نەفعا لەسەر پشکۆ قەراری وایە بێ تابە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) هەتا بووماهی مەقنەع پۆشی تۆ مەتلەع گریبانە
لە نەخشەب موقنەعی ساحر لە سیحری خۆی پەشیمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) گوتم با کەم بناڵێنم نەڵێم دەردم بەکەس چاکە
گوتی ناڵینی جارجارەت لە دووریێ وەک جەرەس چاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) ئەو خاڵی سیەهـ چوردە کە هەر عەینی جەماڵە

بۆ سەلتەنەتی کیشوەری حوسنت دو قەراڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) دووێ کە ماشیتەی قەزا لە سونعی لایە نامەوە
بە حەوت جوورە پەردەوە لە حیجلەیی زەلامەوە
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(٥٧) گەر غوروریی شەوواڵە وەگەرماهی سیامە
هەنگامی نەشات و تەرەبی عارف و عامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) جاناکەمم حەواڵە بەبادە و پیاڵەکە
ماچی بەمە لە لێوی پیاڵەت حەواڵەکە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩) دڵ چنگی سەری توڕەتە بەوماهی بەچەنگە
گەر چەنگی نییە بۆچی بەھەیئەت قەدی جەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٠) دڵ لە حەسرەت غەمزەکەی دوونەرگسی پڕ خەوتەوە
وەک خەمی زولفت عەزیزم چوو بەڕووداکەوتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) شۆخەکەم دیسان دیارە جیلوەیی نازی هەیە
چهری ڕەنگین موویی مشکین حوسنی موختاری هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) دەردی بێ دەرمانی عیشقت بۆ دڵی زارم بەسە
جەورومیحنەت تابەکەنگی ڕەنج و نازارم بەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) دڵڕوبایی مونحەسیر ئەوشەو بەحاڵی نوسرەتە
ویردی بەزمی مەیگوساری چاوی کاڵی نوسرەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) ئەو قاسیدی چ مەملەکەتە و کامە کیشوەرە
تیکراری مەتلەبی لەدەهەن شەهدو شەککەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) شیبفتەم بۆ سەنەمی ماه ڕوخی سیم تەنی
حوریی لالەعوزاری پەریی خوش سوخەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٦) بۆ زولفی سیەهـ چوردە لەسەر چهری قەشەنگی
یاران بەخودا وەختە بچم ببمە فەرەنگی

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٧) بۆ زەوق و مەحەببەت مەی ومەیخانە دەڵێ چی
بێ نەشئەیی زاتی بوت و پەیمانە دەڵێ چی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٨) دڵ ئاراما چ زیبایی، دڵ ئازارا چ ڕەعنایی
چ دڵگەش چەروسیمایی چ سەرکەش قەددو باڵایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) بەسەحەرگەهی بەهاران دەمی کازیبەی بەیانی
چ مەییێک لەدەستی یاران چ هەزار زیندەگانی
(فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)(ڕەمەلی هەشتی مەشکوول)
(٧٠) ئەری تەرسا بەچەی گورجی ڕەوش مەزهەب مەسیحایی
فەرەنگی خووی نەسارا تینەتی گەبری کلیسایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧١) بەختی من ئەیی زولف کەهەمواره نیگونی
یا سەبری منی ئەی موکەبێ تاب و زەبوونی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) هەتا تەشریفی نیکویی تەرازی قەددی زیبابێ
دەبێ کێ ئارەزووی جامەی حەیاتی خۆی دەبەردابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) وەدەرنێن زاهید و سۆفی نەوەک ئەو بەزمە ساوابێ
بلێن موتریب دەگەڵ ساقی بەچەنگ و بادەوە بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) ڕاحێ کە مەزەی عیشق نەدا شۆری چ دێنێ
عیشقێ کە زیای عیشق نەدا شۆری چ دێنێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٥) تاکەی سەنەما وەعدە لەگەڵ من بە جەفابێ
جاری چ دەبێ تالعی مەوعەدە وەفابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٦)بەباڵا بلند و بەقەد شووش و باریک
جەمالی ڕووناکە شەوی هەوروتاریک
(فعولن فعولن فعولن فعولان)×۲(موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ)

عەبدوڵلابەگی میسباح دیوان
شاعیری گەورەی خاکی موکریان
لێکۆڵینەوەو بڵاوکردنەوەو
نووسینی: دکتۆر مارف خەزنەدار
بەغدا - چاپخانەی - ئیرشا د- ١٩٧٠

(٧٧) ئەبرۆیی کەشیدەت لە پەنا تووڕەیی سەودا
ماهێکی نەوە گۆشەیی کێشاوە لەشەودا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٨) قەت بووە دڵبەری مەجاری لەمەیادنەکا
بەسەلامێ بەپەیامێ دڵی مەشاد نەکا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٩) دڵئارامی ئەما جارێ دڵارامم سەرێ نادا
سەرێکی سەر سڕی جارێ لەکوشتەخەنجەری نادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٠) ئەی نیگاری نازداری گوڵعوزاری غونچەلەب
بۆ لەمە نازوردەبووی گیانی عەزیزم بێ سەبەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨١)ئەی شەککەرین دەهان و شەکەر نوتقی لەب نەبات
شیرین هەموو شەمایل و شیرین هەموو ئەدات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٢) لەو دەمەی سەر ڕشتەیی زولفی خەمی تۆم کەوتەدەست
بۆ خەمی زولفت سەری ڕشتەم هەموو دەرچوولەدەست
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٣) ساقیا گیانم فیدای جیلوەی قەدو ئەندامەکەت
تا سەحەر گاهان پەیاپەی بێ و لەبالەب جامەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤)لەو خۆشییەی کەقاسیدی من ناگەهان گەیشت
پەیغامی عاشقانە بلا عاشقان گەیشت
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٥)زولفت سەنەما لەو گوڵی ڕوخسارە ئەموودار
یا نافەیی چین چینە لەسەر خەرمەنی گوڵنار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٦) ئەی بادی سوبحدەم کە بکەی بۆ گوزەر گوزەر
جارێ بدە بەیاری لەمەبێ خەبەر خەبەر

(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٧) بەهارو گوشەیی باغ و سەباح وزنجی خومار
چ خۆشە جامی سەبوحی لەدەستی نازکی یار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٨) ئەی شەکەر لەب شاهیدی شیرین کەلامی شۆخ و شەنگ
دەم قەشەنگ پەرچەم قەشەنگ ئەو خالی دەوری دەم قەشەنگ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٥- ئەدەب

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٧	٪٥٣,٤٠٩
		أ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢١	٪٤٧,٧٢٧
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٢	٪٢٥,٥١٣
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٩	٪١٩,١٤٨
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣	٪٦,٣٨٢
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٢,١٤٧
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٢,١٢٧
٢	ڕەمەل			٣٨	٪٣١,٨١٨
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٤	٪٥٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٨	٪٢٨,٥٧١
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪١٠,٧١٤
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪٧,١٤٢
		د	ڕەمەلی هەشتی مەشکوول	١	٪٣,٥٧١
٣	موزاریع			٩	٪١٠,٢٢٧
		أ	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٪٨,٨٨٨
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	١,١١١
٤	ڕەجەز			١	٪١,١٣٦
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	٪١٠٠
٥	سەریع			١	٪١,١٣٦
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	٪١٠٠
٦	موتەقاریب			١	٪١,١٣٦
		-	موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ	١	٪١٠٠
٧	موجتەس			١	٪١,١٣٦
		-	موجتەس هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١٠٠
	٧		١٧	٨٨	

خشتەی ژمارە (٥) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەدەب

٦- دیوانی ئەدیب
کردوکۆکەرەوە، گیوموکریانی، چاپی دووەم، چاپخانەی کوردستان، هەولێر، ١٩٧٦

(١) سەد حاتەمی تایی بەغولامت لەسەخادا
وەرقاوو وەفا خاکی حەریمت لەوەفادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) ئەی ماه جەبین نافەتی دین دلبەری عەییار
رووت رەوزەیی ریزوان و نەعیمی گوڵی دلدار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣) کێ دیتوویە وا حوسن و لەتافەت لەبەشەردا
چاوت کە هەموو غارەت و قەتلی لەنەزەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) لاحەولە لەسەرتا بەقەدەم دلبەرو شەنگە
بۆ جەزبی دڵی عاشیق عیشقت چو نەهەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) غوورڕەیی میهری جەلالی مەهی حوتمم بەژمار
چووە نێو دۆزەخییان رووحی موشەرەف بوبەنار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦) ئینسافە لەبۆ بێڵی هەموو لابەووزاری
ئەندێشە کەمی باشە لەتەعنەی منی عاری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) سالی دووسەر گەشتەیە دڵ بۆ روخی لەیلا
حەسرەتکەش و پژمردە سەراسیمەوو شەیدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) رووت شەمسی تەمووزە هەمو پڕ تابش وتاوە
ئەگریجەیی چین چینە لەرووت پەخش و بلاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) مەعلومە کە لەم موقسیدە کێ ئەسسی ئەساسە
تەرزی مەسەلە جێی سمی کەر چنگی مەیاسە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠) چاوەکەت مەستە بە ناحەق فێری مەیخانەی مەکە
لێی گەڕێ مەمنونی بەزمی دووردی پەیمانەی مەکە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) ئەتۆ دوێنێ قەرارت دا دەگەڵ من
کە چوارپارچە قەڵەم هەن خالس ئاسن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢) سەرفی عومرم کرد چو ڕەمماڵان بە زەوج و و فەردەوە
وا لەدووی دەرمانی دەردی قەڵبی غەم پەروەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) تۆ لەلایێکی دەڵێی ئەهلی دڵ و ویجدانم
خاسەمەنسووبی زەکی خاکی شەهی بورهانم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤) نایل بو بە شیعرت دڵی پڕ حوزنی شەبانە
قوربانی وجودت حەشەم و و موڵک و خەزانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥) عەجەب ماوم کە پەسوێ بۆتە تاران بۆمنی خاکی
دەبێ بڕێ لەدەردی بێ وەڵامی عاریزو شاکی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) چەند ڕۆژێ کە لە نازسایی نیقامەم بو لە شار
تەنی پڕ عیجزو ئەلەم خەستە دڵی زارو نەزار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

٦- ئەدیب

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١١	٪٦٨,٧٥
		أ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٪٧٢,٧٢٧
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٩,٠٩٠
		جـ	هەزەجی هەشتی تەواو	١	٪٩,٠٩٠
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٩,٠٩٠
٢	ڕەمەل			٥	٪٣١,٢٥
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪٤٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪٤٠
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٢٠
	٢		٧	١٦	

خشتەی ژمارە (٦) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەدیب

٧- دیوانی ئەسعەد مەحوی

چاپخانەی ڕاپەڕین، سلێمانی، ١٩٧٠

(١) ئەی سەبا نامەم بەرە بۆ خزمەتی یارانەوە
عەینی وێنەم بیخەنە ئاوێنەیی شارانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) بای سەبا مژدەی نیگاری پێیەتی مەردی خودا
کۆ وەبن وا جانیزە دابەش ئەکا بۆ ڕێی هودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) بۆ فیراقی لەبی یارم دڵی من هاتە نیدا
وتی جانا نییە چارەی غەمی جەرگم بەخودا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤) بارەکەللا ئەی قەناعەت بوویە وێلاشم وەها
حەپسی نەفست کردووە کردت هەموو دەردم وەها
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ڕەنگی غەمباریم وەرەم بوو وا لە ڕەنگی بەی ئەکا
ئاهـ و نالەی حەسرەتم جانا لەنالەی نەی ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) بڵێن ئەی دڵ بەنەفست ڕوو لە قاپی وازی ڕەحمەت کا
بەبێ هوودە چووە ژینی بەسە تاکەی دەنائەت کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) دوشمنم بۆتن بەتوولە ڕاوی جەرگ و دڵ ئەکا
ئەی خوایە بیگرە بۆ کاری واسەرچڵ ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) خوا کەڕشتی چاوی لەیلا ئیکە بۆ کل کار ئەکا
نایەوێ دەنگم دەرێ بڕژانی سورمەدار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) عیشقی ڕووتە قەستی کوشتەی باووک و ئەولاد ئەکا
کون ئەکاتە بێستوون و ڕووسپی فەرهاد ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) بە ئیمدادم کەوە پیری بوخارا
منم بێکەس لەناو جانی لەشارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) لە ١١/٣/١٩٧٠ چرامان هەڵکرا

حوکمی زاتی کورد لە بەغدا ئەم شەوە ئیعلان کرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) لە دەشتی غوربەتا تاکە رەفیقێکی ژیانم کوا
نەماوەدڵ برینارم خووا ئارامی جانم کوا؟
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) بۆ عیلاجی دەردی ئێمە کوا دەوا
هەر بەفیشال ئەم گەلە کەوتە حەوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٤) وەفا بۆچی وەفاتی کرد نەما ناوی لە ناوانا
وەکو بووکی براو ڕۆیی نەما باوی لە باوانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) زۆر کەرەت رەحمەت لە دڵ رووی تێ ئەکا
مێش بەرێدا دێتە سەر گووی تێ ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٦) دوو دەوویسێتکە یارم ئیدیعای چواردە دەکا
ڕاستە چواردەی ئەو ئەڵێن بیست و شەش و چواردە ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) باغەکەم بێ گوڵ بووە گریانمە وەک عەندەلیب
زامی دڵ وێرانە وا رەحمێ بەحاڵم کەتەبیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨) پێشەنێ کەرێن قەتاری وا لە قوڕدا گوێچکە تەپ
خاوەنی داماوەتن بێ رەونەق و بێ گاڵت وگەپ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) ئەسەلام ئەی دڵبەرا رووحم فیدات
دڵ ئەزانێ زۆر دەمێکە والەلات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٠)ئازاری مەدە دڵ بەدەمی غونچەیی زامت
چون دیلە وەها نێستە بەدەم داتەیی دامت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١) ئەی خودا وا مامەوە مەئیووسی خاکەپاکەکەت
بێ نسیبی زیارەتی شوبباکی شاهە چاکەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ئەمکوژێ لەیلا بە عیشوەو چاوی مەست
ماری زولفی گەردنی مەجنوونی گەست

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٣) هەستە باوانم وەتەن بیپۆشەوە بەرگی ڕەشت
وا بگریە چاوەکەم بێتە دەرێ خوێنی گەشت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٤) شین و واوەیلایە وا ناساری مەحشەر بوو بەراست
لابە مەی ئەی ساقیا بشکێنە شووشەی دەستی ڕاست
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥) سەد حەیف ئەمڕۆ نییە ئەی ماوە تن ساغی ڕەواج
پارە پارەن عالەمێ بۆ پارەیەکی عەینی ساج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦) دڵبەری من دەم لەدەم ناوی دەمی ئەغیارە بۆچ
پیس ئەکا ئەو غونچەیەی ئەشکوفتەیەی سەرداره بۆچ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧) وائەبێ جارێ ببینێ ڕۆژی ڕووناکی فەلاح
پڕ بەدڵ ئۆخەی بڵێ: دۆزیەوە ڕێگەی نەجاح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) وا ئەزانم تاکو ئەمرم هەر ئەخۆم زووخاوو ئاخ
شەرتی کردووە چەرخی بەد بیدا بە من هەر دەردوداخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) نیزاعێکم هەیە جانا لەگەڵ دڵ بێ کەماڵی کرد
منی تووشی غەمی عیشق و زرووفێکی بەتاڵی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٣٠) تالعم وەک(جەد) نەبوو ئەستێرەکەم بێتێ بە (جەد)
دەستی کورتم(مەد) نەبوو وەک حەرفی عیللە بێ بە (مەد)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) یارەبی ئەی دڵ بە پەن بێ وەک منت کردووە بە پەند
ئابڕووم زوو زوو ئەبەیت و خۆت ئەکەی گۆیا بە ڕەند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢) دڵ لە زیندانی غەما بوو نامەکەت ڕزگاری کرد
بوو بە مەرهەم زامی جەرگ و سینەکەی تیماری کرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) وا بزانم تا قیامەت هەر ئەچێژم داخ و دەرد
گەه لە بەندیخانەدا، گاهێ لە دەشت و شاخ و بەرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٣٤) گەردشی گەردوون هەتاکەی تۆ ئەدەی جەورو جەفار
ئەیجنی جەرگ و دڵیش ئەگری لەعالەم گیرودار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) ئەی نەفسی ستەمدیدەوو وەی خادیمی ئەغیار
ئەی پیری غولام پارەوووەی مەعدەنی ئەکبار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٦) کۆتری دڵ بوو بەدەم تیری موژەی یاری عەیار
زەحمەتە ڕزگاری بێ لەم تیرە تیژەی دەم بەنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٧) هەستە ئەی بادی سەبا خێرا بڕۆ وێنەی تەتەر
جەژنە پیرۆزە بکە لەویارە واکەوتۆتە دەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) ئەشکی سوورم بۆ مژەی ئاشی سینەی خستۆتە دەر
ئاهی حەسرەتناکمە ڕیشەی دڵی هێنامە دەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)× (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) ڕەسم و وێنەگر کەرە چەپلەی بە گوێی لێ ئەدا
هەڵپەرە زورناژەنت با بیژەنێ باباى ئەمیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) قەت نهێنی خۆ مەڵێ ڕیسوا ئەبیت و دەربەدەر
نەچیە نادی مونکیران و نەبیە یاری پیاوی کەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) ئانەوێ عەزمم بە حەپس و بەرگی. گوێنی جانەوەر
شارو دێهاتم بسووتێ گەنجی بینە دەربەدەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) بۆ کەساسی نیشتمانی با بناڵێنین بەزار
لاوەکانی بێ نەوا فەوتا بەکردەی کردگار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) بیگەیێنە ئەی سەبا نامەی خسرەوی پڕ لەڕاز
بەو حەبیبەی بێ نەزیرەی خونچە زارەی دیدە باز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٤) عاشقی یارێکی بلحم بێ شعوروو گێژو وێژ
وا لە بەن دەسیا ڕەقیبی بێ حەیاووگوێ درێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٥) دیم لە بەرگی مردوانا نموونەمامێکی کەساس

دەستە ئەژنۆ عاجزو شەرمندەووبێ دەنگ و باس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٦) شەرحی عالەم بوو بەدیل و سواری بووبێ شەرمی پیس
بۆتە عەنقا حورمەت و بێ حورمەتە گێتی خەبیس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) لەگەڵ دەردو بەلا جووتم لەکەیف و و شادیبا بێبەش
لەزوهدو تاعەتا نیمە بەشێ سا بەش خودایا بەش
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) کون بە کون دەوران ئەکەم هادی نەماوە ئەی دریغ
هەرمەکانێ بۆی ئەچی شادی نەماوە ئەی دریغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٩) هەڵپەڕە عیفریتەکەم لێدە لەدەف
پرچ وقژ داهێنە مێ گرتوویە سەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٠) دەم بریناریم عەزیزم ناخورێ بۆم نانی ڕەق
موشتەریتم مەمدەرێ نیسقانی ڕووت و گۆشتی چەق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) دڵ تویی دەمی ئەشتەری نیشانە خو را مەرگ
هەم جەبیەی دەمی دڵبەری زیشانە خو وگەرگ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور
(٥٢) بەقوربانی دەمت بم غونچەیی نەکراوەیی سەرچڵ
لەحەسرەت لێوەکەی ئاڵت ئەوا دەردێ بەجارێ دڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) یا خووا ڕەحمێ بە من کە دڵ بریناریم دەخیل
خاوەنی نەفسی خەبیس و پیس و غەددارم دەخیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٤) ئەی پەناهی بێ کەسان و بۆ هەموو کەس هەر دەلیل
ئەی دەوایی جەرگی پارە مەرهەمی قەڵبی عەلیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٥) وابە دەردی عیشقەوە ڕیشەی دڵم بڕیانەوە
کەرتی جەرگم دێتە دەر ئێستا بەدەم گریانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) ئەی نووری چەمم بیت و ئەمن ڕەهگوزەرت بم
ئەم جەژنە کە قوربانە بەقوربانی سەرت بم

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٥٧) خەیالی خالی مشکێن و نیگاهی پەرچەمی یارم
ئەبەخشێ دەردی مەجنوونی بەهۆش و گۆشی بێدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) وەکوو دێوانە شێتاوم وەکوو پەروانە سووتاوم
لەدووری چاوی جانانە، ئەما جەرگ و و دڵ و و ناوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) لەکونجی بێ کەسیدا تاک و تەنیا وا لە غارێکم
پەرێشانم کەساس و و غەم بەباری دووری یارێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) بەختی شوومم بۆتە مووم و و دادو هەم بێ داد ئەکەم
وا لە وێرانەی غەما کەوتم سەرم سەودا ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) دامنەکانم هەڵئەکەم مەردانەچاری دڵ ئەکەم
سەدکەڕەت با نابڕووم چێ دەست لە شیشەی مل ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) شین و گریەی غوربەت و و نالەی دڵی زارم ئەکەم
ئارەزووی جەمعییەتی ناوحوجرەکەی شارم ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) لەداخی تۆ فەلەک شەرتە بەکەس جەورووجەفا ناکەم
هەتا ئەمرم بزانە زامی پیسی تۆ دەوا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) چاوەکەم بولبول ئەوا من بیری حاڵی لێوەکەم
ئارەزووی غونچەی دەم و و دوو کوڵمی عەینی سێوەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) بۆ وەرامی پرسیارم عەرزی میری پیر ئەکەم
هەر بە گوێی گەورەی بەهۆش و و خاوەنی تەگبیر ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) مەرحەبا ئەی قابیلی جەرگ و و دڵی دێوانەکەم
تۆ ئەوا شەمع و و گوڵی من بولبول و و پەروانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٧) ئەوا نووسیم بە خوێناوی دڵی سەد جارە بیمارم
بەیانی حاڵی دا ماوەن لەدەستی چەرخی غەددارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٦٨) غەسبی بەعزێکی دەلیلم بۆ ئەکاتن یارەکەم
نیازی نازی تازەیە یا خۆش ئەکا ئەغیارەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) جانا بەسەرت قەستەم ئەمن مائیلی ڕووتم
فەوتاوی فیراقی لەبی شیرین و برووتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٠) بێ نەسیم تو بی خوا بیهێنە بۆنی دڵبەرم ئەی دڵبەرم
تا بە فریاما کەوە مەردی خوا تۆی ڕەهبەرم تۆی ڕەهبەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢
(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف/ مستزاد)
(٧١) وەکو مرواری فرمێسکم بەڕوودا جارییە دایم
هەناسەی سینەیی ڕیشم بڵێسەی نارییە دایم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) مەرحەبا ئەی جەژنی عالەم دوشمنی باوانەکەم
ڕۆژی کەیف و و شایی خەڵک و شیوەنی چاوانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٣) بێ کەس و و بێ هاودەم و و تەنیاو ولێ قەوماوەکەم
وا لەناو تیپێکی بلَح وو بۆگەن وو فەوتاوەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٤) من کە بینیم ئەی وەتەن خەڵکی نەسیرەو دڵ بەغەم
بەرگی ژینم لێ فڕێدا جامی نۆشم کردەسەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) بەرەعەرزم سەبا گیانە لەبۆ داناتری شارم
کراسی غونچە بدڕێنە بهێنە بۆنی دڵدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) بۆ بەشێوی حاڵی خۆمە گریە و وزاری ئەکەم
خوێنی جەرگی پڕ زوخاوم ڕۆژو شەوجاری ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) ئەی بە قوربانی دەمت بم بولبولی هاودەردەکەم
دڵ سوتاوی چاو بە تاوی شۆخی بەرداوبەردەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) وەزیروو شاوگەدا لەیلا ئەسیری تاوی گیسووتن
هەمووین هۆش و گۆش و و مەست و مەجنوون مائیلی ڕووتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٧٩) بەسە ئەی دڵ عەزیزم سەربەکۆشی دوشمنا کردن
لەبۆ ماڵی دەنی دنیا چییە تاکەی حەیابردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٠) یارەبی چییە هێندە بەئازارە دڵی من
حەیرانی خەت و خاڵی لەبی یارە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨١) پایزی دەردوو بەڵا ئەی دوژمنی دلداری من
باعیسی بێ ڕەنگ و پۆیی غونچەیی گولناری من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) سەیری ئەحوالم برا کاتی فەرەحناکم نییە
دەردو حەسرەت کوشتمی ڕۆژێکی ڕووناکم نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) ئەترسم ئەی وەتەن لەم جەنگەشا هەر دیل و بێبەش بین
وەکوو دەوری جەهالەت هەر خەریکی حیلەوو غەش بین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٤) لەپێناوی جودایی یار ئەنێتم ڕووناکی هەردوو چاو
لەجێی لالەی کەژووکێوان ئەنێژم جەرگی پڕ خوێناو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٥) ئەتیجەی کاری ئێمە وا ئەزانم خوێنەکەی شەوبوو
ئەوی وتراوو بینرا بوو خەیاڵێکی پەتی خەو بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) یاقووتی جگەرگۆشەم هەستە وەرەوە ئەمشەو
دڵ قووتی لەبی تۆیە بێ بیدەرەوە ئەمشەو
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(٨٧) لوتفی ئێوە هەرچی بوو بێ وەحشیەن بێ هودەبوو
تاج بەخشی بۆ عەدوو خۆ کوشتنی بێ هوودە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٨)برا لەم ڕۆ برالەم ڕۆ براکەی ئەوجەوانم ڕۆ
برای بەندی جگەرم و و کوولەکەی دڵم و و هەناوم ڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٩) لەگەڵ عوودو کەمانە سینە ئەم شەو نایلی نەی بوو
بەیادی چاوەکانت چاوەکەم وەک کاسەیی مەی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) کەی ئەباتی میسر ئەدا شیرینیی گفتاری تۆ

مشتەری و شەمس و قەمەر کوانێ وەکوو ڕوخساری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) بۆ مەدحی ئەتۆ ئەلفی قەدت مائیلی بابە
تەسحیفی بکە زوهرە کە تۆی دی بە عیتابە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٢) گوناهم بێ شمارە ئەی خوا تەوبە خووا تەوبە
بیحەمدیللا بەدایم دڵ ئەڵێ تەوبە خوواتەوبە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٣) قور بەسەردا بابکەین ئێمە لەناو ئەم نەگبەتە
پڕ بە ئەرزو ئاسمان دووخانی کوفرو و زوڵمەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٤) ڕەنگی زەردم باعیسی هیجرانی لێوی ئاڵتە
ئەشکی سوورم واسیتەی برژانی چاوی کاڵتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٥) وەرە ئەی دڵ عەزیزم دەس لەدەس ئەم گیتیە بەردە
نەتیجەی کۆشش وکارت هەموو هەرداخ و هەر دەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٦) ڕوانیمە لەبی غونچە وتم ڕەنگی بەهارە
عاجز بو وتی خوێنی دڵی بولبولی زارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٧) ئاگری سینەم عەزیزم سێوی سەر گۆنایەکە
داغی جەرگم خاڵی لێو وگەردنی مینایەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٨) هەتا قامی قیامەت هەر ئەمانە یاحەبیبەللا
لە حەشریشا ئەمان و هەر ئەمانە یا حەبیبەللا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٩) خوێنی چاوم باعیسی جەرگ و و دڵی بیمارمە
ئاگری سینەم بڵێسەی ڕوومەتی دڵدارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) کەریەتی چەند خۆشە میرم بێ مەراق ووبێ غەمە
تێگەییو شیوەن ئەکاتن عاقڵی بێ غەم کەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠١) دڵ بە تیری غەمزە و و نازی بوتەن بیمارمە
سەرلەڕێدا کەوتووە بۆ بەردەبازی یارمە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٢) تا بجێنێ ناوی ئێمە گوڵ لە باغمدا گەشە
ئەو کەسەی خائێ بەکوردە ناتەوان و و ڕووڕەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣) ئەگەر خاوەنی ژیری ئەی ئەفس دوژمن بەیارت کە
لغاوی بێ شعووری بگرەوە ئیسلامی کارت کە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٤) سەرزەنشتی گەل نەکەن کەوتۆتە دەس بێ هۆشەوە
شانسی خوایی کوا عەلاقەی وابەبیرو هۆشەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٥) پاک گومانت بانەبێ ئەی دڵ خەیاڵی کەس مەکە
بێ شومارە ناکەسی سارو لەماڵی کەس مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٦) ناوی جگەرم داپە پرخوێنی مەراقە
نێشی دڵەکەم چاوی نییە دەردی فیراقە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٧) ئاسمان هەورین بووە تەم ئەرزی داگیرکردووە
شوعلەیی ڕۆژێ لە ئێمە وابەشەو ون کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٨) ڕەهنە خوێنم بۆ وەتەن مەیخەنە ناو ئەم ناوەوە
هەر ئەمێنێ تاحەشر ڕەنگی بەدەست و و پاوەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٩) دڵم کەیفی غەم و و دەردوو زوخاوە
لەدەست هیجرانی تۆ جەرگم براوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٠) ئەی سەبا نامەم بەرە بۆ خزمەتی یارانەوە
عەینی وێنەم بیخەنە ئاوێنەیی شارانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١١) مەرحەبام ئەمرێ لە دڵ کرد غەم وەرامی دامەوە
گوڵپەرستی کاری من بوو ئێستە بێ گوڵ مامەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٢) ئابڕووی ڕێژراوە دڵ دوێنێ لەنوێژی عەسرەوە
چۆلی کرد سینەکە چۆتە تاقی ئەبرۆ کەسرەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١٣) ڕوحی شیرینم براله ها بەسەر لێوانەوە
من لە چاهی میحنەتام و تۆ بەسەر کێوانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٤) گورگی دووپێ هێندە زۆرە گورگی چوارپێ کەم بووە
پیاوی غەمخۆری نەماوە بۆیێ غەم بێ خەم بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) بەخوێنی ئاڵی جەرگم شێخم نووسیومە نامە
انی لقد مزقت من بعدک القیامە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١١٦) زوڵم و زۆری پێ پەتە سەرلەوحەیی دیوانە
ئێشی دیلی نیشتمانی تا حەشر میوانە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٧) نەگبەتی من وانیشانەی هۆزی نەگبەتبارمە
بەختی شوومی تیرەکەم کردەی دەسی سەرکارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) حکومەت گورگە ئەهلی بوو بەمەڕ حاڵی پەرێشانە
درۆ قانوونە حەق ون بوو مەزاهب دینی نێشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٩) زمستانی نەبێتن قیمەتی گوڵ کەی نمایانە
شەوی زوڵمەت نەبێ نووروعەدالەت کەی درەوشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٠) یاقووتی لەبت قووتی لەبی حەزرەتی شایە
دەم بۆچی بەرەم ڕوتبەیی من عەینی گەدایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢١) خۆش و ناخۆشیم لەدنیادا هەمموو دەم تاڵییە)
مردن و ژینم وەکوویەک وایە تاڵی شاڵییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٢) بۆ وەرامی نیکتەیی دڵ پرسیارێکم هەیە
عەیب و عارم مەگرە لێ شاها خومارێکم هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٣) گۆشەگیری بۆ سبەینێ کاری پیاوی مەردییە
شایی ئەمڕۆ ئیشی بلێح و خانی نامەردییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٤) سەرچناری چاوەکانم شێوەیی گوڵنارییە

خەرمەنی سووتاوی جەرگم شاهیدی غەمبارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۲۵) دنیا بەمەسەل فاحیشەو و خەرمە گەسێکە
بێ عەهدو وەفا دوون و دەنی وەک جەرەسێکە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۲۶) دەربەدەر کەوتوومە غوربەت وا بەداخ و دەردەوە
ئەشکی سوورم جارییە دایم بەرووبی زەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۲۷) شێخی دەسبر وا بە دینی ئەحمەدی بوو بە بەلا
عالمی ئاتیگەبیو شەرعی هەمموو خستۆتە لا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۲۸) عەزیزی من کەسێکە ڕۆژی تەنگانە بەکارم بێ
ئەوەک تاخاوەنی جاهم برالەی دەم لەزارم بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۲۹) خوا هۆزێ کەبێ ئەخلاقی کا وەک من ئەبێ هیچ بێ
لەبۆ مالی ئەم و ئەو چاوی قیچ و دانەکەی ڕیچ بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳۰) غەم کەسی دەس ناکەوێ غەیری من وبولبول ئەبێ
جێ نییە تیا بسرەوێ پەردەی دەروون و و دڵ ئەبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳۱) لەگەڵ لێوو دەمی غونچە دەمی من ئەبووەتو نابێ
پەڕەی گوڵ کەی لەگەڵ شاڵ و و ڕەنگ دابێ ئەبێ ڕابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳۲) تا گەنجی وەتەن نیک و بەدی خواردنی غەم بێ
عەیشی منی بێچارە دبێ عەینی نەلەم بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۳۳) بۆ مەعیدەدەی گورگی بێ حورمەت ئەبێ کەر هەزم ئەبێ
مەشکی ئەدرێتان بەهەرگەس لێری بەزم و و ڕەزم ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳٤) هیوای ژینم نەما جانا لەدەرمان و تەبیبم چی
لەمەشقی عەشقی دڵدارو و تەماشایی حەبیبم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳۵) شەوت ئەڕوا مەترسە ڕۆژی رووناکت وەتەن هەردێ
حەپسخانەی زوڵم ئەرمێت و چاوی دوشمنت دەردێ

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٦) ڕەنگی پەژموردەی گوڵانە بولبولی کردەگری
شوعلەیی شەمعی دڵانە ڕۆحی پەروانەی بری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٧) بۆ نەخۆشی وەک ملۆزم قەت لە ئێمە نابڕێ
هەروەکوو غەم بوو بەلازم دەس لە دڵ هەڵناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٨) خووا گرتوو دڵەتاکەی ئەناڵی
لەدووی کتێبە عەزیزم وا عەوالی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٩) ئەواباری گوناهم زۆرو سەنگینە خووا ڕەحمێ
لەگەڵما نەفسی پیسم مەیلی جەنگینە خووا ڕەحمێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٠) شەربەتی مەرگم ئەوێ ئاوی حەیاتم ناوێ
بەرگی فەقرم فەخرەلا تاجی خەڵاتم ناوێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤١) وا ئەزانم گیانە تۆ تەرکی عەشقداری ئەکەی
خوێنی سووری کەو بەسەر خاڵ و ملی جاری ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) بەنووکی پەنجە بەس بێ وا ئەزانم میری بابانی
لەبابی بێ وەفایی شا ئەڵێی شێخی سولەیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٣) دەفعەیێ شێرێ لە بێشە دێتەدەر
کەللە بۆش و هیچ نەدیوو بێ خەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٤٤) ڕێوییێکی کۆنە ساڵ و حیلەباز
هاتەدەر جارێ لەکون بۆ سازوباز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور

٧- دیوانی ئەسعەد مەحوی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٩٤	٪٦٥,٢٧٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٦٥	٪٦٩,١٤٨
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢٠	٪٢١,٢٧٦
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٪٤,٢٥٥
		د	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٣	٪٣,١٩٧
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪١,٠٦٣
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١,٠٦٣
٢	هەزەج			٤٩	٪٣٤,٠٢٧
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٠	٪٦١,٢٢٤
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٠	٪٢٠,٤٠٨
		ج	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٣	٪٦,١٢٢
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣	٪٦,١٢٢
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٤,٠٨١١
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٢,٠٤٠
٣	موزاریع			١	٪٦٩٤
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠٠
	٣		١٣	١٤٤	

خشتەی ژمارە (٧) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ئەسعەد مەحوی

٨- ئەسیری

دیوانی ئەسیری، بەرگی یەکەم
مستەفا عەسکەری کۆی کردۆتەوەو لەسەری نووسیوە
بەغدا، چاپخانەی(الحوادث)، ١٩٨٧

(١) بێرە کوردستان عەزیزم گەر تو سەیرانت دەوێ
بتبەمە قەندیل ئەگەر گوڵزاری کوێستانت دەوێ
(فاعلاتن، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) چوومە کوردستان لە چاخی گەرمی یوو سەرما نەبوو
بەرگی شیوو شاخ و دەشتی سونبول و و رەیحانە بوو
(فاعلاتن، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) دەورووپشتی خانو جێگای هەوارم گولشەنە
ئاوی جۆگەو گۆل و و ڕووبارم شرینەو رەوشەنە
(فاعلاتن، فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) دایم لە فیکرو زیکری خەیالاتی میللەتم
بۆیە وا کزو مەلوول و بەسۆزو حەسرەتم(؟)
(مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) ڕۆلە کۆشش کە بجوولێ ڕۆژ و شەو
با نەمێنێ راحەتی و خۆراک و خەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦) وەسییەت بێ ئەگەر مردم وەرە سەر قەبرەکەم قالە
بلێ ئاواتەکەت پێک هات هەلستە بێرە دەر خالە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) کوردە دەزانی لە کوێ ساکێن خزمانی تۆ
(گوێ گرە تا پێت بڵێم مەسکەنی قەومانی تۆ
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٨) گەر ئەدیبی و ئارەزووی سەرکەوتنی کوردت هەیە
تەرکی ئەشعاری عیشقبازی کە گەر بیرت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) بەخاکی ولاتم گلم مللەتم
کەسم کۆمەڵم لاتەبا زیللەتم
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحززوف)

(١٠) چاوەکەم بۆ میللەتت تەئریخی ساسانی بڵێ
سازو بەربەوت لێ مەدە نای نای و گۆرانی بڵێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) نەخشەجایێکی زەوی بێنەوە بنواڕە لەوێ
تێبگەن گەل گەل چلۆن گردن لەچەن بستێ زەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزوف)
(١٢) چونکە بەدبەختی بەشت ئەودیوو ئەودیو کردنە
پیاوی بەدخوو و دەربەدەر ڕۆژێکی سەدجار مردنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) هۆگری و یەک دەسی بۆ بڵندی بەسە
ئەمەلی یەکدیگری خزم و کەسە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤) گەر هەراینێ بێ لە نێو و کوردسان
یاریدەی پیاوان ئەدەن کیژو و ژنان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٥) بە کوردی بوو زوانی ئادەمی باپیرە گەورەی تۆ
هیمالایا بوو جێگەی دەشتی هیندستان و قوولەمبۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦) ئەلەم ژوورە گەزۆی ئاسمان ئەبارێ
ئەلەم خوارە بەشەو قەتران ئەبارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) دەردی دلم وەک ئەریەبا زیرەم کە دێتە گوێت بەبا
بۆ زیز ئەبی ئیمانەکەم چی بکەم بەمە ئەیدەم بەبا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٨) ئومێدی گەورەیی پێشووت بزانە بێ کەڵکە
بیگانە هەر چەنێ چابێ براکە هەر خەڵکە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩) خۆشەویستی ئیشتمانت با عیسی ئیمانتە
چۆل و وێرانی وڵاتت موجیبی فەوتانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) خەیالی گەورەیێکی سەربەخۆ هەرگیز مەکە کوردی
رەعییەی گەورەیی وابێ دەسا ئەمجارە کە مردی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) پڕ دلم دەردە برا دەردێکی چۆن

دارزاوه دڵ سەرم کاسە لە بۆن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢) شەش مەردی نیشتمانی لە شەش گۆشەیی وەتەن
هێشگرن بەگیان و بەدڵ هەوڵ و ڕەنج ئەدەن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) گەرۆکت بۆ نییە کانی خەلووز، ناسن لە ژێر پێتە
دەسی بۆ تێوەنادەی ڕۆڵە ئەم کانە لە بۆ کێتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) ئەی دۆتەیی شۆخی وەتەن دڵخواهی ڕەنگ و و ڕوویی تۆم
ڕووحی ڕەوانم بشمرم ئیللا لە باوەش تۆ دەنووم
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٢٥) جەوهەرێکی گەر تیا بێ کەللە چۆن ساکن دەبێ
مەرد ئەگەر مشتاقی چشتێ بێ چلۆن غافل دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) خودا دەیزانی ڕۆڵە دەردەداری باروحاڵی تۆم
ئەبەد نایێتە بیرم زەڕڕەیێ تەدبیری ماڵی خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٧) ئەورۆژە کە عیشقت بووە سەودایی سەری من
دلداری یی تۆ بوو بە ئەسەل دەربەدەریی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٨) ئەی مودیری جازیبەی کوڕڕات و زەڕڕەی کائینات
شاهیدی بوونی تووە سوورانی مانگ و ڕۆژهەلات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) یەزدان لە ئەزەلدا هەبو وەک خەزنەیی گوم بوو
ویستی کە دیاری بێ ئیرادەی بە خەلق بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) گەر بزانی تەرجەمەی حاڵی محەممەد مستەفا
مەنشەئی کوێ بوو چلۆن پەروەردەبوو دیتی جەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) دین و شەرعی لە حەیاتا بووە هۆی کەوتنە سەر
هەر بە ئیعجاز لە جیهانا بوو بە پیرو ڕەهبەر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٢) فەخر ئەکەین سەر بە کەسێکین لە جیهان یەکتایە
بەهەموو کردەیی چاکەو بە کتێب و تایە

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳۳) بوون بە سەر گەورە بە عیلمە نەک بە بالاو و جەمال
عیلم کەسبی پێ دەوێ مومکین نییە بوونی بە مال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳٤) ڕۆڵەیی ساوات لە بۆ مەکتەب بەرە
کوردە ئەو جێگایە ئەمڕۆ (کە)فەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳۵) کوردە چ فائیدەی هەیە ئەم خەنجەرە
ئەم فیشەک و ئەسلیحەو و وەڕ وەڕە
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×۲(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(۳٦) گەر شەوەی جەهل و و تەکەبور بتکوژێ سەر ناکەوی
گەر موجەههەزیی بە عیلم و مەعریفەت قەت ناکەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۷) وتم بە گوڵشەنی وەتەن بە کێیە ئاوی ڕەنگ و ڕووت
وتی نموودو شیرینم بە یادی شادی سەی تەها
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(۳۸) هەرچەنێ هیوام هەبوو یەک یەک لە دەستم گشتی چوو
هیچ مەبەستێکم نەما بۆ پاشەڕۆژی بێجگە تو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۹) نووری چاوم کاکە فایەق ڕووکە لەم هیوایی گەل
پۆستە نامە ناگەیێنی فەرموویێ بۆ خانی تەل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤۰) فەلسەفەی دینت وەکوو شێخی غەزالی خستە دەر
فیکری سوقراتت لە زیهنە عەقلی لوقمانت لەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤۱) شاعیرێکمان لێ پەیا بوو تازە میللەت موژدەیە
بولبولی باغی گوڵە شمقاری کێو و هەردەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤۲) ئەی ئەورەسی غونچەی ڕەزو باغی گەلی کوردان
هیوایی دڵ و موفتەخەری قەیرە وولادان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤۳) عەبدوڕەحمان بەگی تاپۆ دڵەکەم گەر چی چوو
تەنگ مەبە شوکری دەوێ پایەیی ئەو بالابوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٤٤) ئەتەوێ مەعریفەت لەناو گۆڤار
سەیری گوێش بکە لە ڕووی هاوار
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٤٥)بەختەرچی خۆشەویستی کۆمەڵی هیوای گەلی کوردان
کە تۆی تێدا نەبێ هەڵبەت بەتاڵە دائیرە و دیوان
(مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسوبەغ)
(٤٦) هەرکە بۆ ناو قەومی کورد هاتی بە میوانی ئەتوو
ئیلتیفاتت هێندە زۆر بوو نارەزوویان گشتی بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) چ بوو لێمان لەکاتێ کەوتییە دوور
دەسا پڕ گۆزەکەت بێ ڕەحمەت ونوور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) نەبوونەی پیاوی چاک چاخی ئەمانت
بو گەل لەم چەرخە پێویست بوو ژیانت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩) لەرێگەی نەعشی پاکی شێخ محەممەد سەییدی والا
هەزارانێ لە دەوری دارو مەیت و مەرقەدی ئالا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

دیوانی ئەسیری، بەرگی دووەم،
مستەفا عەسکەری کۆی کردۆتەوەو لەسەری نووسیوە،
چاپخانەی ئۆفسێتی بابان، سلێمانی، ٢٠٠٠

(٥٠) کابرا مەروانە ماڵ و و خانەیی وێرانی من
تێبگە تەحسیل و کەسب و کردەوە و عیرفانی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) کوردو وا فەتوا دراوە بۆ جەوازی کوشتنت
چارەوو مەلجەء نییە تەحقیقە ئەمجا مردنت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) پیرۆزبی جەژنی تۆ ئەی کوردی گوردی با وەفا
سەد جەژنی وا بدینی بە دڵ خۆشی یوو سەفا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣) ئەی گەلی کورد جەژنی ئەم نەورۆزەیە و پیرۆزبێ
دوژمنی ئێوە کەنەفت و کەتوو و بێ ڕۆژ بێ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) شیعری تۆڵە(ڕۆلە) دێری سەرەتاکەی تەواونییە، دێری دووەم:
شێخی پاڵ و نەهریە کوژران بە سێپا وەک مەسیح
خۆی ئەوا بۆ کوشتنی تۆش ساز ئەدا خونخواری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) سەبرو ئارامم نەماوە تەنگ و تاریکە دڵم
ئەم لەشەم پووکە وەکو وکاسووکەمەروانە زڵم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) تووشی دەردێکم لە دەرمانخانە دەرمانی نییە
دڵ پەرۆشێکی هەیە ئارام و وێستانی نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) ڕۆڵە بڕی لەم ژیانەی ئێستە تیا هەی چاترە
سەیری سەرگەردانی گەل کەی خۆت فیداکەی چاترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ماڵت بدە لە ڕێگەیی میللەت هەتا هەتە
فەرموودەیی خودایە لەدنیا سەرانەتە
(مـفـعول فـاع لات مـفـاعـيل فـاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩)غیرەتی میللەت کەی ئەبێ بێتە جۆش
گەورەو و ساوەی دڵە بێتە خرۆش
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢(سەریعی مەتوی مەوقووف)
(٦٠) ئێمەش ئەولادی ئادەمین بەشەرین
لە مودیرو ئیدارە بۆچی بەرین
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبونی مەقسوور)
(٦١) کەسبی عیلم و مەعریفەت کە سەرکەوە وەک میسرییان
نەک وەکو و میسری بڕێ وەک عارەبی ئیسپانیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٢) وەختێ بومنیش حاکمی مەجمووعی جیهان بووم
مەروانە ئەلەم ڕۆژە کە بێ ناوونیشان بووم
(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٣) کەسێ پێویستی نەکا خۆی کە ئەیژنی وەتەنی
کە ئەگەر نرخی نییە حەقلە ئەلێن پێی وەتەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبونی مەحزووف)
(٦٤) ئەی دڵی ناشادی من تاکەی بێ ئەندوژخەمت
مێشکی خولیایی من تاکەی بی جۆشێن و تەمت

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) خەڵکی خورئاوا بزانێ چی ئەزانن وڕ ئەبێ
گەشتی شاروو کارخانەو کردەیان کەی شڕ ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) بەگورجی بجووڵە لە ئیشی کەسبت
لە عالەم بەجێ ماوەیە میللەتت
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٦٧) ڕۆڵە مەربووتی خەلافەت بە خەلیفەی عەرەبی
لە سولالەی عەلییە ڕەبتی ڕەسووڵە نەسەبی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٨) ئەمە چ شتێکە دیارە کە لە ئاسمان(کۆیە)
هەیە کەس گوم بێ بەوە ڕێگە دەباتە مەنزڵ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٩) سنەو ساباڵاخ و کرمانشاوو کەرکووک وسلێمانی
شنەولاجان و سەردەشت وو بەناووشاه سەیوانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) چەندە پێتیم وت کورە واز بێنە لەم جل خوارییە
ئاخر و ئەنجامی جل خواری وەها مل خوارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) فەنن و زانینت ئەسەل بەرزبوونەوەو سەرکەوتنە
گەل کە نادان بوو بەشی دیلی وو پوولی ومردنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٢) یارەب چ موسیبێکە لە کوردانی مە قەوما
لەم میللەتە مەزلوومە ئەخۆراک و ئەخەوما
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٣) ڕەش دەپۆشێن شیوەنە کوردین لە مانگی ماتەمین
ڕۆژی قوربێوانە ئەمرۆ مێزەروسەرپۆشی شین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٨- نەسیری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	رەمەل			٤٢	٪٥٧,٥٣٤
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٧	٪٦٤,٢٨٥
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	٥	٪١١,٩٠٤
		ج	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٪٩,٥٢٣
		د	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٪٧,١٤٢
		ه	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٢,٣٨٠
		و	رەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٪٤,٧٦١
٢	هەزەج			١٥	٪٢٠,٥٤٧
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٤	٪٢٦,٧٥٧
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبەغ	٣	٪٢٠
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٢٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	١٣,٣٣٣
		ه	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	١٣,٣٣٣
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٦,٦٦٦
٣	رەجەز			٤	٪٥,٤٧٩
		ا	رەجەزی هەشتی تەواو	٢	٪٥٠
		ب	رەجەزی هەشتی موزال	١	٪٢٥
		ج	رەجەزی هەشتی مەخبوون	١	٪٢٥
٤	موزاریع			٤	٪٥,٤٧٩
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٪١٠٠
٥	موتەقاریب			٢	٪٢,٧٣٩
		-	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٢	٪١٠٠
٦	خەفیف			٢	٪٢,٧٣٩
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٥٠
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ	١	٪٥٠
٧	سەریع			٢	٪٢,٧٣٩
		ا	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	٪٥٠
		ب	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١	٪٥٠
٨	بەسیت			١	٪١,٣٦٩
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی	١	٪١٠٠
٩	موجتەس			١	٪١,٣٦٩
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٩		٢٤	٧٣	

خشتەی ژمارە (٨) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری نەسیری

٩- ئەفدرەحمان رەحمێ هەكاری.

حازم كلیچ.

وەشانا خانی و باتەیی

دانیمارك. ١٩٩١

(١) هشیار بووم ئەز، دنیا هەمی كەر
ب دەنگێ مەلایی، ئەللا هو ئەكبەر
(مستفعلاتن، مستفعلاتن)×٢ (ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٢) سبێ وەكی چوومە خەبات
قزكەك م دیت چۆلێ دهات
(مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٣) بهارهات شین بوون چیا
جل بەركرن خەملێن چیا
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(٤) ئەی میللەتێ ساحیب نیفاق
لازم ژ بۆتە ئیتتیفاق
(مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٥) گەلێ ڕابن زەمان تەنگە
خەوا جەهلێ وەها ڕەنگە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٦) گەرچی تو بچووكی ناتوانی
لاكین سبەهێ تو قەهرەمانی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٧) بێ هێڤی نەبن ئەسلا
ژی مەرحەمەتا مەولا
(مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٨) دەنگەك ژ خرابا وەتەنێ من دكە گازی
دەنگێ چییە؟ ئەو كوندە وەیا تەیرەكی بازی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٩) ئەزمامە سێوی بێ دا نوویابم
خانیی من سۆتن ئەزمال خرابم
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢ (ڕەجەزی چواری مورەففەل)

(١٠) دەنگەک ژ مناریٚ تێت
گازی دکەتن مەللا
(مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(١١) مەکوردان عیدەکێ قالە
دلۆشا بە کوسەرسالە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٢) ئەز تەماشا دکەم وەلاتێ من تەمام باغێ گولان
چار تەرەف بێ دەنگ سامت بوون ژ نەغما بولبولان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) ئەی جەهل و نەزانین تو یی دژمن تویی خایین
زولما تەیە هێلان هەمی بێ سنعەت وبێ دین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٤) سادێ گو هەبی کورەک کێتم ئیزعان
گوتی کوریٚ من تو نابی ئینسان
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(رەجەزی چواری مورەففەل)
(١٥) بلبل چییە نالییاوە هەردەم
یان هون ژی وەکی مەبێ وەلاتن
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبوزی مەحزووف)
(١٦) دیسا ژ شەعاتەتا تە ئەی خان
دەربیەک قەبوو ژ بێ مەکوردان
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(١٧) پرسی ژ سەریٚ دەوران قەنن ووتە رەققیاتە
دەولەت سەری چییە گوت: دەولەت سەری ژنانە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٨) رابە ئەی کوردیٚ ژ گوردان
سەر ژ ئێتخسیریی هلێن
(فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی چواری مەقسوور)
(١٩) هاتفی ویٚ گۆتە من: هیجرانە زوو کاریٚ خودکە
ئاشقان سەربرگرینە رۆژهیان ب نارێ خودکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) چوومە وەلاتی حالەک حەزێن دیت
دایکا خوە قێ جار ب خوین، برین دیت
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(رەجەزی چواری مورەففەل)

٩- ئەڤدرەحمان ڕەحمی هەکاری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٠	٪٥٠
		ا	هەزەجی چواری تەواو	٢	٪٢٠
		ب	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	٢	٪٢٠
		ج	هەزەجی چواری ئەخرەب	٢	٪٢٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠
		ھ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪١٠
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪١٠
		ز	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	١	٪١٠
٢	ڕەجەز			٧	٪٣٥
		ا	ڕەجەزی چواری موزال	٤	٪٥٧,١٤٢
		ب	ڕەجەزی چواری مورەففل	٢	٪٢٨,٥٧١
		ج	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٪١٤,٢٨٥
٣	ڕەمەل			٣	٪١٥
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٣,٣٣٣
		ب	ڕەمەلی چواری مەحزووف	١	٣,٣٣٣
		ج	ڕەمەلی چواری مەقسوور	١	٣,٣٣٣
	٣		١٣	٢٠	

خشتەی ژمارە (٩) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی ئەڤدرەحمان ڕەحمی هەکاری

بەشێک لە دیوانی
١٠- ئەورەحمان بەگی بابان
ئامادەکردنی: محمود احمد محمد
بەغدا. چاپخانەی زەمان . ١٩٨٩

(١) شەوبوو شەوێکی تاریک و نوتەک وەکوو دڵم
جوولایەوە لە مێشکی منا فیکری سەرچڵم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) پرسی کەسێکی ئەهلی فەزیلەت لە دێوەزن
بۆمونزەویت و کوویە ئەپۆشی وەکووکەفەن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) هەر لەبەحری فورسەوە خاکی هەتا بەحری رەشە
نیشتمانی میللەتی کوردە لە دنیا ئەم بەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) چۆن بەخێرهاتنت بکەم میرم زمانم ئەبکەمە
لایقی تەشریفی تۆ هەرچی بڵێم هێشتا کەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) من قەناعەت چۆن بکەم گەر لوقمەیێ نانم نەبێ
بۆ پەنای ماڵ و مناڵ دوو ژوورو هەیوانم نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) ئەی جەمالەددینی ئەفغان ڕیزە چینی خوانی تۆ
وەی محەممەد عەبدە عەبدی بارەگای عیرفانی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) ئەی چەرخ برانەوەی نییە قەت قەهرو جەورەکەت
دەرهەق بە کوردەی قوڕبەسەرو ونیشتمانەکەی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) سەد دریخ دەوری ئەسیری قەومی کورد نەبڕایەوە
تاکو ئێستا ئەم گرێیە هەر بەکەس نەکرایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) لەلای ئەم میللەتی کوردە ئەمە قانوون و ئایینە
لە پێناوی وەتەندا هەر کەسێ بمرێ ئەوە ژینە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) ئەی قەومی کورد بزانە کە ڕۆحی ئەمین زەکی
دووربین بە دەستەوە لە حەدیقەی بەهەشتەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) ئەوی ئازادی خواهی قەومە بەش یا ئارە یادارە
لە مێژووی میللەتا نووسراوە ئەم کوشتاری چین چینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) شنەی هەوای بەیانی بۆنی بەهاری هێنا
ئەم بۆنە عەتربێژە ئەشئەو خوماری هێنا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٣) گیرۆدە بووم بە زەحمەتی ماڵ و منالەوە
پێوەندە پێم بە خۆیش و بەمام و بە خالەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) مانگی چواردە ویەک شەوە گردن لەڕووی ئەو دڵبەرە
موعجیزەی شۆخی ئەبێ چۆن مانگەشەو ئەرم و تەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) ئەم دڵبەرە دێکانییەڕاوی دڵی کردم
هەودایی لەمووی بەندی دڵی سەرچڵی کردم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) عارەقی سەرکوڵمە یا ئاونگی سەر پەڕەی گوڵە
تک تکی ڕشتەی دوڕو یاقووتە، گەردانەی ملە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) من بە حەفتا ساڵەوە کەوتوومە داوی ئاسکێ
چاوغەزاڵێ، وردە خاڵێ، بەژن و باڵا ئاسکێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) کەس ئەما ئەیدەی بە ئەرزا ئەی فەلەک نۆرەی منە
وا ئەزانی من دڵم بەردەو وجوودم ئاسنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) بۆچی هاتوومە جیهان لەم هات و چۆیە چیم ئەوێ
من ئەبووم مادام کە بووم ژینێکی پڕ هەستیم ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئەی حەفیدی میری سوور، ئەی شاگوڵی باخی ئەقیب

غونچەکانت گوڵ فشان بن بێ خەس و خاری ڕەقیب
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) میرزای زاناوودانا شەرحی حاڵت فەرمووە
وەسفی عەیشی ژینی دنیای پڕمەلامت فەرمووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) هەموو دڵێ بەنەزەر خۆیەوە غەمێکی هەیە
دڵی منە کە غەم وەدەردی عالەمێکی هەیە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٣) داوا ئەکەم هیوای وەتەنم بێ هیوا نەبێ
وەک وێنەکەی بەگێژو خولی بەرهەوا نەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٤) سەر بەڕووتی وملکەچی ڕۆیی بە ئیستیقبالەوە
چوو بەپیر نامەی جەنابی فەیلەسووفی خالەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) قەلەمم کۆل و کولە، مەدحی زەهاوی ناکەم
باسی عیلم و ئەدەبی بەرزو بڵاوی ناکەم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٦) زاتی تۆ جێی فیزونازە بۆ وەتەن بۆ نیشتمان
بۆ هەموو کەس ئاستان وو دەرگەهت دارولئەمان
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧) بۆ ئەلەک بەرگی ڕەشی پۆشی غەریقی ماتەمە
دەشت و سەحرا تا ئەزەرکەی لێل و تاریک وتەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) شەوی تاریکە وەعدەیی ئێوە
ڕۆژی مەحشەر ئەبێ سەبووحی بێ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٩) بۆقەلەم دڵ لەت لەتە فرمێسک ئەڕێژێ شین ئەکا
خامە بۆ خامۆشە نالەی بێ سەدا ئەسرین ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) مەلای چاومار لە زستانا یەکەم بوو
لە ناو زانیاریەکان خاوەن عەلەم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٣١) ڕۆژهەلاتی ناوەوە گیانی لەسەر لێو و دەمە
میللەت و قەومی لەنەزعایە خەریکی ماتەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) گەلێ دوژمن لە گشت لا(یێ) خەریکی کوشتنی تۆیە
لەهەر گۆشەی وەتەن گوێ بگرە دەنگی شین و ڕۆڕۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) لە سوورەی(فەتح)دا بەم ئایەتە دڵ شادو مەسرووره
(ستدعون الی قوم) ئیشارەی کوردی غەییوره
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) وەکو لاوی سلێمانی حوڕو ئازادەیە ژینم
لە پێناوی وەتەندا، دائەنێم سەد ڕۆحی شیرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) هەر سەعاتێکی بەسەد ساله هەموو عومری شەوم
ڕۆژی ئازادی ئەتوبێت وو خودا بێرە خەوم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٦) بەجارێ مەستی کردم بۆسەییێکی ئەو دەم و لێوە
مەگەر لیکی دەمی ئەو دلبەرە شیلەی ڕەگی مێوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) ئەی باد ئەی ئەسیمی سەحەر خێزی دلنەواز
وەی تورفەییێکی قەلبی ئەلەم سازوپڕ نیاز
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٨) تەورێزی خۆش و گەورە هەتا عەسری پێنجەمین
واتەو وشەی بە کوردی یە بوو ڕێک و دل نشین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٩) لەکاتی جوانیا هەڵپەم ئەکردوو هێزی لاوم بوو
لە کۆمەڵدا بە بەرزوو تێگەیشتوو ناووباوم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) ژن مەهێنە ئاگری ئەمروود لەعومرت بەر مەدە
خوێن و زووخاوی دڵ وو جەرگت بەکەوچک دەرمەدە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) ئاغە مولکی تۆ ئەکێلم بەندەوومسکێنی تۆم
ڕۆژی سەغلەت نۆکەری خەنجەروەشێنێ شوێنی تۆم

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) ساقیا ئیمڕۆ شەرابی کۆنی دووساڵەم بەرێ
پڕ لە عەترو عارەقی سەر گزنەیی ئاڵم بەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) زۆر دەمێکە ماڵ و موڵکت وا بەدەس بێگانەوە
گەردنی بەرزت شکاوە بووی بە دام و دانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) لاوەکانم نەنگە مەگرین بۆ برای خنکاوتان
بەرزیی داری قەنارە بێننە بەرچاوتان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٥) مایەیی ژینی گەلە لافاوی ئەم خوێنە گەشە
خوێنی زۆر ئەیکا بەیەک ئەم نیشتمانە بەش بەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) غەرقی گێژاوی مەوج و شەپۆلی خەسارە خۆم
هێلک براوی نووکەڕمی پڕ شەرارە خۆم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٧) من نەکوژرێم تۆ نەکوژرێی نیشتمان وێران نەبێ
صەد هەزار ئینسان بەجارێ مەحووسەرگەردان نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) دڵ مردبوو بەرەشحەیی خامەت ژیایەوە
وەک باغی گوڵ شکۆفەوو غونچەی گەشایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) تورک وئیران و وعیراق هەر سێ ویفاقی کردووە
بۆ و گرتی نەکرایەوە هەردومیساقی کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) ئەولاشەیە ئەگەوزێ بەخوێن و بەکێمەوە
هاوار ئەکا کەجەردەوودز هاتە ڕێمەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعلن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥١) قەومی کورد کەوتۆتە ژێر سێ باری ئیستیعمارەوە
سیاسەتی ئینگلیز و حوکمی(--)غەددارەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٥٢) ئەم خاکە کەمێژووی گەلی کوردی لەدڵایە
تەقسیمە بە بەش هەربەشەکی کەوتۆتە لایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣) بەرێی ژینا مەرۆ قەت بێ دەبیرێ
لەناکاو با نەکەویە چاڵ و بیرێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٤) کاکی عارەب تۆ لەگەڵ من عەهدو پەیمانت هەیە
تۆ بەهەستی و هێزی من برواو ئیمانت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) بوونم نەزانی ئیستەکە بووم بۆ نەبوو ئەچم
بۆ بارەگاهی عەدلی خوا ڕووبەڕوو ئەچم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) نایکەم بەخامەیا بە زمانم سوپاسی تۆ
جیایە لەگەل ئەدیبی جیهانا قیاسی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) یادی کۆنم کردەوە ئیمرۆ کزەو سۆزم هەیە
بیری مێژووی سێ عەسر پێشووی گەل و هۆزم هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) هەر لە خلیجی (...) وە تاکو ئارارات
جێگە پڵنگە، بێشەیی شێرە هەموو وڵات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٩) با پێت بلێم لە مێژوویی ئەم میللەتە کەمێ
هەر وەک لە بەحرێتە دەرێ قەترە و ڕەمێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعلن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٠) عەسری شەشەم ئەماوو سەری عەسری حەوتەمین
ئەقوامی ئاسیایی هەموو کەوتە شۆڕو شین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦١) پایانی نیوەی ئەووەلی بوو عەسری حەوتەمین
ئەهریمەنی بەشۆرش و شەر هاتە سەر زەمین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٢) تەیموور لەحەوسەدو نەوەدا بوو، وەکو شەهێن
ڕووی کردە هەر وڵاتێ هەموو بوو بە بەحری خوێن

(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٣) تاریخی هیجری پاش سەدوچل بوو لەیەک هەزار
شاهێکی گەورە هاتەوە مەیدانی کارزار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٤) تۆ بە تەگبیر ناسەفی ئەمما بە حیکمەت فەیلەسووف
میهری نووری ئەفشانی کوردی هەر بێتن بێ کسووف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٥) ئەگەر چی نووسەری مێژوویی شەش هەزار سالم
پڕە لە خزمەتی مەعمورە تەرجەمەی حالم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٦) دنیا گری زەمانەو وشاهانی ناوبراو
هیچیان بەجێ نەهێشتووە ئیمڕۆ بە غەیری ناو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

١٠- ئەوڕەحمان بەگی بابان

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣١	٪٤٦,٩٦٩
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٤	٪٧٧,٤١٩
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٥	٪١٦,١٢٩
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٣,٢٢٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٣,٢٢٥
٢	موزاریع			٢١	٪٣١,٨١٨
		أ	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١١	٪٥٢,٣٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٩	٪٤٢,٨٥٧
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪٤,٥٤٥
٣	هەزەج			١١	٪١٦,٦٦٦
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	٪٦٣,٦٣٦
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	٪١٨,١٨١
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٨,١٨١
٤	موجتەس			٢	٪٣,١٣٠
		أ	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٥٠
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٥٠
٥	خەفیف			١	٪١,٥١٥
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٥		١٢	٦٦	

خشتەی ژمارە (١٠) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعری ئەوڕەحمان بەگی بابان

١١- مەلایێ باتەیی و بەرهەمێ وی،
کۆمکرن و ڤەکولین
تحسين ابراهيم دۆسکی　　محسن ابراهيم دۆسکی
چاپخانا (هاوار)، دهوک، ١٩٦٦

(١) حەمدێ بێ حەد بۆ خودایێ عالەمین
ئەو خودایێ دایە مەدینێ موبین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢) نەی نەعتێ تو ئەز عەرشێ حەتا فەرشێ شەهیرا
ئەز پەرتەوێ نووراتە جیهان گەشتێ مونیرا
(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) یا ئیلاهی ئەز غەریبم
دائیما هەر دل کەئیبم
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی چواری تەواو)
(٤) هلۆ ڕابە ئەبولقاسم
هلۆ نەی قاسیدێ ئەکبەر
(مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٥) یا ڕەببەنا قادر تویی
ئەز دێ ژکێ گازندە کەم
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چوار تەواو)
(٦) لاحول لاقوە
الا بالله العظیم
(مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی چواری مەتوی موززال)
(٧) یارەب هەوار سەدجار هەوار
پەروان و قەد ناگرن قەرار
(مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٨) موحەممەد سەییدێ عالەم
شەفیعێ ڕۆژا میزانێ
(مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٩) ژ بەختێ من ڕەشێ ڕابوو
خەیالا من ئەباتل هات

(مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی چواری موسەبەغ)
(۱۰) ئەلوەڤا بێ وەسل و جانان غەمزونارا من نەهات
یاتو ڤەلبێ عاشقانێ گول نیگارا من نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۱) قسمەت ژ دیوانا ئەزەل
مەی دامەساقی یەک عەدەد
(مستفعلن مستفعلن)×۴ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(۱۲) عاشقێ زولفا ڕەشم
عاشقێ شەیدایە زولف
(فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی چواری مەقسوور)
(۱۳) مەستێ شەپالێ ڤەپێش
کر ژمەگۆ دێ بزان
(مفتعلن فاعلان)×۲ (بەسیتی چواری مەتوی موززال)
(۱٤) ب دل ئیرۆ خەدەنگم ئەز
ژ مەکرا وان دوسولتانان
(مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی چواری موسەبەغ)
(۱۵) گەرتونازک سۆرگولی
ئەز بولبولێ مەستا ئەمە (؟)
(فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(۱٦) ژ ئەلتافا شەهنشاهی
د ڕۆژا پێنج شەنبینە
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی چواری تەواو)
(۱۷) سوبح و ئێڤاری شەڤاتاری شەمالاکێ یێ تو
(لیلە القدر) وەراتێ نووری مالا کێ یێ تو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸) ئەی دلۆ مزگینیا من هات پاشاهێ حەلەب
ڤان ل دلدا گرتی ئەغمانێ ژبەر تۆڤا قەسەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹) ژ چریا پاشیێ پێدا
مەلایێ باتەیی گاڤێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی چواری تەواو)
(۲۰) بازێن هەجری ژ نوور دل راڤە رەوین مەخلەبێ

کون دکەت فیرقەت دلان هەمرەنگە شیش و مەتقەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزوف)
(٢١) سەلاما من سەحەر خێزی
لەتە ئەی باتێ حەککاری
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)

١١- باتەیی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٨	٪٣٨,٠٩٥
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪٢٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪٢٥
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪١٢٥
		د	ڕەمەلی چواری تەواو	١	٪١٢٥
		ه	ڕەمەلی چواری مەقسوور	١	٪١٢٥
		و	ڕەمەلی چواری مەحزووف	١	٪١٢٥
٢	هەزەج			٨	٪٣٨,٠٩٥
		ا	هەزەجی چواری تەواو	٥	٪٦٢,٥
		ب	هەزەجی چواری موسەبیەغ	٢	٪٢٥
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪١٢,٥
٣	ڕەجەز			٣	٪١٤,٢٩٥
		ا	ڕەجەزی چواری تەواو	٢	٪٦٦,٦٦٦
		ب	ڕەجەزی چواری موزال	١	٪٣٣,٣٣٣
٤	بەسیت			٢	٪٩,٥٢٣
		-	بەسیتی چواری مەتوی موزال	٢	٪١٠٠
	٤		١٢	٢١	

خشتەی ژمارە (١١) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری باتەیی

١٢- دیوانی بەختیار زێوەر
کۆکردنەوەی مەحموود زێوەر
پێشەکی پرۆفیسۆر. دوکتۆر عیزەدین مستەفا ڕەسوول
چاپخانەی(الزمان). بەغدا. ١٩٨٩

(١) لە عەشقی حوسنی خەت و خاڵی نێرگسی شەهلات
ئەسیرە چەن دڵی زاری فەقیرو چەن شەهـ لات
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢) دڵم ئەسیری کەمەندی یەکێکە بێ ئایین
بەتیری غەمزەیی خونکاری جەرگی کردەبرین
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٣) بێ شەوقە قەمەر وەختێ کە هەڵدێ لەهیلالا
مۆمێکە لەچاوحوسنی ڕوخی دلبەری والا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) موتریبا بێنە پێشێ عوودووتار
خالییا مەجلیسم لە گشت ئەغیار
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٥) من مەرم زۆر خۆش ئەوێ بەدڵ وو بەگیان
شیرەکەی گوانی ئەدۆشێ پاک و جوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦) شاخی ڕەنگاوڕەنگی گوێژە باعیسی کەیف ووسروور
هەردەمە بەرگێ ئەپۆشێ گاسەوزو سوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) کەژی سوورکێو لەبەرچی لووتی خۆت بەرزکردووە لێمان
سەرت رووت کردووە وەختە بگەیتە مەرتەبەی کەیوان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨) نیشانەی شەئنی کوردە ڕەفعەت و بەرزیم بەسەد عینوان
کە سەربەرزێ ئەکەم حەتتا لەگەڵ ئەیوانەکەی کەیوان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٩) برایینە لەخەو هەستن بەیانە
زەمانی هەوڵ و عیلم و وحور ژیانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠) وام لەبەحری ئەلەما ناگەمە سەر خەتتی کەنار
زارو غەمگینە دڵم بوومەتە قەقناس وغوبار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١١) لەحەسرەتی قەدەمی بەهار گوڵی وشکی ئەرز ژیایەوە

لەبی غونچەووگوڵی یاسەمین بەقدوومی بەھارە گەشایەوە
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن)×٢(کامیلی ھەشتی تەواو)
(١٢) ئەم کوردە کەوا ئێستە لەھەر مەرتەبە دوونن
ھەر مایلی بێ عیلمی یو دواکەوتن و بوونن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(ھەزەجی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) کوردینە وەرن با لە خەیاڵی ھونەرا بین
بۆ عیلم و ئەدەب گورج و لەرێگەی سەفەرابین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(ھەزەجی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٤) وەتەن تۆ مەکانێکی فەخری دیاری
وەتەن تۆ نیگارێکی سەرمایەداری
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢(موتەقاریبی ھەشتی تەواو)
(١٥) موعەللیم خوێندنم با ھەر موتاڵای حوسنی لەیلابێ
سعووباتی حیسابی نازەنینم ئێستە حەل نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(ھەزەجی ھەشتی تەواو)
(١٦) بابە ئەگەرچی ساکینی بەغدادی دلبەرم
ھەرچەند ئەنیسی ئەھلی موجیدد و دڵاوەرم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧) لە ئەسرا تالیبی بەست و بەیان نیم
لەشیعرا مایلی لەفزی گران نیم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(ھەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٨) ئەی خودایە من لە تۆ ئەلتاف و ئیحسانم ئەوێ
دەفعی جەھلی میللەتی کوردی پەرێشانم ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی ھەشتی مەحزووف)
(١٩) ئەوکەسانەی گاڵتە بەم کوردە بکەن بێ جا ئەکەن
تەرکی ئادابی مرووەت،فیکری بێ مەعنا ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی ھەشتی مەحزووف)
(٢٠) گەھ بەفرو باد و بارش و سەختی و مەرارەتە
گەھ گەردەلوول و تۆزو بوخارو حەرارەتە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١) سەد شوکری خودا پاکە دەروونم لە عەداوەت
وەک بەعزە کەسێ نیمە دڵی پڕ لە قەساوەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(ھەزەجی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) باوەڕ مەکە بەڕیشی درێژ، پرچی گرژۆلوول
ئیمانی پوختی مەتلەبە ئەمری خوداو ڕەسوول
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی ھەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٣) ئەی غونچەیی نێرگسی بەھاری
ئارامی دڵانی بێ قەراری
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(ھەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)

(٢٤) وەرە ئەی دڵبەری حەمیدە سیفات
مووکەمەر لەب شەکەر ئەنیسی حەیات
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٥) ئەی شەریەکەم ئەی ڕەفیقی فائیق
ئەی بێ غەم و هەم لەگشت عەلائیق
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٢٦) ئەی فائیقی کیسە پڕ لە دەرهەم
وەی زاڵمی بێ غەمی موعەللەم
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٢٧) ئەی برا کوردەکانی ئاوارە
عەرزی ئێوە ئەکەم ئەم ئەفکارە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٨) چلەی زستانە بۆیە ئاوەکەی زێ ڕەنگی گۆڕاوە
بەشێکی ئاوی بارانەو بەشێکی کەیشی بەفراوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) زینەتێکی هەیە سلێمانی
وەسفی ناکا زوبان بە ئاسانی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٠) داوێ بو تاوی پەرچەمی تۆ یاری مەستەچاو
بازی دڵی ئەزان بو بەتاو هات و کەوتە داو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣١) دەمت کە غونچەیە چاو نێرگس و و ڕوخت لالە
دڵێ کە عەشقی ڕوخی تۆی نەبێ کەڕوولالە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٢) کە سەیری گۆڕە ئەکەم واتێ ئەگەم کوردێکی خنکاوە
بەدوورکەسی کوشتوویانەو ئاشتوویانەو خوێنی فەوتاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) ئەی خاکی پاکی نیشتمان
ئەی خاوەنی ناوونیشان
(مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٣٤) کردەی زەمانە بودەیی لاوچاکی تیا نییە
دوون پەروەرێکە ڕاست و ڕەوانی لەوا نییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٥) شێوەت کە هەڵیداوە لەسەرچاوی خەیاڵم
یادت لە دەروونمایەوەوپێتی شاهە و قەراڵم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) لەم شارەدا گەڵێکی بەناوی وەها هەیە
بێجگە لە خانوو پارەیی زۆری لەلا هەیە

(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) تۆیەکەم شیرینە شکڵی
شەکرە سێوێکە خڕو جوان
(فاعلاتن فاعلاتان)×٢(ڕەمەلی چواری موسەبیەغ)
(٣٨) چوومە بنچینەی عولوومی (ڕەمل)و(جەفر)و(جەلجەلووت)
تێگەیشتم زەڕڕەیێ ئەفعیان نییە هەروەک سرووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) لەبن شاخێکەوە دەنگێ بەزاری
ئەهاتە گوێم بە شێوەی هۆزی ئاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٠) ئەی وڵاتم ئەی وڵاتم
نیشتمانێکی چ جوانی
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(٤١) وەرە ئەی بولبولی دڵ گەرمی بێ تین
ئەوەندە مەفرە بۆ لای گوڵ بەناڵین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٢) دوێ شەو لە دەستی پەستی پەنام بردە ڕادیۆ
ڕوانیمە ئێستگەکانی وڵاتانی سەربەخۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) مەناڵە ئەی دڵ ئارامت بێ شێرانە تاماوی
لەپێناوی نیگارا کوژەیەکیان گەر لەپێ ناوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) فیداتم بایەکەی وەختی بەیانی
لەگەڵ تۆ خۆشە لای من زیندەگانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) بەچاوت سوێند ئەخۆم ئەی یاری نازدار
دڵم لای تۆ بوو تاکوو پارو پێرار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٦) لە عەشقی یارو دەس لەملانی تۆیە
لە باسی لێووچاوی جوانی تۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) دڵبەرێکی خۆ وڵاتی ئێستەکە دڵدارمە
بۆیە دڵ پڕ سۆزم و جارجار بەدەم هاوارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) هەستە لەخەو کوردی هەژار
ئەی ئەونەمانی ڕۆژگار
(مستفعلن مستفعلان)×٢(ڕەجەزی چواری موززال)
(٤٩)فیدات بم خاکی کوردستان

نموونەی جەننەتی عەدنان
(مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی چواری موسەببەغ)
(٥٠) ئەی پەپوولەی هەژاری ڕەنگاوڕەنگ
بفڕە بۆ خۆت بەسەر گوڵ و چەمەنا
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥١) کە تەماشای گوڵ ئەکەم ڕۆژی بەهار
شادمان دیارە بەدەم پێ ئەکەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٢) لەکوێی ئەی شادمانی ئەی هیوای بەرزی ژیانی دڵ
لە کوێی ئەی تاقە ئەستێرەی بەیانی کامەرانی دڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) وا بەرەو جەژنانە ئەڕوانم زەمین
بەرگی سەوزو سووری شادی کردەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٤) (پیری ژیر) ئەی خاوەنی(ژین)و(ژیان)
ئەی یەکە دڵسۆزی خاکی نیشتمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٥) لەسەر لوتکەی بڵندی پیرە مەگروون
کەلای من بۆتە شاخی زیوو ئاڵتوون
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٦) گیانەکەم هاوڕێی ژیانم نازەنین
کوا لە کوێی دڵ بۆتە کانی ئاگرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٧) دیسانەوە شەو هاتەوە بۆ عاشقی غەمبار
بتلێتەوە تا ڕۆژ بە جەخاری دڵی زامار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٨) وا کەلاڕێزانە گیانە بۆ چەمەنزار
هاژە هاژی بای خەزانە ڕوویەڕووی شار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتان)×٢(ڕەمەلی شەشی موسەببەغ)
(٥٩) ئەی فیداکارانی میللەت شێری مەیدانی وڵات
ئەی ڕەئیسانی دیانەت ساحیبی سەوم ووسەڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٠) دێوێکە گیانی تیا نییە ئەکشێ بەچەشنی مار
بێ دەست و قاچ و خوێنە، بەبێ گۆشت وبێ دەمار[1]
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

---

(١) ئەم شیعرە لە دیوانی زێوەریش هاتووە، بڕوانە: زێوەر، سۆزی نیشتمان، چاپخانەی مەعاریف، ١٩٥٨، ل٤٢.

١٢- بەختیار زێوەر

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٥	٤,١٦٦٪
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٢٠٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	١٦٪
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	١٦٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٤	١٦٪
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	١٢٪
		و	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	٢	٨٪
		ز	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٢	٨٪
		ح	هەزەجی چواری موسەبیەغ	١	٤٪
٢	ڕەمەل			١٦	٢٦,٦٦٦٪
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	٢٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	١٨,٧٥٪
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢	١٢,٥٪
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢	١٢,٥٪
		ه	ڕەمەلی شەشی موسەبیەغ	١	٦,٢٥٪
		و	ڕەمەلی شەشی مەخبوون مەحزووف	١	٦,٢٥
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٦,٢٥
		ح	ڕەمەلی چواری موسەبیەغ	١	٦,٢٥٪
		ط	ڕەمەلی چواری تەواو	١	٦,٢٥٪
		ی	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٦,٢٥٪
٣	موزاریع			٨	١٣,٣٣٣
		أ	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٦٢,٥
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	٣٧,٥
٤	خەفیف			٤	٦,٦٦٦
		أ	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٥٠٪
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٢٥٪
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٢٥٪
٥	ڕەجەز			٢	٣,٣٣٣
		-	ڕەجەزی چواری موزەیەل	٢	١٠٠٪
٦	موتەقاریب			١	١,٦٦٦
		-	موتەقاریبی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
٧	کامیل			١	١,٦٦٦
		-	کامیلی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
٨	موجتەس			٣	٥٪
		أ	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٣٣,٣٣٣
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٣٣,٣٣٣
		ج	موجتەسی هەشتی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٣٣,٣٣٣
	٨		٢٩	٦٠	

خشتەی ژمارە (١٢) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی بەختیار زێوەر

١٣- دیوانی بورهان اغا، هەولێری، کەرکوک، چاپخانەی تەرەقی، ١٩٥٧

(١) وا بە ئەبجەد دائەنیم من مەدحی فەخرو لمورسەلین
تا بکا رەحمێ بەمن وەک ئەولیایی سالیمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) لە بۆ دەفعی غەمی دنیا لە دەستم بادە بوو پەیدا
عەقل فەوتا، جگەر سوتا، بەجارێ کەوتمە سەحرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) یاری بێ پەروا لەبەرچی بۆمە ناکەی ئیلتیفات
رۆژێ سەد جاران ئەگۆڕێ زەڕڕەیێ نیتەسەبات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤) بڵێن بەویارە ئاخر بۆێ دەمینێ سەروەتم میرات
بەجێ دێلم دەرۆم خۆم بۆێ دەمینێ شوهرەتم میرات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥) چونکە بازاری شیعر ئەمڕۆکە قەت نیتی رەواج
قورتە قورتی شاعیرانە هەروەکوو سووقو دەجاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) بۆچی نازانم دلی من هەردەکێشی دەردو ئاخ
مومکینە ئەو مویتەلایە لێی هەبێ دەردی نیفاخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) من لە یاری پڕ لەعەب بۆیێ دەکەم هەر ئیبتیعاد
تاکو ئەمسووتێنێ ئەم غەدداره بکاتن رەماد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) ئەی گوڵی نازک بەدەن گفتارە ئاوازت لەزیز
لەنجەوورێیێ و عیشوەی جاربەجار نازت لەزیز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) ئەلاتەی سێ شیوخ و عایشەداپیر
کە ئەڵێن خالە زاوو خال و باپیر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠) سەد موبارەک یا رەسولەللا بە عیشقت بومە باز
رۆژێ ئەوومل دڵ لە بۆ سەودایی تۆ هەبیوو نیاز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) تا هەبێ مەسجید لەدنیا بۆ قەسر ناکەم هەوەس
بۆمنی عەبدێکی موخلیس تاعەت و سەججادە بەس

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) شکا تابووری بەدبەختی بەنیزن و و هیممەتی نەققاش
نەکەی ئەی یاری جانی سرڕی من بۆ هەر کەسێکی فاش
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٣) حەبیبا نازو عیشوەی تۆ نەزانم بۆ مەبەس مەخسووس
دەمێکە بۆ دڵی من دائەمەزرێنی قەفەس مەخسووس
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٤) بکاتن خالقی گەوردم حقووقی من کەمێ مەحفووز
لەناو سندوقی پۆڵادا شعووری من دەمێ مەحفووز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٥) چۆن بمێنم من لە دەست دەردوو فیراق)
چۆن نەناڵێنم لە دەستی ئیفتیراق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٦) ئەبێ کێ بێ بکاتن بۆم گرێی دڵ
وەکوو بولبول بناڵێنم لەسەرچڵ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) ئەدیبی تەبعی بێ گەردوو سەلیم وبێ غوبارێکم
وەکو و ڕوویێکی دلبەر صافم و من دڵ هوزارێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) هێندە سەرمەستم چ هۆشێکم ئەما دنیا چییە
من چمە ساقی چییە هەم بادەوو سەهبا چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) ئەگەر دڵتەنگی تۆ بم چاترە چاوم لە شادانی
وەکو و غەم خوارتم هەم چاترە بیللا لە خەندانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) بزانم چم بەسەر دینێتن ئەییام
لە زوڵمەت دام ئەگەر سوبحەو ئەگەر شام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢١) بلێن بەویارە شیرینەم
لەسەر ڕوو پەردە بالادا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٢٢) بڕوا دەمی عیجزو و ئەلەم و حەسرەت وناڵە
ڕەنگ ڕەنگە لە باغانە گوڵ و سونبول ولالە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەحزووف)
(٢٣) حەییف بۆ یاری بی پەروا لە مەجلیس زۆر نەما ڕۆیی
دەڵێنِ لێم توورە بوو قوربان بەبێ ئیزن وو دوعا ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤)محەممەد بوو بناغەو ڕوکنی ئیسلامی موشەییەد کرد
محەممەد بۆ هەموو بێ دین و کوففاری موقەییەد کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعلین مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢٥) مەکتەبێکی پڕ شەرەف پڕ عیلم وعیرفان وو هونەر
چونکە شێخ یوسف مدیری ئێمەیە ناکەین زەرەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) شیعرەکانی من لە بۆیە زایع و پەڕپووت بووە
چون لە مەیخانەی شەرابا عیلمی شیعرم خوێندووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

١٣- بورهان ئاغا

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٤	٪٥٣,٨٤٦
		أ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٥	٪٣٥,٧١٤
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٤	٪٢٨,٥٧١
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪١٤,٢٨٥
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٧,١٤٢
		هـ	هەزەجی چواری تەواو	١	٪٧,١٤٢
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٧,١٤٢
٢	ڕەمەل			١٢	٪٤٦,١٥٣
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٩	٪٧٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪١٦,٦٦٦
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪١١,١١١
	٢		٩	٢٦	

خشتەی ژمارە (١٣) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری بورهان ئاغا (جاهید)

١٤- دیوانی بێبەش،
چاپخانەی رۆشنبیری ولاوان، هەولێر، ١٩٨٧
(١) هیچە دنیا چەند سەرنجی لێ ئەدەم وەک پیاوی هیچ
غەم مەخۆزانیت کە هیچە خۆت مەخە قەت داوی هیچ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) منی مەجنوون سیفەت بۆین ئەکەم هەر ئاه و واوەیلا
شکاندی شووشەیی دڵمی بە وردی فیرقەتی لەیلا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ساوەرساقی دەما دەم تێکەبۆم بادەی شەراب
لێدەموتریب تۆش لە عوودو سازو سەمتووروو باب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤) رووح و ماڵ و جیسم وگیانم یارەسولەللا فیدات
مەلجەء و پشت وو پەناهم هەر ئەتوی بۆ رێی نەجات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥) ئەگەر سەرمایە سەرمایە بەبێ سەرمایە هیچ ناکات
ئەگەر سەرمایە بێ حوبیت نەجاتت کەی دەبێ هەیهات
(مفاعیلن مفاعلێن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦) تابژیم تێت ئەبڕم خاوەنی جوانی و دەسەلات
چاوی ئاوات و هیوا ئەی گوڵی سەرتۆپی وڵات
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٧) کوژاوەکارەبای بەختی بەجارێ کوردو کوردستان
کە کۆچی فەرموو شێخ مەحمود لە بۆ نێوجەننەت و غیلمان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٨) وەفاتی کرد بە ئاسانی لە دنیایەکی وافانی
فڕی گیانی لەبۆجەننەت بە دڵپاکی و موسلمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) لە عشقی تۆ ئەزانم من نەجاتم
مەحالە تاوەکوو مابێ حەیاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠) ئەی گلێنەی چاوەکەم ئەی شۆخ و شەنگ و دڵبەرم
ئەی گوڵی باغی ئومێدوو نازەنین و سەروەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) رۆژی وەسلی لێم کەوا ئاوابوو رۆژم بوو بەشەو
شەولەبەر سۆزی فیراقی چاوەکەم ناچێتە خەو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) ڕۆژی مەولوودی خەبیب و خۆشەویستی کردگار
هاتەوە یاخوا بەخێربێ ڕۆژی وا پڕ شوعلەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) هەتاکەی ژەهری دووری تۆ بنۆشم شۆخی عەییارم
هەتاکەی بێ بە قوربان ئەی سیفەت ناڵەی دڵی زارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) دەنگی ناڵەی دڵ لە سینەم دێ بە وێنەی نای وەنەی
بۆ گوڵێکی نازداری سینە باخی خۆخ و بەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) ماڵی وێرانم نەزانم ئەمکوژێ ئەم دولبەرە
هەندە بێ مەیل و وەفایە دەرحەقم کەم باوەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) حەق و وناحەق بەجارێ تێکەڵاوە
ئەگەر ڕاستیت دەوێ ڕاستی نەماوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) کە من مەستی مەیی عەشقم چ موحتاجی مەی و وبادەم
بیم نامەردی دوو دنیا ئەگەر مەیلت لەسەر لادەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) برای مەردوونەبەردووپایەدارم
برای تێکۆشەرو وداناو بەکارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٩) وا بە بیری جەوری دووری کافری ئەم دولبەرە
سینەکەم کون کون کراوە عەینی هەروەک پەنجەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) برایی کوردو عارەب تاکو سەرێن
لە بۆ تیری قەزا بۆ یەک سوپەر بن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) کوردی بۆ حاشا ئەکەی دانم لەقەوم ووخویش وکار
کورد بۆ کوردنیم ئەڵێ بوو ئەگری ڕێگەی چەوت وخوار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢) عەزیز سورمێ بەراستی پاڵەوانی
بەراستی غەم ڕەوێن و قسەزانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٢٣)لاوی کورد نەورۆزە ئەمرۆ جەژنەتە
دوژمنت جەرگی لەداخا لەت لەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٤) مەکتەبە ئەی کاکی بەرزوو تێگەیشتی و هوشیار
مەکتەبە فێرت ئەکاتن فەنن و زانست وو ئەدەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥)دلم لەرزی لەناکاوا کە دەرکەوت ماهی دیداری
خومارو مەستی کردم وەک دوچاوی مەست و خوماری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) هەستیارو شاعیرێکی بێ ڕیام
گیانفیدایی کوردی مەردی گیانفیدام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٧) کاری حیزی وایە دنیا مەردی بۆم بێ کار ئەکا
کار ئەداتە دەستی نامەرد کاری وابەدکار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) جەژنی نەورۆز جەژنی ئاشتی و یەکیەتی ئەم ساڵەمان
وا لە عالم دەنگی داوە بەرزی جەژنی جەژنەتان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) ئەی شەهی شاهان وگەورە وئەفخەری عورب عەجەم
وەی فیدات بێ ڕووح وجیسمم ناکرێ وەسفت بەدەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) سەد سوپاس بۆ خوا بێ ئەی گوڵ بێ جەفاوو شۆڕوشەر
دەولەتی ناپاکی پێشوو وا ڕوخا نەی ما ئەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) چ پەیمانێکە ئەم پەیمان شکێنە
بە خوێنی جەرگی دڵ پەنجەی بە خوێنە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزوف)
(٣٢) وەرەمەی تێکە ساقی پڕ قەرابە
حەرامیش بێ ئەخۆم مەردی خودابە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزوف)
(٣٣) گەر بۆ بدۆزرایە پیاو بۆ ئیش نەوەک ئیش بۆ پیاو
نیشی وا لێ ئەهات کوردی هەژاری بەشخوراو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٤) شەریکی دڕ ڕەفیقی قافیلەی تۆ

بەراستی نەمدەزانی کردەوەی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزوف)
(٣٥) ڕووڕەشم ڕەبی لەچاکەی بێبەشم
تۆم نەبێتن موستەحەققی ئاتەشم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٦) ئەوەی خوا نەیکوژێ نامرێ مەحالە
هەزار پیلانی بۆ دانێن بەتالە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزوف)
(٣٧) گەر لەبەرچی ناوی بەدبوو، هەر لەبەر ئینسانی کەر
کەر دەبێ چی کردبێتن وەی دەنا دەمزانی گەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) هەتا نەستێندرێ حەق کەی دراوە
ئەوەی نەیلێتم گەلێ مەشهووروباوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩) دەمگرێ دەستم دەبەستێ دەمکوژێ ئەمما بەلام
قەت شعوورم ناگرێتن تاکو رووح مابێ لەلام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) مەردبە نامەرد ئیشی کەوت گەر بۆی نەکا جێی مەردییە
مەرد بەمەرد گەر ئیشی کەوت گەر بۆی نەکا نامەردییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

١٤- بێ بەش

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٢٣	٪٥٧,٥
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٢	٪٢٥,١٧٣
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٨	٪٣٤,٧٨٢
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢	٪٨,٦٩٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٤,٣٤٧
٢	هەزەج			١٧	٪٤٢,٥
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٠	٪٥٨,٨٢٣
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٪٢٩,٤١١
		ج	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٢	٪١١,٧٦٤
	٢		٧	٤٠	

خشتەی ژمارە (١٤) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری بێ بەش

١٥- ديوانی بێخود - مەلا مەحموودی مفتی
كۆكردنەوەو ڕێكخستن و لەسەر نووسینی: محمدی مەلا كەریم
چاپخانەی(سلمان الاعظمی)، بەغدا، ١٩٧٠

(١) غەزالی خۆش خەرامی من كە تووڕڕە ئینتیشار ئەكار
هەزار شێری سەفشكەن بەڕستەیێ شكار ئەكا
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(٢) دیسان چەمەن لە ڕەوزەیی خولدی بەرین ئەكا
گوڵ خونچە هەم لە لێوودەمی حووری عین ئەكا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٣) ئەوا ئەی شەمعی بەزم ئارایی دین پەروانەكەی خۆت هات
بە شوعلەی ئاگری ڕووت جەرگ و دڵ بوریانەكەی خۆت هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤) مەلێ ئەی نازەنین بۆ شاری كۆیێ كاكی ئیران هات
بفەرموو عەسكەری لەشكر شكێنی شاهی گەیلان هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥) ئەی ساحەتی سەد جەننەت دەشتی عەرەبستانت
نادەم بەهەزار گوڵشەن یەک خاری موغەیلانت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(٦) شوكری خودا كە قادری موشكیل گوشایە غەوث
بۆ خونچەیی دڵی من وتۆ بای صەبایە غەوث
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(٧) ئارەقم كردو و ئەجاتی هەر ئەدام دەردی گوناح
لەرزو تاداری خەجالەت خۆم و ڕووزەردی گوناح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) تووبا لیمەن كە ڕوحی فیدای ئەو نیگارە كرد
خۆی بادە نووشی نەشئەیی ئەو چاو خومارەكرد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(٩) كە حەججاجی فەلەک هات و بە خوێنی غەم خەڵاتی كرد
بەسەر شێخ وو مەلادا دابەشی مووچەو بەراتی كرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٠) بیحەمدیللا لەسەر تەعمیری مزگەوتی عەبابەیلێ
جەنابی شێخ كەریمی ئالی شێخ مەحموود سوباتی كرد

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١١) ئەی خودا ئەی ڕافیعی تۆ سەقفی گەردوون بێ عەمەد
نیعمەتت بۆ ئێمە لایوحسا ، سیفاتت لایوعەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) سەحەر سپیاوی ڕووی سامالی خورشید
شەفەق سووراوی گۆنەی ئالی خورشید
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی مەقسوور)
(١٣) دەخیلت بم ئەڕەنجێنی دڵی ئەولادی پێغەمبەر
لەدنیا ووقیامەت خۆت نەکەی ڕیسوایی پێغەمبەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) ئەی سەبا ئەی قاسیدی ئەربابی ناموس و شەرەف
هەستە تا کەرکووک بچۆ نازانە ئەمما لاتەخەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) بیحەمدیللا بە بولبول مەشرەبێکی فازیل وو خۆشحاڵ
عەتای فەرموو خودا گوڵ غونچەیێکی تازەو ولێونال
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦) ئارامی جانە مەحرەمی ڕازی نیهانە دڵ
یەعنی لەبەینی یارو منا تەرجومانە دڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢)موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١٧) لە کونجی خەلوەتی غەمدا کە مەشغوولی ڕیازاتم
شەووڕۆژ حەسری فیکری پەرچەم وو ڕووی تۆیە ئەوقاتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) عومرێکە سیەهـ ڕۆژو پەرێشانی کووەیتم
ئاشوفتە وەکوو توڕڕەیی خووبانی کووەیتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) بیحەمدیللا دڵی دەریایە خادیم
خەیالی گەوهەری یەکتایە خادیم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) وەک خاڵی گۆنە هێندە خەتابارو ڕووڕەشم
وەک پەرچەمی بەشانە ئەکردوو موشەووەشم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢)موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٢١) ئەیا ڕەفیقی شەفیقم حەریفی ڕازی نیهانم
ئەدیبی فیکری حەقیقم ئەدیبی ڕۆحی ڕەوانم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوون)

(٢٢) بەدەشتی پڕ جونوونی ئاخەوە مەجنوونی شەیدا خۆم
بە شاخی بێستوونی داخەوە فەرهادی رسوا خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٣) دیدەکەم لەو ڕۆژەوە من ئاشنام، ڕۆحەکەم
ئاشنایێکی بەگیان و دڵ فیدام، ڕۆحەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) مشکی خوتەنە پەرچەمی خوشبوویی برایم
ڕەشکی سەمەنە ڕوومەتی مینوویی برایم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) گەر هودهودەکەی بابی سەبابی لە سەباتان
گەر تەختی سولەیمانییە ئەیخاتە هەواتان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٦) بە خوڕ دیسان ڕژا فرمێسکی باران
لەهەوری چاوی سووری دورنساران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٧) لەو ڕۆژەوە ڕۆیشتووە تۆراوە دڵی من
هەرچەند ئەگەڕێم بێ سەروشوێن ماوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٨) ئەی جەمال و بەسەر فیدایی وەتەن
ئەی وەکوو کاکی خۆت برایی وەتەن
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٩) لە یارانی وەفاداران ئەدیبێکی زەکی مابوو
لە پڕیشتی لەدنیا کردو ڕووی بۆ مولکی عوقباکرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٠) فەلەک ئیمساڵ لە گەلمان هەربەبەشمم وکین وحیددەت بوو
بەراتی بۆ هەموو شێخ و مەلا ڕەنج و مەرارەت بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) دەمێکە وەک ژنی سکپڕ زەمانەیی بەدخوو
بەخوێنی سەیید وشێخ ومەلا ئەکا بێزوو
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٢) هاتە بەزمی ئێمە دوێنێ شەو بڕۆداسێ بەدەو
هەر بە ناکامی پەڵەی سەبری دڵی کردم درەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) ئەگەر شاهم وەگەر شاهین ویازم یارەسوولەللا

وەتەن ئاوارەووهێلاتە وازم یارەسوولەللا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) گڵی یاقووتە، تۆزی عەنبەری سارایە بەرزنجە
گیای زمڕووتە، بەردی گەوهەری یەکتایە بەرزنجە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) کوردینە، بەگەل بێنەوە واوەختی سرووره
وەختی گوڵ و ڕێحانەوو نەسرین و چنووره
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) دڵم مەفتوونی چاوی دڵبەرێکی نیکتەپەردازە
کە مەحزی حوسنە، عەینی شۆخییە، سەرچاوەیی نازە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) کەوسەر وەکوو تەنوورەیی چاوی پڕ ئاومە
دۆزەخ وەکوو تەنووری دڵەی پڕ هەڵاومە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) سوبحی فەروەردینە ئەمڕۆ بولبولی دڵ بێ غەمە
گەر لە خۆشیا ڕۆحی دەرچێ باخەوان هێشتاکەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) لەسایەی نەخلی تووبای قامەتی ئەو نەونیهالانە
سلێمانی بەهەشتی عەدلە یەعنی پڕ لە غیلمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) بەشەو دەرزی موژە مەشغوولە یەعنی چاک ئەکا سینە
بەڕۆژ چۆغەی دڵی عالەم ئەدا ئەو شۆخە ماکینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) تا لە من ئەو ماهی چاو بەخومارە خۆی ون کردووە
تیفلی دڵمی تووشی بیماری سەروین کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) ئەی دڵ لە داخی ئەو مەهە بتلێ بەدەردەوە
برژێنە ئەشکی گەرم بەدەم ئاهی سەردەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) دیسان لە ئێمە قاپییەکەی غەم کرایەوە
دەرگای تەرەب لە عالەمی دڵ داخرایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٤) بێخود کەوا بە جان و دل ئەی خواجەبەندەیە

بەندەی وەفایی شێخەکەی ئەحمەد برندەیە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٥) بێ قەدی تووبایی تۆ سەروی ڕەوانم بۆچییە؟
جەننەتی فیردەوس و عومری جاویدانم بۆچییە؟
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) قەت بەدنیا دڵ مەدەن جادووگەری ئێرانییە
سینەمایێکی پڕ ئاشووب وو فریب وو ئانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) ئەمەبۆی نەسیمی بەهارەیا خەبەری سرووشی هەواییە
دەمی ڕۆح بەخشی نیگارە یا نەفەسی مەسیحی سەماییە
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن)×٢(کامیلی هەشتی تەواو)
(٤٨) براخۆ تۆ لەلای خۆت مەخزەنی عەقل وو کەمالاتی
کەچی تا دەوڵەمەندتریی فەقیرو سواڵکەرو ولاتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەج هەشتی تەواو)
(٤٩) دڵم بۆ زولف و ڕووی جانانە ئەگری
مناڵە وبۆ گوڵ وڕێحانە ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠) بەخەندەی زۆری من دیوانە ئەگری
بەگریانی کەمم فەرزانە ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١)پەرێشانم لە حەسرەت دەردی دووری
بە لوتفی خۆت بدەیارەب سەبووری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) وەک بێدڵ ئەڵێ حەیفە کەوا ساکینی باغی
بولبول لە دڵت دەرئەکەی و تێکەڵی زاغی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣) دیسان لافاوی غەم هات هەروەکوو بارانی نیسانی
بناغەی قەسری مەعمووری تەرەب ڕووی کردە وێرانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) لە دلبەر گفتوگۆیەکم ئەبیست ئەی سینە ئەفغانێ
لە لێوی پێکەنینێکم ئەدی ئەی دیدە گریانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) سەبا دوێنێ لەوەختی نیوەڕۆدا قاقەزی هانی
لە پشتی زەرفەکەی نووسرابوو: بۆ بێخود، سلێمانی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) لە بورجی سینە گە ئەو زوهرە چاوە پێ نەکەنن
فریشتەییێکە لە عەرشی خوداوە پێ نەکەنن
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٧) ئاخ لەدەس دنیایی دوون وو بێ وەفا
داد لەدەس گەردوون وو چەرخی کەجرەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٨) وەرن بەزمێکی مەشرووعانە بگرین
بە کوێریی چاوی پەروێزو جەم و کەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) نیلاهی ئەم گوڵی نەورەستە هەر دائم بەهاری کەی
لە باخی پڕ لە میوەی تووڵی عومرا کامگاری کەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) دیسان هەوری بەڵاهات سایەقەی وەسلی گوڵان ڕۆیی
شەوی ماتەم پەیا بوو ڕۆژی خۆشی بلبلان ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) ئەی قەبری تیرە، ئەحمەدی حاجی ڕەحیمی کورد
گەنجێکی سەربەمۆرە کلیلی بەتۆدرا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٢) لە ساڵی مەغفیرەتی عارف ئەفەندی ئالی حەسەن
ئەگەر سوئاڵ ئەکەن ئەی بلبلانی باخی لەقا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٣) پرسیم لە ئەدیبێکی حەزین ساڵی وەفاتی
(شوکری) کە دوعای عەفوی ئەکەن حازرو غائیب
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٤) کە ساڵی مەغفیرەتی حاجی سالم پرسی
لە شاعیرێکی وەکوو بێخودی بەدیعەنکات
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٥) لەهرسەنا گە بە مەقسوودی دڵ دوبارە گوڵی کرد
شکۆفەیێن لەدرەختی ڕیازی ئیرسی نوبووەت
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوون)
(٦٦) بێخود ئەتەوێ قەسرێ قەناعەت بێ جێت
ڕازی بە بەوەی کەوا خودا داریەبێت
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)

(٦٧) عالم، خووا نەکردە، نەبن ئەبنە گاووکەر
بۆ دایک و خوشک و کچ کووڕوباوک و برایی کورد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٨) یارەببی بەجاهی جامی ساقیی کەوسەر
یارەببی بەتووبای قەدو باڵای دڵبەر
(مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەقبووزی ئەبتەر)
(٦٩) بێخود ئەم تەئریخە تۆ داتناوە لەم نیوشیعرەدا
زەحمەتە سنعاتی وا کەس کردبێتی بێ خیلاف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٠) سەرسەری مردن کەهات و و دای بەبا وەک گەردەلوول
خەرمەنی عومری تجارێکی نەجیب ئەی بولفوزوول
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧١) سەیید نەسەبێ لە نەسلی زەهرایی بەتوول
یەعنی نەتەوەی عەلی فەحوول نیین قەحوول
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعول)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم)
(٧٢) بێخود لە ڕووی نیازەوە ئەی نازەنین ئەڵێ
جارجار بەچاوی لوتف.. بڕوانە سوورەتم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٣) بلا فرمێسکی خوێنین بۆ نەڕێژێ بیلبیلەی چاوم
بە حەرفی نالە بۆ نەپژێ زمانی لاڵ و گیراوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) ئەمجا لە عوودو ڕوود و نەی وەمەی شەراب ئەدووم
یەعنی لەغەیری ساقی یو موتریب خراپ ئەدووم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٥) کەکە کابرا شەشە وورۆژ خە خەریکی بەزمە
خەخەخەلقیش لە لەداخا ئەئەکاتن شیوەن
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبونی ئەسلەم)
(٧٦) حەسرەتا دیسان پەیا بوو پایزی شێن ووگرین
زوو بەسەرچوو نەوبەهاری عەیش و نۆش وو پێکەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٧) بیحەمدیللا عەجایب نەوبەهارێ نیکتەئەفزابوو
لەباخی خانەداتێ غونچەیێکی تازە پەیدابوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) میرم هەتا وەفاوتەوازووع شیعارتە

یەزدان موعین وحیرزی دوعای ئێمە یارتە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٩) لەحەسرەت لێوی ئاڵی ئەو نیگاری سوخمە شیرداخە
دڵم یا خوێنە یاخۆ داخە کارم ئۆفە یا ئاخە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٠) ئەم زاتە کەماڵ مودیریی هەولێرە
هەم سەییدە هەم شاعیرە، هەم چاوتێرە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨١) بێخود شەوەکەی هەتا بڵێی تاریکە
ڕێگەش بەخودا درێژ و زۆر باریکە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨٢) فیدات بم تووخوا ئەی قەبری تەنگ و تیرە بروانە
کە ڕووناکی دوچاری بێخودت ئێستاکە میوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٣) سەنەدت لە دەسم خودا هەچی مولکی منە
دات بەو تەرمسەی کەوا ئەپیاوە ئەژنە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فعل)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٨٤) ئەی خاکی سیاە مستەفا مەزهەر بەگ
بیناسە مودێریکە مەعاریف پایە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨٥) لە بێخود ویستیان بۆ کۆچی شێخ ئەحمەد لەقەب موختار
بەهیجریش ساڵی تەئریخی بڵێ ئەو پیری وەستایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) حەپس و عەزلی من لەسەر شانم ئەگەرچی برمەیە
چونکە ئەمری ئێوە بوو پاڵتاوی شالی تورمەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) بێخود تاکەی خەریکی نیشی قۆڕی
بۆ گرتنی ماسیی هەوا وەک تۆڕی
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨٨) من کە ئیسلامم لە سایەی موعجیزەی پێغەمبەری
ئەم ئەبووجەهلانە بێخود پێم ئەڵێن تۆ کافری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٩) ئەی پیاڵە گێڕی مەجلیسی تۆ تووسی ئەوزەری
کەیخوسرەوی زەمانی یو جەمشیدی کیشوەری

(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن)×٢(موزاريعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٩٠) بێخود بەسە بۆ وەفاتی ئەحمەد موختار
ئەم میسرەعە دەک.. خوای لێ بێ رازی
(مفعول مفاعلن مفاعيلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(٩١) هەرچەند دەوایی سەد دڵە لەوپەرچەمت تەلێ
ئەم پەندە تۆ لەمن ببیەووهیچ قسەش مەلێ
(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن)×٢(موزاريعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٩٢) بێخود مەبەقەت تێکەڵی دنیایی دەنی
هەر ڕووت بە لە ئەلبیسەو قوماشی وەتەنی
(مفعول مفاعلن مفاعيل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٩٣) بێخود وەرە بێ پەردە بڵێ خۆت وتەنی
ئەم شیعرە بەبای سەبای عیراقی و یەمەنی
(مفعول مفاعلن مفاعيلن فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٩٤) بێخود ئەم شیعرەیە تەئریخی وەفاتی زاتێ
کە کەسێ بوو بە وەفاوو بە حوقووق و وەتەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٥) بێخود لە خەوی غەفلەت ئەگەر هەڵساوی
ئەم پەندە بە گوێی دڵ ببێی تا ماوی
(مفعول مفاعيل مفاعيلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٩٦) یارەب بە شەفاعەتی شەهی سەرمەد کەی
بێخود لەسەگانی قاپیی ئەو عەد کەی
(مفعول مفاعلن مفاعيلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٩٧) ئەگەر ئاغا لە دنیا زۆر فەقیرو موستەحەق ڕۆیی
بە ئومێدی زەکاتی عەفوو بۆ دەرگاهی حەق ڕۆیی
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٨) کەی بێ تو بەهاربی و تۆ نیگاربیت و ویسال بێت
بیبینی ڕەقیب ڕۆحی لە داخا دەرچێت
(مفعول مفاعيل مفاعيلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(٩٩) مشک و گاجووت وپڵەنگ کەروێشک وماسی گەورەمار
ئەسپ ومەڕ مەیموون و مورغ وو سەگ بەرازی شفرەدار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٠) مارت ونیسان، مایس و ومانگی حوزەیران و وتەمووز
ئاب و ئەیلوول و دوتشرین و دوکانوون و شوبات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١٠١) گەرەکتە گەر نەکەی وەختێ کە چویتە شاری تەقتەق تەق
دەخیلت بم نەکەی قەت جێ بە تەیری حاجی لەقلەق لەق
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٢) سالی بێ بارانی بوو ئەشیا گرانی، ئەی ڕەفیق
(سال بێ بارانی اشیا گریانی ای رفیق)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣) ئەی گوڵی گوڵستانی کوردستان
وەی مەلی ئەشئە بەخشی پیروجەوان
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٤) جەمال فەهمی کە سالۆنی زەفافی پڕتەدارەک بوو
بیحەمدیللا بە تەئریخ کاری خێری لێ موبارەک بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) ئەوی دانایە جەرگی وەک پەلاسە
ئەوی نادانە نازانێ چ باسە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٦) کاغەزت هات و و دڵی مردووی منی چاکردەوە
وەک مەسیحا سامی ئیبنی نووحی ئیحیا کردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٧) کاغەزم نووسی بە خوێنی دیدەکەم
نووری چاوم ڕۆحەکەم بیخوێنەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠٨) کە پرسیم سالی تەئریخی زەفافی قوررەتولعەینم
خیرەد دەر لەحزە فەرمووی کاری خێری لێ موبارەک بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٩) لە ئەسبابی فەرەح سالۆنی بەزمت پڕتەدارەک بێ
شەوت هەر ڕۆژو ڕۆژت جەژن و جەژنت لێ موبارەک بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٠) ئەگەر مەیلت لە دڵ دەرچێ هەتا ڕۆژی جەزا بێخود
جەزای ئەو بێ وەفایە ڕەببی دەردی بێ وەفایی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١١) تەئریخی عەزل و حەپسی ڕەزا شاهی پەهلەوی
ئەبجەد ئەگەر بزانی(رەزا شا ه پهلوی)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف).

١٥- بێخود

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٦٢	%٥٥,٨٥٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٥	%٤٠,٣٢٢
		ب	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٧	%١١,٢٩٠
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٧	%١١,٢٩٠
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٦	%٩,٦٧٧
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	%٩,٦٧٧
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	٣	%٤,٨٣٨
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	٣	%٤,٨٣٨
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم	١	%١,٦١٢
		ط	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	%١,٦١٢
		ی	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	%١,٦١٢
		ک	هەزەجی هەشتی مەقسوور	١	%١,٦١٢
		ل	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	%١,٦١٢
٢	ڕەمەل			٢٢	%١٩,٨١٩
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٢	%٥٤,٥٤٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	%٣١,٨١٨
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢	%٩,٠٩٠
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	%٤,٥٤٥
٣	موزاریع			١٧	%١٥,٣١٥
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٣	%٧٦,٤٧٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	%٣,٦٠٣
٤	موجتەس			٦	%٥,٤٠٥
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوون	٣	%٥٠
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	%١٦,٦٦٦
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	%١٦,٦٦٦
		د	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	%١٦,٦٦٦
٥	ڕەجەز			١	%٠,٩٠٠
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	%١٠٠
٦	خەفیف			٢	%١,٨٠١
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	%٥٠
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	%٥٠
٧	کامیل			١	%٠,٩٠٠
		-	کامیلی هەشتی تەواو	١	%١٠٠
	٧		٢٦	١١١	

خشتەی ژمارە (١٥) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری بێخود

١٦- محمدی مەلا کەریم

ڕێکی خستووەو سەرەتای بۆ نووسیوەو سەرپەرشتی لەچاپدانی کردووە

مطبعة الادیب البغدادیة/بغداد/١٩٨٠.

(١) فیکری سەرکەوتن بەبێ شک ئەی ڕەفیقان غیرەتە
فەوزو ئیقبال وو تەعالی هەر بە سایەی هیممەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) کوردەتاکەی بێ خەبەر بی، نووستنت بێ عارییە
واسیەتی دواکەوتنت ئەمڕۆکە هەر بێ کارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەی وەتەن مەفتوونی تۆم و شێوەتم بیرکەوتەوە
وەختی بەندی یونەسارەت پێ بە تەوق وکۆتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) من کە مەحرووم بووم لە وەسلت تازەژینم بۆچییە
حورمەت وجاه وجەلال و و ڕۆح و دینم بۆچییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ئەی وەتەن بۆ خزمەتت دائیم لەڕێتا حازرم
باوەڕت بێ من لەزومرەی لاوەکانتا نادرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) کورد ئەبەد ناگاتە مەقسەد نۆکەری بێگانەیە
دوو دڵن پیسن لەگەڵ یەک بۆیە وا بێ لانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) ئەی وەتەن من هەر بە یادی تۆوە شەوگاران ئەنووم
کل صبح بهواک استفیق واقوم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) دەنگ بڵاوە خەڵق ئەڵێن ئەمجارە کورد سەربەست ئەبێ
چی ئەڵێن بیڵێن لەلام وایە درۆو چاوبەست ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) خەیاڵاتی شەووڕۆژم ژیانی میللەتی کوردە
تەمەننام لای خودا دائیم ژیانی میللەتی کوردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) قەومی کورد ئیسپاتی کرد بۆ عالەمی سەر ڕووی زەمین
میللەتێکی قارەمانن هەر ئەبێ سەربەست بژین

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) داری ئازادی بە خوێن ئاونەدرێ قەت بەرناگرێ
سەربەخۆیی بێ فیداکاری ئەبەد سەرناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) هەر زەمانێ قەومی کورد دەرچوو لە زیللەت بوو بە پیاو
جەژنی من ئەو ڕۆژەیە نەک جەژنی قوربانی وپلاو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) سەرم سوڕماوە نازانم چ شەخسێ بێ غەش و و چاکە
لەناو ئەو قەومەمەدا کێیە لەگەڵ هاوجنسی خۆی پاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) عەیبە عەیبە ئەی ڕەفیقان مالی خەلک وێران ئەکا
پیاو ئەخاتە سواڵ و سووکی گەورە سەرگەردان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) بە نووری عەدل و ئاسایش مونەووەر بوو هەموو هەولێر
لە ژێر کابووسی غەم دەرچوو خەلایق شادو خەندانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) دڵ کە زۆر مەسروورە ئەمڕۆ ئارەزووی ئیزهار ئەکا
حەز لە فنجانی شەراب و دەست وپەنجەی یار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) شێخ کە دەف لێدەن وەکو.. لە زیکرا هەڵپەڕێ
حەقیەتی دەروێشی مسکێن ناعیلاج گەر هەلتڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) ئەی مەلا دیارە خەریکی فیتنەیەک بەرپا ئەکەی
دەوری پاپاو عەسری ئیرهاب لێرەدا ئیحیا ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) هەردو گوێم پڕ بوو لە باسی وەعزوسەرفیترەو زەکات
هەر هەواڵی حەشرونەشرم پێ ئەڵێی تاکوو مەمات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠) لای مەلا وایە کە جەننەت تەکیەو ولاتخانەیە
جێی مریدو شێخ و سۆفی مەلجەئی دێوانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) مەرهەم وو دەرمانی دەردی ئێمە تەنها مەکتەبە
فرسەتە هەستن لەخەو ئیتر چ وەختی نووستنە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) بەشارەت بێ لە قەومی کورد فەلاکەت شوێنی مەفقوودە
لە سایەی خواوە ئەمڕۆژە خەلایق جوملە مەسعوودە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) لەدنیادا نییە وەک من بە عەشقی ئەو گرفتارێ
سەروو مالم لەڕێ دانا کەچی لوتفی نەبوو جارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) داخی قەرزاری عەرەق خستوومیە فاک و و فیکەوە
گا بەدەس جەرجیس وعەبدەو گا بەدەس ئۆفیکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) لە حالم بۆیە بێزارم تەماشاکەن کە چەند عەکسم
لە پەستی بەختی ناپوخت و و لە بەرزی عیززەتی نەفسم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) دەک فەلەک چەرخت شکێ گشت کردەوەت خونخوارییە
بۆچی تەبعت وا هەمیشە مائیلی غەددارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) چ خۆشە دەستەیەک دڵسۆزویاران
ڕەفیقی یەکتری بێ غەرز کاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٨) تووشی لافاوی عیلم بووم و بەلام زوو دەریەڕیم
سواری واپۆڕی جەهل بووم و و بەناویا تێپەڕیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) داخەکەم بۆ ئەو زەمانەی ڕووی زەمین
وەک بەهەشت بوو پڕ لە خۆشی و پێکەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٣٠) ئەی زەمانەی بێ وەفا تاکەی لەگەڵما خائینی
دائیمەن نارێک و چەوت و و عەکسی ئامالی منی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) من و و ئیفلاس و بەدبەختی و دەری چاخانە تا مردن
من و وحوجرەو دەسێ نوین و قوتابی خانە تامردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) ئەگبەتم دائم لەدنیا دەولەت و مایەم زیان
گیرەوەی قەهرو موسیبەت عاجزو و هەم دڵ فوغان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) من لە وەسفی نازولەنجەو لاری دلبەر عاجزم
وصفها صعب علی حائر فیها القلم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) جەژنی من گریانە ئەمڕۆ میحنەتە جەژنانەکەم
بەرگی من جەوروو جەفایە شیوەنە سەیرانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) قل لمن یبکی علی رسم درس
شین و گریان بەسیە ئیتر کاکەبەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) زەمانێ بوو کە باخی شێخ وەکوو باخی موعەللەق بوو
کەچی ئێستاکە پەژموورده بە جێگەی حاجی لەقلەق بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) عیلاج و و مەرهەمن بۆ جەرگی پڕ غەم
جەمال و دەنگی خۆش و زولف و پەرچەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) شاخی ڕەنگاوڕەنگی گۆیژە باعیسی کەیف و و سروور
هەردەمە بەرگێ ئەپۆشی گاسپی گاسەوزوسوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) چی بەسەرهات تاقی کیسرا هەیبەتی سولتان ڕەشاد
حوکمی هارونە ڕەشیدو تەخت و بەختی کەیقوباد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) ئەو کەسانەی ئێستەکە دەعوایی میللییەت ئەکەن
ناوی خۆیان ناوە عالم خادیمی مولک و وەتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) ئەو کەسەی فیعلەن بەبەرزی ناوی خۆی ئیزهار ئەکا
حورمەت وشوهرەت بە خۆی هەمرازو دۆست و یار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) بۆ کەسێکی وردو وریاو زیرەک و ساحیب عەقل
هەلبهێنێ ئەم سوئالەم هەم بدا جوابێ بەدل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) وەتەنپەروەر مونەووەر حالی حازر
کەسێکە چاکەت و پانتۆل لەبەرێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤) بەشارەت بێ گەیشت ئەفرادی مەنموور

هەموو چاوڕوون بن و ودڵشادو مەسروور
(مفاعیلن فعولان مفاعیل)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٥) لە کوردا ئەو کەسەی ئێستا بە ویجدانە کەوا مەردە
کە سەربەست بێ ئەڵەم ڕۆژا ئەویش بێ میسل و هەمفەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) ئەو کەسەی لەوقەومەدا غایەی هەموو غەمخوارییە
بۆ حەیاتی میللەتی دەردێکی پیسی سارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) ئەو کەسەی مالی نییەو بێ نەقدو مولک و سەروەتە
جەرگی سووتاوی وەتەن ڕۆحی فیدایی میللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) هەر کەسێ مالی سەرف کرد لافی گەورەش لێ بدا
حالی ئەو بێ شک ڕەزیلە عەیش و نۆشی حەسرەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

١٦- بێ کەس

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣٥	٪٧٢,٩١٦
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٥	٪٧١,٤٢٨
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٩	٪٢٥,٧١٤
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪٢,٨٢٧
٢	هەزەج			١٣	٪٢٧,٠٨٣
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٩	٪٦٩,٢٣٠
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٥,٣٨٤
		ج	هەزەجی هەشتی مەقسوور	١	٪٧,٦٩٢
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٧,٦٩٢
	٢		٧	٤٨	

خشتەی ژمارە (١٦) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری بێ بەش

دیوانا

١٧- پەرتویێ هەکاری.

دار الحرية للطباعة. بغداد. ١٩٧٨

(١) ئەی ئەووەلی کونینە ژ بۆتە چو ئیبتیدا
ئەی ئاخری ئەهن ژ تەرا هیچ ئینتیها
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن)×٢(مـوزاریعی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(٢) شەڤەک دووش ژ ئەووارا تەجەللا
موبارەکتر ژ سەد نوو ڕۆژی عەڕرا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) ئەی ژ غەیری ئیحترامێ حەق ئەبریە بوتەنام
ئەی ت سلکا ئەنبیادان زاتی پاکێ تە نیزام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤) سەد شوکر خالقێ کو مونەززە ه ژ نسبەتە
بێ دەستگیرو خەلق خودانی ئیرادەتە
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن)×٢(مـوزاریعی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(٥) پەرتوو وەرە گوهـ دەڤێ ئەسیحەت
ئەمما ژ دل و جان ب دیققەت
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٦) مەفخەرێ عالەم محەممەد ئەی شەهی عالی جەناب
ئەی پەناهی عاسیان ئەی سەدری دیوانا حیساب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) سەرنامەئی فەتحی ئێن موناجات
چێکرمە ژ بۆ قەزایی حاجات
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٨) ئەی خوشتڤی حەزرەتی ئیلاهی
مەئزوون ب بەراتی پادشاهی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٩) ئەی خواجەیی هەردووسەرا ئەعتێ تە بۆ مە ئەلزەمە

---

* ئەم دیوانە، بەداخەوە، باش ساغ نەکراوەتەوە بۆیە زۆر دێڕ بەڵەنگی ماونەتەوەو بەڕەوانی ناچنەوە سەرکێشی خۆیان.

ئەووەل جەرێا ئیسمی تە ناجی ژ جورمێ ئادەمە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٠) ئەی مەسیحا ت هەوارا مە وەرە چوست و چەلەک
زێدە تەقدیری بیانی غەمی دل بوتە گەلەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبونی مەحزووف)
(١١) نەخوەش و خەستەمەئیرو ژ جەفا سیمبەرێ
کو حەکیمەک کو بیێژیت ژ دەرێ م خەبەرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبونی مەحزووف)
(١٢) دلبەرا من وێ خەرامان هاتە سەرتەختێ ریقاب
وێ ژ بەر دێمی هلاتی پەردەووبورقع نیقاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) شبتی حوسنا دلبەرێ جانێ چو مەهڕوویان نەبوو
ڕەمزو ئانێ و ئەدامیسلی جەفاجوویان نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) چەرخا فەلەکی مرادی یارێ تە نەدا
یەک غونچە یی بێ جەفا یی خارێ ڤە نەدا
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(١٥) سەرلەوحی دیوانا ئەزەل ئەووەل چییە ئیسمێ خودا
فەرزەکو ئەم هەر سەفحەکێ ناڤێ خودێ کین ئیبتیدا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٦) لازم ل مەوریدا زبان(سبحان لاعلم لنا)
وی دایەمە دەرسا ئەزەل چێکر ژ مەرا ئەردوو سەما
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٧) مە دل بوو ئاتەش ونیزامە دیسا
جەگەر ژی تازە من بریانە دیسا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) ئیرۆکە بەرقەک خاتیفەک عیشقێ ل جانم لەمعەدا
نەشئەیا تەوحیدا حەی ژ ئەندازە دەرڤە نەشئەدا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٩) ژ نو دل سوهت حوببا ماه سیما
ڤەنابێژیت چییە حالی تە بێ ما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) ئێ سینەو زولفی تەنەسونبول وگولزاری وەفا
ژ سورمەئێ چاڤی تەرابی خوتەن ونازو حەیا

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) بۆ غەما دل من خوزی یارەک هەبا
یا ژ بو زەحمان مە غەمخوارەک هەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٢) ژ عارزێ زولفی دا گردانە بەرپا
نزا دیسا چ دێ کی بو مەپەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣) ژ عەجزا من کە دەربر خاترا یاران بویە پەیدا
غەما هیجران ب سەد زاری ب غەمخواران بویە پەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) زولماتە کرن خرابە جانها
ویرانە ژ جەوری ئاشیا نها
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٢٥) ئەی حەکیمی هەمی زەخمان ل هەمی دەردی تەبیب
ئارەزوویا هەمی بیمارە سەراسیمە غەریب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٦) وەکی من قەت کەسەک ژاروو پەریشان هەرنەبت یارەب
ئەسیروو دەردەداری داغی هیجران هەر نەبت یارەب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) من ژ چاڤان گەر چ پر دل داغی هیجرانە نەسیب
لێ ب من دریا حەبیبێ شەکرەو و نوقلە زەبیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) دلبەرێ حینا ژ رو هاڤێت نیقاب
ئاگرێ ڤینی دلی من کر کەباب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٩) ئەی کو روخسارێ تە میسلێ ئافتاب
لەعلی نۆشینێ تە میسلی شەهدی ناب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٣٠) ئەی کو بێ تەکلیفە ئێت حەققی ت گەل تەکر خیتاب
رەفع بون یەک یەک ژ بەرتە پەردە چێ بوو فەتحی باب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) من قەلەم هاڤێتە ئاگر دەفتەر هەم ئاڤێتە ئاب
هەرچیا ڤێک د دلی بەندا هەبت کر بێ حیساب

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) رۆژا وەسلی ژ شەقازولەتی هیجران مەتلەب
راحەت وزەوق و سەفا ژ ئاتەشی سوزان مەتلەب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٣) تیرێ کە جەیشێ کافران رۆم دا حەساریّ راست و چەپ
هندی بو تورکی یو حەبەش هاتن دیاری راست و چەپ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (رەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٤) ل زەخمە خونا جەگەریّ شەرمە دلی زارت کەت
ئاه م نەفشایی گەلی زەحمەت و ئازارت کەت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٥) تەیری دلی شەیدایی من دیسا ژ نوو پەروازت کەت
وێ ئاشیان بالایە لەو مەیلا فرێ نەفرازت کەت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (رەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٦) ژ تەبەسی دلّ فەگارن گلەهی.. نهایەت
ب چ هیڤی یا وەفایەک ژ تەلێ ت کم شکایەت
(فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەشکوول)
(٣٧) تیروکە عشقا دلبەری ت دل وەکر سرایەت
سێسەد زیانی گویا نەشئێن بکن ڕیوایەت
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(٣٨) نینە یەککەک ب پەیاما خو غەراما من ب بت
با کەلامەک دنیاسن یا ن سلاما من ب بت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) وەلا سوهتم فیراقابێ نیهایەت
نەژێ ئاخر خویایە نەژ بیدایەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٠) کافری بوتخانە گەریام عاقیبەب
ساکینی ویرانە گەریام عاقیبەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤١) مورغی جانم بەندی قەیدێ سەیری گولزارەک دقێت
دەردمەندی میحنەتە تیمارو غەمخوارەک دقێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) نینە یەکسەر (کو)ژ تیغێ تەدوسەد چاکی نەبت
نینە یەکسەر ل دەرانێن تە وەک خاکی نەبت

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) فەلەک یارێ منی مسکین قەنابت
....
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤) هاتم ژ عشقێ بکم ڕیوایەت
گەللەک م کێشا حەرفا شیکایەت
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(ڕەجەزی چواری مووڕەفەل)
(٤٥) هەکە بێ حەوسەلە ما مەردومی مەردانە تەبت
خوفەکا نازلی نیڤا دلی دیوانە تەبت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٦) دلی دلبەر تو ببینە قە ژ مەڕمەڕ مەکە بەحث
قەدو بالایی بنێڕە نو ژ عەڕعەڕ مەکە بەحث
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٧) دل |ڕەڤا ئیرو ژمن دلبەر عەبەث
بێ خەتا بەردایە بەر خەنجەر عەبەث
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٨) بۆ بەزمی تەیاری من چ باعث
بۆ عەیشی غوباری من چ باعث
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) غەیری تریاکا ویسالی ناکتن دەردی عیلاج
لەو ژ ژەهرا فیرقەتێ من مونحەریف بویە میزاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٠) ئی نینە لە کەسسێ خدمەتا یاری جەفا هیچ
سەد جارت بتن ژ تە یەک زەڕڕە وەفا هیچ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥١) وێ نەباتێ تەدلیڤان دامەدەرمانێ فەزەح
زێدە دەرمان بو ژ سەد یاقوتی ڕوممانی فەرەح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) سەد داد سەد فەریادە من ئیرو ژ ڤی مەککارە چەرخ
ئەو حیلەسازا پیرەژن ئەو ماترێ سەححارە چەرخ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢(ڕەجەزی هەشتی موزال)
(٥٣) مە ژ زولی شیرین ئەسمەران دادو مەدەد دادو مەدەد
سەرگیرو تیرێت ئاڤران کەرکر جەگەر کون کر کەبەد
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی هەشتی تەواو)

(٥٤) گەر نەبینم دەمەکا عارزێ جانا ئى نەخود
من دڤێ ب ئاهەکە سوزندە بکم خانەئى خود
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٥) ئێ خوش ئەو ژ بەندبەندێ بەندما
ڕستیا بزدین دانە بت پێوەند
(فاعلاتن فاعلاتن فاع)×٢(ڕەمەلی شەشی مەجحوف موسەبیەغ)
(٥٦) ئەی د شەهرێ خووبرویێ سەفەرازو سەربلند
ئینتیزارێ ڕەحمەتاتە دەردمەندو موستەمەند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٧) مەکە ئاییندوعارزێ بەرابەر
مەدەشانە سەرێ زولفا موعەنبەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٨) ئیلاها پڕ دکم شەرمێ ژ ئەفعالیت د بەدکردار
ژ خێرو نیکی یو قەنجی نهن یەک زەڕڕە من دەرکار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی مەخبوونی موسەبیەغ)
(٥٩) ب تەرەححوم بکەیەک مەرحەمەت ئەی غیرەت صوور
شبهی ڕۆژ بەسەبەربەستە لەرو بورقەعی نوور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٠) ب جەفابت گەلەکی سەبری قەوی سەهلەوەلی
بێتە پڕ مشکیلە وەللاهی ژ بو سەبری سەبوور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦١) کودیسا دلبەرا شەنگا سیمینبەر
دلی من گرت و دا بەرجۆتە خەنجەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٢) عشق ئەگەر یاری بکەت دێ تەرک بکەم ئەز عشق یار
ئیختیارەک گەر هەبت دێ ڕاحەتێ کم ئیختیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٣) هێدی بهێن بادی سەبا توڕڕەیی دلدار
هەر تایەکی پێ بەستنە سەد زەخمی یو بیمار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٤) دێ بکە شفا حیجابا زولفداڕوو بێتە دەر
غەیری نوورا کەشفی نابت کەس ژ غەیبێ باخەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) تازە ژ چاڤێت تە بەلکەمە هاتینە تیر

زولفی ب زنجیرو بەند گرتم و کرمەنەسیر
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی موززال)
(٦٦) ئەز نزانم دێ چ بت دەرمانێ دەردی ئینتیزار
قەت خلامەی نینە من ئەسلا ژ دەردا ئینتیزار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) زیدەڤێ تەرتیبا زیبا یا جەمال وو حوسن ویار
گولستانە بوستانە گولفشانە نوو بەهار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٨) ئیرۆکە ژ بەر زولفان ڕوخساری تەمایەکسەر
لەو مایمە دیوانە مەجنوون مەسەل وو ئەبتەر
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٦٩) نڤیسین نەتێن وەسلی ان کەوسەر
کچا عاشق ب حەیوان لەب ت کت تەڕ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٠) کانی م ب تاعەت کو خەریداری تەبم ئەز
ئیللا کو گەدایێ سەری بازاڕی تەبم ئەز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) چاڤێت د تەبیمارن و بیمارترم ئەز
غەمزێت دتەمووکارو بریدارترم ئەز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) ژ ئاگرێ عشقا تە هەردەم حالی دیگەر گوونم ئەز
حەلقەئێ زولفێ تەرا سەر حەلقەئێ مەجنوونم ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٣) ژ تالبێ عشقی بوویی مەسنەدا ناز
ژ ئەووەل دێ دەری ژ سەهلی کم ئاغاز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٤) غونچا دلی من پڕ خونێ من وەصلا حوبێ کر هەدەف
ڕێتن ژ چاڤ باران گولاڤ حینا ژ غەمی گرتی قەبەس
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٧٥) گرتم ئەز عشق ز جایی گومەپرس
سرامەی مەستی هەوایی مەپرس
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٧٦) غوسسەیەک ناخوت ت دنیا بو دلی پڕ خون کەس
کێ دبت غەمگین ژ بویا خاترا مەحزوون کەس

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) بولەبێ تەشنە دلان یەک نمی حەیوا نی تەبەس
قاتل و عشق دوعایەک لەبی خەندانی تەبەس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٨) ل بالازولف هاتن تا برو دوش
هەجی.. تا قیامەت.. مایە مەدهوش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٩) عشقاتە تازە نیرو هەل کرت دل وەک ئاتەش
هندی ژ ئەشک باران لێ تێن پرت بت خوەش
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٨٠) م دل دا دلبەرەک سەنگین و مەهوەش
لەتیفەک نازکەک مەستەک سبوگەش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨١) نیشەڤ دەمەکێ ئەنیس ماباش
بەس نینەبەیانی ئاشناباش
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٨٢) ژ غەمان من کو نەما..سەبرو هوش
(تژی یادە بویە راهزەن وو هوش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٣) کی ت بن غەم ژ دلی غافل وفەرزانە خەلاس
کی دبت شوری حەنون کافرو دێوانە خەلاس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٤) ئەی دلی سەرمەستی من مەستانە ڕەقس
بوزما جا نانەوەکی پەیمانە رەقس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٨٥) دێ بدم جان نمەگین بەستەنی خەندانە عیوەز
سەفەرازولەتە خضری لەبی حەیوانە عیوەز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٦) ژ عەشقی سینەیەک بێ غەم نهن قەت
ژ شەقێ دیدەیەک بێ غەم نهن قەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٧) ئەفسانەکە شیرین تە ژمن گوش نەکر قەت
جزسربست تلخم شکر نوش نەکر قەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٨٨) حیناد مەجلیس بوود یار ئەو هەیکەلا ساحیب شوعاع
جانان ژ جیسمانی وجود فیلحال گۆتن ئەلویداع
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٨٩) من ب هێجرێ را نەما ئیدی نیزاع
ئەلویداع ئەی وەسلی جانان ئەلویداع
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٩٠) خوش بهارە وی ژ نوشینا گول و گولزاری باغ
لێ دلێ من شبتی لالە پر ز خون و داغ داغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩١) نهن یەک گول ژ نووکی خار فارغ
نەجورعەک مەی ژ بەر خەممار فارغ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٢) بەحسێ تەسراحەت ب سەری مەنزلی ئینساف
غەییامە سەبەب بوویە ڕەزا ژ قەللابی حەرراف
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩٣) بادی سەحەر بەنک مقەنانیە بوو ژ تایی زولف
شبهەتی چەرخی نوو کو ئەز وی ت کرم ل بانی زولف
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەجنوونی موززال)
(٩٤) سینە من بو نووکی موژگانی تە خاتر کر هەدەف
جان ژ بو یا خەنجەرانی غەمزە سولتان سەف ب سەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٥) نەخلی با لاتە بری خو بێ تەلەف بوو حەیف حەیف
سەروەنازک بو ژنازان بەر تەرەف بوو سەیف سەیف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٦) ت نیڤا ئاگری جانێ من ئیشەڤ
چییە ئەی دوست دەرمانی من ئیشەف
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٧) مەستی فنجانا غەمێ مە سەرخوشی جامافیراق
بادەنۆشی میحنە تێمە لەو ل من تالە فیراق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٨) من ژ ئەووەل قەت نزانی ئاگرەک سووزانە عیشق
ئاتەش ویێت وو شەرارە ئاخگروو ئیرانە عیشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٩) مە دل دیسا ب عشقێ سوت عەجەب نوورەک عەجەب نارەک

بکن باوەرت دنیایێ شبی من نینە بیمارەک
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٠) م ژ ساقی لەورجا گەرمی فنجانەک
ل مەفیلحال ب سەرکت قەنەدا ڕەحمانەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠١) ت دل عشقێ وەسا هل کریە نارەک
ژ سەر حەتتا قەدەم سوهتم ب جارەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) تە ل کوویا مەقەنینە کەدەرەک
تە ل حالی مە قەنینە نەزەرەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٣) هەر تارە کی زولفی تەکەمەندەک
هەرموویەکی پێڤە موستەمەندەک
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(١٠٤) موژگان م ژ خونا جەگەرا خەستەیە نمناک
سینەم ژ.. شمشیر سپەغەمزە نەسەد چاک
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٠٥) ئەی دل شەوقا جانان سۆزی نیهان موبارەک
میسلی تەزەڕرو بولبول ئاه و فوغان موبارەک
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٠٦) من ژ حالێ هەجرێ نیمرۆ هاتە گوهـ ئەفسانەیەک
ئەو دلی فەرزا ئەنێ من بوو وەکی دێوانەیەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٧) من دی یارەک نیگارینەک جوانەک
گەلەک فەهمیدە زانا نوکتە دانەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٨) ب چین و حەلقەووتاب و موسەلسەل
کولاک ووتوڕرە جەعدو زولف وو کاکول
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٩) مزگین ل وە یارو براهوم نائیلێ ڕوژا ویسال
بووری ل من تاری شەڤا فرقەت ب دل ڕوژا ویسال
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(١١٠) شاهێ جەمالێ عادلە ئیرو مەژی مەغموورە دل
مننەت کو ساقی شاهیدە لەوشاکروو مەسروورە دل

(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١١١) زێدەبوون دیسا ژ نوومن دەردو کووڤانێت ت دل
نینە لوقمانەک بێژیت دائو دەرمانێت ت دل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٢) من سەحەرێ دی وەکی پار ل بانێ مەزەل
ئەحسەنی خالیق خودا شەمسە دبورجا حەمەل
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(١١٣) چییە دەردێ تە بێژە ئەی دل ئەی دل
ژ چاڤان خون بڕێژە ئەی دل ئەی دل
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٤) ئەبرووێت قیبلەنی جانان ڕخت کعبەنی دل
هەممەمەحبووبی جیهان جوملە ژ حوسنا تە خەجل
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٥) کوو تەبیبەک ژێ ڕجا حالی دلی سەودا بکەم
ئەز دەوایێ دەردێ هیجران دێ ژ کێ پەیدا بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٦) تو پادشەهی یو ما گەدایم
تو تاجی سەرییو خا کپاییم
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٧) گەرت کونجێ وەحدەتێ ڕوونم دەمەک شەیدات بم
وەک ت هەڤ خەلقێ دکم سەیرا عەجەب ڕسوات بم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) گەر ببینم بولبولان نالەو وئەفغان ت کەم
سەیر بکەم گەرگولان چاکی گریبان ت کەم
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(١١٩) دل نینە م بو هەدیە نی دلبەر چ ڤرێ کەم
جان مایە وولی نەقدی موحەققەر چ ڤرێ کەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٠) موتریب ئەگەر بێژیت نەوا ئەز نالەدێ مەحزوون بکم
ساقی بدت گەر ساغری پەیمانە دێ پر خوون بکم
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٢١) ئەز چوومە نیڤاگولشنێ سەیرەک مە کر بو ل سورگولان
لاکین گونەهـ من هات ب حالی نالیا وان بولبولان
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)

(١٢٢) م كرسەیەک ل بەرما بادە نوشان
كرم ساقى ژ سەبروو عەقل و هوشان
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢٣) بە زماتەرەبى چ بكەم بو وەسلى سەمەن بويان
جان نابتن عەتر ئاميز سەک سييە هەمويان
(مفعول مفاعيلن مفعول مفاعيلان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(١٢٤) دەروونێ من نەبوو راحەت ژ ئێشان
حەتا كرجەمعى دل زولفا پەرێشان
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢٥) هەمى دەردێ ژ هاوارێ مەتێتن
شفايێ زەخمى بيمارى مەتێتن
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٦) خەستە ووبيمارێ عشقێ دادوودەرمان نهن
فرقەتا جانان ل عاشق دەردەكى ئاسان نهن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٧) حەياتا جيسمى من جانا حەياتا جان ژ جانێ جان
عەجەب حيكمەت عەجەب قودرەت عەجەب سولتانى جاويدان
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيل مفاعيلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٢٨) شەهرێ حوسنێ ب ئادابێ ت مەوزوون
ل شەهرێ دل گر ئێريس و شەبەيخوون
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢٩) دلێ دێ تۆبە كە ژ غەدرو وگوناهان
ڤەدەريمژ دەفتەرا ڤان روسياهان
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٠) وى ژ نوو جەزبا ئەڤينى دل ژمن بر دل ژمن
عيشوەيەک دێ حوور عينێ دل ژ من برد ژمن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣١) ژ نوودل خوبروويان بر ب تالان
مەگەر جانم نسارش باد شالان
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٢) سەرووى ئازادو قەدئەشنائى تەيە سكانە ل من
شبهى حالى مسەرێ زولفى پەرێشانە ل من
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٣٣) بكە ڤەنج.. ب بارينە گولان
بكە دەرمان هەمزەخمان وكولان
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)

(١٣٤) هەر وەهەرتڤێت فرقەتی ت بنیادی من
یارەبی بستێن ژ هجران دادی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٣٥) نیروکە مەتالع سەحەرێ دلبەرە سەلما
مەستانە وەش و کە چ کەلەووقامەتی ڕەعنا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٦) بە ژناب چەمەندارو شێن و..نیگارین
زیندی کو ب تەمکینە کو شەنگینە کونارین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٣٧) نێرگسی چەشمی مەی پەرست خوشن
نازوغەمزە ژ چەشمی مەست خوشن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٨) فرقەتاجانان کرم سەر تا قەدەم یەکسەر ب تاه
غێر ژدەرگاهی خودانێ من نهن قەتعا پەناه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٩) هەرکەسی مەست کری کو..وی پاک نوپلە
سەد هزار قولزم ودەریا ل وی بێ مزج وپلە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤٠) وەرە ئەی ئافتابی حوسن ئەی سولتانی فەرزانە
نزانم دێ چ بێژم ئەز ژ عەقلی بوومە بێگانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤١) بینە ژ بو من توگول عەنبەر و ڕێزانە نە
پێ چ بکەم خانە وەک موونس وبتخانەنە
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(١٤٢) فەیزا کەرەما عیشقێ دلی.. عامە
ساقی وەکو شەمسێ ژ هەرە عەوروغەمامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٣) ت گەل من چەرخی دەوران کینە دارە
ژ دەستان دل مە دائم پڕ ڤ کارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤٤) نێ کو شیرین چێکری لەعلێ شەکەر خەندێ دتە
خو زکو سەبرەک ژێ بدایا نارەزوومەندێ دتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٥) ئەز تالیبی یارم غەمی ئەغیار قەنینە
حیرەتزەدەمە من بو کەسەک کار قەنینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١٤٦) دەردەک وەب ئێش ئیرو من.. ت دل و جانە
لوقمان فلاتون ژی ب دەرماندەنی دەرمانە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٤٧) کانێ دلەک ئەو خەنجەرا کوێمید د جانان چاک نە
کانێ سرک ئەو کوژترا پا شەهسواران خاک نە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٤٨) جەلاووسەیقەلا قەلبان جەمالە
سەفابەخشی دلان بەژنا شەپالە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤٩) یارامە عەجەب عیشوە کروشیوە ل بالە
عەرعەرقەدو ڕێحان خەت و مەخموورو شالە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ ·هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٠) وەللات هەردوو عالەمان دل دەر تەمەننایا تەیە
تن تالیبێ دیداری بان عەزماتەماشایا تەیە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٥١) ب کەرێمان کو ڕەزو خاک هەموو یەک دەنگە
پیش چاڤێت حەبیبان هەمە دنیا تەنگە
(فاعلان فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٢) من عەجەب زەوق و سەفادی بەحری عشقێ هاتە جوشە
یا ژ بەختێ من وەفادی هاتە بەزما دەرب گوشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(١٥٣) شەهێ جانا ل تەختێ دل(سمعنا) ئەمر بەرچاکە
وەلێ عەدلێ بکە پێدا بینایێ زولمێ وندا کە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٤) بەستنا بەندی لەبی دل مە ب غەرەز بەندی تەیە
ژ هەمی غەیری ڤەبوون قەت مە پێوەندی تەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥٥) هەر گول وباغێ دلی م ڕەنگ و و هەوایێ دیگەرە
نوتقە هەر مورغی تویی دەنگ و و ئەوایێ دیگەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٦) سەری هەر حیکمەت و ئەسراری رسومان ئەدەبە
نارەک د ئەدەب و ئەدەب عەینی نیشانا غەزەبە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥٧) مەخفی ت دلان ئەبرویی پێوەستە نەزەرکە
ئەی دل تو ژ موژگانێ کەمەربەستە حەزەرکە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١٥٨) زەخما دلی من عیسا کارنینە بکت داروو
بێگانە کە زەهر نالوود ڤێکەڤت ژوان ئەبرو
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٥٩) ژ عشقێ عەقل سەرگەردانە ئیرو
ژ روویان چاڤ و دل حەیرانە ئیرو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٠) ت دل دا ئاگرەک سووزان م هەل بوو
ژ شەوقا ئاڤرێن چاڤێت ب کل بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦١) دما عیسی هەزەک لەعل گەهرەبا ری تەبوو
ئابی حەیوان ئەسەرەک غەبغەبی نوباری تەبوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٢) ژ بادێ ئەکهەتا سوبحێ چو بولبول جان مەسەرخوش بوو
رحان و سونبول و ئەسرین ل ئەترافی گولا گەش بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٣) من برینا دل کودیسا وێ ژ نووڤە تازە بوو
لەو کو زولما دلبەرێ بێ حەددو بێ ئەندازە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٤) هەر چیا من گوش ئەوان قەت گوه ل هاوارێ ئەبوو
غەم گوساروو غەم ڕەڤێن ئارام و سامان من ئەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٥) ئەز نزانم بەختی من دگەل بوچی قەت هەمدەم ئەبوو
گاڤەکێ ت نیڤا حەریما وەسلەتا مەحرەم ئەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٦) ت دل دا ئاگرێ عشقا تە خوش بوو
ئەزەر گاڤاتە لێ کر زێدەگەش بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٧) خەبەر تێن گەر ژ لێڤان کێمتر ئیرو
دلی من وێ ل جایی دیگەر ئیرو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٨) ئەو دلبەرە من قیبلە گەها ئەهلی ئەزەر بوو
عیشقا وەکی (اعظم)ئیسمێ ب ئەسەربوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦٩) ئەز بهاما واسلێ وێ حوسنی دیدارێ خوزی
دا شەڤەک بانا ل من ئێڤ ئێڤ و ئازارێ خوزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(۱۷۰) دەشتا خەتەنا نافە غەزالان کو وەراندی
یانە رەخ تایێ زولفاتە مشکەڤەوشاندی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۷۱) ئەی عەزیزا بێ رەحم گەر کافروو سەنگین دلی
ژ نالەو وناهێت ت دل.. دەردمەندان غافلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷۲) ئەی مەسیحا نەفەسا سەد بکە ڕیشاجەگەرێ
مەرهەما هیمەت بەلکی بکتن تێ ئەسەرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۱۷۳) ڤێ فرقەتێ سەوداکرم فریاد ژ دەستێ فرقەتێ
مەجنوونەکێ شەیدا کرم فریاد ژ دەستێ فرقەتێ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(رەجەزی هەشتی تەواو)
(۱۷٤) ئەز نزانم بیللەهی ڤێ دەردی خواردەرمانەکی
هەر ت بینم دەردو کوڤانا غەم و هیجرانەکی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷٥) م دی ئیرو سەحەر گاها سها سەهوا خەرامانی
سیەهـ چەشما دلارامی دوڕوو ئالالی نەعمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷٦) ت کم حینا رەقەم بوو عوزرخواهی
ژ چاڤان خون مەتێن جایێ سیاهی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۷۷) عاشقم موحتاجی میهروو کینیا مەحبووب نی
مەتلەبا من بەر ڕەزایا خاترا مەتلووب نی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷۸) ب وان ڕویان بهارا نو جوانی
ب وان لێڤا حەیاتا زیندەگانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۷۹) ئەی شەفیعی موزنیبینێ ئومەتێ
ئەی بەری دارا ژ نوورا ڕەحمەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۱۸۰) عەجەب ئاشفتەووحەیرانە پەرتوو
مسیالی بولبولی باغانە پەرتوو
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

١٧- پرتەوی هەکاری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٧٨	٪٤٣,٣٣٣
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٤	٪٣٠,٧٦٩
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٧	٪٢١,٧٩٤
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٦	٪٢٠,٥١٢
		د	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٥	٪٦,٤١٠
		ه	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٥	٪٦,٤١٠
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٥	٪٦,٤١٠
		ز	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٢,٥٦٢
		ح	ڕەمەلی هەشتی تەواو	١	٪١,٢٨٢
		ط	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١,٢٨٢
		ی	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی موسەبیەغ	١	٪١,٢٨٢
		ک	ڕەمەلی هەشتی مەشکوول	١	٪١,٢٨٢
٢	هەزەج			٧٠	٪٣٨,٨٨٨
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢٨	٪٤٠
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٥	٪٢١,٤٢٨
		ج	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	٪١٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٧	٪١٠
		ه	هەزەجی شەشی مەقسوور	٧	٪١٠
		و	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٢	٪٢,٨٥٧
		ز	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	٢	٪٢,٨٥٧
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١,٤٢٨
		ط	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	١	٪١,٤٢٨
٣	ڕەجەز			١٩	٪١٠,٥٥٥
		ا	ڕەجەزی هەشتی تەواو	١٣	٪٦٨,٤٢١
		ب	ڕەجەزی هەشتی موززال	٤	٪٢١,٠٥٢
		ج	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال	١	٪٥,٢٦٣
		د	ڕەجەزی چواری مورەففەل	١	٪٥,٢٦٣
٤	موزاریع			٨	٪٤,٤٤٤
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٥	٪٦٢,٥
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	٪٢٥
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٪١٢,٥
٥	بەسیت			٤	٪٢,٢٢٢
		ا	بەسیتی هەشتی مەتوی	٣	٪٧٥
		ب	بەسیتی هەشتی مەتوی موززال	١	٪٢٥
٦	خەفیف			١	٪٠,٥٥٥
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٦		٣١	١٨٠	

خشتەی ژمارە (١٧) ژمارو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی بەختیار زێوەر

۱۸- دیوانی پیرەمێرد.
بەرگی یەکەم.
کۆکردنەوەو ساغ کردنەوەی:
فائق هوشیارو هی تر
بەغدا، چاپخانەی (الزمان)، ۱۹۹۰

(۱) ئەبێ بەخشندە مل کەچ کا لەڕاستی مووچەخۆری خۆی
سوراحی بۆ پیالە سەر فرۆ دێنێ کەتێکا بۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۲) ئەستێرە بەرزەکان ئەدرەوشێنەوە بەشەو
وەک من بەداخەوەن نە سرەوتیان هەیە نەخەو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳) ئەستێرەیەکی گەش بە زیای مانگی بەدرەوە
سەرگۆیژە کەوت و بۆ وەتەنی خۆی چرای شەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) ئەڵێم دەرچم لەدنیادا، بکە رەحمێ هەتا ماوم
لە حەلقەی زولفی شێواودا، کەوا گیرۆدەیی داوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۵) ئەی نەوجەوانانی وەتەن
سا پێش کەون، ئازا بڕۆن
(مستفعلن مستفعلان)×۲ (رەجەزی چواری موزال)
(٦) ئەم ڕۆژی سالی تازەیە نەورۆزە هاتەوە
جەژنێکی کۆنی کوردە بەخۆشی و بەهاتەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۷) ئەمرۆکە رۆژی جەژنی هەموومانە سەر بەسەر
کوردیش لەگەڵ گەلان لە چلە خانە هاتەدەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸) چەرخێکی کۆنە ماکینەکەی ژەنگی گرتووە
چەوری نەکەی بەخوێن، پەکی سووڕانی کەوتووە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٩) ئەم ئاسمانە شینە کەوا بەرگی ماتەمە
تەحلیلی واکراوە، کە قوبەی غەمە، تەمە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠) ئەمشەو کە(دەی) تەمووز بوو لەسەر شاخی تاریدەر
چەند خۆش بوو شەوقی ئاگرو عەکسی زیای قەمەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) ئەم وێنەیەی بەشینەوە(ژین) خستیەسەر سەری
شەخسێکی خۆشەویستە بەفەزل و و هونەروەری
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) ئەوا ڕووم کردە تۆ ئەی دایکی موشفیق بیست و پێنج ساڵە
لەغوربەتدا بەیادی تۆ دەژیم خوا شاهیدی حاڵە
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) ئەوا پایزە گوڵستان ڕەنگی زەردە
گەڵای دار وەری، بای سەحەر ئاهی سەردە
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(١٤) ئەی تاج بەخشی ئەنبیا، ئەی نووری دیدەی ئەسفیا
ئەو ڕۆژە تیا ئەدرێ جەفا، بۆ عاسیان هەرتۆی پەنا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٥) ئەی کچینە وەرنە مەکتەب ئێوە تەسکینی دڵن
زینەتی باغ و و تەرەققین، ڕەونەقی دەستەی گوڵن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) ئیبتیدا بۆز لەسنەی کردووە چەرا
بە لەقەو جووتە لەژێر دەستی کەرا
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٧) ئیدمانی ئێستە هاتۆتە سەر بەزم و خواردنەوە
هەرچی کە زۆری خواردەوە باش پاڵەوان ئەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) ئێمە مایەی چوار سروشتین، ئاوو ئاگرو خاک وبا
ئەم هەوێنە کامی زیاتر بێ بەلای ئەویا ئەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٩) باوەڕ دەکەم کە ڕۆحی بڵند نامری هەر دەژی
جاران بەخەو بوو ئێستە بەدیانە هاتەدی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) بای خەزان خونچەی خزاند و دڕکی پیر هەر مایەوە
گێژە هەرچی خۆی ئەخاتە گێژی ئەم دنیایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) بتزانیایە گۆڕە سەرەنجامی ژینی تۆ
نەڕژێ لەژێر گڵاتەدوباڵاو سوورینی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) بەچاوما بێ ئەگەر تۆزێ لە تۆزی بای سلێمانی
کەنووری توورە، تووریێ نایەتێ سورمەی سولەیمانی
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) پەچەت لادە لەڕوو بنوارە وەی حەشری یی حەسرەتکار
لەحەشرا ترسی ئاگر لێرە شەوقی ئاگری ڕوخسار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٤) بەرزوبڵندە هێند دەرەجەی خاکەکەی وەتەن
هێشتا بەهاری نێمە نەهات، سەوزنەبوو چەمەن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) بەڕۆژ ئەگریجە ڕووی داپۆشی هاوارە کەڕۆژ گیرا
بەشەو ڕووی دەرکەوێ مژدە ئەدەن واجمۆنە مانگ بینرا
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) بەرووپۆشینی تۆ ڕۆژم شەوەزەنگێکە تیرووتار
وەکوو تاوس کەهەوری دی، دەناڵێنێ بە ناڵەی زار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٧) بەڕوویا زوڵفی پەخشان کردووە لەیل و و نەهارێکە
لەشەودا ڕۆژی پەنهان کردووە شێوەی عوزارێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) بەشەرابی ئەزەلی خواوە وەها مەخموورم
لەسەر ئازادە لەسەودایی بەهەشت و حوورم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٩) بەوەم زانی ئەوەی جوانە دڵی وەک سەنگی خارایە

کە ئەڵماس جوانییە و شووشە برینیشی لەبارایە
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) بەوەم زانی کە ناهم کاریگەر نابێ بە ڕۆژووشەو
هەناسەم هەڵدەکێشم لەککەیێ ناخاتە سەر ڕووی نەو
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) بەفری سپی کە ڕۆژی ڕەشی بێ تفاقییە
هێند خوێنی سارده ڕووسپییێکی سوقاقییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢) بەهار ماتەمی کەوتە ناو ڕەنگی زەردە
بەگریان هەوریای سەحەر ئاهی سەردە
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٣٣) بەهارهات و دەردێ نەبینم لەگوڵدا
ئەویش وا دیارە گرەو وا لەدڵدا
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٣٤) بەیانی بوو لەخەو هەستام کەڕوانیم بەفرە باریوە
سلێمانی ئەڵێی بەڵقیسە تارای زیوی پۆشیوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) لەلام تەختی سولەیمان بۆیە(با) ئەیبرد بە ئاسمانا
بزانن سەڵتەنەت(با)یە، بەقا نابێ لە ئینسانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٦) بیستوومە ئافرەتێ کە لە پێپیلکەیێکی بان
گایێکی گرتە باوەش و سەرکەوت بە بێ وچان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٧) بێ هۆش و شوعوورو دڵفگارم
ناچار کە خەریکی ئاهی زارم
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٣٨) پار دێتە بیرم وەک خەوێ
کە دیبێتم پیرێ شەوێ
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(٣٩) پیاوی بوو ناوی مەلا سیپارە بوو
دەستەپاچەو نەبلەهـ و پەتیارەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

(٤٠) پیاوێکی خزمی ئێمەفەقێ قادری گورگەدەر
عومری بەڕاووسوحبەت و خۆشی دەبردەسەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) پێشینانی ئێمە بەهاران ئەچوونە دەشت
گەورەو بچووک بەجارێ لەوێ کۆمەڵێ ئەبەست
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) پێ هەڵخزانە قەوسی خزان هەڵدەسێنەوە
ساڵ بێ بەهار نییە بە بەهار هەر دەژێنەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

١٨- پیرەمێرد

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	موزاریع			١٧	٪٤٠.٤٧٦
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٥	٪٨٨,٢٣٥
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪١١,٧٦٤
٢	هەزەج			١٣	٪٣٠.٩٥٢
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٩	٪٦٩,٢٣٠
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٣	٪٢٣,٠٧٦
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٧,٦٩٢
٣	رەمەل			٦	٪١٤,٢٨٥
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٪٥٠
		ب	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	١٦,٦٦٦
		ج	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	١٦,٦٦٦
		د	رەمەلی شەشی مەحزووف	١	١٦,٦٦٦
٤	رەجەز			٣	٪٧,١٤٢
		ا	رەجەزی چواری تەواو	١	٣,٣٣٣
		ب	رەجەزی چواری موزال	١	٣,٣٣٣
		ج	رەجەزی هەشتی تەواو	١	٣,٣٣٣
٥	موتەقاریب	-		٣	٪٧,١٤٢
			موتەقاریبی هەشتی تەواو	٣	٪١٠٠
	٥		١٣	٤٢	

خشتەی ژمارە (١٨) ژمارەو رێژەی کێشی شیعرەکانی پیرەمێرد

١٩- دیوانی تاهیر بەگی جاف،
چاپی سێیەمین
چاپخانەی هەولێر، هەولێر، ١٩٦٦

(١) قوربانی روخت بم کە شکستی بەقەمەردا
حەیرانی لەبت بم کە رەواجی بەشەکەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) مەمکوژە جانا بە هیجران ئەی جەفاکارم وەرە
تاب و تاقەت چوو بەجارێ یاری غەمخوارم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەی پر تەوی رەنگت وەکو رەنگت هەمەرەنگە
خاڵت بە مەسەل زولفی سیاهت شەوەزەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) دل نەخۆشی دەردی هیجرە جانی جانانم وەرە
لەتلەتە جەرگ و وەهەناوم ماهی تابانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) دل لە هیجرت وا لە غەمدا ماهی رخسارم وەرە
زەخمە جەرگم بۆ فیراقت زوویە لوقمانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) دڵ لە حەسرەت غەمزەکەی دوونەرگسی پر خەوتەوە
وەک خەمی زولفت عەزیزم چوو بەرووودا کەوتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) تابەکەی قوربان بناڵم من بە ئێش و دەردەوە
دەس بە ئەژنۆ قوڕ بەسەر دائم بەرەنگی زەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) تیری غەمزەی چاوەکانت وا لە جەرگم کارییە
ئێستە ئەشکم وا بەخوردێ رەنگەکەی گولنارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) فیدای رخساری ئاڵت بم ئەڵێی خورشیدی تابانە
بەلا گەردانی باڵات بم وەکو شمشادی بوستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) دنیا کە هەموو لەحزە بە مەعشووقی کەسێکە
بنوارە کە چەند قەحپە چ کۆنە تەرەسێکە

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۱) فەسلی خەزانی هیجرە ڕەسمی زەمانی دوونە
دەردی فیراقی یاران تەقدیری کاف ونوونە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(۱۲) ڕۆژی تەرەب و و فەسلی گوڵ و وەختی بەهارە
یاران گوڵەکەم کوا کە دەمی بۆس وکەنارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۳) نەماوە شاری بابل چاهی هارووت
لە کوێ خوێندوویە ئەفسوون چاوی جادووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱٤) سوپاهی مەعسیەت وەک فەوجی بولغار
هجوومی کردە سەر دڵ وابەیەکجار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۵) هەر چەندە دەمێکە لەغەما غەرقەیی خونم
هەر لەحزە لەدەس جەوری فەلەک مات و زەبوونم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٦) مەتلەعی سوبحی سەعادەت مەزهەری (علم الیقین)
ئەی سوپەهسالاری فەوجی ئەنبیا وومورسەلین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۷) نموونەی ڕوویی تۆیە ماهی تابان
نەزیری موویی تۆیە ڕەنگی قەتران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۱۸) بەغەمزەی چاوی مەخموری سیاهی مەستی مەی کردین
بەماچی لێوی موستەغنی لە ئەنواعی مەزەی کردین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(۱۹) لە دەوری پیری مەیخانە سەدایی موتریبان بابێ
لە تاریکی شەوی هیجران چرای دەفعی غەمان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۰) موقەددەر گەرنەبێ ئاخر لە میهری مەهروخانم چی
لە ناڵەنالی نیوەی شەو لە ئاهی بەرەبەیانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۱) سەباسۆزەی نەسیمت با لە بۆ شادی گوڵان بابێ
دەمێ سرووت لە بۆتەسکینی مورغی سەرچلان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۲) عیلاجی دەردی عیشقی خونچەیی لێوی شەکەرباری

گوڵ و شەککەر دەبارێنێ بە حەققت نوتقی گوفتاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) چەمەن یەکبارە خامۆشە خرۆشی بولبولان بابێ
دل ئەمڕۆمات و مەدهۆشە خوا فەسلی گوڵان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) سەد کە پاشای حەزیکەی هەرجوور مکافاتم نەکەی
من قسەی حەق هەر نەکەم سا چۆن مجازاتم نەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) مەربووتە حەیاتم بە بیاریم و دیاری
خۆزگەم بەسەگی قاپیەکەیی قوتبی مەداری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) ئەلا ئەی عەقلی کۆتایین هەتاکەی مات و داماوی
بە قەیدی نەفسی ئەممارە سەراسەر بۆچی بەسراوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

١٩- تاهیر بەگی جاف

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	هەزەج			١٧	٪٦٥،٣٨٤
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	٪٤١،١٧٦
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٣٥،٢٩٤
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٪١٧،٦٤٧
		د	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١	٪٥،٨٨٢
٢	رەمەل			٨	٪٣٠،٧٦٩
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٧	٪٨٧،٥
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪١٢،٥
٢	موزاریع			١	٪٣،٨٤٦
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠٠
	٣		٧	٢٦	

خشتەی ژمارە (١٩) ژمارەو رێژەی کێشەکانی شیعری تاهیر بەگی جاف

٢٠- دیوانی تاهیر فوئاد
چاپخانەی کوردستان،
هەولێر، ١٩٦٩.
(١)مووددەتێ بوودوژمنی کافر وەکوو فەسلی شیتا
ئیستیلایی مولکی شادی کردبوو هەروەک بەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢)دڵ ئەگەر حەرفی لە بەحسی دەردی خۆی ئینشا دەکا
جونبووش و شۆری سەریری عالەمی شەیدا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣)شەوی غەفلەت بەسەرچوو خوا بی ئالۆز تابەکەی ئاخر
هەتاو هەڵهات و شوعلەی ئینتباهی دایە چاوی کورد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤)خوا غەزەبتان لێ گرێ ئەی کوردەکان
جامی مەقسەد هاتە دەست و و ڕشتتان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥)ئەی سەبا ئەی پەیکی خوڕڕەم وەی ئەمینی ڕازدار
تۆی ئەنیسی ئەهلی دەردوو مەرهەمی قەلبی نیگار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦)وەه وەه لەم ئاگرەی کە لە دنیا کرایەوە
لەم داوی فیتنەیە کە بۆ عالەم نرایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٧)ئەو کەسەی وابێ کەسە مادام خودا بۆ ئەو کەسە
بۆ دەڵێن بێکەس بەبێ کەس خۆ هەر ئەو ساحیب کەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨)ئۆف لەدەس فەسلی زمستان ووقوور وو چڵپاوەکەی
ئۆف لە دەس هەورروو بڵێسەی گرمەووناڵاتەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩)بەربووک لەسەر واجیبە گەر باکیرە بێ بووک
بەم ئەوعە بە گوێی دا کەوەکووقەل بقرێنێ
(مفعول مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠)ئەمز هەتا گەر گوێ بدەیتە کاکی خۆت
پێت دەڵێم هەرچی کەوا زۆر چاکە بۆت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)

(١١) دڵبەر ئێستاکە لەگەڵ من مەیلی جارانی نییە
حوسنی خۆی ناسیوە هیچ مەیلی موحیببانی نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) ئافەرین حیکمەت لە حیکمەت پەروەری ئەفکاری تۆ
سەربەسەر شایانی تەحسینە هەموو کرداری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) ئەی دڵ وەرە مالی بە ئیتڵادە لە وەحشەت
بەس ئەقدی حەیاتت بکە سەرفی خەوی غەفلەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) بۆچی ئینسانی ئەتۆش بڕوانە خۆت ئەی بێ خەبەر
لافی مەردی لێ دەدەی نازانی نامەردی مەگەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) بە فیکرت بێتە ئەو ڕۆژانە وامن زاری عشقت بووم
کە مەفتوونی دوچاوی مەستی تۆ و بیماری عشقت بووم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسوببەغ)
(١٦) چەند کەسێ هەن کە تالیبی لووسن
لووس و بێبەش لە عەرزوناموسن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی ئەسلەم)
(١٧) واز لە ئەوزاعی زەمان بێنە بەس ئەودەردی سەرە
خۆڵی میحنەت ڕادەگەر مەردی بەگەسکی مەسخەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) وەرە ئەی دڵ هەتا سەمعی حەواست پڕتەوی ماوە
بە غەفلەت فەیزی هۆشت دامەنێ فرسەت کەیەک تاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) غولامی هیممەتی ئازادەیی عالی جەنابێکم
کە خەیەی جاهی قوببەی چەرخی لاوەک بلقی سەرئاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) ڕەوزی ئازادە دڵم مایەیی فەخرم ئەمەیە
خالقە ڕازقی من چی بەدەس ئەم عالەمەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢١) دڵی لێ سەندم ئاخر نەرگسی جادوویی عەییارت
عینانی هۆشی دەرهێنا لە دەستم زولفی تەڕڕارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) دڵ فیدایی شێوەکەی حوسنی ئەزاکەت پەروەرت

ڕوح بە قوربانی وجودی نازەنین ودڵبەرت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) بۆ زیارەت ڕۆژێ چوومە خانەقا
بەعزی ئەشخاسم لەوێدا دی کەریم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٤) بەپەنجەی بیدعەتی ناکەس لەروو پەردەی حەیالاچوو
لە شوومی ئەهلی تەلبیس ئابڕوویی دین و دنیا چوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) زولفەکەت حەلقەی لە دەورەی ڕوح چ شیرین بەستووە
هەر دەڵێی ڕەشماری سەر گەنجە وەها خۆش نووستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) گەرچی لەم بازاڕەدا یەک سەر بەبێ سەودا نییە
خاک بە فەرقی ئەو سەرەی سەودای لەگەڵ یارا نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) کێیە ئەسیل و میهتەرە
شێخ عەبدولاهی شێخ حەسەن
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٢٨) ئەو حوبە لەمەوپێش کە لەگەڵ تۆ هەبو ماوە
زەنت مەکە فاسد بەخەتاکەم نەکراوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) ئەو لوتفە کە بووت ئێستە لەگەڵ بەندە نەماوە
وا تێ مەگە هەر کەس کە سمێڵی بوو پیاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) ساقی فەلەک بەکینە زوو پرکەسانگینت
موتریب دڵم غەمینە نەوایی نەی حەزینت
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(٣١) ئەڵێن تەشریفی هێناوە
جەنابی سەیید عەبدوڵلا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٢) تاکەی بەدەردی هیجرەوە بم یاری بێ وەفا
ڕەحمێ بکە بە حاڵم ئیتر بەسیە بۆ خودا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣) ئەنیسی قەلبی غەمبارە سەماوەر
ڕەفیقی ساحیب ئەسرارە سەماوەر

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) سەبا شەرحی دڵی زارم بەرە بۆ حەزرەتی یارم
کە بێ فیردەوسی دیدارت لەناری دووری دیدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) عەزیزم خۆشەویستم رۆحەکەم بینایی چاوانم
لە دووری تۆ وەکو بولبول هەمیشە زاروگریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٦) خودایا حالی ئەم بەندەی فەقیرەی خۆت دەزانی تۆ
لەتۆ ون نابی هیچی ئاشکارا و ونیهانی خۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) ئەخلاقی تۆ کە نوسخەیی ئادابی حیکمەتە
مەقبوولی سیرەتی هەمو ئەربابی حیکمەتە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) ئەگەر چی پێت دەڵێن کەر هەیئەتت هەر عەینی گاجووتە
لەوان فەرقت نییە ئیللا کەبارنابەیت وجووت ناکەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) - ی فەلەبە-ی علی خانی موکریان
ئەو حیزی دین فرۆشەیی دەبیوسی قینگەرە
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن)×٢ (مـوزاریعی هەشـتـی ئەخـرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(٤٠) ئەوی رۆحی بێ ئیسمی گەورەووچووک
هەموو ژن قەحپەن وو گەوواد و مەنیووک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤١) تاکەی فوغان و نالە لە هیجرانی تۆ بکەن
دڵ بە خوێنی سینەو سووتاوە و کە تاقەت هەرنەما
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) هاتن و ورۆینەوەت یەعنی چی
چوونی بێ هاتنەوەت یەعنی چی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (رەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٣) خالییە لەوحی خەیالی من لە نەقشی ئەمرەدان
قینگی دەخورێ ئەو کەسەی وا سادەبازم تێ دەگا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) لەسەرمامورنییە قوربان هەموو خاری جەفای دەهرە
بەژێر پێماچووە ئێتێک لەسەرما نوکی هەڵداوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) بۆتەماعی سەتری خەتتی رووی نیشارەی سەنعییە

کێ دەڵێ ئەم نوقتەیی خاڵە لەمەعنا خاڵییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٢٠- تاهیر فوئاد

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			١٩	٪٤٢,٢٢٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١١	٪٥٧,٨٩٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣	٪١٥,٧٨٩
		جـ	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٪١٠,٥٢٦
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٥,٢٦٣
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٥,٢٦٣
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٥,٢٦٣
٢	هەزەج			١٨	٪٤٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٩	٪٥٠
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٪٢٢,٢٢٢
		ج	هەزەجی هەشتی موسەبەغ	٢	٪١١,١١١
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٥,٥٥٥
		هـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٥,٥٥٥
		و	هەزەجی چواری تەواو	١	٪٥,٥٥٥
٣	موزاریع			٦	٪١٣,٣٣٣
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٪٨٣,٣٣٣
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٦,٦٦٦
٤	خەفیف			١	٪٢,٢٢٢
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
٥	ڕەجەز			١	٪٢,٢٢٢
		-	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٪١٠٠
	٥		١٧	٤٥	

خشتەی ژمارە (٢٠) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری تاهیر فوئاد

٢١- دیوانی مەلا تاهیری بەحرکەی

چاپخانەی وەزارەتی ڕۆشنبیری، هەولێر، ٢٠٠٠

(١) بەخۆتی (ربنا) هەر خۆت ئەنیسی وەحدەتی بێ کەس
کەسێ تۆی بێ، کەسی ناوێ لە هەرچێ بێتە میوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) فەقیروو موزنیب و بێ کەس ئەوا هاتیمە ئاستانە
لەبۆ خزمەت جەنابی ئەو، کە گەورەی جیێن و ئینسانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) هیچم نەکرد بەدەستی خۆ
سوودی نەبوو ئەوهات وچۆ
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(٤) بیارێ ڕەحمەتی یەزدان بە قەد باغ و گوڵی کوردان
لەسەر ئەو زاتەیە قورئان لەچەند جێ بۆی سەناخوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) لە هەمزییە و لە بوردیدا
لە بەحری نووری مەحویدا
(مفاعیلن مفاعبلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٦) دارژێنە تاوی ڕەحمەت ئەی خودایی کردیگار
سەر سەرۆکمان خۆشەویستت زاتی ئەحمەد بێ ژمار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) بڕژێ سەلات و و سەلاو
ڕێژنەو خوناوو بەتاو
(مستفعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی چواری موززال)
(٨) سەرم سوڕما لە ئەم قوتبەی شیمالی وێنەکەی کاکی
لە سەریا دائیرەی عیلم و لە بۆ حیکمەت ئەوە بانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) ئینتیهای تایە ئیشاللا ئەو نیشانەی سووکییە
کوللی ناخۆشی کە دابێ هەر دەگەڵیا خۆشییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) بە باقە غونچەیی باغان کە پشکووت
لە ڕۆژی دووشەمە تێکرا گەشاوا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) خەریکی دەرس و دەروان بووم لەگەڵ تاقمەی فەقێیانە
لەکاتێ هەستی خۆم ڕاگرت کە دەنگ و و باسی میوانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) لە پێش چاوم دەڕێن(هەولێر) هەموو چۆل و بیابانە
ئەگەر چی دۆست و مامۆستا گەلێ لێرانە وەستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) وا سەرم سوڕما لە ڕۆژی هۆی چ بوو گۆڕی مەدار
هەر(گراو) بوو ڕۆژهەلاتمان هەر لەوێش خۆی دا حەشار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) بە بەهزادی سپێتەو جێبەجێ کا
هەموو خاوەن بەشان پوختەوە ڕێ کا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) فەوتاوە قەناعەت وەدەزانێن نییە چارە
تێفکرە لەهەرلا هەموو دەم بەحسە لەپارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) دەوری(مەشکە) و دەوری(کوندە)ی ئاوی(بەدرە)ی گەر هەبا
نەیدەویست جەفت و هەناروخێ و سماق و چشتی تار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧) عومرەکەم چوو چم لەخۆ کرد ڕوم لەلای خوا هەر نییە
سالێ ئەو سالێش بەسەرچوو هەر دەڵێی هۆشم نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) چەندی هەر هەندی مەکە لاف و و گوزاف
با لە مەتحت دەن هەزاران تەلغوراف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٩) کە(تاهیر) ڕۆیی و تۆ جێمای بەتەن زیندوو، لەدڵدا مرد
بە(عسر بێ یسرین) دڵی خۆش بوو کە یادی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢٠) تەمەننام بوو لەباری حەق کە هاتبای توو لەبۆ ئێرە
هەتا گەشباوە دووچاوت کە چەند پڕخێرو پڕ وێرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) قووتی جەمانم غەمە چەندی دەخۆم هەرکەمە
کەم نایێ ئەو بەرهەمە دێتەوە جێ لەو دەمێ
(مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی تەواو)
(٢٢) وەک چریکەی بولبولان (الله اکبر) دەنگ ئەدا
بۆ کەبارو بانگ و قامەت تاقیپامەت ڕوونەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٣) میرگەییکە شادمانی خوا پەرستی لێ بکەی
پڕ گوڵ و ڕەیحان و سونبول بۆن بکە چی حەز دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) حەسەن ئاغا لە حوسن و سیرەت وخووی
بەختیاریی هەڵی کرد دەست و بازووی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٥) ئاوەدان بێ کۆڕی دینی ئاوەدان
ڕەببی وابی چۆک بدەن لێ سەیدەکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٦) ڕەزای خوا بێ لەمەردێ پاشی مردن
بەختیاریی بەخێردا ماڵ و سامان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٧) تازە باغە ڕوو چراغە لەو زەمینە پێکەمێن
جێی گوڵانە جێی ڕوحانە ڕۆح و تەن لێ داوەرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) لاوی ئیسلام هەستە ئێستا ڕۆژتە
رووکە یەزدان ئێرە ڕاستی کۆڕتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٩) ئەمری توم ئەشکاند کە فەرمووت دابنێ
مێژوویێکی نوو لە بۆ نوو هۆڵتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٠) یەک لە ئاگردانی عیلمی خانەدانی باڵەکان
بۆ پلەی بەرزی ئیجازە واکراوە دەست نیشان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) خۆزگەمان بەو دەورە دائیم مەدرەسان
پڕ فەقێ بوون، شارولادێ، ناوچەکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٣٢) بەڵام چ بکەم کە ئێستاکە لە بن دارێکی بێ پەلکێن
بەبێ میوە بەبێ سێبەر وەکو داربی کەبێ کەلکێن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٣) لە فەسلی ئەووەلی پایز سەدادێ کەیف و سەیرانە
ئیجازەی سەعدییە تێکەڵ دەگەڵ مەولوودی شامانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) با بەناوی خوا بکەم پیرۆزی گفتوگۆیەکەم

هەم سەلات و هەم سەلامی بێ ژماریش لێ بدەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٥) هەر بەناوی خوایە دەست پێکردنم
تا لەلام بی کاتی ژین و مردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) ئەی خودا پیرۆزە ناوت پڕ بەدڵ دەخوێنمەوە
چەند هەزار بەدکاری وەک من لەو پەنەی دەشرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) خودا ناوت لەسەر دەفتەر دەبێتە مۆرونیشانە
لە(اقرا) کافییە بەڵگە لەبۆلاوی موسڵمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) ئەی خودایە دەمهەوێ خۆم بینمە ڕێزی نووسەرێ
ناوی پاکت بینتەزاری هەر لە ئەووەل دەفتەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) بۆتەبەڕووک ناوی(الله) دێنمەزار..[1]
تاکو پیرۆزبی وتەم، پیرۆز بی کۆڕ چامەو وتار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) با بکەم حەمدو سوپاسی بێ ژمار
بۆ خوداوەندی کەریم و کردیگار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤١) بەناوی ئەو کەسەی ناوی سەروسەرداری ناوانە
کە تۆماربوو لە(فاتیحا) یەکەم سوورەت لە قورعانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەرەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) (بەحرکە)[2] نەورۆ شادیتی وەکو جێژنێکی قوربانە
بەڵێ جێژنێکی زانستە هەزار قوربانی قوربانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەرەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) خوا بدا تەوفیقی سەیدەحمەد لەگەڵ فەتحی لەسەر
ڕێگەیی ڕاستی ژیانیان کۆسپەیەکیان نێتەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) بەهارە بۆنی خۆش دێتێ لە باغ وو باغچەیی کوردان
لەلایێ وەعدەیی جەژنە لەلایێ موژدەیی نیسان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)

---

(١) ئەم دێڕە شیعرە سەدرەکە (٣) پێیە، دەبوایە چوارپێ(فاعلاتن)ێکی کەمە.
(٢) بەحرکە ئەوسا دێ و ئێستا ناحیەیە، زێدی شاعیرەکەو نووسەری ئەم کتێبەشە.

٢١- تاهیری بەحرکەی(مەلا)

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٢١	٪٤٧,٧٢٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٨	٪٣٨,٠٩٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٦	٪٢٨,٥٧١
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٤	٪١٩,٠٤٧
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٪١٤,٢٨٥
٢	هەزەج			٢٠	٪٤٥,٤٥٤
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١١	٪٥٥
		ب	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٣	٪١٥
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٠
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪١٠
		ه	هەزەجی چواری تەواو	١	٪٥
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٥
٣	بەسیت			٢	٪٤,٥٤٥
		ا	بەسیتی هەشتی تەواو	١	٪٥٠
		ب	بەسیتی چواری موزەییەل	١	٪٥٠
٤	ڕەجەز			١	٪٢,٢٧٢
		-	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٪١٠٠
	٤		١٣	٤٤	

خشتەی ژمارە (٢١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مەلا تاهیری بەحرکەی

٢٢- دیوانی عارفی ربانی شیخ احمدی جزیری
مەشهور بە (مەلای جزیری).
هەژار شەرحی لێ کردووە
سروش، تهران ١٣٦١
(١) نەوایا موتریب و چەنگێ فغان نافێتە خەر چەنگێ
وەرە ساقی حەتا کەنگێ نە شۆیین دل ژ ڤێ ژەنگێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) ئیسمی تەیە مەکتووب د دیوانی قیدەمدا
حەرفەک قەلەمی عیلم بتەقویم رەقەمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) مەششاتەیی حوسنا ئەزەل چەنگالی زولفان تاب دا
دا عشق هل بت پێل ب پێل قەلبی مەین جەللاب دا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (رەجەزی هەشتی تەواو)
(٤) موغبە چەبین مەیفرۆش هەر سەحەرێ تێن سەما
بادە خوران نۆش نۆش مانە ل دۆرێ جەما
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٥) چین چین کرن زولفێن سیا کەسک ئەتلەسی دیبا قەبا
ئیدی نیشان نابن خویا تێکەل کرن لازم سەبا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی هەشتی تەواو)
(٦) دلبەر شکینا شەککەرەک فقلت یا روحی متی
گۆ من حەتا خاتر هەبت من گۆ چ کەم ئەزیا هەتا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (رەجەزی هەشتی تەواو)
(٧) ب نارێ فیرقەتێ سوهتم ژ فەرقی سەر حەتا پێدا
خەدەنگا غەفلەتێ نوهتم ژ بەرقا لامیعا تێدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) سەری زولفا تەبەکوللابی دوعا
هاتە دەستی مە ب جەللابی دوعا
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٩) دەستی قودرەت کو هلاڤێت ژ بەژناتە نیقاب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢
ل جەمالا جەبەرووتی مە نەمان پەردە، حیجاب
(فاعلات فاعلات فعلات فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(١٠) لله الحمد ژیاریٚ مه ددەست جامه له پالەب
ژ لەبی نۆشی پەیاپەی د دل ئیلهامه له بابەت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوون)
(١١) شاه ب قەستا کوشتنا من ڕم هەژاندن ڕاست وچەپ
دامە چەشمێ قەهرو خەشمێ ڕم ل دلدا کو و ئەدەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) من ددل کوڤان هەزارن داغ و کەیبەر بێ حیساب
میحنەتا وەردێن ب خارن وین ددلدا سەد نوشاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) لەو سەحەر جەولان ددەت بایی سەبایێ ڕاست و چەپ
سووسن و سونبول ب مەستی بێن سەمایێ ڕاست و چەپ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) نێرگزێن شەنگ دەستێ چەپ و ڕاست
ساقیان جام ددەست چەپ و ڕاست
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٥) گەر ژوێ حووری سرشتێ عیشوەیەک نیزهاریت
دی ببت ناری خەلیل والله ودوژەه ساریت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) قەلبێ مه شوبی زێر ژ فەیزاتە جەلاگرت
ما ڕووسیەه ووسیفر سیفەت ڕەنگی سەفاگرت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧) مەحبووب ددلدا مه بە ئەفراز چ حاجەت
عەنقاب خوە بێتن فرو پەرواز چ حاجەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) کەس ب دادا مەنەپرست گلەو وداد چکەت
تەنەبت دادرە سەک بێ هودە فەریاد چکەت
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٩) ئەووەل کو یاریٚ دا مه یەک زەڕڕە یەک عینایەت
قیسمەت مه خەمرو جامه ددەفتەرا هیدایەت
(مفعول فاع لاتن مفعول فا ع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٠) عەرعەر خەراما ب قەددو قامەت
یەک بووسەدا مه ب سەد قیامەت
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢ (ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٢١) عومری زایع بوو مەبێ دلبەر عەبەس

وەی ت ڤێ عومرێ مەبووری بەرعەبەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٢) نامی عەنبەر شکەنی بێت ژ عەنبەر مەکە بەحس
بل ژوی سلسلە ئو زولفی موعەنبەر مەکە بەحس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٣) تو سەحەرگەهـ ب تەماشا وەرە بازاری حودووس
لێ تەبێ فائیدە ئازار نەدەت خاری حودووس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٤) شمشادی خەرام و سەروی غەنناج
جانان دبرت ب عیشوە تاراج
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٢٥) دل ژ عیلاجێ کو ب دەرکەت میزاج
دێ ژ لەبێ نۆش عەتابەت عیلاج
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٢٦) دیسا ژ نوو بێ حالە دل ساقی وەرین جاما زوجاج
موشتاقی خەمرا ئا لە دل لێ خۆشە ئاڤی بت میزاج
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٢٧) پور مەکە ئیسراف د قەتلێ موباح
(سفک دم العاشق مالا یباح)
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٢٨) حەیف دقەیدا خاک و گل بت عارفی چالاک ڕوح
دێ موجەرڕەد بت کو پورتەو دەت ژ نوورا چاک ڕوح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) عیشقێ کو بدەن بە یەک دو ئەرواح
پەیوەستە دقێ ب هەڤ بن ئەشباح
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٣٠) ئاهێ ژ دەردێ دل دکەت هەرچی کو دی ئازاری چەرخ
دەربێ ل نیڤا دل ددەت لامیع سیفەت نوویاری چەرخ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٣١) دلبەرێ ئیرۆ سەحەر ئاڤێتە جەرگێ من دو دۆخ
یەک ل سینە یەک د دلدا لەو ژمن تێن ئاخ و ئۆخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢) هەی هەیا ڕەقس و سەمایا تە چ خوەش بەستییە چەرخ
کو د بورجێ ب سەما تێتە ل سەر دەستی خوە بەرخ

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٣) سیڕری وەحدەت ژ ئەزەل گرتییە حەتتا ب ئەبەد
واحید وفەردە بزاتێ خو وی نینن چو عەدەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) عیدەوو هەرکەس ژ دیداراتە لێ پیرۆزە عید
ئەز تنێ مەحروومی دیدارم ب سەد مەنزل بەعید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) ئەی شەککەرا گەردن ژ عاج دیسا ژ ڕەشتۆزێن سەمەد
قەوسێن ل بالا فەرق و تاج کەیبەر ڕەشاندن بێ عەدەد
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٦) ئاه ژ دەستی وێ سرێ دل ب مەیێ هەواله کر
هەرچی ل من کری مەلا جامی مەیا دوسا لە کر
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(٣٧) دەری مەیخانە یا عیشقێ سەحەر عارف زیارەت کر
ب ئابی چەشم و خوونێ دل و وزوو بەست و تەهارەت کر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) خەلقۆل من کەن شیرەتێ ئەو دلبەرا زەڕڕین کەمەر
من دی د حالی غەفلەتێ هات دەر ژ بورجێ وەک قەمەر
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٩) جانا ژ جەمالاتە موقەددەس قەبەسم ئەز
گەر حوورو پەریزادە ئەزەرکی تەبەسم ئەز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٠) توورم ب دلی و پەیرەوی مووسایم ئەز
ئاتەش پەرس و نوری تەجەللایم ئەز
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٤١) عاشق ئەر جارەک ژ بالا لێ بدەت بەرقا مەجاز
دێ لنک ساحیبدلان حەتتا ئەبەد بت سەرفیراز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) ژ ڕەعنا نێرگزێن تەی مەست و خون ریز
زەمان بوو عەهدی جەنگ ئەنگیزی جەنگیز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٣) تو دزانی ب خودێ من تو خەیالی شەب و روز
ب خەیالا خوە مەدام من تو لبالی شەب و روز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(٤٤) شاهیدی جیلوە نوما قودسی یی فەیرووزە لیباس
هەرچی ڕەنگی تە نیشان دەت تو نیشانی خوە بناس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٥) دل یەکە دێ عیشق یەک بت عاشقان یەک یار بەس
قیبلە دێ یەک بت قولوبان دلبەرەک دلدار بەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) ئیرۆ مەلاسەراپا لەوتێک بوومە ئاتەش
من دی سەحەر خەرامان نەیشەککەرا شرین مەش
(مفعول فا ع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٧) شەبیی قەدرێ لە ڕەوشەن کە تۆ ڕوحی وەرە خوەش
مەژنوو خۆش کە ل سەر چەهێ شەهیدێن خوە بەش
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٨) سەلوا سەهی قەت خەمل‌ی لەو کەمل‌ی مەستانە ڕەقس
وەر سوحبەتێ گەر قابیلی دێ بێت و ڕەت شاهانە رەقس
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٤٩) مە ژ بل حوسن و جەمالێ چ غەرەز
بێ جەمالی ژ پیالێ چ غەرەز
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٠) دیسا ل بەدری کاتبی کێشا ژ نوو ژەنگاری خەت
نوورە ڕەشاندی واهبی دەرگەردشی پەرگاری خەت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو).
(٥١) خون کو ژ دل بەوج بت نەشکی ڕەوان مەتێنە خەت
نیل ژ دیدەیان دزێت کەفتەناڤی شوبهی بەت
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون).
(٥٢) مەی نەنۆشی شێخی سەنعانی غەلەت
ئەو نەچوونیڤ ئەرمەنستانی غەلەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٣) بێ لەبێ لەعل(مەلا)من ژ مەیا ناب چ حەظ
سوحبەتاتێ نەبتێ یار ب هەرحال چ حەظ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٤) سەر ددت ئاوی کەوسەری زەمزەمەو وسەمایی زولف
سایە نومایی خاوەری سیدرەیی مونتەهایی زولف
(مستفعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال)

(٥٥) ئیرۆ ژ شەهکاسا سوڕێ مەی هاتە فنجانا سەدەف
مینەت کو ئیرۆ دیم دوڕێ دامن مەیا حوسنا خوەخەف
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٥٦) نازکامن د سەمایێ بسەر ئەنگوشتی عەقیق
دامە ئیرۆ د سەرایێ قەدەحەک تازە رەحیق
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٥٧) من دی ژ غەفلەت جام دکەف شاهی نەجەف دل کر هەدەف
ڕوژهات شەرەف ستێربوونە خەف هەر چارتەرەف نوورا یەقەق
(مسفتعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٥٨) دلبەرا من سەحەری هات بتۆخ و ب یەدەک
سەد یەدەک بوون دبەری تێک بسنجاب وو شەک
(فاعلات فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٩) تەعالەللا زەهی حوسنا موبارەک
تەبارەک سەد تەبارەک سەد تەبارەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٠) نازکەک من سەحەرێ دی ب جەمالا خوە نەوەک
حوورو ویلدان و پەری بوو نەبەشەر بوونە مەلەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) کو نیشارەت بییشارەت بدەرت نەغمەیی چەنگ
ژ رویی ئایینەیی دل برتن پەردەیی زەنگ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٢) گەر بدیا ئەو سەنەما سوڕ جەمیل
نازلی ئەرزان نەدەبوو جویرەئیل
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٦٣) شاهیدی قودسی نیشان حوسنە ژ ڕەمزا ئەزەل
دامەب دەستێ سوڕێ جامی مەیا لەم یەزەل
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٦٤) ئیرۆ ژ ڕەمزا دیم دوڕێ مینەت کو من مەسروورە دل
دلبەر ب فنجانا سوڕێ مەی دامە و مەخموورە دل
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٦٥) شەربەتا لام وبیان ئەز بە حەیاتێ نادم.
با دەیا لەعلی بثاڤا زولوماتێ نادم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٦) عیدە وودا عالەمێ بانگی سەفایێ خاس و عام

ماهی نەو ئەبرو نوماندن چوو ژبەر عەوروغەمام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) دانەیێن عەنبەر لنەسرینان رەشاندن خال خام
سووسنێن نازک لسەر خالان چەڤاندن دام دام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٨) رەمزێن تە دجانان نە بە ئەندازە درازن
هەریەک ب هەزار رەنگ رەوانێ مە دخوازن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٩) مەلا مەلگەردنا دلبەر ژ نووسەد بۆسە ماین دەین
مەجالی دی بخوازم ژێ دەبێ دەینێ تە فەوقە لعەین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٧٠) من د بەر قالو بلا باتێن قەویرا بوو نەڤێن
هێژ ل سەر عەهدا ئەلەستم تا بروژا ئاخرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧١) سەنەمێ ژ قەوسی ئەبرو دو هیلالی نەو نوماندن
دوکەمان ل بورجی میزان بغەزەب ل من کشاندن
(فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەشکوول)
(٧٢) خەشمێ ل فەقیران مەکە زو پادشەهێ من
پرسێ بکە جارەک ل خەتا ئوگونەهێ من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٣)ئەز نزانم سەبەبێ یار چرا دوورکرین
شاهی شیرین دەهەنان ئەم ژ خوە مەهجوور کرین
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٧٤) ئیرۆژ حوسنا دلبەرێ دیسا هیلاک وو سەرخوەشێن
رەمزێن دوی شیرین سورێ صوهتم ب پێتا ئاتەشێن
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢(رەجەزی هەشتی مووزال)
(٧٥) وەرە جانم کو ج نازک وەرەسێن
ژ گول و نەستەرە نان ئەم تەبەسێن
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٧٦) پەیوەستە دو ئەبرو ل مە مەحبووب کشاندن
سەد گەزمە پەیاپەی ل ئەزی خەستە رەشاندن
(مفعول مفاعیل و مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٧) شۆخ و شەنگی زوهرە رەنگی دل ژمن بر دل ژمن
ئاورێن هەیبەت پلەنگی دل ژمن بر دل ژمن

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۷۸) مەلەوفنجان ل سەر دەستە کو مەهتا با هیلال ئەبرو
نومایین من د میرئاتێ مەیا سافا زەلال ئەبرو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۷۹) من دی سەحەر شاهێ مەجەر لیبسێ دبەر مەخموور بوو
ئەو دیم زەری سور موشتەری یارەب پەری یا حووربوو
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(۸۰) ددەست دا یەنگییەک نووبار من دی ئەو کەمان ئەبرو
ل بالا جەدوەلەک جەبیاری لێدا هەمقران ئەبرو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۱) وی سپیدە ژ بورجی قەوس ئەبرو نوماندن ماهی نەو
خوەش ژ قەوسی ئەبروان ڤێرا کشاندن ماهی نەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۲) ژ ڕەمزێ دلبەرێ دیسان ل من باتێن ڤەژین دەردە
دلەبسێ تارێ من دی خویا بوو ئەو سیا چەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۳) دلبەری سەرداری خوویان ئەز نزام ئاگاه هەیە
حەبسی زیندانێ و ئەسیرو گرتییێ دەرماندەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸٤) فەلەکا ئەتلەسی سەر گە شتە د دجاما مە حوبابە
مەوج ددەت قولزومی عیشقی مە لسەر دەست غورابە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوون)
(۸۵) موحبەتێ میحنەت دزۆرن حوب دبێم بێ شک بەلایە
عومر وژی خوەش پێ دبوورن سۆتن وو دەردو بەلایە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×۲(ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(۸٦) توررەیی تابدار عەنبەر کە
خەمرێن شەنگ میسکی ئەزفەر کە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۸۷) گەرچی بولبول جەوهەری زاتی گولە
لێ گولی ڕەونەق ژ عیشقا بولبولە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۸۸) یارێ مەهوڕ نیشان و سوڕ سیما ژ دوڕ دیم کەوکەبە
ئەولەب شەکەر نازک بەشەر جەبهەت سەحەر کاکۆل شەبە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی تەواو)

(٨٩) ئیرۆژ دەریا خەنجەرێ لازم بئیشانی مەلا
تەشبیهی زولفا دلبەرێ زانم پەرێشانی مەلا
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٩٠) ئەی شاهیدێ قودسی ڤەکە بەندێ ژ نیقابێ
تا چەند وەسەر گەشتە ببینین د حیجابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩١) هیڤییو تەوقە دکەم ئەز ژ خودانا حەشەمێ
وێ نیگارو سەنەم و و پادشەهـ وو موحتەشەمێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٢) غەما عیشقێ پەریهتم ئەز حەبیبا غەمرەوین کانێ
سەراسەر تێک بەهیتم ئەز ژ دەردێ فەرق و هیجرانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٣) بحوسنا ئەحسەنوتتەقویم وزاهیر سوورەتی زاتی
نەزەرێ عەللە مەلئەسما، وباتێ عەینی میرئاتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٤) ئەی نەسیمی سەحەری مادەمجالا سبەهی
سەد سەلاما بگەهینی ژ مەوێ پادشەهی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٥) ئیرۆ ژ نوو پڕ ئاتەشم دیسا ژ ڕەمزا دلبەرێ
مەجرووحی قەوسی پەروەشم تیردانە نیڤا جەگەرێ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٩٦) لاتی حوسنی ووشەهی خوبانی
بخوە هەم خانی ووهەم خاقانی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٧) مزگێن ژ مەرا بێتە ژ سور شیرینێ
جانی خوەبی شیرین ددەم مزگینی
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٩٨) ئەی شەهنشاهی موعەززەم حەق نیگەهداری تەبێ
سوورەیی ئینناً فەتەحنا دۆروما داری تەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٩) خانی خانان لامیعی نەجماتە هەر پڕنوورەبی
کەشتیان بەختێ تە ئەز بابێ موخالیف دوورەبی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) سەباحەلخێر خانێ من
شەهی شیرین زمانێ من

(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٠١) سەنەماسورێ ژ سەمەد شەوق ژ حەق دایە وجودێ
گەر عەزازیل بدیتا، نەدەبر غەیری سجوودێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوون)
(١٠٢) یارامی قلبی بسهام اللحظات
مازال فداء لک روحی وحیاتی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(١٠٣) پور ژ دیناتە غەریبم خانم
ژ تە سەرتا ب قەدەم حەیرانم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٤) ئەللا سەحەرگاها ئەزەل
پەلوومی عیشقی شوعلەدا
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٠٥) قەوسی د هیلالی بدە لالی کەشها
بەژناتە ژ شەنگێ بە درەنگی مەشها
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٠٦)ئاخا قەدەما موحتەرەما پایی پەریە
وەک تووتی پەیاپەی ل زەبانێ شەکەریە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەحزووف)
(١٠٧) شمشادخەرامەک کو مەدی بوو سەحەرێ
جامەک ژ شەرابێ ب مەداوی قەمەرێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەجبووب)
(١٠٨)قەوی مەشهوورە کو ناڤێ تەمەلا خەمسە عەشەر
تو ب شیعرا نەتەگۆتی خوە دکی قەندو شەکەر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٩) سەلاما من سەناخوانی
سەحەر گەه گەوهەر ئەفشان بت
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)

٢٢- جزیری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٥٠	٪٥٤,٨٧١
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٨	٪١٦
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٠	٪٢٠
		جـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٨	٪١٦
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٨	٪١٦
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوون	٣	٪٦
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٪٦
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪٤
		ح	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٤
		ط	ڕەمەلی هەشتی تەواو	١	٪٢
		ی	ڕەمەلی هەشتی مەشکوول	١	٪٢
		ک	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪٤
		ل	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٢
٢	هەزەج			٢٩	٪٢٦,٦٠٥
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٩	٪٣١,٠٣٤
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٨	٪٢٧,٥٨٦
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٣	٪١٠,٣٤٤
		د	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	٢	٪٦,٨٩٦
		هـ	هەزەجی چواری تەواو	٢	٪٦,٨٩٦
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٣,٤٤٨
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٣,٤٤٨
		ح	هەزەجی ئەخرەبی مەجبووب	١	٪٣,٤٤٨
		ط	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٣,٤٤٨
		ی	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪٣,٤٤٨
٣	ڕەجەز			٢٢	٪٢٠,١٨٣
		ا	ڕەجەزی هەشتی تەواو	١٣	٪٥٩,٠٩٠
		ب	ڕەجەزی هەشتی موزەیال	٤	٪١٨,١٨١
		ج	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٢	٪٠,٩٠٩
		د	ڕەجەزی چواری موڕەففەل	١	٪٤,٥٤٥
		هـ	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موزەیال	١	٪٤,٥٤٥
		و	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٤,٥٤٥
٤	سەریع			٣	٪٢,٧٥٢
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	٣	٪١٠٠
٥	موزاریع			٢	٪١,٨٣٤
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٪١٠٠
٦	بەسیت			٢	٪١,٨٣٤
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی	٢	٪١٠٠
٧	خەفیف			١	٪٠,٩١٧
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٧		٣١	١٠٩	

خشتەی ژمارە (٢٢) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری جزیری

۲۳- دیوانی چروستانی.

(مەلامحمدی مەلا عبدالرحیمی چروستانی)

ئامادەکردنی: عبدالرحیم عبدالله چروستانی و صالح عبدالله چروستانی

چاپخانەی نەورەس، سلێمانی، ۱۹۸٥

(١) یەک شەو لە کەلاوەی دڵی ساباق و وراقا
خەو ڕۆی و زرا ڕۆچو لە ڕاوێژو مەراقا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(۲) بیستومە کە دارشتنی ئەم کورده لەمەوبەر
هەر وەک لەگروپا مس و پۆلا بو کەلانتەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(۳) مات و کزو کوێرو کەلوکۆم و شروشێواو
ناسیم و وتم چۆنی بەخێرهاتی بەسەرچاو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٤) چەند خۆش وتی ئەی ڕۆلە لە داخی کورەکانم
واپەرت وبلاون نییە هیوایی ژیانم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٥) تانووت و گلەی داکی وەتەن لەم نەتەوەی خۆی
کاری لە دڵم کردو پەروەشم بو گەلێ بۆی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٦) ئینجا وتی بروامەکە بە درۆ و دەلەسەی وا
تێ فکرە نییە کردە وەیانشایەتی داوا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(۷) پێم وت نە، نەتۆی خاوەنی مۆژگاری یو دەرمان
سەرچاوەیی ژیریت و تەریق ئێمە لەشەرمان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(۸) واپەرزە بڵێس بوو لەسەرو گوێی کوروکاڵی

وەک تەرزە کوتانی بەتوانجی ڕەق و تاڵی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) یەک کۆمەڵی سەد دانە لەگیاو وگوڵ و قامیش
ئەم گوورزە ئەوان باقە لە تاڵێکە چڵی ئیش
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٠) گوێ بگرە لەمن ڕۆڵە کەڕێکی یو تەبایی
هەرکردەوەیە ئەک بە گوتەی بادی هەوایی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) پێم وت نە ئەئێستاکە لە پێناوی تەبایی
هەرێکە بە گوێڕەی دەسەڵاتی بەبرایی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) فەرمووی بەهەڵات و قڕە ئەفرەم مەدە لاچۆ
وا لێکدی بەجارێ قڕییان خست وقەڵاچۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) قەومی خۆ خۆرم بەخۆڕایی ئەبەن زەنن و گومان
ڕاستە، جاسووسە چڕوستانی لە دڵما بوو بەژان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) پێم وت: نە ئەداخی ئەوە سەوزە لە جگەرما
ئەو ساڵە کە چوومە دەرەوە قرچەیی گەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥) ئینجا وتی ئەی بۆچی لەبۆیان بە پەرۆشی
بێنەو بەرەیان بۆ دەکەی و عەیبە دەپۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) ئەم شەربەت وخۆشاوە زەریفەی من ئەڕێژن
گەر خۆڵەکەوەی لاوە ببیێن کەچی بێژن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەحزووف)
(١٧) ئەم خوریە کە هەرزانە لەلام تالی بەزێوێ
دوڕاوە بە قەوزە گژو گیا لۆکە ڕزیوێ
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولن)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەحزووف)
(١٨) چایی گوزەران وبرەسی کوردی بڕیوە
قاپوتی دلێری جلی سەربەستی دڕیوە
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولن)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەحزووف)
(١٩) ڕۆلەم کە لە ڕێو شوێنی منا مابێ هەجیجی
هەر شاڵ و کڵاشی وەتەنە جاوو فەرەنجی
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولن)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەحزووف)
(٢٠) وەختێ کە بە دڵسۆزی یو مۆژگاری هەڵی ڕشت
داکی وەتەن ئەم گەوهەرو یاقوتە لە بۆ گشت
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولان)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەقسوور)
(٢١) گریا وتی کوا خوا ئەوەکا کوێرە بە ئاوات
دووچاوی گەش وو ساغەوەیە ئیدی کش ومات
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولان)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەقسوور)
(٢٢) ئینجا لە بری داکی وەتەن لازمە ئەی لاو
گێچکەو دڵەکەت ناو بدەمۆ هەروەکو زاخاو
(مـفـعول مـفـاعـيل مـفـاعـيل فـعـولان)×٢(هەزەجی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی
مەقسوور)
(٢٣) عەجەب جەمعییەتێکە ئەم بەهاروو جەژنی قوربانە
لەقەرنێکا تەسادوف کا مەگەر ئەم نەوعە جەژنانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) تعالی الله لە خوایێ خالقی گۆڕانی ئەزمانە
دەگێڕێ ئەم بەهاروو پاییزوو هاوین و زستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) زەکی حیرەتزەدی ئەسراری وەحش وو پۆلی تەیرانە
هەموو مەشغوولی سەنعات و خەریکی ئیش و فەرمانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) گژوگیاو وگولووکی چیمەن وو ئەم دەشت و بانانە
تەماشاکە چ حاڵێکە چییە ئەم خاڵ و داغانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) سەحەر زی ڕوح و بێ ڕوح هەر یەکێ خاڵی نییە حاڵی
لە شەئنی غەیری ئەم ئینسانە چەن خەوخۆش و نادانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) وەکوو باغێ کە دڕک و داڵ و میوەو سەروو ڕەیحانە
لە دنیامەست و غافل هەم موهەییا مەردی مەیدانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) چ ژەنگینە دەروناوم دەڵێی لێی داوە مۆرانە
عیلاجم هەر لە خوا پاڕانەوە و ئیقراری تاوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) دڵم خۆشە لە قەولی خوا(وماکان لنفس)دا
هەتا(ان تؤمن الا باذن الله) بورهانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) لە مەحشەردا شەفاعەت کردنی تاها ڕجامانە
کە عەزم وو هیممەتی بۆ ئوممەتی داماوی دەرمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) ئیلاهی ڕەحمەتێ لایق بە حوببی تۆ لە بۆنەوێ
بڕژێنە بەسەر ئەو بەحری عیلم وو شەمسی عیرفانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) ئەگەر نەوروژ ئەگەر گەرمای تەمووزە ڕوو لە فەوتانە
ئەجەل دەمکا بەتۆزو چاو لە تۆزی ڕەحمی ڕەحمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) لەسەرما کرمەیا ماخۆلیا یا جۆشی سەفرایە
مەگەر کێچ کەوتە کەوڵم یاگرو ئاڵۆشی سەودایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
چ ژیانێکە بەتاڵی کە هەژار نەیبینێ
بەدوسەد ژینی وەها مردنییەک ناهێنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٦) من کە دڵ ماتەم نشین و بولبولیش هاوارو شین
هەریەکە سەوداسەری غونچەی گوڵێکی بێ غەشین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٧) ئەی بوون و نەبوونی نەفەست مان و نەمانم

بێ نەقدی هەوا مردن و سەوداتە ژیانم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) بە پیری عەجایەب گروگاڵ ئەکەم
عەجەبتر کە باسی خەت و خاڵ ئەکەم
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) لە گوێما دەنگی بێ رەنگی بەهارو کۆچی زستانە
کە گۆیا باری غەم نامێنێ نۆرەی کەیف و سەیرانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) بیحەمدیللا بەسەرچوو تاوی زستان
نەجاتی بوو قوڕوو چڵپاوی زستان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤١) چ ڕۆژێکە کە دنیا پڕ لەنوورە
چ فەسڵێکە کە سەحرا سەوزو سوورە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٢) ئەی برا گەل مژدەبێ سەرما نەما زستان هەڵات
چاو و دڵ ڕوون بن هەموو وا ڕۆژی نەورۆزی هەڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) ئەی مەلا بوونی تۆ وەک تانە لە چاوا بوونە
ژینی تۆ بۆیە لە زووخاوو ڕەشاوا بوونە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٤) لەمێژە چەرخی گەردوون خول دەخوات و ڕۆژو شەو دێنێ
پشوو نادا بە گێتی کارەساتی تازە دەنوێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) قەلەم بهۆنەرەوە سەر گوزەشتەییێکی وا
کە سەیری دۆغرییە پڕ نوکتەیە لە بۆ وریا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٦) سوپاس و گەورەیی بۆ خالقی گەردوونی گەردانە
لە سروەی لوتف و تاوی قەهری زانا مات و حەیرانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) سەرم سوڕما گەلێ دەمرێ لە بۆ گەل شین و گریانە
گەلێکیش مردنی هۆی جەژن و شایی و چەپڵە ڕێزانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) کتێبی(ئەی شدە) هی شێخی نۆدێ

که دایم ڕەحمەتی لای خواوە بۆ دێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩) بەیادی یادگاری سەروەری پڕ نەزم و تەرتیبێ
بەتالووکە ئەوا نووسیم رجا لوتفێکی گەر بیبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٢٣- چروستانی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٣	٪٨٧,٧٥٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٧	٪٣٩,٥٣٤
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٥	٪٣٤,٨٨٣
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٨	٪١٨,٦٠٤
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪٤,٦٥١
		ە	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٢,٣٢٥
٢	ڕەمەل			٤	٪٨,١٦٣
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٥٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪٥٠
٣	موتەقاریب			١	٪٠٤٠
		-	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٪١٠٠
٤	موجتەس			١	٪٢,٠٤٠
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٤		٩	٤٩	

خشتەی ژمارە (٢٣) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری چروستانی

٢٤- دیوانی حاجی قادری کۆیی
لێکۆلینەوەو لێکدانەوەی:
سەردار حەمید میران،
کەریم مستەفا شارەزا
پێداچوونەوەی مسعود محمد.
١٩٨٦

(١) گوتم بەبەختی خەواڵوو بەسەر ئەتویی خودا
لەخەو هەلستە زەمانێ بچینەوە ئەولا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢) ئەوە شاهەنشەهە بۆ عەبدو پاشا
موعەللەق خەیمەیی ئەفلاکی هەڵدا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) بەستەیی زولفی نیگارێکم ڕەسەن بازی دەکا
سەففی موژگانی لە تابووری سوپای غازی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) تا لە مەکتەب ئەو مەهەم دی مەشقی ئەلف و و بێ دەکا
چاوەکەم بوویتە دوێت و گریە سورخی تێ دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) تمنیت من الدهر ندائی ازمنا نادی
گوتی هەرچی تەمەنناکەی لەدنیا غەیری من نادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) کەتۆفانی سرشکم کەوتە غەوغا
بەمەه ماهی گوتی: یا حافظ الله
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) دەخیلت بم وەرە ساقی (ادرکأسا وناولها)
غەم وغوسسەی دڵم کەم بوو(ولی افتاد مشکلها)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) دڵ هیلاکی ناز تە یا غەمزە تەدبیری نەکا
هەردەبێ بمرێ مەگەر خەللاق تەقدیری نەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) مەماتم حەیاتە حەیاتم مەمات

کەلێم توند دەبێ ئەو دەمی ئیلتیفات

(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)

(۱۰) ماهی سەرچاوەی حەیاتم کەوتە بەندو داوی شەست

پشتی دەستی خۆم لە حەیوانی و لە بێ عاری نەگەست

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(۱۱) بە قسەی بێ سەروپا تاڵی مەکە لەززەتی خۆت

بێ موبالات مەسووتێنە چرای فیکرەتی خۆت

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(۱۲) جەبەرووتی کە شکا دڵ لە حزووری مەکەلووت

هاتە ئەم عالەمی ناسووتە غەریبێکی نەسووت

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(۱۳) ئەم ئاهووە مومکین نییە ئەخچیری بەتەدبیر

هەڵنا غەلەتێ باوکە سەگی پیرە لەتەزویر

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(۱٤) دەستگیریت لەعەلەمدا کە ئەکامورشیدی پیر

دەستی تۆی گرتووە پێی بەستویی مانەندی ئەسیر

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(۱۵) وشکە سۆفی بڵێ بە شێخی تەڕەس

بابە سەرما نەیێ میسالی هەرەس

(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)

(۱٦) دەستی من دامێنی تۆ ئەی خامەیی مشکێن نەفەس

بابنووسێن ماجەرای هیجرانی یاری بولهەوەس

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(۱۷) تا بلێی فەرقی هەیە میهری من و ماهی فەلەک

لەسەرا تا بە سورەییا لەسەما تا بەسەمەک

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(۱۸) لەگاوان و و شوانی کوردەکان یەک

بەسە بۆ لەشکری سەد کەڕە دوولەک

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۱۹) جیهان بوویتە جزیرەی بەحری گریەم

بەبێ بوهتان ئەتۆ زین و و ئەمن مەم

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۲۰) وەها مەشغولی تۆیە جیسم وجانم

بە روح کێشانی خۆم زەحمەت بزانم

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) وەکو ڕۆژو شەوە فەرقی گودازی شەمع و سووتانم
کە ئەو هەر شەو دەسووتێ من هەموو دەم گەرچی ئینسانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) بەشەستی زولف و ڕووی ماهی وەکو ماهی گرفتارم
گەهێ دڵگەستەیی مارم، گەهێ گیان خەستەیی نارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) دوسەد گوناهی هەیە خەلق با وجودی کەریم
ئەمی کە داویە دەیدا چ ڕازیقێکە کەریم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٤) ئەم سەگانەی کە لەلای ئێمە وەزیروو کەلان
بێنە لای تۆ بەخودا نایکەیە گاوان و شوان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٥) خاکی جزیرو بۆتان یەعنی وڵاتی کوردان
سەد حەیف و سەد مخابن دەیکەن بە ئەرمەنستان
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلا تان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(٢٦) لە ڕۆما کەوتە بەرچاوم کەسێکی هائیم و و حەیران
بەهەیئەت تێگەییم کوردە بە شێوەی ئەهلی کوردستان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٧) پەرچەم وفێسی کەچی تۆ ئەی جوان
تاجی کەیانەو عەلەمی کاویان
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢(سەریعی مەتوی مەقووف)
(٢٨) فەلەک بەتیرو کەمانی لە ئێمە چوویتە کەمین
شکارگاهی زەمینە لە چەنگی کێوە دەچین
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٩) ئەگەر لێدانە مەقسوودت بفەرموو
وەگەر قەتلە مەرامت ها دەسا زوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٠) ئومێدی وەسلی تۆم زانی نیشانەی بێ نیشانی بوو
ئەوەی ئێمەی فریب دا ئیلتیفاتی سەر زوبانی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) بووکی دنیا وەک دەڵێن وابێ حەیاو بێ فەڕنەبوو
هێندە دامەن هەڵکراو و حیزو ماڵانگەڕ نەبوو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۲) زەمانە ڕەسمی جارانی نەماوە
چراغی نازم و و مونسی کوژاوە
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۳) ئەم خەیمە کە شەمسییەیی شاهەنشەهی ئەرزە
تا چادری نیلووفەری سەرتەپلەکی بەرزە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٤) دالی قەدم کە ئەلفی عەسای گرت بەدەستەوە
تیرو کەمانە، سەیدی جەوانیم نەبەستەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۵) ئەگەر جورعەی ڕەقیت لاگولاوە
نەکەی بیخۆیەوە پیس و گلاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳٦) باسی باوکی مەکە ئارامی نییە ئەو تەرسە
ڕۆژی جاسووسە بە شەو تا بە سبەینێ عەسەسە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۳۷)ئەگەر خالت بلێم مشکی خەتایە
عەزیزی من ئەمەم عەینی خەتاتە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۸) ئەی موحەممەد وەی ئەمین وددەولە ئیمرۆ کۆیی تۆ
جەننەتێکە کەوتە دۆزەخ هەرچی لێی دوورکەوتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۹)ئەو فەلەک ڕیفعەتە هەر لەحزە نیقابێکی هەیە
کێ دەزانێ وەکو من خانە خەرابێکی هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤۰) بای وەعدە بەفری بردەوە یەخبەندی کردەوە
گوڵ شەمعی پێکرا شەرەری جەمرە مردەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤۱) تا گوڵی ڕوخساری تۆ وەک من هەزاری عاشیقە
ڕاستی قەددت لەسەر سەروو سنەوبەر فائیقە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤۲) دڵبەرم مامزییە بازی بە ڕەفتاری کەوە

ئەی دڵی خەستە وەکو وگوریە بە شوێنی مەکەوە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٣) تەماشای قامەتم پیری چلۆن تیری عەسای دایە
درۆیە داری گەروە وەک نەمامی تازە دانایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) جەهلی ئیشکالی مەسائل واخەتی زانینمە
زولفی تۆ قەیدوو حەواشی سیلسیلەی ناهینمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) ڕۆستەمی مازەندەران ئەو وەقتە دەستی بردەوە
هاتە ڕێی دێوی سپی نازانە دەستی کردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) عەساوو و قامەتم تیروکەوانە
کەچی دل تالیبی ڕەوتی کەوانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) خەزنەییێکە بەیتی من دوو میسرەعم داخستووە
کەس تەماعی تێ نەکا ڕێگەی دزم لێ بەستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) غەم مەخۆ بۆ نان و خوانت خەلقی هێشتا نووستوە
زالەکەی دنیا تەنووری مەشریقی داخستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) قیسسەی شەبی هیجرانی مەکە باسی سبەینە
لەو شامەوە تا سوبحی دوسەد فەرسەرخی بەینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٠) لەسەر شەوڕۆژی داناوە مەڵێن فێسی لەسەر ناوە
لەبەریا جامی یاقووتی بەمشکی وشکی داداوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) بەڕوخ و و زولفی شەووڕۆژی هەتا ڕۆژوشەوە
گریەیی دەم بەدەمم دوژمنی خوونینی خەوە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٢) لەدەوری خالەکەی کولی کەماری زولفی داناوە
لەسەر تەسویرەکەی ئادەم مەلەک سەد عوزری هێناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) لەدوولا ئەژدیهای زولفی لە گەنجی حوسنی ئالاوە
لەلایەک عاقلم ئەما لە ئەولاوە تەمەع خاوە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) قسەیێکم هەیە دەیکەم مەڵێ بێ تەجرەبەیە
با وجودی ئەوی نادانە لەلای وەک گەمەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٥) لەنەزاکەت کەمەری وەک خەتی ئەهلی حیکەمە
لە نەبووندا دەهەنی بێ قسە عەینی عەدەمە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٦) ئەی بێ نەزیرو هەمتا هەر تۆی کە بەرقەراری
بێ دارو بێ دیاری بێدارو پایەداری
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٥٧) ئاسمانی بێ ستوون وەک خوسرەوی میهری هەلات
هیندی شەو تێکچوو شکا وەک موویی زەنگی لەشکری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ئەگەر کوردێک قسەی بابی نەزانێ
موحەققەق داکی حیزە بابی زانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) پەرێشان زولفی تاتاری میسالی ئەژدیهای جەنگی
نەزیری سەروی کشمیری قیامەت قامەتی شەنگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) ئافتابی حوسنی تۆ رۆژە کە دێ و ئاوا دەبێ
قامەتیشت وەک هیلالی یەک شەوە ئاوا دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) ئێمەش دەمرین دەبینە خاکی سەرەرێ
ئەم رۆژوشەوە تەنووری سوبحی دەگرێ
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەجبووب)
(٦٢) سۆفی بەسەروریشی بەم خەرقەیی سەردۆشی
چەند چێلەگەل و بزنە گەل وو مێگەلی دۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٣) بەم نەحوییە سەرفی عیشقبازی
موستەقبەلی کەمترە لەمازی
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٦٤) مەتنی کوتوبیی ئەم دووە با شەرحی کرابێ
ئیشکالی ڕموززی مەسەلەی قازی یی مابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٦٥) تا سالیکی مەسالیکی مولکی قەناعەتی
باکت نەبێ لە ڕێگرو ئەهلی شەقاوەتی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٦) کە هەستا قامەتی بەرزی لە فەرقی تاوەکوونەرزی
پەریشان زولفی سەد تەرزی بەسەریەکدا ڕژاو لەرزی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) لەسەر تەنافی کەلەرزی هەتیوی سندووسی
شکا مەتاعی زەریفی یو قیمەتی لووسی
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٨) سەد وەکو و ڕۆستەم بەدڵ قەمچی لە ڕەخشی دا بەزی
وەک گەیشتە خەندەکی پایانی عومری دابەزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) هەموو عومرم لە ڕێی هات و نەهاتی
بەسەرچوو ئەی ئەجەل هەر تۆ نەهاتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٠) ئەی سولەیمانی زەمان و و شەیخول ئیسلامی ئەنام
قاسیدی ڕێگەی هیدایەت هودهودی داناەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) نەققاشی دەمی نوقتەکی دانا بە نیشانی
زانی کە زەمی کردووە، بێزارە لەمانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) مەه و مەیهری بەغارەت دا بە شوعلەی شەمعی ڕوخساری
گوڵستانیش بە یەغماچوو لەتەنگی غونچەیی زاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) لەعەینی لەعلی کانی خەتتی سەبزی بوو بە میوانی
ئەنازێ با خدر ئیتر کە مەشهوورە بە حەیوانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) دەڵێن یار دێتەوە بابی مەحەببەت یاخودا وابێ
ئەگەر دوشمن دەڵێ: نابێ! موغەننی تۆیلێ: نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٥) گەر خەڵقی جیهان یەکسەرە فەریاد ڕەسم بێ
وەڵلاهی مەپوندار بە غەیری تۆ کەسم بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٦) داغی کردم بە جەفا لالە ڕۆخێ زیبایێ
پیری کردم بەستەم لامەزەبێ تەرسایێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(۷۷) وادیارە ڕەسم وقانوونێکی دەوران دادەنێ
کوردی ئێمە گەردشی گەرمێن و کوێستان دادەنێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۷۸) حەبیبی جان لەسەرچی ئەم ڕق و و کینە هەتاکەی بێ
بفەرموودەنگی سازوو نەغمەیی موتریب نەوای نەی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۷۹) ئودەبا چاکە لێم نەبن دەرهەم
لەم قسەو لەم حیکایەتەی دەیکەم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۸۰) یا ئیلاهی بە ئایەتی مونزەل
بە چوار یاری ئەحمەدی مورسەل
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۸۱) ئەو ڕۆژە بە ئەمری حەیی مەننان
ئەم عالەمە پاکی بوو بە تۆفان
(مفعول مفاعلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(۸۲) تا رێک نەکەون قەبیلی ئەکراد
هەروا دەبنە خەرابە ئاباد
(مفعول مفاعلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(۸۳) تاجی بسم الله الرحمن الرحیم
نامە سەر بۆ دەفعی شەیتانی ڕەجیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۸٤) شێخ بزەینی قسەی وەکوو جافە
خۆ کەرامەت نییە ئەمیش لافە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۸۵) خۆ دەزانن سولالەیی ئەکراد
لێرەوە بگرە تا دەگاتە قوباد
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(۸٦) حاکم ومیرەکانی کوردستان
هەر لەبۆتانەوە هەتا بابان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(۸۷) خوسرەووکەیقوبادو ئەسکەندەر
وەکو کیسراو و کاوس وقەیسەر
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۸۸) شەهسواری بەلاغەتی کوردان
یەککەتازی فەساحەتی بابان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسوبیەغ)

(٨٩) سلام الله منی کل یوم
له ئەسحابانی ساحیب غیرەت و و ودین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٠) شاعیرو شێخ وخواجە دەربەدەرن
لە قسەی بێ نەتیجەدا دەمرن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩١) کوردەکی کۆیی کەوتەوە یادم
پێم گوت ئایا چلۆنە ئوستادم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٢) لە جوملەی ماجەرای دووری ویلایەت
ئەمەش باسێکە خۆشە وەک حیکایەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٣) لە مەیدانی بەهارا شارەکەی کۆ
قوبەی کشمیری دابەشەق وەکوو گۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٤) وەرە سەیری بزانە لاوی کۆیی
مەهە دانیشتووە یا سەروە رۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٥) هەرکوردە لە بەینی کوللی میللەت
بێ بەهرە لە خوێندن و و کیتابەت
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٩٦) میللەتی بێ کتێب وبێ نووسین
غەیری کوردان نییە لەرووی زەمین
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٩٧) یارەب بەقەدەر حەرفی سیوتی یەک یەک
رەحمەت لە موسەنیف و لەقاری بێ گەلەک
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٩٨) ئەی رەفیقانی وەتەن زۆر غەزەلم ماوە لەوێ
لەکەناریکەوە تەقدیرە وەکو و هەڵبکەوێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٩) لەسەر دەشتی میحنەت پەرەی کردەوە
کەوانی بەلالووکەیی پەیکەرم
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠)ئەی عوتارید لەدەرت خادیمی سەججادە بەشان
وەی لە کۆیی فوسەحادا قەلەمت سنجقەشان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(١٠١) نەقدی عومرم بە غەزەل داوو دوکانم دانا
هیچ کەسێ نەیکڕی ترسام لە ڕزین و لە خوران
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٢) سەقەرێکە سەفەری ڕاهڕەوی بێ تووشە
خاسەتەن ئەم سەفەری بەدئەسەری بێ تووشە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٣) یارەبی تو خەللاقی عەزیموششانی
هەرچی کەبووەو دەبێ و دەیێ دەیزانی
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٠٤) بەیتی نالی و بەیتی من گەر تێکەڵی یەکتر دەکەن
ئەحمەقی سوورەت پەرست و جاهیلی مەعنا نەزان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٥) شەوکەتی جووتەی سمێڵت تاکە مانەندی کەمە
تەرکەشی تیری تەژاوو شیری دەستی ڕۆستەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٦) سمتی دەلەرێتەوە دەڵێی دووگی مەڕە
گردوو سپی یو لووسە وەکووتووری تەڕە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(١٠٧) چوومە جەرگەی ئەهلی دڵ جەرگێکی بێ داغم نەدی
ناکەیی بولبول لە باغا بێ قرەی زاغم نەدی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٨) شێخ غەفوور بیستوومە چاچیم پێ دەڵێی
چاکە من نابم بە نوقتەی لابەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠٩) جورمی من داوێنی عەفوی گەر نەپۆشی ڕۆژی حەشر
عەبرەتی من کافییە بۆ ئەهلی مەحشەر سەربەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) دەرسی مەعنای بێ عیبارەت مەرکەزی مەیخانەیە
حەلقەیی جەنگ و و جیداله خانەقاو و مەدرەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١١) سوخرەیی جیننی تەبییعەت سوخرەیی عالەم هەڵێ
واسولەیان دێتەوە کۆتر فڕینت پێ دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٢) باسی زاری تۆ خەیاڵێ بوو کرابوو هات وچوو
بۆچی لێم عاجز دەبی قوربان لەسەر هیچی نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١٣) پەردەیی سیدق و سەفاو راستی یی ئادەم نەدرابوو؟
کەر باسی غەمێ بوو بەقەدی بەندە ڕابوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٤) مەنزلی مەئمەن نەماوە ئێستە کە نەیپیامەکە
راحەتی مومکین نییە ئەچییە مەدینە یا مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) سینەم دەگرێ لێم دەمرێ کەڵبی ڕەقیب
ئەم کارە وەکوو داری لەدوولاوە گلاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٦) تۆ خۆش دەبەزی ئەسپی بەزینت پێیە
من ناگەمە تۆ ئەسپی بەزینم پێیە
مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١١٧) چاوەکەم تۆش پیر دەبی ڕیشت دەبێتە گۆرەوی
وەک بفەرمووی من فلانم پێت دەڵێن توخوا هەوی؟
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) خانەقاکەی کە نەفی ئەمنە ئەدەبخانەیی عام
جێی قەزای حاجەتە خەڵقی بەزەرووری دەچن
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١١٩) مودەدەعی دوێنێ ئەگەر جوونی دەدا عەیبی نەبوو
شکلی خۆی دی بوو لە ئاوێنە بە عەکسی دەوەڕی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٠) شێخ دەڵێ باری ریاشانم جدەو ناکا ئەگەر
کێوی کاروخ بێ گوتم سەد (بارک الله)کەرنەبی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢١) مەسئەلەی کوحلی لەبەحسی مەبنیا تەقریر ئەکرد
پێی ئەڵێت(...) ئەحمەقی کەر وا ئەڵێ (ابن الحجر)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٢) ... دەخیلت بم سەما نەیبرد زەوی قووتی نەدا
هەر لە بەینی ئێمەدابوو ئەم دڵە ئاخر کێوەچوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٣) گەرنەچم لێم زویر دەبێ وەقتێ دەچم مەنعم دەکا
سەیری کە بێ مروەتە چیم لێ دەکا وچیم پێ دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٤) زۆر سەگم دیوە فەقەت ئەمدی ڕەقیبی هەندەسە
وەزعی نامەوزوون دەبێ وەک خانویی بێ هەندەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)

٢٤- حاجی قادری کۆیی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٥٢	٪٤١,٩٣٥
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٩	٪٥٥,٧٦٩
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٩	٪١٧,٣١٧
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٥	٪٦,٩١٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٥	٪٦,٩١٥
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪٣,٨٤٦
		و	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪١,٩٢٣
		ز	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪١,٩٢٣
٢	هەزەج			٤٩	٪٣٩,٥١٦
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٥	٪٣٠,٦١٢
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٥	٪٣٠,٦١٢
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	٪١٤,٢٨٥
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	٣	٪٦,١٢٢
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٢	٪٤,٠٨١
		و	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	٢	٪٤,٠٨١
		ز	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	٢	٪٤,٠٨١
		ح	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١	٪٢,٠٤٠
		ط	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٢,٠٤٠
		ی	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٢,٠٤٠
٣	خەفیف			١١	٪٨,٨٧٠
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٦	٪٥٤,٥٤٥
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪١٨,١٨١
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	٢	٪١٨,١٨١
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٩,٠٩٠
٤	موزاریع			٦	٪١٤,٨٣٨
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٦٦,٦٦٦
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	١	١٦,٦٦٦
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	١٦,٦٦٦
٥	موجتەس			٣	٪١٢,٤١٩
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٣٣,٣٣٣
٦	موتەقاریب			٢	٠,٦١٢
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	٪٥٠
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٪٥٠
٧	سەریع			١	٠,٨٠٦
		ا	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١	٪١٠٠
	٧		٢٩	١٢٤	

خشتەی ژمارە (٢٤) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری حاجی قادری کۆیی

٢٥- دیوانی حەریق
چاپخانەی(الجمهوریە)، کەرکوک، ١٩٦٩

(١) عاشیقی سەروی قەدت قومری سیفەت زاری دەکا
رووی گوڵی تۆ بولبولی دڵ فێری غەمخواری دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢)هەوری خەفەتە بەفری غەمی داوە بەسەرما
یا سەرسەری دووریتە کە لێی کردمە سەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) قوربان وەرە قوربانە سا بمکە بە قوربانت
رەنگین کە بە خوێناوم کاکۆڵی پەرێشانت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٤) ئەم خوسرەوی خووبانە کەوا دێتە نەزارەت
شیرینە ئەگەر دڵ برفێنێ بە ئیشارەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) ئەی دڵ وەرە شادی کە لە بۆ بەزمی ویسالت
وا دیومەتەوە دڵبەرەکەی تازە نیهالت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) تاریکە دڵم رۆشنیی شەمسی هیدایەت
نوقتەی دڵەکەم مەبدەئی هاتۆتە نیهایەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) ئەی پادشەهی مولکی ویلایەت بەعەدالەت
مەزلومی شەری نەفسم و هاتومە شکایەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) چاوەکەم ئەمڕۆ لە گوڵشەن گوڵ بەعیشوە خۆی نەواند
نەک ئەمک گیریم بەمەرگی تۆ قەسەم هیچ نەمدەواند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) بەو نوورە کە زاهیر بوو لەسەر رووی محەممەد
عالەم هەموو ئاشفتەبوو وەک مووی محەممەد

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(١٠) عیشقت كه حەقیقی بێ تالیب مەبە ئیللا كوڕ
هەم حەزرەتی لەولا كوڕ هەم یووسفی والا كوڕ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١١) تەعاروفی بە سیغارە شیعاری ئەهلی كیبار
سەبیلی عادەتی مەسدوودە بۆ ڕەواجی سیغار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٢) حوزنی من یاحوسنی تۆ نیشكاڵە تا ئاخر نەفەس
چۆن زەكاتی حوسنی تۆ یا حوزنی من ناگا بەكەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) عالەمێكە پڕ شەڕوو شۆڕ و نیزاع وئیرتیهاش
ڕۆژگارێكە سەراسەر میحنەت و و پڕ ئیغتیشاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) هەموو كەس با بزانێ من كە سەودای زولفی دووتاتم
لە خانەی كوڵم دا كوڵم بەفەرزی شای ڕوخت ماتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) ئەی خزری ڕەهی زوڵەتی نێو ئاوی حەیاتم
بێ شەمسی ڕوخت ساكنی قەعری زولوماتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبیی مەكفووفی مەحزووف)
(١٦) بەزاهیر گەر لە ئەسبابی سروورو و سووری تۆ دوورم
بەشوكری نیعمەتی وەسلت لەشادیدام و مەسروورم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) بە قوربان ئێستە هیجرانت دەناسم
كە ناری فیرقەتت بۆتە لیباسم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) كەی دێیەوە سەر ڕەحمی دڵی زارو ئەزارم
كەی دێ قەدەمی خێرت لەسەر خاكی مەزارم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)

(١٩) بۆ جەمعی غەم و و شادی نەبوو ڕۆژی موحەڕڕەم
ڕووت بەرگی گوڵی شادی یو زولفت شەوی ماتەم

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) بولبولی دووری گوڵ وتووتیی شەککەر شکەنم
قومریی سەروی خەرامان وتەزەرروی چەمەنم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور
(٢١) لەخزمەت قازیا لاریم نییە بۆ سەر چە جای ماڵم
چ حیکمەت بوو ئیشاراتی نەفەرمووی بۆ شیفای حاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) لە ئەم عیدە بەعیدم من لە دیداری رەفیقانم
خووا ساتێ قەریبم کەی لە خوانی وەسلی یارانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) بەشی ناسینی نامەردی لەکەسدا مەردی نابینم
لەلاییکی کەروو گەرمی نەبێ دڵ سەردی نابینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) نەما ئاوی بەقا بادی فەنا خاکی بەبا داوم
کەیارم ئاگری دووری لە پێستی جەستە بەرداوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) ئەی تۆ بە لەدەس رۆژی فیراق و و شەوی هیجران
وەی رۆ لە هەراو کەشمەکەشی ساعەتی حەیران
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٦) ئەم تاقمە شیرینە لە مەکتەب کە دیارن
جەللادی دڵی عالەم و ئاشووبی دیارن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) ماهی تەمامە ماهی تەمامم نەدیوە من
ئیشی تەمامە حەیفی کە جێگەم نەدیوە من
(مفعول فاع لات مفاعیل فا ع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٨) دەرچوونی گەلێ موشکلە دەرچوونی قەرییە
ڕۆحم دڵەکەم ماوە بە تەنیا وەرە بییە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) لە ئادەم تا بە حاتەم جوملە عالەم پرسەداو سەیتە

بە عیشقی حەزرەتی لەولاک ئەوی زیندوونەبی مەیتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) لە سینە چاکی خۆت وەک شانە خەتتی موو بەموو بێنە
ئەڵێن تا غەیبەتە باسی جەمالی رووبەڕوو بێنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) چاوەڕێی مژدەی نەسیمم تا لە گوڵشەن دێتەوە
بەڵکە فەرمایش بکا گوڵ بولبولم با بێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) مژدەبێ بۆ بولبولی دڵ گوڵ لە باغان هاتەوە
قومری عومری خۆی سەرف کا سەروی بوستان هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) هێندە بێزاری کەزانیومە بەزاری نایەوە
دوور لە باڵاکەت سەرینی نائومێدیم نایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤)بەنی ئادەم خووا وای کردووە ڕۆژێکی تاماوە
سەراسەر عومری سەرفی سەرف وەنەحوی زەرفی تاماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) موعتادی فەلەک دایە هەر جەورو جەفایە
خۆ خاسە لەگەڵ ئەهلی وەفایان بێ وەفایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) لە قەیدی زەیدوعەمرا نیم و دڵ پابەستەیی تۆیە
لە هەر وەختێ ڕەهابێ پێ دەزانم ڕستەیی تۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) خەوفم لە خووا چونکە لەبەر غەیری خودایە
ئەمنم بەدرۆ سوورەتی وەک خەوف و ڕجایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) خەیاڵت مونحەسیر بوو ئەی دڵەی غافل لە دنیایە
نەدامەت بوو نەتیجەی ئاخری ئەم شۆر و غەغایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) بێجایە قسەکردنی بێ ڕێ وو بەبێ جێ
بێ یارییەیی یارم ئەمن نایە مە سەر ڕێ

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٤٠) سەری هەرموو زبانی شوکره یا دەستی تەمەننایە
دوعای پێویستە بۆ حەبلولەتینی عومری ئاغایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤١) قەمەر کەوتۆتە میزانی..خەیالم موشتەری بابێ
لەعیقدی نەزم و نەسرم تالیبی عەقدی سورەییابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٢) تاڵ و شیرینی زەمانە بە مەزاقەت بی
چا نییە ساقی بدا بادەوو تۆ بڵێی نابێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٤٣) وەفای من بێ بەهابوو بۆ ڕەواجی مامەڵەی یاری
ڕەزام یارم کە ئەو داوییە بەچینی وفیتی بازاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٤) بە خەیاڵی شەوی وەسلت خەوی هیجرانم دی
بە شەمیمی نەفەست سروەیی حیرمانم دی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٤٥) لە خەرمانی ئەمەل مێرووی عەمەل جەزبی نەکرد دانێ
لە زێقەتخانە دا ترسم هەیە ئاخر سەری دانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٦) لە گۆشەی کولخەنی تەن تابەکەی ئیمانی حوسبانی
بە ئیمانی شهوودی بێرە نێو ئەسراری سوبحانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٧) خووا تۆبە لەدەس شۆخێ کە وەختێ عیشوە دەنوێنێ
سڕی تۆبەی مەلاوزاهید بە نۆبەی جیلوە دەشکێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٨) لەلام وابوو کە تۆ سەیید ڕەشید یاری لە بۆ یاری
لە مولکی میهرەبانیدا لە یارانی وەفاداری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٩) لەگەڵ مانگی موبارەک بێ قەزا بێ سازشم نابێ
لە تەکلیفی ئەدای بێ موهلەتی گونجایشم نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٠) بێ قەزابی ڕەمەزان هێندە بە تەکلیفە ئەدای

سوورو ساتێکی ئەوی خاڵییە تاقەت بەوەفای
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٥١) عیلمی جەلب و کەسبی دنیا بۆتە ئەجزای کیمیا
بۆ منی سەودا زەدە سەودایەکی.. سەقەم ووتیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف).
(٥٢) بێینە سەرباسی نیگاری گوڵعوزار
شۆخ و شەنگ و و لالە ڕەنگ ووچاوخومار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٣) کە قەتلی خوێنی مە زولفی کەچی کرد
نییە داخم ئیتر زولفی کە، چی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٤) وەکوو کاکۆڵی سەرشانی عەزیزم
پەراگەندەو پەریشانی عەزیزم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٥) عیلاجی دەردی بێ دەرمانی من هەر لوتفی جانانە
بەڵێ ئەو خزی حەکیمە لوتفەکەی دەرمانی دەردانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) ئەی جەنابی سەییدی عالی نەسەب کەی ڕەهرەوێ
عەرزەوودەردی دەوام وو بێ دەوام دێنێتە وێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) عەزیزم تۆ دەزانی من لەبەرچاوت کە ڕووگێرم
لەبەر ناپیاوی خەڵکی تێ دەگەی موحتاجی گوێ درێژم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) چۆن بەسەر کەم زەوقی ئەو قەومە دڵم بەسوێ نەیە
جامی عەیشی ئەکل و شوربی پاکییان بە سوێنەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) لەگەڵ مانگی موبارەک بێ قەزابێ شازشم نابێ
لەتەکلیفی ئەدای بێ مۆڵەتی گونجایشم نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) کاغەزی وا زۆر دەهاتن زوو لە هەورامانەوە
وەک کەڵا تاڵوو هەمووومان خستە ئاگردانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) هەروەکوو بیستوومە بەینێکە لە ئەم بەر ئەوبەری

بۆ مەلای مزگەوتی سوور واچاکە تۆبی لەوبەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) بە پشکێ ڕازییە قازی لەهەر ماڵێ کە دوو پشکە
لەماڵی خۆی لە بۆ خەڵکی هەمیشە حیسسە دووپشکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) بابێ کوڕێکی بوو چ کوڕ ئەڕیابی مەعنەوی
دەیگوت لەڕووی نەسیحەتەوە داییمەن بەوی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦٤) تاڵ و شیرین پێکەوە ئەمدیوە چا بێ، چا، نەبێ
هەرکەسێکی هەمنشینی چا نەبێ، پێت چا، نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) گوتم بۆ سەم دەوێ ڕووی خۆم بە ئاوی ڕووت گوڵاو، ناکەم
گوتی بۆسەت دەوێ شێتە، منیش ڕووی خۆم گڵاو ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٦) لە عوزرا بوو مەلا بۆیە ... دا گوتی نادەم
ولاغ دەس ناکەوێ عەیبی نییە چش گەر منیش پیادەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) سوواری مەرکەبی فیکرم لەدەوری مولکی مەحاڵ
سوواری تەوسەنی هیممەت نەما (قحط الرجال)
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٨) هەر بەدەستووری مەلای لاسوور وەها کەوتۆتە سووڕ
وەی دەزانم لێی دەخەم گەر بچمە سەر مزگەوتی سوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٩) ئیحتیاجیم کەوتە(سۆما) چوومە وێ حەتتا ئەویش
ڕێی نەدام وو جێی نەکردم ئەی خودا(این المفر)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٠) موجازی کرد مەجازی کرد جەبەی کردووجبەی لێ کرد
قەباڵەی ئەسل و و فەرعی خوێند قەباییل تا بلێن جسنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧١) سێ کەس بە تەڵەب بوون لە تەڵەب چوونەوە جارێ
ڕابووردوەتەڵەب بێنەوە تا فەسلی بەهارێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

تێبینی:

شیعرەکانی حەریق یەکەم جار لەسەر(دیوانی حەریق، چاپی دووەم، چاپخانەی (الجمهوریة) کە کەرکووک ١٩٦٩) نووسرانەوە، پاشان لەسەر(دیوانی حەریق، لێکۆڵینەوەی سەید نەجمەدینی ئەنیسی، ناشر: محمدی سقز، چاپ: نیکنام، ١٣٦٨) هەڵەکانیان ڕاستکرایەوە و زیادەی ئەم دیوانەی دواییان خرایە سەر.

٢٥- حەریق

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٦	٪٦٤,٧٨٨
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٢,١٧٣
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٦	٪٥٦,٥٢١
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٥	٪٣٢,٦٠٨
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٢	٪٤,٣٤٧
		ه	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٢,١٧٣
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٢,١٧٣
٢	ڕەمەل			٢١	٪٢٩,٥٧٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٣	٪٦١,٩٠٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	٪١٩,٠٤٧
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٩,٥٢٣
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٤,٧٦١
		ه	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٤,٧٦١
٣	موزاریع			٢	٪٢,٨١٦
		ا	موزاریعی هەشتی مەحزووف	١	٪٥٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٥٠
٤	موجتەس			٢	٪٢,٨١٦
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪١٠٠
	٤		١٤	٧١	

خشتەی ژمارە (٢٥) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری حەریق

٢٦- دیوانی حەقیقی،
ارومیە، چا٢، ١٣٦٧،
انتشارات صلاح الدین ایوبی

(١) بەناوی خوای مەزن ئەو پادشایە
کە تەنیا بەو شیای حەمدوو سەنایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) شای ئەنبیا موحەممەدی موختارو سەروەرە
سەر حەلقەیی نوبووەت و مەحبووبی داوەرە
(مفعول فاعلات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) جوانتری لە تۆ نەدیوە قەت چاو
لە دایکی نەبووە کەس بەوێ شیاوێ
(مفاعلن مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەقبووزی مەحزووف)
(٤) لە میسرێ بیستبایان ئەودەمی وەسفی جەمالی ئەو
بەبێ شک بۆ کڕینی یووسفی کەس نەدیدەدا پارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) خودایا خەلق و ئەمری تۆ هەوانین
لە خەڵقی کایناتت دا خەتانین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦) سەحەر لە تەرفی بۆستان لە سەحنی لالەزارەوە
نەسیمی جانفزاوەزی بەموژدەیی بەهارەوە
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(٧) چزەی برژانی جەرگم بووتە بۆسۆ
قەلای بەفری سپی کردن قەڵاچۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨) دیسان شنەی نەسیمی بەهارەو کزەی شەماڵ
دیسان بەبەرگی تازەیەوە تازە بۆ وە ساڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزرایعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩) خاکەڵێوە سەرەتای ساڵی ئەوم
دڵڕفێن دڵبەرەکەی چاوبەخەوم
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠) بەهارەو مانگی خۆشی با ئەمەر سەیریکە ببینە
دەرودەشت وچیا وکێو وکەژی دنیا هەمووشینە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) بەهەشتە نیشتمان فەسلی بەهاران
لە کێووکۆ لە نێو خێڵ و هەواران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢) ئەی پاک و تاک و تەنیا ئەی خێوی مەندوجاری
ئەی ئەو کەسەی کە هەر تۆ عاری لە عەیب و عاری
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٣) بە ئینعامی تکا ئاواتەخوازم یا ڕەسولەللا
خەسارەتمەندو سەرتاپا نیازم یا ڕەسولەللا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) لە شوعلەی ڕووی کەمەرچین زێڕو زیوان
چ زەهرەی زوهرەووکەیوان کەبێ وان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥) تەعالەللا کەدوێ شەوچاوی فیکرم چەندە دووربین بوو
لەسەر سەفحەی جەمالت کاشفی تاها وویاسین بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) بەچاوی تورکی تەورێزی دەبەخشم کیشوەری دارا
(بەخاڵ هندوش بخشم سمرقندو بخارارا)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) سۆزەی بەیان بنێرە بۆ یارم ئەو پەیامە
انی رایت دهرا من هجرک القیامە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٨) قەندیلە وا دیارە تەقیلەی سپی سەری
یاخۆ سەرانە سەوزە کەوای بەفرە مێزەری
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) باغی بەهاری زەوقی جەوانی ئەما بەری
تەبعم کەنەخلی تەڕبوو ویشک بوو گەلای بەری
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) دڵم ماتی غەمی هیجرانی تۆیە
نەخۆشی دەردی بێ دەرمانی تۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) دەردی دووری زۆر گرانە دڵبەرا هیجران بەسە
دڵ وەکو و پەروانە سووتا چاوەکەم سووتان بەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٢) باڵا نەمامی خونچە دەمی چاو کەژاڵی من
ئاگای لە دەردی دڵمە دەزانێ بە حاڵی من
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) خەت و خاڵت بەخودا فیتنەیی هیندوحەبەشە
ئافەرین دین و دڵە ڕەونەقی ئەو کوڵمەگەشە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٤) گوڵێکم دی گوڵاو لێ ئاژاوێ
گوڵاوێکی لە شوێن نەسلی گەڕاوێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥) من فریزوونیم وناکەم نووزە نووز
سەختە دارێکم بەنێوی دارەبووز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٦) لە جێی فرمێسکی سوێر ئەوشۆ دەبارێ خوێن لە چاوانم
لەدووری یارە باڵابەرزەکەی شۆخی موکریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) دەزانی چۆنە واماوم لە عیشقی دڵبەرەمانم
دەپرسی بۆچی داماوی لەدەستی پارەدامانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) کورتە چیرۆکی بەسەرهاتی ژیان
چاری ناکا دەفتەری حەفتامەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٩) دایە ئەی ڕووحی ڕەوانم بەفیدات
ئەی سەرووماڵ وگیانم بەفیدات
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٠) ئەی موعوللیم ئەی فریشتەی رووی زەوی
ئەی سروشت و ڕێ و ڕەوشتت مەعنەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣١) بەری باغی ژیان شیرینە گەر زانینە ئەوژینە
نەزان وەک هەژگەڵی بێ کەڵکە بۆ سووتان و پەرژینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) لە حەیفی عومری هیچ وپووچ و نەفسی سەرکەش و یاغی
بەرەغمی غەم بە کوێرایی حەسوودوو دەست و چۆماغی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) ئەی خودا چەندە خۆشە گیان کێشان

شەو لە بەرکێچ و ڕۆژ لە بەر مێشان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣٤) ئەلا لا تەحزەنەن قالەهوقەندە
هەتا تۆبی حەمام نادەن بەبەندە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) تا تەمەن پێنج و شەشەدایە نەبێ
بەگرێ ئاوری دادە پلوخێن
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٦) ئاخری پایز مەڕو بزنێکی لەڕ
چوونە چیایەکی چەپەک بۆ-لەوەڕ
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(٣٧) دەڵێن بازێکی تیژباڵ و توانا
چەلێکی بێچوە کۆترێکی ڕەبێ نا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) ویژەری بەیتی مەڕو بزنۆکە
وادەگێرێتەوە ئەم چیرۆکە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٩)ئیمامی نامەکەی نامی گەیشت و ونامە سەرچاوم
لە دووری تۆ دەبارێ دایا فرمێسکی خوێناوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) ئەوا سۆزەی بەیان دیسان پەیامی دڵبەری هێنا
نەسیمی رووحپەروەر عەتری عوودو عەنبەری هێنا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) کامیل ئەو مانگی موبارەک فەرزو ئەمری بارییە
مانگی نوێژو تاعەت و و سەرفترەوو دینداریییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) دێری یەکەم روون نییە دێری دووەم:
ڕوون بێ گوتم گلێنەم و ببینم وبڵێم
سەرچاوی من قزلجی بەخێربێ مەلاحسەن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) سوڵتان برای بەرێز و فیداییم بەگیان و دڵ
دڵ بێ قەراری تۆیە دەسووتێ میسالی کل
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٤) جەنابی قازی وەعدەت داشەوێ دێم
کەچی وەعدەت شکاندووشەو نەهاتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٤٥) شەمال ئەی قاسیدی چالاکی هەورازو خڕو لێژم
بڕۆ شاری غەریبان و بەرە پەیغامی پێت ئێژم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) فیکرو ئەندێشە خەریکی لەوەرن
هەر وەکوو کاوڕە لەڕی سەرگیشی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٧) گوێ لەبەندم گرەکاکی ئاشێڕ
چت لە نۆیەو مزە ئاش و کەرو تێڕ
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٨) جەنابی حاجی مامۆستا مەلا حمەد
بە قورئانێ کەواهادی و موبینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩) برای بەرزم لە پاش تۆ من ئیتر سەبروو سەفا ناکەم
بەمەرگی تۆ بەدڵ مەیلی کەژوو کێووچیا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) کەووکەوکوڕ لەسەر دوندی چیای شێن
دەناڵێنن لە شینی مەرگی هێمن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) ئەودەمەی دەشت و چیا ڕەنگین بوو
کێووکەژ پڕ لە گوڵ ونەسرین بوو
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٢) لە کوێن ئامادەکانی خزمەتی دین
لەبەرکەن کوێن و سۆرانی بکەن شێن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٣) هەی بێنە شەراب وکاسەکەی لێ پڕکەن
زانیوتە چییە تێی کەن و خۆی لێ مڕ کەن
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٥٤) بە توانجی لچ و لێو چاووبرۆ
ڕۆژگار قەڵسە دەگێڕێ لەمڕۆ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٥) کەوتم دەسم شکا و بەعەمەل ڕۆیی حوکمی چاو
باوم نەماوە باوە بە فوویەندە عومری باو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٦) نەکەی باوەڕ بەوەی شاعیر نومایە
نەسەرمایەی هەیە چونکە نەمایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

٢٦- حەقیقی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٩	٪٥١،٧٨٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٣	٪٤٤،٨٢٧
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١١	٪٣٧،٩٣١
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٪١٠،٣٤٤
		د	هەزەجی شەشی مەقبووزی مەحزووف	١	٪٣،٤٤٨
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	١	٪٣،٤٤٨
٢	ڕەمەل			١٤	٪٢٥
		ا	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٣	٪٢١،٤٢٨
		ب	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٪٢١،٤٢٨
		ج	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪١٤،٢٨٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪١٤،٢٨٥
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٪١٤،٢٥٨
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٧،١٤٢
		ز	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٧،١٤٢
٣	موزاریع			١٠	٪١٧،٨٥٧
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٦٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٢٠
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٪٢٠
٤	ڕەجەز			١	١،٧٨٥
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	٪١٠٠
٥	خەفیف			١	١،٧٨٥
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪١٠٠
٦	سەریع			١	١،٧٨٥
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	٪١٠٠
	٦		١٨	٥٦	

خشتەی ژمارە (٢٦) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری حەقیقی

٢٧- حەمدی

دیوانی ئەحمەد حەمدی بەگ صاحێبقران
چاپخانەی ئەسعەد. بەغدا. ١٩٥٧

(١) یا رەسوولەللا زەلیل و دڵحەزینم ڕەحمەتێ
موستەمەندوو بێ قەراروو بێ قەرینم ڕەحمەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) لەمەوجی بەحری فیکرەتدا پڵ وپووشانە گەردانم
لە ئەوجی نووری وەحدەتدا میسالی زەڕڕە حەیرانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) لە ترسی قەهری تۆ ڕەببی خەریکی شین و گریانم
جگەر خوێنین و دڵ غەمگین و شێت ووێت و عوریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) بەهەرلادا کە ئەنواڕی درێژە بۆ ڕجا دەستی
یەدی بەیزایی مووسایە کە دەربێ بۆ عەتا دەستی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) ئەی موورسەلی حەق تاجی سەری جوملە پەیەمبەر
ئەی نووری دڵی ئەرزو سەما سەییدی سەروەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) جوملە ئەجرامی سەماوی چاکەروو سولتانە ڕۆژ
باعیسی بوونی گیاه وو کافەیی حەیوانە ڕۆژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) سەر لە جێگەی پێ ئەنێ کوللی سەحەر مەستانە ڕۆژ
بۆ زیارەت دێتە کەعبە ئەو دڵە ئەوجانە ڕۆژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) بێ سەروو سامان عەجەب دەریایەکی قەترانە شەو
ڕۆژی ڕەش بێ دۆزەخێکی موددەتی هیجرانە شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) پێی بەسەردا قەت مەنێن نامەرد بەعیززوشانە ئەرز
خاکەکەی پاکی غوباری مەقدەمی جانانە ئەرز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠) بەرگی تاقەی شینی ئەمشەو کردەوە بەرئاسمان
ئاشی بۆزینەت بکا تەقلیدی ئەختەر ئاسمان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۱) نەی وەتەن ڕۆم و عەجەم موشتاقی کوردستانتە
نیفتیخاری میللەتی کورد شەوکەتی عینتوانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۲) وەک هەوا کەوتوومە گێژی گونبەدی نەفلاکەوە
ڕەببی ببینم وەکوو کیسرا بەسینەی چاکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳) بولبول بەخەندە دێت و دەڵێ (دەی) برایەوە
شاخی درەختی عومری شکۆفە ژیایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٤) بە ساقی بڵێن مژدەیی نەوبەهار
دەمی دا لە لێوی خەتی جۆیبار
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۱٥) زەمان ئەمڕۆ خولی دا چەرخی خستە دائیرەی میحوەر
زەمان ئەمڕۆ هومایی دەولەتی هەڵداوە بۆ سێبەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦) کوردینە بینە شوکری عەتییەی زەمانمان
کردی بە نۆبەرەی ژیانەوە ژیانمان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۷) شوعلەیی ڕۆژی فیراقە ئاگری برژانی دڵ
هەرنەسیبی دوژمنم بێ قرچەیی بریانی دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸) ئەم سەراپەردەیە کە بەرپابوون
مانگ وڕۆژو نجوومی ئاوابوون
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (خەفیفی شەش مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(۱۹) مسوەددەیی سوبحی ئەزەلی موویی محەممەد
خورشیدی بەیازی ئەبەدی ڕوویی محەممەد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۰) چۆن زمانی خامە ئەشکێ ئەپچڕێ ڕشتەی خەیاڵ
کاسەیی پرمشکی کەللە بۆنەبێ یەکسەر بەتاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۱) ئەحواڵی ئەم زەمانە لەکایەی مناڵ ئەچێ
دنیایەکی چ پووچە لەزەرفی بەتاڵ ئەچێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٢٢) تابزانن عالەمێ چەندە وەفا کردارە کورد
هەرئەبێ تەعریفی ئەسلی خوی بکا ناچارە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣) شاکە پولیسی دەوێ وعەسکەری سوارەو پیادە
بۆ هەموو فیتنەووشۆرش کەبووە ئامادە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٤) نامەرد موغەننی وەختی مەقاماتە ئەسرەوێ
توخوا قەتاری خۆشە بە ئەبیاتی مەولەوی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) ئەی وەتەن کوانێ نەسیمی سوبحی عەنبەر بارەکەت
کوا گوڵی خەندان و کوانی عەندەلیبی زارەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) سالێ جارێ هەر ئەبێ ئەم شارە بێتە مەزبەلە
یا بە بۆمبا یا بە ئاگر یا بە بارانی پەلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) خەزنەیە ئاووگڵت ساحیبی داروو دەوەنی
بەسەفا چەشنی بەهەشتی کەچی(بیت الحزن)ی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) ئەی خاکی وەتەن بێ فەرەح و زەوق سەفاخۆت
پر حادیسە مەحکوومی هەموو حوکمی قەزا خۆت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٩) ساقی وەرە مەستانە بدە جامە شەرابێ
تێزیکە ئەجەل فرسەتە عومرێکی کەمابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) یار ئەگەر ئەمشەو لە مووچەی من بکا ماچێ زیاد
(شمع اسا مصرعم ازنور رویش لمعداد)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) وەک عاشقە هاتۆتە دەرێ نێرگسی بیمار
یادی وەتەنی کردووە یا گۆشەیی گوڵزار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٢) زەمین ئارایشی خۆی داوە بۆتە رووممەتی دڵبەر
بە ئاهستەی هەوا ئەیکا دەماغی عالەمی موعەتتەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) بەهـ بەهـ چ رۆژێکی ئەوە

هەی هەی چ عومرێکی تەوە
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چوار تەواو)
(٣٤) خووا دووگوێی بەتۆداوەو زمانێ
دو بیێ یەک بڵێ سریەی زمانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) وەرن یاران قسەی مەردانە بییەن
لەنامەردی نییە خۆ مەردی کەمتەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) حەمدی خووا ئەکەم بەسەبۆ ئیفتیخاری من
دیوانیان لە مەجلیس ئەکەن ئینتیزاری من
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) دیوانی عالی یە کە قبولی ئەکا میوان
کاسەی بە مەعریفەت کە کراوە پڕ ولیوان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٨)سوبح پێ ناکەنێ تابێ ئەوایی شەو بەدڵ ئەگری
گوڵێ ناپشکوێ تا بولبولی سوبحی بەکوڵ ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) بۆچی ئەفسانەی ئەبووجەد بۆتە مایەی ئیفتیخار
ئەبجەدی خۆ دەرسی ئەووەل ڕۆژی مندالی هەژار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) وەک ئەوشیرین سوارەی کە بووە خوسرەوی پەرویز
بەنالی ڕۆژی ڕەخشانی بوراقی کەی گەیشت شەبدیز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤١) بە ئەخچیرانی سەییادان ئەدەن مەردانە ئەودانە
بەهای خوێنە بە ئینسانی ئەدەن دوو نانەنەونانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) نامەیی ئەعمالی خۆم دی گەییە پیری ڕەش بو ڕووم
وەک تەباشیری سپی شەرحی گوناهی نووسی مووم
(فاعلاتن فاغلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) من وەکوو لالە کە بێبەش بم لە قەددت وەک چنار
وەک یەکە بۆ دڵ چ داغی ئیشتیاقت بێ چەنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٤) تۆ لە ئەرزا بۆ لە ئێمە لووتی خۆت کردە سەما
مەعریفەت بنوێنە باوی چەشم بەندی وا ئەما

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) تیر ئەبێ برسی خەیاڵی گەر لە قورسی مانگ بدا
لازمە ئەمجا کە مانگ گیرا هەموکەس بانگ بدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) بۆیە من مەستیم لە هوشیاری گەلێ پێ خۆشترە
ئەم خراباتە کە هوشیاری لە مەست سەرخۆشترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) خەرمانی لەفزی کوردی، (کوردی) کە کردی پێوان
(نالیی) کەناڵی کاسەیەکی دابەویش لیوان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٨) بنوارنە ئەم نەشئەیە ئەمڕۆ لەدڵایە
هەر لایە کەچی دەم لەدەم و ودەس لەملایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) قەڵبی خوێناوی مەحالە دابپۆشێ خوێن بڕێژ
دامەنی ڕۆژوو کە ئەگرێ وەک عەبا ڕۆژی درێژ
(فاعلان فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٠) تەنسیری کرد هەناسەیی ساردم لە دڵ هەوا
بەم عالەمە کە سەردی دەبینی ئەمەند ڕەوا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٥١) بەردی لۆمەو خشتی تەعنەی هێندە بۆچوونا خیری
کۆمەڵی کردو وتی ئەیکەم بەخانی و قەیسەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) مویارەک بێ عەزیزم چوونەباغت
وەکوو غونچە بپشکوێ با دەماغت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) دێنە دنیاوە بە ڕوونی خەلقی وەک بچنە حەمام
غوسلی دەرچێ دەرنەچێ هەردەردەچێ شاه وغولام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٤) شوکری خوا ئەکەم کە گەیشتینە وەختی چاک
تا شەو نەڕۆیی بانگی نەدا، نەبووە ڕۆژی پاک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٥) وەک خەرەک چەرخی فەلەک دایم خەریکە با ئەدا
دوو کەلافەی میهرو ماهی خاوی بای دوولا ئەدا

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) موبارەک بادی جەژنم لێ مەکەن کەی من ئەوەم جەژنە
کە وەسلم بۆ مویەسسەرنێ شەویش بێ ئەو شەوەم جەژنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) بۆچی لێت گۆڕاوە ئەی دڵ یارەکەی جارانە یار
سیحرو ئەفسوونی فسانەی کووچەو وشارانەیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٨) هیچ کەسێ نەبووە کە سایەی گەورەییێکی کەوتە سەر
تۆ مەڵێ ڕۆژێ سەعاتێ دابنیشێ بێ خەتەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) دەمێکە ئینتیزاری هاتنی دەور زەمانێکم
لەدوونانم فەرق کا چونکە من موحتاجی نانێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) مەڵێ جننی هەموو شکلی بچێ شکلی مەلەک ناچێ
سلێمان قەت لەعیفریت و لەکورد هەرگیز وەلەک ناچێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) بەشانە هەر شەوێ ئەگریجە دابینێ هەتا سینە
ئیتر دڵ هەر تەپ و کۆیە دەزانێ وەختی تاسینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) بەبەرقی سینەیی شۆخی کە دڵ چاوێکی بینایی
ئیتر من ساحیب ئیعجازم کە موعجیز نووری مینایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) من بەزیوو زەڕ وتم بۆچی ئەدەی ئەی مەیفرۆش
مەی کە خالیس نووری ئیمان ڕوحی عەقلەو گۆش وهۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٤) ڕەشێنەی چاوی شەوقی دیدەنی یاری سپی کردووە
خووایا ڕووڕەشی کەی مانیعی دیدارە ئەم بەفرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) بەسەر ڕەق گەر لە برسا مردویی نامەرد مەبە دەمساز
هەزم نابێ کە ئەلفازی درشت ر و هارەیی ناساز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦٦) بازاڕی عالەمە کە بەقالی بەقالی یە
مەعنا لەمەعنایە قەسد خالی لەخالی یە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٦٧) لەکوورەی ناریا نەتوێیەوە واتێ مەگە قاڵی
خوری شی شی نەبێ نارێسرێ بکرێتە پۆی قاڵی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) وەک تریشقە ئاگر نەگرن هەوری ڕەحمەت ناگرن
نمۆدەها دەگرن بەقەد کێوێک و و عیبرەت ناگرن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) بۆچیمە ماڵ و چیمە بە باسی ژیانەوە
وەک نەخلی بەختی کوردەکە دیومە ژیانەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٠) بە قەسسابی وت مەڕ منت کەندوە پۆست
مەحالە ئیتر کەس بە تۆ بێتە دۆست
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٧١) قەلبی ڕەشە بەزاهیر ئەگەر چی سپیشە پۆست
تەفرە مەخۆ بە دوژمنی سەرزاری ...دۆست
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٢) خەوالووبوو برا بەختم وەیاخود هەر لە خەودا بوو
سوپای شادی لەدڵدا تیپی تێکدابوو لەڕەودا بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) باسی کوڵمی تۆ بنووسێ چۆن قەلەم گوڵ ناگرێ
یا بکا یادی دەمت غونچە وەکو و چل ناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٤) تا نەهاتی هەر نەهاتم بوو کە هاتی کەوتمە هات
جا بڵێم حەقمە بەڕێگەی ئێوە ڕێی هات و و نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٥) خۆم کە ئەوسا وەک بەڕق بووم وو وەکوو بەبا ئەسپەکەم
ئێستە کورتانم کەمن بۆتە کەرو گا ئەسپەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) مەبە غافل یەکێ بگرە دوو بەردە
کە دونیا هەر هەوایی حەڕڕو بەردە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٧)سوراحی چاوی فنجانی بە قوم قوم شەو کە هەڵهێنا
سەفی ساغر کەشان وەستان بە لەهجەی قامەتی مینا

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) مونتەهای بەرزی بە دیققەت تێ ئەفکرم پەستییە
ئیبتیدای حالی عەدەم دیارە نەتیجەی هەستییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) خۆم لە یادی خۆم ئەبەی گوایە ئەمە یادم ئەکەی
شادە مەرگم تۆ ئەکەی یەعنی ئەمە شادم ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٠) کەس لە فورسەت ناگەڕێ، کێ ئینتیزاری هەل ئەکا
خەلقی مەجبوورە لەگەڵ ئەم سایقانە هەڵ ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨١) هەموو ئەشیایی مەخلوقە نییە تازە نەبووبێ کۆن
بەمقیاسی بچووک و و گەورە گۆڕاوە لە ئێمە چۆن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٢) بەشەر تۆوی تەماعێکە یەکی دنیایی نیستیملاک
بکا ئەمجا خەریکە شەڕ بخاتە دامەنی ئەفلاک
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٣) تالیبی(..) جەنابەیەڕ قەحپەیە عالی جەناب
تێگەیێن مەتلەبتە بیکەم کردەوەی هەردووحیساب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٤) عەکسەکەت پڕ مەحفەزەی چاوە بەجێ جێم کردەوە
لایقی عەرشی دڵم بوو لوتفەکەت ڕێم کردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) کە ڕۆیشتی بە جارێ من دڵ و و جەرگ و وەهناوم کەوت
کە چوویتە(تانە)تانە سەرگلێنەی هەردو چاوم کەوت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٦) وەک مەدینە بێ نەبی بێ یان نەجەف بێ، بێ عەلی
شاری غەزنەش ئێستە بێ مەحموودە وەک داریکەلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) گەر لە خیلقەت دا ئەبووم حالی لە ئەحوالی حەیات
یا بەخەو ئەمدی سوئالی قەبرو بازاڕی مەمات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٨) گەر لە مەحشەردا نەبوومە مالیکی جەننەت شوێ
حوورو غیلمان و و بەهەشت و قەسرەکانم دەس کەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٨٩) ئەوانەی تۆ بە پیاوت دائەنان ئێستاکە کەی پیاون
ئەگەر پیاوان بێن لێرانەدا مەعلوومەبێ ناون
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) چاوم لە تۆ براوە براوە فەرەح لە دڵ
تۆ روو نەپۆشی بۆیە لە باخا نەماوە گوڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩١) ئەی مەی وەها بزانە کە تۆ نووری چاومی
ئەسبابی عەیش و رووحی ڕەوان و و هەناومی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٢) تۆ لە شەودا بی وەتەن من چۆن بڵێم نەورۆزمە
ئەم گوڵاڵەی ئاڵ و واڵایەی بەهار پیرۆزمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٣) چی لە کەوسەر کەم کە ئێستە من شەوی بێ بادەبم
خووا هەڵ نەگرێ من بە یادی حوورییان بێ بادەبم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٤)بۆ تەعەببوود گەر خووا خەلقی نەکرد قیسمی بەشەر
وەک مەلائیک ساکنی ئەملاک ئەبوون و ئەمر بەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٥) رووڕەشی وەک هاتووەدێ هەر لە جەبهەی غەریبەوە
رۆژهەڵاتی سووره روویان نەک لەوەختی حەربەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٦) تالعی سەیید برایم هەروەکوو رۆژی سەعید
شەو هەڵێ چونکە بەدایم عەکسییە شەوقی حەفید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٧)عەکسی ئەبرۆێ تۆ بووە هەڵهاتبێ مانگی نوێ
بەرقی ڕوخسارت بووە دەرکەوتبێ گەر پرتەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٨) بەجێ نایێ بە پوول پوول داعیەی جوود
گەرم نابێ بەتڕ حەممامی زڵ زوود
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٩)توخووا مەنعی مەکەن هەرچی بکا حاجی فەرەج
چونکە خوا فەرموویەتی (لیس علی الاعمی حرج)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠)ئەم شارە کە ئەشراف و توجاری چەلەبی بێ

ویرانە نەبێ کاری تەواوی جەلەبی بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠١)لەمن شەیداترە واعیز بەحوسنی سوورەتی قالە
تەماشاکەن لەسەر قیلی هەزار دەفعە نەلێ قالە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٢)من لە ناو ئەم کوردەدا چونکە ئەزاکەتیان نییە
حەز دەنگم بنووسی بنووسێ بەڵکو دەنگم دەرنەیێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣)باسی ئیسمی سەید عەلی بۆیە لە دیوانا نەبوو
ئیسمی (بسم اللە)م کەنووسی وەک جنۆکە دەرپەڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٤) لە ئافاقی فەخرا نەبوومە قەمەر
اگر شاە را شاە بودی پدر
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٠٥) ئالینە ئێسکی مە حەقی ئێوە تا رزین
وەک نەی خودا خودا لە حەشردا جوداجودا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٦) وەکوو ڕۆژێ لەمەغریب یەخخەدا بدڕێت و سەردەرخا
قیامەت هەلدەسێ وەک سوبحی مەحشەر سینە گەردەرخا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) بە مەنسوور و قەلەندەر قەت ئەبن ئەسکەندەر و و دارا
بەناحەق بابکەن خۆیان لەعالەم دا بەسەر دارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) بپێچە دامەنی موتریب بڵێ من کردم ئەونەیکا
دەخیلە فورسەتە ساقی عیلاجێ بەریەت و و نەی کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٩) خۆزگە بەو ڕۆژە لە دەرگاکەت بەشەق دڵ دەرکرا
فەزلی ئەربابی حەمییەت بۆ بەسەر خەلقا درا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) غەم ودەردە بەدەورمدا هەتا حوکمی بەسەر ئەڕوا
ئەجەل میوانە غەم غەمبارە یاری بۆ سەفەر ئەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١١) جوێنی تاڵی یار لە زەوقا مەززەیی شیرین ئەدا
کۆ هەکەن کەی ئەم قەرارە بۆ قسەی شیرین ئەدا

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٢) خەیاڵی عیشقی ڕووتە وا لەسەرما
بە ڕووتی بۆیە نیمە باکی سەرما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٣) جانانە بە ئەبرۆ خەبەری ماهی نەوی دا
سوبحانە چ بەرقێ بو بەیەک جیلوە بەوی دا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٤) نەقدی پی داغ زۆرە دڵ کەوتۆتە سەودایی فەنا
خۆ عیشق تەنها لەبەر لالە دوکانی دانەنا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) چینی سەری زولفت بووەتە فیتنە لەچینا
غارەتگرە چاوت لە بیلادی دڵ و دینا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٦) چەپەر وامەکە ئەو وەحشی غەزالە بێ وەفایی کا
خەیاڵیی نەبووە هەرنیشە لەگەڵ کەس ئاشنایی کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٧) منی لایق بە ڕسوایی شوکردیوە لە مەفتوونا
وەکوو لەیلا بە مەجنوونی کە قابیل دی لە مەجنوونا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) کە داغی نا بەسەردڵما وتی جاخوینی قەی ناکا
دەمی مینایی مەی گێڕا لەباخەڵدا بی قەی ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٩) دەبێ ئەهلی بەسەر فەرقی گڵی بەرپێت لە کل چ بکا
لەڕووتا غەیری زەم بولبول دەبێ تەعریفی گوڵ چ بکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٠) کە وەک ڕۆژ ئەو هەلات ئەستێرە ئاسا بووم لەخۆ ئاوا
وتم ئەم جلیوەیە چی بوو ئەوە دەردت بخۆ ئاوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢١) بۆ حالی من دیسانەوە شیوەن ئەکا هەوا
ئاچی کە ئاهی نیوەشەوی کەس بیا هەوا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٢) قەمەر ئەم جازیبەی کەی بوو نواڕی دڵبەرم پێما
نە شەوقی دیدەنم پێما، نەقووەی دەستم وپێ ما
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٢٣) ئینقیلابی دەهرە نەعنا بۆ بە پنگەو گوڵ گیا
پۆست نشین ئەولیایە پوست کەندوو ئەشقیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٤) بۆ خەت و و خاڵی ملی شیرین کە وەک کەو ڕێژرا
هەر ئەزەل خوێنی دڵی فەرهاد و خوسرەو ڕێژرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٥) سێبەرت ئەم عەسرە داری دا بە ڕووحی عەرعەرا
سوجدەیی شوکری کە پێ برد کەوت بە سەر تەوقی سەرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٦) درک و دەستت گەر هەیە حازر بەدەستت گوڵ درا
تۆ لە گوڵشەندا بزانە گوڵ بەغەیری چڵ درا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٧) خۆزگە ئەمزانی بەسەرمانا فەلەک بۆناز ئەکا
خەریی نادابی قەواعید بۆ بە ئەمری شاز ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٨) سەودایی سەری زولفە بە دایم لەسەرمدا
ئیسکانی نییە قەتعی خەیاڵە لەسەرمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٩) ناوم نەما لەمۆزرا هەر ما لەدەم ڕەقیبا
دەم سەگ نەکەوتووەکەس چ بکەم لەگەڵ نەسیبا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(١٣٠) دڵم کون کون بووە لازم ئەکا بکرێ کە تەق تەق جا
فیدای موژگان و ئەبرۆتم نیگاهی چاوی ئەبلەق جا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣١) بە غەیری داغی دڵ نەقدم هەچی بوو چوو لەبەر پێتا
سەرم مابوو بەسەرگەردی ئەویش کەوتووە لە سەر ڕێتا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٢) زەحمەتت کێشاوە ناپۆشی جەمالی تۆ حیجاب
ڕۆژ لە ڕۆژی ناکەوێ ئەرزو سەما بیتە سەحاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٣) ڕێ مەدەن نامەرد کە بێتە بەزمی گوڵشەن عەندەلیب
نازکە گوڵ حەیفە بێتە هەمپیاڵەی نانەجیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور).
(١٣٤) ناوی تۆ نابەم بەدەم ببێ لە دڵدا گەر تەلەب

ناو زگی تۆ خوانەخواستە نەک لە ئاهم بگری تەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳۵) بە بینینی شرووتی عیشقی من پەروانە بوو مەحجووب
کە زانی ئەم حیساباتە بە سووتن ناکرێ مەحسووب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۳٦) فلاتوون بۆ وتوویە نابێ قەت ئەمسالی خۆر جازیب
بزانە چۆنی ڕاکێشا بەڕووی یاری کە کرد حاجیب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳۷) خەڵوەتە مەجلیس زەمانی شەوقەسا لادە نیقاب
حیفە توخوا با لە ژێر هەورا نەمێنێ ئافتاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۳۸) تاکەی ئەدەی بە خەڵقی لەعەقل و وزەکا زەکات
کوردە دەکا لە بەختی حەیاتا حەیا حەیات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۳۹) بۆ گەدایانیان بەجێ هێشت پادشاهان تاج و تەخت
ئاسمان بۆ پارە وەک سەحرا ئەکەن یەکپارە تەخت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱٤۰) ئەو سەرووقەددە سەرکەش و من خاکساروپەست
چ بکەم خوواکە دامەنی جارێ بگرمە دەست
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٤۱) ئەم ئەهلی کەمالە هەموو حەیرانن ومەبهووت
ئەم ئەرزە لەدووت بۆچی کە لەرزایەوە ئەبزووت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٤۲) هیچ کەسێ ناوی شکەنجی پەرچەمی دڵبەر نەبات
با حەیای مەجمەر نەچێت و و ئابرووی عەنبەر نەبات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱٤۳) لە گوڵشەن لالەیێکی دی دڵم داغی دڵی پشکووت
وتی ئەم لالە شیرینە بەفەرهادم ئەکا زوو جووت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ).
(۱٤٤) لە سەرڕوو پەرچەمت کردوویەتی تەشریحی ئاینێت
مەسیحی بێ ئەگەر ئەهلی موحیببەت دێتە سەردێنت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٤٥) شەمس دەشکێ دڵی بکرێ قەمەر تەشبیهی ڕوخسارت
شەکر ئەتوێتەوە ببیێ ئەگەر شیرینی گفتارت

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٦) لە لوتفی دەمدەمی ساقی سەخایی حاتەمم دەس کەوت
فشاری نەشئەیی سەهبا لە دەم جامی جەمم دەس کەوت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) زمانم شەق نەبا یەکدەم ئەگەر بێت و نەبا ناوت
بە کوێری دادەنیشم گەر لەبەرچاوم نەبێ چاوت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٨) بەبێ دەستی نەبن ئەهلی موحیببەت سەیری تاسەردەست
کە کەس نەیبردووە هێشتا لە دنیادا هەتا سەردەست
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٤٩) سەیری من کەن ئارەزووتانە ئەگەر سەیرانی دۆست
عاشقی ڕەوشەن زەمیرە ئاوێنەی ڕەخشانی دۆست
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٠) نەوەک جارێ هەزار جارێ ئەکەم ئەم جەژنە پیرۆزت
نیلاهی کوللی شامێکت بێتە سوبحی نەورۆزت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥١) وەکوو ڕۆستەم کە دێوی کرد بە تیغی زۆری بازوولەت
بە شمشێری زمان ئەیکەم ڕەقیبی لەعنەتی دوولەت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٢) زەمینت نایە کەشکۆل ئاسمانت خستە سەر کۆلت
بنازم هیممەتی مەجنوون بەخۆت و و کەوڵ و کەشکۆلت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٣) هەموو فیتنەی زەمانە کەوتە گۆشەی چاوی فەتتانت
بەڵێ ئاشفتەیە عالەم لەبەر زولفی پەرێشانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٤) مشک و عوودو عەنبەرە خاکی سیاهی کۆی غەوث
نەخلی توویایە بەراستی قامەتی دلجۆیی غەوث
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٥) وەک گوڵشەنە کولخەن بە گوڵی ڕوویی حەوادیث
وەک کولخەنە گوڵشەن کەئەدا بۆیی حەوادیث
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٦) من غولامی تۆم تەنەزوول قەت نەکەم بۆ تەخت و تاج
بێ سلێمانی دەکا هودهود بەتاجی ئیحتیاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١٥٧) دووكەڵی ئاهم ستوونە هەڵدرا خەیمەی ئەوج
ماڵی دنیا تێک ئەدا دەریایی فرمێسکم بە مەوج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٨) مەستی سورمەی نازە چاوت نێرگسی شەهلایە بۆچ
زوڵفی ئەفشانت نموونەی تووڕڕەیی لەیلایە بۆچ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٩) تاکەی ئەکەم بەدیدە ووداڵ ئینتیزاری ماچ
تاکەی ئەکەم لە سەفحەیی ڕوودا شکاری ماچ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعلان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٦٠) زمانی لاڵە خامەم هەر لە باسی ئەودەمە ئەفسەح
قسەی بێ خوێم بە زیکری بەستەی ئەولێوانەیە ئەملەح
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦١) من لە ئیلتافی دڕۆم پێ خۆشترە جوێنی سەریح
زەهرە شەککەر خەندەیی دڵ تاڵی لێوی دەم مەلیح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٢) بێنە مەی ساقی دەخیلە مەی ئەدا قووەت بە ڕووح
من ئەکەم کەشفی دو دنیا هەر بەیەک چاوی سەبووح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٣) ئەهلی دنیا نین ئەوی پیاون لەکن ئەهلی سەلاح
گەر دەڵێن پیاوین لە دنیا بۆ ئەکەن خۆیان نیکاح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٤) ئەیدیوە شەو بە عومری بووە ئافتابی سوبح
یاڕەب چ ڕووڕەشە ئەوی ئەیدی حیسابی سوبح
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٦٥) ئاعیلاجە عاقیبەت سەر ڕەق ئەچێتە سەنگلاخ
چەند بەمەعنایە وتوویانە قەدیمی: شێخ وشاخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٦) دەردەکەوت ئەوسا بەنادر جاریەجاری ئۆف و ئاخ
ئێستە دەبێتم و دەبینم پڕ بە شاری ئۆف و ئاخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٧) وابەگوڵ ئارایشی دا گۆشەیی دەستاری شاخ
خۆشە بۆ سەیرانی ڕۆژی حەزرەتی دڵداری شاخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٨) تا دەماغم کەیلی عەتری زوڵفی بوو شەوبۆم ئەکرد

وام نەزانی پووشی وشکە بۆی گوڵی شەوبۆم نەکرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱٦۹) بۆ دڵم لەت لەت نەبێت وو بۆ نەچێ عومرم بەباد
من پەرێشانی زولف بم شانەیی شمشاد شاد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷۰) بۆتە شوهرەت بۆ عەجووزێ فەرقی فەرهادی شکاند
باسی دنیاکەن کە ئەستۆی چەندە شەهزادی شکاند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۷۱) هەر ببێ ڕەببێ سلێمانی بمێنێ قەومی کورد
وەرگەڕان بادانەوە ئیشی ئەوانە دەست وبرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۷۲) سوێندی درۆ بەبەختە لە تەختەقوماری نەرد
وەرنەگەلێ دەمێ بو لە جێی خۆی ئەبوو بەبەرد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۷۳) لە ئاوو ڕەنگی ڕووت بلبل کە قەترەی بوو گوڵاوی برد
حەیای ئەو دوو دەمانە گەورەیەی غونچەو گوڵاوی برد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۷٤) بەزەربی تیشە بازوویی موحیببەت قەسری شیرین کرد
ئەڵێن خۆ کۆهکەن حەشری بە یادی لێوی شیرین کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۷٥) کەسەر ڕوخساری داگیرساوی ئائەگریجەیی وەک عوود
لەسەرمەجمەر خەیاڵی مشکی چینی کردە دەر وەک دوود
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۷٦) خەیاڵم کرد لە سۆزی فیرقەتت شەرحی لەسەر کاغەز
بنووسم ئاگری تێ چوو (کە) گرتیشییە بەر کاغەز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۷) یەک قەترە ئاوی تیرە لەبەحری کەوان لەزیز
یەک ساعەتی ویسالە لەتوولی زەمان لەزیز
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۷۸) قەت چنارەی پێ مەڵێن ناوم ئەوانا بەردودار
غەیری باڵای وەک سنەوبەر فەرمووکەی بوو بەچنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۷۹) کاسەی کەل و وێرانەیی دەروێش وقەلەندەر

بێ فەرقە لەگەڵ جامی جەم وتەختی سکەندەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٠) شەوقی وەسل و سۆزی هیجرت وەک یەکن نیزیک ودوور
من دەسووتێنن کەوایە تۆ لە ئاگر بە بەدوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨١) دەکا یەغما بکا جانان لەگەڵ فەردی بەشە شەر
لە دڵ شەوق و لەدەم زەوق و لە مل تەوق و لە ئەفسەر سەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٢) بە لەیلا بۆ ئەڵێن مەجنوون کەمرد دێوانەیی کەمتر
لە(دار العشق)ی دنیادا بڵێن فەرزا نەبێ کەمتر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٣) دڵی هەڵناگرێ دنیا لە حوببی دڵبەرێ زیاتر
گر نەگرێ گەر فەلەک بیبێ لە میهری ئەنوەرێ زیاتر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٤) بەحرە نەشئەی مەی شەپۆلێکی ئەکا دڵ غەرقی نوور
خان و مانی عەقل ئەسووتێنێ بە چاوی بەرقی نوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨٥) بەڕۆژ گیراوە شەو بنوارنە ئەترافی زوڵفی یار
چلۆنی من بنووسم جائیتر ئەوسافی زوڵفی یار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٨٦) قەت مەکە شەکوە لە ڕەفتاری کەچی ئەفلاکی پیر
مەنزلی دوورە هەدەف هەر کورت ئەهێنێ دیارە تیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨٧) هەر برشتی زوڵفی یارە دارویی بیماری مار
هەر بەمەی دەکرێ دیارە چارەیی زەهری خومار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨٨) وەه چ خۆشە بیبێتە بەحری بەڕ
بەڵکو ئێمەش بکەین دەمی پێ تەڕ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٨٩) شەکوەیی ئەغیاری خۆم کەم ڕەببی یا ئەغیاری یار
چاری سەریا دڵ بکەم چ بکەم لەگەڵ دووچاری چار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٠) نەشئەی خومارە مایەیی رووحی ڕەوانی ڕەز
حوزن و و مەسارە ڕەنگی بەهارو خەزانی ڕەز

(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـيـل فـاع لن)×٢(موزاريعی هەشتی ئەخرەبی مـەكـفـووفی مەحزووف).
(١٩١) چارە دەرهێنانی ریشەی رووحیە مەردی نەساز
تێک نەدا قانوونی عوشرەت ئەو تەڵەی دەرچێ لە ساز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٢) وەکو تەیرێ کە کەوتە چنگەڵی باز
لە چنگی تۆ دڵم نابێ سەرەفراز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩٣) خوا بە وەی داوە لە مەیدانی عەشقدا بۆتە تۆز
گەردی هەڵساوە دەکا داوێنی خۆیان بەقیەدۆز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٤) سەیری نووری بادە بۆتە مەشعەلی رووممەت فرۆز
ناوی روونە ئاگری روونی کە خستۆتە برۆز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٥) تۆ وەکوو خۆر تا نەخەیتە سەر سەرینت سەربەناز
بەدری کامیل لەم کە لە سەر نایەنێتە دەربەناز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٦) سەتری ئەحوالی قەبیحی پێ ئەکا کاکم بەنوێژ
دامەنی دەس ناکەوێ میسلی(ولا الضالین) درێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٧) فەلسەفەی لوقمان لە کن ئەو زاڵمە ناکا فلووس
چی لە ئەسبابی دەکا لایق بەزاوا بێ عەرووس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٨) تێ نەگەیوی بەم حەدە خۆشە کەشێتی خوانەنەناس
وا ئەزانی عالەمی ناسیوە بۆتە خوا شوناس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٩) زەرڕەیێکی شەوقی رووتە ئەی سەنەم یا رووتە شەمس
یا بەرەش گرتوویە بەندی سیسلیسلەی گیسووتەشەمس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠٠) کەس نەبوە نیشە هیچ کەسی کەس لایی بێ بەکەس
ناکەس هەیە کە ناکەسی وەک خۆی بکا بەکەس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠١) خۆشە سەرشانم بەباری زەحمەتی دنیا بێ ریش
تا قیامەت نەک بەباری مینەتی نامەرد وخویش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٢٠٢) دووڕەقیبی بووکە عاشق خوێنی کەوتۆتە بەلاش
ئەو سەگ وو گورگە خوایا قەت نەبەن هەڵمەت بەلاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠٣) ئۆخەی ئۆخەی چەندەیارم نازەنینە شۆخ و خۆش
وەک کریدارە بەخەندە وابە غەمزە خود فرۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠٤) ئەگەر جەننەت بە مەیلی تاقە شێخێکی خووا کابەش
خووا شوکرە هەموو جەننەت بکا بۆ خۆی بەتەنها بەش
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٥) تۆدوژمنی گرووهی وەفایی بە ئیختیساس
زیاتر لەگەڵ منایە جەفایی بە ئیختیساس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٠٦) یارەب لە دەستی ئەهلی تەلەب کەی حەیا خەلاس
ئەهلی غەنی لەحیرس و لە حاجەت گەدا خەلاس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٠٧) نەدەقلەم پێ دەمێنێت و نەدەم مێنێ زمانی عەرز
کە دەبینیم بلێم چی نیمەیارایی بەیانی عەرز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبەغ)
(٢٠٨) تا لەسەر ڕوو دەرنەکەوت ناساری شەرح و خاڵ وخەت
نەمئەزانی بۆچییە تەرتیبی ئیملاو خەتت و مەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٩) شەبیهی زولف و خاڵ و رووەمەتە سەفحەی موجەوهەرخەت
نەزیری سەروی قامەتییە بە ڕەعنایی موشەججەرخەت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٠) بە دڵتەنگی لە خەندەی ئەو دەمە وادیارە ناکا حەز
لەشەککەرمیسلی تووتی ئەوکەوی کۆسارە ناکا حەز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١١) لە باسی کەوسەرا بۆمن ئیشارەی چاوی کرد واعیز
قیاسی مەی چ غەددارە بە چۆڕی ناوی کرد واعیز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٢) غەیری ئەسراری جنوون نابێ بکا عاشق سەماع
ڕووتییە گەر دەست بدا بۆ عاقلان ئەمڕۆ مەتاع
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٣) شاعیر شەهە کەتاجی مورەسسەعیەتی مەتلەع
قابیل بەخۆیە تەختی موجەوهەر وەکو مەقتەع

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١٤) لەژێر فەقیانە یا یە دەستی ئیستیغنا دڵی قانیع
لەنووری مەعریفەت لە بریزە وەک مینا دڵی قانیع
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٥) من لەسەر تۆم کردووە ئیقلیمی دڵ جانا فەراغ
کەیفی خۆتە تۆ ئیتر ئەیکەی بە کوڵخەن یا بە باغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٦) حەرفی ناساغی بەجێم لا چاکە نەک بێجایی ساغ
کاسەیی گڵ بێ لەمەی پڕ، خالّی نەک مینایی ساغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٧) سەیری حەربەی عیشقی جانان کەن کە هاتۆتە مەساف
ئەبرو وا مەھ لەتکەرە موژگانە تیری دڵ شکاف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٨) ئەما ئەقدەم لە داغی دڵ ئەبێ ئەمجا بکەم مەسرەف
کەمەداغم مەگەر حەسرەت منی داتا بەکەم مەسرەف
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٩) لەگەڵ ئیدراک و عەقلا فەزلەیە تەمسیلی ئەحووسەرف
کە بێ دەستی مەجالە مەنعی حاتەم کا لە ئەخزو وسەرف
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٣٠) ئاشکاری کرد هەموو ئەسرار و خۆی پەنهانە عیشق
پڕ بەکاشانەی وجوودە جانەیا جانانە عیشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢١) دەخیلت بم لە شاخ و بەردو تەقتەق
ملم ئەشکێ ئیشارەم کە بە تەق تەق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٢) وەختێ شەفەق لە غەربەوە یارم کە کەوتە بەرق
عالەم وتی قیامەتە خۆر غەربی کرد بە شەرق
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لان)×٢(موزاریعی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەقسوور).
(٢٢٣) دەس لەدەریادا دەبا بۆ پووشێ ئینسانی غەریق
ناعیلاجی مەرد ئەکا ئەلبەت بەنامەردان رەفیق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢٤) قەت مەکەن عاشق بە سەربەستی بەیانی ئیشتیاق
پڕ بە دنیایێکە (..) و زالم و ئەهلی نیفاق

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢٥) هەر لەگەڵ ئەم کائیناتە هاتووە دنیا بەبووک
مێردی هێشتا دەست نەکەوتووە چەند گەڕا گەورەوبچووک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢٦) قەومی کوردن ئەم گرۆهە ئەی ڕەفیقان، یا مەلەک
ئەرزە گەییە ئاسمان یا بۆتە فەرشی ئەرزفەلەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٧) لە دڵما ئەو بتە دڵ تەنگ بو چا بوو شەعبەدەی ئەفلاک
بە شمشێری قەزا زووکردی سنگم وەک گریبان چاک
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٢٨) شەهنشایە شەهیدی عیشق بەسەد ڕەنگ
ئەدا زینەت بەتابووتی وەک ئەورەنگ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٢٩) بە خوێنی ئێمە باقل لێوی قەت ئالوودە ناکا مەرگ
ئەڵێی تریاکییە مەیلی مەیی پالوودە ناکا مەرگ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٣٠) نا بە جایی کەس ئەدی حەتتا لە دیوانی ئەسیل
هەر بەنا ئەسلی بزانن زالمی ئەحمەق دەخیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣١) قەت مەکەن بۆمن حیکایەی عەندەلیب و باسی گوڵ
پڕ لە ئەشئەی حوسنی یارە تێک هەڵێ بەویاسە دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٢) فەرش و باڵینە لەلانەی بولبولانا دڕک و داڵ
بێ بەلابێ وا دەگوڕێ گوڵ لە ئەهلی حاڵ حاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣٣) ڕۆژی وەسڵێکم ئەوێ هەروەک شەوی هیجران بەتوول
تا لەنیسبەت میحەتم دا ئارەزووم بێتە حوسوول
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣٤) عاقل بەپووچی زانی کە هێنایە بەر خەیاڵ
دنیا برا لە خەزاوە یا سەربەسەر خەیاڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور).
(٢٣٥) شەهیدە ئەو کەسە هەڵسێ لە قەبری نووری وەک مەشعەل
بەخوێنی ئەو دراوە دیارە شمشێری برۆ مەسقەل

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٦) نووسی حەرفییەن کە زولفی ماچی ڕوومەتییە حەلال
بێ بەلایێ خاڵی نوقتەی کرد ئەوا بۆتە جەلال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣٧) وا عەجەب ماوم کە ماوم بۆ بەبێ تۆ نامرم
وام ئەزانی کەلکی ئانی هیچی دڵبەر ناگرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٨) بەتوورەی پەرچەمی شۆخێ دوچارم
نەڵێی رووسم ئەسیری دەستی چارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٩) غەرامافۆتێکی دەستی زەمانم نیمە تاوانم
کە تەریخی بەشەر موحتاجە گوێ بگرێ لە قاوانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٠) تەماشای بەرقی ڕوخسارت نەکەم حەقمە لەبەرچاوم
لەگەڵ فرمێسکما ڕووحی ڕەوان ئەڕوا لەبەرچاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤١) خەلاتم خەلعە گەر بەرگی درۆ بۆبەر زەمان نەبرم
نەڵێن دەمرووتە گەر کالا بەقەد باڵای زەمان نەبرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٢) سوراحی واعیزی ڕەندانە بێ دەنگ تا ملی نەگرم
لەوەعزا وەک قەدەح گوێ چۆن لە دەنگی قولقولی نەگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعلین)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٣) لەبەر ئەبرۆت شکاتی چاوی مەستت قەت بەدەم نابەم
لە ماڵی کەعبەدا سوجدە دیارە بۆ سەنەم نابەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٤) لە عیشق و و غەم کرا ڕۆژی ئەزەل تەرکیبی مەعجوونم
کەمیشە بەم حەدە ئەمرێ کە مەحزوون و کەممەفتوونم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٥) لێم گەڕێ شینێکی ڕەنگین با بکەم بۆ حاڵی خۆم
دیدە داوێنم بە گوڵشەن کا لە خوێنی ئاڵی خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٤٦) جگەر خوێنینی لێوی ئاڵ و دڵ زووخاڵی زووخاڵم
دەمی پشکۆم وەکوو یاقووت و وەختێ عوودو زووخاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٢٤٧) به لێوانی برین دەگرم دەمی تیغی دەوەستێنم
بەقەد خوێنم هەتا ئاوی حەیاتی تازە دەستێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٨) نەنۆشی ئاوی گوڵ بولبول منیش نەینێمە سەردەم دەم
نەبێ ئەو شیوەنی گوڵ گوڵ بکا، من گریەیی دەم دەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٩) لە داوی میحنەت وجەوری زەمانە ئێستە ئازادم
کە پابەندی سەری زولفی پەری ڕوویانی بەغدادم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٠) وەفا پێوەندی کردووم و موحیببەت کۆت و زنجیرم
وەگەرنە دەست و پێ هەر باقییە مەعلوومە تەدبیرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥١) بە کوێری چاوی دوژمن پێت بڵێم ڕوتبە و مەقاماتم
غولامی پیرم و فەڕاشی ئەیوانی خەراباتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٢) تەماشاکەن قوڕێکی شل ئەپێوم
بەکاسەی دیدە خوێنی دل ئەپێوم
مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥٣) دڵ برینداری نیگاهی دیدەیی غەمازی تۆم
کوشتەیی بێ نازی جەمعی کوشتەگانی نازی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥٤) بەستەیی زنجیری زولف و داغداری خاڵتم
ئەی سەنەم شێتی زڕەی زنجیرەیی خڕخاڵتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥٥) کەوەک شەونم لە داوێنی گوڵا دووری خوشابێکم
لە میعراجی موحیببەت دا نیساری ئافتابێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٦) لەگەڵ ئەو شۆخەدا غوربەت ببێ یادی وەتەن ناکەم
کە بۆسەی ڕوو مویەسسەر بێ تەنەززول بۆ دەهەن ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٧) لە ڕووی تۆدا نەبێ شەرتە وجودی خۆم تەلەف ناکەم
کە ڕووحم عائیدی تۆیە فیدای تۆ بێ ئەسەف ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٢٥٨) من بە مەجنوون دامەنی مەحزەن کەلامی تەفرەقەم
وامەزانە هەر مناڵانە خەریکی شەق شەقەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥٩) ئیلاهی ئەم گرۆهی کوردە بێچارە چ مەزلوومن
بەشەوقی دەبنە پەروانە بەکبریتی ئەڵێی موومن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٠) من وپیری خەرابات و دەری مەیخانە تامردن
من و و ساقی و مەی و جام و و قسەی رەندانە تا مردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦١) تورفە شۆخێکی وەکو یاری ئیترنابێ جیهان
قەترەیێکی گەوهەرە دەریایەکی ناوی نیسان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦٢) شەهنشا ئەو گەدایانەن لە تەختی دامەنا گەردن
کە چوونە عالەمی باڵا ئەکەونە عەرشی سەرگەردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٣) دیارە پشت لە مردن بەستنە خۆ روو لە تۆکردن
قیامەت هەڵبستی خۆشە لە ئیشی رووبەروو کردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٤) گەر تەقازای عیشقە هەڵکەندن رەفیقان بێستوون
با بە تیشەی ئاهەوە هەڵچم لە چەرخی بێ ستوون
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦٥) لەسەرخۆچوونی عوششاقە ئەگەر حاڵی لەسەرخۆبوون
لەسەرخۆبوونی مەخلوقاتە حاڵاتی لەسەرخۆ بوون
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢٦٦) بەبێ جیلوەی گوڵی روخساری شێوەی یا سەمەن مەحزوون
دڵی نەسرین پەشێواوو لیباسی نەستەرەن مەحزوون
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢٦٧) زولفەکانت وا لە دەوری ئەودەمە جەولان ئەکەن
هەر ئەڵێی دووماره پاسی چەشمەیی حەیوان ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦٨) گەڵی مل پان و سەر زل تووشی من بوون
وەهام زانی کەسوننێ سەیر ئەکەم جوون
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٦٩) تاجدارە گوڵشەنی حوسنە گوڵی خەندانی من

شۆری بولبول کەی ئەگاتە زەمزەمەی گریانی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷۰) هێند وتم خەلقە مەبن عەیبە ئەوەندە دووزمان
وا لەداخانا شەقی بردووە زمانم بۆتەدوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۱) بۆ بە ئینۆکی ئەسەف ئەمجا ئەکەومە سەنگ جنێن
کەوتە دەم عالەم کە ناوم هەروەکو و نەقشی نگێن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۲) ئەوکەسانە دائیما مەنزووری دوودیدەی سەمان
وا بە کەیف و ئارەزووی دەوران لەسەر ڕەقس وسەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۳) ڕێگەمانەبۆ عەدەم دنیا کە ئێمە ڕەهرەوین
لەم کونی گەروە هەتا بێ سروە نابێ بسرەوین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷٤) با لە ناوا خەلقە ناوی سوونی زەن هەر هەلگرین
یەک بەیەک بی نێن و عیبرەت با لەدووی ئەحوەل گرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷٥) عاشق و و سۆفی لە خولقا ئەم مەلەک شەیتانە ئەو
پیری بادەو شێخی تەکیە ئەم بەشەر حەیوانە ئەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷٦) باڵی کێشاوە بەسەر حوسنا لەدوولاوە برۆ
وەک هوما گەییە مەقامی پێی لەسەرچاوە برۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷۷) ڕۆیوانن خوا پێداووماوەوەن خوا پێ نەداو
خۆزگە بەو سەیدانە بێ پەروا چلۆن کەوتوونەداو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۸) نامەوێ ڕۆژی ڕەشی عومرم هەموو بابێتەشەو
ئەشک ئەگەر بێلێ بنووم و دڵبەرم گەر بێتە خەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷۹) کێ هیلالی دیوە شەق بێ ماهی نەخشەب بێ بەگۆ
تیفلی چاوی یار ئەکا یاری بەسەرکوڵم وبرۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸۰) دڵ لە دنیا دەرچو خۆ دنیا لە دڵ هەر دەرنەچوو
چارە دەرچوونە هەتا عیززو شەرەف زیاتر نەچوو
((فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(۲۸۱) که ئەوزاعی جیهانم دی قەناعەت عەینی سەروەت بوو
گەدایی رەحمەتی حەق پادشاهی حەققی زەحمەت بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸۲) سەیری عینوانی نیشارەی ئەمر ئەدا مەعنا برۆ
یەعنی گەر نیتە برادەر مەیلی شیربازی برۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸۳) بێستوون قوزە سەنەم نیسبەت بە ئیستغنایی تۆ
حەقیە ناگاتە خەوی شیرینی گەردی پایی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸٤) لە باسی زولفتا جانا قوسوورم بوو بە مووفەرموو
رەزام هەڵماوەسی ئەمما نە ئاڵۆزێ بەشەرتێ موو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸۵) ئەگەر چی پیرە دنیا سەیر ئەکەی هێشتا کو منداڵە
وەکوو میوەی شەرابدوو رزیوە رەنگی هەرکاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸٦) مەکە مەنعم لەبتخانە کە ئەتدیوە سەنەم کامە
لە جەننەت کەی ئەکەی واعیز کە نەیبینی ئیرەم کامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸۷) شێواوە پەریشانە دڵم حەقیە کە تەنگە
مەحروومە لە دیداری کەسێ شۆخ و قەشەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(۲۸۸) من لە عالەم چوومەدەر چیمە بەسەر ئینسانەوە
ئێستە ئینسانم کە چوومە مەسڵەکی حەیوانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸۹) لە ئەحوالی زەمانە گفتوگۆ ناکەم خەرافاتە
هەموو عالەم کە سەرمەستی مەیەو دنیا خەراباتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹۰) بە پوولێ نایەوێ ئەو شۆخە هەرچی نەوعی کالایە
بەبێ کالا تەماشاکە وەکوو گوڵێ ناڵ و والایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹۱) لەسەر روخساری گوڵێ شاخی سەمەن ئاسایە ئەو زولفە
بەسەر پشکۆوە هەروەک عەنبەری سارایە ئەو زولفە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹۲) دوری ئەشکم لە عەکسی خوێنی جەرگی عەینی یاقووتە
وەرە ئەم خەزنەیە لێوانی یاقووت و دوری رووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٢٩٣) له زولماتی شەوا جانانە شەمعێکی شەبستانە
شەرابی کەیفی عوشاق و نیشاتی بەزمی مەستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٤) بۆ دیدەنی جانانە عەجەب بوومە سەیارە
گاهێ بەشەمەندووفەرو گاهێ بەتەیارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩٥) هێند دڵم موشتاقی تاق و و جووتی کەعبەی ئەبروە
وا لە عەینی فیتنەدا سوجدەی بەقیبلەی بردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩٦) تەهی دەستە سەخی ئەخزو عەتا هەروەک قەمەر بەشیە
خەساری ڕەنجی مومسەک نانەسک وەک ڕەنجبەر بەشیە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٧) لە عەکسی دەستی ڕەنگینت دڵی پەیمانە ڕەنگینە
لە خۆشی لێوی شیرینت مەی ومەیخانە ڕەنگینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٨) لە دنیادا ئەوی باقی بمێنێ نیک و بەد نامە
حەسەد ئەلبەت بەبێ تاوان دەبا هەرکەس کە بەدنامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٩) خوێنی دڵی فرزانە بە دیوانە حەلاڵە
بۆ کافری موتلەق مەی ومەیخانە حەلاڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠٠) ئاسمانی فیکرە ئەرزی پاکی دیوانی قسە
عەرشی قەلبی خاس و عامە تەختی سولتانی قسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠١) تۆ بە چاوی سورمەدارو زولفی مشکێن نافەوە
ئاسکەکەی دەشتی خەتابووی کەوتییە ئەترافەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٢) ئەزانم قاتلم کێیە چ حەققێکم بەسەر تۆوە
ئەوە خوێنی دڵە ئەتکێ بە برژانگ و بەئەبرۆوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠٣) دیدە بۆ مەغشووشە لێلایی بەسەردا هاتەوە
هیجرەتە تەشریفی دووبارە لەدەردا هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٤) ڕەفیقی من بەشەو تەیرێکە دەگری دایما تاقە
ئیتر بۆ چیمە هەمدەم نامەوێ ئەم گونبەدوو تاقە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٣٠٥)جانا وەرە دەمێکە دوچاوم لەرێوەیە
حەشرە مەزەننە بۆیە دوعالەم بە پێوەیە
(مفعول فاع لات مفاعیلن فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠٦) وەختە ساڵێکە کە رۆژێکم نەدیوە هەرشەوە
مردنە ئەم حاڵە یا ئاخر زەمانە یا خەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٧) دەک فیدات بم شاهبازی خێلی خووبانم وەرە
تووخووا ڕەحمت بێ کەبکی خەرامانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٨) ڕووم لە تۆیە پرتەوی خورشید وماهم بۆچیە
خاکی بەرێێت تاجی سەرمە تەختی شاهم بۆچیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٩)موژدەبێ یاران ئەڵێن تەشریفی جانان دێتەوە
وەک هیلالە قامەتم تابەدری تابان دێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١٠) بەکفری پەرچەمت کوێری دەبینم نووری پرچاوە
بەنووری ڕوومەتت چاوی منەوەر کوێرو داماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١١) لە پارسەنگی گەدایانی عشقدا شانییە سووکە
من و ڕووی یار ئەووپارەی دلی مسکینی مەفلووکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١٢) نازی گەردوون بۆ ئەکێشم ئەوبەڕۆژی رووتەوە
من بە ماهی نەخشەیەکی شوعلەدەر وەک مووتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١٣) لێم گەرێ واعیز ئیتر سوورەت پەرستی کارمە
ئەم جەلالە سەیری عەکسیی دلفرێنی یارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١٤) یووسفی من سەد زولێخا عاشق ومەفتوونییە
سەدهەزاری میسلی لەیلا هەروەکوو مەجنوونیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١٥) جەلالی سەرکەشانی باغی عالەم جوملە بەربادە
مەڵێن سەروی سەهی قامەت لەتەرفی گولشەن ئازادە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١٦) خەوم دیوە موعەببیر دڵ حەزینە
نیشانەی شادییە عیززەت قەرینە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۱۷) وەتەن عەزیزە دەخیلە مەڵێ گڵی خاکە
گڵی کلێکە کە سوورمەی عیوونی ئیدراکە
مفاعیلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳۱۸) مەکتەبە چاوی وەتەن بیلبیلە تیفلی میللەتە
گەرنەبێ مەکتەب وەتەن کوێرێکی ساحیب زیللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۱۹) هەرنەبوومایە بە دەردی عەشقی یاری مویتەلا
جادە بووم قیرووسیا ڕۆژێ دوچاری سەدبەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۲۰) لەملیا بەختی من ڕەش بوو بە دەورەی خالیا ناڵا
لەمل دەستی کە هەڵگرت زولف بە لێوی ئالیا ناڵا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲۱) ڕەقیب بۆ بەزمی خەڵوەتمان کەهاتی
وەکوو دووپمەڵ لە جێی نازک دەراتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲۲) نەی دیجلە لێڵ و وێڵی سرشکی ڕەوانی کەی
وەک تیری دڵ شکافی لەبەحری کەوانی کەی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۲۳) زەمین نارایشی خۆی دا هەوا کەوتۆتە فەرڕاشی
بە غونچەی تازە پشکووتوو ئەکا عالەم گوڵاوپاشی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲٤) کە دنیا بێ بەقابێ من لە ئومێدی ژیانم چی
وجودێکی نەبێ ڕووحم لەجلد و ئیستیخوانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲۵) وەکوو بیستت لە قەیسەر قەسروکیسرا بوو لەکەی خاڵی
لە دیوانی شەهنشاهان جیهانت دیووەکەی خاڵی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲٦) لە بورجی پەرچەمی کێدایە بەرقی داوە لاجانگی
لە سوبحی سادقیش بەڵکو سپی تر بوو لەشەودانگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲۷) پڕی نووری موحیببەت کا کەسێ ویستی دڵی نەشکێ
بەبێ ئاگر تەیارە فەرموو بفڕێت ووپەلی نەشکێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲۸) قەمەر ڕەنگی لەروو دەبڕێ کە بکرێ باسی ڕوخساری
کە نەیبینێ کوڵمی هەروەک گوڵ کەلافی مشکی تاتاری

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢٩) بەوەم زانی فەلەک ڕەوشەن زەمیران دایم ئەفرۆشێ
کەسەر دینێتەدەر ڕۆژێ بە زوڵماتی شەونەپۆشێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣٠) غەیری ئەم سیانە لە گوڵشەن مەنعی من ناکا کەسێ
باغەوان یەک بلبلان دوو خاری دامەنگیر سێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣١) وەرە ئەی دڵ لە قورنیشە لە هیجرانا کە قورپێوی
بڕێژە ئەی جگەرخوێنت کە موحتاجی دەم و لێوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣٢) نیمە یارایی نیگاهی(غ،م،ز، ه)
غەمزە دلدوزە لەتم کە تو بە(ش،ی،ر)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣٣) نەپشکووت ئەودەمە وامایەوە نیشکالی دڵ جارێ
دەچ بکا غولغولەی بولبول نەگاتە سەمعی گوڵ جارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣٤) بەهای یەک کلکەتوورە گەر کلی تووری بەکلتووری
بەرێ بۆ ئاهوویێکی مەستی نازی دیدە مەخمووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣٥) نامەدرییە بەمەردی ئەڵێن خەلقی سەرچلی
درکی نەبێ بزانە ئەکا ئاخۆ گوڵ گوڵی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣٦) چا کەم لە کەس ئەدیوە برا مەرحەبا نەبێ
چی دەردەچێ لەکیسە قسەی سادە بانەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣٧) ببڕین وەرە با لەم غەزەلە تازە کەوایی
بەو شەرتە کە بیبکەیتە بەر ئەم جەژنە کەوایێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣٨) لەم مەسافی عەشقەدا عاشق دەبێ، بێ سەرکەوێ
داری مەنسوورە بەناهەق کێ هەیە بێ سەرکەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣٩) لە خوێنی خۆم کەنووسی پیری مەی فەرمانی ئازادی
فەرەح کەوتە دڵی دەروێش وسۆفی کەوتەنشادی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤٠) لەگەڵ ڕوومەت بڕۆت هاتۆتە مەیدان و و جەدەل دێنێ
هیلال وخۆر لە مەغرییبدا نموونەی ئەو مەسەل دێنێ

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤١) لەمن دڵ با وەکوو دنیا هەتا مەحشەر تەوەللابێ
وەکوو مەجنون د ڵ و و دنیا فیدایی چاوی لەیلابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤٢) ئەگەر گوڵ بێت و شێوەی ڕوومەتی جانانە بنوێنێ
درک دەگری بیابانی سەراسەر یەخەئەدڕێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤٣) بێ قەدرە کە حالی ئەوی نەی مابێ کەمالی
بەم حالە مەحالە کەبێ حالی لەحالی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٤٤) دڵ دەزانێ بۆ لە شوعلەی کولمی لەیلا ناگەڕێ
تا نەسووتێ عەیبە پەروانە لە لەمپا ناگەڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤٥) خوێنی چاوم واخرۆشاوە خەریکە سەر بەرێ
ئیحتیمالە بەم کوڵی گریانە ڕیشەی دڵ بەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤٦) لەبەرقاپی خەراباتا کە وەک ڕەعد نەعرەدا مەستی
لە غەیب بەرقی ئەدا بۆ موددەعی تیغی لەسەردەستی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤٧) وەرنە سەیری ئەوبتە غەممازە کەوتە دڵ بەری
عالەمی عیشق و و موحیببەت بوون لەڕووح و دل بەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤٨) بەسەد فرزانە دێوانەیی زنجیری دوو گیسوویی
ئەداناکا لە حەلقەی زولفیا شوکرانەیی موویی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤٩) لەگەڵ عالەم کە دنیا دەستی تێکەڵ کرد وتی فەردێ
مەحالە بەم ژنە هەرجاییە تێکەڵ بێ مەردێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥٠) دەکێشی نەقشی شیرینت هەتا پەنجەم قەلەم دەگرێ
بەبێ فیکرت نییە قەلبم هەتا گۆشەی عەدەم دەگرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥١) ئەگەر مەقسەد موەققەت وەسلە یارم دڵبەری ناوێ
ئەگەر شاهی بەنامی بێ سەرم قەت ئەفسەری ناوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥٢) بەخیلافی قسەکەت شوکری بکاتا نوێژی
بەم هەموو خوێنە کەرشتی شتی جا دەسنوێژی

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٣) یاموحەممەد ڕووڕەشی دەرگانەکەی تۆم تۆبەبێ
هەرچی هەم بێ شک سەگی ئاسانەکەی تۆم تۆبەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف).

٢٧- حەمدی

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٥٦	٪٤٤,١٩٢
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠٧	٪٦٨,٥٨٩
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١٨	٪١١,٥٣٨
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٥	٪٩,٦١٥
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	١١	٪٧,٠٥١
		ه	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٪١,٩٢٣
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪١,٢٨٢
٢	ڕەمەل			١٥٥	٪٣,٩٠٩
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٧٧	٪٤٩,٦٧٧
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧٦	٪٤٩,٠٣٢
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەحبوونی ئەسلەم	٢	٪١,٢٩٠
٣	موزاریع			٣٥	٪٩,٩١٥
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٨	٪٥١,٤٢٨
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١٦	٪٤٥,٧١٤
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪٢,٨٥٧
٤	موتەقاریب			٣	٪٠,٨٤٩
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٣
٥	خەفیف			٢	٪١٥٦٦
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٥٠
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٥٠
٦	ڕەجەز			١	٠,٢٨٣
		-	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٪١٠٠
٧	موجتەس			١	٠,٢٨٣
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٧		١٨	٣٥٣	

خشتەی ژمارە (٢٧) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری حەمدی

٢٨- دیوانی حەیدەری،
ناصح حەیدەری،
ئامادەکردنی : شێروان حەیدەری،
هەولێر، چاپخانەی زانکۆی سەلاحەدین ٢٠٠٠

(١) خالیقی کەون و و مەکانی تۆی کە(رب العالمین)
رازقی ئینسان و جانی تاوەکوو دێتە جەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) ئەی چرای تاریکی رێگای تاریکی رووی زەمین
ئەی کە رووناکی لە بۆ هیجرانی قیبلەی ئەهلی دین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣) غەریقی بەحری عوسیانم دەخالەت (یا رسول الله)
ئەسیری نەفس و شەیتانم شەفاعەت(یا رسول الله)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبەغ)
(٤) تاهیرە ناوی موسەممّاشی وەکو و خۆی تاهیرە
خولق و ئەخلاقی پەسندوو تێگەیشتوو ماهیرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) شارەزای عیلم وو ئەدیبە کاک کەریمی شارەزا
خولق و ئەخلاقی نەجیبە کەس نییە لێی نارەزا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) ئەی دڵ بدە مەیلت بەسەری زولفی پەرێشان
زنجیرێکە مەیلی دەکەنێ گەردەنی شەیتان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧) پرچی واپەرت وپڵاوت، پەرچەمی تارت لەرووت
هەرکەلات دا پێم وەبوو فەجرەو هەتاویش وابزووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) تووخوا بایی سەبا لێم تێک مەدە پەرچەمی یار
هەڵکە زۆر ئاهستە بۆ سەر مەنزڵی پیرۆزی یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) وەها پڕ ترس و لەرزە دڵ لە چەنگی بازی موژگانت
چ خۆشە مردنم ئەمڕۆ بە غەمزەی چاوی فەتتانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) هەردوو زولفی چەند جوان هاتوونەخوار

بۆ سەری کولی لەڕەنگی گوڵ هەنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) ئەگەر بڕوانەکەی پێم سوێند دەخۆم بۆت
زەبوونی چاوی شەهلاتم هەتا (مۆت)
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢) لەڕووی تیری موژەت ئەی نازەنینم
سەراسەر نێودڵم پڕبوو لە خوێنم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣) مونزەویم ئەمڕۆ لە گۆشەی حەسرەتم دڵ پڕ لە هەم
وا خەریکن بمکوژن هەردوو بەجارێ هەمم و غەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) وەک بلوورێکی سپی سیمبەرە قەلب و بەدەنت
نەرمی وەک ئارموشی خاوەجەسەد وجوملەتەنت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥) دڵ دیسان مەیل و و خەیالی سادە روویانی دەکا
مەیلی لەب غونچەی بەهاروو ڕوو لە خەندانی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) نازک ونازگەرە بەژنی وەکوو سەروە حەبیب
ڕوو لە خەندانە هەموودەم خولق و ئەخلاقی نەجیب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٧) ڕەفیقان وەرنە هاوارم شەوان وامابِ و بێ هۆشم
لە نەشئەی چاوی بازانە هەمیشە مەست و سەرخۆشم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) بێ خەووڕدڵ پڕ خەیالم من بەشەو تاکوو سەحەر
کەس نەبێ حالی بەحالم دڵ بە ئالام و و کەدەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) من خەیالم لایی زولفی هەروەکوومارانە شەو
چونکە ئیستیحکام وقۆنگرەی دلبەروو یارانەشەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئەی دەروی زەخمی دەروونم دوور کەوتەی بێ خەبەر
وەرە ڕەحمت بێ بەژینم توخوا بەیەک نەزەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) دڵ ئەما سەبروو قەراری مەیلی دلداری دەکا

مەیلی چاوی کاڵ ولێوی ڕەنگی گوڵناری دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ئەری ئەی شەهزادەیی تاج بەسەران
سادە روویانی بە ئەشئەو میهرەبان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٣) ساقی وەرە بۆم تێکە ئەتۆ جامی شەرابێ
حازرکە لەبۆ مەززە هەموو ئەوعە کەبابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٤) سەد دڵبەری نازک بەدەن و نازگەریش بێ
سەد ڕوو وەکو خورشید و حەبیبی قەمەریش بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) موژەت سەییادە دڵبەر تۆ نیگاهت هەروەکوو تیرە
دەکا بەندی دڵی عاشق وەکوو بەندی بەزنجیرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) ڕەفیقان تووخوا گەربوو سەفەرتان ئێوە لای یارم
بلێن پێی گەر بزانێ ئەو لە ژینم چەندە بێزارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) تا بەکەی گیانە بناڵم من لەبەر ئێشی برین
مات و مەبهووتم هەموو دەم سەرکزو دڵ واحەزین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) چاوەکەم پڕ ئاوە چاوم ڕۆژو شەو بۆ چاوەکەت
چاری چاوم کەس نییە بیزانێ غەیری چاوەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) من کە دەمرم پاشی مەرگم جێ دەمێنێ سوورەتم
بەڵکو ڕۆژێک بێ ببینێ ژینی خۆشی میللەتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) هەر ج جێگایێکی عەقلی لێ بوو شادی لێ نییە
عەقل وغەم هەردوو لەگەڵ یەک وەک برایی تەوئەمن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) زۆر بەئەرمی پێ لەسەر ئەم خاکە دانێ کە دەرۆی
چونکە ئەم خاکە هەموو ئەجسادی سیمین تەن بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) تووشی ئەنواعی عیلەل بووم تاوەکووگەییە سوداع
جەبری ئێستقانم لە تاریکی بەبێ شەمع وو شوعاع

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) نەسەعییم کرد لە بۆ ماڵ و نەچاوم بوو لە روتبەو جاه
قەناعەت کەنزەکی باشە لە ژێر سایەی دەژیم وەک شاه
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٣٤) تەرکی حیرست کە لە دنیا قەت تەمەعکاری مەکە
چونکە نازانی لەبۆکێ کۆدەکەی قەت کۆمەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) چەند نەزانە ئەو کەسەی بۆ ئەم جیهانە غەم بخوا
چونکە خوا هەر خۆی دەزانێ کێ دەکات و کێ دەخوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) لە گفتوگۆی تەبیبێکی نەزانی هیچ وبێ ئیمان
ژیان وحالەتم تێکچوو منی کردووە بە سەرگەردان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٣٧) رۆژی لێ ئاوابوو ئاسیح ئاسمانی حەیدەری
سیبغەتوللاهی سەغیر چۆن بۆ بەقابوو سەفەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) کۆچی کرد ئەمرۆ لەدنیا بۆ سەر ئاوی کەوسەری
سافیا خاتوون کچی عاسم ئەفەندی حەیدەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) قازیی شاری جزیرەی جێنشینی شێخ ومیر
ناوی عەبدوللا بو نەجلی سیبغەتوللاهی سەغیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) وا دەڵێ ئاسیح بەقەڵبی پڕ لەئاه وو حەسرەتی
سال و تەئریخی وەفاتی باوکی ئەعلا حەزرەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) دەستی کرد دیسان بە باران هەوری غەم
ساخوا ئاسیح دەڵێ من چی بکەم
(فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٢) نەونەمامێک بوو لە ناو باغاتی عیلم و عالیمان
کاک سەعیدی حەیدەری بوو چەشنی غونچەی ناوگوڵان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) موقتەدابیهی مولووک و عالمێک بوو عەبقەری
خاوەنی شەئنێکی باڵا ئیرەهیمی حەیدەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٤٤) سەدری دیوانی مەشیخەت موفتیی ئەحکامی دین
حەیدەری ئیبراهیمە فەندی بوویە شەیخولموسلمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٥) موقتەدابیهی لە بۆ جەمعی عولەمای موسلمین
خاوەنی فەزل و و سەماحەت بوو مەلافەندی یەقین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٦) وادەڵێ ناسیح دڵێکی پڕ لە ئالام و کەدەر
سال و تەئریخی وەفاتی مەللە ئەفەندی موعتەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) دڵ دەڵێ: ناسیح بە چاوی پڕ لە گریەو دڵ بەسۆ
ساڵ و تەئریخی وەفاتی ئیسمەعیل حاجی عەلۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتیٚ مەحزووف)
(٤٨) سەرچاوەیی ئەدەب و فەزل و وهونەر
عەبدولڕەحمان حەیدەری بوو موعتەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٩) مدیری تەلگراف و و پۆستە خانە
چ ماندی چەرخی ئەمڕۆکە زەمانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠) سەدیقی سادیقولقەول و ڕەفیقی موددەتی عومرم
مەحالە من لە فیکرت کەم لە دنیا تاوەکوو دەمرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) گوڵی باغی ئەمەلم تاقەت و هێزی لەتەنم
هەوینی ژین و حەیاتم کوڕەکەی شەنگ و شەنم
(فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٢) شکارگاهی فەلەک ڕوویی زەمینە
لە ئێمە دایما هەر لە کەمینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) وادەڵێ ناسیح بەقەلبی پر لە ئێش و پڕ لەئەلەم
ساڵ وتەئریخی وەفاتی شێخ حوسێنی موحتەرەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) سەروچاوەی ئەدەب و شەهم و غەیوورو بەوەفا
ئیسمەعیل ئاغا بوو ڕۆیی ئەمڕۆ بۆ(دار البقا)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٥٥) مونزەوی گۆشەی عیبادەت زۆر وەفی تەبعی کەریم
حاجیی مەحمەد بو ڕۆیی ئەمڕۆ بۆ دارونئەعیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٦) وا دەڵێم ئەمڕۆ بەحەولی (قل هو الله احد)
ساڵ و تەئریخی وەفاتی بابەحاجی مووحەممەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) وادەڵێ ناسیح بەقەلبی پڕ لە ئالام وعەزاب
ساڵ و تەئریخی وەفاتی موحسینی عالی جەناب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٨) شارەوانی شاری هەولێری قەدیمی پایەدار
موحسین ئاغا بوو کەڕۆیی ئەمڕۆ بۆ(دار القرار)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٩) مونزەوی گۆشەی سەلاحەت مەنبەعی سیدق و و وەفا
چون ئەمین ئەفەندی زادە بۆ جەنابی مستەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) شاگوڵی باغی هەموو دەشتی دزەیی بوو یەقین
خاوەنی وەعدوو وەفابوو ئیبرەهیم ئاغای ئەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦١) غونچەیی باغی هەموو ئەسنافی شێخانی لەشار
بابەشێخ بوو خاوەنی ئەفسێکی بەرزو باویقار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٢) غونچەیی باغی ئەمەل بوو ئەوجەوانێکی ئەمین
ئەجدەت ئاغابوو کەوا ئیمڕۆکە کردی تەرکی دین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٣) زاهیر دەبی بەدمایە لەنێو مەجلیسی مەیدا
بۆگەوهەری ئادەم محەکە مەجلیسی عوشرەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٤) هەرچی کارێکت هەبوو تەودیعی خوای کەوغەم مەخۆ
عاقیبەت زاهیر دەبێ حوکمی قەدەر خۆی سەربەخۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) کەس نییە بێ کەس بی ئەمڕۆ هەرکەسێک هەیتی کەسی
مامەوە بێ کەس مەوەدد ئەی تۆ کەسانی بێ کەسی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) دەبێتە موستەحەققی تیغ ئەگەرموو

زیادی کرد لە حەددی زێدە دەرچوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٧) دەکەم باسی شێخ ئەحمەددی جزیری
بەدرخان پاشە ئەوساکە بو میری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٨) بەعەونی خالیقی کەون حەیی ئەکبەر
دەکەم شەرح و بەیانی نەسلی حەیدەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

٢٨- حەیدەری

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	رەمەل			٤٩	٧٢,٥٨٪
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٦	٥٣,٠٦١٪
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	١٦	٣٢,٦٥٣٪
		ج	رەمەلی شەشی مەحزووف	٢	٤,٠٨١٪
		د	رەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٤,٠٨١٪
		هـ	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٤,٠٨١٪
		و	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٢,٠٤٠٪
٢	هەزەج			١٩	٢٧,٩٤١٪
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	٦	٣١,٥٧٨٪
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٢٦,٣١٥٪
		ج	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٣	١٥,٧٨٩٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	١٥,٧٨٩٪
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٥,٢٦٣٪
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٥,٢٦٣٪
	٢		١٢	٦٨	

خشتەی ژمارە (٢٨) ژمارەو رێژەی کێشی شیعری حەیدەری

٢٩- دیوانی خادیم.
بەرگی (١)
جەمال محەمەد محەمەد ئەمین،
ئامادەوساغی کردۆتەوە
دار الحریە . بغداد. ١٩٨٠

(١) بەندی ئاخیرمە ئەگەر تۆزێ قسەم بۆ بێتەکار
بەسیەتی بێ ئیئتیفاقی بۆتە کەسری ئیعتیبار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) ئەی بەنامت مەحفەلی ئەهلی سەعادەت پڕ زیا
تاری شەمعی بەزمی مەجلیس بوو بە مەرکانی هوما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) سروەی نەسیمی سوبحی بەهاری گەڕایەوە
تاریکی ڕۆژی فەسلی خەزانیش بڕایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) تەبعم بە نووکی خامە کە نەقش و و نیگار ئەکا
باسی لە وەسفی بەرگی گوڵی نەوبەهار ئەکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) دڵاتاکەی لەخوابی غەفلەت و و بێ هۆشیا ماوی
لە ئیدراکی ڕمووزی مەعنەوی سەرشۆڕ و داماوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) ئەی پێشەوایی مەحفەلی سالاری ئەنبیا
وەی ڕەهنومایی جانی عەزیزانی ئەولیا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) شەهنشاهێ فەلەک بۆ عەشقی ئەو دەورانە دەورانی
شەهنشاهێ مەلەک بۆ شەوقی ئەو کەوتوونە حەیرانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) ئەمڕۆکە ڕۆژی وەعدەیی دیداری دڵبەرە
ئەمڕۆکە ڕۆژی تالیعی خورشیدی ئەکبەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) چ فیتنەو شۆرو غەوغایە لە چەرخی ئاسمان پەیدا
لە عالەمدا چەشێن و و ماتەمی بۆ ئاوونان پەیدا

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) سوبحانە ئەو خودایە لەئەرزو لە ئاسمان
دێنێتە ڕووی وجود لە عەدەمدا گەلێ نیشان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١١) گوڵ لەیەک قەترەیی تووە تێرئاب
هەردو عالەم کەپڕبووە لەگوڵاب
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٢) شەڕارەی ئاگرێکە خامەیی عەشق
بەخوێنی دل ئەنووسرێ نامەیی عەشق
مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣) دلم لەم بەزمەدا جۆشی گوڵ و مول
مەی ئەڕژا لێی وەکو و مینا بە قولقول
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) لە خەلوەتخانەیی بەزمی نیهانی
شەوێ دانیشتبووم بێ هاوزوبانی
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) عەجەب شۆرێکە ئاهەنگی محەببەت
عەجەب باغێکە ئەیرەنگی محەبیەت
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) بیحەمدیللا لە کۆیی یارەوە وابوو سەبا پەیدا
لەسەر سروەیی ڕووما نافەیی مشکی خەتا پەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) ئەی سڕی توڕڕەیی مشکت لەخوتەنها تەنها
وەی ئەسیری نیگەهی تۆم ئەبەتەنها تەنها
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٨) تیغی قاتیل مەوجی جەوهەر وەک برۆی دلدار ئەدا
جەزبەیی عیشقە کە مەنسوور ناڵە بۆ سەردار ئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) سەری من وەک سەری زولفت کە ئەکا مەیل بەپا
تێکی مەشکێنە بە قوربان بە جەفا مەیخەرە لا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٠) لە کوێ تۆ ئەی جنوون وێرانەکەت کوا؟
چڵ و چیوەیم و ئاتەشخانەکەت کوا؟
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٢١) ئەم بەهارە وا ڕوخی تۆ کولفەتی پەیدا ئەکا
وەک حەنا ڕەنگی گرانی سێبەری پەیدائەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ئەسیرە دڵ لە پێچ وتابی توڕڕەی داوی گیسوودا
وەکوو مەجنوون گرفتارە لە حەڵقەی سیلسیلەی موودا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) تا ئەبەد نامەوێ بمکەن لەدەری یار جودا
تا لە مەیخانەو وساقی ومەیی سەرشار خودا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٤) تەمەنناوایە ئیمڕۆ یار نەزەر کا
بینای هەستی لەدڵما دەربەدەر کا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥) نەقدی دڵی خۆی عاشقی مسکین بەغەمی دا
سوودێکی گەلێ زۆرە مەلێ تۆ بەکەمی دا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) لە مەوجی چینی توڕڕەی گیسویی مشکینی دڵبەردا
مەحالە مورغی دڵ جارێکی تر لەم داوە دڵ بەردا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) وا لە نەشئەی یەک نیگاهت قیمەتی سەهبا شکا
گەردەنی تۆی دی کەمینا وارژا مینا شکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) حوسنی ئەدەب بو مانیع بۆ ڕووبەڕوویی یارا
ئیزهاری حالی خۆم کەم نەمبوو بە قەتعی پارا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٩) دڵ کە چاوی کەوت بەچاوی کەوتە حالی وەلوەلا
هەر لەیەک غەمزەی ئەباری جۆشی سەدفیتنەو بەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) شوعلەیی نالەیی جان سۆزە لەوەختی سەحەرا
مەوجی ئەروا بە سەماتا لە سورەییا بەسەرا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣١) لە کوێی عیشقیا هەرکەس کە دانابوو سەری دانا
میسالی بایەزیدو شبلی یو مەنسوور ومەولانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) دڵ بەیادی چاوی مەستی مەیلی مەینۆشی دەکا

حالی هوشیاری نەماوە ڕوو لە بێ هۆشی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) شیعری شێتانەیی من دەرچو لەخانەی ئەدەبا
چاکە لەم شێتە ببوورن عوقەلاوونودەبا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٤) لەنالەو ئاه و ئەفغانم لەدەردا
ئەڵێم ئاخۆ چ وەختێ دێ لەدەردا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) وەک دەماوەند بووم لە ماتەم وا لەسەرما تەم ئەما
دل لە حوزنا ڕووی لە شارێ کرد لەسەرماتەم ئەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) قەتعی ئەفەسم سەر لە گریبان لەسەحەردا
سەد مەوج ئەدا عەکسی جەمالت لەنەزەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) بۆ دڵی تەنگم ڕەفیقانم لەحیرمان چارەکوا؟
گەر هەموو سەحرابی دونیا بۆم لە زیندان چارەکوا؟
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) ئەمشەوچ موژدەیێ بوو بۆ عاشقانی هێنا
یادی سەبا لە دڵبەر ناوونیشانی هێنا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٣٩) لە ڕێگەی عەشقیا دڵ شۆڕشێ (بەرپا) ئەکا چ بکا
لەدووریتا هەمووشەو ئاه و واوەیلا ئەکا چ بکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) کەهێندۆیە لەدەوری شاری ڕۆما
لەتاوا ئەشکی حەسرەت دێ بەڕوما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) چەند خۆشە ئەگەر ڕێک کەوی جارێ لە بەهارا
بەزمی چەمەن و ساقی یو یارێ لە بەهار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) بەتاوی ئاگری عیشقی توجان وتەن سووتا
لەهەر ئەفەس لەگڕی سینە پیرە هەن سووتا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٣) تالیعی من لەزەهری مار دەکا
وەزعی شێواو لە ڕۆژگار دەکا
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)

(٤٤) ون بووم لەخۆما ئەگەڕێم خۆم لە سوراغا
لەم زولْمە تەحاجەتمە بە نوورێکی چراغا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٥) شەو کە جۆشی سەندفوغانم وەک نەوایی عەندەلیب
هەروەکوو شەونم لە گوڵ ون بوو سەدایی عەندەلیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٦) گەر لە سەر ڕوخساری خۆت لادەی دەمێ بەندی نیقاب
سەر لە ژێر پێتا ئەنێ مەجبوورە بۆ خۆی ئافتاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) ویسالْت گەر دەوێ هەر شەو مەبە هەرگیز لە دڵ غائب
وەکوو بولبول مەبە وەختی سەحەر گاهان لە گوڵ غائب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) بە ئەدەب بە لە حزوور شێوەیی خاسانە ئەدەب
لەم مەقاماتە سیفەت مەسلەکی مەردانە ئەدەب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٩) موژگان بە دائیمی کە لەسەرچاوییا نیقاب
فەرزە بەڕوویی مەردومی ساحیب حەیانیقاب
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٠) بەتیری غەمزەیی فەتتانی مەحبووب
دلْم سەدپارەیەو وێران و مەخرووب
(مفاعیلن مفاعیلن مفعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥١) لێم گەڕێ بەس تووشی هیجرانم کە توخودا ئەی ڕەقیب
دەفعەیێ تر بابیم شاد من بەدیداری حەبیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٢) مایەیی عەیش ونەشاتی جانی مەستانە شەراب
باعیسی ژین و وحەیاتە ئاوی حەیوانە شەراب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٣) بە ئەبرۆی وەک کەمان و و غەمزەیی موژگانی وەک تیرت
دلێکم بوو وەکوو ئاهوویی وەحشی بۆتە نێچیرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) پەرێشان بوو کەوەختێ دی دلْم زولفی پەرێشانت
بە مەوجی جیلوە پەخشانە لە هەردوو لابەسەرشانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) لە من ناپرسی جاری ئەو بێ ڕەحمە چۆنە ئەحوالت

قەدی ئەلفم لە دەوری ڕووتە هەر وەک ئەبرۆیی دالت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) دڵم ئاشفتەیی سەودایی نازت
خەتی کێشا لەسەر غەوغایی نازت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧) شەو لەجۆشی بەزمی گوڵشەن یاری دێرینم نەهات
سەرووقەددوگوڵ ڕوخ وو هەم ماهی نەخشینم نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٨) نیگارم ڕوو لە مەیخانە بەعیشوە ونازوتەمکین هات
بەپیشانی غەزەبناکی بوتی ماچین بو بۆچین هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٩) بێ نەواو وڕووت قووت کەوتوومە پێش خورشیدی ڕووت
بۆچی وابێ مروەتی تۆ دادەپۆشی ڕووت لە ڕووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٠) لە سەفحەی مەسحەفی ڕوو هەردو ئەبرووت
دووبیسمیللایە بۆیەک سوورەیی ڕووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦١) لە گوڵشەن ناڕوێ سەروێ وەکوو ئەم سەروی مەوزوونت
بە خوێنی عاشقان ڕەنگینە لەعلی لێوی مەیگوونت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) پڕشۆڕش وشەیدایە دیسان شاری مەحەببەت
پڕ ئەشئەیی سەودایە کەبازاڕی مەحەببەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٣) مەوسیمی نەورۆزە ئیمڕۆ بای سەحەر وەختێ کە هات
بەرگی سەوزی بۆ عەرووسانی چەمەن هێنا خەڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٤) گەر نەبێ شەمعی ڕوخت گەردشی پەروانە عەبەس
بێ مەی وو شاهید و ساقی ڕەهی مەیخانە عەبەس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٥) لەم بەحری سەفای عیشقی تو دڵ بوو بە گوهەر سەنج
نەقشی تو لە دڵ سەبتە وەکوو تەختەیی شەترەنج
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٦) ئاگری عیشقت لە دڵما هەڵکرا هەروەک سیراج

حالی خۆم ناگۆڕمەوە ئیمرۆ بەشاهی و تەخت و تاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) لەسینەی عاشقانت سەبتە تەفسیری ئەلەم نەشرەح
وەکو موسا تەمەننایان بە حەزرەتتا بەڕەب ئیشرەح
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) لەحەسرەت عیشقی ئەو شۆخە لەدڵمایە هەزاران ئاخ
وەکو مەجنوون سەری دانا لەهاموونامنیش بۆ شاخ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٦٩) یار بەخەندەی چاوی مەستی بوو کەوا دڵمی فراند
یەک ئیشارەی نازی بوو بەندی لەجەرگم داپساند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٠) لە دڵ تاقەت نەما یارم کە وای کرد
بری بەندی جگەر یارم کە وایکرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧١) عومرێکە کە عومرم بەجەفا سەرفی غەمت کرد
دەورێکە نەشاتم بە خەیاڵی ئەلەمت کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٢) ئیمشەو بە خەیاڵی ڕوخی دڵبەر سەفەرم کرد
یادی دلی پڕنالەو ودووچاوی تەڕم کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٣) لەبۆ تەفریحی دڵ باغی جینانێ بوو ئەویش ڕابورد
دڵیشم مەحرەمی سیرڕی نیهانێ بوو ئەویش ڕابرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسوببەغ)
(٧٤) مەڵێ قوربان لەگەڵ تۆمن جەفام کرد
منیش هەروا لەکاری تۆ خەتام کرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٥) ئەگەر بێت و بنووسم شەرحی هیجرانم لەسەر کاغەز
ئەسوتێنێ هەناسەی حەسرەتم هەروەک شەرەر کاغەز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) شوعلەی جەمالی تۆڕوویی گەر دەرکەوێ لەدوور
تاریکی کولبەیی میحنەتم پڕ دەبێ لەنوور
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٧) موژدەی سەحەری جەژنەکەوا مەتلەعی دڵدار

دەرکەتووە بۆ عاشیقی مسکین دڵی فوگار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٨) ناڵەیی دڵ زۆر بەمەحزوونی لە سینەم دێتەدەر
قەت نەبووم راحەت لەشەو ساتێ هەتاوەختی سەحەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) چاو هەڵێنە لەحزەیێ بنوارە ئەسراری بەهار
هەرچی فیکرت بۆی ئەچێ تو وایە ئەتواری بەهار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٠) پرمەوجە ئەوا ئێستە لە سەودای سەفەری سەر
داماوە لە ڕێگایی موحەببەت لەخەتەر سەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨١) هاتە گوڵشەن بۆ تەماشا جیلوەیی نازی نەزەر
کەوتە سەر ئاهەنگی بەزمی ڕوویی گوڵسازی نەزەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) پەرێشان بوو کە دی دڵ توڕڕەیی یار
پەرێشانە بەدەوری ماهی ڕوخسار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٣) هاتە بەرچاوم لەسەحرا بەرقی جیلوەی نوور لەدوور
ئاگری ئەیمەن بو ئایا دای لە چاوی موور لە دوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٤) مەحەببەت خۆی دەزانێ قەتعی ڕێگەت بۆ بکا تاسەر
بەتاعەت ناگەیە مەنزڵ ئەگەر سەد ساڵ بڕۆی یەکسەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٥) خوڕڕەم نییە بەبێ گوڵی ڕووی تۆ بەهاری عومر
شاداب نابێ بێ ڕوخی تولا لەزاری عومر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٦) لە خەندەی لێوی شیرینت سەحەر مەوجی شەکەر زاهیر
لە تیشەی کۆهکەن نیمرۆ لەشەو قاسید خەتەر زاهیر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٧) بکا هەر کەس لە شەودا چاوەڕێی ئەمر
ئەبینێ پرتەوی جیلوەی شەوی قەدر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٨) پرتەوی حوسنت کە جلیوەی دا بە مەوجی نارو نوور
سینەیی عاشق بو هەڵگیرسا بە شوعلەی نارو نوور

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٨) ئەزانم من بە شەمعی ڕووت نەبێ پەروانەم ئاخیر
بەیادی چاوی مەستی تۆ نەبێ دیوانەبم ئاخیر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) داغەدڵ بۆچاوی وەک پەیمانەیی مەستی شکار
خۆ سەروو مەغرووری نازو عیشوەسازوو فیتنەکار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩١) بەدەورانی کەمەر توڕڕەی خەمی یار
خەیالی وایە ماچ کا مەقدەمی یار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٢) گەر بکا ئەم شۆخە بۆ سەیدی دڵم ئینشایی ناز
سەرلەجێ پێ دادەنێم لەم کاتەدا بۆ پایی ناز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٣) هێندە مەستم شەو لە جۆشی بادەیی مینایی ڕاز
دڵ گری گرتووە بەهاوارە لە بۆ ئیفشایی ڕاز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٤) کوشتمی چاوی جادویی غەمماز
تاقەتی لێ بڕیم بەغەمزە و ناز
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٩٥) چییە بەسەتی هەوەس پەروەر ئیعتباری نەفس
بە کۆڵی خۆتەوە مەگرە ئیتر تویاری نەفس
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٩٦) جیلوەی نیگاهی تۆیە شۆری خوماری نێرگز
نەیدیوە کەس وەهایێ نێرگز شکاری نێرگز
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٧) بەسمە جەفایی یار ئومێدم نەما بەکەس
ڕازیم ئەوا لە جەوری بکەم ئیلتیجا بە کەس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٨) موددێکە سەیری گوڵشەن و گوڵزارمە هەوەس
ئاوازی مورغی زار بە پڕ زارمە هەوەس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٩) بەجیلوەیی ڕوخی ئەوماه ئافتاب خرۆش
بەچینی توڕڕەیی گیسوویە پێچ و تاب خرۆش
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(١٠٠) سەحەر لە دەرگەهی شا نالە گەر بکا دەروێش
غەریوو زەلزەلەیەکسەر بەعەرش نەدا دەروێش
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١٠١) عالەمێ حەیرانی ڕووی تۆیە منیش
جانفیدایی جیلوەیی تۆیە دڵیش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٠٢) بەیادی چاوی مەستی تۆیە وا پەیمانەڕەققاس
بە دەوری شەمعی ڕوویا دڵ وەکوو پەروانە ڕەققاس
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٠٣) باسی شەیدابونی بولبول کە نەکەم خۆمە غەرەز
باسی ڕەعنایی گوڵی نازکی ڕووی تۆمەغەرەز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٤) لە دووری دڵبەری ڕەعنا نەما زەمانی نەشات
لەرەنگی عاشقی بێچارە کوا گومانی نەشات
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٥) هاتە ناو مەجمەعی ئەربابی مەحەببەت واعیز
تەرکی مەعشووق ومەیی کرد بە نەسیحەت واعیز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٦) لەخەو هەڵستە بە نالەی نەی و فوغانی سەماع
گوڵێکی بچنە لە گوڵزارو بووستانی سەماع
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٧) لەبەزمی عوشرەتی ئیمشەو مەی ومەعشووق جامع
فیراغولبا لە عاشق لەم شەوەکەس نابی مانیع
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(١٠٨) سەحەر دیفاعی غەمم بوو دەمێ ئەچووم بۆ باغ
کە بەلکی هەروەکو بولبول بکەم عیلاجی دەماغ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٩) ئەی غولامی دەرگەهی تۆیە لە سەرشاهان شەرەف
جان ودڵ بۆ تیری موژگانی تووە دایم هەدەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) ئەی لە جیلوەی نازی تۆ عالەم سەراسەر دڵ بەکەف
وەی لە خەندەی نازی تۆیە غونچەیی گوڵ گوڵ بەکەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١١) ئەی ئەنیسی قەلبی بریانی فیراق
وەی دەوایی دەردی دووری و ئیشتیاق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١١٢) گوێ بگرە تۆ دەمی لە قسەو داستانی عیشق
ئەی من غولامی دەرگەهـ و هەم ئاستانی عیشق
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١١٣) ئەی زیندووە بەیادت جان و جیهانی عاشق
وەی تازەیە بەناوت جان گولستانی عاشق
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(١١٤) ئەلا ئەی پادشاهی مولکی لەولاک
لە دووریم وانەماوە عەقل و ئیدراک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١٥) دڵ لەناو تۆزو غوباری جیسمی دوونە دەردناک
خۆی لەخانەی غەفلەتا ئێستاکە نێزیکی هەلاک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١٦) من پێش ئەوەی کە بمرم و بمکەن نیهان لەخاک
کردوومە کەوا سەیری زەمین و زەمان لەخاک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١١٧) مەنزلی جانانەیە جێی حەزرەتی دلدارە دڵ
خەلوەتی شاهانەیە خالی لەهەر ئەغیارە دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) ئەوڕۆژە ڕۆژی شادییە ئەمساڵە سالی گوڵ
بولبول لە جوستوجۆیە ئەپرسی هەواڵی گوڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٩) فەسلی خەزانە ئیمڕۆ شێواوە حاڵی بولبول
پەژموورەدە دێتە بەرچاو جیلوەی جەماڵی بولبول
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٢٠) ئەی شوقی بەهارت چەمەن ئارایی تەغافول
وەک چاوی توسەر تاقەدەمت جایی تەغافول
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢١) لەشۆری بادەیی عەشقی وەها سەرمەست و حەیرانم
شعووری‌کم نییە ئاخۆ بزانم دین و ئیمانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٢٢) ئەمەوێ مەستی چاوەکانت بم
بێ منەت با لە ساقیانت بم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٢٣) لەخوابی غەفلەتا هەڵسە دەمێ ئەی بەختی بیمارم
بزانە من لە عیشقی رووبی ئەو شۆخە چییە کارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٤) لە بادەی عەشقیا خومماری کردم
لە شێتی تێپەڕیم و هاری کردم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ ،هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٥) غەمی دووری نیگارم بوو کەوا خانەی خراب کردم
لە دڵ سەبرو قەرارم وەهەم لەتەندا تاقەتی بردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٦) ئەوەندە مەحوی نیگاهو و خەرامی بالاتم
لەهەرچی عالەمی کەونیتە بێ موبالاتم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٢٧) بە یادی تۆ لە دڵدا گەر کیفاحی ئەم نەکەم چ بکەم
بەفیکری روویی تۆ دەردی جودایی کەم نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٨) وەها بێ بادە لەم دووچاوی مەستی یارەوە مەستم
نەبەخشم مولکی دنیا من لە کاتێکا تەهی دەستم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٩) لەبەرقی ڕوویی ئەو شۆخەی ئەگەر تاقەت نەبێ چاوم
لە شەوقی ئارەزووی ناکا نەبەد قەتعی نەزەر چاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٠) چە مەستم کانیگاهی مەستی ئەو شۆخە چ مەخموورم
کە ساغر مەیکەشی کا من لە هەر ئەندێشەیێ دوورم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣١) تووڕەیی مشکسایی تۆ حەلقە بە حەلقە خەم بەخەم
حەلقە بە دەوری عاریزە وەک گوڵی سویحدەم بەدەم
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٣٢) مونیسی تەنهاییەو هەم کولبەیی ئەحزانە غەم
دڵ ئەوازوو یارو هەمدەم بۆ شەوی هیجرانە غەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٣٣) له عیشقی تۆ نەگەر دایم لە خواری یو لە زیللەت بم
خودایا لێم نەستێنی با بە دایم هەر لە میحنەت بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٤) نەبێ دڵ بێ قەرارت بم بە دایم
بە دیدە نەشکبارت بم بە دایم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٥) ئیمڕۆ لە سایەیی عیشق خۆم کامەران دەبینم
مەستی نەبەد لە فەیزی پیری موغان نەبینم
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی نەخرەب)
(١٣٦) نەسیری تووڕەیی زولفی پەرێشانی خەمی خاوم
چ چارە من کەوا پابەندی حەلقەی ڕشتەیی داوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٧) لە خەلوەت سەربەزانوو بۆ سەفەرچووم
بە نومێدی ویسال بۆ ڕێی خەتەر چووم
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٨) دڵ ئارامی نییە ساتێ لە دووری ڕووی دڵ ئارامم
گوڵ نەندامی هەموو تێکچوو لە ڕشکی ڕووی گوڵ نەندامم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٩) لەغەمزە وناز و سیحری چاوی تۆ هەرگیز حەزەر ناکەم
لە بۆ تیری خەدەنگی تۆ بە غەیرە ز جان سوپەر ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٠) لە من ناپرسی ماوم یا نەماوم
بە تیری غەمزەیی نازت کوژاوم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤١) دەمکوژێ غەدداره هەر جارە بە نەوعێ دەردو غەم
یا بە عیشوە یا بە غەمزە یا بە نەبرۆ یاستەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) لە ناوێنەی جەمالت توتیی گۆیایی نەسرارم
لە وەسفی خەندەیی زارت شەکەر نەڕژێ لە مینقارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٣) هەر شەوو ڕۆژێ لە سلکی بەندەگاهی حەزرەتم
چاکەری دەرگاهی عالیم وو غولامی هیممەتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٤) مەجنوون سیفەتم مەیل بەسەحرامە هەموو دەم

دایم بەتەلەب خەیەیی لەیلامە هەموو دەم
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٥) ئەگەر مەیلت لە دڵ دەرکەم سیەهـ رووی ڕۆژی مەحشەریم
کوژاوی تەعنەیی بێگانەکان و زامی خەنجەر بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٦) لە گۆشەی مەیکەدەیاران مەقامی عەیشە جێ دەگرم
لەبەزمی ساقی یو موتریب لەچەنگ وعوودی گوێ دەگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) بەیادی تۆوە مەربووتە حەیاتم
بەناوی تۆوە نیحیایە مەماتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤٨) مائیلی جیلوەیی ڕوخ و عاریزی گوڵعوزارتم
تالیبی عەترو ڕایحەی توڕڕەیی مشکبارتم
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٤٩) اقبل الساقی علینا حاملا كاس المدام
تا لە بادەی تۆ بکەم تەرکی هەموو نەوعی تەعام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٠) دووریی یارم چ ئافاتێکە وەک بادی خەزان
وشکە باغی عوشرەتم بەم سروەیی وانا گەهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥١) ئەگا دلبەر دەمێ بازی بەچۆگان
سەرم دانا وەکو گۆیێ لە مەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥٢) شاهی گوڵ خیوەتی هەڵدا لە بەهارا لە چەمەن
کەوتە سەجدە بەقەدەمیا چەمەن و سەروو سەمەن
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥٣) لێم گەڕێن با گۆشەگیریم ئەی ڕەفیقان سەد ئەمان
نایەڵێ کاتێ ڕەحەت بم فیتنەیی دەوری زەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی ئەقسوور)
(١٥٤) من و و چەرخی فەلەک هەردوو لە عەشقا بێ قەرارێکین
لەسەر گەردانیا دایم لە بنچینەی نیگارێکین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٥٥) ئایینەیی سەد پێچش وتابێکە دڵی من
وەک داغی جنوون شوعلە نەقابێکە دڵی من

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٦) ئاگری شەوقت لەسینەم تاکو گرتوویە وەتەن
دڵ لەبەرداغی مەحەببەت بۆتە گوڵزاری چەمەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٧) عاشقان مائیلی سەری دارن
حاکمی ملکی عەیش و سەردارن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٨) نەبوو ساتێ ڕەحەت ئیمشەو دوچاری ئەشکباری من
نەبوو تەسکینی دڵی زارو نەزارو بێ قەراری من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٩) لەبۆ تەسخیری قەلعەی دڵ سوپاهی غەمزەیی موژگان
موزەففەر بوو لەژێر ئەمرو قیادەی خوسرەوی خووبان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦٠) عاشقان کاتێ بە ئاهی دڵ بە مەوجی خوێن ئەکەن
حوکمداران پادشاهن ناز لە سەرگەردوون ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦١) کەوتە سەر وەسفی سەراپایی تو ئەمڕۆ بە بەیان
لە دەهانت ئەشکا تیغی زوبانم لە دەهان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٦٢) زولفەکانت وا لەسەر مل ئەمبەروو ئەوبەر ئەکەن
وەک دوماری جەنگی پاسی گەنجی بادەوەر ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٣) بە یەغمای برد نیگاهێکت دڵ وجان
لە فیتنەی چاوی تۆ دنیایە وەیران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦٤) ئەمانەی عاشقن دیارە بەرەنگ و چەهرە مەعلوومن
ئەمانەی مونکیری عەشقن کەڕووهەم جاهیل و شوومن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٥) لەم شارە ئەوغەزالان غەمازو فیتنەبازن
بۆ دلرفێنی عالەم سەحەرو غەمزەبازن
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٦٦) عاشقان مەحوی سەروی باڵاتن
کوشتەیی نازی چاوی شەهلاتن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)

(١٦٧) کەبە چاوی زولفی تۆ چاوی کەدێ خاقانی چین
زوو لە دەستی دەردەچێ مولکی هەموو ماچین وچین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٨) مەجلیس و عەیش و تەرەب بێ ڕوخی تو زەحمەتی من
ئاگری دۆزەخی من با ڕوخی تۆ ڕەحمەتی من
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٩) دلبەری سەرو وقەددوشیرین ڕوو
دلی بردم بە غەمزەیی جادوو
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٧٠) پڕ لە چینە ئەی دلە پێشانی بەزمی شەوقی تۆ
پێستی مردن کەوتە سەر ڕوخساری کەیف و زەوقی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧١) دڵ لەگەڵ زولفت کە بەستی عەهدو پەیمانی تەواو
جێبەجێ زانیم نەجاتی نابێ هەرگیز ئەولەداو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧٢) باڵی کێشاوە بەسەر سەفحەی جەبینی دووبرۆ
ڕووبەڕووی خورشیدی تابان خەنجەری کێشا برۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٣) تا بە دوونیوەی نەکردوویی بە شمشێری برۆ
تۆ لەبەردەمیا مەوەستە خۆت نەجات دە زوو برۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٤) ئەو کەسەی پایەی لە عەشقا دەست ئەکەوت پەروانەبوو
کەس وەکوو ئەو بۆنیساری جانی بێ پەروانەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٥) چ سۆزێکە لە خەڵوەتدا کەوابوومەدوچار ئێشمەو
خەیاڵی جیلوەیی کێ بوو لە ئاغووش و کەنارئێمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٦) لە نەشئەی بادەیی یادت پڕە مەغزی سەرم ئیشەمەو
لەمەوجی فیکری تۆ ناوی ڕەوانە پەیکەرم ئیشەمەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٧) هەراسانن هەموو عالەم لە ناڵەم یەک بەیەک ئیمشەو
لە گریەی ڕەعد ئاسا کەڕ نەبێ گوێچکەی فەلەک ئیمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٧٨) ئەسووتێ دڵ بەسۆزی ئاگرینی فیرقەتت ئیشەمەو
ئەناڵێنێ بە مەحزوونی لەجەورو میحنەتت ئیشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٩) شکایەتمە لە چەرخی ئاسمانی بێ وەفا ئیمڕۆ
حیکایەتمە لەدەورانی زەمانی پڕ خەتا ئیمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٠) نەقشێ نەخەیتە بەردەم پەردەش نەخەیتە بەرچاو
شۆڕێ نەخەیتە عالەم خۆت ون نەکەی لەناکاو
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(١٨١) کە چاوم کەوت بە غەمزەی چاوی جادوو
رمووزی دانش و عیلمم لە دەس چوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٢) گوڵی عومری جوانیم بوو بەپیری بای خەزانم چوو
لەبەر زوعفی بەدەن هەڵگرتنی باری گرانم چوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٣) تیفلی دڵی من پەروەرشی بوو بەغەمی تۆ
زۆر شادە بە جەوروو بە جەفاوو ئەلەمی تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٤) خۆزگە مومکین با لە خەڵوەتدا من و و تۆ دووبەدوو
خانە خاڵی بێ لە غەیرو دابنیشین ڕووبەڕوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٥) وەسوەسەی نەفسم ئەزانم بۆ لەدڵ هەر دەرنەچوو
ڕێی فوغانی بەستووە هاواری بۆ دڵبەر نەچوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٦) هیلاکی جانی بیمارانە بێ تۆ
سرشکم هەر وەکوو بارانە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٧) لە حەملەی لەشکری غەم شاهی دڵ ئیمڕۆ گوریزان بوو
بە ئومێدی ویسالی تالیعی من روو لەهیجران بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٨) ڕاحەتی جان ئەدا بەدڵ هەرستەم وجەفایی تۆ
سەفوەتی دڵ ئەدابە من فیکری سەفاو وەفایی تۆ
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٨٩) لەبەزما ئاسییەی شەوقم لەدووری تۆ بوو پڕ چێن بوو

به رووبی سەفحەیی ڕوخساری زەوقم ئەشکی خوێنین بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٠) یار هاته تەبەسسوم بەهەناسەی سەحەرم بوو
پشکوتنی غونچەی بەنەسیمی سەحەرم بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩١) سەوادی زولەتی شەو عەکسی تووڕڕەی عەنبەرین موو بوو
(بە یازی تەلعەتی خورشید جیلوەی ڕوومەتی تو بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٢) هەرکەسێ عاشق بەخورشیدی جەمالی دڵبەرە
سەرفرازی هەردو دنیایە بەدڵ نیک ئەختەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٣) لەوحی هەستی سەربەسەر بۆ نەقشی قودرەت عارییە
هاتووچوونی هەر نەفس نەقشی خەتی پەرگارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٤) لە عەشقا کاری من ئیمڕۆ تەواوە
مسی قەلبم لە بۆتەی غەم تواوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٩٥) لەزززەتی دنیا سەراسەر جوملە ئازاری دڵە
لەم شەوی تاریکە ئومێدی چراخان موشکیلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٦) نەشئەیی ڕایحەیی باغ و گوڵ و یاسەمەنە
مەوج ئەدا هەر سەحەرێ یا خونەسیمی یەمەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٩٧) دڵی من بێ قەرار و شەیدایە
هەروەکوو وەحشیانی سەحرایە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩٨) دەمێکە دڵ ئەسیری حەلقەیی زولفی خەمی خاوە
تەمەع بۆ دانەیی خاڵی بو ئەیزانی کەوا داوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٩) میحنەتی عیززەت ئەبێ ئەربابی جاه
خاوەنی جاهە ئەوەی کەوتۆتە چاه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٠٠) کوفرو ئیمان هەمقەرینی نوورو زولمەت پێکەوە
دەست لە ئاغووشن لەگەڵ یەک کوڵم وزولفت پێکەوە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠١) خوسرەوە هەر کەسی هاوسوحبەتی ئەوشیرینە
لەبەهەشتایە کەسێ هاوسەری حوورلعینە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٠٢) دڵی غافڵ چ خەیاڵت لەسەرە
لەخەوا هەڵسە کە نۆبەی سەفەرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٠٣) با دەکەت زۆر خۆش بو ساقی تووخوا بۆم تێکەوە
من کە بۆت تێکەوتووم ئەمجارە تۆش بۆم تێکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٤) لەو ڕۆژە کە دڵ بۆتو گرفتاری نیازە
حوسنت لەسەرابەردەیی عەشقایە بەنازە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٥) ڕشتەی کەممەندت ئەمکێشی ناگاه
وەکو کارەبا و جەزبی پەڕی کاه
(مستفعلان مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٢٠٦) جەننەتی ئاراستەم دی پێی گوتم ڕوویی منە
دۆزەخێکی پڕ شەرارەم دی گوتی خوویی منە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٧) نیمشەو لەگەڵ خەیاڵی تو هەرچەندو چووغە
مایەی حەیاتی جان و دڵی زۆر زەبووغە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٨) لەجیاتی ویرد و ئەزکاری سەحەرگاه
ئەچێ بۆ عەرشی ئەعلا ناڵم ووئاه
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٠٩) سەر لە گێژی بەحری غەم وا دائیما ئەخولێتەوە
دڵ لە بەر دەردی جودایی خۆی لەخۆی ئەتلێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٠) دەستی نازی بردو ڕووبەندی نیقابی کردەوە
شۆری خستە بەزمی مەحفەل یار بەنازو خەندەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٢) بەسەد پاڕانەوە وزاری وولابە
وتم توخوا لە ڕووت ئەم پەردەلابە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١٢) بەعەیش ونۆشەوە دلبەر لەحوجرەی نازە دەربەستە
لەدەردا گەر لەدەردا بکوژی ئیمشەو چ دەربەستە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٣) تووتیی تەبعم کە پەروازی بەسەر گیسووتەوە
عەکسی خۆی دیوە لە ئاوێنەی سەفایی ڕووتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٤) ئەم گولشەنە جێی شادییە هەنگامی سرووڕە
سەد شوکر کە ئافاتی خەزان لەم دەردە دوورە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١٥) وانەسیم سروەی لە بۆ ڕوویی گولستان هاتەوە
بۆ ویسالی ڕوویی گوڵ بولبول بە ئەفغان هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٦) دڵ گەلێ خۆشحالە ئەسراری نیهانی بیستووە
موژدەیی وەسلی لە لەعلی یاری جانی بیستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٧) دڵ و دینم بە مەعشووقێکی ڕوخ شەمس و قەمەرداوە
سەرومالم بەنازوو غەمزەیێکی سەربەسەرداوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٨) نەورۆزە جەژنە ئیمڕۆ فەسلی گولەبەهارە
بولبول لە خۆشی ڕووی گوڵ دڵ مەست و بێ قەرارە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢١٩) ئەلایا ئەییوهەسساقی لەبالەب لەب پڕکە پەیمانە
ئەدیر کەئسەمن وەناویلها سەخاکاری کەریمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٠) لەم شامی فیراقەت سەحەری وەسلی ئومێدە
ئەم ماتەمە ئابوستنی سەد جەژنی سەعیدە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢١) دلی بێ چارە ئەم جارە ئەزانم دەردی کاریتە
وەکوو بولبول لە هەنگامی سەحەردا کاتی زاریتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٢) لە گریەی بولبولی بێچارەیە فەریاد و ئەفغانی
گوڵی گولشەن بەخەندە دای دڕی چاکی گریبانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٢٢٣) وەهامات و و پەرێشانم لە میحنەت دەردی بێ تۆیی
وەکوو کوردێکی مەر مردوو لە حەسرەت دەردی بێ دۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٤) کە سێ حاڵی نەبێ بێ حاڵە حاڵی
کەماڵی گەر نەبێ نابێ کەماڵی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٥) لە سینەی مەعنیا گەنجینەیی نەسراره بێ دەنگی
لەبەزمی ئەهلی دڵ بۆ ئەهلی دڵ گفتاره بێ دەنگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٦) لە سینەم سەبتە نەقشی تۆ لە تەعریفی زوبانم چی
نەزانی دەردی من جانا لە ئەوساف و و بەیانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٧) بە نەشئەی مەی نەبوو مومکین زەوالی دەردی بێ تۆیی
بە نەغمەی نەی نەبوو ساکین مەلالی دەردی بێ تۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٨) یار بەخەندە موسلیحە گەر فیتنەیی چاوی نەبێ
چاوەگێڕێ گەردەمێ عاشق لەبەرچاوی نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٩) وەره ساقی مەدەدکە تۆ بە جامێ
سەبا توخوا ئەتۆش بێنە پەیامێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٠) ئەی دڵی غافل هەتاکەی تۆ لە ڕێگا کەچڕەوی
غافڵی ئەسراری عەشق و هەم ڕمووزی مەعنەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣١) مەوجی زولفت بە پەرێشانیی من پێ ئەکەنێ
عەکسی ئاوێنە بەحەیرانیی من پێ ئەکەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٣٢) گەڵێکت چاوەڕێ بووم هەر نەهاتی
ئەوا کەوتوومە ڕێی هات و نەهاتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٣) خەرمانی وەکو تاوسە نازی چەتری سەد ڕەنگی
قیامێکی قیامەت بۆ قیامی قامەتی شەنگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٤) ئەوا فەرهادی فیکرم خەسرەوانەهاتە ڕووی مەردی

بەیانانی لە عەشقا کرد کەلامی شیرینی کوردی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٥) دڵ ئارامی نەما یارەب دڵ ئارامی دڵان بابێ
بەسەر وەقتی غەریبان دا نیگاری دڵستان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٦) ئەسیرە دڵ بەسەری زولفی نازەنین یاری
کوژاوی فیتنەیی ناهو نیگاهی سەححاری
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٣٧) بەحالێ زاری من ئیمشەو هەموو کەون ومەکان ئەگری
لەجۆشی ئاگری جەرگم وەکوو ئەشکی رەوان ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٩) دلی عاشق لە عیشقی دلبەران هەردەم بەدەم دەدوێ
بەنەقدی جان خەریدارم کەچی ئەو هەر بەکەم دەدوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٩)سروورو عەیش و شادیم وا لە پەستی
شعوورو فیکرو هۆشم هەم لە مەستی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤٠) یارەب دلم لە حەلقەیی زولفی جودانەبێ
دەستم لە دامەنی بەدەخالەت رەهانەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٢٤١) لە نوقتەی خالی لێوی نەقشی دڵ با قەت نەبێ خالی
لە جۆشی شۆری مەی دڵ باوەکوومینا نەبێ خالی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٢) ساقیا بدەرێ توجامێ مەی
چاوەنۆڕی ویسالی تۆم تاکەی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٤٣) لە دووری دەردی عەشقی تۆ فوغانی عاشیقان بابێ
زەرەی زنجیری زولفی ئەو لە پێی دیوانەگان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٤) مەنعی من ناکەن لە عەشقا غەیری ئەو سێیە کەسێ
وشکە سۆفی یەک مەلادوو زاهیدی عەییار سێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٥) گۆشەگیرم من لە کونجی خ ل و ت
تا لەگەڵ دلبەر بکەم من ص ح ب ت

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٦) گرفتارم بەنازی چاوی یارێ
هەزار فیتنەی لەیەک غەمزە ئەبارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤٧) لە تێکەڵ بوونی عالەم بوو هەر ئەمگوت وانەخۆشیمە
لەگوێ ڕاگرتنی ئەفسانە بوو ئەمگوت سەرئێشیمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٨) قەناعەت هەر بژی بۆ من خیلاقی ئەمری خوا ناکەم
حەسیرم دۆشەگ و و بەردم سەرین بێ من هەدرا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٩) وەکو تەیرێکی باڵ و پەرشکاوێ
تەماعی دانەیە ئەیخاتە داوێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥٠) سەرنجێ دە لە حالی خۆت لە خەلوەتدا بە تەنهایی
لە عالەم خۆت بپارێزە لە دەردی پیسی ڕیسوایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥١) جیسمێکی لەتیفە ئەمە یا جەوهەری جانە
یا قامەتە یا قامی قیامەت لە زەمانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥٢) عیززەتم گۆڕا بە زیللەت ڕاستیم ئەفسانەیە
گوڵشەنم گۆڕا بە کوڵخەن دۆست لەمن بێگانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥٣) جیلوەی تو شکستی کە بە بازاڕی سەنەمدا
کەوتوونەتە سەجدەی بەری پێت بت لە حەرەمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥٤) فەلەک چەرخی بەچەپ ئەخلێتەوە کاری ئەبێ وابێ
بەڕاستی خۆی لەگەڵ ئەهلی مەحەببەت ئاشنا نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٥) بەس بە غەفلەت بکە تۆ خەندەیی قاهە قاهی
لە لیباسی فوقەرا خۆشە بکەی گەر شاهی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥٦) تێگەیشتوبوون لە دنیا ئەو کەسەی بوون مونزەوی
بایەزیدو شبلی یو عەتتارو پیری مەعنەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٥٧) بە کۆیی دڵبەرا یاران ئەکەم ئیمشەو سەفەر لە نوێ
بسووتم تا بەبەرقێکی تەجەللای ئەو سەحەر لە نوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٨) مەنعی نیگاهی کردووە لە من زۆرو کەم حەرام
چ بکەم ئەزارە بەڕوو یی گەر.. ئەکەم حەرام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (موزریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٥٩) لە عەشقی ڕوویی لەیلایی دڵ ئارا
ئەبێ مەشقی جنوونیم بێ لە کارا
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦٠) لە بازاڕی مەحەببەت شۆرشێ بەرپا ئەکەم چ بکەم
لە دەرسی عەشقەوە گەر دەفتەرێ ئینشانەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦١) چ زیبا قامەتێکە وەک نیهالی سەروی ئەوڕەستە
لە ئافاتی خەزان دووربێ خودا ئەم ڕوویی گوڵدەستە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٢) کە ئاڵا زولفی بەو باڵایی بەرزە
شەبیهی عەرعەر ولاولاوە تەرزە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦٣) دڵ مەگەس وارە کەوا مایلی شەهدی دەهەنە
تالیبی ئاوی حەیاتە کە ئەسیری زەقەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٦٤) خاڵ و خەتی تۆ بۆ دڵی من دانەوداوە
عومرێکە کە عومرم بە غەمی عەشقی تۆداوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦٥) هەروەکوو شەمعێ گڕی بەردا پەڕی پەروانە عەشق
قەسدی خوێنڕێژی ئەکا دایم لە ئەم مەیدانە عەشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦٦) غەزالانی حەرەم ناکەن لە موشتاقانی مەحرەم ڕەم
لە ڕێی کەعبەی ویسالی گەر بڕێژن ئەشکی وەک زەمزەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٧) وەکوو مەجنون دڵم شێتانە ئەگری
بە قەیدی زولفەوە دێوانە ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦٨) شکۆفەیە بە دەمی.. باوە، پێ ئەکەنێ

دڵم چ خۆشە بە سەیروسەفاوە پێ نەکەنێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٦٩) لە کوێ ساتێ بگریەم ئەی خودا سەحراوو مەیدانێ
لە عەتری گێسووانی ئەی سەبا کوامشک ئەفشانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧٠) بۆ دڵ وەکو وسلێمان هودهودکیتابی هێنا
بولبول بە موژدەیی گوڵ بۆ من جەوابی هێنا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٧١) دڵێکم بوو ئەویشم وا بەنازوعیشوەیی تۆدا
تەمەع بۆ دانەچینی بوو لە خەتت و خاڵی هیندوودا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧٢) نەسیمی سوبحدەم ئەشئەی لە بۆ رووبی گوڵان بابێ
سەدایی چەهچەهەی بولبول لەسەر بەرگی چلان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧٣) ئەی خالیقی دو عالەم پەنهان و ئاشکاری
سەرداری سەروەرانی بێ مایە مایەداری
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٧٤) لە میعراجی تەجاروبدا خیرەد وا گەیوەتە کێوان
غەم و و شادی ئەزانێ لەحزەیەکە دێ بەسەر ئێشان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢٧٥) بەبێ تاوان ئەسیری دوژمن و مەئیووس لە ژینم من
ئەگاتە گوێی مەلائیک هەر شەوێ ناڵەی حەزینم من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧٦) بەقای بۆکەس نییە دنیاو وجاه و درهەمی دنیا
بەکاری زامی دڵ نایێ دەواو ومەرهەمی دنیا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧٧) ئیلاهی تا بەکەی هەروا لە دەست ئەم نەفسە روو رەش بم
بە غەفلەت سەرفی عومرم بێ دەروون و سینە پرغەش بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

دیوانی خادیم، بەرگی (٢)
جەمال محمد محمد ئەمین:
ئامادەو ساغی کردۆتەوە،
دار الحریە، بەغدا، ١٩٨١

(٢٧٨) با بکەین دایم هەموومان شوکری گێتی ئافەرین
هەم سەنایی ئەو ڕەسولەی ڕەحمەتەن لیلعالەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧٩) وەک فەلەک بۆ عەشقی تۆ سەرگەشتەوو حەیرانە ڕۆژ
بۆ جەماڵ و حوسنی تۆ هەر ڕۆژە سەرگەردانە ڕۆژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨٠) کاتی وەسلی عاشقانە تۆ دەمێ بروانە شەو
خۆی ئەسووتێنێ بە شەمعی دڵبەری پەروانەشەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨١) قسێکم بوو بکەم با وەک حیکایەت
لەمەعنادا ڕمووزو هەم ڕیوایەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨٢) لەعەدەم هاتنی من کەوتمە سەحرایی وجوود
کەوتمە ژێرباری ئەمانەت بەڕکووع و بە سجوود
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٨٣) هەروەکو و واجیب ئیمانت بوو بە یەکتایی خودا
هەم بەزات و و هەم سیفات و و فەردو یەکتایی خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨٤) وەسییەت بێ لە پاشی من لە بۆ یارانم ئەم نامە
ئەوەی باقی بمێنێ پاشی مردن چاکەیە وئامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨٥) سوحبەتی ئانەهل یەک جاری مەکە
هاوڕێی پیاوی بەدکاری مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٨٦) لەدانش یەکێ بێت ومایەی نەبێ
لە فەزل و و هونەردا چ پایەی نەبێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٨٧) لە گوێ بگرە ئەی یاری خاوەن هونەر
یەکێ پەندی شیرین میسالی شەکەر

(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۲۸۸) تەماشاکە ئەی دۆست لەناو دۆستان
لەگەل تۆ چەکەس دائیما میهرەبان
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۲۸۹) زبانت بەڕاستی بکە ئاشنا
بەراستی لە ڕاستی رەزایە خودا
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۲۹۰) لە جامی دەهر بنۆشی شەرابی قەهر ئەگەر
لەرەنج و دەردەوە ڕۆحت بگاتە عەینی سەقەر
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۲۹۱) دو قوڕسی نالّ بە قەناعەت گەنم(بی)یاخود جۆ
لیباسی سەتری بەدەن کۆنەبێ وەیاخود نۆ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۲۹۲) ئەوەی بۆخۆت بە قابل گەر نەزانی
ئەبێ بۆ دۆستی خۆتی هەر نەزانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۹۳) ئەگەر بێت و هێلکەی قەلی بەد سرشت
بنێی تۆ لە ژێر تاوسێکی بەهەشت
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۲۹٤) خەلعەتی شاهی قەناعەت بووە تاج و کەمەرم
وەچ خشتێکە لەئەرمی بووە بالّینی سەرم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۲۹٥) ئیددیعای بەرزی و بلّندی قەت مەکە
کیبرو عیززەت خودپەسندی قەت مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۹٦) لە دلّ سەبروو لەتەن تاقەت لەچاو ئەشکی رەوان ڕۆیی
دلّ ئارامی ئەما ئەمرۆ کەوا ئارامی جان ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹۷) دنیا ئەگەرچی لەفزی لە عەیشی کەمالّ ئەچێ
ئەمما لە مەعنیاتەوە ڕووبزەوال ئەچێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۹۸) شەوێ دانیشتبووم بێ مونیس و تەنها بە داماوی
لەدەریایی تەفەککور کەوتە ناو ئەمواج و گێژاوی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٩) حەمدی بێ حەد هەم سەنای بێ عەدەد تارۆژی دین
لایەقی زاتی خودا خەللاقی گیتی ئافەرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠٠) سلێمان حەشمەتی بووبانیی شاری سلێمانی
لە عیززەتدا سلێمان بوو بە حیکمەت ئاسەفی سانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠١) خامەیی قودرەت ئەنووسێ مونشیی کەون و مەکان
هەر کەسێ زاوە بە حەتمی هەر ئەبێ بمرێ جوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠٢) پیری هات و زەوق و وەزعی نەوجەوانی تێپەڕی
تەن لە زوعفا بۆ تەحەممول بارگرانی تێپەڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٣) فەلەک بۆچی نەڕێژێ خوێن لە هەردووچاوی گریانی
مەلەک بۆچی نەناڵێنێ لە سۆزی جەرگی بریانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠٤) شەوێ دانیشتبووم بێ یارو بێ ئەحباب و هەم هەمدەم
لە کولبەی حوزنەوە دەستم بەسەر زانویی دەردو غەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠٥) وەزعی ئەهلی ئەم زەمانە هیچ لە جێگای خۆی نییە
هەرچی ئەیبینی لە عالەم کردەوەی باشی نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠٦) ئەووەڵی دەفتەر بەناوی خالیقی کەون و مەکان
عالیمی سرڕی دوعالەم ڕازیقی ئینسان و جان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠٧) شەوێ لە خەلوەتی تەنها و وجێگە بێ ئەغیار
ئەکەوتمە بەزمی تەماشیی گوڵشەن و گوڵزار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٣٠٨) سەحەر مەستانە دڵ بۆ سەیری باغ و گوڵستان ڕۆیی
لەبۆ نەزمی تەماشایی گوڵ وهەم بولبولان ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠٩) شەوێ کەوتمە دەریایی فیکرو خەیاڵ
لە گێژاویا کەوتمە حالی مەحاڵ
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)

له عەشرەت غافڵی بەزمی حەریفانت نەدیوە
(٣١٠) لە جۆشی بادەنۆشی دەستی ساقی بێ خەبەر بووی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٣١١) نەتۆی غافڵ عەزیزم ماڵی ویرانت نەدیوە
لەهەر لا وێڵ و سەرگەردانی شارانت نەدیوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٣١٢) نەی بەیادی چاوەکەت لەبڕیزە دڵ مەیخانەیە
وەی بەناوی تۆ چراخان خانەیی ویرانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١٣) لە عەشقی تۆیە بەدایم قسەو حیکایاتم
بەناوی تۆیە هەموو دەفتەروو ڕیوایاتم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣١٤) تەبیعیون نەڵێن ئەم ئەرزو فەرش و و هەم سەماواتە
تەبیعەت خالیقێتی ئەم قسە بۆ ئێمە ئیسباتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١٥) پادشاهێ تێپەڕی ڕۆژێ بە کیبروو ئیفتیخار
شوعلەوەر تاجی موکەللەل بووبە دووڕی شاهەوار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١٦) تالیبی دونیا لە عوقبا بێ بەشە
تالیبی عوقبا لە دنیا ڕووڕەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣١٧)فیدایی مەحرەمی خەلوەتگەهی سەرایی سروور
خیتابی ئایەیی تۆبوو الیالله ئەی مەغروور
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣١٨) ئێمە بۆ ڕێگەی عەدەم هەر ڕەهرەوین
غافڵین لەم ڕێگەیە مەستی خەوین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٣١٩) جان مەستی بادەیی ساقی بوویێت بڵێم بەتۆ
ئەو بادەیەی کەوا بونە ڕەنگی هەبوو نەبۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢٠) هەر لەحزە بە شکڵێ ئەنوێنێ بتی عەییار
هەردەم بە لیباسێکی ئەدا پرتەوی دیدار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(۳۲۱) فەلەک و وچەرخ وماه دەووارن
ئافتاب وستارە سەییارن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳۲۲) نووری نەزەلی تەلعەتی زیبایی موحەممەد
حوسنی ئەبەدی شەوکەتی سیمایی موحەممەد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۲۳) غوبارێکی ئالووده دامانی تۆم
لە گولزاری جان خاری بوستانی تۆم
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۳۲٤) بەناوی خودایی زەمین و زەمان
پەناهی بەزاتی ئەمین و ئەمان
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۳۲٥) ئیلاهی خاکسارو(هەم) زەعیفم
لەقودرەت عاجزو زارو نەحیفم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲٦) محەممەد ناوینەی سرڕی ئیلاهی
محەممەد شەمعی زولماتی مەناهی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲۷) خسووسەن حەزرەتی سددیقی ئەکبەر
لەژێر ئالایی دین سەرداروسەرەوەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲۸) لە موشتاقی عومەر عومرێکە دایم
بەناوی ئەو دڵم مەئلووفە قایم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۲۹) لە عەشقی حەزرەتی عوسمانی عەففان
سەرم دانا میسالی گۆلەمەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳۳۰) شەهی مولکی ویلایەت کەی عەلی بوو
موزەییەن تاجی فەرقی هەر وەلی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۳۱) موقیمی دەرگەهی یارە دڵم بە نوی(نمیگیرد)
زەهر در میدهم پندش و لیکن در نمیگرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۳۲) بۆ مرادی خۆت ئەگەر نەتبوو لە فەرزا دەسترەس

از رگ جان کن رفو چاک گریبان هوس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۳۳) فیدایی جیلوەیی ڕووی عەکسی تۆیە جان و سەرم
اگر امان دهدامشب فراق تا سحرم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۳۳٤) جیلوەیی حوسنت بکەن گەر ڕوو بەڕوویی ئافتاب
از خجالت زرد گردد رنگ ورویی افتاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۳٥) دامەنی گوڵ گیایە ڕوویی سەحاب
الصبوح الصبوح یا اصحاب
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(۳۳٦) ڕێگەیی عەشقە مەرۆ تۆ لەوە هەر نیک و بەدی
که خضرنیز درین بادیه دام است ددی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۳۳۷) ئەگەر وەک عاریزی تۆیەک گولی دەر گولستانەستی
زمین دا ازکمالیّت شرف بر اسمانستی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۳۸) دل مەقامێکی خاسی حەزرەتی دوست
دیده ایینه دار طلعت اوست
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(۳۳۹) ناکەم تەلەبی من لە خودا غەیری خودا
تەسیلمە سەرم دڵ بە جودا جان بەجودا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(۳٤۰) ئەمواجی موحیتی(لایزال)ن ئەشیا
هەر کەس بە خەیاڵی خۆی لە دەریایە جودا
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(۳٤۱) دوو تایەقەدەم لە حەسرەتی زولفی دوتا
شاخی گوڵی عوشرەتی منە چویی فەنا
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(۳٤۲) سەییادی ئەجەل بۆ تۆ کەداوی دانا
بەم داوە گرفتارە نەزان و زانا
(مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(۳٤۳) ئەو ڕۆژە گوتم تەرکی ئەکەم بادەیی ناب
بولبول لە چەمەن لەو قسەیە هاتە جەواب

(مفعول مفاعيل مفاعيل فعول)×٢(هەزەجی هەشتی ئەهتەم)
(٣٤٤) ئەم نەشئەیە پڕ غەمزی سەرەشۆری محەببەت
کاسەی سەری مەنسوورمە تەنبووری محەببەت
(مفعول مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٣٤٥) هەر عیجزە ئەگەر بگاتە ئەوجی قودرەت
هەر زیللەتە ئاخری ئەگاتە عیززەت
(مفعول مفاعلن مفاعلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەقبووزی ئەبتەر)
(٣٤٦) بێ شەمعی تۆ پەروازیی پەروانە عەبەس
بێ رووی تۆ پەیمانەیی پەیمانە عەبەس
(مفعول مفاعيلن مفاعيل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٤٧) مەخفی نییە ئەم بادەیە وەک نووری سیراج
شوعلەی وەکو مەهتابە لەناو جامی زوجاج
(مفعول مفاعيل مفاعيل فعول)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی ئەهتەم)
(٣٤٨) عومرێ بو بە دین بووم و بە دنیا موحتاج
بەم رۆوە بە دوێنێوە بەفەردا موحتاج
(مفعول مفاعيل مفاعيلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(٣٤٩) فاشی کردنەی لە عەشقەوە ئەسرار
مەیلی مەعشووقە خۆی ئەکا ئیزهار
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٣٥٠) جیلی وەیی ڕوویی گوڵروخان عەشقە
مەنزەری چاوی عاشیقان عەشقە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥١) جیلوەیی عەشقە هاتە روی ئیمکان
ئاشکرابوو بە سوورەتی ئینسان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٣٥٢) ئەمەوێ مەستی چاوی مەستت بم
وەکو ماسی کوژاوی شەستت بم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٣) جێی زولفتە دڵم هەتا دەمرم
وەکو مەیخانە جێ لەوێ دەگرم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٤) بێت و مائیل بە حوورو جەننەت بم
ڕووسیا بم لە ڕوت خەجالەت بم

(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٥) وەرە تا پێت بڵێم بە پەنهانی
مەستی مەی بە هەتاکو بیزانی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٦) تێکەل بە هەموو نیک و بەدی دنیا بووم
وەک بادە بە ڕەنگی شیشەیی عوریان بووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فاع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(٣٥٧) ئەمرۆ کە جیهان کە خەرمەنی ئیقباڵە
سبحەینێ بەبا ئەچێ هەمووی پامالە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٥٨) ئەسبابی جیهان ڕێگری شیخ و شابە
خۆش حاڵە کەسێ کە فاریغی ئەسبابە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٥٩) پیریێ کە لە بەزمی مەی ئومێدی جامە
کەیفییەتی بۆ خوابی عەدەم پەیغامە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٦٠) ئەم پەردەیی عەشقەکە تەلیسمی بەدەنە
بێ پەردە کە بۆ نیقابی ڕازی کە فەنە
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٦١) سەرمایەیی مەنعم کە ئەکا مەیلی زەوال
مەیلی بە فەقیرانە بە ئاهەنگی جیدال
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعول)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم)
(٣٦٢) بۆ ئێمە دەماغی کیسرەت ئارایی نییە
جوز وەحدەتی سەرف سازی پەیدایی نییە
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەجبووب)
(٣٦٣) ڕووناکی شەو لە خەڵوەتدا جورمی قەمەر بوو
بۆ داغی جگەر پەنبەیی مەهتابی سەحەر بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦٤) ئەم کووچەیە سەر ڕشتەیی (حب الوطن)ـە
لەم ڕێگەیەدا خاری موغیلان چەمەنە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فعل)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەجبووب)
(٣٦٥) ئەی نەفسی خەبیس تا بەکەی بۆنانی
بەستۆتە کەمەر بە خزمەتی دوونانی
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)

(٣٦٦) سەرمایەیی عەیش و کامەرانی عەشقە
سەرمەشقی حەیاتی جاویدانی عەشقە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٦٧) بۆنی نەفەسی هاونەفەسێکم بۆ دێ
لەم قافلەوە دەنگی جەرەسێکم بۆ دێ
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٦٨) سەرمایەیی جۆشی کامەرانی عیلمە
سەر دەفتەری عەیشی جاویدانی عیلمە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٦٩) هەرچەندە نەفس غوباری دامەنگیرە
بۆ ئولفەتی دل داوی هەوا تەسخیرە
(مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٠) دڵ مەیلی ئەگەر تەجەممولی جاهی بێ
بۆ مەنزەری . .بێ نیازی شاهی بێ
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧١) هەر کەس دڵی خەلق بەکاری خۆی ئەشکێنێ
سەد جیلوەیی ڕەنگ بەهاری خۆی ئەشکێنێ
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٢) ئەی غافیلی ئەسراری حەقیقەت تاکەی
بێ چاوی لە ئەنواری تەریقەت تاکەی
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٣) بەعزێ بە خەیاڵی ئەنفوس وونافاقن
بەعزێ بە تەریقی عیلم و فەن موشتاقن
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٤) هەر کەس بە غرووری بە جەدەل مایل بوو
وای زانی کە عالیمە وەلی جاهیل بوو
(مفعول مفاعیلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٥) زۆر عەیبە بەناوی گەورەیی مەشهووری
زۆر عارە لەبەر ڕەنجی زەمان ڕەنجووری
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٦) خادیم نەفەسی نەفسی خەبیست بگرە
نووری ئەزەلی بەنەقدی جانت بکڕە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٧) ئەم قافلەیی عومرە کەوا تێنەپەڕێ
بێ ساقی یومە مەی بەبا تێنەپەڕێ

(مفعول مفاعيل مفاعيل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٧٨) لەم کووچەیە دل رەنگی تەسەللا ئەگرێ
داغی لە سیاخانەیی لەیلا ئەگرێ
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٧٩) خوڕڕەم نییە بێ گوڵت بەهاری عومرم
پەژموورەدەیە بێ تۆ لا لەزاری عومرم
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەقبووزی ئەبتەر)
(٣٨٠) خەڵوەتگەهی خاسی حەرەمی یارە دڵم
بێزارە لە بێگانە وو ئەغیارە دڵم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەحبووب)
(٣٨١) بۆ کەعبەیی وەسلی تۆ دڵم پڕ غەم بوو
بارانی سرشکم بە مەسەل زەمزەم بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٢) جانا سیفەتی قەددم لە ئەبرۆت پرسە
شێواویی من لە زولفی هیندوت پرسە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٣) عاشیق هەمو سالێ مەست و شەیدا بابێ
شۆریدە وومەست و.. ریسوا بابێ
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٤) گەر تۆ ئەتەوێ کە شادو هەم خوڕڕەم بی
هەر کوێ کە بچی عەزیزو هەم مەحرەم بی
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٥) تۆ حاکمی موتلەق وەشەهی دەورانی
یەک سککەیی تازە لێدە تۆ سولتانی
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٦) ئەشکم عەرەقی شەرمی نیازێکی ترە
ئاوێنەیی چاوەنواڕی نازێکی ترە
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٨٧) گەر کەعبە تەوافی هەوەسی پەروازە
بنواڕە بەدڵ تۆ کە مەقامی تازە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٨٨) ئەی یار لەگەڵ یاری گوڵ ئەندام بژی
هاوسوحبەتی ساقی یو مەی وجام بژی
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٨٩) ئەم فەسلی (کەوا) بەهارە فەسڵێکی ترە
مەخمووری دوچاوی من لە وەسڵێکی ترە

(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەحبووب)
(٣٩٠) بیمارم ودیداری تو دەرمانی منە
بێ پرتەوی رووت زەمانە زیندانی منە
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەجبووب)
(٣٩١) گەر سوورەتی نەقس ئەگەر کەماله لێرە
ئیزهاری رویی چە ئیحتیماله لێرە
(مفعول مفاعلن مفاعلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٩٢) دەردێ نەبو بۆ من کە دەوایی تۆ نەبوو
ئاهێ نەبو بۆ من کە هەوایی تۆ نەبوو
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەحبووب)
(٣٩٣) دەروێش کە دامەنی قەناعەت بە کەفە
دەستێکی تەهی بەگەنجی شاهی تەرەفە
(مفعول مفاعلن مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٩٤) خادیم..ئیقامەتم سەفەر نێزیکە
پەروازی شکاوی باڵ و پەر نێزیکە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٩٥) لەم مولکی قەناعەت من ومانابینی
جوز شێوەیی تەسلیم و ڕەزا نابینی
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٩٦) دڵ خۆش بە بە هەر حاڵ تەماشا ئەمەیە
مەی نۆشە وەباڵی مەشرەبی ما ئەمەیە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٣٩٧) زاتی تۆ ئەگەر چی مەسدەری ئەفعالە
هۆشت هەبی چونکی (هەمو) قیل وقالە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٩٨) عومرت کە لە پەنجا گوزەری کرد ئێستە
پێنج ماوە ئەگەر شەش لە خەوا تۆ هەستە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٣٩٩) ئەم مولکی جیهانە پێ ئەنازی هەردەم
چاوت بکەوە لە بۆی مەخۆ هەرگیز غەم
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٤٠٠) هەر کەس بە خەیاڵێکەوە ئەڕوا لە جیهان
ئەسراری ئەزەل لە کەس نەبوو قەت ئەعیان

(مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(٤٠١) بنوارە تەجەللایی ڕوخی ئەم یارە
دەورانی بە دەورانی دڵی هوشیارە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٤٠٢) دڵ لە ترسی بژانگی وەک تیرت
خۆی پەنادا بە زوڵفی زنجیرت
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠٣) تەن زەعیف و نەحیف وزارو نەزار
باری عەشقی لەسەر سەری بووەبار
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٠٤) فەسلی نەورۆز و حەلقەیی ئەحباب
بەدەرێ ساقییا تۆ جامی شەراب
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٠٥) دڵ مەقامێکی خاسی دلدارە
دور لە بێگانەوو لە ئەغیارە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠٦) لەسەرم مەوجی نەشئەیی سەودا
مەغزە وەک پەنبەیی سەری مینا
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠٧) فاشی کرد نەی لە عەشقەوە ئەسرار
مەیلی مەعشووقە خۆی ئەکا ئیزهار
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٠٨) جیلوەیی ڕوویی گوڵڕوخان عەشقە
مەنزەری چاوی عاشیقان عەشقە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠٩) جیلوەیی عەشقە هاتە ڕووی ئیمکان
ئاشکرابوو بە سوورەتی ئینسان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)

٢٩- خادیم

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢١٨	٥٣,٣٠٠٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٨٥	٣٨,٩٩٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٣٣	١٥,١٣٧٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣١	١٤,٢٢٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٣	١٠,٥٥٪
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	١٤	٦,٤٢٢٪
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	١١	٥,٠٤٥٪
		ز	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٧	٣,٢١١٪
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	١,٨٣٤٪
		ط	هەزەجی هەشتی مەحزووف	٤	١,٨٣٤٪
		ی	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم	٣	١,٣٧٦٪
		ک	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	٣	١,٣٧٦٪
٢	ڕەمەل			١٠٨	٣٦,٤٠٥٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤٥	٤٣,٥١٨٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣٢	٢٩,٦٢٩٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٤	١٢,٩٦٢٪
		د	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٥	٤,٦٢٩٪
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٣,٧٠٣٪
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٢,٧٧٧٪
		ز	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	١,٨٥١٪
		ح	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٠,٩٢٥٪
٣	موزاریع			٢٨	٦,٨٤٥٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١١	٣٩,٢٨٥٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١٠	٣٥,٧١٤٪
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٦	٢١,٤٢٨٪
		د	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٣,٥٧١٪
٤	خەفیف			٢٦	٦,٣٥٦٪
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١٥	٥٧,٦٩٢٪
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٦	٢٣,٠٧٦٪
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٤	١٥,٣٨٤٪
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٣,٨٤٦٪
٥	موجتەس			١٧	٤,١٥٦٪
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٦	٣٥,٢٩٤٪
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٤	٢٣,٥٢٩٪
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٤	٢٣,٥٢٩٪
		د	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٣	١٧,٦٤٧٪

٦	موتەقاریب			٨	١،٩٥٥٪
		١	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٥	٦٢،٥٪
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٣	٣٧،٥٪
٧	ڕەجەز			٤	٠،٩٧٧٪
		١	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٣	٧٥٪
		ب	ڕەجەزی چواری موزەقفەل	١	٢٥٪
	٧		٣٥	٤٠٩	

خشتەی ژمارە (٢٩) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری خادیم

٣٠- خانی ژ هەلبەستێن ئەحمەدێ خانی

کۆمکرن وتویژاندن

اسماعیل بادی

چاپخانا - هاوار، دهۆک،١٩٦٦

(١) ژ لەعلێ دیارێ ئەمن مەی ڤەخوارا
ب دل من د بەخشی بدەخشان بوخارا
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢(موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٢) ئەی واحیدی نیهان کو ژ زاتێ تەنە پەیدا
ئەڤ کەون و مەکان ئەرزو سەماگونبەدەخەزرا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) تەقڤاشی ئەزەل ڕۆژا سەر لەوحەیی رەنگیندا
پەرگاری ددەستان بۆ سەر سەفحەکو تەزیینیدا
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(٤) میری مەجلس ئەکەنت موتریبی گۆیا چ بکت
غونچە خەندان ئەبتن بلبلی شەیدا چ بکت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥) سەروا مە ب زەر زەنگ و هەزار عیشوە ووەمەش هات
عاشق کرن ئەحیال رەقیبان کو ئەخوەش هات
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦) ئەز چوومە دەرێ مەیکە دەئێ سوبحەیەکی زوو
قامەت ب مسال داری د شمشادی دوگیسوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) دیسان دلی شەیدا ژ نوو
را ئیختیار بەرواز کر
(مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی چواری تەواو)
(٨) ئەی دلە گەر تەدڤێتن ب بی دائم مەسروور
‹تەرەب خانەئی دنیا ڤەخوە ئاڤا ئەنگوور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ)
(٩) سەیدی چەنگا لاسەری زولفا شەهاشەهبازم ئەز
مەستی جانا عیشوەیا شەهنازی نازک نازم ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) هەر دنالم شەب و ڕۆژان مەگەر ئەییویم ئەز

هێستران هەر ڤە دمالم مەگەر یەعقووبم ئەز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١١) بەدی بەرنەسیم و بدە ئەی عەتریێ دەمساز
سەد دل بو ڤەبن بەستنە هەریەک ب دو سەد ناز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) ئەزموومە باعێ سۆر گولان
وەختێ سەحەر گاهێ ب خەف (مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٣)ئەی دل ئەگەر ب نەقد بێ جان
جنسی گران بهایی زولف
(مفتعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون)
(١٤) فات عمری فی هواک یا حبیبی کل حال
ناهو نالم هم دمم شد در فراقت ماه و سال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥) مەدی نەقشەک ژ نەخشێ نەقشەبەندان
ڤەبوو قەیدێ د من یەک یەک ژ زەندان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦) زاهیدێ خەلوەتنشین پابەندی کرداری خوەوەیە
تاجرێ رەحلەت گوزین دلناری دیناری خوەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) ئەی ئاییٕنەئی دل ب جەمالا تەموجەللا
سەد سەفحە ب یەک زەڕڕە ژ نوورا تەموتەللا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) ئەی درێغا مامە تەنها ئەز ژشەمسا خاوەری
خان و مان تێک بوونە زولمەت پاشی وێ دێم ئەنوەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) دلێ رابە خوە دل خوەش کە
هلێ دا بچینە سەیرانێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٢٠) مەڕێ سەد جار ژ ئولفاوێ
دبم کەیفێ ل مەیخانێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)

٣٠- خانی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٩	٤٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٣٣,٣٣٪
		ب	هەزەجی چواری تەواو	٢	٢٢,٢٢٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٢٢,٢٢٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	١١,١١٪
		ه	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	١١,١١٪
٢	ڕەمەل			٧	٣٥٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٤٢,٨٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	١٤,٢٨٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	١٤,٢٨٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	١٤,٢٨٪
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	١٤,٢٨٪
٣	ڕەجەز			٣	١٥٪
		ا	ڕەجەزی چواری تەواو	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون	١	٣٣,٣٣٣
٤	موتەقاریب			١	٥٪
		-	موتەقاریبی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
	٤		١٢	٢٠	

خشتەی ژمارە (٣٠) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعری خانی

٣١- دیوانی دەشتی
ئامادەکردن و پێداچوونەوەی
ئەحمەد دەشتی
بەرلین- ١٩٩٣

(١) چراغی هەم گوڵی بوویی دەڵێن پەروانە وو بولبول
لە داوایی شەوی زولف و بەیانی سینە پەرپووتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) ئەی گەلی ئەشرافی کوردان بۆ غەریقی زیللەتن
بۆچی وا دائیم خەریکی قووتی موڵک وو میللەتن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) دلبەرا فەوتا لەسەر ئەو ڕێگە عەین و میم و ڕێ
عومرەکەم چوو یەک هەناسەم ماوە دەرچێ ڕێ و حێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) زۆر ئەترسم من بفەوتێم یارەکەم ڕەحمێ نەکا
یا ئەگەر مردم بەداوی زولفی کفنم لەف نەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) جانا وەرە سەر تەختی هومایوونی ویسالا
اذ فات لک الروح من الهجر قتالا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) فدیەی لەبی بادەی دەستی ساقیم لە ئیرەمدا
ئەو بەزمە نەما بەخشە کە بەخشی لەخەزەندا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) تەجدیدی سەباحم بووە نەرگس بە نەسیمت
مەشقی هەوەسم کەوتە سەر ئەوراقی بەسیمت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) دیسان فیکرو خەیاڵی یاری بێ مەیلم بەسەرداهات
هەموو کارم پەرێشان، باری کێوانم بەسەردا هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٩) موژدە ئەی دڵ بارەگاهی میسری شادی هاتەوە
یووسفی کەنعان بەنازو لەنجە بازی هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٠) لەم غوربەتە تاکەی سەنەما دڵ بە جەفابم
لەم وەحشەتە تاکەی وەکو مەجنون لە غەمابم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) ڕەنگ وڕووی گوڵناری من هەم دوژمن وو هەم یارمە
بۆ ڕوحی ئەو ڕووحی شیرین دائیما ئەغیارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) حەبیبی دلی من بەهارێکی بوو
کە کۆچی دڵی من هەوارێکی بوو
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٣) شەوێ دیتم کە نووسرابوو بە خەتتێکی سورەییانی
لەسەر قوبەی هەیاسەو دوگمەوو سنجاقی مەمکانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) پڕ زەهرە هەموو دەم لە فیراقت جگەری من
پەروانەیە بۆ ڕوویی چراغت جگەری من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥) یارەکەم ئەمڕۆ کەساتێ هاتە سەر بانی سەفا
وا حەجی کردوو هەموو ڕوکنی ئەداکرد بە سەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) جەژنە ڕوح و..جەسەدم ما هی دین
قیل ادخلا النار مع الداخلین
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢(سەریعی شەش مەتوی مەوقووف)
(١٧) یاری عەلەم دارەکەم هاتەوە سەر شارەکەم
هاتەوە سەر شارەکەم یاری عەلەمدارەکەم
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(١٨) غوربەت وو حوزن وو جەفا بۆ دڵ مەقامی شادییە
شادیی وو خۆشی نەبوون نیشانی زەحمەت زادییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) دەمێ هوشیارو بیدارم، دەمێ پڕ زام و ئازارم
هەموو کەس با بزانیێ کە من دێوانەیی یارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) ئەی سەروی حەیاتم بە وەفا دڵ بکە ڕازی
بۆ زەهری مەماتم بە تەماتم کە بسازی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٢١) بۆ ئەو کەسە عیززوو شەرەفی تاکە لە عالەم
این نامە بنامش بکند عرض مقالم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) سلام الله منا یا خلیل القلب انات
علیکم ما اری فیها منایات میانات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) یاسەمینی پێشەوەی سەبزە کراس چینەوەی
روومەهی گوڵ لە خەوی، بولبولە دەست ناکەوێ
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٢٤) منی پڕ فیتنە هەردەم ئاتەشی فیرقەت لە چاوم دێ
بەهیجرانت هەموو دەم بۆی کەبابی نێو هەناوم دێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) بەرێژەی ئەشکی خوێنینم کەوا هەم تاق و هەم جووتن
لە نێو بازاڕی ڕەوحانی مەلا ئێک مات ومەبهووتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) بێچارە ماوە دڵ لە دووری یارەوە
کەوتۆتە زنجیری فیراقی یارەوە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی شەشی تەواو)
(٢٧) فیدایی پەرچەمی پڕ چینەکەت بم
فیدای باغی لەبن پەرژینەکەت بم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨) ئەی ئەو کەسە بێ میسلە لە ئەتراف و جەوانیب
وەی ئەو کەسە بێ شیبهە لە ئەغیارو ئەجانیب
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) ئەی پەری، پڕ داغە دڵ بۆ ڕەونەقی بەرداغی تۆ
بەروە روویی ئاسمانم بەر لە پێرووی چاوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) بەو پاکییە زولفت دڵەکەم پاکییە ئیمڕۆ
بەم پاکییە بێ ئارەقە ئارەق نییە ئیمڕۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣١) دڵبەر چییە ئەم ڕۆژە هەموو دەم لە نیقابا
قد اقتضت الرحمه والنورحجابا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٣٢) سوبحەینەیی هیجرانی تۆ ئیمرۆکە دەری بوو
وەک ڕەوزەیی سینەی سەدەفی تۆ خەبەری بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣) چلەی زستانە چاوی من دەبارێنێ غەمی دووری
دەرێژێ هەوری غەم ماتەم نشینم بەرەوەری سووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) چە غەوغایە ئیمرۆ لە باغی گوڵان
کە سوڵتانە بولبول لە باغی گوڵان
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) سەدایی عوودو فیرقەت هات و دەرچوو
لە قەڵبی پر برین نیشانەکەم چوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) دڵ هاتە هاتەویت و ئەی پادشاهی دارا
بۆ دەفعە زوڵمی زوڵفت ئیمرۆ لەسەرچنارا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) دەڵێن یاری خونچە لەب ئەوا هاتە شارەوە
ئەنووسێ جەفایی بولبولی دڵ بە زارەوە
(مفاعلیلن فاعلن مفاعیلن فاع علن)×٢(موزاریعی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) لە یاران موژدە بێ ئەمڕۆ بەهاری دڵ زهووری بوو
لە شەوقی ڕوویی گوڵ بولبول دەمێ ڕەفعی خوتووری بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) چە هاوارێکە ئەم ئێوارە غەم کەوتۆتە بە ریارەب
بە موژگانی حەبیبم پڕ لە ئێش و ژانەدڵ یارەب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) بۆ ئەو کەسە حوکمی لەهەموو جێگەیە ساری
عیززو شەرەفی کوردە کە مەتلووبە لە باری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) ئەی وایی چ ئێشێکە لەسەر بەندی جگەرما
برژاوی چ شۆخێکە دڵم بەم شەبی سەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) تالیب بە ڕوخی گوڵ بەدەمی یارە دڵی من
مائیل بە قەدەح شەربەتی فنجانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٤٣) ژمە دەعوایی ویسال وو ژ تە مەنعی بەمەجاز
سەنەدی مەنعەتە باتیل بویە ئیرو بەمەجاز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٤) سەحەری دڵ ژ خو ناڤێتە تەنەسەهیت بو ژتاب
لی بەیەک کوورە فراقیتە مە دڵ بوونە کەباب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٥) سەدای یاسینە یا شینە لەدەم زیندانی بیماران
گلەی تازینە یا زینە لەمەم دەرمانی تیماران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٦) ئەدەی وەعدەیی گەرداشت(ئەگەر) ئەیکەی گەلێ عەیبە
ئەگەر نا بۆچی وەعدەی دوو حەبی کوردی دەدەی فەکبە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) لەشکری غەم هاتە سەر شاری دڵم ئەی یارەکەم
بۆیێ ڕەنگ زەردم و هەر لەحزە..هاوار دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) غەریب و دڵ حەزینم شینە بۆ من جەژنی قوربانم
قوڕی سەربان بە بانی سەریکەم بۆ جەژنی قوربانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) ئەزانی خۆ چلۆن بێزارە ژینم یا ڕەسولەللا
بە ئەشکی چاوەکانی پڕ لە خوێنم یا ڕەسولەللا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) بە جۆشی دڵ ئەگەر ئاور لە دنیا بەر ئەدەم چ بکەم
بە نووری تەوبەگەر ڕوویی ڕەشم ڕوونا ئەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) ئەی دڵ وەرە سەر جەدوەلی پرگاری موحەممەد
دائیم بە دەلائیل بکە دەعوایی موحەممەد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) لەکاسی فیرقەتا دڵ مەستی فیکری وەسلی یاریتی
لە باسی هیجرەتا گوڵ بەستەڕووی فەسلی بەهاریتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) لەدەوری دەرگەهت یارەب عەجەب شێواوی گریانم
عەفوو مەتلووب و ڕوومەحجووب و مەست وسینە بریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٤) دائیم لەغەمی دووری سەوداسە رووداماوم
بۆ شاری مەدینەی یار تاری بووە دووچاوم
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٥٥) فەلەک بەرگی رەشی پۆشی لە هیجرانی مەلیک مەحموود
مەلەک جەرگی غەشی نۆشی لە دیوانی مەلیک مەحموود
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٦) ئەی شاهی سلێمانی بێ باب و کەست کردین
بۆ لەو دەمە یەکجاری بێ خزم و کەست کردین
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(٥٧) یاخودا بیتواتە دائیم خاکی تۆ ئابادی بێ
کۆنە رێگەی باغەکانت سەر لە نوو سەیبادی بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) بۆ یارەکانی کۆن و بەگزادەکانی سەروەر
ئەم نامەوا دەنێرم پڕ عەترو پڕ لە شەککەر
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٥٩) با نامەیی نەیازم وەسڵی بداتە مەحموود
تاجامەیی نیازم ئەمڕۆکە بێتە مەوجوود
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(٦٠) خۆم کوردم و ساقیم کورد
مەستی مەیی کوردانم
(مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی چوار ئەخرەب)
(٦١) لەبەر هەندێ کە هەر کەس میللەتی خۆیی لەلا بەرزە
منیش بۆیێ (کە) نەزمم کرد وەلادەت نامە بەم تەرزە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) ئەی عیراقی بێ کەس و دڵ پڕ لە ئێش و دەردوغەم
وەی ئەسیری حەربی ناڕێکی لە مەیدانی بە تەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) بۆ نیگبەتی ئەم میللەتە بێ جانە دڵی من
بۆ میللەتی ئازوردە لە زلیانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٤) ساقی وەرە یەک بادەشەرابت بدە مادەم
واجیب بە مەلەک وەسلی توبو سوجدەیی نادەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٦٥) زاڵم وەرە ئەم فیتنەوە ئەم حاڵە هەتاکەی
وا چاکە کە ڕوومەت لە من و ڕوو لە خودا بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولی)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٦) ئەی بەسەرما وەقتی گەرما سێبەری بەرزت چنار
وەی لەگەرما وەقتی سەرما هیممەتی بەرزت چنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور).

٣١- دەشتی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٢	٦٣,٦٣٦٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٧	٤٠,٤٧٦٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٧	٤٠,٤٧٦٪
		جـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٣	٧,١٤٢٪
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٤,٧٦١٪
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٢,٣٨٠٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب موسەبیەغ	١	٢,٣٨٠٪
		ز	هەزەجی چواری ئەخرەب	١	٢,٣٨٠٪
٢	ڕەمەل			١٤	٢١,٢١٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١١	٧٨,٥٧١٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٣	٢١,٤٢٨٪
٣	موزاریع			٤	٦,٠٦٠
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٥٠٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٢٥٪
		ج	موزاریعی هەشتی مەحزووف	١	٢٥٪
٤	موتەقاریب			٢	٣,٠٣٠
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	٥٠٪
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٥٠٪
٥	بەسیت			٢	٣,٠٣٠
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی	٢	١٠٠٪
٦	ڕەجەز			١	١,٥١٥
		-	ڕەجەزی شەشی تەواو	١	١٠٠٪
٧	سەریع			١	١,٥١٥
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١	١٠٠٪
	٧		١٧	٦٦	

خشتەی ژمارە (٣١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی دەشتی

٣٢- دڵدار
شاعیری شۆڕشگێڕی کورد
نووسینی: عەبدولخالیق عەلائەدین
چاپخانەکانی(افاق عربیە للصحافە والنشر)، بەغدا ١٩٨٥

(١) ئەی رەقیب هەر ماوە قەومی کورد زوبان
نایشکێنێ دانەیی تۆپی زەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢) ئەرێ ئەی لاو لە هیچ وەختێ نەکەی مەنیووسی ژینت بی
دەبێ هەردەم عەزمدار و دەوای دەردی برینت بی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) دڵ بە دوو ئەفسانەکەوت و وای ئەزانی وائەبێ
ئیشی دنیا رەنجی بێ ناوی بە خۆی کۆتا ئەبێ
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) شاهبازی یا شەهێنی شاهی یا شەهلاری تۆ
بێ دڵی بێ مروەتی عاشق کوژی خوێنخواری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) چاوەکانم لیل و وێڵ بوو کوا ستارەم دەرنەکەوت
دڵ لە تاوی دەردی گلێەی سەند وەکو ئاورو نەوت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) دڵ لە بەینی تەلعەتی روو و زولفەکەی دەیجوورتە
گاهێ مەیلی شەو ئەکات و گاهێ مەیلی نوورتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) مەی لەبەردەم بێ کە ئیمڕۆ عادەتێکی جارییە
عادەتی چی؟ مونیسی چی؟ پیشەیی بێ کارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) کەسێ کەس بێ لە دنیادا کەساسی دەستی دەورانە
لە ژینا ناکەسی بەدکار لەجاهی عیززەت وشانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹) ئەی خودایە حالی عالەم حەققی شایانی نییە
میحنەت وئیدباری زۆرو شەهدی بێ ژانی نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰) ئەرێ ئەی کورد لە نێو گەلدا هەتاکەی مات و داماوی
کە عالەم سەربەخۆن گشتی ئەتۆش پەیوەندی نێو داوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱) ڕۆحی کە ئەسووراوە لە نێو باغی سەفا
دڵ خوررەم و هیچ ئەی بوو شتێک جۆری بدا
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(۱۲) بەڵێ خۆشە ئەمەل گەربێ لەسەر ئەم ڕێگەیە ڕەنج دەی
بەلام گەر هەر خەیالات بێ ئەوی هەتبێ ئەویش ئەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳) ئەرجوبی هەجوی ئەکەن بۆ...
چونکە بێ حەسیبەتەیی موستەحەقاموستەحەقە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۱٤) لە ساتێکی وەها تەنگ و لەکاتێکی وەها پەستی
کە عالەم گشتی هەستاون ئەبێ کەی تۆش لە خەو هەستی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۵) گوڵی سوور ئەی کچی نەورۆز ئەرێ کام دەس لە باغی ژین
لە بۆ یەک دەفعە بۆن کردن بە ناکامی ئەتۆی هێنا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦) لە ئافاقی ژیانی ناهومێدیم خەندەکەی بایی
فریشتەی پاکی هیوامی نیشاندام وا کەبیدوێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷) تۆ ئەزانی ئەی وەتەن ئیمڕۆکە بۆچی بێبەشی
بۆچی دەستی شەو نیشانی تۆ ئەدا نامەی ڕەشی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸) لە حەسرەت دەردی بێ دەرمانی دووریت وا پەشۆکاوم

له شێوانی جەفا نامێزی مەنوای دڵ پەشێواوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) ئەنفیەت کانی دەڵێن مسک و گولاوی تێکەلە
داروە کازێشت لە دارستانی گوندی هەرتەلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) زەدەی تیری نیگاهی فیتنە پەردازی نیگارێکم
گیرۆدەی داوی زولفی مشکباری گوڵ عوزارێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) بەڵێ خۆشە ئەمەل گەر بێ لەسەر ئەم ڕێگەیە ڕەنج دەی
بەلام گەر هەر خەیالات بێ ئەوی هەتبێ ئەویش ئەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) تەبیب نەیزانی حالی من چ جۆرە دەردەدارێکم
بەکام عیللەت گرفتارم لەبەرچی شەو بیدارێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٣٢- دلدار

ژمارە	كێش		قاڵبەكێش	ژمارەی شیعرەكان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٢	٪٥٤،٥٤٥
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	١١	٪٩١،٦٦٦
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	١	٨،٣٣٣
٢	ڕەمەل			١٠	٪٤٥،٤٥٤
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٧	٪٧٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١٠
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪١٠
		د	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪١٠
	٢		٦	٢٢	

خشتەی ژمارە (٣٢) ژمارەو ڕێژەی كێشەكانی شیعری دلدار

۳۳- دیوانی دڵزار
ئەحمەد مستەفا حەویزی
چاپی یەکەم
ستۆکهۆلم ، سوید ، ١٩٩٢

(١) مژدە بێ ئەی چینەکانی ڕەنجبەروو دەستەی هەژار
ئەی نەوانەی بەندو گیرۆدەن بە دەست سەرمایەدار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) فریشتەی دڵگەشی یاران گوڵی ئازادی نەڕژێنێ
لە هەوری بەختیاریدا گەشی و شادی نەبارێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ڕۆژی نەورۆزی خەبات و ڕاپەڕین
ڕۆژی هاڕین و شکانی کۆتی ژین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤) قاڕوقینی گەل بەجارێ دای لە هاڕژن و تەقین
چەشنی بورکانێ لە شێوەی شۆڕشێکی ئاگرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥) لەناو باغی ژیان هەردەم گوڵێکی سوورە سەربەستی
لەناو گشت کۆمەڵی عالەم بلێسەی نوورە سەربەستی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) کەشاگردانی فەهدی قارەمانێن
لە تێکۆشانی خوێنێن بێ وچانێن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧) کاتی دڵخۆشی گەلانە ڕۆژی کەیف وو شادییە
یادی دامەزرانی بنچینەی قەلای ئازادییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) ئەوا باڵی ڕەشی شوومی شەوی ئیرهابی ئیستیعمار
بەسەر خاکی عیراقا ڕاکشا دایپۆشی شارەوشار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٩) لەلادێدا لەناو وەرزێرو جوتیار
لە شاراندا لەگەڵ چینی کرێکار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠) بەفری زستانی بەدوومی سەد سوپاس تاوایەوە

میرغوزاروو گولشەنی ژین سەر لەنوو بووژایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) خەنجەری ناحەق ئەبەد جەستەی حەقیقەت نابڕێ
لەشکری شەڕ خۆی لەبەر هێزی عەدالەت ناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) برا وەرزێرو جوتیار وو سەپانێ
ئەگەر چی هەلگری هەوجارو داسێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣) ئێمە چینی کارگەران تێکۆشەرانی قارەمان
ئێمە چینی رابەری راست و جگەرسۆزی گەلان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) ئەگەر گەرەکتە شادوتێرو تەڕێ
ڕێگەیی زۆر راستی رەها بوونی گەل
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(١٥) ئێکی ئایار بۆ کرێکار جەژنە پڕ ئاوات و کام
بۆ بەرەی سەرمایەداران پڕمەترسی و لەرزوسام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) کوڕانی خەبات و نەجات و ژیان
لە ڕێی سەربەخۆیی گەل ونیشتمان
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(١٧) دڵ دەڵێ دڵزار لە بۆچی سینەکوورەی ئاگری
بۆچی فرمێسکت بە سرەوی بەحری ئەبیەز ناسری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) ئەوە جوان بوو لەناو گولزاری ڕەشماڵ
بە وێنەی کولمی یاروو دانەیی خاڵ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩) فیدای شاتانی شەنگی بەژن و بالات
چناروو عەرعەر وسەروو سنەو بەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) دەبا بەفرو سەهۆل ول بێ
قەڵای زستانی کاول بێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٢١) نیگارا قامەتی بەرزو چ شۆخ و شەنگ و باریکە
چرای رووت چەندە رووناک و شەوی زولفت چ تاریکە

(مفاعیلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۲) هۆلی کلۆلی وکامەرانی زۆرەها کەس هەر ژنە
گەنترین مایەی ژیان وو چاترین گەوهەر ژنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۳) چاوی تۆ چاوی شەهێن یا چاوی بازوو ناسکە
کولم و لێوت شەکرو گوڵ یا شەکرە سێوی ناسکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٤) بە قاناکەم لەدنیادا چ دایک
لە تۆی جوانتر هەتا ئێستاکە بووبێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٥) لەباخچێکا لە یارم پرسی: نەرمێ،
چ خۆشە؟ پێی گوتم: هەنجیرو هەرمێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٦) حوکمی تۆ ئەی گیان و دڵ دەردوو دەوا
نارەوایە، نارەوایە، نارەوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۷) دەوڵەمەندن ئەو هەژارانەی کەوا
خۆشەویستی ڕاستی ناڵ و وگۆڕە کەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۷) بەیان بوو چوومە ناو گولشەن لە بۆ گەردش لەنێو گوڵدا
چ گوڵشەن؟ گوڵشەنی جەننەت، چ جەننەت؟ جەننەتولمەئوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹) تۆ بەرەی وەرزی بەهار وو بووکی گوڵزارانە دڵ
رەمزی جوانی یاری شۆخ وو شەنگ و دلدارانە گوڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰) مژدە بێ ئەی کورد کە ئەمڕۆ جەژنەکەی نەورۆزتە
کاتی خۆشبەختی و سروورو ساتەکەی پیرۆزتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۱) براگەل سەیری گوڵزاری وەتەن کەن چەندە نەخشینە
سەرەندازی بە ئەندازەی چەمەن ڕەنگارو ڕەنگینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲) پێش ئەوەی تۆ بێیتە دنیا هیچ نەبووی

ئەی کە کۆچت کرد لەدنیا ئەبیەچی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٣) بەمن چی خاکی کوردستان بەهەشتە
هەمووی گوڵزارو باخ و کێو و دەشتە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) بۆچی ئەمڕۆ ئەی زەمان زیللەت زەمینی پۆشییە
چووک و مەزنی خەڵکی پاکی بەرگی شینی پۆشییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) شیعر پێویستە ناوێنەی دەروون بێ
لەناپوختی بەدوورو پاک و ڕوون بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) لە ڕێگەی سەختی ژین تاکو و لە کێوێ ڕەت نەبم دووسەد
کەژوو بەحزووبیابانم لە پێش پەیدا دەبن وەک سەد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) ئەی تازە جەوان گەر ئەتەوێ ژینی بەخۆشی
واز بێنە لەسەرخۆشی کە تۆ ژیرو بەهۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) پەلاماریان کە دا کاتێ لەسەر ڕا سەگ بەحەپ حەپ حەپ
تەپاوتل هاتە خوارێ هەروەکوو فتبۆل بە تەپ تەپ تەپ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) نان: ئەتۆی بەنزینی ژینی توخمی ئینسان
مان: بەبێ تۆ نەبووە هەرگیز نابێ بۆمان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٠) چەکی ڕەخنە ئەگەر کاری نەکرد ڕەخنە بە چەک بگرە
بە سەربەرزی ئەگەر نەژیای، بەسەربەرزی بڕۆ بمرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) دینی من، ئیمانی من دووچاوی مەستی ئەستییە
گیانی من، هۆش و دڵی من دیلی دەستی ئەستییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) ئەوەی مایەی گوشادیە
بەبیرتێرو تەژێن ئێوە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)

(٤٣) هەتاسەر بەڵێ نێوە بوون پایەدار
وەفاداری گەل بوون هەتاپایی دار
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٤٤) دە دەی هەستە مەوەستە دەستە بەستە
نیگارەی مەم، هەنارەی دیدە مەستە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) لە ئێرانا دو خوسرەو تاجی سەربوون
دلێرو قارەمان وو خەم لەبەر بوون
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٦) دوژین وژیان تازە دەست پێ دەکا
بە کوێرایی چاوی هەموو دوژمنان
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) لەسەر بەحرێکی بێ لیوارو ناخم
کەچی تینوومە دڵ پڕ لە ئاخ و داخ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨) هەر گەلێ ڕێی سەرفرازی گرتەبەر
تاجی بەرزی و سەربەخۆیی کردەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٩) بەهەشتی بوو سەراسەر نیشتمانم
ئەوێستا دۆزەخێکی سەر زەمینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠) بەلەش هەر چەند لە باوەش شاری شامم
بە ڕۆح هەردەم لە هەولێرو لە کۆیەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١)خوێندەوارو جوان و روح سووک و وزەوی ئەستێرەیە
دڵ بە جۆش وو سەر بەهۆش وو رووبەڕی ئەستێرەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) گرفتاری تۆم ئەی زولف شۆڕو لوول
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٥٣) کاری ئەما ڕۆژی برا میر غەزەب
ئەشێ نها قرکا بەراستەوبەچەپ
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(٥٤) ئومێدم وایە ئەمرم تا ڕژێمی فاشی دەمرێنم
کفن ئەکرێم، هەتا کفنی بەری ئەم کوردە دەدڕێنم

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) ئەگەر هات و ساتێ زەمانەی دەنی
سرووری نیشان دای بەرووت پێ کەنی
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) زەمان زانی زمانی بلح وزانی
لە دڵ کردم بەکردەی چاکی زانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧) ئەم وێنەیە بێ گیانە وەڵێ ناوونیشانی
هەر زیندووە تا چەرخی فەلەک هەبێی گەڕانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) حووریەنەو نەهالی من بالە بڵندە عەرعەری
ساحیرە چاو غەزالی من زولفی سیاهەعەنبەری
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×۲ (رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(٥٩) ماهی تابانە ئەسیری شوعلەیی ڕوخساری تۆ
مشکی تاتارە زەبوونی پەرچەمی خونخواری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٠) قوربان وەرە ئەمڕۆکە پەرێشانە دڵی من
بێ هۆش و بەبێ گۆشە، لە زیندانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦١) ئەوجەوان ئەی گیانی شیرین ئەوجەوان
کوشتمت ئەی گەبری بێ دین ئەوجەوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٢) فریوت دام بە سیحری چاوی کاڵت
روحت ساندم بە ئاوێنەی جەماڵت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٣) لێو شەکەر،ئەی نازەنینی لالەروو
بەس بە عەزمی کوشتنم شیرت بسوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٤) ئەی خونچە دەمی کولە وەکوو لالەیی حەمرا
پرشنگی قەمەر دیدە خومار نێرگزی شەهلا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) لەمەولا مەرجە گەر بێت و گوزەرکەم
بە دەرگاتان، قوڕو خۆڵی وەسەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٦٦) دڵ عاشیقی ئەو عیشوە گەرەی یەک بە هەزارە
ئەو چیهرە گەشەی زولف رەشەی دیدە خومارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٧) ئەصلی هونەرو فەصلی هەموورازە محەممەد
تیشکی سەحەری رۆژی پڕ ئاوازە محەممەد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٨) بۆ تەپ وتۆزوو کوتان و تەم تەمان
دوێنێ پاش عەسرێ لەماڵی یاشومان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٩) خۆر لەخاوەر وا هەلات
تاو گزنگی دایەوە
(فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(٧٠) بەداوی زولفی شۆخێکی پەری ڕوو من گرفتارم
وەکو و پشکۆ دەسووتێنێ سەری کولمی دڵی زارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧١) دل ئەوەند شەیدایە شێوەی شێت و هاری گرتووە
هێزی کێشندەی عشق ڕیشەو دەماری گرتووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٢) شێفتەی قەد عەرعەرێکم شۆخ و شەنگ و ونەونەهاڵ
سینە باخ و زولفی زاخ و ڕوو بەخاڵ و دیدە کاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) لەدەس جەوری فەلەک ئەمڕۆ گەلێ زاروو زەبوونم من
بەبێ شیرو رم و خەنجەر جگەر زامارو خوێنم من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) چرای هەق دائەگیرسێ وەک شەپلتە
بەلام ناهەق قوڕوچڵپاووخلتە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٥) ئەی کۆنە پەرستانی خەیاڵ خاوو لەهەق دوور
ئەی دۆست و کەسانی کەسەر وو جەهل و کزی نوور
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٦) سکە ستووری ورگن ویەرزاری بەزیو
هەتاکەی دەنازی بەزێر و بەزیو
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٧٧) برایانی مەکتەب دەسا ڕاپەرن
دەمی ڕاپەرین و خەبات کردنە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)

(٧٨) میللەتی مەزلووم و برسی پڕ بەدەم هاوار نەکا
ڕۆژو شەو نەفرین لەڕۆحی پیسی ئیستیعمار نەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) میّشی مەینەت زۆر ئەسەف واهاتەسەر ڕێی ڕەحمەتم
ڕەحمەتی گۆری بەزەحمەت سا لەسەر ڕێی زەحمەتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٠) شەپۆلی بەحری میحنەت دای لە پێچکەی پردی ژینی من
لە بۆنی خاکی عەششاروو زیێربوو جێنشینی من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨١) سەیری سەرخۆشان کە ئێواران بەرەو ماڵ دێنەوە
وەک سەگی گەڕ وا لەناو چلپاوی دادەخولێنەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) حازر بە لە موعید لە هەمان کات و هەمان جێ
یەعنی لەبەری سیلەیی سەیوان لەسەعات سێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٣) چاوەکەم ئەی کاک جەمال وەستای نەجار
دێتە یادت ڕۆژەکەی خۆشی بەهار
(فاعلات فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٨٤) مەجبووری کەسێکم کە وەکووسەروە بەقامەت
ڕەحمێ کە نەکا زەحمەتە دەرچم بە سەلامەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٥) ڕێ بەغەم نادەم کە من بخوات و یەکسەر غەم ئەخۆم
نانی سەر شێوی و کەمی ناخۆم وبۆخۆم کەم ئەخۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٦) ڕۆژی چواری، چواری شەست و و شەش بوو چەرخی بیستەهەم
بوو بەمانگی دەوری مانگی ئاسمان(لونا)ی دەهەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) لەمەوبەر بەردی لێ بارێ بەسەرچوو
لەمەولا هەر بزانە ڕۆژی دەرچو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٨) گوڵی گوڵزاری زیبایی گوڵێیە
گوڵێ شۆخێکی وەک زینو زولێیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٩) خوێنی سووری نەوجەوانانت دەسا ئەی نیشتمان
خوێنی پێشمەرگەی بە جەرگ ووچاونەترس ووقارەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٩٠) ئەمڕۆژەیە ڕۆژی شەشی ئەیلوولی لە عالەم
ڕۆژێکی گەلێ شووم و بەدی کوردی هەژارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩١) چل شکا گوڵ هەڵوەرا بولبول نەما
کاتی گۆزان، کاتی ژینی دارما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

٣٣- دڵزار

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٦	٪٥٠,٥٤٩
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٥	٪٣٢,٦٠٨
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٢	٪٢٦,٠٨٦
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٩	٪١٩,٥٦٥
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٦	٪١٣,٠٤٣
		ە	هەزەجی چواری تەواو	٢	٪٤,٣٤٧
		و	هەزەجی هەشتی موسەبەغ	١	٪٢,١٧٣
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٢,١٧٣
٢	ڕەمەل			٣٥	٪٣٨,٤١٦
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٦	٪٤٥,٧١٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٩	٪٢٥,٧١٤
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٦	٪١٧,١٤
		د	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٣	٪٨,٥٧
		ە	ڕەمەلی چواری مەحزووف	١	٪٢,٨٧٥
٣	موتەقاریب			٧	٪٧,٦٩٢
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٥	٪٧١,٤٢٨
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٢	٪٢٨,٥٧١
٤	ڕەجەز			١	٪١,٠٩٨
		-	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	١	٪١٠٠
٥	سەریع			٢	٪٢,١٩٧
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	٢	٪٥٠
	٥		١٦	٩١	

خشتەی ژمارە (٣٣) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی دڵزار

٣٤- دیوانی ڕەمزی مەلا مارف
کۆکردنەوەو ئامادەکردنی کەمال ڕەمزی
سلێمانی، ١٩٩٩

(١) کوردم حقوقی میللەتی خۆم ئیددیعا ئەکەم
ڕوحم لەڕێی سەعادەتی کوردا فیدائەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) خەلقی گەیشتە مەنزل و گشت ئێستە سەربەخۆن
هەر کوردە مایەوە لەهەوارێکی نزم و کۆن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣) گورگی نازی وا سەرەفرازی بکا
بەرخی خەلقی چۆن ئیتر بازی بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف
(٤) قاعیدە وقانوونی دنیاوایە هەرکەس بەرزفڕێ
زووی ئەبینی هەروەکوو هیتلەر لەپڕکەوت و تڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) کوردە قەت ئیتر لەمەولا باسی کوردییەت نەکەی
مەیلی نەشئەی بەزمی ئیستیقلال و حورڕییەت نەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) وەرن کوردینە بادەس دەینە دەست و پشتی یەک بگرین
کە بەڵکو زوو لەژێر ئەم باری زوڵم وو زۆرەدا دەرچین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) گەورەکانی موحتەرەم ئەی پێشە وایانی وڵات
ئەی جەوانمەردانی مەیدانی سەفاکاری و خەڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) ئەی وەتەن توخوا لەبەرچی هێندە دڵ غەمگینی تۆ
بۆ بەدایم وا مەلوول و دیدە پڕ ئەسرینی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) بۆ بە ڕۆژو شەو سوپاسی حەزرەتی مەولانەکەم
بۆ لەمەولا شوکری بەخت و تالیعی واڵا ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) دەسداری ئەم زەمانە کەوا زوڵم و زۆر ئەکەن
ئایا خەیاڵی مردن و یادێکی گۆڕ ئەکەن؟
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١١) کوردە ئیمڕۆ ڕۆژی تێکۆشان و هەوڵ و هیممەتە
کاتی خۆ دەرخستنی مەردانی خاوەن غیرەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) خودایا زوویەزوو ئەم قەسری ئیستیعمارە بڕمێنی
ڕەگ وو ڕیشەی درەختی زیندەگانی و عومری دەرهێنی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) برا مژدەی بەسەرچوو ناتەبایی
ئەما باوی لە یەکتر ناڕەزایی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) برا دەسدارەکانی قەومەکەم ئێوەو خوابەسیە
لەجادەی دینی بێ پێچ و پەنا لادان و لابەسیە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) ئەی کوردی دەروون پڕ لە غەم و دەردو غوسسەدار
وەی قەومی دڵ و سینە لەسەد لاوە بریندار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٦) تافیداکاری نەکەیت ناوت بەبەرزی نابرێ
تا لە ماڵ و سەرنەبووری سەروەریت پێ نادرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) ئەی لاوە ژیرەکانی فیداکاری ئاشتی
وەی گەورە گەورەکانی وەفاداری ئاشتی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) لەگەڵ.. بوو حەق یەخەی خۆی دادڕی و ڕۆیی
لەسەر ئەم شارە شەهبازی سەعادەت هەڵفڕی وڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) لەدەس چەرخی دەنی ئینسانی دانا
لەسەر هۆشی فڕێ دا عەقڵی دانا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) شێر لە بێشەی زانیاریدا کە هات و هاتەدەر
هەروەکوو یەک وایە بۆ هەڵمەت چ مێ بێت و چ نەڕ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) برا گشت ئێمە ڕۆڵەی یەک دیارین
لەیەک تیرەو ڕەگ وو ڕیشەو دەمارین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٢) لەدەم دەربەندیخانا بوو کە پێرێ

ئەمەی نووسی لەسەر بەردێ دلێری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣) شەو هەمووشەو من کەوا ئەگریم و هەر هاوار ئەکەم
شینی کاتی وانەهاتی و ڕۆژی ئاوا تار ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) ئیش کەهات و کەوتە دەس نا ئەهلی جاهیل وانەبێ
تێگەییو مەهتووک و زانا سُووک و حیزنازابێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) چۆن نەبێ ئەگریم بەحاڵی میللەتێکی بەشخوراو
یا ئەناڵێنم لەداخی جەوری دەردی دوابڕوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) کەی لەدەس دنیا خەفەت یا خەم لەکەم دەستی ئەخۆم
یا لە کوێ ئەندۆهی بەرزی پایەووپەستی ئەخۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧) زەمانی ئێمە وا ڕابردو ئێستا جێی هیوا ئێوەن
بەری باخی ئومێدی قەومی کوردی بێ نەوا ئێوەن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) ئەو خوێنە لەبەردەرکی سەرادا کە ڕژاوە
خوێنی چل و دوو ساڵی لەمەوپێشە کەماوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) ئێش و ئازاری خەمی تازە کەسێ ئەیزانێ
کە برینی ئەلەمی کۆنی لەساڕێژا بێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٠) قسەی ڕاستت و ئەوێ ئەی خاڵە ڕەمزی
لەئەزما شیعری بێ ئەمساڵە ڕەمزی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣١) ئەی نووری دیدە دەردی من وشەرحی حاڵی خۆت
فەرموو موقایەسەی بکە ئەختێ بە موختەسەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)*
(٣٢) ڕۆڵە تاکەی پەیڕەوی ئەفسی سەگ و شەیتان ئەکەی
تاکو کەی خۆت بێ نەسیبی ڕەحمەتی ڕەحمان ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) تەمی ماتەم بە چەشنی ئاسمانی دڵمی داپۆشی

که زۆرو و کەم لە ساحەی سینەما باسی نەما خۆشی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٤) بەشارەت وا ئەدەم بەم عالەمەی ئافاقی کوردستان
تلوعی بوو جەمالی میهری بورجی حاکمی بابان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(۳۵) لە بێشەی زیندەگانی و هەستیا شێری ژیانم ڕۆ
لەباخی ڕاستی یو سەربەرزیا سەروی ڕەوانم ڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٦) ئەی بایی سەبا توویی خودا هەڵسە دەس و برد
ئەم کاغەزە بفڕێنەرە خزمەت مەلیکی کورد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۷) ئەی سەبا دووبارە تۆزێت و وخودا
هەڵسە وەک مەردانی ڕێویان ئاشنا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳۸) کاکەمن مەفتوونی لەهجەی شیعرەکانی پاری تۆم
شێت و سەرگەردانی شێوەی شاهیدی ئەفکاری تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۹) چییە ئەم شین و قوڕپێوانە، بۆ عالەم بەگیان ئەگری
لە بەرچی وا بە سۆزی سینە داکی نیشتمان ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) خەیاڵم پەرتە ئەفکارم بڵاوە
سەراسیمەم بەدەس دەردوبەڵاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) ڕەفیقی موحتەرەم کاکی وەفاوەر
ئەدیبی پایەبەرزی نیکتە پەروەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٢) ڕۆڵەی خەیاڵی بەرزی ئەوەی ئەزکیایە ژین
تیفلێکی ناز پەروەری هۆش و زەکایە ژین
(مفعول فاع لات مفاعیل فعولان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٣) ئەی چەرخی بێ مرووەتی بەدبەختی کەچ مەدار
وەی دەوری جەورپەروەری ناڕاستیی شیعار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لات)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٤) چی بکەم لەگەڵ زەمانەیی بەدخوویی بێ وەفا

چی بڵێم لە کردەوەی فەلەکی چەوتی ناتەبا
(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٥) دەمێکە پەرتەخەیاڵ و بڵاوە ئەفکارم
دەمێکە لالە زمانی دڵەی پڕ ئازارم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٦) بەغەیرەز جانی شیرین نیمە چشتێ
کە شایستەی نیساری مەقدەمت بێ
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) فەلەک کوا کردەوە ورەفتاری چاکەی غەیری بەدکاری
لەگەڵ کێدا هەتا سەرهاتە مەیدانی وەفاداری
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) ئەی خۆشەویستی قەومە دەروون پڕ جەخارەکەم
وەی نووری هەردو دیدەیی ئەهلی دیارەکەم
(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) دڵ ئەدەی بەم کۆنە دنیایەی کە دارولمیحنەتە
چونکە جێگەی ئاخیرت گۆڕێچەیێکی زیللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) لە ئقلیمی حەیادا ئیبنو عەففانێکی سانیم ڕۆ
لەغاری سادقیدا ساحیبێکی جان بەجانیم ڕۆ
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) فەلەک دەک شەرمەزارو ڕووسیابی
خەجالەت باری دیوانی خودابی
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) ئەی برا وا تێنەگەی دنیا کەهەر ئاوا ئەبێ
دائیما بەفرو کرێوە وبارەش وسەرما ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) باوەڕم گەربێ ئەکەی بەبێتکە ئارامم نییە
چونکی جێگەی ئەو دلارامەی ئەبینم خاڵییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) بەخۆشی هەر لە سووڕوگەردو شابێ سا قیاجامت
ئەبینێ تا ئەبەد چارەی ئەخۆشی چاوی ئەندامت
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) ئەی کوردە مژدە بێ کە زمانت کرایەوە
خونچەی ئومێدی گوڵشەنی شادیت گەشایەوە

(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) ئەی کۆمەڵی ویژۆو هونەری میللەتی وریا
وەی نووسەرو لاوانی گەلی سەر لەسورەبیا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) ئەی برا رێی چۆلی قورفەو گەرمیانم بەرمەخە
پێم مەچێژە تووخوا تاڵاوی ئەو چەند فرسەخە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ئەی برا گەورەی سەر ئەفرازانی کوردی سەر زەمین
وەی لە جێی مەردانی پێشووی ملکەچی ئەحکامی دین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٩) لە کێلی قەبرەکەم هەرگا کە مردم
بنووسم من کەوا مەردێکی کوردم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٠) فەلەک تاکەی بناڵم من لەدەس ئەم زوڵم و زۆرەی تۆ
بەناحەق تاکو کەی ئەمخەیتە کۆڕی شیوەن و ڕۆڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) کە بۆ سالی وەفاتی کاکە خوسرەو
سەرنجەم دایە باخی فیکرم ئیمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٢) شوکر زستانی خەم رابردو فەسلی نەوبەهارم هات
نەمانی کەیف و یاری و چوونە سەیرانی نیگارم هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٦٣) تەفەککورکەن لە خەلاقی ئەزەل سوبحانە برِوانە
کە چۆن خەلقی ئەکا ئەم خیلقەتی ئینسانە برِوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) تا ساقیی بەختی من بەم چەشنە لەدەورا بێ
لێوم لەمەیی مەتلەب بێ شوبهەیە تەرنابێ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٦٥) کاکە بەزمێکم نەوێ مانەندی بەزمی خوسرەوی
تاکو بۆمی هەڵنەسووڕێنی نەکەی سایسرەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) دەک فەلەک ماڵت بەقورگیرێ چ بەدکرداری تۆ
چەرخەکانت تێک شکێ ڕەببی چ ناهەمواری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٧) ئەمڕۆ زەمانی بێ ئەدەبی و بێ حەیاییە
ڕۆژی خراپەکردنە عەسری ڕیاییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٨) لەهەموو شارەکانی خۆشتری دنیا
نیە شارێ بگاتە ڕێزەیی بەغدا
(فاعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوون)
(٦٩) فیدایم بۆ بەتەحریکی ڕەقیب ئەم جەورە ئەنوێنی
لەسەر ماچێ دڵی پیرێکی حەفتا ساڵە ئەشکێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) ئەبێ چ نەقس و کەمی قەدری پادشایێ بێ
چ ئیلتیفاتی لەگەڵ کەمترین گەدایێ بێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧١) لەمابەینی دوو دلبەردام و حەیران و دو دڵ ماوم
کە دڵ ئاخۆ بەکامێکیان بدەم لەم بەینەدا ماوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) موددەتێ بوو ئەی فەلەک مەردانە دەورانت ئەکرد
پەیڕەوی ئینسانی خاوەن بەخت و ویجدانت ئەکرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) لە ناسۆی شاعیریدا هەڵئەهاتم وەک مەهی تابان
ئەگەر ئەشکایە نرخی گەوهەری بازاڕی پێشینان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٧٤) سولەیمانی کەچەند ساڵی لەمەوبەر بوو بە وێرانە
لەبەر زاناکەمی بوو وەرنی ئێستە فەرمو بروانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٥) لەزەریەی بێ بن و پایانی تاوانا نقووم بوو خۆم
لەدەشتی مەحشەرو و دیوانی یەزدانا سیارووخۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٧٦) کوا ئەو کەسە کە مونکیری دەست و مەقامە
تا تێ بگا زەمانە بەگوێرەی مەرامە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٧) مەمک فنجانە لێو مەرجانە جیسمی جانە ئەم کیژە
لەتەوقی سەریەوە تاکووبەری پێی جوانە ئەم کیژە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) عاشق بەگوڵێکم کە لە گوڵزاری جیهانا

مانەندو شەبیهی نییە حەتتا لەجینانا
(مفعول مفاعیل مَفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٧٩) لە ئاسمانی سەرئەفراز یا وەكووقەمەرە
ئەوەی كە ملكەچی مەحموودو موخلیسی عومەرە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٠) ئەی دڵەی دائیما خەفەت بارم
وەی لە جێگەی هەموو كەسووكارم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨١) سەگێ پشتی پێی كابرایەكی گەست
بەچەشنێ كەڕێی خواب و خۆراكی بەست
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۴(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٨٢) بەوێنەی ئاسكی كێوی لەمن بۆ لا ترێسكەی بەست
كەمان ئەبرۆ نیگاری تا بڵێی خۆی شۆخ و چاوی مەست
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٣) چی لەتیفلی دڵ بكەم هەر حەز لە كۆساران ئەكا
مەیلی ڕاوی ئەزمڕو سەر زەلم و كانی پان ئەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) فیدای خاكی بەری پێی خۆت و ئاڵ و پەیڕەوانت بم
بە قوربانی سەگانی پاسی كووچەو دەرك و بانت بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٥) لە قاپی لوتفی تۆكەی قابیلە ئەومێدو بێ بەش بم
ئەگەر سێ سەد ئەوەندەی ئێستە تاوەنبارو ڕووڕەش بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) كەی خەبەردارم لەهاتن تا بزانم كەی ئەڕۆم
یا لە كوێ بووم ئەو دەمەی فەرموویە ئایا ڕەببی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٧) دەسم ناگاتە گۆشەی دامەنی ئەی گەرد تەدبیرێ
زمانم لاڵە سا توویی وخودا ئەی خامەتەحریرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) ئەم مەعرەزە وەك جەننەتە یا جەننەتە وەك ئەم
ئەم خۆشترە یاهەر وەك ئەڵێن خۆشترە ئەو لەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٨٩) وەرە تێ هەڵدە لەم خووی سەركەشی و بێ دادە چەن ڕۆژێ
لە ڕێگەی خواروخێچی لادە بۆ سەرجادە چەن ڕۆژێ

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) ئەی لاوی وەتەن پەروەر ئەم جەورە هەتاکوکەی
تاکەی لەسەر ئەم ڕێگەی بێ دادیە لانادەی
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٩١) شیعری هۆنراوەکە وەک لەعلی بەقیمەت وایە
لایەقی گەردنی شۆخێکی وەکومینانە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٢) وەکوو بیستوومە هەجوت دەرچووە ئەی حیزی دایک غەر
لە حەق ئەحفادی کاک ئەحمەد، لەحەق ئەولادی پێغەمبەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٣) گەربکەم باسی خولقی...
حەمەتیتیت لەلا ئەبێ بەوەلی
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٤) نافەرین بۆ سەدایی تۆپی ترێ
کە هەموو پەردەکانی گوێ ئەدرێ
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٥) هەیە ئایا... وەکوو ڕەمەزان
لە عێراقا ئەوەندە گەوج و نەزان
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٩٦) هەجوی کەسێ ئەکەم کەڕەوشتی ژنانەبێ
ویجدان ودین حەمییەت و مەردی لەوانەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٧) سادە ڕوو دلبەرێ لەمن دوێ شەو
تەلەبی شیعری کردو فیکری نەو
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٨) تەعالەللا لە زیبایی قەدی ڕەعنایی زەڕڕین تاج
کەعیشوەو نازو لەنجەو غەنجە سەرتاپایی زەڕڕین تاج
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبەغ)
(٩٩) خەلق ئەلێن ڕەمزی لەبەرچی وابە دائم عاجزی
بۆ لەعالەم واتەریک و مات و مەبهووت و کزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) مامە سۆفی دوور لە دینی هەر لە ئەلیاهوو ئەکا
هەر تەلی موویێ لە ڕیشی ئیشی سەدجادوو ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٠١) قەزا تابیع بەرەئی وفیکرو مەنشووری هومایوونت
قەدەر دائیم بەگوێرەی ئەمرو فەرمانت ئەکا گەردان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٠٢) ڕۆژی بەش کردنی حەیسییەت و نامووس و حەیا
بەسەر ئەم عالەمەدا یەعنی بە پێی ئەمری خودا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٣) چ نێرومێ بە پاش وپێش هەموو بەبان(*)
هەتا بەبن، بەبن ئەدەن چ کچ چ کوڕ چ خۆیشیان
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلان)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەخبوونی موززال)
(١٠٤) دڵ لەو حەیا تکاوە کە دایم حەزەر ئەکا
بۆ خاتری کەسێکە کە سەرفی نەزەر ئەکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٥)... کە هەموو شێری عەرینی ئەدەبن
لایەقی تەختی سولەیمانی و نگینی ئەدەبن
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٦) بەدەس زەمانەوە بەینێکە وا بە ئازارم
گەیشتە گۆی فەلەکی سوفلە نالەیی زارم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٧) هەرکەسەیری وەزع و هەرزانی شتی پێرار ئەکەم
سەد تف وو لەعنەت لەوێنەی هیتلەری غەددار ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٨) دۆزەخ شەرارەتێیکە لەکوورەی بەتاوی دڵ
کەوسەر فووارەیێکە لەلافاوی چاوی دڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٩) ئەی برایانی خۆشەویستی بەڕێز
پێشەوایانی هۆزی کوردی بەهێز
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١١٠) دەر ئەچێ ئیتر هەموو ڕۆژێ لەمەولا ئەشرەیێ
لێ ئەدا شێری حەوادیس هەر سەعاتە ئەعرەیێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١١) لەخزمەت سەییدی عالی نەژادا
چەقەل وەک شێرو ڕێوی وەک پڵنگە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٢) پرسیم کە لە مەردێکی سیاسیی زانا

پەیوەندیی ئەم کوردە لەگەڵ ئێرانا
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١١٣) کوردە ڕۆژی ڕوونی هاتت هاتە ناوابوون ئەوا
با بزانین لەم شەوانی شوومەدا چی ڕووئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٤) ئەگەر مەردێکی خاوەن مەبدەئی یەک دین و یەک لابی
لەڕێ قەت لانەدەی بۆ مووچەیێ پێی سووک و ڕسوابی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٥) بەڵێ ئەم قەومی کوردی بێ نەوایە
کەچەن ساڵێکە گیرۆدەی بەڵایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٦) ئەی لاوی لە ڕێی ڕاستی یو حەق لادەر
وەی کوردی براکوژی لەمیللەت قڕخەر
(مفعول مفاعلن مفاعلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١١٧) ئەوی ناحەز بە قەومی کوردو سەربەستی وڵاتی بێ
خودا دووچاری گێرەو کێشەکەی عەبدول ئیلاهی کەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) گەربە بازووی بیروباوەڕ باوەڕی ئەبوایە چۆن
زالی کوردی وا بەسەر گوێ پانی زۆڵا زال ئەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٩) برا کوردینە ئیتر بەسیە سەرخەو
دەهەڵسن ڕاپەڕن وا تێپەڕی شەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٠) ئەی لاوە تێگەیشتووەکانی وڵاتی کورد
وەی گەورە گەورەکانی بەعەزم و سەباتی کورد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢١) پیرێ وەکو بیستوومە ئەمەی وتووە بەلاوێ
کە ئەی تازە جەوان تووبی خودا هەڵبڕەچاوێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٢) لەززەتی زامی خەمی تازە کەسێ ئەیزانێ
کە برینی ئەلەمی کۆنی لە سارێژابێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٢٣) خەڵق ئەڵێ تیغی زبانی شاعیرێکی کەم قوەت
کاری سەد شمشێری هیندوو خەنجەری کرمان ئەکا

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٤) ئەوەی دەستەونەزەر دوێنێ ئەوەستا
لەرووی بەگزادەکانی عێلی جافا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٥) کاتی خەمناکی بەسەرچوو تێپەڕی وەختی گرین
سەد شوکر واهاتە بەرهەم ڕۆژی شادی وپێکەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٦) ساتێ کەبیری کاتی جەوانیم ئەکەم ئەڵێم
سەد خۆزگە بەو زەمان و دەمەی ئەو خەوەم ئەدی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٧) خوداوەندا بە سۆزی عاشقانی سینەچاکانت
بەناڵەی گەرم و ئاهی سوبحگاهی ئەولیاکانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٨) بیستوومە ئەڵێن جەنابی کاکی هیران
فریاد ڕەس و دەلیلە بۆ داماوان
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل)
(١٢٩) نەسرت حەلاوەتی لەشەکر تێپەڕاندووە
نەزمت ڕەواجی نەزمی نیزامی شکاندووە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٠) ئەی شاعیری بەڕێزی گەلی کوردی ڕەنجەڕۆ
هەرچەن ئەدەم سەرنجە لەشیعری ڕەوانی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣١) دڵ خۆش مەکە ئەی ڕەمزی بەم دێرە کە دنیایە
بڕوانە کە شێخ نێستا... کە لە کوێدایە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٣٢) بە هیجری لەدواکۆچی دووهەمدەما
بەشیعرێ کە دیدەم لەمێژوو ئەدەین
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(١٣٣) خۆزمانی قەڵەمی کاتبەکەی نەشکابوو
کاغەزیش تاکو بڵێی زۆر و لەدەس نەبڕابوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٤) بۆ ئیش وکاری دەشت و دەرو کاروباری شەو
مەردی بەکاری وەک منی دەست ناکەوێ بەخەو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١٣٥) بەگم ڕۆژێ نەبێ گوڵ خونچەکەی باخت بەدەست بگرم
پەرەی نێو زاری نەکراوەی بە پەنجەی ئارەزوو بدڕم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٦) قایشو ددەولە وەختی خۆی بەکوڕی
قنگی سەد جاشی نێری تۆزی دڕی
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٣٧) بیستوومە کە ئەی جەنابی ئەحمەد فەخری
فەرمووتە درۆیە قیل و قالی قەبری
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٣٨) شێخ ئەڵێن دایم گەمارۆی نێرو دەوری مێ ئەدا
فەرقی پاش و پێشی هەرگیز بۆنییەو هەر لێ ئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٩) لەوساوە کە بەوحیزە بەڵێنی داوە
لەو شێخە بەراستی دڵم ڕەنجاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٤٠) ئەو جاشە کەرەی کە لە پێستی شێرایە
هەرچی کە بکا غەیری کەری لێ نایە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٤١) کەر بەرگی شێری نێری ئەگەر هات و کردەبەر
نایا لەجرت و فرت ئەکەوێ و نازەرێ بەزەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٢) کەپرسرا لە ئەدیبێکی پیری دانیشوەر
برنجی داریکەلی چاکە یاخو تەنگیسەر
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤٣) ئەی کیژو کوڕ و منالی لادێ و شاری
وەی خونچە گوڵانی باخی بەرخورداری
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٤٤) ئەم وێنەیە وێنەی کچە کوردێکی قەشەنگە
ئەخشاوی دەس و خامەیی لاوێکی چەلەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٥) شێخێ بەژنێکی فاحیشەی وت: مەستی
هەرتاوە بە دوایی تەرەسێ پابەستی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٤٦) بێچوە شێخێ ڕۆژێ ئەووەل دەستی ئەم قەومەی بڕی

هەر ئەویش دارێکی سێ سووچی لە پاشا تێ بڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٧) گەر هەموو مووی سەرم بێ بەزمان
بۆ ئەدای شوکری بەخششی یەزدان
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(١٤٨) مووئەوا ڕووی خۆی سپی کرد و کەچی
ڕوو لە پێشووتر بەڕەشتر مایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٤٩) هێزی ئەژنۆ و نووری هەردووچاوەکەم
مەلحەمی سەرجەرگە هەڵقرچاوەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٥٠) بولبولی دڵ تازە مەیلی گوڵشەنی ئەشعار ئەکا
ئارەزووی خونچەی نەپشکووتووی چلی ئەفکار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥١) جوانیم کردە شەمعی ڕێگە بۆ دەس خستنی ژینم
ئەشم دی ژین و لێم ون بوو جەوانی وکاتی شیرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٢) ئەفسم ئێستەش مەیلی عەیش و عوشرەتی پێشوو ئەکا
وەک ژنی سک پڕ بەیەک دوو مژ عەرەق بێزوونەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٣) تۆ کەوا ئیمڕۆ سەرۆکی هێزی شوورتەی حەیفەگەر
هۆزەکەت مەدهۆشی بادەی ئەمن و ئاسایش نەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٤) لەگەڵ مندا ئەگەر دانیشتنت لا عەیبە یا عارە
لە باخا هەمنشینی گوڵ بڕۆ و بڕوانە هەرخارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٥) ڕۆژی ئەووەڵ جل درووی بازاڕی هەستی پێی وتم
بۆ سەراپا بەرگی ئەم بالآیە خەم کالآ ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٦) گەر موخەییەربم لە بەینی مردن وئەم ژینەدا
مردنم لاچاترە لەم دەست و پێ بەسراوییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٧) من کەوا زامداری ژاری ماری جەوری پێ پەتیم
چاوەڕێی دەرمانی وەک ترياکی دەستی یەکیەتیم

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٨) حزبایەتی چ خۆشە لەناوا بە یەکیەتی
نەک چەشنی حزبی ئێستە بە ئەنواعی سەگیەتی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٩) هەروەکوو ئەگریم بەحالی قەومی کوردی بەشخوراو
خەندەشم وا دێ بە واتەی زلزلی پف هەڵدراو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٠) مەردێ کە سیاسی بوو پێویستە کە دووڕوو بێ
گەه شەرقی یو گەه غەربی گەه گاوروگەه جووبێ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٦١) سەیری چەند ڕوو زەردییە بۆ تاقە دینارێکی شین
داکی ڕووسوورت کەوا ژێر دەست و پێی ڕووڕەش ئەخەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٢) کەس نەڵێ لەم شارەدا شەیتانە پیری ڕەه نوما
چونکە هەرلاوێکی دەرسی سەدسەگی وا دائەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٣) بۆ نەمانی هێزوبازووی زولم و زۆری سەرکەشان
دەستی پۆلایینی مەردێکی ئەوێ دڵ ئاسنێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٤) بخوێنێ ڕۆڵەکانم چونکە هەر زانینە ئازایی
لەکن زانا هەمووشت پەشمە غەیری عیلم وزانایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٥) عیلمێ عەمەلی لە گەڵ نەبێ وتراوە
وەک بەرزە درەختێکی زڕی تێر ئاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٦٦) بەناڵەناڵی بریندارەکانی هۆزەکەتە
کەوا برادەرەکەت ڕەقس ئەکات وپێ ئەکەنێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٧) چ شێخێ شک ئەبەی ئیمڕۆ لەناوا
کە بۆ نانی ئەدا دینی بە ئاوا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٨) دەردمەندی عەشقە نازانێ کە بێ دەردی چییە
هیممەتی مەردانە نازانێ کە نامەردی چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٦٩) ده شووتی قەت بەدەستی هەڵنەگیرێ؟
وەیاقەت دوونیشان ئەشکی بەتیرێ؟
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧٠) لە ئازاری خەڵقی کە تۆ بێ خەمی
ئەشێ پێت نەبێژن بەنی ئادەمی
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٧١) هەیە نەیبیستبێ نەدارو نەپەردوو
کە ئەڵێن لەعنەتی خودا بێ لەهەردوو
(فاعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوون)
(١٧٢) کەی ئەوێرێ کەوبەرەو ڕووی شاهباز
هەڵفوێ و ئاهەنگی پەرپازی بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٧٣) لە دنیادا کەسێ خۆشی نەبینێ
کە چاوی عەیب و عاری خۆی نەبینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧٤) مووی سەرو ڕیشم سپی کردوو ڕەشی ڕوومایەوە
ساخوا ڕووشم لەمووی ڕیشم سپی تر کەیتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٥) زەربول مەسەلە لە گشت وڵات و شارێ
مشتێ کە ئەڵێن نموونەیی خەروارێ
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(١٧٦) هەیە ئەو مەردە بە ئەربابی کەرەم بژمێرێ
کەبدا وەعدی کتێبێک و کەچی نەینێرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٧٧) کوردایەتی کەسێکی بە جەرگی ئەوێت ونێر
نەک خۆفرۆشی پارەپەرستی بەدەم دلێر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧٨) ئەم وێنەیی دیوارە ئەگەر ڕۆحی لەبەربێ
پێویستە خودا حافیزی ئیمانی بەشەربێ .
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧٩) چ بکەم لەبەختەکەم کە ئەڵێی ڕووی درۆزنە
یا چەشنی هێنەکەی ژنە دۆمێکی فلتنە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٠) کەبیستم داکی خاک ئەو ئەونیهالەی گرتە ئاغۆشی
گەرا شایم بە شین و گریە خۆشیم بوو بە ناخۆشی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸۱) شەویَ نەبوو بە خەمێکم بڵێم خودا حافز
کەسەد خەمی کەبەیانی نەڵێ سڵاو ماڵێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۸۲) شەو ئاووسە وتراوە کەچی کەس ناڵێ
خۆ پیاوی نەدیوە نەی لەچی ئاوس بوو
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(۱۸۳) هێندە پشت ئەستووری رەحمی شافیعی رۆژی جەزام
گەر گوناهم سەد ئەمەندەش بێ بەعەفوی دڵنیام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۸٤) پادشاها وا بە تاوانێکی بێ ئەندازەوە
هاتم وو کەوتم بەرووزەردی لەبەر دەرگاکەتا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸۵) رەمزی ئەم ئیشتیاقە لە شەوقی دیارە یا
عەشقی کەسێکە مەرقەدی وا لەو دیارە دا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸٦) ئەوی شەرتی خودایی تۆ بو تۆ کردت لەگەڵ مندا
وەلێ رۆژێ نەبوو من شەرتی عەبدیت بۆ بەجێ بێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸۷) نەفسی سەگ و شەیتانە کە هەرجارە بەجۆرێ
بۆم دێن و پەلامارم ئەدەن هەردوو بەجارێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸۸) لەدەست نەفسی سەگ و شەیتانی مەلعوون
پەنا ئەگرم بەزاتی پاکی بێ چوون
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۸۹) خاکی بەرپێی کەمترین عەبدێکی بەر دەرگانەکەت
وەک جەواهیر سورمە ئەیهێنم بەهەردوو دیدەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹۰) لە عەهدی ئادەمەوە تاکو دەوری میری زەمان
لەگەورە عەفو، لە گچکەش خەتابووە تاوان
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(۱۹۱) فەلەک دەک لاڵ وکەر بی هەروەکو ولاڵ و کەرت کردم
دە رەببی ئاخرت شەر بێ وەکو و ئاخر شەرت کردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)

٣٤- ڕەمزی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٨٣	٪٤٣,٤٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٢	٪٣٨,٥٥
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٧	٪٢٠,٤٨
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	١٠	٪١٢,٠٤
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٪٩,٦٣
		هـ	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٧	٪٨,٤٣
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٢,٤٠
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٤	٪٤,٨١
		ح	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪٢,٤٠
		ط	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	١	٪١,٢٠
٢	ڕەمەل			٦١	٪٣٢,٤٦٠
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣٩	٪٦٣,٩٣٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١١	٪١٨,٠٣٢
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٥	٪٨,١٩٦
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٪٦,٥٥٧
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەخبوون مەحزووف	٢	٪٣,٢٧٨
٣	موزاریع			٢٥	٪١٣,٠٨
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٠	٪٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٥	٪٢٠
٤	خەفیف			١٠	٪٥,٢٣٥
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٤	٪٤٠
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوون	٢	٪٢٠
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٢٠
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	٪١٠
		هـ	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١٠
٥	موجتەس			٨	٤,١٨٨
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٥	٦٢,٥
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٢٥
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	١٢,٥
٦	موتەقاریب			٣	١,٥٧٠
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٣
٧	ڕەجەز			١	٪٥٢٣
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوونی موزال	١	٪١٠٠
	٧		٢٧	١٩١	

خشتەی ژمارە (٣٤) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری ڕەمزی

٣٥- دیوانی زێوەر
(سۆزی نیشتمان)
بەغدا، چاپخانەی مەعاریف ١٩٥٨

(١) هیچ کەس نییە بە سۆزی دڵ و سینەم ئاشنا
شادم کە دڵ بە دەردی دەوای کوردە موبتەلا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) خوابی خەرگۆشی هەتاکەی وەعدەیی بێدارییە
دوژمنی خۆت و منالت ئەژدەهای بێکارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەی گوڵی گوڵزاری دین ئەی ئەوجەوانانی وەتەن
ئەی لەمەعنادا بەقیمەت یەک بەیەک دوڕڕی عەدەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) ئەی وەتەن چەند خۆشەویستی ڕۆحی شیرینی منی
مەزرەعەی توخمی نیشات وو باعیسی ژینی منی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) مەعاریفە کە بڵندی ئەدا بەقەومی هەژار
جەهالەتە کە دەکا مەحوی سیلسیلەی تاتار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٦) ئەم شەوکە دەی تەمووزە لەسەر شاخی تاریدەر
چەند خۆش بو عەکسی ئاگرو شەوقی زیای قەمەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) کێیە تا سەر لەفەزای دەردوغەما بێ مابێ
ئەوە هەر کوردە کە چاوی لەهەوابێ وابێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨) ئەی شەماڵ ئەی شەماڵی شاخی شیمال
ئەی فیدای جلیوەو وشنەت سەرومال
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٩) خۆت سووک مەکە بە غائیلەیی سەد مەرامەوە
تا ماوی ڕابوێرە بەناموس و نامەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠) مامەهۆمەر سەد شوکر تۆ قووەت و چاوت هەیە
هەر لەدێیەک چەند ڕەزوو عەردوو بەراویشت هەیە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) ئەی بولبولی حەدیقەیی ملکی هونەروەری
دەرحەق بە لوتفی خاسی جەنابت خەجالەتین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعل لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢) چاوەکەم حوسنت زیاد ناکا بەلاپێچی سەرت
کافییە بۆ سەیدی دڵ غەمزەو نیگاهی دڵبەرت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) بڵێسەی خەرمەنی دەوڵەت درۆیە
شەرارەی مەزرەعەی سەروەت درۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) عەرەق ناخۆم کە تووشی دەردی سەربم
گرفتاری هەزار دەردو خەتەر بم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) تێکڕژاون خۆبەخۆ سووربوو بەخوێن دەشت و چیا
ئینتیقامی ئەهلی ئیسلامە لەناو ئەسپانیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) حەمدولیللا وا لەدەوری بانی دێ سەنگەر نەما
ئەشقیا شەق بوو شەقەی پێنج تیرو مااووزەڕ نەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) یەک عەیبی خەڵک ئەبینی خۆت ساحیبی هەزاری
خەڵکت لەلا خەرارە و خۆشت وەکوو دەواری
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٨) قیمەتی باخی بەهەشتە غونچەیی خەندانی خۆم
حەسرەتی ئاوی حەیاتە قەترەیی گریانی خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) بێ فائیدە سەودازەدەیی پارەوو پوولی
بێ سوودە کە بەسراوی خەمی پەرچەمی لوولی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) من ئەڵێم لازم نییە فێربم لەدنیادا حیساب
پێم ئەڵێن ئەی چۆن نەجاتی خۆت ئەدەی ڕۆژی حیساب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) گریانە فەلەک چاوی لە ئەحواڵی وڵاتم
بریانە مەلەک جەرگی لە ئەهوالی وڵاتم

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) پابەندی بەنی کاڵە وپڕ سیرمە کلاشم
پەروەردەیی چەنگ سووتەکووساوەرو ماشم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) ئەی فەلەک گاهێ بە تەرزە بەردە بارانمان ئەکەی
گابەبارانێکی زۆر مەعرووزی تۆفانمان ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) زەمانە هەرکەسی هێنایە مەیدان
ئیتاعەی فەرزە لای قەولی حەکیمان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٥) دێوێکە گیانی تیا نییە ئەکشی بەچەشنی مار
بێ دەست و قاچ و خوێنە بەبێ گۆشت و بێ دەمار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعل لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٦) قەسەم بە سێبەری شاخ و شنەی نەسیمی بەهار
بەقاسپە قاسپی کەوو دەنگی کۆترانی نزار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٧) ئەوا مەنعی لەجەردەو دزکرا شاری سولەیمانی
لەدەست باڕەش چە تەدبیری ئەکەن مەئمووری عوسمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) ئەی غونچەیی نومێدی هەموو پیرو جەوانان
بێدارەوە بە وەختی جلیتبازی یو مەیدان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٩) چ خۆشە حوکمی عەدالەت نەمانی مەحکوومی
چ خۆشە ڕەفعی سەفالەت شیعاری مەزلوومی
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٠) ئەمڕۆ بەناوی میللەتی کوردی بەدڵ بەگیان
تەبریک ئەکەم (ژیانەوە)مان ناونرا(ژیان)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣١) بانگی کوردستان نیشانەی هوشیاری میللەتە
بۆ ئەسەر خوانی مەعاریف تەزکەرەی سەر دەعوەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) گەلاوێژم ئەوێ وەک مانگی چواردە
کە تیشکی ڕووبکاتە شاخ و هەردە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۳) چاوکز بووە گوێ کپ بووە قەد خەم بووە دان کەل
بەم حاڵەوە خوا خوامە کەوا ڕا کەمە سەرکەل
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٤) ئەی خوێنەدوارەکانی ئەدەبیاتی موحتەرەم
دایم بەهێزی خۆمەوە هەر شوکرتان ئەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٥) سیاسی نیم و عەسکەر نیم بەڵام دیارە بە ئاساری
کەهێتلەر لەڕووە نەیاوە هەڵپەی پاروپێتراری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٦) لەم وەختە کە پڕ فیتنەووڕێ بەستنە ئێستا
خۆشی کە بێ مردنە یا نووستنە ئێستا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۷) وابینای زوڵم و فەسادیان مەحکەمە
ئابڕووی ئیسلامیان برد مەحکەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳۸) وەک تیر لەکەوان دەرنەپەڕن تاقمی مەئموور
بۆ قاوە وو بۆ چایی بەرەو خواروو بەرەو ژوور
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۹) خزمەتی جەننەت نەکەن هەردو چ غلمان و چ حوور
ڕێگەیی حەق نەگرێ ڕابیعەبێ یا مەنسوور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٤٠) گەه بەفروباد و بارش و سەختی وحەرارەتە
سەددی تەریقی وەسلی موحیببانی عالەمە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) زستان وجودی ساغە دەماری بەقووەتە
ئەمڕۆ کەبیست و پێنجی شوباتە شەبابییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) چوومە جێیەک بەبێ کەشە ویێدەنگ
دیم لەوێ ڕاکشابویەک خەرچەنگ
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٤٣) دیم لە خەودا شەوێ خەوتکی خراپ
کە نە قورئان ئەزانم و ئەکیتاب

(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٤) سێ ڕەفیق بوون برادەری گیانی
وەیس و ئەلیاس و ناڵە بۆکانی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٥) موددێکە کە مەحکومی گەلێ ناکەس و کەس بووم
وەک بولبولی کەم دانەیی ناو کونجی قەفەس بووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٦) ڕووی کردە کارەگاهی تەرەققی ولاتەکە
یەعنی ولاتی کوردە بەبێ دەستەلاتەکە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) شایعەکوتە هەموو جێگەیی بیستم خەبەرێ
کە حکومەت بەسزا سنفی تفەنگ ساز ئەگرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٨) کرمەک وگوارەوولاگیرە و قاپ قورئانم
دەرسی دینییە ووئەخلاقە لەگەڵ ئیمانم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٩) شاری سولەیمانی لەلام
وەک جەننەتە بۆ خاس و عام
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٥٠) زەمانی تیفلی تێپەڕبوو سەلامەت
لەجێی هات وەختی سەعیی زۆر بەقیمەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) ئەی بابە ئەی نووری نەزەر
چەند حەققی تۆم کەوتۆتەسەر
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٥٢) کتێبە ناساغ بم بکا شین و گرین
وەختی ساغیم بێتە خەندە وپێکەنین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٣) کەششافەم و خاوەن هونەر
لام شادییە وەختی خەتەر
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٥٤) هەر خوایە جەللاشەئنوهوو
خاوەن سیفاتی باقییە
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)

(٥٥) تەمسیلە فەننی عالی ئەحوالی پێشونانە
نەقلی ئەکا مومەسسیل بۆ ئەهلی ئەم زەمانە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(٥٦) ئەی تۆپەکە فتبۆلەکە
من دێم لەدەستم ڕامەکە
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٥٧) خاکی عێراقم سەربەسەر پڕمەعدەن وودوڕڕوگەوهەر
جێی عیلم و جێی فەزل وو هونەر باخاتی پڕ میوەوسەمەر
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٥٨) بولبولێ لای گوڵێ بەدەنگ و سەدای
وتی چەند خۆشە وەسلی جا نانە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٩) تۆ کەسادەی عەرەق مەخۆ ڕۆڵە
هاوپیاڵەت مونافیق و زۆڵە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٠) (لینی) وتی بازێ ئەبەمە میسرو فەلەستین
بۆ خۆم ئەبە سەروەرو سوڵتان و سەلاتین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦١) لە بۆ جەڕڕی مەنافیع لای هەمرو پیروجوان شێخە
لەبۆ دەفعی مەناهی گۆشەگیروو بێ زمان شێخە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) ئەم کوردە عەجەب ساحیبی بەختێکی زەبوونن
هێشتا کو ئەڵێی داخلی سەحرایی ئەبوونن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٣) چونکە دنیا هەرچی ببەخشی دەبێتە عارییە
گەرقبوولی کەی بەخۆشی عیللەتی بێ عارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) ئەگەر بۆ یاوو پۆدرە هەڵبگیرێ ئەم فرو فێڵە
گەلێ جوان ئیختیارە زۆر سمێڵ وەک ئەسپەرەی بێڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) بوخارەدانش و ماکینەیی ئەجسام ئەسووڕێنێ
کەجیسمێ جەوهەری گوم کا لەژێر بارا ئەبۆرێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٦) ئەی کوردینە ئەی مەردینە
بادەست لەناو دەست کەین هەموو
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٦٧) وا وەتەن خەملیوە وەک گوڵ نەوبەهاری میللەتە
شادمانی قەومی کوردە وەختی لوتف وو ڕەحمەتە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) عەسروو زەمانی خوێندنە مەکتەب حەیاتی عالەمە
گەرشەو لەسەر ڕۆژ دابنێین بۆ قەومی کورد هێشتا کەمە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٦٩) ڕوومەتی باخی حەیاتی میللەتە عیلم و فونوون
میللەتی بێ عیلم ودانش هەر زەلیلەو هەر زەبوون
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٠) ئێمە کەششاف و براینێ جان نیسارانی وەتەن
ڕێگەمان ڕێی حەقق و سیدقە یەک بەیەک پۆلا بەدەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) تادەس لەمل مەقسەد نەکەم شەرتە نەنیشم قەت بەتاڵ
بۆ لاوی تازەی قەومی کورد ببمە نموونە یا میسال
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٧٢) بناڵێنە بولبول کەوەختی فوغانە
لەسەر چڵ نەما گوڵ نیشانەی خەزانە
(فعولن فعولن فعولن فعولن)×٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٧٣) بولبول بەنەغمەی دڵکێش وخۆشی
گوڵزاری پڕکرد دەنگ و وخرۆشی
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢ (ڕەجەزی شەشی مورەففەل)
(٧٤) خاکی بەرزنجە چەندە دڵگیرە
جێگەیی قوتب و ئەولیاوپیرە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٥) ئەی عەلەمی بەرزو بڵندی وەتەن
خاکی قەدەمتە سەری دور لەبەدەن
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)

٣٥- زێوەر

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	رەمەل			٢١	٢٨٪
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	١٣	٦١،٩٠٤٪
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	١٩،٠٤٧٪
		جە	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٩،٥٢٣٪
		د	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٤،٧٦١٪
		هـ	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٤،٧٦١٪
٢	هەزەج			٢٠	٢٦،٦٦٦٪
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٣٠٪
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٢٥٪
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٢٠٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٢٠٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٥٪
٣	موزاریع			١٢	١٦٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	٥٨،٣٣٣٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	٢٥٪
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	١٦،٦٦٦٪
٤	رەجەز			١٠	١٣،٣٣٣٪
		ا	رەجەزی چواری تەواو	٦	٦٠٪
		ب	رەجەزی هەشتی تەواو	٢	٢٠٪
		ج	رەجەزی چواری موزەییل	١	١٠٪
		د	رەجەزی هەشتی موززال	١	١٠٪
٥	خەفیف			٧	٩،٣٣٣٪
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٥٧،١٤٢٪
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٢	٢٨،٥٧١٪
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	١٤،٢٨٥٪
٦	موجتەس			٣	٤٪
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٣٣،٣٣٣٪
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٣٣،٣٣٣٪
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٣٣،٣٣٣٪
٧	موتەقاریب			١	١،٣٣٣٪
		-	موتەقاریبی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
٨	سەریع			١	١،٣٣٣٪
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	١٠٠٪
	٨		٢٤	٧٥	

خشتەی ژمارە (٣٥) — ژمارەو رێژەی کێشەکانی شیعری زێوەر

٣٦-دیوانی سالم
(عەبدولڕەحمان بەگی ساحێبقران)
چاپی دووەم
چاپخانەی کوردستان
هەولێر
(٢٥٨٢)ی کوردی (١٩٧٢)

(١) دەزانی باغی بەختی ئەهلی دڵ بۆ قەت سەمەر نادا
فەلەک هەرگیز مرادی مەردمی ساحێب هونەر نادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) دەکا دونیایی پڕ شۆڕش بەدایم فتنەها پەیدا
بەنەیڕەنگ وو فسوون هەردەم لەهەرموویێ وەغا پەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) لەرازی دڵ ئەگەر تێرت خەبەردا
دەدەی دەستی نیگارێنت بەسەردا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) حیکاتخوانە تووتی دڵ بەدەوری دامی گیسوودا
مەزانە عەکسی خۆی دیوە لەناو ئاوێنەیی ڕوو دا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) دڵم شادە لەبەندی سیاسیلەی گیسوویی دڵبەردا
لەشانە خەوفناکە دەفعەیێ لەم داوە دلبەر دا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) تەریقی عیشقت ئەر بەردەم خەجاڵەت بم لەمەحشەردا
نەنووسرابم لەپیتا گەر ئەزەل حەک بم لەدەفتەردا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) زولفی جانانە لەدەوری کەمەرا
وەک سیەه مارە بەقەد نەیشەکەرا
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٨) پرچینە زولفی پڕ خەم نەقشە لەڕوویی یارا
وەک میللەتی مەجووسی هەر دێن بەدەوری نارا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩) ئەگەر ئومێدی دڵ بێنێتە جێ ماهی جیهان ئارا

بەخالی هیندوەش بەخشەم سەمەرقەندوو بو خارارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) کشایەک سوو بەگۆشەی ڕوویی یارا
چ جنسێ بێ لەمارابێ بەنارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) دەستی من تەعویزە بۆ ڕەددی بەلا
با حەمایل بێ لەملتا بێلە سا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٢) سونبولی طوڕڕە کە پەرژینە بە پەهلوویی گوڵا
موو بەموو هەر یەکەداوێکە لەرێی مورغی دڵا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٣) شەرپە لەسەر ئەندێشەیی ئەو موئمین وتەرسا
کێشاویە لەسەر مەسحەفی ڕوو شکلی چەلیپا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) غولامی دیدەیی مەخمووری تۆیە نێرگسی شەهلا
لەئاب وو تابی ڕووی تۆ داغداره لالەیی حەمرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) مایلە وەک سەری زولفت سەری من بۆ بەری پا
بەجەفا مەیخەرەلا سا سەنەما تۆیی خودا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦) بەمەحزی جەوری دڵبەر هەر کەسێ تەرکی مەحەببەت کا
لەقەبریشا بەمیحنەت تا قیامەت گریە عادەت کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) کاتیبی فیکرم لەدڵدا دیققەتی ئینشا دەکا
جوست وجۆ بۆ سەتر بەندی کاغەزی میرزا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) چاوەکەت وەختێ بە ئیما مەیلی جامی مەی دەکا
هەرچی مەی دەیکا لەگەڵ ئەو،ئەو لەگەڵ نێتمەی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) فەلەک زەحمەت لەدڵ مەیلت بەدەرکا
بینای هەستیم ئەگەر زێرو زەبەر کا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) تورکی پڕ ئەفسوونی چاوی کاری سەد جادوودەکا
ساعەتەن تەسخیر ئەبێ بۆ هەرمەکانێ ڕوو دەکا

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) غەم لەدڵ بۆ فەوتی شادی مەیلی سەرخۆشی دەکا
سوبحی عیشقت شەمعی عەقڵم ڕوو لەخامۆشی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) بێ تەماشای خاڵی تۆ خاڵێ لەمەردم دیدەما
عەکسی ئەو بۆ مەردمی دانا لەپەردەی دیدەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) شەتی ئەشکم دەبێ هەر بێ بەڕووما
هەتابێ بەحری ناق دنگز بەڕووما
(مفاعیلن مفاعلین فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤) وەکوو فووارە خوێن دەکوڵێ دەمی ئاهم لە حولقووما
بەدڵ پەیوەستەیە سووراخی پەیکانت لەپەهلووما
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) گەر بە بۆنسبەتی توڕڕەت بدەمە مشکی خەتا
بۆ خەتا فەخرە بەسا بۆ منە بەس خەبت وخەتا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٦) هەر سەحەر دێنێتە یادم کزیی تۆ ملکی خەتا
نەفحەها دێنێ لە مشکێ زولفی تۆ بادی سەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) ساقی لەپەردە دەرهات جامی شەرابی هێنا
دڵ خیرە ما لەحیرەت مەه ئافتابی هێنا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٨) لەعەرسەی ئەو جی عیشقت بازی دل هەڵسا لەدەورانا
بەبەرقی پرتەوی حوسنت پەڕی سووتا لە تەیرانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) بە دەل کەین بابە نەشئەی مەی خوماری میحنەتی دونیا
الا یا ایها الساقی أدر کاسا و ناولها
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) شەهیدی دیدەیی مەخمووری شۆختێکم منی شەیدا
لەخاکی مەشهەدم نەزدیکە دەربێ نێرگسی شەهلا
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) غەم وەکو و یەم هاتە جۆش و کەوتمە گێژاوی بەڵا
ئاوی هائیل زایەکەشتی کەوتمە حاڵی حەولەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٢) زەورەقە دڵ دیدەیە دەریاوو مەردم ناخودا
جۆشی خاتر وەک شەپۆڵ و غەم نەهەنگ لەنگەر جەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) موعجیزەی یاری پەری چیهرە دلارامم دەکا
ناوی ساوە تاقی کیسرا ئاگری زەردەشت فەنا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) ئاخ و داخ دڵ غافڵە نازانێ قسمەت چی دەکا
ئەمڕۆ وا لێرەم بەڵام ئاخۆ بەیانی کوێم دەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) سوبحی نەورۆزە وەختی بەزمی شەراب
الصبوح الصبوح یا أصحاب
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣٦) لەزولف و پەرچەمت بۆ کوڵم و غەبغەب
موهەییایە لەڕووی دڵ مارو عەقرەب
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧) چوومە سەر زیافەتی مەللا بەکری عالی جەناب
چ بلێم خەڵکینە بۆم نایەتە بەر مەددی حیساب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٨) لەڕووی تیری موژەی خونڕیزی مەحبووب
سەرا سەر ملکی دڵ پڕ بوو لەئاشووب
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٩) ڕاستە دڵ چەسپە وەڵێ شادە لەگیسوویی حەبیب
چونکە نەزدیکە بەدایم لەگوڵی ڕوویی حەبیب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوون مەقسوور)
(٤٠) ناوی حەیاتی منە بۆ سەیی لێوی حەبیب
حاڵی مەماتی منە دیدەنی ڕووی ڕەقیب
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی موزژال)
(٤١) موحیتی عاریزی دڵبەر لەسەرڕوو زولفی پڕچین هات
بەدەوری باغی گوڵدا تەرزی سونبول مەحزی پەرژین هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٢) سا بەزاری بۆ ئەناڵێنم لەتاوی فیرقەتت
بەند بەندم نەی سیفەت سووتا بەناری میحنەتت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٤٣) دڵی پڕ وەحشەتم جانا لەبەر موژگانی وەک تیرت
حەساری بوو لەحەلقەی دەرهەمی گیسویی زنجیرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) دڵە خەڵوەت سەرایی حەزرەتی دۆست
دیده اینەداری طلعت اوست
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٥) بێنە سابادی سەبا لەم وەختەدا پەیغامی دوست
تاکنم جان از سری رغبت فدای نام دوست
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٦) دەناسی قەتلی دڵ گەر نیگەهی کەی سوویی موژگانت
ئەدا کە خوون بەها سا بۆ سەیی دەستم (بە) دامانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو
(٤٧) ئەگەر باوەڕ نەکەی سەو گەند بە ئەبرووت
هیلال ئاسا خەمیدەم بۆ مەهی ڕووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) جیهان ئارایە مەه ئەمما نەوەک ڕووت
هیلالی یەک شەوە ناگاتە ئەبرووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٩) میرزا وەرە لێم لادە دەستی من و دامانت
ئەیمەن مەبە لێم نەک بێم یەک دەفعە بەمەیدانت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٥٠) تالانی سەرووماڵم چاوی ڕەشی فەتتانت
پابەندی دڵ و دینم گیسوویی پەرێشانت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٥١) بەنەقدی جان دەدایەک بۆسە دڵدارم وەلێ زەحمەت
دەگاتە حەددی وابوون عوقدەیی کارم وەلێ زەحمەت
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) هونەرمەندی نییە بۆ دام ئەگەر یەک دەفعە ماهی گرت
خەمی زولفی پەرێشانت بەمووسەد دەفعە ماهی گرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٣) شۆری شەهرم گەر وەهایێ جێمە هاموون عاقیبەت
یاری لەیلا خەسلەتم دەمکاتە مەجنوون عاقیبەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) بەنەزاکەت نییە گوڵ وەک بەدەنت
خونچە دڵتەنگە لەحەسرەت دەهەنت

(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٥) گەر چەنی مەحشەر شەفیعم لاعیلاج
شادمانم پێت وەکوو راهب بەخاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٦) غەمکی ڕیتە برینم غەمکین ڕوویی مەلیح
لالی کردم لەکەلاما بەعیباراتی فەسیح
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٥٧) هەردیدەنی تۆیە دڵ بکا شاد
رویت همه ساله لاله گون باد
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٥٨) گوشادی عوقدەیی خاتر نیگاری بوو ئەویش ڕابرد
دلی پڕ میحەنەتم شادی بەیاری بوو ئەویش ڕابرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٩) دەدا هەردەم شەکەر خەندەت سەمەرقەند
بەقوربانی شەکەر خەندەت سەمەر قەند
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)× (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٠) مەشقی مەردی بەکەرەم سید ق و سەلاحەست وسجوود
هرکه این هر دو ندارد عدمش به ز وجود
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦١) ڕەها ناکا دڵم تووڕەی خەمی یار
سەری نەبڕن هەتا وەک پەرچەمی یار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٢) غەبغەب و خاڵ ولەب و توڕڕەیی یار
سونبول و سیب و بەنەفشەو گوڵەنار
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)× (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٣) وەکوو نەی تا لەبم نەگرێ لەبی یار
نەی ئاسا دیتە گوێم ناڵەی دڵی زار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٤) ئەییامی عیدو عەهدی گوڵ و مەوسیمی بەهار
ساقی بەڕوویی شاه بین ماه و مەی بیار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووف مەقسوور)
(٦٥) غەم وەکوو کۆه تەن زەعیف و نزار
دڵ یەکێ غائیلەی زەمانە هەزار
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسور)

(٦٦) بەچین گرتوویە زولفت دەوری روخسار
چلۆن سازش دەکا مارت لەگەڵ نار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٧) یادی زولف و ئەبرو و موژگانی یار
زەحمەتی، تیر زەربی تیغەو ژەهری مار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٨) رووت نازک وو لەتیفە وەکوو ئەو گوڵی بەهار
قەددت بەراستی چو سەهی سەروی جۆبیبار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٩) دڵ لەمیحنەت کەیلە ڕێم کەن بەڵکو زوو دەرچم لەشار
ئیمرۆ ڕۆژێکە لەجەمعی مەردمان بگرم کەنار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٠) دێتە گوێم هەردەم بەزاری ناڵەیی مەحزوونی دڵ
بێ قەرارو ئیزتیرابە بە ساڵ و مەه قانوونی دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزوون)
(٧١) لەناو زولفا لەڕوو دلدارە مەستوور
دەسووتێنێ لەشەودا شەمعی کافوور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٢) جیلوەیی عیشقت دەکا هەردەم لەدڵ نوور ئاشکار
پێشی دیدەی دڵ لەڕووتا ئاگری توور ئاشکار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) بەڕووی لەیلا نواندی لەیلی دەیجوور
لەتەڕو ڕوو بەمەجنوون لەیلی مەستوور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٤) هەر شەوکە ماهتابی روخت دەرکەوێ لەدوور
کوڵبەی دڵم لەتیرەگییا پڕ دەبێ لەنوور
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٥) بەحەقیقەت سەنەما دیدەتە نوستادی هونەر
بۆنگینی جگەر ئەلماسە موژەت گاهی نەزەر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٦) بەدڵ وەختی نیگەهـ موژگانی دڵبەر
دەکا کاری سەنانی تووسی نەوزەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۷۷) ڕەبیەنا دڵ کە کونن سا چ غولام و چەندمیر
وەکو یەک نەهلی نیازن چ غەنی یو چ فەقیر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۷۸) جانم فیدایی سروەکەت ئەی بادەکەی سەحەر
وەی پەکی شارەزا لەهەموو ڕاهی پڕ خەتەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووف مەحزووف).
(۷۹) هەڵبڕا خوێن بە جگەرما دەمی غەمزەت لە زەمیر
هاتە جونبوش کە بە ئاهم لە دەروونْدا پڕی تیر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۸۰) زوهرە گەر خەشمت نەزانێ نۆشە گەر شەوقی زەمیر
نەسرەوێ شەو تا سەحەریا ڕەب لە نێشی نێشی تیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۸۱) دەکا یادت بە پەنهان بۆ دڵم هەر دەم جەفا زاهیر
لەهەر گامێ بەسەیلی میحنەتت بۆ من قەزا زاهیر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۲) قەوسی ئەبرۆ وو موژەت تیروکەمانەبە عومەر
نیگەهت قەیدی دڵ و نافەتی جانە بە عومەر
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف).
(۸۳) ڕافزی و شیوەن کە هەر دوولا نەزان و بێ خەبەر
موعجیزەی سددیقە بوڕرا هەروەکوو دووڕەی عومەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸٤) بنووسم چۆن لە هیجرانا بەیادی سیمبەرکاغەز
دەکا گوم دووکەڵی ئاهم لەبەر مەددی نەزەرکاغەز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۵) بە تەقدیی وەفا ناردی نیگاری سیمبەر کاغەز
بەدیدی خۆش خەبەر هێنای وەکوو بادی سەحەر کاغەز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸٦) نیگاکەی گەر بە چاوی فیتنە ئەنگێز
دەکەن زاهید لە وەرعاتەرکی پەرهێز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۸۷) نایەڵێ بێتمە حزوورت منی ئاوارە عەبەس
ئارەزووی چاکە لەگەڵ مەردمی بێگانە عەبەس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(۸۸) غەیری فیکری وەسلی دڵبەر نیمە ئەسلا یادی کەس
هەردو عالەم را بە دوشمەن دیە کە مارا دوست بەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۹) خامۆش بیە لە بانگ و سەدا ئەمشەو ئەی خەرووس
بادەس بکەم لە گەردەنی دڵبەر بە عەیش و بووس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×۲ (موزاریعی هەشت ئەخرەبی وەمەکفووفی مەقسوور)
(۹۰) بەفەن ئەی موددەعی گەر ببیە ئیبلیس
فریبی دڵبەرم نادەی بە تەلبیس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹۱) گووارەت کەوتە سەر ڕەوشەن بەناگووش
سوهەیل و ماهەرا کەردی فەرامووش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×۲ (هەزەجی شەشی مەقسور)
(۹۲) عەودالی ئەبەد هەر منم ئەی چەرخی جەفاکێش
تا دەربەدەر و شەهر بەشەهرم وەکو دەروێش
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۹۳) خودا چ بکەم لەدەس بەختی جەفاکێش
غەکریزە لەسەر داغی دڵی ڕیش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹٤) ئەلویداع ئەی ملکی بابان ئەلویداع
ئەلویداع ڕەیحانی جانان ئەلویداع
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۹٥) لازمی عەرز حالە کاغەزی زەر تەبەق تەبەق
شەرحی میحەن بە خوێنی دڵ سەبتی دەکەم وەرەق وەرەق
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن) ×۲ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(۹٦) لە چەرخی خوسنتا هاتن موتابیق
شەو و ڕۆژ و هیلال و سوبحی سادیق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف).
(۹۷) وەکو یەک دێتەبەر گوێی پیاوی ئەحمەق
نەفیری بولبول و ئاوازی لەقلەق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۸) لیلی وەشانی ملکی عەرەب جوملە یەک بەیەک
هەرگیز سیاه چوردە نەدیدەم بە دین غەک

(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن) ×٢ (موزاريعی هەشتی ئەخرەبی و مەکفووفی مەحزووف)
(٩٩) تیری ناهی سوبحگاهم ڕەنگە کون کون کا فەلەک
ئەشکی ئاتەشناکی من تەحقیق ئەگاتە سەر سەمەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) هاتە ڕووی دڵ لە غەمزە بەسکی خەدەنگ
خانەیێ خاریوشت سینەیی تەنگ
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠١) خستیە چەھ تا ڕۆستەمی بەختم نەدامەت وەک شغال
بەهمەنی غەم عەرشی تێکدا هەر وەکوو ئەیوانی زال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٢) لەسەر ڕوودانەیی خاڵت بەفەن داناوە دەیزانم
بەقەسدی مورغی دڵ زوڵفت بەدەورا داوە دەیزانم
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٣) لەمەحشەردا ئەگەر بێ ڕوویی تۆ مائیل بەجەننەت بم
لەلای یارانی ئەهلی دڵ سەر ئەفگەندەی خەجاڵەت بم
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٤) تەریقی عیشقت ئەر ون کەم تەریقی دەشتی مەحشەربم
قیامەت نامەوێ جەننەت بەبێ تۆگەر موخەییەربم
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) قەت تەواو نابی ئارەزووی یارم
ئاخری عومرە نەووەلی کارم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٦) لە دەس ئەم ئەسپەبۆزە بێ قەرارم
هەمیشە دڵ غەمین وداغدارم
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
١٠٧- خراپ بێ خانەیی دڵ هەروەکوو خانەی خەراپ کردم
خوداوەند ئابڕووی دیدەم بەرێ وەک ئابڕووی بردم
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) کەوتە سەرڕووت پەرچەمی تارت بە خەم
ڕۆژ و شەو ڕۆژ و شەوی لێکدا بەهەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠٩) سەوادی دایە مەغریب توڕڕەیی گیسوویی جانانم

خەمی بەخشی بە ماهی یەکشەوە ئەبرووی جانانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۰) سەهی قەددانی مشیکن زولف و پەرچەم
هەمەکس دوست میدارند من هم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۱) لە کونجی میحنەتا هەرشەو خەیالی وەسلی دلبەرکەم
وجودم وایە جاریٚ دیتە جونبوش وەختەپەڕ دەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۲) بەمن بیٚ سینەیی سەختم بەقەلغانی نەزەرناکەم
نیشانەی تیری خوێنرێژت بە جوز لوختی جگەر ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۳) حسابی نەفحەیی زولفت لەگەڵ مشکی خەتا ناکەم
خەتا ناکەم سەبا شاهیدمە تەشبیهی وەها ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱٤) مرادم حالی خۆمە گەر حەدیسی شۆری بولبول کەم
نیشارەی ڕوویی تۆیە گەر بەیانی نازکی گوڵ کەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۵) بۆ خاڵی لەبت زولفی سیەھ دا مە هەموو دەم
کونجشک سیفەت لەم ڕەهە ناکامە هەموو دەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۱٦) لە دڵدا چونکە هەر خوێنم دەخوا غەم
بە تەدریج ئەشکی خوێنینم دەکا کەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۷) دەمەویٚ مەستی بادە بم دایم
پایی خۆم نیفتا دە بم دایم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۱۸) دریٚغا سەعوە ئاسا سەیدی چەنگی شاهبازێکم
زەدەی تیری نیگاهی جادوانەی عیشوە سازێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۹) ژەهرەمول بیٚ ڕووت بە وەڵلاهیل عەزیم
خارە گوڵ بیٚ بۆت بە بیللاهیل کەریم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۱۲۰) دوور لە خاڵی سەری کۆی تۆ سەنەما تاسەفەریم
لە بەهەشتێکی وەک ئەم شارە لە حاڵی سەقەریم

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٢١) ئەی قیبلەیی موراداں ئاخۆ بەرۆژگاران
پرسیوتە لە هیچ کەس حالی غەریبی تاران
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(١٢٢) ئەگەر دەستم دەگاتە گۆیی پوستان
دەکەم گۆی مەتلەبم بیروون لە مەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢٣) حەک بکەم دەفتەری سەعدی بەدەمی ئەو بەبەیان
بێمە سەر مەدحی دەهانت لەدەما بەندە زمان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسور)
(١٢٤) لێم گەڕێن با گریە کەم دیدەم بەدیدەی خوێنفشان
نایەڵێ یەک دەم بەراحەت ڕابوێرم ئاسمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٥) بەخوڕ خوێن بێنە ئەی گریە لە چاوەی چاوی تاری من
حەنالازم بووە بۆ پێی سەگی کۆیی نیساری من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)٢٨ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٦) مەعنیانێ وەکو یەک شەرحی من و دلبەری من
قەتلی من سیحەحەتی ئەو شەکوەیی ئەو دەفتەری من
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٧) ئەو کەسانەی کە عەدووی عاشقی سەرگەردانن
بێ دڵ و بولهەوەس و کەم خێرەدوو حەیوانن
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٢٨) بەڕوخ ڕەنگین میان لاغر کەمەرزەڕڕین (؟)
نیگەه شاهین و موومشکین زەنەخ سیمین و لەب شیرین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٢٩) ڕوویا گوڵ ئەمە یا بەرگی نەسرین
لب است این یا شکر یا جان شیرین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٠) من و بادی سەحەر یاران عەجایب بێ قەرارێکین
بەسەر گەردانیا هەردوو دەڵێی مەشغولی کارێکین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٣١) لێم گەڕێن با گۆشەگیریم دستە و ئەژنۆ کەف زەنان
گێژەلووکەی بای ئەدامەت تاری کرد سەفحەی جیهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١٣٢) بەدە ئەحوالی ئەشخاسێ کە خاسی مولکی بابانن
لە بێدادی فەلەک هەر یەک سەراسیمە و هەراسانن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٣) کەوکەبی بەختم لەبورجا دەفعەیێ بالآ نەبوو
زوزە ئەب بۆ بەختی واژک قەت دەمێ ئاوا نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٤) ئابی کوا ئایینە ڕووی تۆی بێتە ناو
گەر لەسەنگ بێ نەقشێ تۆ دەیکا بە ئاو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٣٥) هەموو ئەشعاری دووشینەم لەوەسفی لێوی ڕەنگین بوو
دەچەسپا لەب بەسەر یەکدا حیکایەت بەس کە شیرین بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٦) ئەی حارس ئەگەر دەوڵەت و جاه و حەشەمت بوو
دوڕڕ و سەدەف و لوء لوء و لەعل و گوهەرت بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٧) فەرەح بۆ دڵ لە تالعما چەلەم بوو
بەتەڵخی عومری شیرین سەرفی غەم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٨) ئەگەرچی سینە بۆ دڵ وەک سوپەر بوو
وەلێ زەخمی خەدەنگت کاریگەربوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٩) دڵی شێر ئەفگەنی من سەیدی چ جادوو یێ بوو
غوللی ئەم شێرە لە گیسوویی ئەوا موویێ بوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤٠) ئەگەرچی شەو ئەنیسم وەک مەلەک بوو
بەبێ تۆ تیری ئاهم تا فەلەک بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤١) دەزانی ئاینەی دڵ کەی لە میعراجی جەلا دابوو
لە عەکسی ڕوویی تۆ وەختێ لە ئاغووشی لەقادا بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٢) لێوی تۆ ئەو وەختە سەر ساغر دەچوو
لێوی ساغر خۆزگە لێوی من دەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٤٣) ئەو یارە کە دایم وەکو پارەی جگەرم بوو

تابوو لە دڵا مەیلی بە فەرمانی سەرم بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی و مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٤) وێڵ و فیراری عیشقی تۆم شەهر بەشەهر سوو بەسوو
پشت بە پشت تەل بە تەل دەشت بەدەشت کوو بەکوو
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەجنوون)
(١٤٥) سەروکاری خەیاڵت ئیبتیدا وەختی لەگەڵ دڵ بوو
نەبەحسی سەرکەشی گوڵ بوو نەعەهدی شۆری بولبول بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٦) لەبەر تەعمیری ئەم وێرانە جەننەت مولکی ئادەم بوو
حەقیقەت پادشاهی کرد وەلاکین موددەتی کەم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) لە سینەمدا سەدای ناڵینە بێ تۆ
دڵی زارم بەسێ غەمگینە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤٨) ڕێی نەجاتی موشکیلە هەر کەس ببێ دەسگیری تۆ
فەرمو وا گەردن کەچم حازر لەبەر شمشێری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٩) بە غەمزەی چاوی مەخموورت بەتاڵ بوو
لە مەشریق تا بە مەغریب سیحر و جادوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٠) بەحەسرەت ئەشکی ئاڵم دێتە سەر ڕوو
بەسەر ڕووتا کە نەفشا بێ سەحەر موو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥١) دابێنە بە پەهلوویی ڕوخا حەلقەیی گیسوو
مەتبوعە بە ئەترافی گوڵا سونبولی خوش بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٢) یاری ساحر نەژادی سیلسیلە موو
دڵی بردم بە نێرگسی جا دوو
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٣) هەڵسە ئەی دڵ بچینە لای مەجنوون
ڕشتەیی عاقڵی لە دەس دەرچوو
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٤) ئەژدەها یەک شەو ببینێ ماری زوڵفت گەر لەخەو
ئەم دەستێنێ ئینتیقام هەرچی ئەزییەت بێ لە ئەو

ڵج

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٥) عیلاجی ئێشی دڵ ناکا بەسەد مەرهەم حەکیم ئەمشەو
لە زەخمی تیری موژگانت بە نەوعێ بوستەریم ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٦) لە مەهتابا کە دڵ دی پەرچەمی وەک عەقرەبت ئەمشەو
گوڕێزی دا لە عەقرەب کەوتە چاهی غەبغەبت ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٧) شەپۆلی بەحری ئەشکم پڕ دەکا پشتی سەمەک ئەمشەو
سەدای ڕەعدی فوغانم کەڕ دەکا گوێشی فەلەک ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٨) لەبەر پەیکانی تیری ئاهی من مۆمە حەجەر ئەمشەو
دریغا گەر نەکا دلبەر لە نالینم حەزەر ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٩) وا دڵ لە خەیالاتی کەسێ پڕ غەمە ئیمشەو
ڕووی گونبەدی دەوران لە هەناسەم تەمە ئیمشەو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦٠) هیلاکی جانی بێتمارانە ئیمشەو
سیەهـ وەک تورڕەیی یارانە ئیمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦١) تەلەب کەم گەر بە غەیرەز تۆ لە ئەللاهـ
بە عەفواچی مناجاتی سەحەر گاهـ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦٢) سەوادی قیرگوونی شەو لە نوسخەی عەنبەرین مووتە
سەراسەر ڕەونەقی دونیا لە عەکسی خاڵی هیندووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٣) تەفەرڕوجگاهی دڵ گولزاری ڕووتە
هەتاو نێچیرەیی زنجیری مووتە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٤) خەمی قەددم لە غەمدا شێوەیی ئەبرووتە تامووتە
بەدائیم پێچشی خاتر وەکوو گیسووتە تابووتە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٥) زولفی تۆ موو بە موو خەریکی خەمە
دڵی من نەو بەنەو غەریقی غەمە
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)

(١٦٦) لە نوور و لامیعی تەشتێکی ڕاگرت و وتی ڕوومە
بەدوو شەم ئەژدەهای پڕ نێشی ڕاگرت و وتی موومە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٧) سەوادی پەردەیی زوڵمەت سیاهی نوسخەیی مووتە
شوعاعی ماهی دوو هەفتە لە عەکسی ئاییینەی ڕووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٨) دڵی ئازاری بێ یاری موشەخخەس دەردی کاریتە
بە حاڵی دڵ دەسا ئەی دیدە بگری وەختی زاریتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٩) لە تەرەف یارەوە نۆبەی نەزەرە
ئەی دڵ ئامادە بە خوێنت هەدەرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٧٠) خەیاڵی نێشی موژگانت لەناو دڵما وەکوو تیرە
بەیادی قەوسی ئەبرۆت گەردەنم نەزدیکی شمشیرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧١) لە ڕەمزی سیسرڕی عیشقا ئەهلی دڵ بێدار و باهۆشە
وەلێ بێ دڵ لە خوا بێ غەفلەتا هەمزادی خەرگۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٢) یار ئەگەر ئەمری بەمردن بێ نەمردن مشکلە
بێنە، بۆ هەرچی بڵێ، بۆمن نەبردن مشکلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٣) ئەو کەسەی دایم لە دڵدا مەیلی ئەو ئازارمە
ڕۆژو شەو بۆ تەندروستی ئەو دوعا ئەشعارمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٤) شۆرەزاری خاکی ڕەی ئەم جارە دامەنگیرمە
ڕوو لە هەر وادی دەکەم خاری وەکوو زنجیرمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٥) ئۆف خودا ئەم جەژنە بۆ حاڵی غەریبان ماتەمە
با وجودی زەوقی مەردوم خاتری من پڕ غەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٦) عەینی فووارەیی خوێن دیدەیی بێ خاوی منە
مەنزلی میحنەتی دونیا دڵی بەدناوی منە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٧٧) ئەلایا ئەیهو سساقی بە موفلیس وەختی ئیحسانە

ئەدیر کەئسەن وەناویلھا عەتا شێوەی کەریانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٨) لە حەملەی ڕایی هیندی غەم شەهی شادی گوریزانە
سەراسەر لەم ڕەهە ئیقلیمی دڵ پاماڵی فیلانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٩) تا لە جێی پەیکانی تیرت حسنی دڵ پەرویزەنە
شەوقی میهری رووت بە ڕەوزەندا کەدێ جێی ڕەوشەنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٠) چەشمەیی ئەهری ڕەوان دیدەیی گریانی منە
موژە تا مەددی بەسەر نیلوفەرستانی هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٨١) تورکی چاوی دڵبەرم وەختی نیگەھ تیر ئەفگەنە
عاشقی زار ئەرغەرامەرزە لە زوڵما بە هەمەنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٢) دوژمنی خوێنخواری شەو بۆ قەلبی مەحزوون هاتەوە
تیپی غەم دیسان لە هەرسەر بۆ شەبەیخوون هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٣) بەس نییە پەروانە وەک عاشق ئەبەد ناخولێتەوە
نیمە چەرخێکە دەسووتێ و حاڵەتی دەبڕێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٤) لە میهری مووی برۆزولفت بەداوە
گوزاری مورغی دڵ ئەسلا نەماوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٥) نازی دڵ بێ قەرار و شەیدایە
شیفتەیی زولف و خاڵی لەیلایە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٨٦) چونکە ئەو گۆیی زەنەخدانی هەیە
قامەتم شێوەیی چەوگانی هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٨٧) حاڵەتی عاشق گەلێ ئەوقاتی دلگیری هەیە
سوبحدەم بۆ ئەهلی دڵ ئەنواعی تەنسیری هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٨) غەیری سەودا وو خەفەت ئەم سەرە سامانی نییە
غەیری تەسلیم و جەفا ئەم دڵە دەرمانی نییە

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٨٩) بە ئەبەد جێگەیی من مەنزلی جانانە نییە
نابینە خانەیی شەم مەسکەنی دیوانە نییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٩٠) بۆمنی بێ سەروپا غەیری وەفا پیشەنییە
بۆ دڵی من سەنەما جوز ستەم ئەندیشە نییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٩١) ڕووی لەناو تورڕە چرایە لەشەوایە
نەیشەکەر قامەتە قەندی لەلەبایە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوون)
(١٩٢) هەر تەرەف شەمعی ڕوخی جانانەیە
گەردی ئەو دائم وەکوو پەروانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٩٣) ڕەنجشی مەعشوقە گەر عاشق لەبەر چاوی نەبێ
پادشەه عاجز دەبێ هەر وادیێ ڕاوی نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٤) کەمن نەخلی مرادم بێ سەمەر بێ
بەمن چی باغی عالەم جوملە بەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٩٥) زەمانەقەت لەگەڵ ئەولادی ئادەم با وەفا نابێ
وەکو وگوریەی سیەه ئەسلا بەمەردوم ئاشنا نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٦) چ حاجەت ئەژدەهای زولفت بە دایم وەقفی گەردن بێ
کەرەم کا با ئەمانەت یەک شەوێ تەوقی ملی من بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٧) هەموو شەو چاوەڕێم، بەڵکو بەمەخفی یاری جانی بێ
لە تاریکی شەوا شوعلەی چرا موشکیل نیهانی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٨) خۆزگە دەمزانی لەتاراتا نەجاتم کەی دەبێ
کۆیی یارە مەشهەدم یا مەدفەنم هەر ڕەی دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٩) ئەو شۆخە هەتاوا لەمنی غەمزەدە لابێ
شوربم لەدەما ژەهرە ئەگەر ئاوی بەقابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٠) بە ئیحاگەر لە عاشق خوا هشی مەعشوقە بۆسەر بێ

ئەگەر نەیخاتە بەریێتی ڕووڕەشی سەحرایی مەحشەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠١) پێم خۆشە کەعومرم بە جەفا سەرفی غەمت بێ
بەو شەرتە کە مایەی ئەمەلم ماچی دەمت بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٢) ئەبەد قەت سیرڕی ئەندامت بەتای جامەی کەتان نابێ
بەڵێ شەوقی چرا ئەلبەت لە فانووسا نیهان نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٣) دڵ لە حەلقەی چینی زولفت ئەی بەسا زنجیری دی
سینەیی ڕیشم لە غەمزەت بەس نیشانەی تیری دی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٤) لەبەکسەر بێ مەحەببەت حاسڵێ کوا غەیری دڵ سەردی
دەبێ مەعشوق و عاشق هەردو وەک یەک بن لە هەمدەردی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٥) بەسەر گوڵدا لە شانەت گوڵ دەبارێ
قەزا بۆ دڵ لەسەر سونبول دەبارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٦) ئەمڕۆ بەدڵبەری شەهی هەر مەرز و کیشوەری
سا هەڵسە دەی بنێرە سەرت تاجی سەروەری
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٧) بۆ منی سوختەیی دڵ شەمعی ئەدامەت دەگەڕێ؟
کۆمەڵی بەختی سەگە بۆیە هەموو دەم دەوەڕێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٠٨) مرغی دڵ بۆ سەیری شایی وا لە سینەمدا فڕی
بۆ سەدای تەپڵی عرووسی وادموالم هەڵبڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٩) بە پابووسی بە قاناطر هەتاکەی چێن بەچێن دەڕژێ
وەکوو بارانی ڕەحمەت هەر لەسەردا بۆ زەمین دەڕژێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٠) زۆر مشکلە زاهید بگەیە زوهدی حەقیقی
بۆ شوغلی تەریقەت هەیە سەد سیرڕی ڕەقیقی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١١) بێم ڕەقەم گەر دەم لە شەرحی غەم کەمێ
ماتەمێ دەگرێ دەروونی عالەمێ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢١٢) بۆ پاسی روو لە توڕڕەیی تۆ ماری ئەرقەمی
چین چین حەساری بەستووە هەر سو بەمەحکەمی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١٣) بەندی کردم بە جەفا لامەزەبێ پڕ ستەمێ
غەکی ڕیتە برینم غەکین لەب سەنەمێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢١٤) بەیادی ڕووی دلارامی سەفا بەخشی ئەشەی دامێ
بیاساقی بدە جامی کزان یابم سرنجامی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٥) ڕاستە ئەی زولفی سیەهـ مارانی
حارسی گەنجی ڕوخی یارانی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢١٦) سوویی عاشق وەختی ئیما ڕووبەڕوو تیر ئەفگەنی
بۆ فرامەزری دلم ئەی تورکی کافر بەهمەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٧) غەرقە لە دلم پەیکان پەیوەستە بە موژگانی
چاک است گریبانم از چاکی گریبانی
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی)
(٢١٨) بەو خودایەی کە ڕۆژ و شەو دێنێ
دلی من هەر ویسالی ئەو دێنێ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢١٩) لەتیف و سەرووقەددو گوڵ جەبینی
حەریف و و دڵ فریب وو دڵ شکینی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف).
(٢٢٠) سەد معولەوی بە فتوەیی دڵ دەبنە عیسەوی
گاهێ ئەگەر لە گیسوویی تەرسا بەدەرکەوی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢١) ڕۆژی دڵ هەر شەوی تارە چ لەمێ بێ چ لەوێ
مەنزلی گیسوویی یارە چ لە مێ بێ چ لەوێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٢٢) ئەی دیدە وا دیارە کە تۆ ئابڕووم دەبەی
بەم نەوعە گەر لە مەجلیسی بێگانە گریە کەی

(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لن) ×٢ (موزاريعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢٣) جانانە حالی ئەم دڵە گەر جستوجۆ دەکەی
مەشغوولی نالەیە لە جودایی بە میسلی نەی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاريعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢٤) دەنگی دەقڤولبابی دڵ دێ ئەی خیرە د واڕادەکەی
کەس نەزانێ بێ خەیاڵی یارە گەر دەر وا دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٥) ماری موو بۆ باغی ڕوو پەڕژین دەکەی
کافری بێ دین ئەمینی دین دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٢٦) خدر وارم ئەگەر ماچێ کەرەم کەی
بە آب زندگانی بردە ام پی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٧) ئەی بە تەلعەت ماهی تابان وەی بەعیززەت بێ وتێ
زلف داری همچو عنبر لب چوشێن و کاف ورێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٨) ئەسیرم باز لە داوی قەیدی تورڕەی مشک بۆ موویێ
فەرەنگی زادەیی خوکافری زیننارگیسوو یێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٩) سەراپا بەندی ئەندامم لە بەندی سیحری جادوویی
فەرەنگی مەزهەب و تەرسا میزاجی ئاتەشین خوویێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

٣٦- سالم

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١١٦	٪٥٠,٦٥٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٥٨	٪٥٠
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢٣	٪١٩,٨٢٧
		ج	هەزەجی هەشتی مەقسوور	١٦	٪١٣,٧٩٣
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٩	٪٧,٧٥٨
		ە	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٥	٪٤,٣١٠
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	٪٢,٥٨٦
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٠,٨٦٢
		ح	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	١	٪٠,٨٦٢
٢	ڕەمەل			٨٥	٪٣٧,١١٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣٧	٪٤٣,٥٢٩
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٦	٪١٨,٨٢٣
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٨	٪٩,٤١
		د	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٪٨,٢٣٥
		ە	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٥	٪٥,٨٨٢
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٪٤,٧٠٥
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٣,٥٢٩
		ح	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٢,٣٥٢
		ط	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١,١٧٦
		ی	ڕەمەلی شەشی مەخبوون	١	٪١,١٧٦
		ک	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١,١٧٦
٣	موزاریع			١٤	٪٦,١١٣
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	٪٥٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٪٢٨,٥٧١
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٪١٤,٢٨٥
		د	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٪٧,١٤٢
٤	خەفیف			١١	٪٤,٨٠٣
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٦	٪٥٤,٥٤٥
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٣	٪٢٧,٢٧٢
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٩,٠٩٠
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی. مەحزووف	١	٪٩,٠٩٠
٥	ڕەجەز			٢	٠,٨٧٣
		-	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٢	٪١٠٠
٦	بەسیت			١	٠,٤٣٦
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی موززال	١	٪١٠٠
	٦		٣٠	٢٢٩	

خشتەی ژمارە (٣٦) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعری سالم

٣٧- دیوانی سەفوەت

پێشەکی و ئامادەکردن و پەراوێز بۆنووسینی

دکتۆر عیزەدین مستەفا ڕەسول

دار الحریه للطباعه، بغداد،١٩٨٤

(١) خەیاڵی عیشقی هێند گەرمە لە سەرما
لە زستانا نییە باکم لەسەرما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) گەداووڕەند و قەڵەندەر لە کۆیی شەیخەینا
بەکۆتری هاتووم ئاسانە گەریەم بینا
(مفاعیلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣) مووڵەسەر ئەووەلی دیدە وەکو تیری ئەسحاب
ڕۆمی مەحرووم ئەکوژێ جێگەیی ئەگرێ بەشیتاب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤) شاهیدی عیشقیم هەیە و دیوانەیی و سەحرا نەوەرد
جێ ئەماتیا بسرەوم شار و دیهات و چۆڵ و هەرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥) جیهان بێ کام و بەدنام و زەلیل و بێ دەلیل و وزار
جە فاکیش وجگەر ڕێش و حەزین و عاجز وو بیمار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦) (یا الهی خالق النفس و یا باری البشر)
تۆ ڕەواقی چەشنی ئەم قەسرە لە تۆوە یەک ئەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) هەناسە هەڵسە لە لوبنانەوە برۆ دەم و دەس
هەتاکو شاری سولەیمانی لامەدە لای کەس
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨) خۆزگە بۆ زاتێ دڵێکی بێ لەگەڵ خالیق خەریک
بێ هیوا بەم کائینات و عالەمە دوور و تەریک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) زۆر دەمێکە دوژمنە ئەم چەرخە بۆ ئەهلی کەماڵ
تایبەتی هەر کەس لە کورد دا هەڵکەوێ ئەیخێتە چاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(١٠) لەگەڵ ئەو بەڵمەڕیشە دەس مەکە مل
کە حزری و گا چلۆن ئەکرێن بەهاو مل

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) قوربانی چاوی پڕ لە غەمزە و زولفی سیاهت بم
حەیرانی لێوی پڕ لە خەندە و تەرفی کولاهت بم
(مستفعلن مستفعلن مفعولن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەقتووع)
(١٢) چیت ئەویێ لەم خەڵکەچی داوا ئەکەی
عالەمێ یەکسەر وەها گومڕا ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) سەبا لە موخلیسەوە وەرگرە بگەرە جی پەیام
بچۆرە خزمەتی گەورەم مودیری عالی مەقام
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(١٤) دلبەرا تاکەی بناڵم دەم بەدەم هەر سوبح و شام
بۆچی ناپرسی لە حاڵم خۆشەویستی خۆش کەلام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥) وتم وێڵی قومێ ناوم لە ناوی زیندەگانی تۆ
وتی سەیرێ لەژێر تاریکی گێسوما زەنەخدانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) پەژمووردەوو ئالودەیی غەم دوور لەوەتەن خۆم
پەرپووت و بەدەن ڕووت و حەزین غەرقی میحەن خۆم
(مفعول مفاعیل و مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧) پەرچەمی ڕێحانەیی بۆن خۆشی تۆ تا بۆ نەکەم
شەرتە سەد سونبول قەرەنفل یاخو شەوبۆ بۆنەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) زستانە گوڵ نەماوە نیگارا لەناو چەمەن
بێ بەرگ و ڕووت و قووتە سەرووداری ناوەوەن
(مـفعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن)×٢ (مـوزاریعی هەشـتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(١٩) ڕۆژی جەژنی ئەسرە عالەم وا لە خۆشی و هەڵپەڕین
بۆ نەجات و ڕستگاری قەتڵ و ئەهب و سەر بڕین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠) لە قەتعەی ئاسیا ئیمرۆکە بۆ ئیسراحەتی ئینسان
بەهەشتی سەر زەمینە دیەنی سەر شاخەکەی لوبنان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٢١) لە دونیا شاعیران ئەهلی کەمالن
ئەوانن خاوەنی فیکر و خەیاڵن

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ٢٨ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢) دڵ بریندارم لە هیجری واعیزی دڵسۆزی دین
عالەمی ئیسلامی کوردی بۆی بووە ئەمڕۆ حەزین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣) دڵم حەقیقیتی گەرشێن کا نەزانی تەیری لاهووتە
پەروباڵی سوتاوە کەوتووە لەم خاکی ناسوتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) سەیری کە دڵ غەمی لەسەر بارە
سەرچناری سەرم کە ئاودارە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥) لە بازاڕی ئەدەبدا نیمە مایە
لەگەڵ پۆلی ئەدیبان بێتمە کایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦) چەند خۆشە موسڵ کاکە مەلا پڕ لە سروورە
سەیرانە وەرە میحنەتی دەورانی لێ دوورە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) دوو مارە، دوو زنجیرە دو سیحرە دو تەلیسمە
غارەتگەری دینە ئەمە وا زولفی کە نیسمە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٨) بە چاوی تۆ سولەیمان حیشمەتا بەو ئێزەدی پاکە
سولەیمانی ئەگەر خاکە لەلای من عەرش و ئەفلاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) باوەڕ نییە ئەم زەخمە لە دڵما کە بەشیرە
زەخمێکە لە دووری ڕوخی خانی (غەمشیرە)
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) فەلەک لەگەڵ منی ئاوارە هێندە بێ مەیلە
پەنام هێناوەتە باخی بەهەشت و جێم وەیلە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣١) سەفوەت لە نیشتمانی تووە ئەوی هاتووە
دڵ زار و دەردەدار و بریندار و ماندووە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢) هەر شەوێ عەیشێ ئەبینم حەسرەتێکی وا لەدوو
عەیشی وا بێ حاڵەتی یارەب نەکەی لێی یەک بەدوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٣) لەسەر تەرزی بەهەشت ئێژەد خەتی ڕوخساری کێشاوە
حەدایق گیسووەو کەوسەر لەسەر دوو لێوی داناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) من ئەدیبی بە ئەدەب شاعیری دەورانم ڕۆ
من سەنا خوانی شەهەنشاهی ڕەسوولانم ڕۆ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥) زەمانی باغی میرو تاجەرۆ بێ
نەبێ ئەهلی هونەر هەر ڕەنجەڕۆبێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) دڵ ئاشفتەی بتێکم عیشوەگەر زوننار بەر دۆشێ
لەڕووی خۆی پەردەگەر لادا عوموومی عالەم ئەفرۆشێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) دلم کەوتۆتە دەستی بێ میزاجێ
وەکوو یەک سەیر ئەکا کەشکۆڵ و تاجێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) شەهم شێخێکە مەحموودە لەسەر مولکی سولەیمانی
هەزاران غەزنەوی هاتوونە سایەی بوونە دەربانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) جیهان وەک سینەما وایە هەموو ڕۆژێ لەسەد ڕەنگە
لە خۆت بایی مەبە بەم ڕەنگە گۆڕ گۆڕخانەیی تەنگە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) ئەی ئەفسی بەدی پیسی (هەموو) غەرقی مەناهی
سەرتا بەکەمەر تا بەقەدەم غەرقی گوناهی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) ئاوی چاوی خوسرەو و خاکی کەلاکی قەیسەری
بووە تێک ئاو و ترایە چینی قەسر و قەیسەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) شاعیران پێری لە دیوان بۆچی بوونە ئەنوەری
من بە جێ مابووم هەمە خۆ زەوقی شیعر و شاعیری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) بێخود شەو ئەگەر هەتا بڵێی تاریکە
ڕێگەیش بەخودا درێژ و (زۆر) باریکە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٤٤) ئەو سەرکەشە پەرچەم ڕەشە ئەو چاو گەشە تاکەی

بۆمن بەرەوا شەربەتی مەرگە و بەرەقیب مەی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٥) جانا بلێ بۆ عاجز و بۆ پەست و کەساسی
بۆ موزتەریب و ماتی یو بۆ غەرقی پەلاسی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٦) پێم ئەڵێن گۆشەگری و ئەومە لە نێو شارێ
دۆست پەرستم بە هەزار و کەچی نیمە یارێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٧) کوا سولەیمان و سکەندەر کوانێ خەتمی مورسەلین
کوا شەهنشاهانی عالەم کوا مولووکی رووی زەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) ویستم لە لێوی ماچێ ئەولەیلە نابی رازی
ئەڵێ هەتیو بترسە لە عەدل و دادی قازی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٩) نیشتمانی جوانی کوردستان
بە چیاو سەبزە زار و سەرکانی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٠) هەمدیسان کەوتەوانێ کۆسی کورد
پێشەوامان ئەمین زەگی بەگ مرد
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٥١) لە دووری تۆ زەکی بەگ دڵ سووتاوە
هەموو کوردێ هەناسەی لێ براوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) بەتەزویر و دوعا تەسخیری ئەو شۆخە چ نیمکانە
خەیالی خاوە عەنقا ناکەوێتە داوی ئەفسانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) سونالم کرد کە چێن بەربوونەوە ئەو نەحسی قێرسچمە
دولفکەی دا بەیەکدا کاکە شێخ قادر وتی لچمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) چواردە ساڵە شێت وشەیدای چاوی تۆم
بەم هەموو دەردە ژیاوی ناوی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٥) لە یادی هەمسایەکەی دانیشتویی زی سەلەم

فرمێسکت کرد تێکەڵی خوێنێ کە ئەڕژا لەچەم
(مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی هەشتی تەواو)
(٥٦) نەم ما بینایی دیدە بە چاوانی مستەفا
کوێر بم بەچی نەزەر کەمە چاوانی مستەفا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) ئەی زائیری ڕەسوولی خودا نووری چاوەکەم
ڕەحمێ بکە بە جەرگ و دڵی بێ هەناوەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) بە جەژنی مەولیدی زاتێ ئەنازم
لە سایەی لوتفی ئەودا سەرفەرازم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) خوایا بەزات و سیفاتی قەدیم
بە ئایاتی قورئانی گەورە و عەزیم
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٦٠) گەلێ کەس توببی ڕۆحانی هەیە لاکین ئەوەک ڕازی
ئەدیب و شاعیران زۆرن بەڵام ناگەن بەشیرازی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) بێ پارە بو سوفلی بوو پارەی بوو قەلا دەرچوو
بێ پارەبو جاهیل بوو پارەی بوو مەلا دەرچوو
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)

٣٧- سەفوەت

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٩	٪٤٧.٥٤٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠	٪٣٤.٤٨٢
		ب	هەزەجی هەشتی مەحزووف	٨	٪٢٧.٥٨٦
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٢٠.٦٨٩
		د	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٢	٪٦.٨٩٦
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٣.٤٤٨
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٣.٤٤٨
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	١	٪٣.٤٤٨
٢	ڕەمەل			١٧	٪٢٧.٨٦٨
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٪٤١.١٧٦
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٦	٪٣٢.٢٩٤
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪١١.٧٦٤
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٥.٨٨٢
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪٥.٨٨٢
٣	موزاریع			٥	٪٨.١٩٦
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٪٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪٢٠
٤	موجتەس			٤	٪٦.٥٥٧
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٪٧٥
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	٪٢٥
٥	خەفیف			٣	٪٤.٩١٨
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٦٦.٦٦٦
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	٪٣٣.٣٣٣
٦	موتەقاریب			١	٪١.٦٣٩
		-	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	٪١٠٠
٧	بەسیت			١	٪١.٦٣٩
		-	بەسیتی هەشتی تەواو	١	٪١٠٠
٨	ڕەجەز			١	٪١.٦٣٩
		-	ڕەجەزی هەشتی مەقتووع	١	٪١٠٠
	٨		٢١	٦١	

خشتەی ژمارە (٣٧) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری سەفوەت

٣٨- دیوانی سەلام

چ٢

ئامادەکردن و پێداچوونەوە و پێشەکی بۆ نووسینی ئومێد کاکەڕەش
چاپخانەی- الحوادث، بغداد، ١٩٩٠

(١) کاکە شێخ ئەووەڵ بەحەققی خالیقی جەبباری تۆ
دووهەمیش سەیید بەتاجی شاهی دولدول سواری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢) هەرچی ئیسلامە مەراقی لێ بووە ئەمڕۆ بەسێڵ
تۆ حەکیمی عالەم و عالەم بە جارێکی عەلیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)

(٣) تۆ ئەبێ بۆچی دڵت خۆش بێ بەتەرفیع و نیشان
زوولەشانت لائەبا سەرزین نیشانی کاپیتان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)

(٤) چاوی سەبیادە دەخیلە زولفی داوە دانەخاڵ
چۆن ئەجاتی قەتع نابێ عاشقی وێرانە ماڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)

(٥) دەفعەیێ حالم بپرسە تۆ لە ڕووی لوتف وو کەرەم
تووخوا عەرزم هەیە ئەی نازەنینی خونچە دەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦) ئەی وەتەن موژدەم بەرێ مەشغوولی عیلمە میللەتت
ڕۆژ و شەو تەحسیل ئەکەن وردوودرشتی ئومەتت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٧) ڕووت و قووت و چڵکن و پیس و کزو بێ پارە بووم
دایما مەحکوومی قەهروو میحنەت و ئاوارە بووم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٨) بەختەکەم بەدبەخت و شوومە سەر لە جێگەی پێ ئەنێم
نارەزووم ناوی حەیاتە کانی مانگا دێتە ڕێم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسور)

(٩) نامەوێ خورما خودایە بۆچی بەسەرم تووش ئەکەی
کوێریبم لام چاکتر تۆ ڕووم لە ڕووی حەنتووش ئەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٠) دلی بردم وەکوو ناسک بە لەنجە هات و تێپەڕبوو
دەخیلە پێم بڵێن کێ بوو لە کوێوەهات و لە بۆ کوێ چوو

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) ئیشی سەختە گڵ نەکا هەردوو گلێنەی چاوی کورد
دەردی بێ دەرمانە دەردی قەومی لێ قەوماوی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)× (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢) شەوی بەغداد و ڕۆژی شاری پێنجوین
شەوە دۆشاو و ڕۆژە شانی هەنگوین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣) وەکوو من گەر بزانی قوڕ ئەپێوی
بەبێ شک زوو نەدەیتە شاخ و کێوی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) تێگەیشتن لەم زەمانە دەردە ئەمما دەردی سەر
تالیبی جەهلن بەجارێ دوژمنی فەزڵ وو هونەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) حەقیقەت مەسلەک و مائیل بە حەق بێ
نەبینە ڕەهنمائی دین و ئاینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦) بەیادی چاوەکانی تۆیە مەستم
شعوور وو عەقڵ و هۆشم چوو لە دەستم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) چ خۆشە من لە ڕێی عەشقا لە خاکا
بگەوزێم و غەزالی بەر هەراکا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) پێی وتم تۆ چاوەڕێ بە دوای سەعاتێ دێمەلات
ئەم سەعاتە چەند درێژە چی بوو هەر دوایی نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) بەبیماری بەدڵتەنگی لە تاریکی شەوی تارا
تەپا و تلمە ئەناڵێنم لە ئێش و دەرد و ئازارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) زولفی لوولت دووتەنافە وا ملم زنجیر ئەکا
چاوی کالت دوو سەیادە گیان و دڵ نێچیر ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) هەر کەسێ ئیشی لە دنیا کەوتە سەر ڕێگەی تکا
سووک و ڕیسوا بوو بە جارێ ئابڕووی تیادا تکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(۲۲) بەسیەتی کوردی خەوالوو ڕاپەڕن هەلسن لەخەو
ڕۆژ لە مەشریق هاتە دەر لاچوو بەجارێ سامی شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۳) جێی تەلسم و دێوە ئەلبەت ڕێی نەجاتی قەومی کورد
پڕ لە ئەفسوونە بەجارێ ڕەهبەری ڕێی دەرنەکرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲٤) خۆزگە ڕۆژێکم نەبینی پیاوەتی باوی ببێ
چەوت و چێلی لابچێت و ڕاستی ناوی ببێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۵) هەر ئەبێ یادت بکەم ئەی شاعیری گەورەی بەبان
سالمی سالم سیفەت ئەی نوتقەیی ساحێبقران
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲٦) بەزولف و پەرچەمی وەک مار و عەقرەب
نەکا پاسی دو گەنجی کولم و غەبغەب
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۷) بەختی من بەدبەختە خەلقە پێم بلێن چارم چییە
سەر ئەهێنم سەر ئەبەم تەدبیری ڕاستم لانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸) کورد هەمووی دلسۆزە ئەمما پیاوی هوشیاری کەمە
ئەوکەسەی پیاوە خەریکی میحنەت ووەدەردوو خەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۹) دەربەدەر بووم و غەریبم من بە دەست ناپاکەوە
وێل و سەرگەردان و حەیرانم بە سینەی چاکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰) وا مەزانە عاجزم من عەزمی جارانم هەیە
تابی سەرما و زوقم و تۆف و بەفرو بارانم هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۱) مانگی خەلقی هەر بەشەو هەلدێ لەسەر شاخ وو چیا
مانگی من هەلدێ بە ڕۆژ و شەو لە ژووری خانووا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۲) یاری شیرین وو عەزیزم بەسیە نازار و وجەفا
چی ئەبێ جارێ ببینم من لە تۆ تۆزێ وەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٣) تف لە شێخ و تف لە ئاغا تف لەبەگ
تف لە جەردە تف لە دز خۆزگەم بەسەگ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٤) ئامری تۆ زەندەنی ئەی شاهی زەندی کوردەکان
ناوی تۆ ویردی زمانە تاوەکوو دەوری زەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) من ئەگەر تۆی پێ نەبینم چاوی تیژم بۆ چییە
باوەڕم گەر پێت نەبێ ئیمان و دینم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) ئەم مەحکەمە هەر چەندە بڵێین بۆگەن و پیسە
پیستر بووە ئێستە لەبەر ئەم حاکمە سیسە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
======

٣٨- سەلام

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٢٧	٧٥٪
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٦	٥٩,٢٥٩٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٠	٣٧,٠٣٧٪
		جـ	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٣,٧٠٣٪
٢	هەزەج			٩	٢٥٪
		أ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٤٤,٤٤٤٪
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٢	٢٢,٢٢٢٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٢٢,٢٢٢٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	١١,١١١٪
		٢	٧	٣٦	

خشتەی ژمارە (٣٨) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری سەلام

۳۹- دیوانی سیف القضات
کردەوەکۆیی: قازی ئەحمەد
چاپخانەی سبز، ۱۳٦۱

(۱) بۆ تۆیە هەر بەتۆیە دەتوانم بکەم سەنا
ڕۆژووشەوێ تو دینی دەبەی مەغریب ووعیشا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲) قاسید کە لە دەرهات و بە تەبلیغی وەفاکرد
حوجرەی منی حەسرەت دەهی سەت چین و خەتاکرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳) ئەو زولە لەسەرچی کە دەکەی لێمە بەناحەق
هەر عیشقە گوناهم بووەتە باعیسی ئەستەق
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) دایم دڵم بەناڵەووزاری و فیغان ئەڵێ
خۆش بەو شەوەی کە ڕۆژی ڕوخی دڵبەرم هەڵێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) کوردینە تاکەی ئێمە لەکێوان میسالی دێو
دێین وودەچین و بۆمە نەبێ قەت خودان وخێو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦) چ خۆشە من ئەخۆش ویاری مەهوەش
لەرێگەی لوتفەوە بمخاتە باوەش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۷) غەمگینە دڵی مات و بەچاوت نییە هۆشی
تا ڕووت بە تەمای جەورو جەفا لێمە دەپۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸) دەبا ساتێکی ساکیت بێ لەناڵین قەلبی خوێن بارم
دەبا تاوێکی فاریغ بێ لە گریان چاوی غەمبارم

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) قەدی یا سەروی جۆباری ئەتۆ ئەی زولفی لاولاوی
سەراپا حەلْقە حەلْقەوا لە بالای بەرزی هالاوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) دڵ لە بۆ ئاوی بەقای تۆ کەوتە نێوزولماتەوە
دەستی من دامانی زولفت پێم بڵێ بۆ کوێ بچم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) لە مەیدانی سەعادەت بوو، نەسیبی من سەعادەت بوو
بە عینوانی مەدیحێ جاروبارە دێمە مەیدانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) هەتا عەیش وو تەرەب بێ ڕۆژی نەورۆز
هەتا گوڵ بێ لە باغ دامەجلیس ئەفرۆز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣) خەیاڵی هیجری ئێلخانی کە دەکرێ
دڵی گەورەو بچووکی مەکە گرێەگرێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) دڵی وێران لەهیجران بۆوە مەعموور
حەسەن دووبارە بوو خۆش کەیف و مەسروور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥) کەسێک بەختی سەعیدی بێ لە دیوانت
مەلاز وو مەنزلی تۆیە نەسیبی وێ لەسەرخوانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) لەعالەم فاش و مەشهوورە کە من مەستی مەی ووعیشقم
بە حوققەی دەم بەجامی دیدە مەمکی تونگی مینابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) کوردینە ئەورۆ ڕۆژی گەپ و وکەیف و شادییە
لەو نیعمەمەتە کە بوومە ستالینە حامییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١٨) ئەورۆ حەسەن پەیامی دوعاوو سلاوییە
بۆ میللەتی ڕەشیدی پەنای بەش خوراوییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٣٩- سەیفولقوزات

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٢	٦٦،٦٦٦
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٤١،٦٦٦
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٢٥
		ج	هەزەجی هەشتی مەقسوور	٢	٪١٦،٦٦٦
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٦،٦٦٦
٢	موزاریع			٥	٪٢٧،٧٧٧
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٪٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٢٠
٣	ڕەمەل			١	٪٥،٥٥٥
		-	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١	٪١٠٠
	٣		٧	١٨	

خشتەی ژمارە (٣٩) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی سەیفولقوزات

٤٠- دیوانی سەییید ئەحمەدی نەقیب گلەزەردەیی- بەرزنجی
ئامادەکردن و لێکۆڵینەوەی: مەحموود ئەحمەد محەمەد
١٩٨٥. چاپخانەی. (الارشاد). بەغدا

(١) کوفری زولفی لادەبا نیمانی ڕووی نیزهار دەکا
چینی زولفی غارەتی مشکی خەتاو تاتار دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) سەییدە بۆ ئەهلی دنیا وەک چل و بۆ دێنە شێخ
کەشتی یی نووحە کەچاپێ وەک جەبەل بۆ ئەرزەمێخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣) دنیا کە پیرەژن بو ئەمێستا بە میسلی بووک
ڕازایەوە بە نەرگس و لالە و وگوڵ و وکولووک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤) لە داخی دەردی فیرقەت بێ قەرار و زار و بێزارم
بریندار و نزاڕ وو دڵفکار وو عاجز و زارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) گلەت فەرموو بو قوربان خۆت دەزانی من کە مەغدوورم
هەژار وو زارم وو حەیران و سەرگەردان و مەقهوورم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) ئەوا یاران هەموو ڕۆیین بەبێ جێ من بەجێ ماوم
دڵم ڕەش ڕەنگ و ڕوو زەرد و سپی بوو دیدەکەم چاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) بۆ شوکری لوتف و مەرحەمەتی خالقی مەکان
هەستە سبەینە بێرە جەماعەت لەگەڵ ئەزان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨) یا فەخری ئەووەلین شەهی دین شەمعی مورسەلین
لەو وەقتەوە ڕەسوولی نە ئادەم، ئەما، ، تین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)× ٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩) جێی نیاز و نازو ڕازی حەزرەتی جانانە شەو
وەقتی نازل بوونی فەیزو ڕەحمەتی سوبحانە شەو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰) ئەلا ئەی ئەهلی دڵ ئەمڕۆ بەهارەو وەقتی گوڵزارە
زەمین وەک ئاسمان شینە مەلایک دێنە نەززارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱) ئەو ڕوقعە شاترەنجە کە فەرزی نەمایەوە
شاماتە پیادە حاکمە خێری بەشایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۲) وەسەللەللا عەلا زاتێ کە قورئانی سەنا خوانە
لە جوملەی موعجیزاتی ئەووەڵی ئایاتی سوبحانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳) وەرە لادە لە دنیا بێ لەمەولا ڕووت لە مەولا بێ
دڵ و جان و وجودت هەر نیساری شاهی لەولابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٤) بە زاهیر تاعەت و دڵ پڕ غەرەز تەقوا وەها نابێ
بە ئالدۆزێکی دوو ڕۆژی بە حەققەت مس تەلا نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۵) نەسیمی سوبحدەم بابێ هەتا غونچەی دەمی وا بێ
مەلێ نابێ دەخیلت بم بدە ساقی مەیی نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦) وەلی ئەم شارە وەک ورچ هەر دەبێ دایم لە کوندا بێ
هەموو ساتێ لە فیکری دەست بڕینی پیاو و ژندا بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷) نەفسی ئەمارە کە وەک مارە ووتی بۆ غافلی
زوو بەزوو تەرکی مەلایی کە وەرە سەرجاهلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸) ئەلا ئەی بولهەوەس تاکەی ئەسیری کەیدی شەیتانی
حەریقی ئاگری کیبری غەریقی بەحری عسیانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۹) عەجەب وەقتێکە خەلقی هەر لە ئاشووب و زەرەر نەدوێ
شەو و ڕۆژ هەر لە کینە و بوغز و ئیفساد و لەشەڕ نەدوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۰) حەمد هەر بۆ خودایێ کردی ئیحسان
بە مشتێ خاکو خۆڵی شکڵی ئینسان

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)× ٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢١) لە مەککە هاتە دنیا، پاشی چل سال
بووە پێغەمبەرێکی ساحیب ئیقبال
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٢) حەمد هەر بۆ خوداوەندی جیهانە
کە خالیق بۆ زەمین و ئاسمانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣) لە بۆ قیامەت دەبێ بەعزێ نیشانە
یەکێکیان مەهدیی ئاخر زەمانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)× ٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤) بابێتمە سەر سەنایی خوداوەندی زولجەلال
خەللاقی جوزء و کوللی شەهـ نشاهی بێ زەوال
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

============

٤٠- سەیید ئەحمەدی نەقیب

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	هەزەج			١٥	٪٦٢,٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١١	٪٧٣,٣٣٣
		ب	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪١٣,٣٣٣
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٣,٣٣٣
٢	موزاریع			٥	٪٢٠,٨٣٣
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٪٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٢٠
٣	رەمەل			٤	١٦,٦٦٦
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٪٧٥
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪٢٥
	٣		٧	٢٤	

خشتەی ژمارە (٤٠)   ژمارەو رێژەی کێشەکانی شیعری سەیید ئەحمەدی نەقیب

٤١- شاری (علی عارف ئاغا)
چاپخانەی(الادیب)، بەغدا، ١٩٨٤

(١) خەلقی ئەم شارەم بەلام وا تێ ئەگەم لەم شارە نیم
چونکە کردارێک ئەبینم یاری ئەم کردارە نیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) پێی بلێن ئاغا ئەما مۆدەی نیتر ئاغایەتی
کەس نییە بۆ کەس بکا لەم ڕۆژەدا کۆیلایەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەوەی دز بیت و گەردزین
حەقی خۆیانە قەی ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٤) زۆر شتم پێویستە ئەمما چی بلێم پارەم نییە
بۆ ئەوەی دەستم کەوێ پارەش نەبێ چارەم نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ولاتە خۆشە جوانەکەم
سەرچاوەکەی ژیانەکەم
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (رەجەزی چواری تەواو)
(٦) کەلاوەی جێگە بۆمبایەک
لەناوشارێکی وێرانا (مستزاد)
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٧) مەدە پەیمانی چاکە تۆ بە ناچاک
ئومێدی پاکی چۆن ئەکرێ لەناپاک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨) کەسێکی ڕاست و هێمن بێ لەناو ئەم خاکە گەرماوە
گومانی تیا نییە وەک من هەژار وو دەربەدەر ماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) بەرێگەی خوارو چەوتا تاکو ماوم هات و چۆناکەم
ئەگەر بمرم لە برسا بۆ ژیانی خۆم درۆ ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) قومارچی فەرقی چۆن ئەکرێ لەگەڵ دز
کە ئەمیان چوستە ئەویان بێ وتەوکز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(١١) دەمێکە گیانی ئەم قەومە پڕوکاوە لە ئازارا
بەڵام شێرانە ڕوونادا بە ئازارو، بەبێ زارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) بەختیاری ئاخیری بۆ تاقمی چەوساوەیە
شەرمەساری وژانەسەر بۆ کۆمەڵی ئاژاوەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) ئەگەر دنیا هەمو یەکسەر برووسکەو بەرق و ئاگربێ
چلۆن پووشم نییە ترسم هەبێ من ئاگری تێ بەربێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) ئەگبەتی ئێمەی هەژار بۆ خاکی ئێران کێش ئەکا
ڕۆژگار ناوێنە خۆ موحتاجی خۆڵەمێش ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) لە ئاسۆی ئاسمانی پڕ لە تەمدا
کە ئەستێرەی ئەمەل ون بوو ترووسکەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) لەدنیا خاوەنی بستێ زەوی نیم
بەمیرات و بە کڕیار و بە تەقسیم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٧) ئەوەی فەرمووتە مامۆستا
بەڕاستی زۆر قسەی چاکە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٨) ڕۆژی ئازادی لەگەل وا هاتەدەر
شەو ئەما تاریکی بوو ژێرەوژەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٩) دڵ و ڕۆح و سەروماڵم بەقوربانت نەبێ نابێ
هەموویارانی دڵپاکم بەحەیرانت نەبێ نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) یارەکەم ڕۆحم فیدای بێ دای لە جەرگم تیرەکەی
با بخاتە گەردەنیشم زولفە وەک زنجیرەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) ئەوەی دڵمی فڕاند ئەمڕۆ لە گوڵزارا کەژاڵێ بوو
وتم شادم بەدیداری کەچی خەوبوو خەیاڵێ بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(۲۲) چاوەکانت کاری مەشرووعی لەبیر بردوومەوە
تۆزی ڕێگەی ماڵی ئێوە چاوی پڕ کردوومەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۳) گەر هەچی خاوەن دڵێک یاری نەبێ
قەت لەگەڵ دنیای ژیان کاری نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٤) بەدەم بۆم نایە سۆزی خۆشەویستی
دڵ ئەیدرکێنی ئەسرارو مەبەستی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۵) لە گوڵزارا ئەتۆ شادانی بێ من
لەگەڵ شادی کەران خەندانی بێ من
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٦) وەرە ئەی کیژۆڵەی نازداری هورمز
بەسە سل کەی لەمن وا چەشنی مامز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۷) لە گریان گەورەتر گیانە وەکوو هەورێک ئەگرمێنم
برووسکەی لێ ئەبێ پەیدا دڵ وو جەرگم ئەسووتێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸) کەرابووردی بەڵاما شەو بە لەنجە
دڵم زوو کەوتە لێدان وەک کەمەنجە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۹) هەموو ئەرکی ژیانی من بەباچوو
کە ئەو دڵدارە جوانە لێرە لاچوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰) شەرابی ئاڵی ناو مەیخانە خۆشە
لە پەیمان چاکترە پەیمانە خۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۱) بە قوربانی دەم و کوڵمی گەشت بم
بە قوربانی برۆ و پرچی ڕەشت بم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲) تۆ گوڵی باغی ژیان و بولبولی حەیران منم
تۆ هەمیشە دەم بەخەندە دیدە پڕ گریان منم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٣) ئەوەی ئەمڕۆ لەتۆ هەردەم نزیکە
وەکوو زانیومە ناپاکە دەری کە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) ئەوانەی هەروەکوو من جوان پەرستن
بە پیالەی شەربەتی یەزدانی مەستن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) گیانەکەم دووریی لەمن بێ تۆ ژیانم بۆ چییە
تۆی هەموو دەم پێ نەبینم چاوەکانم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) گوێ نادەمە زۆری تەمەن
یا چەرخ و دەورانی زەمەن
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٣٧) ئەی یارەکەی تووڕەو تڕۆ
بەعەشقی تۆ بووم دەسخەڕۆ
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٣٨) بۆچی ڕانایەت لەگەڵما ناسکەکەی کانی ناسکان
بۆ چ لەسەر داوایی ماچێ سەد کەڕەت دڵمی شکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) چییە خەلکە کەوا عەرش و چیاو دەریاو چەمەن ئەگری
بەجاری بولبول و باغ و گوڵ و دارو دەوەن ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) من هەمە بەخوا مەترسی گورگە ڕەش
بۆچ هەوالی من ئەپرسی گورگە ڕەش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) لە داوێنی چیای ژینا منی ئاوارە وەستاوم
گەرەکمە سەرکەوم بۆ کەل بەڵام بێ هێزو داماوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) لەناو بێشە کە شێر ون بوو چەقەل بۆ خۆی ئەلووڕێنێ
وەیا ڕێوی تەرەس بێ ترسە کلکی هەڵ ئەسووڕێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) لە کوورەی میحنەتا سووتاوە گیانم تێ مەگەماوم
لەگۆڕستانی بەدبەختی بنێژن تەرمی سووتاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٤٤) فیدات بم کیژە ساواکەم
لە من گوێ بگرە ئەی تارا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٤٥) بە بەرگی ئاڵ و واڵاگیانی ناشیرینی داپۆشی
لەلای وابوو بەجارێ شەربەتی شادی تەواو نووشی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) ڕۆڵە ناگاداری خۆت بە نەچییە بەزمی بادەوە
نەبییە داوی یاری خۆش و شەنگ و ڕوومەت سادەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) ئەگەر بەرگی فریشتەی جوان لەبەرکەی
کڵاوی قوتبی ڕەببانی لەسەرکەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨) نە لوقمان و نەسوقرات و ئەرەستوو
نە قورئان و نەدەرمان و نەجادوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩) ئومێدی ژین شتێکی بێ سنوورە
بەقەد ئاسۆی وڵاتێ بەرزو دوورە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠) تەماعێ هات و مێشی تێ وڕووکا
دەنی تەبعم کە نەفسم نیشتیهای کا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) ئەوەی میری کە ئەمداتێ بەمووچە
بەشی سێ نان و دوو کالیاری پووچە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) بە جارێ مێشک و گوێم بوونە ماندوو
لەواتەی هیچ وبێ کەلکی نەزاندوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) ئەوانەی وا لەگەڵ خەڵکا درشتن
لە ژینا ناتەواون وەک برشتن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٤) لەسەر هەر ڕێیە ڕۆیشتی
نەگەیتە شوێنی پێویستی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)

(٥٥) ئارەزووم وابوو کەوا لەمژینەدا ئاسوودە بم
دوور لە ئازاروو هەژاری و کردەوەی بێ هوودە بم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) ماڵی خۆت ئاچێ بەدەستا بۆتە تەوقی گەردنت
مردووەکان زیندوونەکەی هەی ئافەرین بۆ مردنت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٤١- شاری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٣٧	٪٦٦,٠٧١
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٨	٪٤٨,٦٤٨
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٢	٪٣٢,٤٣٢
		جـ	هەزەجی چواری تەواو	٥	٪١٣,٥١٣
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪٥,٤٠٥
٢	ڕەمەل			١٦	٪٢٨,٥٧١
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٢	٪٧٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪١٢,٥
		جـ	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢	٪١٢,٥
٣	ڕەجەز			٣	٪٥,٣٥٧
		-	ڕەجەزی چواری تەواو	٣	٪١٠٠
	٣	٨		٥٦	

خشتەی ژمارە (٤١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی شاری (عەلی عارف ئاغا)

٤٢- دیوانی شاکەلی
شێخ ئەحمەدی محەمەدی گەرمیانی
ساغ کردنەوەی جەمال محەمەد محەمەد ئەمین
چاپخانەی (الامه)، بەغدا، ١٩٧٩

(١) ڕابەری دنیا وو دینم کاکە عوسمانی عەلا
چیم لە دووری دووڕووە گەرتۆی لە سینەی شاکەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) دڵ لە ناوی سینەما بولبول سیفەت هاوار ئەکا
نارەزوویی غونچەیی لێو و دەمی دڵدار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) لەرزین لە ترسی سەرما ترسی ئەما لەسەرما
بركی ئەدەم لەبەرما بەرگی گرانی سەرما
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤) شیفا تەقدیم ئەکەم ئازیز لە موستەشفایی مەولانا
بە لوتفی خوا لەسەرمانە ئەمانی ئێش لەسەرتانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) (شاکەل)م نایێ بەبیرا، هام لە بیری کەربەلا
چاوەکانم دوو فوراتن بۆ ئەسیری کەربەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) چاوەنۆڕی لوتفی تۆم دەر کا لە جیسمم لەرزوتا
چاوەڕێی قاپی عەیادەم پێم ئەکەی ڕەبیولعولا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) سۆزی تۆیە پڕ بە سینەم تاقەتی سازم ئەما
دەردی دووری پیری کردم شێوەیی نازم ئەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) لە چاومدا پەیمن دەریەی هەزاران دەر هەزار ئەڕوا
سرشكی ئاڵی گوڵ ڕەنگم وەکوو تاوی بەهار ئەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) شەفیعولموزنبین ڕەحمەت مەگەر بۆ ئێمە چارێ کا
وەیا نائیب مەنابێکت عیلاجی زامدارێ کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) وەتەن گەر بێ دەبیری پیری خۆی بێ

فەقیری چاوەنواڕی میری خۆی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) وەکو کۆشکی بەهەشتم هاتە چاوا
مەقامی شێخی ئێمە مەحمود ئاوا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢) ئەی قوبەی سەوزو و سپی ئارامگاهی ئەولیا
پڕ تەوی نوورت ئەگاتە بارەگاهی کیبریا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) ئەی دەردی گرانم کە چەبێ یارە بیارە
چاوم لەتەما کەیلە کەنادیارە بیارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) ئەی چرای شەوقی جەمالت شەمعی حوجرەی سینەکەم
دینەکەت ئاوی ڕەوانی مەزرەعەی ئایینەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) گەرچی دوورە ڕێگە جێگەت هەر لە دڵدا واز ئەکەم
یاد و فیکرت بۆ ئەدیبی شەوقی دڵ هەمراز ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) حاجی لە پاشی کەعبە ڕووکە لە شاری دلبەر
تا سەرفراز و بێ غەم ڕووکەی لە دەشتی مەحشەر
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٧) یا ڕەسولەڵلا ئەگەرچی ڕووڕەشی دیوانی تۆم
گەر ئەبم خۆ هیچ ئەبێ ڕیزە خورێکی خوانی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨) ئەی وەتەن ئەم جارە حەقمە ڕوو لە ڕێی مەولا بکەم
کەو لە ڕاستی لێم ئەپرسی تەرکی تۆ و دنیا بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) جێگەداری ئالی عوسمان تۆی سیراجوددینی من
هەڵبژێر ڕاوی دەس وو بازووی عەلائوددینی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئاسمانی شاکەل ئێستەش هەر خەریکی زارییە
بۆ ویسالی ئێوە وەک من شین و ناڵین کارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) ڕووکەم لە یاری زێڕین یەعنی نیگاری ڕەنگین
دەسمایەکەی دڵ و دین عوسمانی شێوە شیرین

(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتان) ۲۸ (موزاریعی ئەخرەبی موسەببەغ)
(۲۲) تاقە لە دڵا تاقە شەکیبایی هەتاکەی
لەم بەفر و هەوار سەردیی زستانە خووا وەی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۳) سەوزەزار و نەوبەهارە سەیری سەحرا کردنە
کەی زەمانی دەرس و بەحسە یا لە شارا مردنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) × ۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٤) دەنگی کوردە دێ بە گوێما پڕ لە شادی عوشرەتە
بێ پەناو پەردە بە کوردی بانگ ئەکا لەم میللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۵) هەر کەدێتە ناز و خەندە لێوی غونچەی گوڵشەنی
وەختە گیانم دەربچێ بۆ ماچی کوڵم و گەردەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦) ئەو چاوە سیا ڕەنگە کەوا مەنشەئی جەنگە
بەو لەشکری موژگانەوە سەر فەوجی فەرەنگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۷) لەگەڵ دڵ عەهدە ئەمجارە نەجاتم بوو لە دەس دووری
سەرم دانێم لەسەر بەردی سەری ڕێگەت بە مەسرووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸) وا دیارە من لەمەولا ڕێشی یارم پێ خۆشە
نالە و شیێن و چریکەی قەلبی زارم پێ خۆشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۹) ئەی دەوای دەردی فیراقت ڕابیتەی سیمایی تۆ
وەی عیلاجی بێ نەوایە گۆشەیی ئیمایی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰) هەر بۆی سەربەست و ئازا بەشقی عوسمان وو عەلی
چۆن لە دڵتایە بەژارە و پیری هۆزی شاکەلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۱) وەرە نازی تەماشاکە کە لاوەی کاکی کولیایی
نیاز و نازی چی شێخم مەنازە چەرخی مینایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲) هەموو فەننی ئەفەندی بوو فەقیری فەوت وەفانی کرد
کە کاتێ شاری جێ هێلا خزایە ناوی ئاوایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٣٣) لەسەرما كۆششی وەسلە نەتیجەی گەرچی نازانم
لە دڵما جۆششی عەشقە لە شۆرە دیدە گریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) ئەی مەحبیەت هێندە ئێشت زۆرە باسی ناکرێ
هەر کەسێ دووچاری تۆ بوو بالە خۆی دەس هەڵگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) ئەی لە یاری بێ وەفا هەم ڕوویی وەرگێڕایەوە
وەسلی لێ تێکدام و دووری فیرقەتی هێنایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) ئەلا ئەی موتریبی شیرین تەرانە
بکە دەرمانی زامانی زەمانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف).
(٣٧) ڕەشکی دەشکی... دەکە فاسەدەکەی سەرچەمە
پڕ بەسەحرا سەوزوشینە زەرد و سوور و پڕ چەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) لەم سایە گوڵە و پایی چنارە و لەبی ئاوە
سەودایی جینانم لەسەرا هیچ نەماوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٩) ئەی شەفیعی دەشتی مەحشەر فەیز بەخشی مورسەلین
گۆشەیی چاوت لە من بێ ڕەحمەتەن لیلعالەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)× ٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) شێخەکەی ڕوو سوورەکەی مەسرورەکەی عالی مەقام
کێوی تووری یا لە نوری نایبی خەیرولئەنام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤١) غەمگینە دڵم زارە لەبەر فیرقەتی ئەسرین
پەستە دڵەکەم ئێستە لە بۆ تیبەتی ئەسرین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٢) ڕەگ و ڕیشەم لەبن هات و بەدەم سەیلی فەنا دەرچوو
دریغا عومری شیرینم لەمالایەعنیا سەرچوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) خاکی شێروانە کەوا پڕ بتی بی مونتە خەبە
گەردشی چەرخ ئەگە بێڵێ بەڵێ جێگەی تەرەبە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٤) شاکەل و شێروانە میرم کەوتە ژێر پەنجەی نیفاق
هەر چەنەی بێ پوولە خوتبە و شیعری من بۆ ئیتتیفاق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٥) تەماشا دەست و پەنجەی کە یەدی بەیزایی موسایە

کەڕوو کوێر و بەڵەک نێژن شەریکی بەزمی عیسایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) شیفتەیی کوڵمی کەسێکم وەسەنی سیم تەنێ
هەروەکو قومریی ئاشفتە لە بۆ سەروویەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٧) خوشت ڕسوایی سەودا کرد و ئاخرساتی سەودایە
مەنازە بەم دوسێ ڕۆژێ....
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) برا ئەمڕۆ لەدەس دەرچوو دەخیلە هەولی فەردایە
ئەوا فەرداش لە دەس دەرچێ دڵی شەو کاتی سەودایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) یارە سوولوڵلا دەخیلە ڕەهبەری دنیاو ودین
پادشاهی لەشکری دڵ شافیعی ڕۆژێ یەقین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٠) یا ڕەسوولوڵلا زەلیل و بێ دەسم
تۆ نەبی بۆ دین و دنیا بێ کەسم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) چ بکەم ئەما کەسێ کە دەرم کا لە ناکەسی
تاماچی خاکی بەری پێی بکەم لە جێی دەسی(؟)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) بەو خوایە منی کردە فیدای خاکی دەری تۆ
تۆێ تویی دەروونم پڕی تۆیە و ئەسەری تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣) شێخی من شاهێکە ڕوخساری ئەڵێی دەستەی گوڵە
ئەشئەیی شەهلایی چاوی شەربەتی دەردە دڵە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) گوڵاڵەی ژینی من ئازیز بەبێ تۆ تازە نابێتێ
ئەگەرچی ڕۆژی ئەورۆزە گوڵی گوڵشەن ئەپشکێتێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) ئەســەلام ئەی ڕەوزەیی خەیرولئەنام
ئەســەلام ئەی مەسکەنی عالی مەقام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٦) موددەتێکە دڵ ئەسیرە مەیلی گریانی هەیە
ئارەزوویی گوڵستان و کۆیی جانانی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) ئەسەف بۆ شاگوڵی شاکەی کەبێ ناوونیشان ڕۆیی
لە باغی ژینی بێ بەش ما لە داغی نیشتمان ڕۆیی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) دڵم نایێ بە دڵما بێ خەیاڵی خەو دەمێکی تر
بەتاڵە هەر خەیاڵێک وو مەحاڵە مەحرەمێکی تر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) چ خۆشە گەر لە عومرێکا بپرسی یەک دو جارێکم
لە تەنهایی و و ڕیسوایی کە بێ دار وو دیارێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) چ خۆشە ژینی دەروێشی ئەگەر دەروێشی مەولابی
نەوەک دەروێشی بێ ئیشی خەریکی ئیشی دنیابی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) لە سایەی باغی حوسنی تۆ لە دنیا گشتی بێزارم
لە شەوق وو ئارەزووی وەسڵا وەکوو پەیمانە سەر شارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) گیان فیدای دەست و قەڵەم بێ ئەسپ و زینم بۆ چییە
خەت ئەگەر هیممەت بکا بڕنە و کڕینم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) لایقی باڵایی تۆیە ئەی وەتەن کاڵایی سوور
لێت موبارەک بێ کەمەرچین چێن بەچینە سەوز و سوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(٦٤) ئارەزووی گریانە وا ڕۆژی نەورۆزە و بەهار
زەحمەتی سەرما نەما کۆبینەوە و دەرچن لەشار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٥) بەهاران و ئێوارەی دەشتی سیروان
بیارێ جار بە جارێ تاوی باران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٦) سەلامی خالیس و دووعاو تەممەننای چاک و خۆش ئاسار
لەسەر تۆبێ کە هاوناوی لە بۆشاهنشەهی موختار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦٧) تۆ بەهێزی شاخی گابت تورڕە و مۆوت هەیە
خوێ لە گوفتارت ئەبارێ بۆی چەمی شۆوت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٨) چ ڕەمزێکی بەڕێزە ئەم مناڵە
عەجەب یاد ئاوەرێکی بێ میساڵە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٩) لەبیرت گەر نەچێ تا کاتی پیری
ڕمووزێکی ئەژی... بەمیری

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٠) کاکە حاجی لێم ببوورە گەر قسەم ڕووتە و ڕەوان
جەوهەرێکی لێ ئەچۆڕێ هەروەکوو تیغی دەوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧١) هەروەکوو ماسی لەناو ئاوایە تێر نابێ لە ئاو
خۆمنیش نەزدیکی تۆم و مامەوە تینووی تەواو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٤٢- شاکەلی

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣٧	٥٢,١١٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٥	٦٧,٥٦٧٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٩	٢٤,٣٢٤٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٥,٤٠٥٪
		د	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٢,٧٠٢٪
٢	هەزەج			٣٠	٤٢,٢٥٣٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٧	٥٦,٦٦٦٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٥	١٦,٦٦٦٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	١٦,٦٦٦٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٣,٣٣٣٪
		ھ	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١	٣,٣٣٣٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٣,٣٣٣٪
٣	موزاریع			٤	٥,٦٣٣٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٥٠٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەب موسەببەغ	١	٢٥٪
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٢٥٪
	٣		١٣	٧١	

خشتەی ژمارە (٤٢) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری شاکەلی

٤٣-دیوانی شاهۆ
(مەلا حەسەنی قازی)
کۆکردنەوە و ڕێکخستنی محەمەد ئەمین کاردۆخی
چاپخانەی ڕاپەڕین -سلێمانی- ۱۹۷٦

(۱) چەرخی دوون پەروەر هەمیشە یارمەتی نادان ئەکا
مەردی دانا دوونە ناو جەرگی لەداخا ژان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲) نەیدیوە کەسێ کەسبی مەعاریف بە بێ ئوستاد
مومکین نەبووە حەللی مەشاکیل بەبێ ئیمداد
(مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳) ئاگری بەردایە عومرم جیلوە وو جەولانی تۆ
هۆشی لێ سەندم خرنگەی پلپەی فستانی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) خو وایە تۆ خوداییکی خودا بۆ تۆ نییە و نابێ
قەدیمێکی عەزیمی ئیبتیدا بۆ تۆ نییە و نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) پەنام هێنایە بەر قاپیت بەناڵە و شیوەن و زاری
هەزاران دەفعە یارەبی بە هیوای ڕەحم و ڕزگاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) لە دووری کوڵمی گوڵ ڕەنگت هەمیسان عاجز وو ماتم
وەکو مەجنوونەکەی لەیلا منیش وا شێت و شەیداتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۷) ئەی یاری خۆشەویستی وەفاکاری ڕاست ڕەو
وەی جێی ئومێدی موخلیسی خەمباری تیرەشەو
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـلن فـاع لن)×۲ (موزاریعی هەشـتی ئەخرەبی مەکـفـووفی مەحزووف)
(۸) یارەسولڵا دەخیلەک سەروەری دنیاو و دین
پێشەواو وخەتمی عومری ئەنبیاو و مورسەلین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۹) یاخودا هیچ کەس وەکو ومن شێت و ماڵ و ێران نەبێ
عاجز و مات و پەشێو و دیدەپڕ گریان نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٠) ڕەببی هەر چەند غەرقی دەریای بۆگەنی عوسیانتم
خۆ بەدڵ ئەمڕۆ بەهیوای بەخشش و غوفرانتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) من کە تۆ یارم نەبی ئیتر ژیانم بۆ چییە
چی لەشەوق و زەوقی دنیاکەم جیهانم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) ئەگبەتی ئەیگرتبێ شوکری خووا هوشیارە کورد
ساحیبی عەقلی سەلیم و ساحیبی ئەفکارە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(١٣) شەرمەساری شێوەتە مانگ و پەناهی گرتووە
داغداری خاڵتە و ڕەنگی سیاهی گرتووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٤) دیسان دڵەکەی پڕ کەدەرم مات و حەزینە
بۆ دیتنی دڵداری بە ئاه وو بە ئەنینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥) بەس تالیبی تالانی یەک و و کوشتنی یەک بن
بەس ساعیی بێ دەستی یو دەست بەستنی یەک بن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) ڕەببی هەر چەند شەرمە سار و ڕووڕەشی دیوانتم
ئافەریدەی زاتی پاکی ئەقدەسی سوبحانتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) ئاگری بەردایە عومرم لووتەوانەی شۆڕی تۆ
دینی کەچ کردم زریزەو سیلسیلە و بەرمووری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) کوردی مەرد ئەمڕۆ کە ڕۆژی جیلوە وو جەولانتە
دەست و پێ ئازادە وەختی هاتنی مەیدانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) منی شەیدا کە دەمبینی لە چاوم خوێن دەبارێنم
بە مەرگی تۆ هەمووی بۆ تۆ لە دووری تۆ دەناڵێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) هەر کەس کە بەقەد زەڕڕەیی عەقلی لەسەرایە
تەسدیقی ئەکا هەرچی کە نووسیومە وەهایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١) واقی وڕما ماسیوای زاتت لە کونهی زاتی تۆ

مات و سەرسامن لە سیرڕو موعجیزەی نایاتی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ئەی ڕۆحی ڕەوانم چ عەجەب خۆش سوخەنی تۆ
قەدنەیشەکەرو دلبەر و شیرین دەهەنی تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) مەوانیع بۆ شەرەفیابیم چ بیزانم چە نەیزانم
لەلام مەتلەب نییە ئەمما ئەلا ئەی سەروی بوستانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) سوبحی نەورۆز و گولستان سەبز و خۆش و خوڕڕەمە
ئاسمان بێ تۆز و گەردو و ساف و جوان و بێ تەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) تۆ گوڵی کام باغی جانا غونچەیی کام گوڵبونی
سەروی کام جوباری خولدی خۆشەیی کام خەرمەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) تاتایی سەری زولفی ڕەشی پەرچەمی یارم
وەک تەوقی غەزەب چۆتە ملی قەلبی هەژارم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) بە خوابێ ڕیا هەوا خواتم
تالبی ئیحتیرامی دەرگاتم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٨) نایێتەوە بیرتان کە لە ئەیبامی سەفەرەبەر
حیلمی بەگی ئەرکان و برایم بەگی بێ فەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) خزمینە ئێستە فرسەتە وەختی برایییە
کەی مەوسیمی خرابە ووجەنگ و جیاییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) زامی کۆنەم هاتە سۆ کۆسێکی تازەم کەوتەوە
با بنالێنم لەمەولا جا بە دەردی مەوتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) سەروەری عالەم ئەلا ئەی مەتلەعی نووری خودا
سەییدی گشتی بەشەر سوڵتانی خێلی ئەنبیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) شۆخە شیرین شێوەکەم بەسییە پەرێشانم مەکە

دەردەدارت کردووم شێت و هەراسانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ٢× (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) ئەی خوسرەوی خووبانی من تۆی دەردوهەم دەرمانمی
وەی ماهەکەی تابانی من فێتنکی دڵەی بوریانمی
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ٢× (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٤) لە کەشتی فیرقەتی یارا پەرێشان حاڵ و دڵتەنگم
بەسەر دەریای خەما سەیبار و بێ خەمخوار و هاودەنگم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ٢× (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) ڕوح لە هێلانەی وجودا مەیلی پەروازی هەیە
تارەزووی تیری خەدەنگی نیم نیگای نازی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ٢× (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) نەلا ئەی دلبەری شەنگم وەرە تا بم بە قوربانت
فیدای کاکۆڵی گڕ و لوول نیساری چاوی فەتتانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)٢×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) نووری دیدە و دڵ عەزیزی قەومی میحنەت باری کورد
داری پڕ میوەی ژیانی میللەتی خەمباری کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)٢× (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٨) مەوسیمی جەژنە و دڵی من تەنگ و تار و ماتەمە
خەلقی پڕ کەیف و دەماغ و خاتری من پڕ غەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ٢× (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) کۆمەڵێکن بێ فەڕوو بێ مروەت و ئینساف و دین
سەیری هەر کامیان ئەکەی چاکەی لەناو چاوانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ٢× (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) دڵی وەک هوزاری حەزینی من لە فیراقی ڕووی نیگارەوە
بەتەڕڕە نومێکی گرینەوە بە مەقامی شۆڕ و قەتارەوە
(متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن) ٢× (کامیلی هەشتی تەواو)
(٤١) داروی حەسەدوو و بوغز و جەهالەت هەموو عیلمە
دەرمانی هەموو دەردی ڕەزالەت هەموو عیلمە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)٢× (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) سەد کەمن شەرمەندەم و دارایی ئەوسافی زەمیم
غەرقی ژێرباری گوناهم تابیعی نەفسی لەئیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ٢× (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) گوڵم توخوا ئەوەند بۆچ بێ مەجازو عەهد و پەیمانی
لەگەڵ یارانی یەک دڵ هەر بەکینە و عیجز و عینوانی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) ڕووم لە قاپی تۆیە ڕەببی وام لەبەر دیوانتا
کەوتووم وەک سەگ لە سایەی سێبەری قوربانتا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) ئەی شۆخی سەمەن ساقی سنەوبەر قەددو مەهڕوو
وەی قاتیلی عوششاق بەنیشی خەمی ئەبروو
(مفعول مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٦) هەر کەس کە وتی ئەمتە بە چەند ئەبنە غولامی
تەسلیمی ئەکەن ماڵ و سەر و گیانی کیرامی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) بەدرە کولمی لامیعت یا ڕۆژی بورجی چوارەمە
شیرە ئەبرۆت یا هیلالی قەوسی تیری ڕۆستەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨) باز لەتاو هیجرانی یارم ئارەزووی گریانمە
مەیلی وا وەیلا و ورڕۆڕۆ و ناڵە ووئەفغانمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) دڵ ئەوا سووتا بەدووریت دەردو دەرمانم ودرە
وەختە قرچەم تێکەوێ بۆت ماهی تابانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) کوردی تێکۆشەربرا پێویستە زۆر پیاوانەبێ
خەلق لە جێی خۆیا بناسێت کردەوەی مەردانەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) دڵی زارم هەمیسان چاوەکەم مەشغوولی گریانە
وەکوو بولبول لە بۆغونچەی لەبی لەعلت غەزەلخوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) ئەسەف داخی گرانم دڵبەرم مەیلی جیایی کرد
سەرم سڕماوە بۆچ ئەو شۆخە تەرکی ئاشنایی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٣) ئەسیمی سوبحدەم قوربانتم وادەس بە دامانم
تەرەحوم کە بە حاڵم گیانەکەم وەک جاری جارانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) کلیلی قوفلی قاپی موشکیلاتم
فەرە حبەخشی دڵی مەحزوون و ماتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٥٥) باری گونام گرانە بەسەرشانی ڕێشەوە
نەتلێمەوە هەمیشە لەتاوا بە ئێشەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) وەختی کردو بردە کاکە تەرکی تێکۆشان مەکەن
دەرفەتە باوەڕ بە فیشاڵی درۆی گوێ پان مەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) ئەگەر من شێت نەبم ئاخر لەسەودای گوڵڕوخانم چی
لە ڕاوی چاوی جادوو بازی شیرینی زەمانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) ئۆف خووا چ بکەم بەدەس ئەم زاڵمەی دڵ بەردەوە
ڕۆژ و شەو دایم دەناڵم من بەڕەنگی زەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) موژدە بێ یەعقووبی دڵ موژدە نیگارم هاتووە
مەرهەمی زامی دەروونی پڕ لە خارم هاتووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) ڕەببی تۆ پشت و پەنامی مەرحەمەت کە ڕەحمەتێ
بەندە عەبدم تۆ خووامی مەرحەمەت کە ڕەحمەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) وا چاکە هەموو موتتەحید و یەک دڵ و چابین
بۆیەک نەوەکوو دەستەبرا عەینی برا بین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٢) لەو ساوە کەمن عاشقی ڕوخساری حەبیبم
ماتەمزەدەیی چیهرەیی گوڵناری حەبیبم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٣) ڕووی دڵم دایم لە قاپی ڕەحمەت و ئیحسانتە
هەرچی هیوامە بە ڕەحمی عامی بێ پایانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) × ٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) دوژمن نەبووە قەت بەبرا ئێمە خەشیمین
دایم کە لەگەڵیان شەو و ڕۆژ یار و نەدیمین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٦٥) باز دڵەی کۆس کەوتەکەم وا مەیلی گریانی هەیە
ئارەزووی زەخمی خەدەنگی تیری موژگانی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٦) شیرین ڕەووشە شۆخی پەری پەیکەری شایق
عاشقکوژە لەیلا مەلەکی مەنزەری شایق
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٧) بەنیشی چەرخی دوونپەروەر دەروون زامدارو خوێنینە
لەتاوانا دڵی زارم هەمیشە مات و غەمگینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) ڕۆحم لەبۆ نزارەیی ڕووی یاری لێو بەخاڵ
دەرچوو لەتەن بەتوندی وەکوو تەیری تیژ باڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٦٩) دەروونی پڕ لەزووخاوم بەتیری تەعنە زامدارە
خوایا سانەجاتم دەی لەدەس ئەم خەلقە غەددارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) دڵبەرێکم هەیە وەک بەدری سەماتابانە
ئافەتی دین و دڵ و قاتلی عوششاقانە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧١) شەهدی ئەم و ئەو پڕیە لە دەرمانی کوشندە
بەس تەفرە بخۆن هەر بە قسەی خۆش و بەخەندە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) بەندە عەبدێکی زەلیلم بێ دەس و بێ دەستەڵات
بێ مەلاز و بێ کەسم خۆم خستە ژێر سایە و پەنات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) ئێوە بن و خووا وەرنەوە باتف بێ لەشەیتان
دەرکەن لەدڵا جوملە خەیاڵاتی پەرێشان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٤) عاشقی زارت هەمیشە شۆری فەرهادی هەیە
ئارەزووی شیرین ئەکات و دادو فەریادی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) لە ساحەی بەزمی عەیشم دا سەدای ناڵین و هاوارە
لە سەیلی خوێنی دیدەم مەجلیسم ڕەنگینە گوڵزارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) شۆخی باڵا بەرزەکەم من عاشقی باڵایی تۆم
ڕۆژ و شەو شێواوی سەودای نەرگسی شەهلایی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(٧٧) سەرم پڕ شۆری نەشکوفتە گوڵێکی باخی ڕیزوانە

که بالای ئەونەمامی عادەتا وەک سەروی بوستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) ئەم جەهل و نیفاق و سەفەھ و زیللەتە تاکەی
ئەم بێ شەرەفی و خۆخۆرییە و غەفلەتە تاکەی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٩) ئامالی بەندە ڕەبیی بە لوتفی عەمیمتە
هیوای قەویم بەزاتی عەلیی عەزیمتە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) ئەورۆژە جەژنە شاخ و چیاکێو و دەشت و دەر
تارایی سەوزی دابەسەرا سەوزی کردەبەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨١) کۆمەڵێکی تازە پەیدابوون دژی ئایین و دین
خوێنمژی ئالی پەیەمبەر خوێنەخواری موسلیمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٢) دلبەرم دیسان بە عیشوە شۆرشێ بەرپا ئەکا
بۆشکاری عاشقانی خۆی بەچاو دەعوا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) دوژمنی خوێنمژ برا برپاری جێی بڕوا نییە
چی بەدەم ئەیلێ درۆیە ناو دەروونی وا نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) ئەی زیایی ڕوومەتت خورشیدی ئەوجی نیستیوا
قەوسی شمشیری دو ئەبرۆت زولفەقاری مورتەزا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) سرشکم یەک بەشۆێنیەکدا کەدێ وەک تاوەبارانە
هەموو سووروسپی تێکەڵ میسالی دوڕڕومەرجانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) جەمالی نووری سەعادەت لەئەوجی بورجی عیراق
تولووعی کرد وموقارین بە ڕۆژی چوارەم تاق
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٨٧) باز لەتاو هیجرانی یارم ئارەزووی گریانمە
مەیلی واوەیلا وو ڕۆڕۆ و ناڵە وو ئەفغانمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٨) ئێمە کوردین و ئەزانین عەبدی یەزدانین هەموو
ئافەریدەی دەستی زاتی تاکی سوبحانین هەموو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٨٩) کەوکەبی تاریگە تاڵەی شوومە کورد
بۆیە وا دایم لە حەق مەحروومە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٩٠) ئەلا ئەی خامە خۆتۆ تەرجومانی بەینی یارانی
هەمیشە پڕ بەدڵ خەمخواری جەمعی دەردەدارانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩١) ناگەینە ئەمەل ئێمە کەوا بێ سەروپابین
بەد خولق و بەدو تارکی ئەحکامی خودابین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩٢) هەستن لە خەوێ خزمە دەم و چاوێ بشۆرن
چاوێکی هەڵێنن لە چەپ و ڕاستی بنۆڕن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٣) بۆ حوسن و خولق و جوانی وەک یاری خۆم نیگارێ
زۆر جێ گەڕام و ئەمدی ئەسلا لە هیچ دیارێ
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٤) لەبەرچاوم هەوا تۆزاویە کوردینە وریا بن
بەرامبەر ناحەزی خۆتان وەکوو دیواری پۆڵابن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٥) کوێلەیێکم لانەواز و ومات و داماوو حەزین
چاوەڕوانی ڕەحمەتی تۆم یا ئیلاهولعالەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٦) قاپی ئەمەلی ئێمە کە بەسراوە لە هەرلا
ناکرێتەوە ئەم قاپییە بۆ ئێمە ئەمێستا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٧) وەتەن باوانی باوانم بڵێ پێم بۆچی شێواوی
هەمیشە تەم لەسەر شان و پەشێوو دۆژ و داماوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٨) کورد یەکێکن فەرقی کوردی ژوور و خواری بۆ نییە
فەرقی کوردی کۆچەری و دێهات و شاری بۆنییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٩) ئیلاهی تۆ خوایێکی عەزیی
بە ئەسراری هەموو عالەم عەلیمی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)× ٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٠) دەنگی کورد هی کوردە باسی ورچ و چێلی تیا نییە
باسی پاچ و پێمەڕە و پێک وو نوێلی تیا نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠١) سقووتی دەوڵەتی ڕۆما کە (ڕۆ)یە ئەووەلی ناوی

نیشانەی وایە بونیادی گەلی میحوەر لە ڕووخانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۲) عالەم هەموو موشغوولی تەلاش و و دەس و بردە
هەر میللەتە بۆخۆیە خەریکی زەدو خوردە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰۳) غەیری قاپیت کوێم هەیە تاکووپەناهی بۆ بەرم
غەیری زاتی ئەقدەست کێیە کە سوجدەی بۆ بەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰٤) لایەنی کەس ناگرین قەت خۆرهەلات یا خۆرنشین
دۆستی گشتی مونسیفان و ئەهلی ویجدانین: هەموو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰۵) کاکە چەند جار پێم وتن.......
چی ئەچێنن تۆوی پووچە کردەیان بەرناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰٦) گرۆهێ هەن کەواپێشان ئەدەن کوردێکی زۆر ساغن
ئەمانە گێرە شێوێنن لە لاتان وابی ناساغن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۷) لە دووری شێوەکەی شیرینەوە ئەمڕۆ کە فەرهادم
لە سایەی عەشقەوە عالەم سەراسیمەن لە فەریادم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۸) هەزاران شوکری تۆ ڕەببی کە کوردێکی موسڵمانم
بە تۆو پێغەمبەرانی تۆ و کەلامت زۆرە ئیمانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۹) گاه ماشەی دەستە پشکۆی پێ هەڵ ئەگرن بۆ فەساد
گاه فتبۆلە ئەوەی هات تێر شەقی پیاداوە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(۱۱۰) ئەی ئاسەفی زەمانە لە پاتەختی شەهریار
وەی گەوهەری خەزێنەیی شاهانی تاجدار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۱۱) ڕوو لە کوێ کەم بچمە کوێ؟ هاوار لە کێ کەم غەیری تۆ
عەرزو حاڵی خۆم خووا پێشکەش بەکێ کەم غەیری تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۱۲) خووایا بە ئەوزاعی عالەم خەبیری
بەرەفتاری ئەولادی ئادەم بەسیری
(فعولن فعولن فعولن فعولن) ×۲ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(۱۱۳) ئەو میللەت و قەومانە لەوەوپێش کە زەبوون بوون

ئەو تایفەو و تاقمە ئەو ساکەکە دوون بوون
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبێ مەکفووفی مەقسوور)
(١١٤) کوردیش ئەبی هەر عەبدو غولامی ئەم و ئەو بن
هەر بارە بەروماتەم و شان ڕیش و جدە وبن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٥) کوردینە ئیتوەبن و خووا یەک کۆمەڵ و یەک بن هەموو
دوژمن مەلاسی گرتووە با دەس لەمل یەک بن هەموو
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١١٦) ئەی برا ئەمڕۆ هەلە پیاوین لە دەستی دەرمەکەن
پشتی یەک بگرن بە فیشالی درۆ باوەڕ مەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٧) نییە مەیلم بەتارونەی هەوای ئاوازی چەنگ ناکەم
وەکوو دەروێشی ئەم دەروێشە خۆم شێت و دەبەنگ ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) کەمن بێ یار و بێ خەمخوار و بێ هەمدەم قەناعەت کەم
کەزامی دڵ بە ناسۆر بێت و بێ مەرهەم قەناعەت کەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٩) ناچنە سەر دینی مولحید کورد موسڵمانن هەموو
خاوەنی ئایینی پاک و دین و ئیمانن هەموو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٠) هەزاران شوکری حەق ئەمڕۆ چرای ڕووناکی باوانی
گلێپە شوعلە پەخشانی بروسکەی ئالی عوسمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢١) گەر لەژێر باری گوناهم دا چەمیدە قامەتم
خۆ بە هیوای عەفوو ڕەحمی عامی بێ پایانتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٢) کەمن کوژراوی تیری نازی چاوی مەستی شەهلا بم
کەمن زنجیرکراوی داوی دوو زولفی چەلیپابم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٣) لەتاو تەئسیری ئێش و ئێشی بێ دەرمانی مەهجووری
لە گەرمی گریەو و لریەی شەرارەی ئاگری دووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) × ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٤) خەریک ماوم لەژێر ئەم گومبەدی گەردوونی بێ باکا
سەراسیمەم لە گێژاو گێژی دەوری چەرخی ئەفلاکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٥) خووایا تۆ کە خۆت ساحیبی کوردی
خەبەرداری لە ئازار و لە دەردی

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲٦) ولاتی تاج و تەختی کەوتە دەس ئەوباشو نادانی
لە غاوی حوکمی ئەو قەومە درایە دەستی دوونانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۲۷) بێ فائیدە عومرێکە جەفا پەروەری یارم
خوێن خوار و دڵ ئەفگار و وەفا گوستەری یارم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۲۸) ئەی ئەو کەسەی لە نووری خووا خەلْقە زاتی تۆ
حەیرانە عەقڵی کول لە بولندی سیمایی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۲۹) کورد ئەبێ دایم تەماشای بنج و بنیادی بکا
سەیری بنچینەی ئەساسی زێدو ئەمجادی بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳۰) ئەی ئەو کەسەی کە کەس نییە وێنەی لە کائینات
ئەم عەبدی رووڕەشەت لە زەلیلی بدە نەجات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

دیوانی شاهۆ
بەرگی دووەم
کۆکردنەوە و ڕێکخستنی محەممەدمین کاردۆخی
چاپخانەی کامەرانی- سلێمانی- ۱۹۸۰

(۱۳۱) دڵ لە میحنەت کەیلە ساقی سابە رووی خەندانەوە
بدەرێ جامێ بەیادی تەلعەتی جانانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳۲) پێم بلێن یاران بزانم بۆچی وا داماوە کورد
بۆچی وا گێژو پەرۆشە رەوتی لێ شێواوە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۳۳) جار نەکێشم من ئەلێم کوردم بەدڵ کوردم ئەوێ
کوردی چۆن؟ کوردێکی ساغی بێ غەشی مەردم ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳٤)کوردە ئێوە بن و خووا بەسیە لەگەڵ یەک شەڕ مەکەن
قەت بەهووشە و لووشە لووشی دوژمنان باوەڕ مەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٣٥) خووایا ئێوه ڕەببی عالەمین
خەبەرداری چلۆنی سەر زەمین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٦) ئەوەی ئەمڕۆ بە نامەردی دەسی حوکمی لەسەرمانە
بزانن خوێن خوری خۆمان و باپیر و پەدەرمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٧) ڕەببی ئێمە عەبدی خۆتین ئاگەداری چۆن ئەژین
ژێر چەپۆکەی کۆمەڵێکی نالەباری.........
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٨) کورد سەپانی دایکی کەس نین پاسی کوردستان ئەکەن
پەیڕەوی حزبی تەعالی شاهی شەمزینان ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ ((ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٩) قورئان کە نووری ڕۆشنی ڕێگەی هیدایەتە
نێرڕابەتایبەتی کە بیێتە خەلاتی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٠) بیروبڕوام وایە من دەرحەق بە هاوسێ و دەوروبەر
ئەو سەگی هارە ئەمانیش گورگەمێش و جانەوەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤١) کوردی مەرد ئەم نالەبارانە لەگەڵمان فێڵ ئەکەن
لەو وتووێژەی کە بوو خۆیانی وا لێ گێل ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) ..... دڵسۆزی کوردە هەڵبژێرراوی گەلە
مەردی مەیدانی نەبەردە نووری دووچاوی گەلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٣) ..... بڕیاری جێی بڕوا نییە
چی بەدەم دەیڵێ درۆیە ناو دەروونی وا نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٤) نەبابیم و نەزەردەشتی نەموڵحیدم و نەماسۆنم
نە مارکیسم، نەلادینم، موتیعی حوکمی قورئانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٥) ئەی کوردی ستەمدیدەیی مەزلوومی سیاچار
وەی میللەتی مەعسوومەیی بەدبەختی گرفتار

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٤٦) ئەی یاری خۆشەویستی وەفاکاری ڕاست ڕەو
وەی جێی ئومێدی موخلیسی خەمباری تیرەشەو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٧) کەی عەدالەت وا دەبێ بەم وێنە ئاوا ئاشکرا
ئەی خەنە ژێر دەستی حوکمی سەرگەڕو و کۆلارە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤٨) کوردینە ئێوەبن و خووا یەک کۆمەڵ و یەک بن هەموو
دوژمن ملاسی گرتووە با دەس لەمل یەک بن هەموو
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٤٩) کورد کە ژێر دەستی ئەم و ئەو بێ ژیانی بۆچییە
ماڵی میراتی لەدەس چوویێت جیهانی بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٠) کۆمەڵی خوێنمژ لەناو کوردان بڵێێن پێیان بەسە
دەخلی کوردو و کوردەواری و خاکی کوردستان مەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥١) جێی ئومێدی قەومی مەنیووست لە خەیراتی وڵات
خالیدی کوردی دلێر و سەیفی جەوهەرداری کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٢) بەدەرێ ئیقرارە نابێ کورد وەها داوا بکا
بابڵێ دەرچن لە خاکم ئیددیعای خۆی وا بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٣) ئێمە کوردین و ئەزانین عەبدی یەزدانین هەموو
ئافەریدەی دەستی زاتی تاکی سوبحانین هەموو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٤)ئێمە ئیبراهیمی کوردین هەڵبژێرراوی گەلان
تابیعی دەستووری جوان و وحوکمی قورئانین هەموو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٥) ماشەیی ئەغیار و زیددی یەکترن
تاوەکوو وابێ حەقی مەهزومە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسور)
(١٥٦)مەردە کورد هوشیارە ئەمڕۆ یەک دڵ و گیانن هەموو
تۆڵەسێنن پیاو فڕێنن شێری مەیدانن هەموو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٧) گەلی کورد واجیبە بۆ کورد و کوردستان فیدایی بێ
نەکەونەدووی ووشەو هووشەی ئەوانەی لار و ناساغن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٨) کوردی مەرد ئەمڕۆکە ڕۆژی جیبلوەو وجەولانتە
دەست و پێ ئازادە وەختی هاتنی مەیدانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٩) کاکە چەند جار پێم وتن.... بڕوا ناکرێ
چی ئەچێنێ تۆوی پووچە کردەیان بەرناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٠)کوردە ئەمڕۆ فورسەتە پیاوبن لە دەستی دەرمەکەن
پشتی یەک بگرن بە فیشالی درۆ باوەڕ مەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦١) لەبەرچاوم هەوا تۆزاوییە کوردینە وریا بن
بەرامبەر ناحەزی خۆتان وەکوو دیواری پۆلابن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٢) شەیدایی سەروسوورەتی ڕەعنا سەنەمێکم
حیرەتزەدەیی گیسوویی فندق دەهەنێکم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦٣) ئەگەر من شێت نەبم ئاخر لەسەودای گوڵڕوخانم چی
لەڕاوی چاوی جادووبازی شیرینی زەمانم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٤) ڕەببی تۆ بێت و جەلال و کیبریات
ڕەببی تۆ بێ وعابیدانی بێ ڕیات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٦٥) ئەی شەهنشاهی ڕوسول کاشیفی هەمم و کەرەبی
مەرهەمی سینەیی زامدار و دڵی موزتەرەبی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٦)عومری ڕابردووم هەموو ڕۆیی بەبەدکاری و گوناه
وا بە هۆی ڕەحمەتتەوە خۆم خستە بەر قاپیت دەخیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦٧) ئەم دەفە ناڵەی بە عەینی هەر دەڵێی ناڵەی منە
بۆ نیگار دایم دەناڵێ بۆیە جەرگی کون کونە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٦٨) فستانی ڕەشی ناسکی چین چینی لەبەردا
وەک هەوری تەنک بێ بەسەری قورسی قەمەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٤٣- شاهۆ

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٨٢	٤٨,٨٠٩٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٦٢	٧٧,٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٥	١٨,٢٩٢٪
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٣	٣,٦٥٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	١,٢١٩٪
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	١,٢١٩٪
٢	هەزەج			٦٦	٣٩,٢٨٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٥	٥٣,١٣٠
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٢	٣١,٨١٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٧,٥٧٪
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٦٠,٠٦٠٪
		ه	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	١,٥١٥٪
٣	موزاریع			١٣	٧,٧٣٨٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٦١,٥٣٨٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٣٠,٧٦٩٪
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٧,٦٩٢٪
٤	ڕەجەز			٣	١,٧٨٥٪
		-	ڕەجەزی هەشتی تەواو	٣	١٠٠٪
٥	موجتەس			١	٠,٥٩٥٪
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	١٠٠٪
٦	خەفیف			١	٠,٥٩٥٪
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	١٠٠٪
٧	موتەقاریب			١	٠,٥٩٥٪
		-	موتەقاریب هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
٨	کامیل			١	٠,٥٩٥
		-	کامیلی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
	٨		١٨	١٦٨	

خشتەی ژمارە (٤٣) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری شاهۆ

٤٤- شوکری فەزلی
شاعیرێکی سیاسی و نەتەوەیی کوردە
ساغ کردنەوە و لێکۆڵینەوە و لەسەرنووسینی: عەبدوڵڵا عەزیز خالید (ئاگرین)
دار الحریە للطباعە.بەغدا. ١٩٨٨

(١) بۆ کوشتنی شەیدایان هەر لەحزە موهەییایە
ئەی دڵ حەزەری لێ کە بێ خەوف و موحابایە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی)
(٢) بەقامەت سەروی بوستانە بەروخ وەک ماهی تابانە
عەقیقی لێوی عیسادەم ئەمیری جەمعی خووبانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) وا دڵبەری ئەم شارە هەموو ماه جەبینێ
یەغماگەری هۆش و خیرەدو ڕەهزەنی دینێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) وا کاکوڵی ئەم شۆخە بەدەم بادی سەباوە
ئێستاکە لە هەر لاوە پەرێشان ویلاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) لە هیجرا ڕۆژ و شەو عاشق خەریکی نالەیی زارە
پەرێشان حالە قوربان عاجز و خەمبار و بیمارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) لەدووریت تا بەکەی عاشق خەریکی زارو ڕۆڕۆبێ
لە کونجی میحنەتی غەمدا هەتاکەی دەستەئەژنۆ بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) ڕەقیبی بەد لیقا یارەب ئەسیری دەردی میحنەت بێ
فتادەی بەحری غەم دووچاری گەردابی مەشەققەت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) عەجەب شۆخی لەنەفحەی پەرچەمی پڕ چینی مشکینی
ئەسیری سەرسەری نسیانە ئێستا نافەیی چینی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) کووا شاهم کوواماهم کووا سەرداری خووبانم

کووا نارامی گیان و دڵ کووانێ میری میرانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) ئەم سادە بە چانە کە لە ئەو سافی ئەمامن
دەردت ئەدەنێ تەفرەمەخۆ قەت مەڵێ ڕامن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) بەم غایە دڵم زارە لەبەر سەهمی نیگاهی
بەم کەوکەبەیی حوسنە بڵێ نادرە مەحموود
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢) لەچاوم دەم بەدەم دێ جۆبەجۆ فرمێسکی خوێنینم
برینداری خەدەنگی عەشقم و مومکین نییە ژینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) پوورە شوکری بەسیە با نەتگێم و شەممەت لەق نەکەم
دایکە کێر خۆرت حەواڵەی سووری سەو ئەبلەق نەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف).
(١٤) ڕیشانی کێری خۆم کە لەژنتارەتاندووە
سەرسممی داوە کەوتووە جەرگی پساندووە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥) شێخ ڕەزا عەرزت ئەگێم خۆت بۆچی ئەحمەق کردووە
قەوچە وەک ماکەر ئەکەیت و گوێت وەها لەق کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) مەستی فیعلەن داکی گای ئەم سیڕە با ئیفشا نەکەم
بۆچ ئەکەی هەجووم بەڵێ تۆ شێخی هەجووت بانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) لۆتی یو ڕەققاس من نیم نێرەگای پیرە بنە
ئەی لە گوڵچینی ژنت بەم ئوندەر دیدن بنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) من بو کەرکووک هاتووم دەعوام هەیە دەعوا نەکەم
کێری چل تابووری کوردان بای ئەدەم تێی ڕانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٩) نیش کە ڕووی ئێستە لەهەورازە سەرەولێژی نەکەی
فکری وردیشی ئەوێ هەر بەدوعاو نوێژی نەکەی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

٤٤- شوکری فەزلی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٢	٦٦،٦٦٦
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	٪٥٨،٣٣٣
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٢٥
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٨،٣٣٣
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٨،٣٣٣
٢	ڕەمەل			٥	٪٢٧،٧٧٧
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤	٪٨٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٢٠
٣	موزاریع			١	٪٥،٥٥٥
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪١٠٠
	٣		٦	١٨	

خشتەی ژمارە (٤٤)   ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری شوکری فەزلی

دیوانی
٤٥-شێخ نوری شێخ ساڵح
ئازاد عەبدولواحید
کۆی کردۆتەوە و ساغی کردۆتەوە و لەسەری نووسیوە
معمل و مطبعه الجاحظ، بغداد، ١٩٨٩

(١) عیلم میللەت نائیلی جاه وو شکۆ و شان ئەکا
دایەیی پاکی وەتەن پڕ نەشئە و وخەندان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) ئێمە کە شەشافەیی کوردین هەموو
خادیمی ملک و وەتەنین ڕووبەڕوو
(مفتعلن مفتعلن فاعلن) ×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(٣) ئەم موژدە خۆشە خەوبووە یا گوێم زرایەوە
یا ڕاستە پەردەیی طەرەبە هەڵدرایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) وەرە بادی سەبا تۆقاسیدی من بە بە مەردانە
لە پاش عەرزی دوعا گۆیی بلێ بەم ئەهلی کوردانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) بە ئینساف و مرووەت تەربیەی ڕۆڵەی وڵاتت کە
کە ڕۆژی کردەوە خاوەن زەمیر وو با کەرامەت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) لە کوێوە بۆ چ ئامانجێکە نازانم کەچی هاتم
کە چاوم کردەوە ڕێم گرتە بەر چەشنی خەیاڵاتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) تەفەککورم کە ئەوێ مەحرومی مەلالی منە
ئەوا کەدێمەوە فیکری لە حالی میحنەتما
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨) سەیری ئەم مەنزەرەیی جەننەتە ئەم گوڵزارە
چۆن بو ئەو ساو وکەچی ئێستە کەچەند غەمبارە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٩) شەوێ بازێ بە بازێکی وت ئەی یار
هەتاکەی مەسکەنت بێ دەشت و کوسار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠) بەمن بڵێ چ میللەتێ لە مەقبەری مەماتەوە
لەمەحو و ئینکیسارەوە لە دەورەیی نەهاتەوە
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن) ×٢ (رەجەزی هەشتی مەخبوون)
(١١) سەف سەف کە دێن و تێئەپەڕن چست و باویقار
مازی لە سیدقی ئێوە ئەبینم ئەکا فیرار
(مفعول فاع لات مفاعیل و فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢) ئەی بادی سەبا پەیکی خەیاڵاتی ئەدیبان
ئەی میروەحەیی فێنکی زامی دڵی سووتاو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٣) دەورەی تە جەددودت وەکوماهێ لە ئاسمان
هەڵهات و بوو بەدافیعی زوڵمەت لە ئینس و جان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٤) گەلاوێژی فەلەک پەیا ئەلاخورشیدی بێداران
لەوادی حەسرەت و سەرسامیا ڕەنجوور و سەرگەردان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٥) ڕوتبەی عەزەمەت لائیقی زاتێکە بزانێ
وەک خۆشی دەزانێ و ویزانێ کە دەزانێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) دوێ شەو لەخەوا سرووپی بادی سەحەر ئەنگووت
شەو عاقیبەتی هات و دڕی سوبحی گریبان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧) لە فوارەی دڵ لەبەرچی خوێنی گەش ئەڕژێتە سەرچاوم
لەبەرچی سوورنەبێ داوێنی بەدبەختی بەخوێناوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) خەمم ئەدیوە کە دڵ هەڵدڕێ وەکوو ئەشتەر
خەمم ئەدیوە وەکو وتیر بدا لە بەندی جگەر
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(١٩) بەشیوەن بۆ پڕا بۆچی زبانی لاڵ و گیراوم
بە فرمێسکی جەفا هەڵهاتووە برژانگەکەی چاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) نەبوە قەت نەمدیوە تا ئێستا لە پایزدا بەهار
بۆچییە و بۆچی جلی شینی لەبەرکرد کائینات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) دووبارە ئاسمانی فەرەح هەوری گرتەبەر
یەعنی لیباسی ماتەمی پۆشی بەنی بەشەر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) ئەمە ئەو شا هەیە ئاواتی کوردی پێوە ئالابوو
کە خاکی مەرقەدی کاک ئەحمەدی شێخی بەمەئوابوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) کۆچی قادر بۆ جیهانێ ماتەم و ڕەنجوورییە
پڕ لە ئیش و سوێی برین و شیوەنی مەجبوورییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) چییە ئەمڕۆ قەلەم دووبارە هاتۆتە زیان ئەگری
بەتاوچاوو بە کول دڵ ئەم بەگوڕ دێ ئەو ڕەوان ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) چ نووکی خەنجەرێ بوو وا بڕی ڕیشەی دڵ و گیانم
چ تینی ئاگرێ بوو وا بە جارێ جەرگی سووتانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) دیسان لە ئێمە قاپییەکەی غەم کرایەوە
دەرگای تەرەب لە عالەمی دڵ داخرایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) شەوبوو جەنازەکەی کە گەیشتە کەناری شار
گیرایە ناو ژمارەیەکی زۆری بێ شومار
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٨) مووی سپی و پشتی خەمیدەم وتی بەسیە گرۆگاڵ
پیرم و ئێستە هەموو شەو کچی ڕەزناخوازم

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٩) نییە نیشانەیی حیسسێ کە پێی ئەڵێن ویجدان
وەیا شعووری کەوا ناوی لێ نراوە زەمیر
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٠) گوێ لە نوری بگرە جانا بانەبێ تووشی زیان
ئیعتیمادت قەت نەبێ هەرگیز بە ئەوزاعی جیهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) لە دنیادا ئەگەر لای تۆ ببێ ئیدراک و تێ فکرین
گەمارۆت گەر بدەن عالەم هەموو دڵ پڕ لە بوغزو و کین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٢) سەعادەت گەر بەڕاستی تۆ دەپرسی عیززەتی نەفسە
ئەگەر بەدناویی شارت نەوێ نەفست بەرەڵلاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) سبحەینی ئەو تەجەددودە بۆتۆیە ئەی شەباب
بۆتۆیە ئەی ئومێدی وەتەن خادیمی حەیات
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٤) لەو ڕۆژەوە تۆی دیوە پەرێشانە دڵی من
سەودا زەدەو و بێ سەر و سامانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٥) ئەی دڵبەری جانی بەخودا جانی جیهانی
ئارامی تەن وو ڕاحەتی دڵ ڕۆحی ڕەوانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) ئەزانم بینوسم بۆ هەرکەسێ من عەرزی حاڵ ئەمرۆ
لە عەرزی حاڵی خۆم داماوم و ساحیب مەلال ئەمرۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) چ خۆشەمەی مەزەی بێ ڕووی حەبیبان
(بەبوی صبح مانگ عندلیبان)
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٨) جەولانگەهی نیگارە شەوی ماهتابە دڵ
ئۆخەی شوکر لەمەرحەمەتت کامیابە دڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەقسوور)
(٣٩) گالتەیان پێ دێ بە ناوی چاوی پڕ گریانەکەم
ئێستە لێم ڕوونە کە کەس نەیدیوە ڕووی جانانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) غەمی زەمانە وەکو پەردە وا دڵی پۆشیم
بە غەیری غوسسەو وگریان و غەم نەماخۆشیم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٤١) دەردی دڵی خۆم جوملەیەکی بێنمە تەقریر
ئینس و و مەلەک و وجن و پەری دێنمە گریان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٢) ئەی فەلەک دیسان لەدەس تۆشێن و واوەیلا ئەکەم
ژەهری قەهری تۆ لەگەڵ دەردی دڵم ئیفشا ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) چاوم کە دومیفتاحی کوتبخانەیی سەرمە
قوربانی دوچاوت بی کەنالوودەیی شەرمە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)× ٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٤) پەشێوی پەرچەمی شۆخێکی بێ پەرواوو بێ باکم
موحەققەقمە کە مردم بێ کونە لایوسنەل و پاکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) هەر مورغێ فڕی بۆ چەمەنستانی خەیاڵی
ناگاتە ئەوێ تێک ئەشکێ شاپەڕی باڵی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٦) ساقیا نەوبەهارە ڕۆیی دەی
فرسەتە و هاتووە لە دەستی نەدەی
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٧) سلێمانی چ خۆشە نەو بەهاران
بەلەنجە و لارەوە دێن گوڵعوزاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) چ خۆشە شارەزوو وەختی بەهاران
بە کۆمەڵ دابنیشن تیپی یاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٩) گوڵێ بەکردنەوە لەو سروشتە مەخلوقی

قەلەم بەدەستەوە ئامادە بەندەیی فرمان
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٥٠) ساقیامەی بێنە تێکەڵ بەزمە بادی نەوبەهار
لالەووڕەیحان گوڵ و نەسرین لەگەڵ یێک بوونەیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥١) بەهارە دڵ هەوەسی گەردشی گوڵستانە
چەمەن سروور و فەرەحبەخشی بەزمی مەستانە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٢) وا بەهار هات و هەوا غالیبە ئایی چەمەنە
نەفەسی بادی سەبا نافە گوشایی چەمەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٣) بەهارە ئەمڕو لە باغا وەنەوشە مەستی ئەکا
سەبا لەپەڕرەیی گوڵدا دراز دەستی ئەکا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن) ×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٤) ئومێدی زەمانە ئەمەلێکە بەدو بێ سوود
مازیت هەموو هەردو فیراقی ئەلەم ئەفزوود
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٥) سەفەر کەوتە خەیاڵی هەمدەمی ئەییامی هیجرانم
بناغەی سەربەسەر ڕووخا هەموو ئامالی عیمرانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) بگری شاعیری ناتەوان بگری
مرد لە ڕۆحی منا هەموو ئامال
(فاعلاتن مفاعلن فع لان) ×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٥٧) هەڵکەنن خزمینە بۆم قەبرێ لەدووری شارەوە
بمخەنە ناوی بە کۆڵی زەحمەت و زینهارەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) هەمواره غەریبی کووچەیی شارێ بی
ماتەم زەدە زووخاوی جگەر خوارێ بی
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٥٩) لە شاخساری ژیان هەڵفڕی مەلی ئاجال
لە خۆیەوە ئەفڕی بەردی دەستی ناقامێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٦٠) هاوزوبانم زبانی لالی منه
بێ زوبانیی زوبانی حالی منه
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٦١) لە کاتێکا سەفینەی بیروباوەڕ غەرقی شۆڕش بوو
تەمی ئەفسانەیی بوتخانە دنیای عەقلی پۆشی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) خۆت بپارێزە لە ئاهی دڵ بریندارانی شەو
نەک خودا ناکەردەگیرابێ دوعای ناڵانی شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) لەناو شەپۆلی خەما سەرنگون و بێ ئارام
بەکێوی سەختی ژیانا بەپێ ووچنگەڕنێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٤) بەرەو شاری ژیان شوێن کاروانی خەلقی دێ کەوتم
کەرێ کەوتم ملی ڕێم گرت و ئازانە بەرێ کەوتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) نیمشەو لەوەختی نیوەشەوا سەر لەسەر سەرین
ئەتلامەوە بەکردەوەیی ڕۆژگارەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٦) خودایا بەسیە ئیتر لابەری دەیجووری ئیزمیحلال
تلووعی پێ بکەی خورشیدی ڕۆژی پاکی ئیستیقبال
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦٧) ئاگری نەورۆز بەشاپلیتەو پەرۆ ناکرێتەوە
زوو بیێتە خۆڵەمێش و تینی دامرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) دوێ شەو لەخەوا دیم کە ژنێ موشفیق و مەعسووم
هاواری ئەکرد من وەتەنم مادەری ئێوەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٩) دەمی ئێوارە ڕۆژ لێرە لە حاڵێکی حەزینداپە
وتارێکی لە مەعنایی نیگاهی وا پەسینایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) ئەی ڕۆحی ڕەوانم مەبە لەم وەزعە موکەددەر

بێهووده مەکە خۆت بەخەیالاتەوە موغبەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) ئیمرۆ کە چواردەیە لە تەمووز جەیشی بێ ئەمان
تازانە هاتە کایەوە وەک کێوی پڕ لە گیان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٢) وا مویەددەل بوو بە خۆشی دەوری ئیزمیحلالی کورد
خاتیمەی هات و ونەما ئەبیبامی ئیستیزلالی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(٧٣) ئەی سالی جیهان دیدە ئەیا سەحنەیی میحنەت
ئەی سالی گوزەشتە سەنەیی ماتەمی ئوممەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٤) ئەمشەو لەخەوا من بە بەدیهی وەتەنم دی
زۆر جوان و بەشووش و فەرەح و شۆخ و شەنم دی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٥) برامن حەز لە شیرینی جەمالی ئاشکرا ناکەم
پڕووپووچە لەلام بۆمن مەزاهیر قەت ڕیاناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) واتێ مەگە کە کردەوەیی بەد ئەگەر بکەی
گەردوون لە داستانی زەمان ئەیسڕێتەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٧) ژن وەک دڵۆپی جیوەیە وایە لەسەر دەست
ناجوولی بێت و گەریەری دەستت کراوەبێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٨) پووشی ئەمەلی دوژمنی بۆ خستمە تەندوور
ڕۆحی فەرەحی نایە هەزاران دڵی ڕەنجوور
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٩) خۆشە دەرخەن هەروەکوو ئاوێنە غەیبیت ڕووبەڕوو
نەک لە پشتی سەرتەوە وەک شانە دەربێن زبان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٨٠) یارەبی لە فەیزی مەعریفەت مەهجوورم
ڕێبواری مەجازم لە حەقیقەت دوورم
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨١) ئەی کاتیبی حەرفی لەوحی پیشانی من
وەی پەردە گوشایی ڕازی نیهانی من
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨٣) تۆ باعیسی حاڵی حوزن و خورسندی منی
تۆ عوقدە گوشایی هەر گرێ و بەندی منی
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فعل) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبوب)
(٨٤) خۆزگەم بەوە بێ وەجاخە ئەولادی نیە
هەرگیز لە زەمانە دادوبێدادی نیە
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فعل) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(٨٥) خالە بیستم هاتییە هەولێرو نەتپرسی لەکەس
خۆ لە باخا هەر گوڵە دایم ئەنیسی خاروخەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
٨٥ خودا مەمهێڵە بۆ وەخت و زەمانێ
لەسەر کەس ببمە بارێکی گرانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٦) دڵ لە شەقلاوە مەگەر تۆزێ حەیاتی بێتەبەر
سەر لە عەنکاوە مەگەر نەختێ خەیاڵی بێتەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) خودایا گەر بەدڵما تێپەڕی بێ هەر خەیاڵاتێ
لە عەزرەت نێشی سەخت و کڵپەیی دڵمە پەشێوارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) خودایا بەسیە نیتر لابەری دەیجووری ئیزمیحلال
تلووعی پێ بکەی خورشیدی ڕۆژی پاکی ئیستیقلال
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٩) (شووشە) چ بەشووشە قەدی شووشە وەکو شمشاڵ
چاو مەست و دەهەن خونچە و وپر عیشوە وو لیۆناڵ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩٠) خەیاڵی دیدەنی تۆ وا لەسەرما
خەریک ماوم لەبەر باران و سەرما

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۱) بۆیە من ئیشتیراکی ئێوە ئەکەم
حەز لە ئەخلاقی چاکی ئێوە ئەکەم
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۹۲) شاهیدی عەیب و قسوورت ئەمەیە ئەی بێ هۆش
کە لەدووی عەیب و قسووری ئەم و ئەو عەودالی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۹۳) ئەمێنم قەت کەبێ نانێمە سەرسەبیارەییێکی خۆم
بەلام ئێزیکە سەییارەی ئەم و ئەو پێ بەسەر مانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹٤) بەدکردەوە لە موجتەمەعا نرخی هەر کەمە
خۆراکی با بیێتە کولێچە و شەکەرلەمە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۹٥) دڵی خۆمم بە خوێنی جەرگی خۆم ئاوداوە ڕۆژو و شەو
بەشیری خۆم بەختێوم کردووە ڕۆڵەی بەلا بۆ خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×۲ (هەزەجی هەشتی موسەبەغ)
(۹٦) غروورەوا پەچەی داوە بە ڕوویا
ئەگینا جوان ئەبێ هەر ڕوو نومابێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۷) بەهار ڕۆیشت و هەر نەکرایەوە دڵ
خودا ئەم غونچەیە بۆچی نەپشکووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹۸) هیوام وایە هەموو ڕۆژت بیێتە ڕۆژی نەورۆزێ
لەنەسری ئاخریدا لێت بکەم من جەژنە پیرۆزێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹۹) عەرەق بەرووەمەتی تۆوە بەتینی گەرمی هەتاو
ئەڵێی گوڵە کە بە ئاگر گوڵاوی لێ ئەتکێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۰۰) وەکو وەقەولت لەگەڵ خوا کردووە هەرگیز دەسی نەگری
ئەویشت خۆ لەدەس دێ وەک سەگێ لاقی کەسێ نەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٠١) بەنازم وردە خالی دەوری لێوت
ئەڵێی زەنگی بەچەی شەککەرفرۆشن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) نییە لە کۆهی ئەوا بێ ئەواو وڕێبوارێ
کەشووشەیی دڵی وەک تۆ بەبارەها نەشکێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەیس هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٣) من کوجاوو جەمعی ئێن ئەرقامی بێ مەعنا کوجا
شاهم ئەمما تەیلە سانی فەقر دەر بەرکردە ئەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٤) چۆن ئەبێ یەک بی لە بازاڕی مرووەت مەندان
قیمەتی یووسفی میسری و و غولامی حەبەشی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٥) سەری تۆوا لەگوێی قەبرا ئەلەرزێ کە غەمی تۆمە
بەدڵ من غەم ئەخۆم بۆ ئەو کەوا ئەمڕۆ لەدایک بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٦) هەر لە ئەووەڵ سەفەری مەدرەسە مامۆستاکەم
عەقلی فێری ئەم و ئەوکرد ومنی شەیدا کرد
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٧) موتەفەککیر لە جیهان گۆشەنشین مات و خەمۆش
لە پڕا یادی نیگارێ دڵی هێنامە خرۆش
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٨) ئەی (ژیان) ئەی ئەمەلی تائیفەیی پیرو جووان
ئەی بەبێ تۆ شەوی دەیجوورە هەموو ڕۆژی ژیان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٠٩) دەری مەیخانە بەسراوە دڵی پیرانی گیراوە
تەرەب وا قوڕبەسەر خۆیا ئەکات و جەرگی سووتاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٠) شەوێ لە ماڵەوە دانیشتبووم بە حەیرانی
لەچەرخ و ئەختەر ئەفکریم و وەزعی یەزدانی
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١١١) سەبا ئەم دیارییەم بۆ خاکپایی زاری کرمانجە
لە نووری نا لە مووری توحفە بۆ خزمەت سلێمانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٢) نامەکەت گەییە دەستی فەخری هەموو ئەهلی وڵات
بو بەشانامەیی هەر مەجلیس و بەزم و حەفلات
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١١٣) دێتە بیرت ئەو دەمەی تۆ ڕووت لە ڕووی پەیمانە بوو
من دڵ وخوێنی دڵم بۆ تۆمەی و و مەیخانە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٤) بەرم بۆ کێ سکاڵای دڵ لەدەس تۆ
مەگەر هەر بیبەمە لای دڵبەری خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١٥) ئەمشەو بە یادی تۆوە ئەنووستم هەتا بەیان
لێم هاتە گفتوگۆ قەڵەمی تیژی دوو زبان
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لان) ×٢ (مـوزاریعی هەشـتـی ئەخـرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(١١٦) ناوی جەرگم هێند برینی پێوەیە واسل ئەکا
وا خەریکە خەم شعوور و عەقڵەکەم تەبدیل ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٧) دووبارە دڵ لە داغی وەتەن پڕ لە میحنەتە
لەم مەنزەری فەلاکەتە لەم دەرد و حەسرەتە
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن) ×٢ (مـوزاریعی هەشـتـی ئەخـرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(١١٨) ئەم ئیجتیماعە بۆ مەهی عیززەت بەراعەتە
بۆ قەومی کورد نیشانەیی سوبحی سەعادەتە
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لن) ×٢ (مـوزاریعی هەشـتـی ئەخـرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(١١٩) سەد شوکروا لە مەنتیقەی پشدەر
هاتە ڕانیە هومایی ئەوجی زەفەر
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٠) هەر خاروخەسی شوومییە گوڵزاری موەززەف
کاول بووە جێی کوندە بووە شاری موەززەف
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢١) هەقە ئەمڕۆ بداتانە لە ماه و مشتەری وئەختەر

سلێمانی بە شیعری ئێوەوە ناویە لەسەر ئەفسەر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٢) گێژەلووکەی بای بەتینی پێچەوانەی ڕۆژگار
کارەساتێکی بەمن کرد ئێسکی کردم بە پوار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٣) ئەو موعەممایە کە سێ حەرفە بەناو
وەک موالیدە شموولی کەوتە ناو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٢٤) غونچەو و شیرین و کاڵێ سێ کچن ئەولادی گیو
قابیلن هەرسێ وەزن بکرێن بە ئاڵتوون و بەزیو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٥) چاوی مەست و کاڵێ کاڵی پڕ لە بادەی عیسمەتە
ڕەببی هەرسێ تاجی بەرزی بن لە بۆ ئەم میللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٦) نابینمەوە لێرە یەکێ یار و وەفادار
حەقمە کە ئەبینم لەشەوا خەوبەمەلاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٧) ئینسانی وەکوو عەبدە لەکوێ دەست ئەکەوێ ئاخ
نایدۆزمەوە هەرچەند بگەڕێم بۆی بە چراوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٨) لە حالم گەر ئەپرسی ڕۆژ و شەو مەبهووت و حەیرانم
لەبەحری واریدات و مەسرەفا غەرق و پەرێشانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٩) شارەزوور تاکو بلێی جێگەیەکی بەردارە
خۆڵی زیو ئاوی بەدێراو ئەڕژێنێ پارە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٠) لە باسی هەر شتێ پیا ڕا گەیشتێن ئێمەنووسیمان
ئیتر با بێینەوە سەر باسی جوتیاری و زەوی کێڵان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٣١) گوتم لە ناڵینی کچێ بوو دوێنێ ئەیلاوانەوە
وا بە تەنسیر و بەسۆز ئەیوت دڵی ئەتوانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٤٥- شێخ نووری شێخ ساڵح

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٦٤	٪٤٨,٨٥٤
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٥	٪٣٩,٠٦٢
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٢	٪١٨,٧٥
		جـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٦	٪٩,٣٧٥
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٦	٪٩,٣٧٥
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٦	٪٩,٣٧٥
		و	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٪٦,٢٥
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٣	٪٦,٦٨٧
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	٢	٪٣,١٢٥
٢	ڕەمەل			٣٢	٪٢٩,٤٢٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٤	٪٤٣,٧٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٪٢١,٨٧٥
		جـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٪١٢,٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٤	٪١٢,٥
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪٦,٢٥
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٣,١٢٥
٣	موزاریع			١٦	٪١٦,٢١٣
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٠	٪٦٢,٥
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٦	٪٣٧,٥
٤	موجتەس			١٢	٪٩,١٦٠
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٣٣,٣٣
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٢	١٦,٦٦
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٢٥
		د	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٨,٣٣٣
٥	خەفیف			٥	٪٣,٨١٦
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٤	٪٨٠
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٢٠
٦	ڕەجەز			١	٠,٧٦٣
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	٪١٠٠
٧	سەریع			١	٪٠,٧٦٣
		-	سەریعی هەشتی مەتوی مەکشووف	١	٪١٠٠
	٧		٢٤	١٣١	

خشتەی ژمارە (٤٥) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری شێخ نوری شێخ ساڵح

٤٦- دیوانی شێخ ڕەزای تاڵەبانی
ساغ کردنەوە و شەرحی: شوکور مستەفا
هەولێر ٢٠٠٠
بەشی کوردی

(١) تۆ کەم نەزەری دەرحەقی من ئێستەکەئاغا
من ماوە هەوای سوحبەتی تۆم هەر لە دەماغا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) خزمینە مەدەن پەنجە لەگەڵ عەشرەتی جافا
مێروولە نەچێ چاکە بە گژ قوللەیی قافا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) ڕۆژێ نەبو ئەم دڵبەرە بێ ڕەحمە وەفاکا
جارێ نەبو ئەم کافرە شەرمێ لەخوداکا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) لەتەرەف کێرەوە بەریدی سەبا
بۆ مودیری قزلجە نامە دەبا
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥) دەستێکی هەیە (مەستی) ئەفەندی لەکەرەمدا
میهمانی عەزیزی هەیە دائیم لەحەرەمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) شێخ ڕەزا بێت و لەسەرتۆ هەجوی قازیی کۆی بکا
سەیری کەچی پێ بکا، دۆم بێ و کڵاش بۆخۆی بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) سابێ زگی خۆت هەڵمەدڕە وو مەمرە لە داغا
ئەم قەومە هەموو مردن و تۆ مای لەوەجاغا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) بۆ نەسووتێ جگەر و بۆچی نەبێ دڵ بە کەباب
بۆچی نەڕوا لە تەنم ڕۆحی ڕەوان میسلی شەهاب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٩) دەمکوژێ حوکمە دەزانم بەخودا دەردی حەبیب
وەرە سابەشقی خودا دەس لەیەقەم بەردە تەبیب
(فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن فعلان) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(١٠) میر بەسەد مننەت هەناردی ئێسترێکی ڕووت وقووت
دەست و پا سست و سەقەت ئەندامی هەروەک عەنکەبووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) مەعروفی بێ دیرایەت گووت کردە ناو بیدایەت
چیت پێ بڵێم قورمساغ هەردوو گونم بەدایەت
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٢) لەبەرعەبا کە عەجەم کردی ئەی فەقیری خودا
ئەوا عەباکەتە کێرم بە قنگی خۆت و عەبات
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٣) ئەم دەغلە کە تەسلیمی دەکا شێخ بە هەجیجی
نوقسانی دەکات هەر لە تەغارێک دەکەویجی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) ئەو ڕۆژە کە تۆرام و لە کەرکووک سەفەرم کرد
مانەندی عەقاریب لە ئەقاریب حەزەرم کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(١٥) خودا وەختێ کە حەز کا بەندەیێکی خۆی بکا خوشنوود
لە ڕێگەی دوورەوە بۆی دێ بەپێی خۆی شاهیدی مەقسوود
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦) لەبەگ وا بوو کەمن ماتم کشی کرد
کەمن هەستام و ئەو داما و فشی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٧) سەروەنەی چین کە لەگەڵ قامەتی تۆ بێنە نەبەرد
شەکەری خواردووەنەی سەرووسەری داوە لەبەرد
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٨) ڕۆژی یەکشەممە کەمەشهوورە بە ڕۆژی بازاڕ
من بەغار کەوتمە دونبالی کوڕێکی بولغار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٩) بارەکەڵلا ئافەرین ئەی عەشرەتی نوسرەت شیعار
مەردی مەیدان شێری جەنگاوەر هوزەبری کارزار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠) دوێنێ شەوێ دەفعی حاجەت چوومە حەممامی غەفوور
سادەڕوویێکی تیابوو سمت و ساقی وەک بلوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) بابان باشندە بو باطمان یشیل وار
امام القوم فی تقسیم شلوار؟*

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٢) کێرکەهەستا نە لە بێگانە دەپرسێ نە لە خۆیش
گورزی خۆی هەر دەوەشێنێ چ لە پاش و چ لە پێش
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسور)
(٢٣) شێخ محەممەد عەلی یو چەند نەفەرێ چوونە ئوجاغ
گشت بە کەیف و بە نەشات و بە سروورو بەدەماغ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٤) سپای غەم دەورودیان دام دەس بە مەترەق
لە پاش تەشریفی تۆ دامیانە بەر شەق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥) بەم حالە ئەگەر جارێکی تر بچمەوە کەرکووک
مەعلوومە بەمەردی نەڕوواوە لەسەرم تووک
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٦) پوورە شوکری بەسیە با نەتگێم و سمتت لەق نەکەم
دایکە کێرخۆرت هەوالەی سووری سەر ئەبلەق نەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) من بە ئاشووبم بە جارێ خان و بانووتان ئەگێم
نیبنی مەشهوورتان دەیووس و پیاوی بەدخووتان ئەگێم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) سائیل بەغینا نائیل ئەکا بەخشیشی کەمتان
ئالی بەبە یاخوا ئەڕژێ دەستی کەرەمتان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٩) بێگانە هەموو ساحیبی جاه و جەبەڕووتن
بێچارە برایی شێخ عەلی موفلیس و ڕووتن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) ئەم سادە ڕووخانە لە مەلاحەت کە تەمامن
دەورت کە دەدەن، تەفرە مەخۆ قەت مەلێ ڕامن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣١) ڕوخاندی گەردشی گەردوون لە هەرجێ ئاستانێ بوو
سوتاندی چەرخی دون پەروەر لە هەر کوێ ئاشیانێ بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) لەبیرم دێ سولەیمانی کە دارولمولکی بابان بوو

* تەنیا دێڕی یەکەم تورکی و عەرەبییە، دێڕەکانی دی کوردین.

نه مه‌حکوومی عه‌جه‌م نه‌سوخره‌کێشی ئالی عوسمان بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ۲ (هه‌زه‌جی هه‌شتی ته‌واو)
(۳۳) ئه‌ی مه‌لاتۆ قه‌ت له‌زه‌رفیندا وه‌ها خێرا نه‌بووی
یا له حیزبی به‌ختی من یا مۆره‌که‌ت مووی پێوه بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲(ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌حزووف)
(۳٤) حه‌سه‌نی هه‌مزه له‌سه‌ر (شه‌م) که‌چیبه ته‌فسیری
ده‌ست به شمشێر له‌گه‌ڵم ساحیبی ده‌عوا ده‌رچوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌خبوونی ئه‌سله‌م)
(۳۵) ده‌نگی به‌زم وو سازه ئه‌مرۆ تێم گه‌یێنن چی بووه
وا توجاروو نه‌وکه‌ر و ئاغا ده‌ماغییان گرتووه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌حزووف)
(۳٦) شاری کۆیه که‌له‌بالەب له بتی غونچه له‌به
گه‌ر فه‌له‌ک لێی بگه‌ڕێ مه‌نبه‌عی عه‌یش و ته‌ره‌به
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌خبوونی مه‌حزووف)
(۳۷) ماینه کوێت جاران که ده‌ت وت ڕه‌وتی ڕه‌وتی ئاهووه
ئێسته هه‌ستانی له‌سه‌ر ئاخوڕ به‌یاهوو یا هووه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌حزووف)
(۳۸) مامه‌که‌م قه‌حبه ژنه ده‌وڵه‌تی شه‌ددادی هه‌یه
تالیعی ڕه‌هبه‌ر و به‌ختێکی خودادادی هه‌یه
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌خبوونی مه‌حزووف)
(۳۹) شوکری له‌داخی تۆ ئه‌مه ساڵێکه یادووه
کیرم نه‌خۆشه حاڵی په‌رێشانه که‌وتووه
(مـفـعول فـاع لات مـفـاعیل فـاع لن) ×۲ (مـوزاریعی هه‌شتی ئه‌خره‌بی مه‌کفووفی مه‌حزووف)
(٤۰) ئه‌و به‌هه‌یئه‌ت که‌ڵه‌شێره که به‌هه‌ڵمه‌ت شێره
که‌ره‌مت کردووه بیستوومه ده‌سابێنێره
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (ره‌مه‌لی هه‌شتی مه‌خبوونی ئه‌سله‌م)
(٤۱) شیرین وه‌کو خوسره‌و په‌سه‌ری هورمزه جافه
چاو مامزه لێو قرمزه ئیمانسزه جافه
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هه‌زه‌جی هه‌شتی ئه‌خره‌بی مه‌کفووفی مه‌حزووف)
(٤۲) ماڵ مودیری که خه‌ڵکی هه‌ولێره
هه‌روه‌کوو موویی خایه بێ خێره
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (خه‌فیفی شه‌شی مه‌خبوونی ئه‌سله‌م)
(٤۳) هاته‌وه ئاشوبی ده‌وران مه‌ردی مه‌یدان هاته‌وه
شێری یه‌زدان له‌نده هۆزی ئیبنی سه‌عدان هاته‌وه

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) هەزار نەفسوون و جادووی پێوە ناوێژانە ئەم ڕیشە
عیلاجی گەربێ یا گووزە یا گوێژانە ئەم ڕیشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) ڕەببی قەت تووشمان نەهێنێ عیللەتی قائیمەقام
ئێمە تابی حەرب و زەربی کێری پاشامان نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) حیزێک کە ئەگەر قسسە ببەستێ بە ڕەزاوە
بێ شک بە حەلالّی لە کوزی دایکی نەزاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) سوێەری ئەهلی سنە بۆ شەڕی بێگانە تنە
خۆبەخۆ شەڕ دەکەن و نەسلەحەیان هەر بە تنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٨) هەر لەناکاو زرمەیێ هات کێی کورە شێخ هۆمەرە
شێخی چی مردووت مرێ بۆچێ نەگوت جاشە کەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) هەر واقە واقی دلّمە بەدەستی فیراقەوە
وەک ڕێویێ کە هەردوو گونی بێ بەفاقەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٠) گەر بلێم بەغدا لە جەننەت خۆشترە هێشتا کەمە
چونکە سوکنای غەوس و کەرخی یوونیمامی ئەعزەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) لێرە گایان ژنەکەی مەستی ئەفەندیی بەسرە
ئێستە بۆ بەسرە دەچێ بەعدە خرابیلبەسرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٢) قەومەکان بەو زاتە وا حوکمی لەسەر بەحروو بەڕە
بەرخەنێرێ گەرنەنێرێ هەر کەسێ خاوەن مەڕە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) کەلّەشێرێ بە ڕەزا لازمە کەرماشانی
نەژدەها سەولەت و دەم گەرم و دروشەڕانی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٤) مەربووتە حەیاتم بەسولەیمانی یو وخاکی
خوزگەم بەسەگی قاپییەکەی ئەحمەدی کاکی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٥٥) شێخ کەهام سوحبەتی شامار و نەدیمی حەمە بێ
شێخ کە دۆستی مجەرێژاوی بو و ئەحمەد جەمەبێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٦) حەوشەیێکم هەیە بەقەدەر لەپێ (؟)
ڕۆژ عیلاجی ئەکەم بەشەو ئەتەپێ
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٧) سە عەشرەت بوون بە یەک تاریشەمان دەرکەن بە عێلجاڕی
جەباری و داودە و کاکەییەکانی دایە ڕێزراوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) ڕووم کردە بەزمی خاسی برازا عەزیزەکەم
ئەمشەو بەسەد تەوازوع و ئیخلاس و سەرکزی
(مـفـعول فـاع لات مـفـاعیل فـاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩) کێ چو زانێ کووچەڵەی سمتی شکاوە یا ملی
وا لە حالی حەلوەلادا ماینەکەی کوێخا عەلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) دەرحەقی بۆچی ئەترسم بەخودا تا ئەمرێ
چی لەدەس نایە مەگەر بێ گونی ئەسپم بگرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦١) خادمی سەججادەیی پێغەمبەری
کشتی جود و سخارا لنگری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٢) ئێستری زیندوو بڵێم بۆم چاکە یا مردووم دەوێ
ئیحتیاجم زۆرە خانم بابڵێم هەردووم دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) دڵی بردم بە ناز و عیشوە دیسان شۆخی عەییارێ
فریبی دام بە سیحری چاوی خۆی مەحبووبی سەححارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) شێخ سەعید سەرداره شێخ مەعروف هەتا حەزکەی نەجیب
بۆ جوانمەردی و شەجاعەت بەینی بەینەللا نەقیب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٥) ئەهلی عیبرەت بێنەوە با سەیری ناسر شا بکەین
دوو لە دووسی کەم شەهیی کرد و کشتیکی ڕێ نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٦) گوێبەریشی تەنکی ئەورەحمان بەگی قائیممەقام

ئەو کەبەینێک بێ زیان بوو بازیان مەغرووری کرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) شێخ عەلی خۆت و منت ئاوارە کرد و دەربەدەر
چاکە هەجوێکت بکەم ئەمما موفید و موختەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) قوزی گازێ ئەگەزێ کێر وەکو گاز
عەرەسەی پانە وەکو دەشتی حیجاز
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٦٩) شێخ ڕەزام و بەفەساحەت لە جیهاندا مەشهوور
پسەری پیری نەزەر کردەیی قوتبی لاهوور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٧٠) ڕەشە ڕەششاشی کەری ڕەش بەڕەشت
تارەشت ماوە ڕەش و وسوور بەڕەشت
(فاعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٧١) مزەی ئەوەندە نەبوو ئاشەکانی جێشانەت
بیێ بە قووتی شەوێکت ڕیامە جێ شانەت
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٢) بۆم دەنێرێ نیسک و نۆک و و سووتەنیی و خاکە و خەڵووز
لازمە بۆ گۆڕی حاجی هەر بخوێنم قول ئەعووز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) هەروەکو وەنەشکم بەڕەنگی سووری خۆی خوێنینە کوز
داستانی شاهنامەی خوسرەوو شیرینە کوز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٤) شۆخێ بە ئینابەت چووە لای زوهد فرۆش
بۆ ئەخزی تەریقەت بەدڵی پڕ لە خرۆش
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعول) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم)
(٧٥) کەسێ بیبێ حەیاو و شەرم و نامووس
نەبەد ناکا ڕەفیقی تاقمی لووس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٦) ئەگەر بەرزنجەیی غەدریش بکەن هەر نەیسە ساداتن
خدر ئاغای ڕەباتی داکی خۆگێ ئێوە بۆ هاتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٧) گەرچی فەقیر وموفلیسە شێخ مامە سالحم
ئەمدی کەسێ وەکو ئەو.. ساحیبی کەرەم
(مـفـعـول فـاعـلات مـفـاعـیل فـاع لن) ×٢ (مـوزاریعی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی

مەحزووف)
(٧٨) یارەسوولەللا دەزانی تۆ کەشەیتانە عەدووت
هەم لەتۆ مەعلوومە خۆمن ئوممەتی تۆم هەرچی هەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) بابکەم هەجوی حیماری ڕەگی جەرگی ببڕم
هەروەکو جاوی نەشتراو کوزی دایکی بدڕم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨٠) موتەللەوین میزاجی گوناگوون
موتەسسەریف کە دیدە بوو قەلەموون
(فاعلاتن مفاعلن فعلان) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٨١) جەنگ گاهی جووکل و وەمەحموود بەگ شێروانەبوو
ئافەرین مەحموود بەگ لەم جەنگەدا شێروانەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) تف لە ئاب و هەوایی قەلعەدزە
کەسەگیشی لە عومری خۆی وەڕزە
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٣) نابەکاری وەکو ئەم جووتە لەعینە لێرە
نەبووە قەت ئەمەمووددێکی مەدیدو دێرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨٤) تۆکە خۆت مەیلی جنێو بازی دەکەی شێخ سالح
بۆ دەکەی سەرزەنشی من کە ڕەزا هەججاوە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨٥) جەوهەری مەحزە لە هەردوولاوە وەک تیغی دەبان
داک کچی پاشای ڕواندز، باب کوڕی پاشای بەبان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(٨٦).. بەڕەمز قسەم پێ دەڵێ بەگی جافان
بزن قنگی نەخورێ چی دەوێ لە نانی شوان
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٧) حەمەی وەستا فەتاح سەد بارە کەلا لەم سەرووڕیشە
کە گوێ دریژێ بە تەنها چۆن ئەبا ئەم بارە قامیشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) شێخ ڕەزا پیر بووە ڕووی مەجلیسی یارانی نییە
تاقەتی کەشمەکەش وو گەردشی شارانی نییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٩) شێخ موستەفا لە زومرەی ئەولادی مورتەزایە

هەر کەس کە خەسمی ئەوبێ دەیگێتم لەلام غەزایە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٠) تۆیش لەمن بووگی بە شاعیر ئەی حەرامزادەی سنە
بۆ چەشانێ ناخەفێنی، مەسرەفی چەس ئەوتنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) × ٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) پیرکە کۆکی وەنەتڕی دووره لەمردن هێشتا
ورده ناهەنگی دوای کۆکەنیشانەی ئەجەلە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٢) گەرچی ڕیشم چەرمگ و دندانەکانیشم کەنە
کێرەکەی مردوو مراوم ئێستەکەش هەروا بەلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٣) ئەو مریشک و کەلەشێره کەوتم بینێره
دووی لەرێ مردو یەکێکی بە ئەخۆشی لێره
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٤) ڕقی هەلسا سنەیی دێ لە سلێمانی دەدا
نافەرین ئەهلی سنە ئەو ڕقەتان هەر لە کنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٥) حاجی عەبدوللا لە نادەم فیلترە
با وجوودی مەرتەبەی پێغەمبەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٩٦) زوبدەی مەتاعی حیکمەتە ئەم شیعری کوردییە
هەرزانەبێ موبالەغە حەرفی بەگەوهەرێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٧) وەعدی من و تۆ ئەی ڕەمەزان ڕۆژی جەزا بێ
شەرعی (ئە)من و تۆ لەحزوور باری خودا بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٨) چوومە خزمەت یاری موتازم وتی لاچۆ دزی
پێم نیشان دا نەسلی مەقسەد نایەبەر دەستم کوزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٩) کە تەشریفی شەریفی هات (ئەمین فەیزی) بە میوانی
لە عوهدەی شوکری دەرناچم، ئەگەر خۆم کەم بە قوربانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٠) بۆ شورشێ ئەستۆم دەخورێ، شەڕ دەفرۆشێ
بابێتەوە مەیدانی مەساف گەر هەیە مەردێ

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠١) وتم ئەی شۆخی پەری چیهرە ئەمەت پێوە دەچێ
وتی یارایی جەوابم نییە خۆت ئەیزانی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٠٢) لەخەو هەستام خوڕابوو گوێزەبانە
هەڵی دا ئاگری جووعم زەبانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٣) دەوری وەسمان بەگ لە کۆیە ژن نەما نەیگێن بە بە
نیسبەتی کۆیە لەگەڵ من نیسبەتی نیبێ و نەبە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٤) هیجا مەزمومە توخوا لێم گەڕێن با تۆیە نەشێکەم
(ولاتلقوا بایدیکم) غەرەز بۆ دەفعی تیهلاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) ئەی مادەری گێتی تۆ هەتا ئێستە نەزاوی
زاتێکی وەکو فەیزی ئەفەندیی زەهاوی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٦) ماری ڕەشە خنکاوە لەگێژاوی خەلادا
کێرمە لە قنگی کاکە حەمەی حاجی مەلادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٧) لەبۆ مەغبووری یوولێڵی دوستێ تێلام لەزێ وەردا
وەکوو شەخسێ کە چەند کێرێ لەسەر چەشمەی قوزێ وەردا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) ئەحمەقم نەمکرد هەتا ڕیشم نەبوو گانێ بدەم
مستەفا بەگ چاکی کرد تاریشی هات هەر گانی دا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٩) یەهوودی بەچچەیێکم گرت و لێم بردو تیا خووسا
کە تێم نا چاوی نووسا بانگی کرد: یا حەزرەتی مووسا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٠) هەر لەدەنگی کەڕڕەناو شەیپووری جەنگیزخان ئەکا
وردە ئاهەنگی پیاوی پیر کە وەختێ گان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١١) عومرم گەیشتە هەشتا کێرم بەکارە هێشتا
تەسدیقی گەر نەفەرمووی هەستم بەرم بەرەشتا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) × ٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١١٢) مەیلی ئەشعارم هەیە، تیغی زیانم موو دەکا

هەر کەسێ جارێ کە بیگێتم پڕ بە شارێ گوودەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٣) کافی کلک و کافی کوون و کافی کەر تێکەڵ کرا
نیسم و ناو و شۆرەتی کەرکووکی لێ تێکەڵ کرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٤) کوویە هەیئەت ڕوو قەرە، سینەک سیفەت دینار پەرست
نەسکەمل مل مەشرەب ئۆغلان کاری پا پازی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) × ٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) پێم مەڵێن نەم دو ژنەت بۆچییە تۆ شێخ ڕەزا
شوکری بۆ تەسک و تروسکی یو جەمیل بۆ زگ وزا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٦) کێ دیویەتی شێخ عەلی ماڵی خەزوور بۆ زاوا
تۆڵەکوێ تەکیە لە کوێ بزنەگەڕی مەزناوا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١١٧) سێ نیسم هەن بێ موسەمما هەروەکو وئابی بەقا
تەیری عەنقا، شاری جابولقا، پلاوی خانەقا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) دەماری مردووە کێرم لە ماری مرد و ئەکا
لە ساق و ساعیدی میهتەر نەسیمی جادو ئەکا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٩) داخیلی فەرجە لەسەرقینگ کێر بەگون دەعوا دەکا
نانی کون ماسی دەخوات و پاسی جرتاوا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٠) چونکە شاعیر زۆر بووە لەم عەسرەدا
بۆتە حەشری نێرەکەر لەم حوجرەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٢١) شێخ سەتار ئێمەی بەزاند وا بۆ مەلای گون سەنگەلا
دینی پێغەمبەر بە ئاشکار خۆشە یا من یا مەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٢) کەلیماتی حیکمەت ئامێز لە جەنابی شێخ ڕەزاوە
بە عەجایبی مەزانن کلکی تیا ڕزاوە
(فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەشکوول)
(١٢٣) بەسە بۆ دەفعی ئەعدا چاوەکەم قەڵغانی سیمینت
هەزار مارتین بە قوربانی تفەنگی لوولە چەرمینت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٢٤) ئەسپەكەت دەركرد لە دەستم وای دریخ بۆ ئەسپەكوێت
سنگەكەی ماوە كەریم خان پێم بڵێ بیكوتمە كوێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٥) كێر ئەگەر مەیلی كونی كرد سەرەكەی بگرە لەمشت
همەجا خانە، عشق است چ مسجد چ كنشت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٢٦) خورووی نامرێ بەشیشی من تلێشی ناوگەلی دایكت
بلێم چی سەد هەزار لەعنەت لە خۆت و شیری ناپاكت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٧) گەرچی میرانی خدر بەگ موددەتێ قورعەی نەدا
پار لە خۆشناو قورعەیان كێشاو گەلێكیان پێوەكرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٨) حەیدەری كەڕرار و یاخود خالیدی ئیبنی وەلید
ڕۆستەمێكە ڕۆژی دەعوا بەینی بەینەللاحەمید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢٩) وەختێ ناجی ڕووت كرا وەك شێری نەر جەنگی دەكرد
گاھ گاهێكیش لە ترسان وردە ئاهەنگی دەكرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٠) قوربانی پەلی بم كەپەلی هەمپەلی پەل كرد
خۆی وو سەگەكەی هەردو بە جارێ شەق و شەل كرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسورر)
(١٣١) ئەم قنگە لە حیزەكە موسەمما بەرمشیدە
بیگرە لەرمشی نێ لەرمشی بە لەرمشی دە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(١٣٢) چایەكەی مامە غەفوورم زەردە وەك میزی نەخۆش
ئیحتیاج ناكا بە ئاگر هەر بەدوو تێ دێتە جۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٣) سەد ساڵە ڕەنج ئەدەی هێشتا ڕووت تری لە سلق
كێرێكی سیس و دووگونی چرچ و قنگێكی فلق
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(١٣٤) هەرمەتاعێ كە تەلەب كەی لە سولەیمانیدا
هەیە ئیللا كوزی بیكر و كونی ناموستەعمەل
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٥) بەم جووتە گونە (من) كە دەڵێی عەنتەری نێرم

لێم لادە نەوەک بتخەمە بەر حەملەیی کێرم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٦) بە غەیرەز میهری تۆگەر بێ لەدڵما
زڕەی زنجیری زالم بێ لەملما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٧) سەرپەتی خۆی لێ پەتی کرد تاموواتی نایە سەر
قوللەرەش هێندەی گوشی تا ناوی لێ هێنایە دەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٨) تری ئەولادی ئەم عەسرە بەکێرم
کەمن مردم مەگەر گو بکەن بە خێرم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٩) موودەتێکە نێر بازی و ئێستە مەیلی مێ دەکەم
ئارەزووی گانی کچێکی کوز پڕی دەرپێ دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٠) موخالەفەم نییە من ساعەتێکی میقاتم
غولامی حەلقە بە گۆشی رەسوولی ساداتم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤١) ئەم قەحپە فەلەک لە داخی مردم
موحتاجی رەشی رەشیدی کردم
(مفعول مفاعلن فعولن) × ٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(١٤٢) گەلێ سمتی سپیم دەس کەوت و نەمتوانی پیاکێشم
دریغ بۆ تەمتوراقی کێرەکەی چەند ساڵ لەمەوپێشم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٣) هەر بە تەعریف و کینایەت لەبنی سنگت بەم
بەگ ئەفەندی بەسەراحەت لە کونی قنگت بەم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤٤) نەجابەت کەی لە تۆدایە لەدووچاڵی چەتیوت بەم
حەمەی تولینە بەم تولە لە تولینەی هەتیوت بەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٥) ئەسبابی تەرەب زێر و بەمە ئەی بەگی جافان
بەزمێ بگرین چاکە لەمن زێر و لەتۆ بەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٦) پیر بووە ناجی ئەفەندی، بووە پشتی بەکەمان
چرچ و ژاکاو و مولەووەس وەکو کێری پاش گان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)

(١٤٧) وام ئەزانی ئێوە ساداتن مەعاشتان نابڕن
داخی داخانم جەباری خۆ لە ئێوەشیان بڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٨) تۆ هەتە تیغی دەبان و من هەمە تیغی زبان
فەرقی ئەم دوو تیغە هەروەک ئاسمان و ڕێسمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤٩) گەر نەکا مەخموور ئەفەندی تەرکی تریاکی لەعین
فێری سێ ئەزمی دەکا پژمین و کۆکین وتڕین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥٠) بە قوزێکی ڕەش و قنگێکی پەلید و گووین
خۆی لەمن کردووەیایە بە هەناری شیرین
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(١٥١) هەمەوەند لەشکری ڕۆم و عەجەمی داوە بەگان
بەری حەملەی دەگرێ لەشکری گاوان و شوان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٥٢) ڕەفیقم بوو جوانێکی جوانڕۆ
کەچوو (مالیم بەسەر خۆماجوانڕو)
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٣) ئەی مەلای مل زەعیفی (خورماتوو)
(نعرەیی برکش ای خرما تو)
(فاعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٤) لازمە بۆ شێخ سبەینان گورگە خەو
تابلێن شێخ عابیدە تا نوێ بەشەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٥٥) نان و دۆشاو بوو بە یاپراغ و وپلاو
بووی بەگەورەی ئەهلی نۆدێ کاکەلاو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٥٦) سولەیمانی هەتانە ناوی نابەم وەک کونی بێچوو
وەکوو داینێ لەسەر بەرگی شەقایق جێ سمی ئاهوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٧) شێخ عەلی مەحبووبە و بینایی هەردوو چاومە
بێ قەیی بێ بۆ تەبەڕڕوک تاقە جارێ گاومە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٨) قامەتی بێ شک ئەمامی عەر عەرەیا سەرسەنە
دەک فیدای ناز و کریشمەت بم پەریزادەی سنە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٩) تۆیە تیری عیشقی شۆخی جەرگی پێکاوت هەیە
ناوزگت مەجرووحە بۆیە زەردە لیکاوت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٠) ئیدیعای عیلم و ئەم سەرووسەکوتە
سیکتری کەن کە هەر بەشی سوکتە
(فاعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦١) لووتی وەک مەمکە کەنوو چاوی دەڵێی کوندەبووە
بەدفەسالی وەکو نووری نەدەبێت و نەبووە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٢) هەر کەسێ ئەسل و میزاجی فیتنەیی و بەدگۆییە
دەستی حیزیشی هەبێ ئەمجا بەتەحقیق کۆییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٣) ژن یەکێ بوو من هەر ئەم گوت ئاخ لەدەس ئەم جادووە
بۆ چ قوڕی عالەم بەسەرخۆمدا نەکەم ئەمجا دووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٤) لە ترسی ئافرەتەکانی ئەمێستە واقی وڕە
حوسێن ئەفەندیی دکتۆر ئەڵێی مریشکی کڕە
(مفاعیلن فعلاتن مفاعلن فعلن) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٥) شێخ حەمید گەرچی قەبیلەی ئێمەیە
ئەحمەد ئاغای یەعقوب ئۆغلی ئێمەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٦٦) لەسەر شاھ و گەدا ئەم فیعلە فەرزە
کەسێ ئەلفێکی بێ بینێ لە هەمزە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٧) ئاخ لە دەس شۆڕبای سلێمان چاوەش وو قاوەی بلە
ئەو دەڵێی ئاوی گەڕاوە ئەم دەڵێی ئەوتی گلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٨) هەتیوی لووس و بێ تووکم لە عومری خۆم کەلێ گاوە
لە سەمتی سمتی حەمادیم ئەبرد ئەم حەسرەتەم ماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٩) گیرنەبوو دەستم لەبەر لووسی بەسمتی خڕتەوە
زۆر ئەمابوو گەردەنم بشکێ بە گون خۆم گرتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٠) چاوی عیبرەت دانەوێنێ هەر لەسورقاوشانەوە

ناوی سووری ئیمەیە ئەڕژێتە ناو زێتانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧١) کورەکەی قوتبە کە پشتی ملی دووگەز پانە
جلەکەی لێی بەشکم من جلەیا کورتانە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٧٢) گەر لە ناموسی ئەترسی های وەتەنگی تێتەوە
وەختی بۆ تەکیە ئەچی دەس بگرە پشتی قنگتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٣) چەند هەتیو خۆی تاس و لووس دا چوون بە پیری شێخەوە
کاشکی موویێ بووایەم من بەکیری شێخەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٤) بۆ کەرێ ئیعلانی حەربی کرد لەگەڵمان شێخ حەسەن
سەیری کەن یاران چ گۆبەندێکی گێڕا ئەم کەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٥) من ئەنانم خواردووە ئەمرۆ، نەگانم کردووە
وەک ژنی سەرکاسە یاران بۆچی ژانم کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٦) شێخ عەلی ئەتواری باوکت تێک مەدە
قل هو الرحمن آمنا به
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٧٧) عەشرەت ئازاش بێ کە ناموسی نەبێ بێ هوودەیە
عەشرەتی بێ غیرەت ئەمڕۆ عەشرەتی داوودیە .
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٨) ناشی سمتی تۆ بە ناوی کیری ئێمە ناگەڕێ
ناش بەتاڵی بۆ بکە گەر تاقەتی دانت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٩) ماڵی مفتی لەم بەرە مەعلوومە قازیش لەو بەرە
من فەقیرم کێ دەزانێ لەم بەرەم یا لەو بەرەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٠) هەتیوی خوێرو وومەحبوبی سادە
کە دەستت کەوت سوواری بەو پیادە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨١) بە مارف بەگ بڵێن قەتعی مەعاشی من نەکا چاکە
زمانی من لە بۆ ئەعدا وەکو ماری زەححاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(۱۸۲) قازی ڕەئیسی ئەووەل تۆش موددەعی عومومی
ئەم کارە چۆن سەر ئەگرێ لەعنەت لە بابی رومی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) ×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۱۸۳) خانەقا هـ تەوبە لەسەید ئەحمەد ونان و خوانی
لە تەماعی شەلەم و بامیە و وبایینجانی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۸٤) مەکەن باوەڕ بە قەولی دایکی خۆگێکانی کەرکووکی
ئەگەر خەڵتێ بکەن وابزانە گا قوڕانی کەرکۆکی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸٥) دووێنێ قەترەیێ خوێن بوویت و ئەمڕۆکە کەفێ خاکی
بەنی ئادەم کەری گەر کەر نەبی بۆچ هێندەبێ باکی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸٦) لە سوورەی سەر خرم ئاگر دەباری
کوتامەژێر گونی ئاغای جەباری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)× ۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۸۷) لە سایەی دەهری دوون پەروەر ئەمێستە لەک لەلەک ئەدوێ
بە کۆڵێ کلکەوە ڕێوی لەگەڵ کەولی کەڵەک ئەدوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸۸) من داکی هەزاری وەکو تۆم گاوە بە فەردێ
ئەتبیستووە زەربولمەسەلە (سەد قەل و بەردێ)
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸۹) ئەگەر حەملە بکەی مەدحت دەکەم من
جەزای قەولی درۆ با هەر درۆ بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۹۰) مەگەر وەختێ موورادی من بەجێ بێ
زرنگەی پاوەنەی زیوی خەجێ بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۹۱) وەها مەشهوور بووە بەینەلئەهالی
هەتیوی تەکیەکەی خۆمانە والی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۹۲) ساغ لە دنیادا نەماوە گەر قسەی ساغت دەوێ
بێ هەزارت پێ نیشان دەم گەر قورمساغت دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹۳) یەکتری دەعوەت ئەکەن ئەهلی دیانەت بە قوزی
کوڕی مفتی بە قنگی خانمی دایکی بە قوزی

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٩٤) خواستم لە کوڕی حاجی بەکر کۆنە دوکانێ
بۆ تەجرەبە نەیدایە من و دای بە دیانێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩٥) عومەرم دی عومەری پێشوو تریش گەر وابێ
گەردنی شیعەدوسەد دەفعە لەسەب ئازابێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩٦) ڕەگی کێرها لە گونا هەر گونە ئەبیزوێنێ
مەسەلی کۆنە سەگ ئێسقان بەکلک ئەشکێنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩٧) موسلمانان موسلمانان موسلمانان موسلمانانی
هەتیوێکم ئەوێ خەڵکی سولەیمانی سولەیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٨) سەیری کە زبل ئەسلی گووە گوڵ ئەڕوێنێ
باوکی وەک ئەمین بۆقە کوڕی وەک عەبەدینێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩٩) گەربێت و بەسەد دەریا بیشۆیەوە شێخ باقی
پاک نابێتەوە هێشتا پڕ گووی سەگەلووڵاقی
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٢٠٠) بەتیپیەیی بەسرەیی و میێزەری هیندیی من و تۆ
وەکو ڕەخت و شەقە بەندە کەلەگاجووتی بدەی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٠١) ئاوازی تڕی بۆنی تسی حەمزە حیماری
ئافاقی هەموو گرتووە وەک هەوری بەهاری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٢) در جهان هر کە میشود بابی
مەترەقی گەر بە مەقعەدی بابی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن) ×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٠٣) حەیزی کوزی حیزودزی فەیرووزە گوواوی
مەعجوونی خەنەو وەسمەیە بۆ ڕیشی زەهاوی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٤) بەجێ ما کاکە جاف خۆی و کڵاوی
دەری کرد ئافەرین خدری گڵاوی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٢٠٥) چەرمی ڕووی هێند قایە شمشێری میسری نایبڕێ
گەر بەکەوشی کەی دەمێنێ تاقیامەت نایدڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٦) ڕەنی ئەو باعیسی تەنزیمی ئوموووراتە بەڵێ
بۆ کوڕەی عالەمی ئیمکان بووەتە قوتبی مەدار
((فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٠٧) کەبابی گۆشتی بزن فاکیهەی بەری خڕنووک
لەمن بپرسە سەفای شارە حیزەکەی کەرکووک
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان) ×٢ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢٠٨) هەر ئەتۆم بیستووە ئەی کوێری لە یەزدان عاسی
زیکروتەهلیلە بە خورشیدی یو ئەللا وەیسی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٠٩) موخبیر خەبەری داوە لەسەر موفتیی کۆیێ
حەسرەتکەشی شیری سەگە بۆ کەوچکە دۆیێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١٠) بەسەگم وت عەجەبە خزمەتە حوسنی پاشا
تووڕەبوو کلکی لەقاندو گوتی حاشا حاشا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢١١) تابەکەی بێ دەنگ بیم تاکەی بکەم زەبتی زبان
حەیفە گەر هەجوت نەکەم قائیمەقامی بازیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٢) بەسە ئەم شیعرە لەوەسفی حەسەنەی ئەهلی بەیان
سەگە نێریان لەدووە، دێڵەبەبان جوملە بەبان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٣) وەسمان حەبەش و حەمەشێن و ئەحمەدی حاجی
دەم دەم دەوەڕن وەک سەگ و توولەوتانجی
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع × ٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی ئەبتەر)

٤٦- شێخ ڕەزا

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			١٢٠	٪٥٦،٣٣٨
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤٨	٪٤٠
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢٠	٪١٦،٦٦٦
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٨	٪١٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٢	٪١٠
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٩	٪٧،٥
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٦	٪٥
		ز	ڕەمەلی هەشتی مەشکوول	١	٪٠،٨٣٣
		ح	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٠،٨٣٣
		ط	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٠،٨٣٣
		ی	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٠،٨٣٣
		ک	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٠،٨٣٣
		ل	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪٠،٨٣٣
		م	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٠،٨٣٣
٢	هەزەج			٦٩	٪٣٢،٣٩٤
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٣	٪٣٣،٣٣٣
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٢	٪٣١،٨٨٤
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	١١	٪١٥،٩٤٢
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٪٥،٧٩٧
		ه	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٥	٪٧،٢٤٦
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١،٤٤٩
		ز	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	١	٪١،٤٤٩
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەشتەم	١	٪١،٤٤٩
		ط	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	١	٪١،٤٤٩
٣	موزاریع			١٠	٪٤،٦٩٤
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٪٥٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٤	٪٤٠
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪١٠
٤	خەفیف			٧	٪٣،٢٨٦
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٪٤٢،٨٥٧
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٤٢،٨٥٧
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١٤،٢٨٥
٥	موجتەس			٧	٪٣،٢٨٦
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٪٤٢،٨٥٧
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	٪٢٨،٥٧١
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪٢٨،٥٧١
	٥		٣١	٢١٣	

خشتەی ژمارە (٤٦) ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری شێخ ڕەزا

شیعرەکانی
٤٧-شێخ نووری و شێخ مستەفا قەرەداغی
چاپخانەی کاکەی فەللاح. سلێمانی ١٩٧٢

شێخ نوری

(١) ئەی سەبا توخوا بچۆ ئەم نامەیە بۆمن بەرە
بۆ وەتەن یەعنی سولەیمانی ئەلای ئەو دلبەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) کەمن لاواز و بیمارم هیلاکی دەردی هیجرانم
تەبیب کۆشش ئەکا چاکە کە وەسلی یارە دەرمانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ئەسیمی سوبحدەم وەختی کە زولفی یار ئەکەیت شانە
بە حالی زاری دلداران بزانە چەندە وێرانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) دڵ ئەمەندە شێتە مەیلی خزمەتی شیرین ئەکا
هەروەکو وفەرهاد تەمەننایی دڵی خوێنین ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) دڵ ئەناڵێ ڕۆژ و شەو مەیلی ویسالی تۆ ئەکا
دوور لەزولف و ڕوومەتە ئەگری و خەیالی تۆ ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) گیانەکەم تاکەی لەدەست دووریت بکەم داد و وشکات
تابەکەی ئەم زولمە ئەی غەددارەکەی زوویی وڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) خانەوێرانی فیراقم بۆیە من هەر داد ئەکەم
تا قیامەت بۆ ویسالت نالەو و فریاد ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) حەقیە دەست و پەل هەموو لەت کا بەتیغ ئەم عالەمە
حاشە لیللا قەت بەنی نادەم نییە ئەم گوڵ دەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) دەستە ئەژنۆ دانیشن ئەی قەومی کوردی دەربەدەر
گریەو و زاری بکەن تا وەختی مردن سەربەسەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) من ئەوا فرمێسکی چاوم بۆتە لافاوی وەتەن
جەرگ و دڵ کون کون بووە فەوتان لە پێناوی وەتەن

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) دووکەڵێکم دی پەیابوو کەوتەسەر ڕوویی وڵات
ڕۆژی کردە شەو لە عالەم دەنگی واوەیلا نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

شێخ مستەفا

(١٢) دنیا نە بەعەقل و نەبە هەوڵ و و تەقەلایە
تاڵی و خۆشی بو بوون و نەبوون هەر بەخودایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) ساقی وەرە وا شاییی نوو بووکی بەهارە
ڕازاوەتەوە ڕوویی زەمین نەقش و نیگارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤) لەدەریای میحنەتا کەوتوومە ناو گێژاو وگەردابێ
کەبێ سوودە پەنابێ ئیلتیفاتی تۆیەهەر بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) گیراوە گەرووم ساقی دەسا پڕکە پیالە
لەم حالەتەدا شەرعەن ئەڵێن بادە حەلاڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) بە خاڵ و خەتت و ڕوو زیبا بە عەینی تورکی تاتاری
بەشمشاڵی قەدوباڵا دڵ ئارامی عەلەمداری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) ئەترسم بمرم و و غەم بێ پەدەریێ
مناڵی نازپەروەر دەر بەدەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

٤٧- شێخ نووری و شێخ مستەفا قەرەداغی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٩	٪٥٢,٩٤١
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٧	٪٧٧,٧٧٧
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪٢٢,٢٢٢
٢	هەزەج			٨	٪٤٧,٠٥٨
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٤	٪٥٠
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٣٧,٥
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪١٢,٥
	٢		٥	١٧	

خشتەی ژمارە (٤٧) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی شێخ نووری و مستەفا قەرەداغی

٤٨- دیوانی صابری

کۆکردنەوەی شێخ عبدالرحمن شێخ نجم الدین (صابری)
لەسەر ئەرک و لەژێر چاودێری
سید ستار شێخ عبدالله بەرزنجی چاپ کراوە
لە چاپخانەی شارەوانی کەرکوک. ١٩٦٩

(١) حەمد ئەکەم بۆ خالیق و پەروەردگاری ئینس و جان
وابە لوتفی خۆی بە ئێمەی داوە عەقل و دین و جان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) بێ ئیرادە و ئەمرو تەوفیقی خودایی زولجەلال
ئیش و کاری هیچ کەسێ ناگاتە سەر حەددی کەمال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣) خوا کە خەلقی کرد حەبیبی خۆی لە نووری زاتی پاک
ئەو زەمانە هیچ نەبوو (لا آدم و لاماء) و خاک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤) ئەسیمی سوبحدەم موژدەی بەهاری حوسنی یاری دا
نیشانەی جەژنی نەورۆزی لە شاری دڵ دیاری دا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) دڵ بە ئومێدە کە شاہێ شانشین خالی دەکا
مامەڵەی فەرشی حەریر و ئارەزووی خالی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) چ خۆشەکە ڕوخساری جانان خودایا
ببینم فیداکەم دڵ و وجان خودایا
(فعولن فعولن فعولن فعولن)× ٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٧) دڵ نەخۆشە ئینتیزاری هاتنی دلدار ئەکا
مەیلی سەیری میوەهات و سێبەری گوڵزار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) ئەی موسڵمانان خودا لێمان قبووڵ ناکا کەوا
وا بە جاریێ دینی خۆمان نایە سەرنان و کەوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) بەس بکە مەیلی جیهانداری لەدونیای بێ وەفا
نایەنی ئەم قیمەتەکەم بۆی بخۆ جەوروجەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٠) خۆر ڕەنگی نییە عاجز و داماوە لە کێوا
ئەلبەت قەمەری ڕوومەتی تۆی دیوە لە شێوا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١١) سەد مەرتەبەیی شاهی لە تۆی بەرگی قوماشا
دەرهەق بەگەدا لوتف و کەرەم لازمە پاشا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) پایزی پیری پەیابوو نەوجەوانیمان نەما
نەوبەهاری عەیش و نۆش و کامەرانیمان نەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) ئەی لە چۆلی غەفلەتا هەر ڕەوکەوانی چارەوا
ڕۆژ و شەو ویردی زبانت ئەم بەرخەوا ئەو کارەوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) ئەی موسڵمانان بڵێن بەو دڵبەرە بۆچ وا دەکا
تورفەتولعەینی هەزاران فیتنەها بەرپا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) شەوقی یاری وا لە شاری سینەما
هەر دەمێ ڕەنگی دیگەر وەک سینەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٦) وادیارە چاوی یارم مەیلی بیماری دەکا
دڵ کەبێ سەبر و قەرارە شێوەن و زاری دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) بووکی دونیا شوو بە مێردی جاهیل و و ئەحمەق ئەکا
حەقیقەتی بێزوو بەخوێنی جەرگی ئەهلی حەق ئەکا
(فاعلاتن فاعلان فاعلان فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) عومرێکە گەدا چاوی بەشارێتویە پاشا
سووتام و سەرێ ناکەیە ئەم کاوولە ئاشا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) عیللەتی کابووسی فیراقی حەبیب
جونئەتە بۆ شێخ و مەلا و تەبیب
(مفتعلن مفتعلن فاعلان) ×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٢٠) جەننەت و گوڵزاری جەمالی حەبیب
دافعی ئازاری غەریب و وتەبیب

(مفتعلن مفتعلن فاعلان) ×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٢١) ئەی قەمەری لەیل و بەرۆژ ئافتاب
عاشقی ڕووت بوونەکەتان وو کەباب
(مفتعلن مفتعلن فاعلان) ×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەوقوف)
(٢٢) تۆ وەرە ئەی دلبەری ڕوو ئافتاب
لاوەکە بێ پەردەو و نازو و عیتاب
(مفتعلن مفتعلن فاعلان) ×٢ (سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(٢٣) جەزاکەللا کە تۆهاتی بکەی سەردانی بیمارت
شیفات هێناوە یەعنی میوەهاتی ڕوویی گولزارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) مودەدەتێکە شەو ئەنالێنم لەژێر پاسارەکەت
خۆت نەکردە خاوەنی خەستەی لە گیان بێزارەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) تۆران و جنێودانی بە پیلان و سیاسەت
پێم خۆشە کە بێگانە نەزانێ بە فەراسەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) نیگارامەست و بیمارم بە چاوی مەست و بیمارت
وەکو وپەروانە سووتاوم بە نووری شەمعی ڕوخسارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) بۆ خودا دەرخە سەعاتێ ئەوگوڵی ڕوخسارەکەت
با بەکامی دڵ ببینێ بولبولی گولزارەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) شەوقی جەمالی دلبەرە
یا ماهی تابان الغیاث
(مستفعلن مستفعلان) ×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٢٩) نامیهرەبانی کوشتمی
ئەی میهرەبانان الغیاث
(مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی چواری موززال)
(٣٠) ئەی بەشیرینی لە مەحبووبان ئەستێنی خەرج وباج
وەی غولامی تۆ هەموو سولتانی خاوەن تەخت و تاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) ئەی هەموو عالەم بە چاوانی ئەخۆشت نامیزاج
ئینتیزارن ئەی مەسیحا لەب بیاندەیتێ عیلاج

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢) ئەی نیگاهی تۆ شیفایی تەندروست و نامیزاج
عالەمولا ئینتیزارن تۆ بیاندەیتێ عیلاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)
(٣٣) نووری جەمالت جەلا بەخشی تەماشایی ڕووح
لێوی شەکەر باری تۆ زائیقەبەخشایی ڕووح
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی هەشتی مەتوی موززال)
(٣٤) لەتاوی ئاگری عیشقی پەری ڕوویەکی قەد بەیداخ
خودا ناگاهەیەک لەحزە نییە جەرگ و دڵم بێ داخ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٥) بەقەسدی کوشتنم ئەو شۆخە وا ڕوخساری دا پەرداخ
بەناچاری دەکازاری کەسێ وادەیدەنە بەرداخ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٦) گرفتارم بەداوی زولفی شیرینێکی قەدبەیداخ
بە تەقدیری خودا نابێ دڵی دیوانە قەدبێ داخ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی موسەببەغ)
(٣٧) ئەو کەسەوا زولفی خۆی و عومری ئێمەی دا بەباد
هاتەوە خزمینە با ئێمەیش بخوێنین (ان یکاد)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی مەقسوور)
(٣٨) تابەکەی قوربان لەدووری تۆ بکەم فەریاد و داد
تەن نەخۆش و بێ حەکیم و دڵ حەزین و ناموراد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) نامیزاج و بێ دەوا خۆم دڵ حەزین و ناموراد
تابعی نەفس و هەوا خۆم گەنجی عومرم دا بەباد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) عەندەلیبی دڵ کە چاوی کەوتە غونچەی بامیداد
دائیما ویردی زوبانی بۆتە ئایەی (ان یکاد)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤١) جەژن و شادیانە ئەمشەو هاتەوە یاری لەزیز
زیرەک و وشیرین زوبان و وماهی ڕوخساری لەزیز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) یاری کەس نابێ بە یارم حەبەزا یاری لەزیز
غیبتەبەخشای حوریانە ڕەنگ و ڕوخساری لەزیز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٤٣) تەعالەللا بە نووری تەلعەتی یار
مونەووەر بوو بە جارێ چەرخی دەووار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٤) چاوی بازی تا بخوێنێ ئایەتی ئەینەلمەفەڕ
جان و دڵ بێ فەڕ ئەبن وەک کۆتری بێ باڵ و پەڕ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) بیحەمدیللا بە نووری تەلعەتی یار
کە ڕوون و شادە چاو و دڵ بەیەکجار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٦) تا بخوێنێ چاوی بازت ئایەتی ئەینە لمەفەڕ
کۆتری دڵ لای ئەما وەللا حەیاتی موستەقەڕ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) لەسەفەر هاتەوە سەرپۆشی لە ڕووی کردەوە باز
قەمەری تەلعەتی دەرکەوت و دڵم بوردەوە باز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی و مەقسوور)
(٤٨) یا ئیلاهەلعالەمین و پادشاهی بێ نیاز
ڕستگارم کەی لە داوی نەفسی پیس و وحیلەباز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٩) ئەی پرتەوی حوسنت کە دەکا دیدە جەلاساز
مایەی تەربی عاشیقی شەیداوو نەزەر باز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٠) ئازار و عەزابم مەدە ئەی یاری شەکەر ڕاز
تاچند عتاب و گلەازماکتی از ناز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٥١) تا نوع بشر در دوجهان چشم کندباز
نەیدیوە کەسێ شانی تو چون لایقی مومتاز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٥٢) پەرێشانم بەتیری چاوی خوێن ڕێژ
وەکو وحزلی بیابانم وڕو و گوێژ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٣) بە خۆری ڕوومەتی چاوی گەلاوێژ
بەجارێ عالەمی گیرا بەشەوگێژ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)

(٥٤) ئەی مەسیحا لەب بەچاوی تۆ عیلاجم چوو لەدەس
بۆ خودا ڕۆژێ نەهاتیتە سەرینم یەک نەفەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) چاوەکەم سەیری کە با خورشیدی حوسنت یەک نەفەس
دەرکەوێ بۆ عاشقی ڕووت و فەقیری بێ هەوەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) ئەی مەسیحا لەب بە چاوانی نەخۆشت یەک نەفەس
مەرحەمەت کە وا پەرێشانم عیلاجی چوو لەدەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) ئەی تەبیب ئەی مەحرەمی ڕاز و وەمەسیح ئاسا نەفەس
تۆ وەرە سەیری کەئیحسانە عیلاجم چوو لەدەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ماتەمەشیوەن کە ئەی دڵ چاوە ئەمجا بێرە ئێش
وا دلارامم ئەکا عەزمی سەفەر ڕێی هاتە پێش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٩) ئەی شاھ تەماشاکە لە دەرگاهی تو دەرویش
کەوتوونە هەموو بێ خەبەر و عاجز و دڵ ڕیش
(مـفـعـول مـفـاعـیـل مـفـاعـیـل فـعـولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەقسوور)
(٦٠) تۆ بی یو خودا ئەی بوتی سورەت گوڵ و دلگەش
بەندی جگەر و دڵ مەبڕە مەیخەرە ئاتەش
(مـفـعـول مـفـاعـیـل مـفـاعـیـل فـعـولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(٦١) یاخودا خۆش بێ سەعاتێ بێرە سەردانی نەخۆش
خۆ خودا پێی خۆشە تۆ خۆش کەی دڵ و وجانی نەخۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٢) ماتەم و شیوەن کە ئەی دڵ تاکو چاوم دێتە ئێش
یار ئەوا عەزمی شکارو و ڕاو ئەکا ڕێی کەوتە پێش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٣) دلبەرا ڕۆژێ سەعاتێ بێرە سەردانی نەخۆش
سوننەتی خەیرولوەرایە خێرە سەردانی نەخۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٤) وەعدەی کەرەم و مەوسیمی ئیحسانە کە دەروێش
هەر یەک لە ولاتێکەوە کردووتە کەمەندکێش

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٦٥) بۆیە کەس ناکەی لە حەلقەی زولفی زنجیرت خەلاس
تێگەیشتی حاکمی هەرچی ئەکەی ناکریی قەساس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٦) ئەی جیهانی زەڕڕەیی خورشیدی حوسنت عام و خاس
عاجزو و پێکاوی غەمزەت ڕۆستەم و و سەعدی وەقاس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) ئەو شۆخەکەوا مەسحەفی عوسمانە بە عارز
عیسا نەفەس و و یوسفی کەنعانە بە عارز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٨) ئەو شۆخە کە ئارامی دڵ و وجانە بەعارز
تەفسیری هەموو سوورەیی قورئانە بە عارز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٩) سۆفی دەبێ لەوحی دڵی سادەوسپی بێ شوبهی بەت
ئەوسا ڕمووزی مەسحەفی ڕوی یاری تەفسیر کا بەخەت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٧٠) بەو مەسحەفی حوسنت قەسەم بێ عەیب و شازوو بێ غەلەت
گەرچی چووارن موجتەهید تەفسیری نازانن بەخەت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٧١) سالێک دەبێ لەوحی دڵی سادە و سپی بێ شوبهی بەت
ئەوسا دەبێ سیرڕی خودای تێدا بنووسن خەت بە خەت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٧٢) ڕۆژ و شەو شەمس و قەمەر لەو حوسنە وەرئەگرن شوعاع
دڵبەرا تا (کل سر جاوز الاثنین شاع)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) افتاب از روی رخشانی تو میگیرد شعاع
لاجرم بالا نشینی تر جهان گیرد نفاع
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٤) پیری کردم دەرد و زامی عیشقی جانان ئەی دریغ
تووشی من بوو داستانی پیری کەنعان ئەی دریغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٥) بووعەلی سینا لە سۆز و ئاهی سینەم عاجزە

لەم برینی بێ دەوا حەیرانە لوقمان ئەی دریغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٦) عومری شیرینم لە ڕێگەی عیشقی یارا بوو تەلەف
دائیما دڵ نامورادو و پڕ لە ئازارو و ئەسەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) تا غوباری ڕێگەکەی دینم بە چاوا بوو شەرەف
چاوەکەم بێ مەیل و دڵ کەیلە لە ئازارو ونەسەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) ئەز قەزا تەیری دڵم وا کەوتە نێو داوی فیراق
ئاسکی ڕوحم کەوتەوە نێو دەستی ضرغامی فیراق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٩) یووسفی دڵ موزەمەحیل ماوە لە نێو بیری فیراق
کوا موسڵمانێ بزانێ چارەتەدبیری فیراق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٠) تابەکەی قوربان سرشکی خوێن و نالەی دردناک
وەک خەیاڵت بێ بەچاوو سینەدا ڕوحی فداک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨١) ئەی شوعاعی حوسنی تۆ ڕەوشەن دەکاتیرەموفاک
خۆری یاحوورویەری یا ڕووحی ئەی ڕووحی فیداک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٢) ئەی شێخی تەکیە زلل و خان و مانی دین بچووک
وەی پیری دەعیە زلل و گران جان و عەقل سووک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٣) بۆ ئەچێ ڕوحم کە چاوم کەوتە چاوی خەشمناک
خۆر هەلاّت و جێبەجێ بۆچی نەبێ شەبنم هیلاک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٤) ئەی پیری ئێسک و گوێ گران عەقل و حوققە سووک
وەی میری تەکیە زل و خانەی.. دین بچووک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسور)
(٨٥) عاشقان مەدهۆشیی تەئسیری خاڵی حوسن و خاڵ
(فارغ البال)ن لە تەئسیری یی ئافات و مەلال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٨٦) بیحە مدیللا بیابانی دڵ ئەمسال
پەڵەی لێداوە بێ مانەندو ئەمثال
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٧) وڵات و شار و دێهاتی دڵ ئەمسال
پەڵەی لێداوە بێ مانەندو ئەمثال
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٨) عاشقان دڵیان بە دائیم پڕ خەیاڵ و پڕ مەلال
بۆیە ڕۆژو و شەو دەکەن بەحسی جەمال و زولف و خاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٩) ڕۆژێ کە نەبینم قەمەری ڕوویی دلارام
ڕووحم لەجەسەد دەرچووە بێ شک لە دڵ ئارام
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩٠) وەرە جانابەلا گەردانی ڕوویی دڵفڕیبت بم
هەتاکەی دڵ نەخۆش و و چاوەڕێی چاوی تەبیبت بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩١) مەرحەبا ئارامی گیان و ڕۆشنایی چاوەکەم
شۆخی کەو ڕەفتارەکەم عەییار و ئاهووچاوەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٢) ڕەحمێکی خودا بێتە دڵ ئەی ڕووحی شیرینم
دوا گیانئە فەرموو قەدەمێ بێتە سەرینم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٣) کڵاوی سەر دڕاوی خۆم بە تاجی پادشا نادەم
کەڵاوەی دوو کەڵاوی خۆم بە قەسرو و گەنجی شا نادەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٤) وتی یارم لە جەنناتی گوڵی ڕوخسارم ئەنوێنم
هەموو شەو تاسەحەر بۆیە وەکوو بولبول ئەناڵێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٥) کەنووری تەلعەتی یارم لە تووری دڵ بڕا چ بکەم
تەنووری میحنەتی دووری لە سینەم هەڵگرا چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٦) بەچاوی مەست و بیماری نەخۆشم
نەماوە ئیختیارو و عەقل و هۆشم

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۷) خودا هاوارە ئەم شەو دڵبەرم لێ دابڕا چ بکەم
شەرارەی ئاگری دووری لە سینەم هەڵگڕا چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹۸) خودایا عاجزو و بێ دەستەڵاتم
بگاتە بارەگاهی تۆ شکاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۹) چاوت بە کینایەت وتی بێ وەقتی زەکاتە
مووژەت بەسەراحەت لەمنی دا وەری گێڕام
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰۰) جانا وەرە دەستێ بخە سەر قەلبی حەزینم
دوا گیانمە تالووکەمە کۆتاکە گرینم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰۱) لە هەوری دڵ پەیابوو باد و بەرەق و ورەعدەکەی جاران
فەوارەی چاوی من فرمێسک ئەڕێژن هەروەکو وباران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۰۲) لەخەودا شەرع و ودینم دی ئەگریان
بەدەستوورێ کە مردوویێ پەدەریان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۰۳) سبەینانێ وتم ئەی نازەنیێ و شاهی لێو ئاڵان
گوناهێکی نەبوو دڵ داوی زولفانت لەپێ ئاڵان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۰٤) لە دەشتی سینە هەڵگیرسا بڵێسەی ئاگری جاران
عیلاجی ئاوی تەدبیری لەرێی پێغەمبەرا یاران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۰۵) کە ڕۆژێ شەرع و دینم دی ئەگریان
بەهەردوو دەست بەربووبوونە سەریان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)× ۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۰٦) یارەب پەنا نییە غەیرەز پەناهی تۆ؟
بەسەد گوناهەوە ڕووم کردە بارەگاهی تۆ
(مفاعیلن فعلاتن مفاعلن فع لن) ×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۰۷) شەهیدی خەنجەری عیشقم برینم کارییە ئەم شەو

لەبەرچاوم عەجەب نیل و و فوراتێ جارییە ئەم شەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) بۆ حەکیمی تێگەیشتوو نینتیزارم ڕۆژ و شەو
شیوەن و گریانە دائم نیش و کارم ڕۆژ و شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٩) دڵ نەخۆش و زامداری دەردی یارم ڕۆژ و شەو
گریە و و شینە لە باتی کەسب و کارم ڕۆژ و شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) ئەی نووری ڕوویی پاکت
خۆراک و بەرگی ناسە
(مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی چواری ئەخرەب)
(١١١) ئەو دڵبەرە قەد عەر عەرە ئەو ڕوو گوڵەباغە
ئارامی دڵ و جان و فەرەح بەخشی دەماغە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٢) پرتەوی خورشیدە ئەم شەو یا جەمالی دڵبەرە
بۆنی باغی جەننەتی رووی یارە یا خۆ عەنبەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٣) تەماشاکە دڵی تەنگم مەقالەی ئاتەشینێکە
مەچۆ نێوی وەرە سەرچاوەکانم شانشینێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٤) هەتاوی تەلعەتی سووتاندمی ئەو شۆخە مەمدووحە
دڵی عالەم بە غەمزەی چاوی تیر ئەندازی مەجرووحە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٥) بەڵا گەردانی چاوت بم ئەڵێی نەجمی گەلاوێژە
دەمی عیسا و ولوقمانە دەمی سەففاک و خوێن ڕێژە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٦) تابەکەی قوربان بە چاوی تاسەحەر بێ خوابەوە
بەم دڵەی پڕ سۆز و سینەی پڕ شەرارە و تابەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٧) حەبیبا نووری ڕوخسارت لە باتی بەرگ و نیعمەتمە
تەبیبا چاوی بیمارت دەوایی دەردو عیلەتمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) بەچاوی قەسدی ڕووحی من ئەکادائم لە پارێزە

خودا یارم لە فیتنە و من لە چاوی ئەو بپارێزە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٩) فیدایی ڕووتە میهر و ماه بە چەرخی حوققە بازەوە
نیساری پێتەڕووی زەوی بە مەعدەن و بە کاغەزەوە
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(١٢٠) ئەی بەهەشتی ڕوو بە حەققی ئەو جەمال و شێوەیە
ئیلتیفاتێکە بەچاوی تۆ کە عەقڵم لێوەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢١) تازیکری دەم و فیکری دڵت ناوی خودایە
سەرپاکی وجودت لەبەڵادوور و جودایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٢) عاشقی فرمێسکی سوور و ڕەنگی زەردی شاهیدە
قیل و قالی زاهیر و تەسبیح و ویردی زائیدە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٣) سەد نامی خودا ڕوومەتی وەک ماهی تەمامە
لەو چاوە نەخۆشانە ئەڵێی مەستی مودامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٤) ئەی دڵ بە بەڵا سابیر و خۆشنوود و ڕەزابە
یاتاغی غەم و غوسسەو و قەلغانی قەزابە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٥) براشێتی بەسە، عەقڵێ پەیاکە
لە خولق و خوویی حەیوان خۆت جیاکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٦) ئەوبەهارە مەوسیمی پشکووتنی گوڵ هاتەوە
ئیعتیباری شیوەن و هاواری بولبول هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٧) دڵ ئەخۆشە ئینتیزاری هاتنی جانانەیە
با وجود بە هاتنی ئەو شەمعە ئەم پەروانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٨) دەردی عیشقت ئەی پەری دەرمان و تەدبیری نییە
هەر کەسێ مەجنوونی ڕووتە باکی زنجیری نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٢٩) حیکمەتی دەرکەوتن و ون بوونی خۆر و شەب پەرە
ئەم خودا پێداوە ئەوبێ تالع و ئاخر شەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٠) بەو چاوەکە لوقمانە تەماشاکە بزانە
وەجهی چییە ئەم خستە کەهەمرەنگی خەزانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣١) دڵی تەنگم مەقالەی ئاتەشینە
وەرە سەرچاوەکانم شانشینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٢) ئەی یوسفی گوم گەشتە سەرێ دەرکە لە پەردە
ئیحسانە نیشانی بەدڵ و جانی بەشەردە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٣) جەژن و تەرەب و و شادییە ئەییامی بەهارە
وادەی گوڵ و بادەی مول و ئالینی هو زارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٤) هەر چەندە قسەی شێخ و مەلا حیکمەت و پەندە
یاساغەلەکن تورک زوبان و هەمەوەندە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٥) چاوەکانی وا دیارە دوشمنێکی خوێنییە
تیری موژگانی بەتیژی خەنجەری قەزوینییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٦) هاتەوە دلبەری بەشەو دزی بەدوو چرایەوە
شوکری خودا بە هاتنی قاپی دڵم کرایەوە
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن) × ٢ (رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٣٧) یاری من تویی خودا زامی دڵم مەکوڵێنەوە
خۆت لەمن عاجزمەکە دووبارە مەمسووتێنەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٨) قەددی یارم سەروی باغی جەننەت و و ئازادەیە
تەلعەتی مانەندی حووری زۆر لەتیف و و سادەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٣٩) گەر دەپرسی سەبەب و حیکمەتی ئەم بێ خەوییە
سەفەرو و سوننەتی ئەو ماه ڕووە شەو ڕەوییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤٠) ئەی موسڵمانان خودا بەم بێ شەریک و تاکییە
ڕووح و عەقڵ و دینی دا پێمان نیهایەی چاکییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤١) ڕۆژهەڵات ئەستێرە ون بوو کوێرە چاوی شەپ پەڕە
عوشرەتی سیمرغ و بازە شینی زاغ و سەر گەڕە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) ئەی جوان ئەو بەدری حوسنە گەربیبێتن شەو لەخەو
فیکری بیکری نازەنین ومەه جەمالت کەی دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٣) موسڵمانان لە ڕێگەی شەرع و دین دووری و بەری تاکەی
حەیا و شەرمێ بکەن دووری خودا و پێغەمبەری تاکەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٤) نیگارا چاوی مەستت عالەمی گێڕا بە مەخمووری
وەهەم بەو چاوە بیمارە شیفایی دەردورەنجووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٥) یا تەبیبی ئینتیزارم ئینتیسالت کەی دەبێ
زەهری دووری کوشتمی شەهدی ویسالت کەی دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٦) نەهاتی بۆ تەداوی جەرگ ودڵ سووتاو و برژاوێ
دەمێکە چاوەڕێمە توبەسەریانا بکەی ناوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) ئەی دڵ ئەگەر بەڕاستی ئیتاعەیی خودا نەکەی
موتابەعەی شەریعەتی حەزرەتی مستەفا نەکەی
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(١٤٨) نیشانەی عاشقی وایە کەساتێ یاری لێ ون بێ
دەبێ دەر لەحزە ئەحوالی بەسەد گۆنە موڵەووەن بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٩) ئەلا ئەی پیری ناخر شەر ڕەئیسی قەوم و سەرخێلی
هەتاکەی غافڵ و مەستی لەسەر تەخت و قەراویلی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٥٠) کەسێ ماننەدی پەروانە نەسووتابێ پەڕو و باڵی
لە سۆزی جەرگی سووتاو و دڵی من کەی ئەبێ حاڵی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥١) ماه ڕوو دەرکەوت و خورشیدی جیهان هاتە گزی
شەککەر و هەنگوین لە حەسرەت لێوی دوو لێویان گەزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٢) لەکن حوکمی قەدەر ئەعجازی پێغەمبەر ئەبێ چی بێ
لە کن شەققولقەمەر سەدفەتحی وەک خەیبەر ئەبێ چی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٣) تا لە مەیلی تێگەیشتم یاری شیرین لام و بێ
ڕوو لە دونیا وەربگێڕێ دێتە قاف و سین و هێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٤) تاکەی دڵی سەودازەدە بیماری غەمت بێ
مەحروومی گوڵی باغی جەمالی ئیرەمت بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٥) جانابە خودا باوەڕ نەکەی ئاگری دووری
بەربووڵەزەل و پووشی بیابانی سەبووری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٦) جانا لە هەناسەی دەمەگەت بۆنی شیفاتێ
دەم بێنە دەمم با نەمرم خێرت ئەگاتێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٥٧) خودایا لەم شەوی دەیجوورە کەس پەیدا ئەبێ ڕۆژێ
لەداوی زوڵفی ڕزگاری دڵی شەیدا ئەبێ ڕۆژێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٨) ئەی بەسوورەت نوور بەخشی ئافتاب و کەوکەبی
وەی بە لێوانی مەسیح ئاسا شیفا بەخشی تەبی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٩) هەر کەسێ تالیبی شەمعی تەلعەتی جانانەبێ
شەو ئەبێ خولق و ڕەوشت و سەنعەتی پەروانە بی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٠) نەخۆشی چاوی بیمارت هەتاکەی ئینتیزارت بێ
سەری تەسلیمی دائم بەردەبازی ڕێ گوزارت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٦١) ئەگەر عاشق دڵی زاماری تیری چاوی دڵبەر بێ
نەبێ جۆشی دڵ و وسینەی هەمیشە وەک سەماوەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٢) لەبەر دەردو وغەمی عیشقت نەما ئاسایشم ساتێ
لە یادی تۆ زیاتر نایەتە فیکرم خەیالاتێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٣) بەشامی زولف و ئەبرۆیی هیلالی
دیارە سوبحەکەی جەژنی ویسالی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٤) مەخۆ ئەی پیری تەن پەروەر کەباب و کاڵەکی پردێ
مەخۆ ئەی میری بەر سێبەر وەکو وشامی تەپیو بوردێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٥) کێ بو واتیری هەوادا خەڵکی کوشت وپیکەنی
الله سیور سز موسلمانلەر ئەدر بو ئەرمەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٦) ئومەرا کافر و سادات و موسڵمان چەتەبێ
قوڕ و بێباغی دو عالەم بەسەر ئەم میللەتە بێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٧) لە موسلمانەوە بۆ جەنابی حەق مەزیەتە بێ
چ ڕەوای حەققە عەدوو حاکمی ئەم میللەتەبێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٨) موددەتێکە ئینتیزارم بەم تەنی بیمارەوە
بەم دڵەی پڕ حەسرەت و و دەرد و غەم و و ئازارەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٩) بە نووری لامیعی حوسنت کە نووری عەینی لاهووتە
شوعاع و ونووری میهر و وماه هەموو شانامەیی ڕووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٠) ساقی وەرە مەردانە بە ئاوی کە ئەنگووری
ئیحسانە کە بیکوژێنییەوا ئاگری دووری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧١) لە تاریخی هەزار و سێ سەد و و سی و شەش کە مەشهوورە
سەفەربەر چووگرانی هات و شێوا شار و مەعموورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٢) بە تەقدیری خودا ساڵی سەفەر بەرلک کەمەشهوورە

به جارێ عالەمی شێوا وەکو وەهەنگێ بدا پوورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۳) وا لە بەر چاوم بزربوو ڕوویی یاو ئەلف و ڕێ
شەو لە خەو مەئیووس و چاو و دڵ لە صاد و بێ و ڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷٤) موسلمانان موسلمانان نەمانزانی نەمانزانی
خەزینەی دینی خۆمان دا بە جیفەی عالەمی فانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۵) ئەی سەبا ئەی مەحرەمی ڕازی دەروونی دەردی من
ئەی حەکیمی ڕەنگی زەرد و دوستی ئاهی سەردی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷٦) دڵم خەستەی فیراقی موتریبی شیرین نەوابێ زوو
تەبیبا دەستی من دامانی تو قەندە گوڵابێ زوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۷) بەیازی داستانی ئەم عەجووزە سەر بەسەرکەتنە
لە ئادەم تاکو نوون هەرچی دەنووسێ شەرحی ئەو مەتنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۸) چاپەزی دڵ لە چایی عەشق ناویی چاوو دەم کەتۆ
شەککەری عەقلی تێ فڕێدە کە خەیاڵی چا دەکەی
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن) ×۲ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(۱۷۹) گەدایی خودنمایی چی کەوای دوو لیرە بایی چی
بەنانی جۆوە چایی چی کەماڵێ بەشکەری دیزە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۸۰) موتریب بە فیداتم بەدەف و چەنگ و ڕوبابی
ڕەحمێ کە دڵم عاجز و غەمبار و فوگارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸۱) ئەوکەسە وا پرتەوی حوسنی شەوی گێڕا بە ڕۆژ
سەبرکە ئاخر دەڵێن سامۆژدە ئەی دڵ هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸۲) قەهرەمانی عیشقی تۆ ڕێی کەوتە سەر هەر مەنزلی
پاڵەوانی ماسیوا لەو مەنزیلە دەرچوو بەزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١٨٣) هەتاکوو مات و بێ دەنگی بلووری ساف و بێ ژەنگی
سپی نابێتەوە ڕەنگی بلووریشی لەسەر ناڵان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان) ×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٨٤) خەڵاتی یار ئەگەرچی عالەمی پڕ کردووە ئەمما
نەسیبی سابیری تیرە لە چاوی یارە سەوقاتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٥) عاشقی واسل لەبەر پێی یار ئەبێ کارێ بکا
خۆ بە ئەرزا دانێ تەیری نیمە بەسمەل وانەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٦) ئەگەر لەززەت بزانێ تەرکی لەززەت لەززەتەباقی
لە زانینر بێ ڕەواج و ولەززەتە گەر شەهد و شەککەرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٧) دەس بە گیرفانا ئەکا.. هەڵبەت تیفلی دڵ
بۆ شەکر گریا سەرم قوربانی ئەو گیرفانە بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٨) سابیری ئەم شیوەن و ناڵینە نیتر بەسیەتی
نەک بە جارێ عالەمی ویرانی ئەم تۆفانەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٩) ئەی خەبەردارو و تەبیبی عالەم و و دانایی ڕاز
وەی سەبەب سازی ئوموورات و و کەریمی کارساز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٠) ئەگەر چی خالیقی ڕەززاق ڕزقی کەم بەکەس نادا
وەلاکین مادەری گیتی هەتا سەر مەم بەکەس نادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩١) حوبیی دونیا عیللەتێکی قاتیل و زگماکییە
یاخودا تووشی نەبێ چی نەسلی ئادەم خاکییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٢) یاری من عیلمی مەجازو و هەم حەقیقی خوێنیە
بۆیە ئەندێشەی لەبەر هیچ عالیم و شێخێ نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٣) چاوەکەت کوێر و زبانت لاڵ و غافل کەڕەرە گوێت
وەقتی ئیحسان و و عیبادەت چونکە شەیتان فێرە پێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسور)

(١٩٤) پاوەن وو زنجیری دانم وا لە پێتدا بێ خەبەر
داتیمەن لە کلیلی مەربەندو و وەیا پابەندە پێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٥) ئیش ئەگەر بۆ پادشا بێ یەک هەوایە ڕۆژ و شەو
وەرنە بۆ سنفی گەدابێ هەوروبایە ڕۆژ و شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٦) ئەدینارم هەیە نە زۆری بازوو
خودایە عالەمی بێنێری سازوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٩٧) ئەی فرووغ و نوور بەخشی ئافتاب و کەوکەبی
سەروەری کوردو و عەجەم پاشایی ڕۆم و عارەبی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩٨) ڕەئیسی مەجلیسی عوشرەت گەلێ پشکۆی لەدڵ دانام
وتی سەیرانە با لەم بەزمە شەو.. موجەممەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٩) حەکیمن پێی وتم موشکیل لەدەستی عیللەتی دووری
نەجاتت بێ مەگەر فەسلێ کەعیدی وەسلی دڵبەربێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٠) لە شەهدی تەرکی لەززەت تەرکی لێوانت ئەگەر مردی
بە (صم بکم) ئەورادی دڵت (الله اکبر) بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

٤٨- صابری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	رەمەل			٩٢	٪٤٦.٢٣١
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٥٣	٪٥٧.٦٠٨
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	٣٣	٪٣٥.٨٦٩
		جـ	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٣.٢٦٠
		د	رەمەلی شەشی مەحزووف	٢	٪٢.١٧٣
		هـ	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١.٠٨٦
٢	هەزەج			٩٠	٪٤٥
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٧	٪٤١.١
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف	٢٣	٪٢٥.٥
		ج	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١٠	٪١١.١١
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٨	٪٨.٨٨٨
		هـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٦	٪٦.٦٦
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور	٦	٪٦.٦٦
٣	رەجەز			٩	٪٤.٥٢٢
		ا	رەجەزی هەشتی تەواو	٣	٪٣٣.٣٣٣
		ب	رەجەزی هەشتی مەخبوون	٢	٪٢٢.٢٢٢
		ج	رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٢	٪٢٢.٢٢٢
		د	رەجەزی چواری موززال	٢	٪٢٢.٢٢٢
٤	سەریع			٤	٪٢.٠١٠
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	٤	٪١٠٠
٥	موزاریع			٣	٪١.٥٠٧
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور	٢	٦٦.٦٦٦
		ب	موزاریعی چواری ئەخرەب	١	٣٣.٣٣٣
٦	موتەقاریب			١	٠.٥٠٢
		-	موتەقاریبی هەشتی تەواو	١	٪١٠٠
٧	موجتەس			١	٠.٥٠٢
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٧		٢٠	٢٠٠	

خشتەی ژمارە (٤٨) ژمارەو رێژەی کێشی شیعرەکانی صابری

٤٩- دیوانی صافی

چاپی سێیەمین

چاپخانەی کوردستان، هەولێر، ١٩٧٣
(١) وردە خالی ئێستەکەش نازێ لەسەر پەروین دەکا
چاوی بازی دائیما بازی بە ئاهووی چین دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) یار لەبەر نازی جووانی مامزە سا ڕەم دەکا
یا لە نالەی عاشقانە ڕوو لە عالەم کەم دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) دڵ لە بۆ مەحبووبە دیسان گریە وو زاری دەکا
وا لە هەردوو چاوەکانی خوێن و ئاوجاری دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) دڵی بولبول لە دەوری باخی گوڵ یاری نەکا چ بکا
لەتاوی خونچە هەردەم شیوەن و زاری نەکا چ بکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) ئەوا غەزوی غەمی بۆ غارەتی دڵ کردە یەلغارە
وەکوو هەیهاوی عارەب ساعەشیرو و عێلە هاوارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) دڵ لەبەر دەردی فیراقی یارە مەیلی مەی دەکا
گوێی لە دەنگی ساز و عوود و بەزمی نای و نەی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) چاوەکەم چاوم بە دائیم ئینتیزاری تۆ دەکا
شەو بەیادی عاریزت یادی گوڵی شەوبۆ دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) گوڵناری ڕوخت ڕەشکی بە گوڵزاری ئیرەم دا
دوو تاقی برۆت تەعنی لە میحرابی حەرەم دا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) نەگەرچی دڵ بە ڕۆژی عاریزت سووت
بەڵێ وا عادەتە بۆ عاشیقی ڕووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان) ×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠) بازی دووری وا بە تیری غەم دڵی کردم نەزار
قەت معینێکم نەبوو عەرزم بباتە کۆیی یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) نەی بایی سەبا هەستە لە حاڵم بەوە هۆشیار
شەرحی دڵی ماتەم زەدەکەی من بەرە بۆ یار

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢) کە ڕۆژی وەسلی ئاوابوو بە چاو گریان نەکەم چ بکەم
شەوی هیجرانی وا داهات کە دڵ بریان نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) تۆ دەزانی بۆچی یادی دلبەری ڕەعنا دەکەم
مەیلی بەد ئاویە بۆیێ کاری بێ پەروا دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) یاری خۆم لێ زیزە بۆیە حەز لە مەرگی نەو دەکەم
شەو کە بێ هۆشم لە تاوی وا مەزانە خەو دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) دلبەری ناز پەروەری ڕوو ئەنوەری مەهپارەکەم
ئەونیهال ئەبرۆ هیلال شیرن جەمال نازدارەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) لەبەر مەیلی مەیی عیشقی تووە یاری وەفادارم
لە تەکیە و خانەقا دەرچووم خەریکی دێر و زوننارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) حەقیتم گەر فەلەک یاران بە ئاهی دڵ بسووتێنم
جەوازە گەر زەمین یەکسەر بە خوێنی دیدە بڕشێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) حەبیبا خۆت ئەزانی بۆ لە عالەم بێ موبالاتم
لەتیفلی سینەریش و دڵ بە ئێش و سەر بە سەوداتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) لەتاوی دەردی دووری تابەکەی بێ شیوەن و ئاهم
مودارا چۆن بکەم لەم حالەدا بەم عومری کۆتاهم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) بە قامەت خەرامان بەڕوو ماهی تابان
فیدایی تۆم گەدایی تۆم عەزیزم[1]
فعولن فعولن فعولن فعولان ×٢ (موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ)
مفاعیلن مفاعیلن فعولن ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) سافی لەدەردی فیرقەتە چارەیی حالی زەحمەتە
زامی بە ئێش و ئەزیەتی دڵ مەبڕین و ئێش و ژان
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلان) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال)
(٢٢) جانا لە فیراقی تۆ پەشێواوە دڵی من
پەروانەیی شەمعی تووە سووتاوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

---

(١) ئەم هۆنراوەیە سەراپای: سەدری موتەقاریبی هەشتی تەوەوەو عەجزی هەزەجی شەشی مەحزووفە.

(٢٣) من و تۆ ئیمڕۆ ئەم شۆخە لە خۆشی یەک بەدەی کردین
لە جامی لەعلی سەرخۆش و موقیمی مەیکەدەی کردین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) وەرنە تەماشا دۆست و ئەحیببان
ئەو بێ ڕەحمیەی دیم لە موحیببان
(مفتعلاتن مفتعلاتن) ×٢ (ڕەجەزی چواری مەتوی مورەففەل)
(٢٥) غونچەیی ئەوبەهاری گوڵ دەرچو لەدەستی باخەوان
بولبولی دەردەداری دڵ زاری گەیشتە ئاسمان
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلان) ×٢ (ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال)
(٢٦) حەبیبا دڵ گەلێ بیمارە بێ تۆ
لەبەر دووری لە ڕووح بێزارە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٧) لەم ڕۆژە لە عیشقی یار سەودایی سەرێکم بوو
ئەمما بەسەبەب ئەغیار بۆ جان خەتەرێکم بوو
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٢٨) ئەو پەرچەم و ئەگریجە هەموو دوژمنی دینە
ئەو زولف و ڕووە ئافەتی سەر ڕوویی زەمینە
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٢٩) جۆ بیاری چاوەکانم ڕووی زەمینی گرتووە
بۆیە سەحرای سینەکەم سەبزەی غەممی شین کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) ئەی پرتەوی ڕەنگت بە مەسەل عەینی چرایە
وەی حەلقەیی زولفت شەبەهی دامی بەلایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٣١) سیحری دڵی ماڕووتە کە شەیدایی عوزارە
فیکری دڵی هاڕووتە کە ڕیسوایی دیارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢) بە ئەبرۆت کوژاوم دڵم پڕ زوخاوە
برینی دەروونم دوبارە کوڵاوە*
(فعولن فعولن فعولن فعولن) ×٢ (موتەقاریبی هەشتی تەواو)
(٣٣) ئەی نیگارا بەسیە با دەرگەی وەفا بکرێتەوە
تابەکەی هەر دڵ لەزیندانی جەفا بکرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

* دوای دێرینی یەکەم شیعرەکە هەمووی لەتی یەکەم موتەقاریبی ئەداوە لەتی دووەمی ڕەمەلی چواری تەواو.

(٣٤) پەرێشانییم لە حەد دەرچوو ڕەفیقان جار هەر ئەوجارە
لە دەردی دووری ئەو شۆخە دڵی زارم بە ئازارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) مەنعی ئاه و ناڵەیی من بۆچییە بێ ئیختییار
وا لە بەرزامی لە گۆشەی سینەکەم هاوارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٣٦) دەردی دووریم چەشتووە ژەهری فیراقم نۆشییە
بۆیەکە خۆشیم نەخۆشی و نەخۆشیم خۆشییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) دڵبەرا دڵ بێ قەرارە چاوەکانم گریەبارە
سینەکەم هەرداغدارە یار یەکە و غەم سەد هەزارە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٣٨) دوبارە چەرخی کە چرەفتار بەکینەی من هەڵستاوە
چ سووچی من نییە وا خووی بەدی هێشتا لەسەر ماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)× ٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) شییفتەی نووری جەمالم ماهی تابانم وەرە
ئارەزووی شەهدی ویسالم جانی جانانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) عاریزی یارم گرۆی حوسنی لە گوڵشەن بردەوە
بۆیە گوڵ خاری خەمی سەرتابەپا دەرکردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) قەددی شەنگ و وشۆخ نەگەر بێ سەروی بوستانی تووە
باخی سێ و و خۆخ نەگەر بێ نەو گوڵستانی تووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) کە زوڵفی عاریزی داگرت و ڕۆژی ڕوونی کرد ئاوە
عەجەب سیرڕێکە لەم کوفرە کە ئیمانی لەنێو داوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) لەتاوی ئاوری دووری هەمیشە سینە بوریانە
لە عیشقی چاوی مەخمووری بە دائیم دیدە گریانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) لە تاوی چاوەکەی مەستت دوچاوم پڕ لە خوێناوە
حەنایی پەنجەکەی دەستت بەخوێنم ڕەنگی هێناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) لۆمەم مەکەن ئەی یاران ئەم عیشقە بەلاێکە
لەم حاڵەتە نازانن بۆ دڵ چە جەفاێکە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)

(٤٦) من کەوا مەحرووەمی یارم پادشاهیم بۆ چییە
وا بەدەردی وی گرفتارم ژیانم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن) ×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) یاران کوژاوی نازم سەبرم لە دڵ نەماوە
عاشق بەچاوی بازم کەی ڕوو دەکا بەلاوە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٨) خودا ڕەحمێ بە حاڵم یار ئەوا بردی بەدڵمایی
لەسەر هۆش و لەتەن تاقەت لە دڵ سەبرو وشەکیبایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) ئەی موتریبی حەریفان دەست کە بە نەشمە خوانی
ئاوازی تۆیە بۆ دڵ وا دەفع ئەکا غەمانی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن) ×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٥٠) ئەمان لۆمەم مەکەن یاران منی کوشت هیجری لەیلایی
لەبەر ئەشکی دوچاوانم ڕژاوە نووری بینایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) جانا بەسە بێ مەیلی دەمێ ڕوویی وەفابێ
تا چەندە دڵی زار بە ئازار و جەفا بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن) ×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) دڵم پەژمووردەیە ئێستێ دەخیل موتریب سەدایێ بێ
لەدەست هیجرانی یارم نیو نەفەس ماوە وەفایێ بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) سەبەب چی ئەی دڵی دێوانە دووبارە پەشێواوی
لەعەقڵ و وفەهمەوە دەرچووی لەعەیب و و عارە واماوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) شادیی قەلبی حەزینم نووری چاوانم ئەتۆی
مەرهەمی زام و وبرینم دەرد و دەرمانم ئەتۆی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان) ×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٥) عەزیزێکم هەیە ئیسم و بەجیسما یووسفی سانی
هەزاری وەک زولەیخا حەپسی ئێو چاهی زەنەخدانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) نیگارا ڕوویی ڕەحمێ گەر لەسەر ئەو عەهد و پەیمانی
دڵی بێچارەکەم مەعلوولی تۆیە چی لە لوقمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن) ×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) فیدات بم ڕۆحی شیرینم هەتاکەی دڵ پەرێشانی
بەلایێ وات بەسەر هێنام چ کەس دەرمانی نازانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٨) وەکو وکوشتەی قەساب ئەی دڵ چییە وا غەرقی خوێناوی
لە گۆشەی بێ کەسی دائم لە غەمدا مات و داماوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) دەخیل ساقی وەرە وەعدەی وەفاتم
بدە جامێ بە قوربانی وەفاتم(ثانی)
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٠) دڵیشم چوو گوڵیشم چوو کە یاری گوڵعوزارم چوو
ئەما ژینم لەگەڵ خۆشی بەتاراجی نیگارم چوو(ثانی)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) ئەمان مردم عیلاجم کەن لە حەسرەت ڕوویی لەیلایی
میسالی شێخی سەنعانی لە ئایینی مەسیحایێ (ثانی)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٦٢) عەبیدانەت مەنەم کەمتەر تویی هەم سەییدو سەروەر
گەداوار هاتووم بەردەر مەدەد یا(ساکن البغداد)(سەفوەت)[1]
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٦٣) حەبیبم چوو ڕوحیشم چوو کە سەروی جوێبارم چوو
ئەما شەوقم لەگەڵ شادی بەتاڵان چوو نیگارم چوو(سەفوەت)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) چی بڵێم و چی بەیان کەم کەس بەدەردی من نەزانی
سیڕی حاڵ بۆ کێ بەیان کەم کەس بە دەردی من نەزانی(سەفوەت)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٦٥) وەرن یاران لە فیرقەت پیری ڕەندان
جیهان پڕکەین لە شین وزاروگریان(سۆزی)
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٦) خودا چ بکەم چییە چارەم بکەی چارێ بەبێ چاریم
لە چارێ بێ مەفەڕ ماوم نییە یارێ بدا یاریم(سۆزی)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) بەتیری چاوەکەی مەستی دلارامێ بریندارم
لە چینی پەرچەم و وزولفی گوڵەندامێ گرفتارم(سۆزی)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) ئەی فەلەک تاکەی وەکوو یووسف لە بەندیخانەبم
یا لە کێوو چۆل وسەحرا هەروەکوو دێوانەبم(وریا)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

---

(١) ئەم سوفوەت(صفوت) مەلا مستەفا ڕەسوولی دێلیژەیی ناسراو بە سەفوەت نییە کە خاوەنی دیوانی چاپکراوە، ئەمە مەلاعەلی (مەلاکاکە)ی کوڕە گەورەی سافییە).

٤٩- صافی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤١	٦٠,٢٩٤٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٦	٦٣,٤١٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	١٤,٦٤٣٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣	٧,٣١٧٪
		د	هەزەجی هەشتی مەقسوور	٢	٤,٨٧٨٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٤,٨٧٨٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەآسوور	١	٢,٤٣٩٪
		ز	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٢,٤٣٩٪
٢	ڕەمەل			٢١	٣٠,٨٨٢٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٧	٨٠,٩٥٢٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٩,٥٢٣٪
		جـ	ڕەمەلی هەشتی تەواو	٢	٩,٥٢٣٪
٣	ڕەجەز			٣	٤,٤١١٪
		ا	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موززال	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	ڕەجەزی چواری مورەففەل	١	٣٣,٣٣٣
٤	موزاریع			٢	٢,٩٤١٪
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	١٠٠٪
٥	موتەقاریب			١	١,٤٧٠٪
		-	موتەقاریبی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
	٥		١٣	٦٨	

خشتەی ژمارە (٤٩) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی صافی

٥٠- دیوانی عارف عورفی
ئومێد کاکەڕەش
ساغی کردۆتەوەو پێشەکی بۆ نووسیوە
چاپخانەی کامەرانی سلێمانی ١٩٨٥

(١) چ خۆشە سوبحدەم ڕوو کەینە سارا
خسووسەن وەختی گوڵ فەسلی بەهارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) نووری ماهم بوو کە کیسرا هەم مەداینی شکا
نەک مەداین هەر بە جارێ دین و ئاینی شکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) فیکری من هەرشەو کەیادی عوشرەتی پێشوو دەکا
سینە بریان چاو بەگریان تا سەحەر کووکوو دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) وەختی یارم ویستی زولفی خۆی بەڕوودا شانەکا
وا ئەزانم شێخ لەمن زووتر بەرەو مەیخانەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ئەگەر دلبەر بەدڵ ڕۆژێ وەفاکا
بەڕووی ڕاستی ئیتر تەرکی جەفاکا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦) وەهام زانی ئیتر دلبەر بەهیچ جۆرێ جەفا ناکا
خودا بیگرێ چ بەدبەختێکە هیچ مەیلی سەفا ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) ئەگەرچی من لەعومرا چووم بەساڵا
خەیاڵ ئەڕوا لەگەڵ دووچاوی کاڵا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨) چی ئەبێ تەرکی جەفاکەی سەنەما قەتعی عەزاب
بێتە سەر ڕێگەیی ئەخلاق وببێتە ئەرباب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٩) ئەگەر لوتفت ببێ ڕۆژێ بپرسی چۆنە ئازارت
ئەکەم گیانم فیدای زارت کە ناوم بێتە سەر زارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) پەرێشانە دڵم بەخوا بەدەستی داوی تەزویرت

چ فیکرێکت هەیە قوربان بفەرمووڕای و تەدبیرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) بریندارە دڵ و گیانم بەنووکی تیری موژگانت
بەسم بێ ئەم برینانەم دەخیل دەستم بەدامانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) ئەی بادی سەباهەستە بڕۆ بۆم بە وەکالەت
بۆ خزمەتی ئەو یارە عەزیزە بەدەلالەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) جەوانم وا دڵی گرتووم سەبووریت
هەتاکەی هەر بناڵم من لە دووریت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٤) دەستی ئەمەلت کورت و لقی ئەخلی تەمەع قووچ
بەم پیرییە کەوتوویتە خەیالاتی پڕوپووچ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥) گوێ گرە لەم گفتوگۆیەم ئەی گەلی بێداری کورد
تاکو حاڵی بی لە ئەوزاعی زەمان دەرباری کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) لەتاوی عەشقی ئەوجوانانە واتەرکی دیارم کرد
سەبەب ناچارییە وا کونجی خەڵوەت ئیختیارم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٧) هەوری ڕەحمەت گەرببارێنی لەجێی باران گوهەر
قەترەیێکی نارژێتە مەزرەعەی ئەهلی هونەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) برا هەر چۆنی بێ دەورانی ناپاک
بەناچاریت ئەبا ئەتخاتە ژێر خاک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩) لە کونجی سینەدێ دائم بەکوڵ ناڵەی حەزینی دڵ
بەسەرچوو موددەتی عومری نەما ئومێدی ژینی دڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) حەیفە بێ تۆ نارەزوویی چەشمەیی کەوسەر بکەم
گەریکەم دڵ موستەجابی زەریەیی ئەشتەریکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) هەتاکەی گۆشەگیری خەڵوەت و خۆم تووشی سەوداکەم
لەبازاڕی عەشقدا شۆڕشی ئەمجارە بەرپا کەم

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) تا نەڕێژی ئەشکی حەسرەت دیدەیی گریانی غەم
کەی لە حالّی زاری من حالّی ئەبن یارانی غەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) بکوژرێتم گەر بە زەهری ماری ئەرقەم
بەبێ تۆ نامەوێ من ئاوی زەمزەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤) ئەگەر دەردم بزانی دوور لەڕووی تۆ ئاه چ بەربادم
مەگەر ڕۆژی قیامەت لێت بسێنێ دادگەر دادم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) خووا ئەو زالمەی بگرێ دوچاری مەرحەلەی کردم
لە جوملەی سالحانا بووم بەناحەق چۆن تەرەی کردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) دەردی غەمی دلّدارە کەوا عاجزو پەستم
وەرنێ بە بلّندی وەکو لوتکەی ئەڤەرستم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) ئەی وەتەن ڕۆحی ڕەوانم قۆچەکەی قوربانتم
سەر لێشێواو دلّ سووتاوی دەردی بێ دەرمانتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) گەروابێ هەتاسەر لە فەلەک خێری نەبینم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) جووانی خالّ و میل ڕشتوو وەکوو مینایی بێگەردە
موقابیل عاشیقی بێچارە زۆر حەیفە کە نامەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) جووانی خالّ و میل ڕشتوو کەوتێکی ناو کەژوو هەردن
لە بۆ ڕاوی ئەمانە عاشقان سەییادی بن بەردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) هەتاکەی گێرەوەی بەحری بەلاّ بێ
بەدەس جەورو جەفاوە موبتەلا بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٢) لەبەندیخانەیی دەردوغەما تاکەی ئەزارەم کەن
دەخیل ئامان لەڕێی خوادا وەرن ئەم جارە چارەم کەن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٣) دووریەرێزن لێم ئەمێستە کۆمەلّی یارانی من

بێ سەبەب تەرکی ئەفەرموون سوحبەتی جارانی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) سەبەب نا میهرەبانی حەزرەتی جانانەیە ئیمشەو
کە شاری شۆڕشی سینەم وەکوو وێرانەیە ئیمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) هەچی ڕەنجێ کە کێشام ئاخری کارم نەدامەت بوو
تەریقەی گۆشەگیریم گرت ئەمە ڕێگەی سەلامەت بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٦) دەوامی سەر وەفا بوونم نیشانەی حەددی زاتم بوو
ئەزەر فەرمووني دلدارم لەجێی مووچەو بەراتم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) پایی بەندی کردووم زولفانی تێک ئالاوی تۆ
چۆن جگەرمی پارەکردووە تیغی تازە ساوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) هەر زەمانێ بێ تەنەمول بێتە سەردەم ناوی تۆ
دێتە بیرم پڕتەوی ئەسپی بەلاغەت تاوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) لەدووری قەددوبالاتە پەرێشان خاتر ئەمڕۆ
لەتاوی دەردی هیجرانە غولامی ساغرم ئیمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) جەوانم دیارە قووەی بازوان و وهێزی ئەبرووتە
دەس و پێم پێچراوی تاقەتاڵێکی سەری مووتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) خۆزگە ئەمزانی دڵی من بۆچی وا حەیرانتە
هەر وەکوو پەروانە دەوری شەمعی ڕووی جانانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) خودا چۆنی ئەسیرکردم بەدەس ئەو یاری دڵبەردە
هەتاکوو تیانەچووی خێراکە لەم دڵبەرە دەس بەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) سەد لەسەد بەحسی شەوی هیجران بکەم هێشتاکەمە
چی بکەم بەخوا سەراپا گشتی هەر دەردو وغەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) ئەی برادەر تێبگە ئەسبابی شین و وزارمە
تەعنەیی ناحەققی ناحەز موجیبی ئازارمە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) وەهام زانی لە پێشا عاشیقی کارێکی ئاسانە
چ ئاسانێ ملم بشکێ چوزانم قاتیلی جانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) مەیالوزێتە زولفت مەیخەرە بەردانەیی شانە
بەشکڵی ئێستەکەی جوانە کەوا پەخشانی سەرشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) ئەی یاری عەزیزم مەبە غافڵ لەزەمانە
مەعلومە زەمانە گەلێ بێ عەهدو ئەمانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٨) دڵم سووتا لە عەشقی ئەو کەوا زەردەی کەمەرچینە
سەری زولفی هەتا بەرپێ لەسەر یەک چین لەسەرچینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) بروسکەی هەوری هیجرانە سوتانی خانەیی سینە
کڵوکۆی دامرا سەرتا بەخواری تاکو بن چینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) حەقمە دائیم گەر بناڵم من بە ئاه و دەردەوە
دابڕێژم ئەشکی حەسرەت بەم هەناسەی سەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) دیسان برینی کۆنی جگەرمە کولاّیەوە
ئەی چەرخی دوون لە سایەتەوە کێ حەسایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) خۆزگە سەد خۆزگەم بەوەی مەیلی بە دلداری نییە
ئەو کەسەی یاری نەبێ مەعلومە نازاری نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) لە گشت لایێکی دنیادا هەرایە
بە وێنەی شینی دەشتی کەربەلایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) دەورەوای هێناوە ئیمرۆ شەمعی دیوان پارەیە
ئەشئە بەخشی خاتری بەزمی حەریفان پارەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) سەبا هەستە درەنگە نامەیەک لەم پیری غەمبارە
بڕۆ تەقدیم بکە بۆ خزمەتی ئەو شۆخی نازدارە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) ساحیبا، ڕێکەوتە بۆ بەندە هەڵێکی نادرە
ئەم دو سێ نەزمەم لەلاتان گەڕێنێ خاترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) چ ڕووی داوە لەمن فیکرم هەمیشە مات و خامۆشە
ئەبێ تەشویشی ڕووی دابێ کەوا ئەم هۆشە بێ هۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) ڕجایە ئەم دوسێ شیعرەم بەدڵ زۆرباش تەماشاکە
ئەگەر مەقبوولی تەبعت بێ بە جان و دیدە سەوداکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) برادەر ڕوو لە دەرگاهی خووا کە
خوداوەندێ کەوا تەنها ووتاکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٠) یارو دەسبەرداری لێی کارێکی خەیلی موشکیلە
ئەی برادەر تا بفەرمووی وەعزی واعیز باتیلە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) هەتاکەی گێرەوەی بەحری گوناهـ بم توخووا بەس بێ
سەگی دەرگاهی خۆتم ئەی ڕەئیسی ئەنبیا بەس بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) مەکەباوەڕ بەوەی پیشەی هەمیشە چەوت و دوو ڕووبێ
بەزاهیر ئەولیای وەخت و لە باتیندا وەکوو جووبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) کەسێ داری نەژادی قیمەتی وەک دوڕڕوگەوهەربێ
نەوەی ئەو گەوهەرەش تێراوی ئاوی حەوزی کەوسەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) دڵ چارەیی چی بێ کە لە ناو بەحری ستەم بێ
دووچاری جەفای جەیشی غەم و قەهرو ئەلەم بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) حاجی.. لەلاتان قەدرو قیمەت پارەبێ
پێش ئەوەی لێی تیر بخۆی یاخوا جگەرتان پارەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) لەمەولاوە مەگەر باری قەزابێ
دڵی من مویتەلای جەورو جەفابێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٦٧) دڵی بێچارەکەم شایەد بەغافڵ دەسخەرۆی تۆ بێ
دەری بکەم شەرتە نەیهێڵم لەسەر ئەخلاق و خووی تۆبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) دڵاپێم خۆشە قوربانی قەدوباڵای نیگارێ بێ
لە سایەی ئەو نیگارە تا لە جوملەی بەختیاری بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) برادەر عەشقبازیی و سەبووری گەرچی زەحمەت بێ
ئەبێ عاشق لەڕێگەی عەشقەوە دائیم بەهیممەت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) تاکو کەی بێ دڵی من مەیلی بەدیداری توبێ
پایی بەندی قەفەس و مورغی گرفتاری توبێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧١) دڵێ دائیم خەیاڵی سەرجەمی هەر ڕوویی لەیلابێ
بەناچاری وەکوو مەجنوون ئەبێ هەرشێت و شەیدابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) ئاه لەدەس جەوری فەلەک ئای وای لە چەرخی چەنبەری
داد لە زوڵمی بێ شوماری وەی لە حوکمی بەربەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٣) دەمێکە موبتەلایە دڵ بە حەڵقەی داووزنجیرێ
ڕەفیقان هیممەتێ نامەردە بۆم کەن ڕاوو تەدبیرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) هەموو ڕۆژم لەتاو ئێشی برینێ
لەکونجی سینەدێ ناڵەی حەزینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٥) برام گوێ بگرە لەم پەندەم کە لەم پەندانە تێبین کەی
ئیتر با مووددەتێکیش چی ئەبێ بەحسی وەفاو دین کەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) ئەگەر ئەو نووری ئیمانەم لە خەو وەقتی سەحەر هەڵسێ
فیدای خاکی بەری پێی کەم دڵ و گیان و سەرم هەرسێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٧) ئەی ڕەفیقان هیممەتێ بۆ دەردی سینەم مەرهەمێ
تاکو کەی تەنها لە کونجی حەسرەتا بم هەمدەمێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) هەمووشەو سەرلەنوێ بۆم دێ بەڵایێ

لەهەر لایێ بەلاێی لابەلایێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۷۹) لەلای کێ عەرزی شەکوا کەم چ دانایێ چ زانایێ
لە داخانا لە سینەمدا نەما حەرفێ ئەلیف بایێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۰) فەلەک گەر بیدەیێ بۆ موددەتێ مەنموورت ئەکا ڕۆژێ
نەبینی زۆری پێ ناچێ لەپڕ مەنفوورت ئەکا ڕۆژێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۱) سەحەر هەستام لەخەو بیستم کە ئیمرۆ ڕۆژی نەورۆزە
شیعاری کوردە لای یەکتر بڕۆن بۆ جەژنە پیرۆزە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۲) دوێ شەو لەخەوا دیم سەنەمێ نازک و نازدار
شیرین دەهەنێ غونچە لەبێ وەک گوڵی گوڵزار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۸۳) بەسەر هەڵسە وەرەکایە ئیتر تێکۆشە بۆ هۆزت
بپارێزە لە گورگی بێ ڕەزا ماڵاتی ناو کۆزت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸٤) تاکو کەی ڕسوا ببێ ئەی کوردی بێچارەو هەژار
دەستە ئەژنۆ دابنیشێ دەردەدارو ولێوەبار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۸۵) لە یارانی سەلاحا بەختی بێچارەم بەجێ ماوە
لقی نەگبەت لەسەر پۆپەی درەختی عومری پێچاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸٦) دەمێ بوو شێت و شەیدای بولبولێ بووم
شەوو ڕۆژ عاشقی ڕوویی گوڵێ بووم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۸۷) بریندارم بەشمشێری برۆی شۆخێکی نازدارێ
چ نازدارێکی غەددارێ خووایا بەردی لێ بارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۸) هەر خەیاڵێکم بەسەد جەیشی جەفا پاماڵ ئەبێ
گەرببینم نۆبەتی دیداری دڵ خۆش حاڵ ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۹) هەرچەندە کە پۆشیومە بەرووبەرگی گوناهی
چاوم هەمو ئەوقاتی لەڕێی عەفوە ئیلاهی

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٠) بۆچ ئیتر نەگریم لەداخا من شەووڕۆژ زار زار
بۆ دڵەی پڕ حەسرەت و و دوورکەوتوویی یار و دیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٥٠- عارف عورفی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٦٣	٪٧٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٤١	٪٦٥,٠٧٩
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٨	٪١٢,٦٩٨
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	٪١١,١١١
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٤	٪٦,٣٤٩
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٣,١٧٤
٢	ڕەمەل	و	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١	٪١,٥٨٧
				٢٧	٪٣٠
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٢	٪٨١,٤٨١
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣	٪١١,١١١
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٣,٧٠٣
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	٣,٧٠٣
	٢		١٠	٩٠	

خشتەی ژمارە (٥٠) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی عارف عورفی

٥١-دیوانی عەونی
چاپخانەی وەزارەتی پەروەردە، هەولێر، ١٩٩٧

(١) لەدووری تۆ دڵی زارم ئەگەر زاری نەکا چ بکا
لەچاوان خوێن وەکو ودیجلەو فورات جاری نەکا چ بکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) چەندە خۆشە دڵ لەڕابردوویی من تۆ یاد دەکا
داستانێکە کە باسی شیرین و فەرهاد دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) بە گریان قەت نەشۆرا وێنەکەت هەرگیز لەچاومدا
دڵۆپێک کەم نەبوو یادت لە دڵ شووشەی شکاومدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) لەگەڵ پیری موغان دوێنێ لەڕێدا
بەسەد پەیمانە پەیمانم گرێ دا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥) خونچە لێوی کردەوە وەک پێکەنی ئابڕووی تکا
چەند دڵۆپێک شەونمی شەرمی بەسەر ڕوودا تکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) نەخۆشیی چاوەکانت هاتە چاوم دەردوژانی گرت
لەچاوی تۆ بە دووربێ چاوەکانی من کەتانی گرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) چەند بەدەنگی خۆشەوە گۆرانی بێژت و جێی گرت
چەندی مەیگێڕ فەرموو فەرمووی کرد و گوێی پێ لێ نەگرت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) دوێنێ کە بە تەنیا بە چەمەندا گوزەرم کرد
سەیری گوڵ و ڕەیحان و گوڵی نەیلوفەرم کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩) کە من هۆگر بەتۆ بووم تازە بۆچی دڵبەرێکی تر
دەرم کەی لێرە ناڕۆم ناچمە کووچەو دەرێکی تر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) عەقڵی دا بەر شەق کەرووی کردە دڵم سوڵتانی عەشق
ئیختیارم پێ نەما وەک چوومە ژێر فەرمانی عەشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١١) دڵم بەندە بەتای زوڵفی نیگارێک
سەرم گێژە بەسەودای شەم عوزارێک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢)بەیادی بەژن و باڵات تاکوکەی دڵخوازی باڵایم
بەبێ تاوان وەکوو یوسف لەزیندانی زولەیخا بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) وەرە مەیگێڕ ئەتۆ بۆم تێکە کەم کەم
مەزەی مەستی منە ماچێکی دەم دەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) هەڵی کرد ئاه و ناڵەی بەربەیانم
سەری کرد خوێنی ناڵی چاوەکانم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) لەگوڵزارا لەگەڵ بولبول هەڤاڵم
بەرۆژو شەو خەریکی ناڵە ناڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) لە شوێنی چی دەچی ئەی دڵ خەیاڵت خاوە دەیزانم
ئەوەی تۆ بۆی خەریکی ئەو لە تۆ تۆراوە دەیزانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی شەشی تەواو)
(١٧) جاری جاران پرچ و زوڵفی دڵبەران
وەک حەشارگەو لانەیەک بوون بۆ دڵان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٨) یادی تۆ هەر وەکو جۆلانە دڵی خستە هەژان
زام وناسۆری دەروونم کتوپڕ هاتنە ژان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٩) ڕێی خەتا مەگرە دڵم ڕوو بکە چین
گەر دەزانی لەمەبەست بۆچی دەچین
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٠) چاوی تۆیە کە منی کردووە بەرگەشتە لەژین
لەیەکەم ڕۆژەوە دیم بوومەتە مەیخانە نشین
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢١) یاری من نازداری من خونچەیی گوڵزاری من
خونچەیی گوڵزاری من یاری من نازداری من
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی چواری مەتوی)
(٢٢) لەم کولبەیی ئەحزانە عەشقی سەنەمێکم بوو

لەم چۆل و بیابانە باخی ئیرەمێکم بوو
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۲۳) دڵبەری شۆخ و نیگارم کە بەیەک غەمزەیی چاو
هەست و هۆش و دڵ و دینی کە ڕفاندم لەنکاو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۲٤) گەلاوێژ کاتی هەڵهات نیوەشەو بوو
کەچاوی مەستی ئەو شۆخە لەخەوبوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٥) دڵ لە بەینی تەلعەتی ڕوو و زولفەکەی دەبجوورتە
گاهێ مەیلی شەو دەکات و گاهی مەیلی نوورتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦) جووانی و شۆخی وەک تاقی کراوە
کراسێکە بە باڵای تۆ براوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۷) چیم لە جامی مەیە من چاوی خومارم گەرەکە
بۆ مەزە ماچی دەم و لەنجەیی یارم گەرەکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۲۸) بەخوێنی دڵ کە نووسیم بۆ لایی نیگارم نامە
انی رایت دهرا من هجرک القیامە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۲۹) زولفی پەخشان کرد لەڕووی دڵبەر چ داوی نایەوە
لەم هەرێمە هەر دڵێک ئاوارە بوو پێچایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰) ئەم چیهرە گوڵە سەروە قەدەی لالە جەماڵە
چاوبازە کەمەر مامزە شیرین خەت و خاڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۱) ئەی کچی کورد ڕووت بە وێنەی گوڵ گەشە
شۆخ و شەنگ باڵات کە سەروی سەرکەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳۲) بەهیوای هاتنت شەو تا بەیانی
بەچاوی مەستی تۆ چاوم لەڕێیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۳) یاری من سەرووقەدە ڕووی گوڵە لێو قورمزییە
چاوی باز لەنجەکەوە ڕەوت و ڕەوی مامزییە

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۳٤) هات فەسلی گوڵان بولبولی دێوانە لەکوێیە
شەو ڕۆیی ئەدی عاشقی پەروانە لە کوێیە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٥) سەرو لافی قەدی تۆی کەوتە سەری
ڕاستی قەددی چەماو قوربەسەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۳٦) لەکێ پرسم بڵێم دوێ شەو خەوم دی
چییە واتای لەخەو ماهی نەوم دی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۷) تکا کارم لە تۆ مەیگێڕ نەکەی شادیم بەبەر بادەی
خەمی ئێستا و لەمەوپێشم دەبێ ئیمشۆکە بەربادەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۸) قوربانە وەرە ئەم جەژنە قوربانە ئەگەرچی
ئەم زەحمەت و ئازارو جەفادانە لەسەرچی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۹) پەری پەیکەر جوانی خونچە زارێ
نیگاری شۆخ و شەنگی چاو خومارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٠) خوماری چاو خومارێکم هەزاران واخومارێتی
ئەسیری زولفی یارێکم هەموو عالەم شکارێتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) ئەوی کەس بێ فەلەک دایم لەخوێنی خۆی دەگەوزێنێ
کە پەنجەی شێری ئەگبەت هات ڕەگی ئاساری دەردێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) نیگاری بێ وەفاو دڵڕەق دڵم تاکەی دەڕەنجێنێ
کە من دێم بۆ تەماشا ئەو دەمە زولفت دەشێوێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) گەزەندەم بوو لەدڵداری بە گەنجی دڵ دەڕەنجێنێ
نەکا ڕۆژێ لەناکاو کارەساتێکی بخولقێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) دڵ لەمن تۆراوە دیسان هەمدەمی یاری دەوێ
ئارەزووی گەشت و وگوزارە باخ و گوڵزاری دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٤٥) دو دەستم هەردوو گیراون بەزولف و گەردەنی ساقی
پیالە وەرگرم کامیان بەرەللا کەم لەلام شەرمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) سەرگوزشتەی کەربەلاو قەتلی شەهید
لەعنەت و عاری بەجێ هێشت بۆ یەزید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤٧) مەگەر لاوانی کورد وابوون بەمەنسوور
لەسەر لەفزی (انا الحق) چوونە سەردار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) ئەسلەحەی جەنگی دەبەستم پاسی کوردستان دەکەم
قەتل و عامی حاکمانی تورکیا و ئێران دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) خواست و وگەرەکم بوو کە ببینم لە حەیاتم
ئازادی یو رزگاری گەل و خاکی ولاتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٠) دوژمنی بەدکاری من هەرچی بکەی لێت ناگرم
پێت دەڵێم من تاکو ئێستا ماوم و وقەت نامرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) بەختیاری دوو جیهان تەنیا بە کۆشش کردنە
هەر کەسێکی کۆڵ نەدەر بێ رووی بەرەو سەرکەوتنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) تکاکارم تکا کاری بفەرموو
لەلای شۆخی پەری ڕوخساری مەهڕوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) هەر کەسێکی دژ بە گەل یان نیشتمان جوولایەوە
کۆچی کرد ڕۆیی لەمێژوو ڕووڕەشی بۆمایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) هەر لە ڕێبازی خەباتا پیری ئیرشادم دەوێ
من گەلێکی سەربەخۆ و سەربەست و ئازادم دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) نەوتی خۆمانە گڕی گرتووە دەم دەسووتێنێ
ئاوی خابوور و فورات هاتووە دەم خنکێنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٦) ئافرەتێکم لە خەوادی کزو ڕەنگ زەردو نەخۆش

پەست و دڵگیر بو کەفرمێسکی دەڕشت زۆر بەپەرۆش
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٥٧) لەم جیهانە دڵ پەشێوو چاو بەگریان هەرمنم
دەربەدەر ئاوارە بێ کەس خانەوێران هەر منم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ڕووی سپی کاغەز بەنووکی خامە بۆ ڕەش هەڵگەڕا
دوو زەمانی هاتە کارو نامە سەربەرگی دڕا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) گوێ لەنەی بگرە کە نەیژەن فوو دەکا
ڕاست دەبێژێ باسی ڕابردوو دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٠) لە گوڵزاری ئەمەل خونچەی نەپشکووتوو کە پشکۆکا
دەبێ هەرکەس وەکو بولبول لەگوڵشەن لانەبۆ خۆ کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) بەدڕەوشتی و ناجوانمە ردی چ زووساندی ڕەواج
گەر لە بۆنانیش نەبێ هەر باوەڕووکردن لە ساج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٢) گوێم لەڕادیۆ گرتبوو تا هەست بکەم دەنگێکی خۆش
خستیە بەر گوێم کتوپڕ دەنگی پڕ سۆزو پەرۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٣) بەر لەخۆر کەوتن بەیانی چوومە باغ
تاوەکوو بولبول بدەم زاخی دەماغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٤) هەرچی کردی لەگەڵ ئێمە بەنەزانی بو فەلەک
دەستی بەستم منی دا دەست عەجەم و تورک و وەلەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٥) خودایە تۆ دروستت کرد سروشتم
لەخوانی نیعمەتی تۆ پێگەیشتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٦) ئەگەر من تاجی پاشایی لەسەرکەم
وەیاخود بەرگی دەروێشی لەبەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٧) نیسبەتی گەرمی ئەتۆم تێکەڵ بەسۆزی دڵ دەکەم
گەر بە گریەم هەر بەلافاوێک جیهان کاوڵ دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٨) ئێستە من پیر بووم و شوێن دلداری لاوی ناکەوم
ڕێ سەرەو هەورازە بۆ خۆم نێ دەگەم سەرناکەوم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) برایان ئاشنایان دۆست ویاران
دەناڵێنم وەکو هەوری بەهاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٠) فەلەک پابەندی کردم هەم شکاری ناکەسی کردم
مەحەبەت غەدری لێ کردم دوچاری ناکەسی کردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧١) لەژێر باری خەمت ئەی سەرووقامەت قامەتم نوونە
لەسەرسا سایەیی سەروی قەدت بۆچی لەکەم بوونە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) ئاشنایێکم هەبێ لەم عالەمە تەنیا غەمە
ماڵی ئاوابێ وەفاداری وەها ئەمڕۆ کەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٣) بەتوندی پێ مەنێ سەرخاک و ئەندامی نێگارێکە
نەکەی پێیدا بڕۆی چونکە لەجەستەی چەند هەزارێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) ئەو دەمەی دڵ بیروبادی پەرچەم و ڕوخسار دەکا
ڕێی خەتا دەگرێ دەچێ بۆ چین لەعەنبەر بار دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) زولفی پەخشان کرد لە ڕووی دلبەر چ داوی نایەوە
لەم هەرێمە هەر دڵێک ئاوارەبوو پێچایەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦)با دەری کەین ئەهرەمەن شەڕخوازی دووربخرێتەوە
با فریشتەی ئاشتیمان پێشوازی لێ بکرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) پشت بەکێ بەستم کە بڕواییم بە هیچ لایێ نییە
گوێ لەچی بگرم کە دەنگی من لە هیچ نایێ نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) هەموو سۆزی دەروون هەست و ئەڤینە
دلی دلدار کە کوورەی ئاگرینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٩) ئەگریجە ووپەشمینە لەسەر کولمە کەلاچێ
ڕۆم و عەجەم و عوربە هەمووی قیمەتی ماچێ

(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) قەدو بالایی شۆخت بێ بەلایێ
کەسێک گەر وانەبێژێ بەریەلایێ
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨١) وەرە مەیگێڕ لەمەی ڕەنگ ئەرخەوانی
بەیادی ڕۆژی لاوێتی و جوانی
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٢) لەپێناو خۆشەویستی و میهرەبانی
دلم دابوو سەریشم نایە بانی
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٣) سەری هەڵداوە شێوەی بێ وەفایی
ئەما لای کەس نیشانەی ئاشنایی
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٤) دڵ بەئازارە هەمیشە کەدەکا دادو بڕۆی
خەمی یاری بەهەزار خستووەتە سەرخەمی خۆی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٥) لەبۆ قوربانی تۆ ئامادەمە هەر کاتێ کاتم بێ
بەمەرجێ کاتێ هاتی بمکوژی بەڵگەی خەڵاتم بێ
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) مانگی تازە دەرکەوێ وێنەی هیلالێکی دەوێ
گەر تەمەن دوو حەفتەبوو ئەوسا کەماڵێکی دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) ئەی کەمانژەن لێدە ئاوازی (نەوا)
بێژە (راست)تا دێتە سەر(شۆر)و(سەبا)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٨٨) خانمی مەی گێڕ وەرە بۆم تێکەوە
ڕێگە دوورو زۆر بەترسە ڕێم کەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٨٩) ئەمڕۆ ڕۆژێکە کەوا تێپەڕ دەبێ ڕۆژی چلەی
چونکە هەر لەم ڕۆژەدا وەستا لە لێدان ئەو دڵەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٠) ئەگەر ڕاستیت دەوێ مێژوو درۆیە
هەموو ڕووداوورابردوو درۆیە
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩١) وەرە ئەی بولبولەکەی خۆش خوانم

هۆگری خونچە گوڵی باخانم
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٢) نەورۆزی ساڵی تازە جەژنی بەهارە ئیمڕۆ
دەنگی بلوور لەدێیە یان نەی لەشارە ئیمڕۆ
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٣) ئارایشی خۆی داوە چەمەن وەرزی بەهارە
بووکی گوڵە ئامادەیە دامادی هوزارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٤) وەرن ئەی شۆڕشگێڕانی فەلەستین
لەپێناو چارەنووس کۆڕێ ببەستین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٥) ئەی برادەر خۆت دەزانی بێگومان
سەرگوزشتەی مارو مامەی باخەوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٩٦) بەقەد شمشادی بوستانە بەڕوو باغ و گوڵستانە
بە لێو کەوسەر بەچاوساقی بە وێنە حوورو غیلمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٧) وەکو قومری لەباخ و جۆیی باران
لە بۆ سەروی قەدی شاهی نیگاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٨) بەڵێن وابوو شەوێک بێی بۆ ژووانم
بپرسی حاڵ و ئەحواڵی ژیانم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٩) لە ڕێی دڵداریا ژینم بەبا ڕۆیی بەنامرادی
لە شوێن یارا وەکوو شێت کەوتمە دەشت و کەژو و وادی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٠) وا چرای کولمەی بەعەزمی سووتنی دڵ شوعلەدا
چۆن وەکوو پەروانە سووتێم ڕووبەڕوویی لالەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠١) ئەگەر دەردی دڵی خۆم هەڵبڕێژم
دەزانم زۆر خەم و ئازار دەچێژم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) لەمن دڵگیرە دڵدارم لەسەرچی
ڕەوای بینیوە ئازارم لەسەرچی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۱۰۳) بەچاوی مەستی تۆ سەرخۆش و مەستم
لەسەرخۆشی دەبزوێ بیرو هەستم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰٤) لەبەر هەڵمی هەناسەم ڕووت لەمژما
کە ڕۆژی من لەژێر دەسرۆک و قژما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰٥) گوڵێکم دیت لە تافی نەوجەوانی
لەسەر تەختی بەهاری شادمانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰٦) لەخەوما چاوەکەی کاڵت لەخەوما
وەکوو بەختی ڕەشی من هەر لەخەوما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰۷) ئەمە پەندێکە نرخی زۆر گرانە
گەلێ سوودی هەیە چاکی بزانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰۸) هەڵی کرد ئاه و ناڵەی بەربەیانم
سەری کرد جۆگە خوێنی چاوەکانم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۰۹) چەهچەهەی بولبول لەناو باخی گوڵان
شۆڕشێکی خستەناو خاوەن دڵان
فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۱۱۰) کەمن پرسیم لەیاری نازەنینم
گوتم تۆ کێی گوتی من خاتوو زینم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۱) گوڵ و لالە لەباخ و جۆیە باران
بەشەونم مەست دەبن وەرزی بەهاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۲) لەمەیگێڕ بگرە بگرەی جامی مەی بێ
لە نەیژەن دەنگی سازو عوودو نەی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۳) قژی کاڵی لە دەوری گوڵشەنی ڕوو
پەریشان بوو وەکو وسەربازی هیندوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱٤) گوتی زولفم، گوتم: داوی بەلایە
گوتی: ئەبرۆم، گوتم: تیغی فەنایە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۵) لەلانەی شێتی پرسیم کوانی خێوی؟
کە دەنگی هات گوتی ڕایکردە کێوی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۱٦) شەوە تاریکە سەختە ڕێی خەباتم
کە من دووچاری ڕێی هات و نەهاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۷) بە پەیکانی موژەی ئەنگاو تراوم
ڕەوی کرد دڵ لەلانەم دابڕاوم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۸) بەیانی دا لەناو باخی بەیانی
بەیان دەکرێ وەرن نرخی بەیانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۱۹) منیش هاتم سەرم هێنا لەرێدا
لە بۆ سەرخاکی ژێر پێی تۆم فڕێ دا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲۰) گوتی: عوودو کەمانت بێ گوتم: نەی
گوتی: جامی شەرابت بێ گوتم : مەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲۱) نەسەرخۆشی مەی و ویسکی و شەرابم
نە گوێدێری نەی و چەنگ و ڕەبابم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲۲) لەسەرچلدا کە گوڵ شۆخ و قەشەنگە
لە شوێن خۆیدا کە بەرد قورس و بەسەنگە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲۳) بەڵێنی داوە یاری نازەنینم
لەکاتی مەرگ کە بێتەسەر سەرینم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲٤) لەڕاکردن وەکو ئاسک بە بازی
لەنێچیر گرتنا شاهێن و بازی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲٥) بەهاران بولبولی ئەو خونچە زارەم
لەهاوین قومری ئەو باڵا چنارەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۲٦) بنەوشەم دیت کزو وداماوو خەمبار

گوڵم دیت شادو ڕووگەش دەم بە خەندە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٧) دڵەی ئاسک لەترسی چاوی بازی
لەڕاکردن تەماشای ڕەوت و بازی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٨) کزەی بادی سەبا ئیمشەو بەیانی
لە گوڵزارا کەموژدەی خۆشی هانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٩) ماوەییێکی زۆرە بۆ یەک تاکە گوڵ
پشکنیم باخ و وگوڵستان چل بە چل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٣٠) سەیرە لام کوردێک ببێژم بێ خەمە
خان و مانە خوڕڕەمە خاتر جەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٣١) دەمێک بۆ خۆت دەمێک بۆ خوا بکۆشە
کە هەردەم دەم وەکوویەک بۆ تو خۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٢) لەدەست ئەم چەرخە زانا زۆر کەسادن
هەمیشە دیل و پەست و نامرادن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٣) کەشادی هات لەلام ئاشارەزابوو
لەناچاری لە گۆشەی دڵ خزابوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٤) لەگەڵ خەم ئاشنا بی و گۆشەگیربی
لەشادی دوور لەخۆشی پەست و زویربی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٥) بەرەنجی خۆت پەیاکە نانە جۆیێ
گەلێ خۆشتر لەچێشت و نانی دوونان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٦) بەهیوای گەر لەژیندا بەختەوەربی
لە گوێت بگرە کوڕی لاو پەندی پیران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٣٧) عەونی واپیربووە بێ یاوەرو یار ماوەتەوە
ئاشنایان هەموو ڕۆیشتن و کەس نایەتەوە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(١٣٨) من كە کوردم کەی لە ئازادی وەها بێ بەشکرام
ئەو دەمەی ماف بەشکراو ئەو ڕۆژە بوو من بەشکرام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٩) هەرکەسێ خولیای سواری کەوتە سەر ئاوزینگ وزین
ئەسپی خۆی با تاوبدات و بێتە مەیدانی بەزین
(١٤٠) گەر قەلەم بۆ گەل ئەنووسێ خۆی ئەکاتە ڕابەری
خوایە هەردوودەستی بشکێن کوێر بێ چاوی نووسەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤١) گوڵ کەبایی بوو بە شۆخی و ڕەنگ و ڕوو زوو هەڵوەری
دەستە دەستە کەوتە بازاڕ کەس بە پوولێ نەیکڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) شەرتە کردوومە ئەمن قەت شوکری ئاچاری نەکەم
هەوڵە دەم گیروگرفتێک بێتە ڕێم چاری بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٣) بەختیاریم گەرەکە بۆ گەلەکەم وێڵی ئەوم
واخەریکم بەشوێنیا دەگەڕێم ڕۆژووشەوم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤٤) ڕۆژی حەشرە شەرمەزارم ڕووم نییەسەر هەڵبڕم
دەنکە جۆیێ چاکە شک نابەم پەنا بۆ کوێ بەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٥)هێندە بەدکارە فەلەک بۆیە لە ئەوبێ ئەمەلم
جارها ئاگری بەرداوەتە خەرمان و خەلم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤٦) لە گوڵشەن چەهچەهەی بولبول دەزانێ شینی گوڵ ناکا
گوڵیش هەر پێکەنینی دێت و گوێ بۆ دەنگی شل ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) هەموو دەردێک کە دەرمانی هەیە غەیری برا مردن
کەناسۆری دڵە قەت ناکرێ چاری هەتا مردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٨) چرام ناوێ وەکو وپەروانەتا باڵم بسووتێنێ
گەرەکمە ئەو لەتاریکی شەوا خۆی دابگیرسێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٩) دەبا چاو هەر بڕێژێ تاکو خوێن وەک لالە دەڕوێنێ
هەتا بەربەستی ئەم دەربەندە بەم لافاوە دەشکێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٥٠) بەچەندان دڵبەرانی شۆخ و شەنگ ڕۆژانی لاوێنی
یەکێکی نەیتوانی تۆزی هەستی دڵ بجوولێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥١) ڕۆژگار خۆی بەدخووە هەر حەز لەدڵگیری دەکا
(درۆیە) یادی میهرەبانی و ناقڵی و ژیری دەکا
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٢) گەر ژیان ماوەم بدات ئەی پیری من پەیمان دەکەم
ببمە کۆیلە بۆ خەرابات خزمەتی ڕەندان دەکەم
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٣) مژدە بدەن بە یاران بادی سەبا لە ڕێیە
هودهودی خۆش خەبەرهات نامەی ویسالی پێیە
مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٥٤) هێزی تاریکی شکاو شەوخۆرهەڵات
دژ نەوەستێ کەس بەرامبەر خۆرهەڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٥٥) ئەوانەی شۆخ و شەنگ و دڵڕفێنن
هەموویان سەرکەش و پەیمان شکێنن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٦) مەیلی گوڵ ناکەم و زووهەڵدەوەرێ
بۆ هەموو دەنگی کەبێت گوێ دەگرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥٧) وەڵامی دایە گوڵ ڕۆژێکە یان دوو
ژیانی تاڵمان هاکا بەسەرچوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٨) من گوڵێکم لەچیمەن بۆن خۆشم
ماچی لێوم بەگران دەفرۆشم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٩) من خوماری چاوی مەستی دڵبەرێکم مووقەدە
شێخی سەنعانیش زەمانێ بوو بە کۆیلەی مەیکەدە
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٠) تەرکی شیعرو نەدەبم کردووە بۆ بێ ئەدەبی
کەسبی مادده شەرەفی چی هەیە بۆ موکتەسیبی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦١) هوزارێکم لە باخی کوردەواری
بەهار ڕۆیی گوڵی هیوا نەپشکووت

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦٢) کردەوەی چاکت ئەگەر بوویێ لەمەرگ ترست نەبێ
ئەو کەسانەی کردەوەی چاکیان بووە قەت نامرن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٣) من لەگەڵ هێزو توانام دەست لە ئەژنۆ ناگرم
خاوەنی مافی رەوامە دەستی لێ هەڵناگرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٤) شیعرەکانم وەک شعوورم کرد بڵاو
ئێستە چەند راویان دەکەم ناکەونەداو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٦٥) ماوەیەک پشتگوێ خرابوو تیغی ژەنگاوی خەیاڵ
بۆ جەلا ئێستاکە سەقل و مشت وماڵێکی دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٦) من بە ئاواتم لە لوتکەی کێوی هیوا سەرکەوم
پێی شکاندم رۆژگار هەرگیز خەیاڵی وانەکەی
(١٦٧) گەر هەموو تاوانێ وەک مەی ئادەمی سەرخۆش دەکرد
لەم جیهانە نەتدەدیت تەنیا کەسێ سەرخۆش نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٨) دڵبەری شۆخم لەگەڵ من خوایە مەیلی کەم نەبێ
شادمان و بەختەوەربێ تووشی دەردوخەم نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٩) نیگارم عیشوەبازو وسەرکەش و و بێ رەحم و بێ دینە
لەلای ئەو خوێن رژاندن بەدخویی ئاداب و ئایینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٠) ئافەرین بۆ ئەو گوڵەی گوڵ یاد دەکا
ئەو گوڵە درێژەی ژیان دڵ شاد دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٧١) ئەگەر دڵبەر بەچاوی مەستی خوێنا توانی من مەست کا
بەڵێن بێ تاکو ماوم هۆگری وێسکی و شەراب نابم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٢) تف لەوەی نانی هەیە مەیلی بەدوو دوونان دەکا
تف لەوەی خوانی هەیە خولیایی بەزمی خان دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٣) کۆمەڵەی مافی مرۆڤ و و دادگای دادی گەلان

بۆ گەلان سوودیان نییە تەنیا کەهۆی دەردوو بەڵان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧٤) موغەننی دەی مەقامێ بێژە بەیتێکی کەمالی بێ
لەزەت زۆرتر دەگەینێ گەر.. مالی بێ جەمالی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٥١- عەونی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٩٣	٪٥٣,٤٤
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	٥١	٪٥٤,٨٣
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٧	٪٢٩,٠٣
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٨	٪٩,٦٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٦,٤٣
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٩,٠٧
٢	ڕەمەل			٧٦	٪٤٣,٦٧
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣٩	٪٤٧,٣٦
		ب	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٩	٪١٦,٨٤
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٧	٪٩,٢١
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٧	٪٩,٢١
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٥	٪٦,٥٧
		و	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٣,٩٤
		ز	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١,٣١
		ح	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪١١,٨٤
		ط	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١١,٨٤
٣	موزاریع			٤	٪٢,٢٩
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٤	٪١٠٠
٤	بەسیت			١	٪٠,٥٧٤
		-	بەسیتی چواری مەتوی	١	٪١٠٠
	٤		١٦	١٧٤	

خشتەی ژمارە (٥١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی عەونی

٥٢- دیوانی فانی (مەمەند ئاغا)
بەرگی یەکەم
بەسەرپەرشتی کەمال میراودەلی
چاپخانەی راپەرین، سلێمانی، ١٩٧٦

(١) دوێنێ لەسەرچلی گوڵ بولبول بەری بەیانی
کردی بە سۆزی سینەی هاواری نیشتمانی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢) جەهل و نادانی لەگەڵ عەقل وزەکا تێکەڵ مەکە
زەهری ناکامی لەگەڵ ئاوی بەقا تێکەڵ مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەمە دەورانە یا ئاخر زەمانە
تەمی غەم دێ هجوومی بێ وچانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) من موعتەقیدی سۆفی یو دەروێش ومەلانیم
پاکی نییەتم لازمە وێنەی جوهەلا نیم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) وەتەن کەوتۆتە ژێر پەنجەی جەفا ئەهلی وەفا چی بوو
نەزانی زولەتی هێنایەدی رۆژی زەکا چی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) ئەی مەلاباپیت بلێم ئەسراری دڵ
تا بزانی چۆنە حاڵی زاری دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧) ئەو بلبلەم ئەمن کە لە گولزاری نیشتمان
پیشەم گرین و شیوەنە هاواری بێ وچان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨) کوردە لەخەو هەستە زەمانی نییە
گەردشی ئەم چەرخە وچانی نییە
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشوف)
(٩) بەدووربینی نەزەر جارێ تەماشای کوردەواری کە
لەبەر جەوری نەزان بۆ گەل وەکوو گەل مەشقی زاری کە

(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) ئاغا لە ئەسپی حیرس و نەزانی پیادە بە
توندی فری دە غوسسە مەخۆ روو گوشادە کە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) هەتا چەرخی موشەعبەد بوو جەفا لانی نەزانی گرت
غوباری وەحشەت ئەنگیزی خەفەت رووی عاسمانی گرت
(مفاعیل مفاعیل مفاعیل مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٢) وا ئومێدی ئەمن و ئاسایش برا
چونکە دەرگەی عەدل و ڕێکی داخرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٣) تایەفەی بەگزادە بۆ تەندیبی جافی مل قەوی
سالی سێ لەشکر دەکەن مانەندی جەیشی پەهلەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) دایکی وەتەن موشفیق و غەم خوارمە
گیان بە فیدا کردنی ئەو کارمە
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(١٥) دۆستی ناکا لەگەڵ تۆ غەیری نادان ئەی نیفاق
چونکە زانا تێ ئەگا تۆی دوژمنی گیان ئەی نیفاق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) ئەم کوردە بێ سەوادە کە دایم هەرا دەکەن
پاکی لەسەر خەتایە شەڕی بێ خەتا دەکەن
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧) ئەگەر ئادەم بە ئەمری حەیی داوەر
لە ناو گۆڕی سیا بێنێتە دەرسەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) تا لە ولاتی ئێمەدا غایەیی دێوی خودسەری
چەورو نیفاق وکینەیە زەوتی حقوقی یەکتری
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٩) جاهیل وەرە ئەی کافری بتخانە بەحاڵت
کوا مەعریفەت و و مەنزیلەت و وعەقل و کەماڵت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٢٠) سوێند دەخۆم بەو خودایە بێ میسلە
کە زەمین و زەمانی داناوە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢١) جەوری دەورو کارزاری ڕۆژگار
بلبلانی نەغمە پەروەر لال دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٢) هێرشی هێنا خەفەت بۆ سەر دلی داماوی من
دێتە دەر فرمێسکی ناشادی لە گۆشەی چاوی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) ژیان بێ ئەمن و ئاسایش لەسەر شانی ژیان بارە
دریغا کوردی بێ تالع بە ئەم ژینە گرفتارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) هۆیا لە شاری میسرەوە با بێتە خاکی کورد
سەرمان بکا بە بەردی ئەجەل وەک پیالە ورد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٥) ساقی بڕێژە بادە ئەمن نیمە حالی تۆ
دڵ کەوتە داوی دەردو ئەما ڕێی خەیالی تۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) شاگردی نەزانی وەکو شەیتانی لەعینە
هەر جێگە ئەوی لێیە هەمووی ماتەم و شینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ ،هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٢٧) ئەی بەختی نووستوو هەستە بەیانە
نووستن لەجێدا شێوەی ژنانە
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٢٨) قەومی بێ عیلم و و ئەدەب زۆر لێکراوی بێ کەسە
گەورەتر مایەی لە باغی زیندەگی خارو خەسە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) نەدامەت هێرشی هێنا بەجارێ
لەدەوری کوردی بێکەس بووە حەسارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٠) تا ئەتۆ کەوتوویە دەم گورگی بەڵا ئەی نیشتمان
پشتی خۆشحالی گەلت وەک نەی شکا ئەی نیشتمان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) دڵ ئارەزوو ئەکا کە وەکووسایری میلەل
مان و نەمانی پێکەوە بێ کوردی بەد عەمەل
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ ،هەزەجی هەشتی ئەخرەب و مەکفوفی مەحزووف)
(٣٢) ڕێکی زانین و کار ئاساری بەرزی کۆمەلە
ئەی خودا لەم سێ شتانە ئێمە بۆ وابێ بەشێن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) ئەی مەلا چەن خۆشە خاکی پاکی کوردستانی من
وا دەزانم جەننەتە بەخشی بەمن یەزدانی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) ئاگری جەهل و نەزانیمان بە جۆرێ تینی گرت
وا بلێسەی ناوقەدی خەرمانی چاکەی ژینی گرت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) مێژووی شەرەف و شەوکەتی مەردانە گەلاوێژ
زیندووکەرەوەی ناوی شەهیدانە گەلاوێژ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٦) ئەم شکایەت خانە باسی دوژمنی هاوخانەیە
گورگی مالی خوێنی ڕشتین بۆ خەتای بێگانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) ئەگەر قەومێ پروپووچ و نەزان بێ
بە جێماوی هەموو دەستەی جیهان بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) لاوی کوردستان هەتاکەی مەستی بادەی غەفلەتی
نووری هیوای نیشتمانی پشتیوانی میللەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) لاوانی وەتەنپەروەری زانا لە خەوی خۆش
هەستە کە نەما.. هەزەلیات و قسەی بۆش
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٠) شێواوە حالی پشدەر و کەوتۆتە داوێ خۆی
دەبڕێ بە زەبری خەنجەری خۆیی هەناوی خۆی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (موزاریعی هەشتینەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤١) جوهەلا لەشکری جەهلی لە وەتەن بەرداوە
عیلم و عەدل و عەقل وو چاکە بە دیل گیراوە

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٢) هەڵبەستی سالی پەنجا بۆ خزمەکانی پشدەر
هەستی قەرابەتە وبەس گەر لێم نەبن موکەددەر
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٣) تاقمی قۆمیتەیی ئازا کە حەق داوا دەکەن
وەک سکەندەر یەک بەیەک تەندیی سەد دارا دەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) با بهێنێ بۆنی تۆ بادی سەبا ئەی ئاشتی
بۆ نەخۆشانی نیفاقە وەک دەوا ئەی ئاشتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) ئەی سەرۆکی دادپەروەر ڕابەری خاوەن زەکا
گەوهەری دەریای شەرافەت مەرکەزی لوتف و و سەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) مەلا شەو مەرگە غەرقی ما جەرایە
هەموو شەخسێ دوچاری شەوبەلایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) نە ئاغام و نەکێخوام و و نەشێخم
لیباسی موفتەخۆرانم لەبەرێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨) ڕۆلەی ئەبەزی کوردو پڵنگی ڕەوەزی کورد
ڕۆژانی هەرا هەر وەکو پۆڵایە جگەریان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٩) دێتە گوێم دەنگێ لەگیانی پێشەوای کوردانەوە
بۆ هەموو گەل گەینە مەنزل کۆمەڵەی من مانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) ئەی گەلی کوردی ئەبەز من پێشەوایی ئێوە بووم
پێشەوایێکی دلێرو گیانفیدایی ئێوە بووم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥١) لەناو گۆشەی قەفەس بولبول دوێنێ
وەهای فەرموو بەشێوەی دڵڕفێنی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) لەخە هەستە (ئەی) جووتیاری هەژار
بە خۆشی تەماشاکە وێنەی بەهار
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)

(٥٣) هەوڵ و تێکۆشانی تۆ وێنەی چرا ئەی ڕەنجبەر
ئەم جیهانەی تاری پێ ڕەوشەن کرا ئەی ڕەنجبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) گیانی خنکاوانی کورد هاوار دەکا
چاوی بێداران لەخەو بێدار دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٥) تاکووکرا لەدنیا ئیعلانی ئیشتراکی
کۆمەل نەبن بە کۆمەل قوربانی ئیشتیراکی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٥٦) خۆشە وەک تۆ عیشق یا مردن لە ڕێگەی نیشتمان
چونکە تۆ هێناتە جێ فەرمانی مردن بۆ ژیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٧) قسێکم دێتە سەرزاری
دەڵێم بیڵێم و ناوێرم
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٥٨) دڵی غەمباری من غەمباری تۆیە
ئەسیری زولفی وەک ڕەشماری تۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) خۆش خۆش مەڕۆ بەرێدا ئەی شۆخی عیشوەبازم
کەوتووم وبگرە دەستم تۆی لەیل و تۆی نیازم
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦٠) خەجیجەی خۆشەویستم هاتەکانی
بەسەر ئاوا تکا تک تک جوانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦١) شەو خەوم نایە لەبەر خێڵی خەیاڵی خاڵی تۆ
تا سەحەر مەستم بە یادی جووتە لیمۆی کاڵی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) لە عیشقی تۆیە.. کە وەک نەی دڵ دەکا ناڵە
هەموو شەو شین و زارییە لە عیشقی ئەو خەت و خاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) دڵم وەک تەیری نیوە سەربڕاوە
دەسووڕێ و خوێن بەدەوریدا ڕژاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٤) لەبۆ پێکانی دڵ تیری بژۆلت چەند بەدەستڕێژە

لەسەد جێگاوە پێکراوە بەسە چیدی مەهاوێژە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) تاقە گوڵ غونچەی جوانی باغی ژینم کتیبە تۆی
نازداری گوڵعوزارو نازەنینم کتیبە تۆی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٦) ئەو کیژە پەریزادە کەوا عاشقی ڕاوە
ئەبرۆی وەکو شمشێرە موژەی تیری سواوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٧) تا گوڵی ڕووی دڵبەری (من) چاوی من
بۆتە بولبول (ئەم) دڵەی داماوی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٨) تەماشا لارولەنجەی کەن وەکو وکەو وایە ڕەفتاری
لەبازاڕی جوانیدا نییە کەس بێ لە ئاقاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) دڵم وەک بولبولی سەرچڵ لە ژووری سینە شەیدایە
دیاری داوە پێکراوی خەدەنگی چاوی لەیلایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) مردم بەجەفا غونچە بەدەم وەختی وەفایە
ڕۆژم وەکو ئەم زولفە پەرێشانە سیایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) ئەو شۆخە کە شای مەملەکەتی حوسن و جەمالە
لێو قرمزە چاو مامزە شیرین خەت و خالە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) بوتی ئەبرۆ کەوانی من کە چاوی مەستی هەڵدێنێ
بەهەر تیری بژۆڵێکی دڵی لاوێ دەپێکێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) برۆ قەیتانی لێو مەرجانی مەم فنجانی پەرچەم ڕەش
لە ماچی لێوی شیرینت دەبێ لێوم نەکەی بێبەش
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٤) چاو لەسەر یەک دادەنێم و یادی وەسڵی تۆ دەکەم
وانەزانی خەو لە چاوی خەو ڕەواوا کۆدەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) نیشانی دام عوزاری غەم ڕەوێنی
دڵی سەندم بە عیشوەی دڵڕفێنی

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۷٦) وەک بولبولی شەیدا دڵم
ئەمشۆ ئەناڵێ بۆ گوڵم
(مستفعلن مستفعلن)×۲(رەجەزی چواری تەواو)
(۷۷) چ خۆشە شەو لەگەڵ لەیلا بەرێ کەم
مرادی دڵ لەجێدا جێبەجێ کەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۷۸) ئەما زستان و سەرما مرد
وە بەزمی عەیشە بەرپایە
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی چواری تەواو)
(۷۹) بولبولی دڵ لە فیراقت وەکو دێوانەیە ئۆف
گیان لە تاو شەمعی جەمالت وەکو پەروانەیە ئۆف
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۸۰) گیانەکەم تاکەی لەگەڵ من جەورو بەدکاری دەکەی
عاشقی رووتم لەمن بۆ هێندە بێزاری دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۱) بولبولان گوڵزارە جێیان گولعوزاری من کوا
عاشقان کۆی یارە رێیان تازە یاری من کوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۲) دادی عاشق نادەی و تەعلیمی بێ دادی دەکەی
هەر بە ناشادی و بەناڵەی عاشقان شادی دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۳) مەکەن مەنعم لە ماچی لێوی دڵدار
شەکربارن شەکر بارن شەکر بار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۸٤) ساقی بەدەنگی نەی مەی برژێنە ناو پیاڵە
موتریب وەرەو بە چەنگت چەنگت بهێنە ناڵە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۸۵) نیمە چیدی تابی دووری و دەردی هیجران ئەی تەلا
ناژیەم بێ تۆ کە بشخۆم ئاوی حەیوان ئەی تەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸٦) ئەویارە بەرەعنایی
وەک سەروی خەرامانە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیل)×۲(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(۸۷) گەلێ غەمگینە دل ساقی دەسا دەی مەی لەمیناکە

شەمامەی سینە شەهدی دەم لەگەڵ ئەویادە ئیحیاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) بەشای کوللەی وەها گوت پادشای مار
کە ئەی شاهی مەزن ئەی شێری باڵدار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٩) وەرە ئەی نادرە کچ ڕووحی ڕەوان قوربانت
لادە بۆم سونبولی ئەگریجە لەسەر کوڵمانت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩٠) ڕۆژێ کە بەدل غەم زەدەیی جەوری ئەزان بووم
بێبەش لە هەموو خۆشی یو هیوایی ژیان بووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩١) ئەی خوداوەندی تەوانا ئەی موعینی بێ کەسان
ئەی بە چاکەی بێ ڕەتخیت موعتەریف شا تا شوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٢) ئەدیب ئەو کەسانەن کە وێنەی چرا
بسووتێن و تەنویری دنیا بکەن
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٩٣) دۆستانی داستانی ڕادیۆ
گوێ گرن کاتی بەیانی ڕادیۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٩٤) ئەرێ ئەی عەقلە خۆ ئەمگوت بناغەی دەوڵەت وناوی
کەچی فیکرم خەتا دەرچوو ئەسەف هەر وەک بەنی خاوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٥)خوداوەندا بە حەققی ئیقتیدارت
بەشەوگارت بەڕۆژی شوعلەدارت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٦) وەرن خەنجەر حەواڵەی سەر دڵم کەن
لەگوڵدەستەی ژیان بێ حاسڵم کەن.
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٧) برا دایکی حەقیقیمان زەمینە
بەشەر لە دایکە پیشەی شیرمژینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

٥٢- فانی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٤	٪٤٤,٠٠٩
		أ	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٥	٪٣٤,٠٩٠
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١١	٪٢٥
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪١٣,٦٣
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٦	٪١٣,٦٣
		هـ	هەزەجی چواری تەواو	٢	٪٤,٥٤٥
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪٤,٥٤٥
		ز	هەزەجی چواری ئەخرەب	١	٪٢,٢٧٢
		ح	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪٢,٢٧٢
٢	ڕەمەل			٣٥	٪٣٦,٠٨٢
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٨	٪٥١,٤٢
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٨	٪٢٢,٨٥
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٦	٪١٧,١٤٢
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٥,٧١٤
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٢,٨٥٧
٣	موزاریع			١٠	٪١٠,٣٠٩
		أ	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٥	٪٥٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٣٠
		جـ	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٢٠
٤	ڕەجەز			٣	٪٣,٠٩٢
		أ	ڕەجەزی چواری موڕەففەل	١	٣٣,٣٣٣
		ب	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	١	٣٣,٣٣٣
		جـ	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٣٣,٣٣٣
٥	موتەقاریب			٢	٪٢,٠٦١
		أ	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	٪٥٠
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٪٥٠
٦	سەریع			٢	٪٢,٠٦١
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	٢	٪١٠٠
٧	خەفیف			١	٪١,٠٣٠
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪١٠٠
	٧		٢٣	٩٧	

خشتەی ژمارە (٥٢) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی فانی (مەمەند ئاغا)

٥٣- ديوانی فانی (مەلا حوسێن سەعدی)
مەلا حسین شێخ سەعدی
کۆکردنەوەو ئامادەکردنی بۆ چاپ
بشیر حسین سعدی
چاپخانەی رۆشنبیری، هەولێر،١٩٨٤

(١) لە تەقلیدی مەلایی مەعنەوی بۆ شێخی بێ مەعنا
دەسووتێ دڵ وەکوو مۆم و لە فەوتی سەر لە ترسانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) بەختەکەی بێ هێزم نیمڕۆ قووەتی تەدبیری چوو
بەیتەکانی کاولیشم ڕێگەیی تەعمیری چوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) گوڵ لەبەر مەغروری کەی هەیتی سەری پەروایی من
کە لەسەر کێشی دڕک دەڕوا لە ژێری پایی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) گفتاری فەلەک گردی سەری ئەم دەم و لەهجەت
ڕەفتاری فەلەک بێ بەفیدای گەردش و لەنجەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) شێوان لە شەپۆلی غەم پیشەی جگەردار نییە
شوکر ئاویی تینەتم بۆیی مەوجدار نییە
(مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی تەواو)
(٦) ئەی لە ئەندامی مەدینە جسمی تۆ ڕووحی ڕەوان
دینی پاکت دایە بەرخۆی قاف تاقافی جیهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) باکم چییە لەدەوری فەلەک چی دەکا بکا
جاریێ منی بلند نەکرد چۆنم لەعەرز ئەدا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) وەک مورغی پایە بەندم بۆدانەیی سیاهت
چۆن ماهی نێو کەمەندم بۆ ڕوویی هەم چو ماهت
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩)دانەی دوڕە دندانی بەقەد سەروە مەمەی مەی
حوسنی خەتەری تورک و عەرەب هیندو کوڕەی ڕەی

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰) خودایا من ئەگەر بەدبم ئەگەر چاک
ارنی باب دار غیر ئاواک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۱) ئەی کەرەمت هەمنەفەسی بێ کەسان
بێ تونییە هیچ کەسی بێ کەسان
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×۲(سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(۱۲) پیربووم وکاتی بەستنی چاوە لە ماسیوا
چاوێکی بێ عەینەک و ڕۆنیشی پێم دان خودا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۳) خەتت هات زولفەکەت لەرزی لەسەر خالی سیەه گۆیا
حەبەش بۆ چین لەتیلی دا کە هیندو ڕۆمە شەریانە
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٤) مادامە ترسم نەما لە غەیری زاتی سەمەد
لەهەر زەمان هەر دەلێم یا سەمەدو یا ئەحەد
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×۲(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(۱۵) ئەی ڕەسولی ئینس و جینن ئەی ساحیبی وەعدو وەفا
ڕوویی ڕەش موویی سپیم هێنایتە لات پشتم دوتا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱٦) من بە تەنیا قەت مەزانە غەم دەخۆم
دین و دنیام لایە هەردەم خوام و خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۱۷) هات فەسلی بەهار کەوتمە نێو بەحری غەمانم
دەرژێ لە دوچاوم بە شەپۆل ئاوی ڕەوانم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸) گوتم بۆچی بەرەنگی خوێنی نووسیوە موژەت سینگم
گوتی نەقشی شەهیدم وایە گەرچی خۆم سیەه ڕەنگم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۹) ئەی محەممەد گەر دەرم کەی ڕوو لە کێ کەم بچمە کوێ
خۆ گەدای دەروازەیی تۆ (بەرتری) هەر پادشا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۰) بەبیرت دێ کە هاتیە ڕوویی دنیا
لەگریان بووی و عالەم بۆتۆ خەندان

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢١) پەرچەمت ژاپۆن و ئەبرۆت ئینگلیسە نێوچەوان
ملکی سەنغافوورە کەوتە بەینی شاخی دووبەران
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (رەمەلی هەشتی مەقسوور)

٥٣- فانی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	رەمەل			٨	٪٣٨,٠٩٥
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٤	٪٥٠
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪٢٥
		جـ	رەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٪٢٥
٢	هەزەج			٧	٪٣٣,٣٣٣
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣	٪٤٢,٨٥٧
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪٤٢,٨٥٧
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪١٤,٢٨٥
٣	موزاریع			٣	٪١٤,٢٨٥
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٣٣,٣٣٣
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٣٣,٣٣٣
		جـ	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪٣٣,٣٣٣
٤	بەسیت			٢	٪٩,٥٢٣
		ا	بەسیتی هەشتی تەواو	١	٪٥٠
		ب	بەسیتی هەشتی مەتوی	١	٪٥٠
٥	سەریع			١	٪٤,٧٦١
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١	٪١٠٠
	٥		١٢	٢١	

خشتەی ژمارە (٥٣) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی فانی (مەلا حوسێن سەعدی)

٥٤-دیوانی قانع
شاعیری چەوەساوەکانی کوردستان
برهان قانع
کۆی کردۆتەوەو چاپی کردووە، ۱۹۷۹
سلێمانی، چاپخانەی زانکۆی سلێمانی

(١) وەرە باوەڕ بکە کوردە خوایە خالیقی دانا
بەتەنیا لەفزی(کاف ونوون) جەمیعی ماسیوای دانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) سوورەتی وەللەیلە باسی زولفی شاهەنشا ئەکا
صادی جیلوەی چاوی کاڵی حەزرەتی والا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) کچ لە دوی کوڕ ناگەڕێ هەر کوڕ بە کچ حاشا ئەکا
ئەو کچە مەعسوومە ناحەق سەرکزو ڕیسوا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) ئەی کوردی سەراسیمە لەهەرژوورو لەخوارا
وەی سەرکزو ئاشوفتە لە دێهات و لە شارا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) هەوری بەختی کوردسانە شیوەن وو گریان ئەکا
ناڵە ناڵی کوردەکانە جەرگ و دڵ بریان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) خودا ڕەحمێ بە حاڵم کەی لە دەس ئەو شۆخە بێ پەروا
کە سولحی ناکرێ بۆمن بە دووسەد مەحکەمەی کوبرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) دلی کۆنەم خەیاڵی وایە دەردی تازە پەیدا کا
بە پشتی کۆمەوە ئەقلی گوزەشتەی کۆنە ڕسوا کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) سەرم دەردی سەری تووش بوو کە دوێ ڕوانیم بە دڵبەردا
دڵم سەهوی گرانی کرد کە خۆی بەر شیپی خەنجەدرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) ئەم خاکی مەریوانە وەکو و جەننەتی خەزرا
پڕیە لەمەلەک یەعنی خەجێ وفاتم و عەزرا

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰) چاو لە عیشقی چاوی مەستی حەز لە هەر پەروین ئەکا
دەم بەیادی لێوی زەوقی تاڵی خۆی شیرین ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۱) ئەی وەتەن دەردت لە دڵما زامی سەد خەنجەر دەکا
بۆ برینی جەرگی لەت لەت نیشی سەد نەشتەر ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۲) سەیری چەرخی چەرخە کۆنە چۆن بە ناڕاستی گەڕا
ڕەحم قەت ناکا بە موفلس شەرم قەت ناکا لەشا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳) قوربانی یی ئەم خاکەیە ئەم رووحە لەبەرما
سۆزی دڵی پر دەردە کە خولیایە لەسەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٤) هەناسەم هێندە مەغروورە لەبارەش مەرحەبا ناکا
بەغەیرەز دڵ کە مەسکەنییە خەیاڵی ماسیوا ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٥) گوڵ کە مەیلی دڵبەری بێ مشتەری پەیدا ئەکا
دڵ کە کەوتە عیشقبازی زاهدیی ڕسوا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱٦) بۆیە دڵ دایم لیباسی ماتەمی وا لەبەرا
خانەخوێیە نارِوا دووکەڵ لەماڵی بێ دەرا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷) بێ حەیایی باوە ئەمڕۆ قوربەسەردا کا حەیا
کەندەڵان سەربەرزو شادە خۆی بشارێتۆ چیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۸) بە کوێری بمخەنە چۆڵێک لە دەشتی بەسرەووفاوا
ودیا کۆڵ کێشی زالم بم، لە چۆڵ وشک و بێ ئاوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۹) سەیری مەنجەڵ کەن چلۆن پڕیە لە چێشت
خاک بر سرکن غم ایام را
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۰) لەناخی جەرگی زەردەشت گومبەدی ئەفسانە بەرپابوو
لە جێگەی ئاگری باپیرە گەورەم بارەگای هەڵدا

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۱) ئەگەر شەوبێتە سەرجێگەم کەوا تاقەی کراس غارا
بخال هندوش بخشم سمرقندو بخارارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۲) تاکو ئێستایاری من بوو ڕووی بەناهەق وەرگەڕان
چیست یاران طریقت بعد از این تدبیرما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۳) بێ قەزایی مامەسۆفی تابی ڕیشی پان ئەکا
قل بەقل حالی بووە. چی ئیددیعای ویژدان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٤) دوژمن بەمەلا پێ ئەکەنێ کوردە حەزەرکە
شیری سەفەوی سوورە لەخوێناوی جگەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۵) بخوێنن هەولی زانین دەن جەهالەت دوژمنی کوردە
کەسێ دانابێ هەرگیز دوژمنی خۆی وابەختیو ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦) چەلەنگەر سەفحەکانت ڕەزمگاهی پالەوانانە
لە عەرسەی بەزمی وەحدەتدا ئەسەف باسێ لە کوردناکا
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷) مەنازە قەت بەوەی زالم بەتەنیا دەستی تۆ بگرێ
ژیانی تۆ بەبێ هاومالەکانت نوقمی گریانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۸) ڕەقیب بۆیە شکانی تای شوعاعی چاوی ئیدراکم
هەتاکوو کوێر بیم ئیتر نەبینم بەژن وروخسارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹) لەخاکی کوردەواریدا تەماشای حیرفی نوئمەت کە
بەنیسبەت دەستی گۆڕ هەڵکەن زیادە تاکو میعمارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۰) تۆ نەلێی پاشکەوتوو وی ئەی کوردەکەی ناکامیاب
قەت بەسووکی تێ مەفکرێ مالوێرانەی دڵ خەراب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۱) زولفت وەکو مارو وسەری زولفت چزی عەقرەب
پەرچەم وەکو سالداتی عرووسن بەمورەتتەب

(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٣٢) لازمە شەرح و بەیانی كۆمەڵی عالی جەناب
خانەدانی نەردەلانی خاوەنی تیغ و تەناب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) ئەی خالیقی سەماوات سولتانی ڕەببی ئەرباب
بێ ئیحتیاجی وەسفی موستەغنی یی لە ئەلقاب
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(٣٤) وا ئەزانم دڵبەرم ئەمرۆ بەنازۆ دێتەلام
((من نیابم فرصت بهتر بده جام شراب))
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٥) لە عەیشا وەختەبوو گیان بێتە سەرلەب
((كه امد ناگهان دلدارم امشب))
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) ئەمەلی میللەتی كوردانە هەتاوی بەنیقاب
دوری ئەسرارە عەزیزم لەمقاماتە خیتاب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٧) تۆ ئەمردووی ئەی سەلاحەددینی ئەییووبی لەقەب
هەر بژی ئەی فەخری كوردو وحاكمی ملكی عەرەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) كوردە وەسفی كوردسانت خۆشترە تا سەد كیتاب
سیاچەمانە خۆشترە بۆتۆ هەتا چەنگ و ورویاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) دوێنێ دەروێشی وتی كەف بە دەف ودەف بەتەرەب
دەبە دەب دەب، دەبە دەب دەب دەبە دەب
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٠) دەستەپاچە تێ نەگەی لێم ئەی ڕەقیبی هۆزەكەم
میحنەتی تۆ فیكری قەومیمان لەبیر ناباتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) ئەی میللەتی گەڵباخی زەدەی دەستی نەدامەت
ئەی مەنشەئی ئیحسان و كەرەم بەحری سەخاوەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٤٢) مەسنەد هەیە ئەمما بە هونەر ئەقلە مقامات
شێخی هەیە لاكن بەعیباداتە كەرامات

(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(٤٢) ئەگەر خەنجەر بەخەنجەر پارەپارەت كەن لەسەر دەعوات
نەڵێی ئۆف هەر بڵێ ئۆخەی كەوا ئاواتەكەم پێكهات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٤) ئەی كوردە دەبابەس بی ئیتر باری ڕەزالەت
حاسل كە لە ئەم عومری خەساراتە نەدامەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٤٥) كوردسان سەد سەلام لە كوێستانت
مەرحەبا مەرحەبا لەگەر میانت
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٦) بە سیحری تێ مەگەن عیلمی زەمانە
بخوێن چونكە خوێندن پشتیوانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) با بنووسم شیعری كوردی تاكو خەلكی تێ بگات
شیعری كورد شیرینترە، تا شەكرو هەنگوین و نەبات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) بروانە چ بێ ڕەحمە لەگەڵ ئاشقی مەبهووت
تینوومە بەیەك قەترە لە لێوی وەكو هارووت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(٤٩) زاڵم وەرە بۆخاتری خنجیری دەبانت
بۆخاتری ئەو برنەوە كردۆتە لەشانت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٥٠) هەژار ڕەبیی نەجاتت بێ لە ئەم حاڵەی پەرێشات
غەمی تۆش بێژە سەر باری سەخا دەستم بەدامانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥١) لەوان وو ئەرزە ڕژم وو تاكو شامات
هەموو دڵتەنگ و پەست و بێ (دەر) ومات
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٢) شەپۆلی لەشكری یۆنان كە خاكی مادی یەغما كرد
تەبەسسوم غەرقی خوێناوو سەروسامانی بەربا كرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٣) براخۆ كردە دەردی نیشتمانم
گڕی خۆمە ئەسوتێنێ ژیانم

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٤) لە ئەسلا خەڵقی دۆڵاشم مەریوان شوێنی ئەژدادم
محەممەد بلیم ئەمما تەخەللوس قانیعم ناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) تیغی دەبان چ فەزلی هەیە لای زمانی من
نوتقم کە ئیددیعایی ژیان و وەتەن ئەکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) بە ناوێنەنەکەن بڕوا ئەگەر خەندەی بەڕووتا هات
لەگەڵ جەمعی خەلایق دڵ ئەگۆڕێ ڕۆژی سێ سەد جار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٧) کوڕ بەبێ شک هەوری تاڵە هەر وەکو وپەروینە کچ
کور وەکوو خاشاک و خارە سۆسەن و ونەسرینە کچ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ئەگەر دڵبەر زەکاتی نازی خەندەی خۆی بەمن بەخشێ
تەسسەلام دێ کە مەرجە بۆ هەوێنی شیعری دڵداریم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٩) مەجلیس کەنەبێ بەزمی لەمن هیچ و لەتۆ پووچ
دڵبەر کە نەبێ شەرمی لەمن هیچ و لە تۆ پووچ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەرەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٠) خەمی کۆنە بە بانادەم خەمی تازە یەخەم ئەگرێ
مەگەر دەستی قەدەر بێت و لە جەمعی خەم ئەجاتم دا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) بۆیە شەهدم پێ ئەدا دوژمن هەتا شەکراوەکەی
سۆزی شیعری ڕەنجبەرانی کورد لە بیرم باتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) ئەی دڵبەری قەد عەرعەری سەرداری هەموو شۆخ
مەحبووبی هەموو عالەم ونازداری هەموو شۆخ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٣) ڕێگا مەدەن بە قودرەت و ئەفکاری ئەجنەبی
تەئسیر بکاتە فیکری وەتەن خواهی کوردسان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٦٤) بۆ وەتەن بێشەی شێرانم حەسرەتا سەد ئاخ و داخ
بۆ ڕەواجی کوردەکانم حەسرەتا سەد ئاخ و داخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٥) بولبولێ دوێنێ بەگەرم نەیخوێند لەسەر دیواری باخ
یەعنی عاشق بێتن تەماشاکەن گوڵ و گولزاری باخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٦) سەد شوکر وا من نەمردم تاکە دیم ئالایی کورد
کەوتە بەرچاوم بەبەرزی سوورەت وسیمایی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٧) یارەسولەللا غەریقی گێژی عسیانم مەدەد
بۆفجوور وفسق بێ شک مەعدەن وکانم مەدەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) شفا ولالەم وەهایە ڕۆژی میعاد
ز خوبی روی خوبت خوبتر باد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٩) کوردە بروانە عالەمی ئیجاد
هەر لە مەبدەء، هەتاوەکوو میعاد
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٠) من کە کوردم بابنووسم دەفتەرو دیوانی کورد
تا بەلەد بن ئەو کەسانە موددەعێن میزاجی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧١) کەهاتە باسی نامووس و هونەر بێ قیمەتە ئەولاد
لەپێی عیززو شەرەف فەرزە سەروماڵت بدەی بەرباد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٧٢) گوێ لە شمشال بگرە چۆن هاوار ئەکا
تێ ئەگەی هاوار لەدووری یار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧٣) بێ تەماشاکە براکەم کردەوەو ڕەفتاری کورد
جا سەری خۆت باش لە قوڕنێ بۆ دڵەی خەمباری کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٤) بەخیلی بۆ دەبەی کاکە بەهاوسەر
بەناهەق بۆیەشێنی دڵ برادەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٧٥) کاکی ڕەنجبەر لەکاتی گۆرانی
مەکە مەدحی ئەمیرو سولتانت
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٦) ئەی موشفیقی دێرینە لەهەر کار خەبەردار
ئەی عاشقی دیوان و غەزەلبازی یو ئەشعار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٧) چوارشتن ئەمڕۆکە بوونە ئەگبەتی کوردی هەژار
جەهل یەک بێ ئەقلی دوو دڵ پیسسی سێ داواچووار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٨) ئەمشەو کە بەختم هاتەسەر شیرین جەمالی وەک قەمەر
فنجانی ممم قەد ئەیشەکەر پرسی لەوەزعی من خەبەر
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٧٩) سوودی خاکی کوردسانم چەند هەزاران دەرهەزار
بۆت بنووسم کاکی کوردم میوەیێکی بێ شومار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٠) ئەی دڵەی خەمبار بەسیە تا بەکەی گریان وزار
تازەبێ سووده خەیاڵی مەسکەن و ویارودیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨١) کاکی چاچی بەیادی چاوی نیگار
یک دو ساغر شراب ناب بیار
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٢) وا سەرم دووبارە گەردوولوول ئەکا بۆ دەردی سەر
لای نەدا تاوێ لەسەر دەردی سەری و گێژی خەتەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) قەلەم قوربانی نووکت بم دەبێتە فەسحەت و گوفتار
وەکوو حاتەم دەبشکێنە خەزینەی جەوهەری ئەسرار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٤) سەردەسەرژێر دەسەی هەژار و فەقیر
مەیفرۆشە بە بزن و گیسک و چتیر
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٨٥) نازی تۆ ئاغام لەناو ڕەنجی منا پەرواز ئەبێ
ڕەنجی بازووی من ئەبێ ئەم نازی تۆ بێ ناز ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٨٦) هەموو خۆکردە میرم من هەژارو تۆ بەعینوانی
تەمەننای وەحدەتم بۆ کوردەواری دادودەرمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٧) برا مەغروور مەبە هەرگیز بەجەوهەر
مەنازە قەت بە تەحریرو وبەدەفتەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٨) هەی بۆکەرێ قەرڕابەسەر دەشت تەیکەرێکی باسییەر
گوێ کورت و پان و ونێرەکەر کولکن کلۆک وو بارەبەر
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی هەشتی تەواو)
(٨٩) سێ شتن ئەمرۆ لەدنیا بێ وەجاخ و وجێگەدار
شاعیران یەک، عالمان دوو، نیشتمانی کوردەوار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٠) چەند خۆشە ئەو زەمانە لە کوێستان و خوارو ژوور
فەرقی نییە لە بەینی براو خوشک و خاڵ و پوور
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩١) ئەی دوژمنی گەل تاجری شەڕ جەبری ستەمکار
ئەی مێردەزمەی شانی هەموو ڕەنجبەر و جوتیار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٩٢) سەیری ئەم پێنجە دەوایە بۆ دلی کوردی هەژار
ئەفسەرو وپێشمەرگە وو ئاڵا وتفەنگ و خواربار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٣) ئەچمە بەر مەیدانی دوژمن با حەلاڵ کا گەردەنم
نامەوێ ئەم ژینە تاڵە، یا وەتەن یا مردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٤) دەستی مەردی توند لە حەلقەی کاسبی مەحکەم بکە
پولێ ناکا هیممەتی پیر شالیارو کۆنەپۆش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٥) ولاتت چاوەڕوانی سەنعەتە تا پرچ و زەرگ وڕیش
خەرافات و درۆ لابە ئەگەر تۆ ئەهلی ئیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٦) لە تەکیە و دیوەخانی بابی خۆم ئاوارەبووم بۆیە
لە(ریشێنی)ی بناری شارەووزا هاتمە دنیاوە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٧) دوژمنان لەم رۆژەدا فکری چەپەڵیان خستەکار
کەوتە خۆ کۆنەپەرستی بۆ قەڵاچۆی کوردەوار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٨) ڕۆژگار شێواوترە یا زولفی تۆیا کاری من
خونچە تەنگەیا دەمی تۆ یا دڵی بیماری من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٩) جانا گلە مەکە ئەسلا لە چەرخی بەدمەجاز
چەن عاقلانی زەمانی هێنایە گیروگاز*
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٠٠) سەبا دەستم بەدامانت کە چوویتە ناو گوڵ و گوڵزار
سلاوی ئیمە بۆ سەروو گوڵ و ڕیحانە بنوێنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠١) عومرەکەم باریک و کورتە نارەزووم پان و درێژ
فیکرەکەم فیکری ئەدیبەوسوورەتیشم گێژو وێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٢) بەفیت و ماڵی عوسمانلی لە خوێنی ئەردەلانی دا
سەری نینۆکی سوور بوو لەشکری میرانی بابانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٣) عاجز مەبە هەرگیز لە چەپی چەرخی ئابنووس
گشتی بە دەستی فەردە مقامات و چارەنووس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٠٤) باخەوان گوڵ ناکەمۆ باڕووت لەمن عاجز نەبێ
پارچە پارچەی جەرگمە دامێنەمی ڕەنگ کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٥) دە کوردە گیانەکەم بەزم و وسەفا بەس
سەفای پڕ زەحمەتی باری جەفا بەس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٦) جەنابا نامەکەت هات و و گەیشتە دەست منی بێکەس

---

* دێڕی یەکەم کێشەکەی شێواوە بەڵام دێڕەکانی تری هۆنراوەکە هەموو لەسەر ئەم کێشەنە

منت دانا به کوردێکی هەژاروو بێکەس و و بێ دەس
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۷) ماڵ و حاڵم بۆچییە گەر میللەتم زیللەت بژی
تاجی سەرشۆڕی فڕێ دە تۆش وەکوو میللەت بژی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۰۸) کەشیشە پێکەنی پەرداخی خستە گەردشی دەووار
بە نەشئە لەشکری جەم کردو تاراجی خەمی تێک دا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۹) تا بەکەی فیکری (صراط المستقیم) نەگرن بەدڵ
خزمەتی ڕێی نیشتمان بۆتە (صراط المستقیم)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۱۰) ئەسپی ڕاستم خوو ڕەوشتی ئەسپی (ماد)ی گرتووە
بێتە جونبوش ئەیبەزێنێ فیلی هیندستانەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۱۱) ئەگەر مردم وەتەن لاوانی تۆ خۆش
ئەگەر هێتلەر نەما گاوانی تۆخۆش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۱۲) لە دووری مەسکەنی ئەژدادی خۆم پێم نایە دنیاوە
بە ئاواتم کە ڕۆژێ خزمەتی خاکی مەریوان کەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱۳) لەمەی نۆشیم ئەگەر مەنعم بکەن مەئموورەکانی شەرع
شکاتی خۆم ئەبەم بۆلای حەکیمی حاڵ زانی شەرع
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۱٤) بێ سوودە ئێش بە غەیرەز خەیاڵی حزووری تاق
بێ کارەکار لەکاری خەیاڵاتی پڕ مەزاق
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱۱۵) ئەی لە بەختی عاشقی ئاوارەکەت ڕژدوو چرووک
ئەی کە زیددن ئێش وکارت سەرگران و شێوە سووک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱۱٦) نەفس بەرزی سەروەتێکە لای هەموو دەس ناکەوێ
لای کەسێکە ڕووتەڵ و بۆ نیشتمان دێوانە بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١٧) دەخیلە ساقیا هەستە بە چوستی بێرە گەردوخول
دەمێ با چا لەدەم دابێ دەمێ قاوە دەمێکیش مول
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) قەدری زانین لای کەسێکە قەدری زانینی هەبێ
گول بەدەستی تیفلەوە شەیدا سەرو ودێوانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٩) ئەی دلبەری ئافاق ئەتەنیا من و بولبول
شەیدا کەری دەوران چ هوشیارو چ غافل
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٠) نامەوێ پشتم لە جەنگا دەرکەوێ بۆ دوژمنم
لاشەکەم با غەرقی خوێن بێ تا ئەگاتە گەردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢١) لە کوێیە ئەعرەتەی شێرانی دەشتی ئەم مەریوانەم
کە قاجاری زەلیلی دەنگی دو تەپلەی سوارەی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٢) دوێنێ بە ئەمەل مالیکی ئەملاکی قەجەر بووم
خاوەن دەهەزار چاوش و ئەرکان و نەفەر بووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٢٣) برا وەللا بەدەردی وا دوچارم
بەبێ ئارام و سەبروو بێ قەرارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٤) هەموو کەس شارەزای من بێ کەشێر و شیرازەی کوردم
بەدایم گوێ بەراوازی دەلیل و ڕەهنومای کوردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٥) ئەی وەتەن دایم خەریکی شیوەن و گریانتم
ئەی وەتەن سوتاوی زامی دەردی بێ دەرمانتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٦) دڵ کە خاڵی بێ لە خەم من ئەو دڵە وێران ئەکەم
کەللەیێ گەر تەم نەکا ئەو کەللە بەرد باران ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٧) کە تۆ مەنسووری کاکی خۆم بە ئارام
مەڵێ من مەیلی خۆمەو پیاوی ئاغام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)

(١٢٨) ئەی لە کونهی زاتی پاکت کوێرو نابینامنم
وەی لە بازاری سیفاتت بێ سەرووسەودامنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٩) دڵم زنجیر ئەکەم ئەمما لە یاری دڵڕوبا چ بکەم
ڕەگم وشکە وەکو پووشە لە قووەی کارەبا چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٠) تەبیب بۆچی عیلاجی دەردەکەم ناکەی بە دلسۆزی
تەمەنناى من لە تۆ دنیا روفاهیی خاکی کوردانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣١) کەمن نەردم لە دەس چوو چی بکەم جووتم بە تاکی هات
فەلەک وەک دوژمنە سەیری کە نەردم تاکی هێناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٢) تەسەللای ڕۆحە دیدارت تەمەنناى سۆزە روخسارت
شەهادەی مەکتەبی عیشقم بەبێ تەوقیعی تۆ ناچێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٣) لە خەلوەتخانەدا هەرگیز خەیالی دڵڕوبا ناکەم
بەڕوتبەی خۆم کە فەردی میحنەتم کەس ئاشنا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٤) ئارەزوو دەر لە خاکی عەزیزی وڵاتەکەم
سەربازی قیبلەی ئاگرو ویژدانی ئەم گەلەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣٥) هەتاکەی خاکی کوردان بێ کەس و بێ یارو پەرچەم بێ
تەماشای مانگی نیسان کە هەور بۆ کوردستان ئەگری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٦) کە من خەمخۆری یارانم یەقین قەت خەم بەبا نادەم
وەکو وتووتی شەکر خۆرم چ مەیلی خۆم بەکا نادەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٧) تاکە تاکەی دێرەکانم جەوهەری فکری دڵن
ئاگری عیشقی بەسۆزی کوردەواری دەرئەخەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٨) بەرەنجی شان وبال و فکری خۆت چاری وەتەن نەکرێ
بە تەکیەو خانەقا هیچیان دەوای دەردی وەتەن ناکەن

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٩) تەبەسسوم سیحرە لای من گەردەوای دەردێکی پێ نەکرێ
تەماشای سۆزی سینەم کەن غەریقی زیکری کوردانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٠) کە دلبەر بادەنۆشی کا نەبێ من خزمەتی مێوکەم
بەشەو ناودێری باخان و بەرۆژ دەفعی چڵ و چێوکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤١) شەوێ پیری خەراباتی ئیشارەی جامێ مەی کردم
تەماشاکە لە ئەم لوتفە حەوالەی تەختی کەی کردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٢) بەما زۆر گیانفیدای پارەم بە عەقلم یەک لە حاجاتم
سەلام دادانی ناو لادێم دەلیلە خەڵکی شارسانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٣) تەعەسسوب لابەرن بەزمی عەشیرەت کاری تووناکەن
بچێنن فیکری وەحدەت بەسیەتی هەنگاوی کوێرانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٤) نەما ترسی زەمانی زوو ئیتر داخی دڵ ئەڕژێنم
بەهێزی مەعریفەت ئەمڕۆ سوپاهی جەهل ئەڕفێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٥) شوان و سەپان و ئاغا سەردارو میرو گاوان
گەر یەک نە بن هەمووتان وێرانە حاڵی کوردان
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(١٤٦) هەتا ماوم ئەبێ بۆ عیزەتی ئەم خاکە دەعوا کەم
خەڵاتی دوژمن و خەرقەی خیانەت قەت لەبەرناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) گەر نەڵێن دێوانەیە یەک شۆڕشێ بەرپا نەکەم
حوکمی چەرخی کەج مەدارو گونبەدی خەزرانەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٨) دانەوێڵەی ئەم وڵاتە قەت بەفیرۆ دەرمەکەن
تاجی شانازی دروست کەن بۆ سەپانی شارەزوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤٩) کێ ئەڵێ ئەسپی ڕەسەن مەهجوورە یا ملکی منە
چونکە ماکی تەربیەی ئەم کوردسانەی پێوەیە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٠) لە ڕێگەی وەحدەتا هەر تێ بکۆشن
سەفەر بەرتان لە یادەچی بەکورد کرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥١) دڵ بە حاڵی ئەم گەلە تاکەی نەسووتێ ئەی ڕەقیب
سەیری بێ نازی زمان و خاک و سامانی بکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٢) کە من بۆم دەس نەدا ڕەندی دەسا تەقوا نەکەم چ بکەم
ئەسیری زولفی تاتاتم کەواوەیلا نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٣) ئەلا ئەی مەستی عاشق کوژ مەکە مەنعی دلی زارم
ڕەقیبی بەخت بەرگەشتە هەمیشە وا لە پێوارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٤) ئەی خاکی وەتەن قوڕ بەسەرو بێ سەروپا خۆم
بۆ بێ هونەری ئەهلی وەتەن شێتی جەفا خۆم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥٥) کچم، ڕۆڵەی کزۆڵەی بەردەباریم
چرای روناکی بێ دەستی و هەژاریم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥٦) خرواکەی بێ کەوای تازە لەبەرکەم
وەیا پارەم ببێ عەزمی سەفەر کەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٧) وەرن یاران تەماشاکەن لەچاوی پڕ لە گریانم
چلۆن قرچەی دەروونم دێ چلۆنە جەرگی بریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٨) تا حەیاتم بێ لە دڵما شەرتە میهرت دەرنەکەم
ڕۆژ پەرستم تا بمێنم سوجدە بۆ ئەختەر نەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥٩) بە غەیرەز تۆ ئەگەر مەیل و مەرامی دڵ بە دلبەر دەم
رەبی دڵ تووشی زەخمێ بێ کە هەر بەر نووکی نەشتەر دەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٠) امد صبا در صبحدم شەق شەق دریدەکر د غەم
اوردبوی ان صنم بشری لکم یا دو القلم

(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲ (رەجەزی هەشتی تەواو)
(۱٦۱) خەیالم وایە زوڕنایەک لەسەر شاخ و چیا لێدەم
قولی بێ عاری هەڵمالم لە بەزمی بێ حەیا لێدەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦۲) خەتای بەختە کە من دێوانەکارم
نەگەر نا بەش بە حالم هووشیارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱٦۳) سەیریکە چ سەیرێکە کزەی جەرگی براوم
بروانە چلۆن کەیلە لەخوێن پەردەیی چاوم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٦٤) ئەگەر خوێنم بڕێژن شەو لەسەر جێم
زمانم دەربکێشن تاکو بەڕێم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱٦٥) ئەی خووا چ بکەم لە داخی بەختی ناهەمواری خۆم
واسەرم شێواوە ڕێگا نابەمە سەرکاری خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱٦٦) بەسەرما ڕامەبووره کاکی زالم
لە دەستی زولمی تۆ وێرانە مالم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱٦۷) سکەندەر خەلقی کوشت و مالی سووتان
کەلاوەی کرد لەجیاتی کۆشک و بونیان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱٦۸) ئەلا ئەی نازەنینی شۆخی شۆخان
غەزالە تاقەکەی سەربەندی کوێستان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱٦۹) سەرم سووڕماوە نازانم چ وەرزێک وەرزی شیوەنە
خەنەبەندان ئەکا دار ئەرخەوان یا خوێنی لاوانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۰) من و شیعرو گەدایی پێکەوە بووین
بە تەحقیق هەرسێ هی یەک بووک ویەک شووین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۱۷۱) سەر لە بۆ سەربازی چاکە نەک لە بۆ چەتفەی گران
دڵ لە بۆ خەمخۆری چاکە نەک لە بۆ میهری کچان

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧٢) ڕۆلە وەسیەت بێ کە مردم سەیری ئەم ئەشعارە کە
حەفتەیەک جارێ تەماشای شۆری ئەم گوفتارە کە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧٣) ئەی بولبولی بێ دانە من و ئێوە هەژارین
هەردوو وەکو یەک مونتەزیری فەسلی بەهارین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧٤) گشت سالی لە بیست و یەکەمی نازەری بەدکار
شینی منە یا جەژنە لە بۆ ئێوەیی خونخوار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧٥) ئێمە کە کچین دڵبەری دڵداری جیهانین
خونچەی چەمەنی باخی گوڵی کوردانین(؟)
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧٦) کەرێکم بوو چ کەر وەک باووبۆران
کەرێکم بوو چ کەر بارکێشی دەوران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٧٧) بە ناوێستا بەزەردەشت یان بە ناگر چۆن نەنازم من
بناغەی وەحدەت و ئەفکاری ئینسانی کە دامەزران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٨) منم کەمتر هەژاری خاکی کوردان
ئەنووسم کۆمەڵی ویژدان و عیرفان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٧٩) ئێوە ئەی شیرانی مەکتەب واسیتەی ژینی منن
واسیتەی ژین و ژیان و ڕۆحی شیرینی منن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨٠) گەدایی سەیرە ئەی یارو ڕەفیقان
گەهێ پۆشتە بە پینەوگاهی عوریان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٨١) هۆنەری ئەم زەمانەبێ دەنگن
بۆیە میللەت لە پاش وپێ لەنگن
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٨٢) مشتە خۆڵێک لەم وڵاتە بردنی جایز نییە
باجی ئەو خۆڵە دەمێکە ئێسک وخوێنی ئەم گەلەس

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨٣) کوڕی کوردم خەریک بن بێنە فرمان
لە گۆڕینێن تەمبەڵی و بێکاری جاران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٨٤) با وزەی ئەتۆم وهێزی کارەبا
یەک بخەین بۆ ئاوەدانی کوردستان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٨٥) ئەی کوردە بەسە قوڕبەسەری و شۆرش ناڵێن
تاکەی بەکزی ولارە ملی عاجزو غەمگین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٨٦) دای لە دڵ سۆزەی شەماڵێک وەک نەسیمی بەربەیان
دێتە مێشکم هاژە هاژێ وەک فوارەی قەڵبەزان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨٧) ئەی کوردی خەفەتبارو بریندارو پەرێشان
ئەی میللەتی بێ پشت و وبەبێ یاوەرو عوریان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٨٨) ئەی رۆلە نەبێ تالیبی ئینسانی یو ویژدان
زینهار نەکەی مەیل و هەوای خوێندن و عیرفان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٨٩) وەرن یاران لە سەیری چەرخی دەوران
بزانن چۆن ئەژی دەستەی فەقیران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩٠) با هەموو جوتیارو پاڵەو ڕەنجبەران
یەک گرن تا دەبنە هێزو پشتیوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٩١) وەرە قوربان لەسەیری جەژنی قوربان
کە سەیری وای نەدیوە رووبی دەوران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩٢) فیلی ڕەش هێزی نەما ئەسپی ئەجەل هاتە سەری
قەلعە دەربەستە وەزیر بێ شوێنە شاهم ماتەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩٣) گوڵی بێ درک وداڵ بێ بۆیە قوربان
جل و بەرگی خەڵات بێ شۆیە قوربان

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩٤) لە سۆزی عیشقدا سووتاوم کە سێ یارم نەبوو جاری
قوری ئەم خاک و سەحرایە بەسەرخۆدا نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٥) فەلەک عیلم ونیزامە تێ نەگەی لێی چاوو نای بینێ
بخوێنە تاوەکوو ئەسراری گەردوون بێتە ژێر دەستت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٦) ئەلێن (تەلعەند) لەشەر کوژرا بەسەرهاتی بە شەترەنج بوو
لەبەرچی یادگاری شاری بۆکانم فەرامۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٧) کوکو کوردم ززوانم لەلەلالە تەتەواو
نەنەزانی مماڵی کککردم خخراو
(فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٩٨) براکەم حاڵەتم گریانە ئەمڕۆ
دڵ و جەرگم تەواو بریانە ئەمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٩٩) عاشقی دڵ بەخەم نەکەی هەواو خەیاڵی خوردو خەو
بادە دلگشا بخۆ تازە بە تازە نوبەنو
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(٢٠٠) کوردینە ڕۆژی شادییە هەموو دەبینە هات وچوو
وا دەردی دڵ شوکر نەما شادی بکەن بە زوویەزوو
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(٢٠١) کوردە چۆن نەگریم هەمیشە بۆ کزی و داماوی تۆ
چۆن قوری عالەم بەسەرخۆدا نەکەم بۆناوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠٢) لە بێگانە پەرستی دوور کەون خزمینە هاوارە
چ خەندەی دوژمنت هەرگیز دەوای دەردی وەتەن ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٣) برا خۆش بوو مەریوانم کە جێگەی جانی جانان بوو
نە جێگەی خەڵکی بێکارەو نە جێگەی جەوری دەوران بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٤)ئەی برادەر گوێ گرن بۆ تاریفاتی ناتەواو
یا بوییتکم هەس چ یا بوو مۆخ و قووەتیا نەماو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٠٥) مەسیح فریاکەوە گیانی شەهیدانم بپارێزە
نیشانەی ئیفتیخارە ئیندیحاری شاری بۆکانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٦) ڕەقیب بێ سوودە، دەرناچم لە خاکی باب و باپیرم
کە گیانم جەوهەری بەندی سروشتی خاکی کوردانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٧) توخوا زولف خەناوی زەمانی وەسلت کامە
انی رایت دهرا، من هجرک القیامە
(مفعول فاعلاتن لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٠٨) مەریوانە مەکانی مەهرۆخانە
مەریوانە وەکو و باخی جینانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٩) هەوای سەر شاخ و کوێستانم پزیشکی دەردو عیللەتمە
خودا ئاوابی ئەم خاکە کە مایەی ژین و سیححەتمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٠) من کە ڕۆلەی کوردەکانم تورک وتارم بۆ چییە
تا برای پشتیم بێ یاری لەمارم بۆچییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١١) ئەمڕۆکە مەوسمی سەیرانە ئەوبەهارییە
ئەمڕۆکە ڕۆژی دەستەیی یاران و یارییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١٢) کوردسانە بێشەلانی شێرەکەی مەیدانمە
خاک و بادی نیشتمانە بێشکەیی لاوانمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٣) یامحەممەد لێو بەبارو دڵ بە بریانم مەکە
ئەی ڕەئیسی هەردو دنیا دیدەگریانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٤) ئەی وەتەن پایز بەخێر بێ تا چونکە ئێستا باوومە
گەرم و ساردی فەسلەکەت عەینەن دڵەی شێواومە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٥) مەستی چاوی یاری خۆت بی قیامەت غەفلەتە

مردنی ئەو مەستییە زۆر چاتری هەر سیحەحەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١٦) ئەوەی مەحرەم بەدەردم بێ سەبایە
ئەوەی دەس خاتە سەرشانم عەبایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١٧) یەکیەتی و دۆستایەتی خەڵکی کەوا پیرۆزە لام
من بە ناخی فەلسەفەی ئەفکاری قەومی تێ ئەگەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١٨) کە ئەسپ وفیل لەبەر دەرکی قەلا پڕ عەزم و سابت بوون
وەزیری موددەعی هەڵهات لە عەرسەی جەنگ و شامات بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١٩) من بە جەرگم بەم هەژاری و بێ کەسی و داماوییە
شەڕ لەگەڵ ڕۆژو سروشت و حاکمی شاران ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٠) چاوەکەم مەغروری هەروا یان خەتای نازارییە
نازە وا ناڵۆزە چاوت؟ یا لەسەر خونخوارییە؟
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢١) فیراقی یاری نازدارە ئەساسی بێ قەرارێە
خەزانی عومری بێ مایەم لە فەسلی نەوبەهارێە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٢) لە پێش چاوم هەموو عالەم بە چەشنی پەردە کایێکە
سەرم گەرمە لە مەستیدا چ دەربەستی کلاوێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢٣) کوردە بروانە کە دنیا چۆن خەریکی سەروەتە
ڕەببی تۆ ڕاستۆ نەبی وا ئیش وکارت غەفلەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٤) لاوی کورد نەورۆزە ئەمڕۆ کاتی کشتوکاڵتە
کاتی سەیری دۆڵ و شیوو سەرکەژی خاڵخاڵتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٥) یاری من جیلوە فرۆشە دڵی غەدداری هەیە
سەری سەرپۆشی کەتانەو چاوی بە خوماری هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٢٦) دڵ دەڵێ یاری تەڕوو شۆخ و جوانم گەرەکە

دۆشەکی نەرم و شل و و دەستەملانم گەرەکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٢٧) تا شوعاعی کوڵمی سوورت دەرکەوێ شەسپەڕ چییە؟
یا لە بەینی دوگمەوە سینەت ببێ مەڕمەڕ چییە؟
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٨) باری نەگبەت تا بەکەی لەم جادەیی عوریانییە
بۆ هەموو کەس ئەم زەمانە نەوبەتی ئینسانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٩) دڵی کۆنەم خەریکی تازە دەردە
سرشکم گەرم و ئاهم خەیلی سەردە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٠) بەهای ئینسان گرانگەر عەیاری خۆی نەدۆڕێنێ
کەسێک ئێسکی گرانە بۆ فلس مەهتوک و ڕیسوا بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣١) گەرچی خۆم شێتی زەمانم فیکرەکەم لوقمانییە
وەحشی یو سەر مەست و گێژم خولقەکەم ئینسانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٢) تۆ کەبابی کورەکەت عیلمی بخوێنێ چاکە
عالەمی جەهل لەلای من بە مەسەل خاشا کە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٣٣) ئەی وەتەن بەدناوی تۆم و یوسفم لێ گوم بووە
ئەی وەتەن یەعقووبی تۆم و ئابڕووم بۆ تۆ چووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٤) تێ بفکرێ کە سەراسەر هەمو ئیشم هونەرە
ڕەمزو مەعنایی کەلامم بە حەقیقەت گوهەرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٣٥) خووا دڵبەر کە بێ ڕەحمە لەبەرچی قەهری بوسیارە
دڵم وەک تەیری بێ باڵەو بەدەس تیفلێ گرفتارە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٦) سەر کە خالی بێ لەفیکری میللەتی قەت سەرنییە
دڵ کە گەرمی تیا نەبێ قەت قابلی دڵبەر نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٧) لەسەرمایە لەسەرمایە لەسەرما شۆروغەوغایە

لەگەرمانا ئەگەر ما پێم بڵێن پیاوێکی ڕسوایە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣٨) وەتەنی ئێمە نان و خوانی هەیە
وەتەنی ئێمە لاوەکانی هەیە
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٣٩) ئەم قەڕنە کەوا خەڵکی ئەڵێن قەرنی ژیانە
دەورەی هونەرو یەکیەتی یو بەرزی گەلانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٤٠) موبارەک بێ بە سەربەستی کە ئەمڕۆ جەژنی لاوانە
موبارەک بێ بە دڵخۆشی کە جەژنی میرو گاوانە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤١) لە ئەمڕۆ لازمە هەرکەس بزانێ خۆی کە کوڕ کێیە
یەقین هەرکەس نژادی خۆی نەناسی بێ سەروپێیە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٢) حیلفی بەغدای شوومی فاشستی کە هاتە گۆڕەوە
بۆ نیازی پڕ لە کینەی دوژمنی سەر شۆڕەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٣) حەقمە گەر شەیدای وەتەن بم ئەی ڕەقیبی نابەکار
سەیری ئەم شاخ وچیاو ئاوو هەوای کوێستانە کە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٤) نیعمەتە ئەم خاک و خۆڵەم تا ئەبەد جێی نایەڵم
خاکی سووتاوی وەتەن بۆ سورمەیی چاوانمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٥) جەژنەکەت پیرۆزە کوردە یاخو شین و زارییە
سەرخۆشی کوردە لەجەژنت یاخو دەردت کارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٦) کەس ئەڵێ ئەم بێشە چۆڵەو ئەم زەعیمە مردووە
قارەمانی بێچوە شێری کوردستانە نووستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤٧) بەناو مەشهووری ئافاقم کەچی هەر ئاهوو ناڵینمە
وەکو پیاوی برامردوو لە برسا زارییو شینمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٨) ئەوا دووبارە قوربانە دڵم قوربانی قوربانە

فوارەی ئەشکی چاوانم وەکوو بارانی نیسانە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤٩) پاش هەزاران ولاتی داگیر کرد
کوردسان بوو بە گۆڕی ئەسکەندەر
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥٠) برا شۆڕێ لەسەرمایە عەیانە
کە ئەم شۆرە شەڕی بەینی گەلانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٥١) ئاخرین ماڵی ژیانم کونجی بەندیخانەیە
ئەم کەلەپچە مەرهەمی زامی دلی دێوانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥٢) ئەی گرۆهی برسی ئەمڕۆ ڕۆژی تێکۆشینتە
ڕۆژی تۆڵەسەندنی خوێن خواردنی دێرینتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥٣) سوژدە بۆ زانین ببەن حیکمەت بەزاری فێربن
ئەی برا بیگرنە گوێ (ماریفەت)ی پیرشالیار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥٤) سەرم ناوێ کەفیزی بەگلەری و سەرداری بنوێنێ
دەمم ناوێ کە تێکەی زل زلی تەنهایی بگلێنێ
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥٥) عەیبە بۆ تۆ کە نەسلی کوردانی
حورمەتی خاک و باد نازانی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥٦) شیرینتر و سولتانی مەقالاتە ئەدیبی
سیحرە هونەرە کەشف و کەراماتە ئەدیبی
مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥٧) ئەمڕۆ لە ملکی حوسنی مەعلومە شەهریاری
شاید کە عاشقان را کام زلب براری)
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٢٥٨) ئەی کوتەک تۆ کە کوڕی کوردی ئەبێ کوردی بی
مەمکوژە کاکە ئەڵێی هەر لە دەسەی بردی بی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥٩) منی بولبول ئەگەر گوێی دل لەناڵەم تاوی خاڵی بێ

خووا بەختم لە نەو بەدتر گیرۆدەی ترش و تاڵی بێ
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦۰) چ خۆشە دەرد ئەگەر دەس دا لەلای یارانۆ دەرمانی
بیابان دوور نییە هەرگیز کە مەعلوومانە پایانی
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦۱) نەسیمی سوبحدەم هەڵکا لە یادی نەوبەهارم چی
هەتا ناڵەی دەروونم بێ لە دەنگی عوودوتارم چی
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦۲) کە شێخ وەفاتی فەرموو گەیشتە جێی نیهانی
شێخ زادە ئەو سەعاتە ئەبێتە غەوس سانی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۲٦۳) وەک بێچووە سۆنە وانە لەگەڵ لە هێلکە دەرچوون
ئەرۆنە بەحری بێ پەی گەر ناوی لێڵە یاروون
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(۲٦٤) ئەی فلس وەللا لەداک و وباب و باپیر چاتری
تۆ لە دووسەد خزم و خۆیش و شێخ ودەسگیر چاتری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦٥) قانعا گشت کەس ئەزانێ تۆ کزۆڵەو سەرکزی
تۆ لە گشت کەس بێ فلووس و بێ دەس و رسواتری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦٦) چون نەما عیززو شەرەف حەیسیەت و ناوی چی
بەخت ئەگەر یار نەبێ مەکرو فەن و داوی چی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۲٦۷) بەبێ تەوحیدو سەنعەت ناتوانن جەنگێ بەرپا کەن
بەبێ کەسبی هونەر چۆن لەشکری بێگانە تووناکەن
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦۸) سەرم داناوە بۆ گۆگۆ خودا سەردارەکەم کوانێ
جگەر بیمارو پڕ خوێنە دەوای بیمارەکەم کوانێ
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٦۹) مەنعی بکەن کەلوپەلی بێگانە بۆ وڵات
تا پیشەسازی وڵاتت بەهێز بێت وەدەرکەوێ(؟)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(۲۷۰) ده ساقی به حەققەی پیاڵەی شەراب
بە جەرگی پرووزاوی هەر وەک کەباب
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۱) بەبێ ئومێدی شیرین بێستوونی عیشق مەنوامە
لەیادا هەر نەمێنێ فیکرو یادی ئانەوازادەم
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷۲) ئافەرم وەستا ڕەجەب بۆ سنعەت و وەدەسکارەکەت
تۆپەکانت چەند قەڵای تورک و تەتەریان پێ شکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷۳) هەردو هەروەک بەیدەقی سالک بیابان تەی ئەکەین
ئەو بە هیوای بوونە فەرزین و منیش بۆ کوردسان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۷٤) ئەڵێن زوححاک دڵی بەردی بە بەندیخانەدانابوو
بەڵام شمشێری مەرگی خۆی لە کوورەی کاوە ناودابوو
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷۵) ئەو منالەی ئەمڕۆ بێ نازە سبەی سەرکردەیە
گیانی خۆتی بۆ دەرێنە گەر ئەوەی لاوت ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷٦) لەناوهەر مشتەخۆڵێک چەندەها ئەسراری تیا کەتمە
هەمووی کانی زەڕووزیوە ولاتی کوردەواریمان
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(۲۷۷) شەووڕۆژ دێت و من بیرم لەلای ئەو خاکە سووتاوە
کە شیوەن پیشەمە ئیتر لەسەیرانی بەهارم چی
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷۸) بۆ سەعادەت تێ ئەکۆشم تا سەعادەت بێتە ڕێم
دەنگی هاژەی قەڵبەزەم هاواری کوردستان ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۷۹) بۆیە پێم خۆشە کەتابووتم لەبەرزی دابنێن
تا نەسیم و بای شەماڵی کوردسان بیگرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸۰) پیاوی ئازا بێ لەژێر کێشەو خولی گەردوونی دوون
ڕائەوەستێ و شانی خۆرسکە وەکوو ژێر بەردی ئاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٢٨١) چەپکێ گوڵ و خوێنی جگەرە یادی حوزێران
ئەشنێتەوە دایم لە دڵی کوردی بە ویژدان
(مفعول مفاعیل مفعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٨٢) خەتا بارە خەتێ، مێژوو خەتی ئەخلاقی کێشاوە
کە دەستی نا بەناو دەستێکی ئاسن دەستی خوێناوی
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨٣) تاقی ئەحمەد خان لەگەڵ تاقی کلاوزەر پێکەوە
ناخی سەختی ئارەزووی میرانی کوردم دەرئەخەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨٤) لە ئامێدی و لەپالووتاوەکو وان
مس وو قورقوشم و ئاسن تێکەڵاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨٥) هەزار خانزادی تێدا پێگەیشت. ئەم خاکە وێرانە
هەزاران لەشکریش مەهتووک و بێ سەر وا لەمەیدانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨٦) کاکی کوردی هەژارو دڵ گەرمم
گوێ گرە سا لە بانگی بێ شەرمم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٨٧) بەخیلی بۆ دەبەی کاکە بە هاوسەر
بەناهەق بۆ یەشێنی دڵ برادەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨٨) سەر لە نوێ وا مەکینەیی ئەفساد
کەوتە ئیش یەعنی دەستی ئیستیبداد
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢٨٩) ئینتیخاباتە عەزیزم مەوسیمی ئازادییە
ڕۆژی سەربەستی ولات و بەزم وجۆشی شادییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩٠) یادگارو تانەیی چاوەلەبیر ناچێتەوە
چۆن مەهاباد باوەشی خۆی بۆ شەهیدان گرتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩١) کوا لە کوێیە ئەوکەسەی لافی برایی لێ ئەدا
میللەتی هێنایە مەیدان و بەڵێنی پێ ئەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(۲۹۲) تەخەللوس کوڕە بوو چاوی دڵی تانەی بەسەرداهات
نوموری لەشکری کەوتە خەتی داوی خەتێ ناوێ
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹۳) نەهامەت باڵی ڕاکێشا بەسەر ئیقلیمی ئیقبالم
لەزیکرا ناوی مەحوێ بوو حوسێنی زادەگای چۆڕم
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹٤) سەگ پەلامارت بداتێ دانیشی ڕزگار نەبی
هەر کەسێ هەڵمەت لە کەوتوودا لەسەگ زۆر کەمترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۹٥) کچ ئەگەر وەک کوڕ نەکا سینگی بە قەڵغانی گوڵە
زەحمەتە تەنیا بە کوڕ ئیشی گەلت بۆ سەرکەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۹٦) سەر وەرانێم کارە کاری تۆ نەبوو
یان بڵێم: ئەم بارە باری تۆ نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۹۷) خێری قەدەمە یا قەدەمی خێرە لە بۆمان
ئەو کیژە سەراسیمە وعەودالی وەتەن بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۹۸) کوفر نابێ بخوێنی عیلمی دەریا
بزانی سیپری گەردوون چەندە قووڵە
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۹۹) ئەگەر چی ئاسنەو بێ نازە ئەمرۆ
هەزاران مەعدەنی قورسی تیایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰۰) نیعمەتە ئەو ناوە پاکە قەت بەلێڵی تێ نەگەن
نابیاری کێڵگەکان و دەخل و دانی پێ بکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰۱) ڕۆڵە من ئەمرم لە پێشا هۆشی ئیمانت بێ
بیری هۆزو نیشتمان و ژینی کوردانت بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰۲) کچ کە کەوتە چواردە ساڵە هەرکوڕی لاوی ئەوێ
پەرچەمی چین چین و لوول و ئەگریجەی خاوی ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٥٤- قانع

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٥٢	٥٠,٣٣١٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٨٠	٥٢,٦٣١٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٦	١٠,١٥٢٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٧	١١,١٨٤٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	١٧	١١,١٨٤٪
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١٤	٨,٥٥٢٪
		و	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٨	٥,٢٦٣٪
٢	ڕەمەل			١١٨	٣٩,٠٧٢٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٧١	٦٠,١٦٩٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣٢	٢٧,١١٨٪
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٣,٣٨٩٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٤	٣,٣٨٩٪
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٢,٥٤٢٪
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٢	١,٦٩٤٪
		ز	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢	١,٦٩٤٪
٣	موزاریع			١٥	٤,٩٥٠٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٥	٣٣,٣٣٣٪
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٢٦,٦٦٦٪
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	٣	٢٠٪
		د	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٣	٢٠٪
٤	خەفیف			١١	٣,٦٤٢٪
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٧	٦٣,٦٣٦٪
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٢	١٨,١٨١٪
		جـ	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١	٩,٠٩٪
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٩,٠٩٪
٥	ڕەجەز			٥	١,٦٥٥٪
		ا	ڕەجەزی هەشتی تەواو	٣	٦٠٪
		ب	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٢	٤٠٪
٦	مونتەقاریب			١	٠,٣٣١٪
		-	مونتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	١٠٠٪
	٦		٢٤	٣٠٢	

خشتەی ژمارە (٥٤) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی قانع

٥٥- دیوانی کاردۆخی
(محەمەدەمین کاردۆخی)
چاپخانەی ئۆفسێتی سەرکەوتن سلێمانی. ١٩٨٢

(١) سزای هەر سەربڕینە (موو) لەحەددی خۆی کە تێپەڕکا
حەقی پاچینە دارێک بۆ نەمامی تر کە سێبەرکا
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) ئەگەر شوێنێک بخەیتە ترسی تاڵان و دزی و کوشتن
نەمانت چاکترە بەخوا لەوەی دەس کەی بەخوێن ڕشتن
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) شاعیر کە ئەگەر شیعری هەموو ڕێکو سوارە
گەنجینەیی هەڵبەستی بێ ئەندازو شمارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) لەژێر چارشێوو عاباوە کەنازووجیلوە ئەنوێنێ
ڕەگ و ڕیشەی لەشی زارم ئەڵێی ئێستا لەبن دێنێ
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) چاوەیی دین و عیلم و هەم عاقل
چاک سەرنجی بدەو مەبە غافل
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦) خۆشەویستی باوک و دایک ئەی فریشتەی ئاسمان
دڵڕفێنەی شۆخی نازدار غونچەیی باغی ژیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) بەناو شێخم کەچی ڕقمە لەشێخی لاری کە چ ڕەفتار
بەخوێن کوردم کەچی دوژمن بەکوردی زاڵمی زۆردار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨) برایانی زبانی ودینی یو گەورانی ئەم ناوە
ژیانی میللەتان ئەمرۆ بەخوێندن بەندو وەستاوە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) بەژیری و هێمنی ئەکرێ دەسا چاری ئەمانە زوو
بەبێ کەڵکە پەشیمانی ئەگەر فورسەت لەدەس دەرچوو
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) بەدەردی پیسی شێرپەنجە خووا دایم بناڵێنێ
ئەوەی غونچەو گوڵی قەومی لەبۆ دوژمن ئەژاکێنێ

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۱) سەمای بۆ گلە قورمیشم کەدی زوو کەوتەوە یادم
سەمای قورمیشکراوی پارە خۆری تەرمی ناشادم
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۲) خووایا کوێرو نیفلیج بێ لەهیچ شوێنێ نەبێ چاری
ئەوەی خوارە ستەمکارە لەگەڵ خزم و کەسوکاری
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۳) خۆی نواندپشتی لەمن بوو یار لە ناو ئاوێنەدا
دیەنی ئەو وێنەیە نەقشە لە تۆ تۆی سینەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٥٥- کاردۆخی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
۱	هەزەج			۱۰	٪۷٦,۹۲۳
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	۸	٪۸۰
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	۱	٪۱۰
		جـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	۱	٪۱۰
۲	رەمەل			۲	٪۱٥,۳۸٤
		أ	رەمەلی هەشتی مەقسوور	۱	٪٥۰
		ب	رەمەلی هەشتی مەحزووف	۱	٪٥۰
۳	خەفیف			۱	٪۷,٦۹۲
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	۱	٪۱۰۰
	۳		٥	۱۳	

خشتەی ژمارە (٥٥) ژمارەو رێژەی کێشی شیعرەکانی کاردۆخی

٥٦- ديوانی كانی
كۆكردنەوەی
موەفەق ئەكرەم كانی
پێشەكی و لێكدانەوەی
كەريم شارەزا
بەغدا، چاپخانەی الحوادث ، ١٩٨٠ \

(١) سەر فرۆشاكەم بو عالەم چونكە عالی هیممەتم
ناچوێنم بۆ هەموو دنیا لە دەستم رەغبەتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) خزمینە وەرن تاكو بەقوربانی وەتەن بین
قوربانی چیاو دەشت و و بیابانی وەتەن بین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەقسوور)
(٣) وەتەن شیرینە لای من داخەكەم بەس كزی ساوایە
بە قیل و قالی من ئامانجەكەی ناگاتە هیچ پایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) هەرچەند هەبێ سولتان و مەلیک شاه و حوكمدار
نابن وەكو ئەولایق و دانا لە جیهانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٥) هەیتم كەرەكی دێزە چ عیفریت و بەهێزە
وەك جووتی دەكا راستە خەتی ڕێزی لەرێزە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٦) لەهەولێر مەدرەسەی پێكەم گوشابوو
هەموو مەكتەب لە هەژمەت مەنحەنابوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) جانا چییە ئەمشەو بەفیدای زولفی خەمت بم
میوانی سەروسینەو ولیمویی مەمت بم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەكفووفی مەحزووف)
(٨) بەبێ سووچ و گوناه بۆ عاجزی لێم ئەی ستەمكارم
دەخیلت بم ئەگەر عەفوم نەكەی زۆر دڵ بە ئازارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) هەرچەندە دەكەم سەعیی لەبەر قەلبی حزینم

ئومێدی ویسالم نییە بێ بەهرەیە ژینم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠) ساقی وەرە ئیمشۆکە لە بۆم تێکە پیالە
بۆ مەززە لەرووت کافییە ئەم دانەیی خالە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) دووری دەروونم لەسەما بۆ سەحاب
خوێنی سرشکم بووە سەیل وو حەباب
(مفتعلن مفتعلن فاعلان)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف)
(١٢) ئەمڕۆ چ عەجەب هاتی لە پێشم گوزەرت کرد
جانم لەبەدەن جانە بەیەک غەمزە دەرت کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٣) پەرێشانم لە بۆ زولفی پەرێشانت
بریندارم بە نووکی تیری موژگانت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) سەد ئاهویی وەحشی نەزەروو مەهوەش و دڵدار
سەد غەمزەیی جادوو پەری ئەفسونگەری عەییار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥) گاە دەگریەم وو دەناڵم گەهی
هیچ لە عیشقت نەبوو قەلبم تەهی
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(١٦) ئەڵێم من تۆ حروفی یەک موعەمما
بزانی هەرکەسێ دانایە ئەمما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) ئاشنایی چاهی قەلبە بێ گومان
باش ئەکاتن جوملە ئەسراری نیهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٨) دایم بەغەم و دەردو پەرێشانە هەناوم
شەو تا بەسەحەر مەیلی لە گریانە هەناوم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) نامەردم ئەگەر مینەتی نامەردی بکێشم
پێم خۆشترە ئەی کانی بە پشت بەردی بکێشم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) ئوستادی غەزەل سافییە جێگەی لە هیرانە
مەدحی چ بکەم زاهیرو مەشهووری جیهانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١) سەخا بۆ ئەو کەسە باشە کە هەیبێ
سەخا شێتاتییە بۆ وەی کە نەیبێ

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢) دووری لەنەزەر حازری دایم لە خەیاڵم
حەسرەتکەشی دیدارتم ئەی بەدری کەماڵم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) کەشێر پیربوو دەبێتە مەسخەرەی گورگ و سەگ و ڕێوی
جوان فەردێکە کانی بانەشرکا چاپەکەی گیوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) خۆی لەگەڵ حەق ڕێکی خست ئەمما لە ئەللا بوو بەری
هەم لە ئەهلوللابەری بوو کەوتە جەننەت جەوهەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) عەیبی نییە شیعرم وەلێ بۆ ئەو کەسەعەییە
نازانێ لە شیعرو دەلێ ئەم شیعرە بەعەیبە.
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) بابڕی حەسوودو و بەدوونەو فیکری بەعەیبە
تاماوە ئەجاتی نییە لەم فیکرە بەعەیبە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧) بێ میسلە جەماڵت لە هەموو موسلم و ئیفرەنج
بێ هۆشە دڵم جانە لە عیشقی تۆ بەبێ بەنج
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٥٦- کانی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٢	٪٨١،٤٨١
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٣	٪٥٩،٠٩٠
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	٪١٨،١٨١
		ج	هەزەجی هەشتی تەواو	٣	٪١٣،٦٣٦
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٩،٠٩
٢	ڕەمەل			٣	٪١١،١١١
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪٦٦،٦٦٦
		ب	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪٣٣،٣٣٣
٣	سەریع			٢	٪٧،٤٠٧
		ا	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	٪٥٠
		ب	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١	٪٥٠
	٣		٨	٢٧	

خشتەی ژمارە (٥٦) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی کانی

٥٧- دیوانی کەمالی
(عەلی بابیر ئاغا)
ئامادەکردن وساغ کردنەوەو پێشەکی نووسینی
کەمالی عەلی بابیر
پێداچوونەوەی
مامۆستا شکور مستەفا
چاپخانەی (دار الشوون الثقافیە العامە)، بەغدا، ١٩٨٦

(١) یار وەفادارە لەگەڵما چۆن جەفاکاری ئەکا
نیشی بەدکارە کە جارجار فێری بێ باری ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) سەیری کەن هێندە وەفادارە نیگارم دائیما
هەر بە نوقلی لێوی منداڵی دڵی من ژێر ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) گەر لە باخی ئەستەموول و پاریسابم پەشمەلام
دڵ هەمیشە هەر هەوای گوڵ گەشتی باخی میر ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) دیسان فەلەک ئەم داخە چ بوونای بە جگەردا
ئەم ئاگرە چی بوو لە دڵی عالەمی بەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) وام ئەزانی چاوەکەت تەنها دڵ و گیانم ئەبا
کافرە ئێستا خەریکە دین و ئیمانم ئەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) شیعرەکانی تۆ(مەهین بانوو) دڵی من شاد ئەکا
ڕۆژو شەو من عیشقی شیعرم تاکو بێ هەر زیاد ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) وەکوو زولفی بتان شێواوە حاڵی دەرهەمی دونیا
هەموو کاتێکی مەحکوومی نەمانە عالەمی دونیا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) باکم نییە ئەم چەرخە برووخێ کە بەسەرما
دونیا هەموو بێ بایەخ و قەدرە لەنەزەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٩) بەنیشتەر هەڵدڕێ دڵ گەر هەمیشە یادی تۆ ناکا
وەکوو تووتی بەرامبەر ئاوێنەی ڕووت گفتوگۆ ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) دڵی زوێرم لە حەڵقەو پێچ وتاوی زولفی زنجیرا
خەلاسی بوو کەچی دوایی بەقوللابی موژەت گیرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) بەستەیی زنجیری زولف و داخداری خاڵتم
ئەی سەنەم شێتی زڕەی پاوانەو وخرخاڵتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) خەتی دا ڕوومەتی ئەی ماڵی وێرانم قەمەرگیرا
بە تیپی جەیشی هیندی کەعبە وابێ شۆڕوشەڕ گیرا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) چاوی خوێن ڕێژت بە قەتلی عاشقان ئیما ئەکا
مەست و خوێنڕێژە عەجایب شۆڕشێ بەرپا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) ئەزانی بۆچ فەلەک گەردش بەکامی ئەهلی دل ناکا
بەبێ ئەمرو مەرامی پیاوی دوون قەت گەردو خول ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) چەرخی کەچڕەو ئیشی سەیرە چاوەڕوانی هەل ئەکا
دائیما کاسەی سەری کیسرا بەکاسەی (کەل)ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) ئەگەر غەم بێت بە جارێ هۆش و فامم یەک کەڕەت لابا
بە چاوی تۆ قەسەم مەیلت لە دڵما زەڕڕە لانا با
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) ئەگەر تەشریف بهێنیت نایەڵم پێ بنێیت بەسەر خاکا
گوڵ و وڕیحانەو ونێرگس ئەنێژم من لەسەر ڕێتا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) لە دووری یاری عاشق عەیبە خۆی دووچاری مەینەت کا
بە ئاوازی سەگی بەر دەرگەکەی شەرتە قەناعەت کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) نەک بەتەنیا سەبرو هۆشی عاشقی مسکین ئەبا
ئەو نیگارەی کافرە ئیمان و ئەقل و دین ئەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) وام ئەزانی چاوەکەت تەنها دڵ و گیانم ئەبا

کافره ئێستا خەریکە دین و ئیمانم ئەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) ڕۆژی نەورۆزە کە دنیا پڕ لە سازو وسۆز ئەکا
نێرگزو لالەو وەنەوشە ڕووی زەوی پیرۆز ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ئەم دەم و لێوەی لە باخا دی کە گوڵ باوی نەما
بولبولیش هەر ئەودەمە کەوتە هەواو ڕەقس و و سەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) دەبێ قوڕکەم بەسەردا خەڵکە وا دیسان نیگار ئەڕوا
وەکو بولبول بناڵم چاکە چونکە نەوبەهار ئەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) چونکە یار پێی خۆشە دڵ جەورو جەفا داوا ئەکا
لوتفی ناوێ لەو بە خەم وێرانەکەی ئاوا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) قوودەت نییە مەیلت لەدڵی غەمزەدە دەرکا
خالق مەگەر ئەم مەیلە لە دڵ زیرو زەبەر کا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) فەلەک نادا هەتا ڕۆژی قیامەت مەقسەدی دانا
ئەوەی دانابێ داماوە هەمیشە وا لە زیندانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) بەجەورت ڕازییە هەرگیز هەوای لوتف و وکەرەم ناکا
دڵم گیانە بەخەم هۆگر بووە ئۆخەی لەخەم ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) هەروەکوو تیری موژەی دائیم لە جەرگم گیر ئەکا
یار بەتای زولفی دڵی دیوانەشم زنجیر ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) لەچاوی مەستی نازت شۆرو فیتنەو حەرب و شەڕ پەیدا
لە باڵای تۆبەڵا بۆ عاشقی بێ پاووسەر پەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) پیاوی زانا چۆن لە ڕەویەی قەومی خۆی حاشا ئەکا
چۆن لە ئاداب و ونوسوولی ئەو گەلە نیبا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) ئەمەگیانی منە ئەی خاکی ئێمە وا لە باوەشتا
دەخیلم زویر نەبێ توخوا لەناوسینەی تەرو ڕەشتا

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲) دەردی عیشقت وێلی دەشت و هەردەووسەحرام ئەکا
تووشی سەد بەدناوی یو دووچاری سەد سەودام ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۳) شوکر تیری موژەی ئەو شۆخە قەت ئامانجی ون ناکا
لەهەر لایێکی بگری ئەم دڵی زامدارە کون ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٤) ئەم دڵەم کاتێ زەمانی ئەوجەوانی یاد ئەکا
میسلی نەی کون کون ئەبێ هەرناڵەو وفەریاد ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۵) دەخیلی بەختتم ئەی بادی.. خۆش سەبا
لە باتی بەندە برۆ بۆ هەڵەبجە تۆ ئێستا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳٦) بێ وەفا دڵبەر لە کوێ ما وەعدەوو پەیمانەکەت
بۆچی تەرکت کرد بەجارێ عاشقی دێوانەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۷) ئەوا ئەی شەمعی دین پەروانەکەی دەوری چراکەت هات
غەریب و دەربەدەر مەجنوونی بێ بەرگ وو نەواکەت هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۸) جانا دڵەکەم بەندە بە حەلقەی سەری گیسووت
سا مەیخەرە بەر زەربەیی شمشێری دوئەبرووت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۹) کە زولفت شانەکرد بۆی مسکی چین رووی ئاسمانی گرت
دەمی خەندە لە لێوت قەندو شەککەر رووی جیهانی گرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٠) وەرە ئەی سەروو عەرعەر عەبدی باڵاو بەژنی مەوزوونت
شەپۆلی بۆنی گوڵ شێتاوی شێوەی هاتن و چوونت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) نیگاری بێ وەفا بۆچی منت رسوایی عالەم کرد
بەناهەق بۆچ منت دووچاری دەردو و مەینەت و وخەم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٢) عاقیبەت تەنسیر ئەکا هاوارو ئۆف وئاخی کورد
مەرهەم ئەکرێ زامی جەرگی پڕ برین و داخی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٤٣) نیگاری من کە ئەمڕۆ سەیری گەشتی گوڵستانی کرد
خەجالەت بوو گوڵ و بولبول ویداعی تاشیانی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٤) شەوی دووریت ئەوەندە گریەو وهاوارو شینم کرد
بەخوێنی ناڵی چاوم ڕەنگی سەفحەی سەر زەمینم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٥) کە بۆ سەرمولکی دڵ سەیری هجوومی غەمزەکەی تۆم کرد
نیگارا یادی جەوری جەیشی جەنگیزو هەلاکۆم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٦) وەک نیگاهت کردو نرخی بادەیی سەهبات شکاند
رووت کە دەرخست گیانە بازاڕی گوڵی حەمرات شکاند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) وەفای ئەویارە دەرهەق من زەمانێ بوو ئەویش رابورد
دلم بەینێ لەلای ئەو پاسەوانی بوو ئەویش رابورد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٨) لەناو شۆخانی شارا دڵبەرم هات خودنمایی کرد
بەخوێنی جەرگەکەم سەرپەنجەیی دەستی خەنایی کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٩) لەڕووی مووهات شوکر ئەو شۆخە نرخی ماچی هەرزان کرد
نەبات و قەندو نوقلی لێوی وەقفی مەیپەرستان کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٠) سەرداری ئەولیای جیهانی پێشەوایە غەوث
بۆ گوم بووانی ڕاهی هودا ڕەهنمایە غەوث
(مفعول فاعلات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥١) ئەوا ڕۆیم لە داخت شۆخی سیمینبەر خودا حافیز
بەجارێ تەرکی عیشقم کرد بتی کافر خودا حافیز
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) لەناو باخا ئەبینم نێرگسی شەهلا ئەبم خۆشحاڵ
ئەشوبهێ چونکە شێوەی نازداری ئەو بە چاوی کاڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥٣) بەڕێگەی عیشقدا ناڕوا ئەبەد خۆ مەردمی عاقیل
ئەوەی بڕوا بە وێدا عەقل و هۆشی زوو ئەبێ زائیل
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٤) بەتاتای پەرچەمی شۆخێکی بێ پەروا گرفتارم
عیلاجم ناکرێ نابیستێ کەس فریادو هاوارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) زۆر لە ڕۆژ بێزارم و هەر حەز لەکاتی شەو ئەکەم
حەز لە شەو بۆیە ئەکەم من چونکە مەیلی خەو ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) لە شاخ و کێوی دەردو مەینەتا فەرهادی بێ حاڵم
لە دەشت و چۆڵ و هەردەی وەحشەتا مەجنوونی عەوداڵم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) تاکو ئەو ڕۆژەی لە سەنگی سەختی ئەلحەد سەر ئەدەم
زەحمەتە داوێنی یاری مەە جەبین چۆن بەر ئەدەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) نیگارم بێ وەفاو بێ مەزهەب و و نابینە ئەیزانم
لەگەڵما دائیما مەیلی بەقاروقینە ئەیزانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) شامی دووری من کە ڕۆژی وەسلی دڵبەر یاد ئەکەم
هەروەکوونەی ڕۆژو شەو هەر شیوەن و وەفەریاد ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) چلۆن قابیل نییە تەنها شرووعی قەتلی هێتلەر کەم
وەهاش نابێ لەداوی پەرچەمی یارا دڵم دەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) وەختی وەسلی ئەو پەریزادە وەها بێ حاڵ ئەبم
هەروەکو و فێدار ئەگەر بێ و گفتوگۆکەم لاڵ ئەبم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) بێ ویسالت کەی تەمەننای جەننەتولمەئوا ئەکەم
بێ نیگاهت چۆن خەیاڵی بادەووسەهبا ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) لە دووریت چاوەکەم دووربێ لە ڕووت ناڵوودەیی دەردم
وەکوو بەرگی خەزان دائم پەشێوو زوێرو ڕەنگ زەردم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) کەوەسلت دەست بدا بۆم هیچ خەیاڵی حووری عین ناکەم
گەدای بەر دەرکی تۆ بم مەیلی فیردەوسی بەرین ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) گیانەکەم بەخوا لەدووری تۆ هەمیشە شین ئەکەم

بولبول ئاسا بۆ گوڵی ڕووت گریەوو ناڵین ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) لەسەر ڕۆژی جەبینت لادە سا تۆ بێ خوا پەرچەم
مەهێلە هەروەکووشەو ڕۆژی عاشق ڕەش بکا پەرچەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) شوکر ئینسانم ئەسڵا حەز بە ئازاری بەشەر ناکەم
زەرەر نادەم لەکەس خۆم تووشی قیتنەو دەردی سەرناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) شەهیدی تیری برژانگی کەژاڵ چاوێکی بێ دینم
شەفاعەت خوازمە ڕۆژی قیامەت بەرگی خوێنینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) بە دوورم تێ مەگە قەلبەن موقیمی خاکی دەرگاتم
بە وێنەی قۆچی قوربانی بەلاَ گەردانی بالاَتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) پیرم کە سەیری سینەیی وەک باخی بەی دەکەم
یا مەیلی نەوخەتانی خیابانی ڕەی دەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) بەرامبەر چاوی مەستت دڵ بەمەی قەت ئاشنا ناکەم
کە خاکی پێت ببێ بۆ دیدە مەیلی تووتیا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) لە کونجی بێ کەسیدا شەو کەیادی وەسڵی تۆ سەرکەم
لە خۆشی خۆشییا وەختە کە بفڕم باڵ و پەڕ دەرکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) کاتێ وەنەوشەوو گوڵ و ڕێحانە بۆ نەکەم
هەریادی خاڵ وپەرچەم ڕوخساری تۆ ئەکەم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٤) شەرەف هێندە خورا دەنکی نەماوە تاکو بیروێنم
نەماوە تۆوی تۆزێ تا لە جێیەک ئێستە بیچێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٥) لەڕیزی شاعیرانا بۆیە من ئەمڕۆ سەر ئەفرازم
لەشاگردانی بەزمی حەزرەتی مەحوی شەکەر ڕازم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٧٦) ئەچمە گوڵزارو لەگەڵ بولبول کە گفتوگۆ ئەکەم
ئەو ئەکا مەدحی گوڵ ومن وەسفی گۆنای تۆ ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) بەرامبەر تاقی ئەبرۆت ڕوو لە میحرابی دوعا ناکەم
دو چاوی مەستی نازت شاهیدن من کاری وا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) هەر کەسێ ئەڕوا خەیاڵی هاتنەوە ناکا ئەبەد
سەیری چەند دڵگیروخۆشە خاکی سەحرایی عەدەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٩) مومکین نییە تیماری برینم بە تەبییبان
بەو خەنجەری ئەبرووتە کە جنراوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) لەدووری تۆ نیگاری بێ وەفا ودین
سەفاییکی نییە چوارباخی پێنجوین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨١) خەڵکی ئەمڕۆ وا لەسەر ئەوجی فەلەک جەولان ئەکەن
هەروەکوو ماسی لەدەریادا سەفاو سەیران ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) خەڵکینە وەرن بەسیە ئیتر ڕوو لە خوداین
بەس مایلی فیتنەو شەڕو ئاشووب و بەڵاین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٣) ئێمە کوردو سەرچڵین دائم شەڕو دەعوا ئەکەین
تاوەکووئاخر ئەفەس بەرزی وەتەن داوا ئەکەین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٤) هاتە ئاوباخ دوێنێ دڵداری چەمەن ئارایی من
گوڵ کت وپڕ عاشقی بوو وەک دڵەی شەیدایی من
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) لەحەسرەت پێچی هەوری لارو داخی پلپلەی زیوین
شەوو ڕۆژ کاروپیشەم دائیمە هەرشیوەنەوناڵین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٦) گەه گرژە گەهێ لوولە گەهێ خاوە دڵی من
وەک پەرچەمەکەت دائیمە شێواوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٧) ئەم ڕەسمە یادگارە هەتا پاش ئەمانی من

یادم بکەن هەمیشە کەس وو دۆستانی من
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸۸) گوڵ ولالەی بەهارم ناوێ بێ تۆ ئەی نیگاری من
گوڵی ڕووتە عەزیزم خۆ گوڵ و لالەی بەهاری من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۹) لە حوسنا قەت فەلەک نەیدیوە نابینێ قەرینی تۆ
خوسووفی بوو قەمەر ئەمشەو کە دی ڕۆژی جەبینی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹۰) گیانەکەم بۆچ وا لەگەڵما هەر بەقاروقینی تۆ
بۆچ وەها تینوو بە خوێنی عاشقی مسکینی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۱) ئەوەی یەک دەفعە بینی سیحری غەمزەی چاوی کالی تۆ
بەخۆشی و کەیف نەزانێ گیانەکەم جەورو مەلالی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹۲) لە حەفتا ساڵەدا عاشق دەمی تافیی جووانی بوو
نیگاری نازەنینی تا نیگاهێکی نیهانی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹۳) ئەمڕۆژە کاتی کۆشش و زانینە ئەی(چرۆ)
هەڵسە کوڕانە زووکە لە بۆ پێشەوە برۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۹٤) چاوەکەم سا بەسیەتی بەس مەجلیس ئارایی بکە
بەس لەگەڵ ئەم خەڵکە هاتوچوونی خۆڕایی بکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹٥) عەزیزم (ساجد ئاوارە) ئەمە نێزیکی دووساڵە
لە ئەحواڵی (کەمالی) بۆچی تۆ ناپرسی بێ حاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۹٦) نەک بە تەنها تیری غەمزەت جەرگمی کون کردووە
تیغی ئەبرۆت جەرگ و دڵمی ئەنجن ئەنجن کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۷) ئاسمانی دوون هەمیشە دووپەرستی کارییە
سەرسەری و ئەحمەق نەوازی شێوەیی ڕەفتارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٩٨) من فەخر ئەکەم کە کوردم و کوردی زیانمە
ئەم شاخ و کێوە دڵگەشە وانیشتمانمە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٩) روخسارە ئەوە یا گوڵە یانووری چرایە
زولفە ئەوە یا نافەیی ئاهوویی خەتایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٠) سەرم شێواوی شێوەی پەرچەمی پر پێچ و تاتاتە
حەواسم تەفرەقەی پێچ و وخەمی زولفی چەلیپاتە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠١) زامی تیری غەمزەکەی دائم لەگەڵ دڵ هاودەمە
قەت دەوای ناکەم نیشانەی نیفتیخاری سینەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٢) دنیا هەموو خەم و خەفەت و دەردو مەینەتە
یا خەوە یا خەیالە وەیاخود حیکایەتە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٣) یار بە لەنجەی شێوەیی ئاهووی خەتاوچینی هەیە
بۆیە زولفی بۆنی مسکی چین و ماچینی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٤) ئەگەر مەردی لەدنیادا سەبوکبارو قەلەندەر بە
رەفیقی ساقیی سادەو حەریفی جام و ساغربە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) سەبا توخوا بڵێ بەو دلبەری بێ مەزهەب ودینە
لەگەڵما بۆچی دائیم مائیلی جەورو وجەفاوقینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٦) دلم بەسراوی داوی زولفی یاری دڵڕوباییکە
سەرم شێواوی شێوەی یاری بێ رەحم و وەفاییکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) ئەوکەسەی تای پەرچەمی تۆی گیانە شەوبۆ کردووە
نەفرەتی دائیم لەبۆنی خۆشی (شەوبۆ) کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٨) لەپەرچەمتایە دڵ شانەی مەکە لانەی مەشێوێنە
لەگەڵما گیانەکەم تووبی و خودا ئەم جەورە مەنوێنە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٩) لەبەر پیری سەرووەستم ئەلەرزێ تۆ تەماشاکە
فەلەک پێکی شەرابی ناب ئەداتە دەستم ئێستاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٠) لە دڵما عیشقی رووی تۆ نووری چاوم هێندە جێگیرە
لەیەک جیانابنەوە یەعنی کە هەروەک شەککەر و شیرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١١) ژیان هیچە هەمووی دەردی سەری و ئەندووهی سەودایە
ئەگەر ئیسراحەت و وخۆشیت ئەوێ ئەی کاکە لەولایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٢) جیهان ئاشە زەمین وئاسمانیش هەردوبەرداشە
ئەمانهارێت بە وێنەی دانەوێڵە ئاخر ئەم ئاشە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٣) لەدڵمانووکی برژانگی بە وێنەی تیری رووهامە
لە حەسرەت زولفەکەی رۆژم بەڕاستی هەروەکووشامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٤) نانی ڕەنجی شان ئەخۆم وەک تۆ هەوای جاهم نییە
ترسی عەزل و خۆف وبیمی حەزرەتی شاهم نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) ئەکەم گەر مەدحی ئەو زاتەی کە فەخری جین و ئینسانە
مەڵێن خەڵکە کەمالی کافروو بێ دین وئیمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٦) لەدووری سەروی بالات دیدە هەروەک جۆبیارێکە
بە خوێنی ئالی دیدەم دەشت وسەحرا لالەزارێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٧) ماڵ وحاڵ و سەروەت و سامانی رووی دنیام نییە
قەیسەری وقەسرو ومەڕومالات و جووت وگام نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٨) تاقی کیسرا وادەمی کردۆتەوە پێمان ئەڵێ
دڵ بەدنیا خۆش مەکەن خەڵکە بەقای بۆ کەس نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٩) خەفەت ناخۆم کە بەینێکە لەمن تۆراوە ئەویارە
خەفەتباری ئەوەم دائیم ئەبینم یاری ئەغیارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٢٠) ژیان بێ جێیه، پووچه، بێ فەره لای ئەو کەسەی ڕەندە
ئەوەی ئەهلی دڵه بەم ژینە کەی خۆشحاڵ و خورسەندە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢١) تەماشای وێنەکەم کە وێنەیی پیرێکی فەوتاوە
بەدیمەن گەرچی فەوتاوە بەدڵ هەر تازەیە ولاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٢) وا مەزانە تۆ لە (زڕ گوێزی) دڵی ئێمەش زڕە
باوەڕت بێ پێتم لە مەیلی تۆ دڵم بەخودا پڕە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٣) لە شارانی عێراقدا میری خاوەن حوسن و جوان زۆرە
لەناویاندا لە سایەی خواوە یارم ئیمپراتۆرە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٤) من لە گوڵزارا نەزانی بۆچی لالەم خۆش نەوێ
چونکە ڕەنگی لێوتە لالەقەزای تۆم لێ کەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٥) بەپوولێ نامەوێ مەحبووبەیەک دلساف و خۆش ڕوویێ
فیدای ئەو دڵبەرەم من حیلەبازو توندوجادوویێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٦) حەیفە گەربێت و بڵێم تۆ گوڵی باخ و چەمەنی
گوڵ ئەبارێ لەدەمت کاتێ کە تۆ پێ ئەکەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٧) تەماعکاری بەسەر پیاوا ئەهێنێ عەیب و ڕووزەردی
تەماع سەر ببڕە تاکوو ئەوسەری ئەبڕیوی گەرمەردی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٨) ئاشنایی قەت لەگەڵ ئەم دەهرەدا پەیدا نەکەی
ئەتکوژێ ئەم پیرە زاڵە شێتەکاری وانەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢٩) سەرم گەر بەردەبازی ڕێت ئەبێ پێ شێلی دوژمن بێ
دڵم گەر فەرشی بەرپێی تۆ ئەبێ با ئەنجن ئەنجن بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٠) زەمانی وەسلی یارە سەد شوکر ڕۆیی خەمی دووری
دەتێکە ساقی پێکێ با بەسەرچێ ڕەنجی مەهجووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣١) توخوا وازبێنە با چەرخی فەلەک هەردەوری واژوون بێ

که چونکه دوونه خۆی با پشتیوانی مەردمی دوون بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٢) نیگاری مەه جەبینی من بە خەندەو نوتق وگفتاری
شەکر هەرزان ئەکا بۆ عاشقی سەودا زەدەی زاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٣) لەگەڵما یار ئەگەر بەم چەشنە بێ رەحم و ستەمگەربێ
موحققەقمە لە داخا من ئەبێ دوایی دڵم دەربێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٤) هەتا دڵبەر لەگەڵ عاشق نیگاهێکی نیهانی بێ
ئەگەر پیریش بی دائیم هەر ئەبێ تافی جوانیی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٥) لە جوانی و دلبەریدا هەر وەکوو تۆ ئێستە مومتازی
منیش مەشهووری ئافاقم بە عیشقی نوکتە پەردازی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٦) حەیفە دانا بەجەفاو جەوری فەلەک غەمگین بێ
حەیفە ئاوێنەی دڵی ئەهلی سەفا ژەنگین بێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٧) بەزمی دنیا سەیرە هێندێ کونجی مەیخانەی ئەوێ
ساقی ووجامی شەرابی ناب و پەیمانەی ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٨) دڵی دێوانەکەی سەودازەدەم کەوتۆتە ناوداوێ
ئەسیرە ودیل و پابەندە بە تاتای پەرچەمی خاوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٩) جەوهەری زاتیت کەبوو بام مەسنەدت باڵا ئەبێ
کەوکەبی بەختت لە بورجی عیززەتا پەیدا ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤٠) یارە توخوا پێم بڵێ تۆ چیت کەمایەی ژینمی
باعیسی هێزی هەناوو لاشەکەی بێ تیغمی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤١) هەمیشە تەبعی تۆ پێی خۆشە گیانە مەردم ئازاری
لەلام وایە لە دینی ئێوەدا باشە گونەهکاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٢) دەمێکە چاوەڕوانی غەمزەتم ئەی مەهجەبین تیرێ
دڵم شێتە دەسا لەو پەرچەمی پڕ چینە زنجیرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٤٣)بلێن بەو شۆخە با بەس پەرچەمی چین چینی دابێنێ
مەکان و مەسکەنی دڵمە نەوەک ڕیشەی بپچڕێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٤) بناغەی دەهری دوون ڕووخاوە یەکسەر تێکچووە ئاشی
بەجارێ تێکشکاوەو وردوخاشە بەردوبەرداشی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٥) ئەوا جەژنە هەموو کەس مەستی عەیشەو خۆشییەو شایی
لەمل یەکدایە دەستیان بۆ ئوسوولی گەردن ئازایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٦) دەخیلت بم سەبا تۆ مەحرەمی ئەسراری جانانی
بەریدی کۆیی یاری مەحرەمی زولفی پەرێشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٧) جەژنی کەسێک موبارەکە سەربەست و حوڕ بژی
پابەندی دەستی غەیرە نەبێت چەشنی کوڕ بژی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٨) کە من تەوراتی ڕووی تۆم دی نیگاری پەلکەخورمایی
بە کوڵێ عیلمەوە چارەم نییە وا ئەبە مووسایی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤٩) لە داخی دەردی دنیاو ئەهلی لارو خوایی بێ باری
دڵم وا شەق ئەباساقی بە پێکێ زوو بکە چاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٠) سبەینێ جەژنی قوربانە بە ئادابی موسلمانی
مەڕومالات ئەکەن ئیسلامەکان ئێستا بە قوربانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥١) دڵم دەردت بە دەرمان گەر ئەزانێ با لەت وبەت بێ
سەرم گەر بەردەبازی ڕێت نەبێ دووچاری مەینەت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٢) لەدەشتی مەعسییەتدا تاکو توانیم ئەسپی خۆم ڕانی
بەجێم هێنا هەموو کردارو پیشەی پیسی شەیتانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٣) (کەمال) ئەی چاوەکەم تۆ شاعیرێکی باش و هوشیاری
هونەرمەندی لە هەلبەستا ئەکەی هەر پەیڕەوی (ناری)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٤) سەبا کارم هەیە توخوا لە ئەحوالم تەماشاکە
بەسروەی بالی تیژی خۆت هەتاکووشارەزوور ڕاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥٥) کەمالی تۆ لەلای خۆت شاعیری زاناوونینسانی

بلندیی قەدری شاهی من هەتا ئێستاکە نازانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۵٦) زەردەمەند من نەبووم تا چاوم نەبریە شەوقی ڕووی مانگی
بەڵام واکوێری کردم شەوقی بەرق و بەرقی لاجانگی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۵۷) بەراستی سەیری کەی سەرگەشتەیی سەوداووزارێکێن
وەکوو یەک کوشتەیی شمشێری ئەبرۆی نەونیگارێکێن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۵۸) لە غەمزەت تیرەباران بۆ دڵی عوششاقی مسکێن هات
لە زولف و ڕوت بەجارێ ترسی کوفرو مژدەیی دین هات
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱۵۹) دڵم شاباشی سەر ڕێی یارە گەر مەیلی گەرانی بێ
سەرم دانا لەبەر پێی خوانە کردە نەک زیانی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦۰) بە یادی چاوی مەستی تۆ ئەنۆشم بادەیی سەهبا
لە شەوقی گەردنی تۆیە کە ئەگرم گەردەنی مینا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦۱) کە من ساقی و مەی و شەمع و شەرابی ناب و جامم بێ
نیگاری باوەفا هاوسوحبەتی شوربی مودامم بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦۲) زەوی رازی خۆی ئاشکرا کا ئەگەر
ئەوەی وا لە دڵیایە بیخاتە دەر
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۱٦۳) بەراستی خۆشە ئاشق یاری شۆخ و میهرەبانی بێ
بەهاران فەسلی گوڵ ناوباخ و گوڵزاری مەکانی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦٤) وەتەن ئەی نیشتمانی خۆشەویستم بۆچی داماوی
وەکوو بەرگی درەختی پایزان بۆچ زەردوژاکاوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦٥) گەر نایەڵی گیانە بە فیدای لێوودەمت بم
ڕوخسەت بدە توخوا کە بە خاکی قەدەمت بم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٦٦) تەماداری کەرەم هەرگیز نەبی لەم ئەهلی دنیایە
کە مندالن هەمیشە دەست ئەبەن هەر بۆ دەمی خۆیان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱٦۷) درەختێ کەوا تاگە ئەسلی لەدەشت
هەڵیکێشە تۆ بیبە باخی بەهەشت

(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(١٦٨) مانگی نوێ بۆیە هەمووشەو زیاد ئەکاونەشنێتەوە
تا جەمالی خۆی وەکوو ڕووی تۆ برازێنێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦٩) من لە داخی دەردی دووری تۆ ئەنۆشم ئەی مدام
پێکەنینم گریەیە دێوانەیێکی شاعیرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٥٧- کەمالی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٠٨	٦٣,٩٠٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٨٣	٧٨,٣٠١٪
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١٤	١٢,٩٦٢٪
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٧,٤٠٧٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	١,٨٥١٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٠,٩٢٥٪
٢	ڕەمەل			٥١	٣٠,١٧٧٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤٦	٩٠,١٩٦٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٣	٥,٨٨٢٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	١,٩٦٠٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	١,٩٦٠٪
٣	موزاریع			٧	٤,١٤٢
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٧	١٠٠٪
٤	موتەقاریب			٢	١,١٨٣٪
		-	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٥٠٪
		-	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١	٥٠٪
٥	موجتەس			١	٠,٥٩١٪
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	١٠٠٪
	٥		١٣	١٦٩	-

خشتەی ژمارە (٥٧) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی کەمالی

٥٨-دیوانی كوردی
(مستەفا بەگی ساحێبقران)
چاپی سێیەمین، چاپخانەی كوردستان، هەولێر ١٩٧٣

(١) چاوی مەستت وا دیارە فیتنەیێن بەرپا دەكا
خوانی دین وەك توركی یەغمایی بەناز یەغما دەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) رووحیی لێم عاجزە داتیم كەوا زاری دەكا
نای چ بێزارە لەخۆی فریادی بیماری دەكا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەی رەفیقان بێن بەخەنجەر بمكوژن ئێوەوخودا
تا خەلاسیم بێ لەدەس هیجرانی یاریی بێ وەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) دڵم نایە بەجێت بێڵم بڕۆم بۆ خۆم بەدونیادا
سەری خۆم هەڵگرم وەك شێت بەكێوو دەشت و سەحرادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) شكاندی قیمەتی شەكەر نەباتی لێوی شیرینت
گەیاندی مەرسیەی مریەم خەیاڵی رووی نیگارینت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) چێژتم ئەمڕۆ ژەهری مار و رووحی شیرینم نەهات
زامی كۆنەم هاتەژان و مەرهەمی برینم نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) تالانی سەروماڵم چاوی رەشی فەتتانت
پابەندی دڵ و دینم كاكۆڵی پەرێشانت
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٨) كوێر بووە هەروەكو یەعقوب بەخودا دیدە لە بۆت
سابنێرە وەكو یووسف بە شیفای دیدە لە بۆت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٩) بەداوی زولف و دانەی خاڵی سەر رووت
گرفتارە دڵی سەد عاشقی رووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠) قەوسی ئەبرۆ وو موژەت تیروكەوانە بە عومەر
نیگەهت قەیدی دڵ وونافەتی جانە بەعومەر

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١) دڵ لە میحنەت کەیلە ئەی پیری موغانی بەزمساز
هەر ئەتۆی بۆ بارەگای عەیش وتەرەب مەسنەدتراز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٢) کوللی عالەم وابوون سەرگەشتەوو حەیرانی عیشق
هیچ کەسێ نازانێ ئەحوالی سەروو سامانی عیشق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) تاکەی ئەم جەوورو جەفایە چاو خوماری سوخمەئال
دڵ بەناری فیرقەتت سوتاوە ڕەش بوو وەک زوخاڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) ئەمن وەک پەرچەمی جانان ئەمن وەک پەرچەمی یارم
لەلایێ خاوو سەرگەردان لەلایێ مەست و بیمارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) عەزیزم باعیسی عەیش و نیشاتم
گوڵم سەرمایەکەی ژین و حەیاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) تاکە دڵ مابێ مەکۆشە قەت لە ئابروو بردنم
عیشق تا خۆش بێ مەکێشە ڕەنجی ڕسوا کردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) جانا وەرە ئەم جەژنە بە قوربانی سەرت بم
بۆ تیری قەزای چاوی حەسوودان سوپەرت بم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) ئەگەر مەیلت لە دڵ دەرکەم غەریبی کۆیی دلبەر بم
ئەگەر ساتێ لە یادم چی هیلاکی ژەهری ئەژدەر بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) عەزیزم نووری چاوانم، حەبیبم
سەبووری بەخشی جانانی شەکیبم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) عەزیزم وا لە دووریت دڵ فیگارم
کە خوێن دەڕژێ لە دیدەی ئەشکبارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) کێ دەڵێ دلبەر بەخێڵن ئەمرۆ وەللا دلبەرم
بەردی ژێر پێی خۆیشی حەتتا هەر دەهاوێ بۆ سەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٢) حووریی باخی جینانی یا گوڵی باخی ئیرەم
ام نجوم العرش ام شمس علت فوق العلم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) ڕەفیقی کونجی میحنەت عاجزن هەر شەو لە نالینم
گوریزانن لەبەر لێشاوی بەحری مەوجی ئەسرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٤) فەلەک ڕەحمێ بە حاڵم کە بە غایەت دڵ پەرێشانم
ڕەهەندی زێدو مەسکەن دوور لە یارو قەوم و خوێشانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) تەشنە لەب تاکەی ڕەفیقی وەحشیانی بەرپکەم
تیغی خوێنرێژیت بکێشە تا دەمی پێی تەڕ بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) لەیلەکەی بێ مەیلەکەی مەحبووبەکەی عەییارەکەم
شۆخەکەی پڕ حەملەکەی بێ ڕەحمەکەی غەددارەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) چاوەکەم خۆ من برینداری خەدەنگی چاوی تۆم
زارو بیمارو گرفتاری کەمەندوو داوی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) عەزیزم من ئەسیری قامەتی نەوتووڵ نەمامێکم
غولامی زولف و ئەگریجەو غولامانەی غولامێکم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) تا کە یار فیتنەی جیهان بێ سەبرو هۆش و عەقڵ و دین
بۆ دەوا دەس ناکەوێ ناویان لەسەر ڕوویی زەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠) ئەی دوری تاجی سەری شاهانی ئیقلیمی جیهان
شەمسی ئەفلاکی کەماڵ و شەمسی بەزمی عارفان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) عەزیزان من ئەوا ڕۆییم لەلاتان
لە مەزلوومان بلا چۆڵ بێ ولاتان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٢) ناسیحی موشفیق و وەی واعیزی ئاشوفتەدلان
شاوری حائیرو وەی مودبیری ئەمری خەجلان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ)
(٣٣) ئەی حەکیمان ئێوە بێن دەرمانی ئەم بیمارە کەن

سەیری ناسووری برینی سەختی ئەم ئاوارە کەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) وا بە ئاسان عالەمێ تەسخیری تۆ بوون ماهڕوو
ساحری یا ئەولیایی ڕاست بێژە ماهروو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) لە کونجی بێ کەسیدا فەردم ئەمڕۆ
زەلیل و زارو بێ هاودەردم ئەمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) لال بم ئەگەر شەبیهی ڕوخی کەم بە ماهی نەو
یا دڵ بدەم بە میهری نیگارێ بە غەیری ئەو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) لەغەم شاری دەروون مەعموورە ئەمشەو
بناغەی ملکی دین خاپوورە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) سەدای سەمتوورە کەللەم گەرمە ئەمشەو
چریکەی بانگی دڵ بێ شەرمە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩) ئەڕێ یاران شەوی یەلدایە خۆ مەحشەرە ئەمشەو
سەدای عەبباسە یا نالەو فوغانی ئەسغەرە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) شەوی یەلدایە یا دەیجوورە ئەمشەو
کە دیدەم دوور لە تۆ بێ نوورە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) زەمانی فیرقەتی یارانە ئەمشەو
شنەی بای هیجری ناودارانە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٢) شوێنی دڵم هێناوە قوبان تاکی دەرکی تۆ
یا شوێنی دەرکەیا بدە دڵ یا قەسەم بخۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) ئەی موسلمانینە نابێ پێم بڵێن چیم کردووە
دلبەرم بۆچی وەها دەستی لە خوێنم خستووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٤٤) لە دووری توتیای خاکی قەدەمگات دیدە بێ نوورە
لە هیجری مەی لەبی لەعلت دڵ و.. مەخموورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) لە نووری لامیعی تەشتێکی ڕاگرت وو گوتی ڕوومە
بە دۆشی ئەژدەهای پڕنێشی ڕاگرت و گوتی موومە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) شەماڵ جاریّ بڵێ بەو سوخمە ئاڵەی دیدە مەخموورە
بە حوسنی عاریزی خۆی حەیفە وا بێ باک و مەغروورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) شێخ بۆچی لەسەر مەستی دەگەڵ من بەعیتابە
مەر دڵشکەنی و کافری کەمتر لە شەرابە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٨) ئاغەگیان تۆ خۆت دەچی بۆ شارو من لەم غوربەتە
زەحمەتە یاران ببێنم من لە پاش ئەم فیرقەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) سەدای کاروانی فیرقەت دێ دەڵێی سەر قافلەیی یارە
زڕەی پێشەنگی میحنەت دێ دەڵێی کالاچیی خەمبارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) بۆ گەرانی ئاشی دڵ فرمێسکی چاو ئاو دنگزە
غەیری هیجران ووبەلا ئەسلا بە من نادا مزە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) چاوەکەم دەرهەق بە من بە قسەی بەدی بێ پیر مەکە
بێ خەتاو سووچ ووقەباحەت خۆت لە من دڵگیر مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) سەیدی دڵ بووم و ئەتۆ کوشتمت ئاری مەسەلە
حلت الصید لمن یقبض لا من قتله
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٣) تاری کاکۆڵت لەسەر سەفحەی ڕوخت تاتارییە
خەت لە دەوری لێوی ئاڵت جەدوەلی ڕەنگارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) ڕەنگی گوڵ گیانا وەکوو ڕوخسارەکەت ڕەنگین نییە
شەککەری میسری وەکوو گفتارەکەت شیرین نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) ئەو سەرە بۆچی بە دائیم پڕ لە عەشقی یار نەبێ

ئەو دڵە بۆچی بە دائیم عاجزو غەمبار نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) ئەمان مردم عیلاجێ سا لە ڕێی پێغەمبەرا چارێ
ویسال یا قەتل یا تەسکین لە هەر سێ بۆم بکەن کارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) دڵ گرفتارە خودا چ بکەم عیلاجی ناکرێ
زۆر زویرو عاجزە غەم دەستی لێ هەڵناگرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) ناوی عەشق هەرگیز نەبووبایە لە دنیا کاشکێ
تۆی لە بۆ دەرمانی چاو نەبوایە پەیدا کاشکێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) بۆ فریوی عاشقان و جەزبی دڵ وا ماهیری
ڕەنگە شاگردیت بکا میهتەر نەسیمی سامری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) لاوی قەد لاولاوی من گەربێ بەناز چاو هەڵبڕێ
وا دەزانم شێخ لە من زووتر لە ئیمان وەرگەڕێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) کەوا دارایی زەڕکوتەک کەمەر چێن جوبە گوڵناری
کلاولار چاو خومار شیرین سووار خاڵ مشکی تاتاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) مەگەر ناڵینی من هاتۆتە گۆشی
کەوا کردوویە تەرکی سورخ پۆشی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٣) بە ئەبرۆ و خەتت وخاڵ جوانی بەباڵا چوست و چالاکی
بە زاهیر بێچوە دەروێشی بە دڵ جەللادی سەففاکی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) نیم نیگای دلبەری من دڵ دەڕفێنێ بە عەلی
نووکی پەیکانی موژەی خوێن دەتکێنێ بەعەلی
فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٥) برادەر بۆچی وابێ سووێندو شەرت و عەهدو پەیمانی
لەمن بێزاری دایم یاری ئەغیاروو ڕەقیبانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٦) ڕوخی وەک گوڵ تەنی وەک سیم لەبی وەک لەعلی ڕومانی
دەهان وەک فندق وو غەبغەب وەکو نارنجی ئیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) چاوەکەم زانیوتە بۆچی خەو لە چاوم ناکەوێ
چونکە من پێش خزمەتم پێش خزمەتتان نانوون شەوێ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) چاوەکەم بۆچی لەگەڵ عاشق ئەمەند دەعوا دەکەی
چونکە مەعشووقی بەقوربان عاشقت ڕسوا دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) شیختنی بهجرک والله یاصبی
ڕەحمەت برا لە بۆ کەی و هیجرت هەتا بەکەی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٠) خوشم قوربان بە بەندیخانەوو زنجیرو سێدارەت
بە شرط انکه نیاری بر سر من طعن اغیاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧١) دەروون زامدارو دڵ غەمگینە بێ تۆ
سەرم گێژوو تەنم بێ تینە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٢) دڵ گرفتاری غەمانە چاوی جانانی دەوێ
لەعلی لێوی شەککەرین و گەوهەر ئەفشانی دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٥٨- کوردی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣٦	٪٥٠
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٥	٦٩،٤٤٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٦	٪١٦،٦٦٦
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٣	٪٨،٣٣٣
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٢،٧٧٧
		ه	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٢،٧٧٧
٢	هەزەج			٣٣	٪٤٥،٨٣٣
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٨	٪٥٤،٥٤٥
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٠	٪٣٠،٣٠٣
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪٦،٠٦٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	٪٦،٠٦٠
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٣،٠٣٠
٣	موزاریع			٣	٤،١٦٦
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣	٪١٠٠
	٣		١١	٧٢	

خشتەی ژمارە (٥٨) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی کوردی

٥٩- کۆکەیی(مەلا مارفی کۆکەیی مەهابادی)
کتێبفرۆشی سەیدیان(مەهابادی)

(١) هەچی زەڕڕاتی عەرزو عاسمانە
کوراتی، بەر هەتاوی،لانساری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) ڕۆحم بەفیدای سۆزەکەت ئەی پەیکی هونەروەر
عیسا ئەفەسا ئەی ئەفەست مشکی موعەتتەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) ئەی بە فەرمانی شەهەنشاهی قەوی شەوکەت ڕەزا
ئەو کەسەی دەیگوت فەلەک ئەحسەن مەلەک بەو حەبیەزا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) سۆفی وەرە هەنگامی گوڵ و وەفەسلی بەهارە
وەختی تەرەب ووعەیش و دەمی گەشت و گوزارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) ئەی میللەتی مەزلوومی فەقیری دەسەووستان
بێ عیلم و مەعاریف وەکو ئەتفالی دەبوستان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦) کەسێ غەوواسی بەحری عیلم و عەقل ووفەزل و جەوهەرێ
دەبێ سینەی سەفینەی عەزمی وەک سەددی سکەندەرێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) مەڵێن یا شێتە یامەستی شەڕاب ووناڕەق ووبەنگە
خەیاڵاتم، پەرێشانە، دڵم تاریکە هەم تەنگە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) تەماشا ئەمڕۆ فەرمانی عەجەب فەرخوندە شاییکە
بنۆڕە سەففی موژگانی عەجەب تیپ ووسپاییکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) عەباییکم هەبوو ئەمما عەباییکی گەلێ چاببوو
خەلاتی حەزرەتی شێخ یادگاری لوتفی مەولابوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) مودەتێکە ئەفسی بەد حوکمی خراوم لێ دەکا
هەر بەقەهرووکینە دەڕوانێت و چاوم لێ دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) تەلەیفوونێکی ڕووحانی بکەم بۆ لای حەسەن زادە

دەڵێن شەخسێکی عالی هیممەت وو خۆش تەبع و ئازادە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) لەتاریخی هەزاروو سێ سەد وسی و پێنجی شەمسیدا
بەڕۆژی جومعە دوازدەی جیمی یەووەل نوویی مووردادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) شاعیر عومووومی کەتنە مەقالات و بۆڵەبۆڵ
مەتحی وەتەن دەکەن بەقەسیدەی شڕووشڕۆڵ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٤) باز ئەوا شابازی فیکرم مەیلی پەروازی هەیە
بۆ شکاری لوتفی تۆ زۆری نییە نازی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) هەروەکوو شامی غەریبانە ئەهاروشامم
دەم بەدەم مونتەزیری پەیکی فەناو ئیعدامم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٦) ئەی سەییدی جوان و جەوان بەخت و موحتەرەم
یا ناقص العطیه ویا قاصر الهمم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧) ئەی حەسەن ئەی ساحیبی وەجهی حەسەن
مەزهەری فەرمایشی جەدوولحەسەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٨) ئەوێ ڕۆژێ کەهاتی شیعرەکانت نوسخە لێی گرتم
لەلام وابوو خەزێنەی پڕ لە دوڕڕووگەوهەرووگەنجی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) قەریبەن شەست و دووساڵە ئەوا دەڕوا لەعومرو سێن
نەدیتوومە، نەبیستوومە بەجوز یەک قازی شێخ موحسێن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) سەییدی شەمسی کە شەخسێکی نەجیبەو موحتەڕەم
واقیعەن شایستەیە گەر پێی بڵێن ئەهلی کەرەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) بادی سەبا مەوێستە دەخیلە دەسا وەرە
ئەم شیعرە کوردییانە لەبۆ داوودی بەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەحزووف)
(٢٢) قەلەم هەستە بنووسە بۆ حزووری حەزرەتی قازی
لەپاش عەرزی سەلام و ئیحترامات ووسەرەفرازی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) هەرکەسێکی رەحمەتی پێ چاکە یا لێی رازییە
رەحمەتی لێ بێ بەهەر شکڵێ کەخۆی پێ رازییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) خەلاتی نارد خەلیفەی دەست و پێ رووت
عەبایێکی رزیوو کۆن و فەرتووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٥) تەماعم بوو بکەم مەنحی خەلیفەی شاهی زەنبیلی
کە تێفکریم لەقووەت خاریجە تەشریح و تەفسیلی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) جەنابی سەیدی نوورانی لەبەندەت بۆچی ناپرسی
چلۆنە وەزع و حالت ماوی، ساغی، تێری یا برسی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) ئەی جەنابی شێخ دەزانم تۆ خەلیفەی بەرحەقی
وەک دەڵێن شەخسێکی ساحیب ئیحتیرام وو رەونەقی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) سەبا بەحاجی مەلا بێژە ئەی حەمیدە سیفات
موسەننەن و موتەخەسیس لەبەینی ئەهلی ولات
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٩) ئەلا ئەی هودهودی باغی سەبا فەوورەن بەتەعجیلی
تعال، اذهب بمکتوبی الی مولای زنبیلی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) لەرۆژنامە(مودیری) کەچ مەداری چەرخی مەنشووری
دەنووسێ نەجمی سەعدی کەوتە ئەوجی مەوجی بللووری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣١) دڵ سەلامەت لێ دەکا چاوم، عەزیزم، جەوهەری
گەرچی جیسم ووسورەتی ئەمما سەراپا جەوهەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) لە ئەم رۆژانەدا چوومە حزووری حەزرەتی قازی
چ قازی قازیێکی وا هەموو خەڵکی لەدەس رازی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(۳۳) عەینەکی عەینم عەزیزم من بەتۆ تەقدیم دەکەم
مەخزەن و میفتاحی قەلبی خۆم بەتۆ تەسلیم دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳٤) من تەعەجوب دەکەم لە هیممەتی تۆ
لەجوامێردی یوو فوتووەتی تۆ
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۳٥) ئافەرین (پاشاسن) ئەی میرزا کەریمی شاتری
ئیفتیخاری خانەدان وو دوودەمانی تاجری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳٦) بلێن رەبی موبارەک بێ لە قیسمی تازە دلدارت
بە دلشادی، بەنازادی، بە ئابادی، بەمەعموری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۷) کاکی چەلەبی گەرچی جەوانێکی دروستی
ساحیب کەرەم ووهیممەت و بەخشایشی دەستی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۸) زبانی تووتیی تەبعم لەبەربێ شەککەری تالە
گرووی لێ گرتووم وەک بۆ مەمک مندالی یەکسالە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۹) دورری دەریایی فوتووەت یا عەقیقی ئیەمەنی
وەه چ خۆشبەختە کەسێ دەستی بگاتە دامەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) چەند عەدەدە شیعری قەشەنگ و قەشمەرو جوان ووجەحێل
دەیکەمە تەقدیمی ئیبنولوەتەدی بێ مەکروفێل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤١) هەموو شتێک لەجیهاندا بەتالع ووبەختە
چە دەولەتە، چە فەقیری، حەسیرە یا تەختە
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٢) خواهش دەکەم بلێن بەجەنابی مەلا حوسەین
زۆر عەیب و حەیفە بۆمە کە بەعزێ قسان بکەین
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) شاهیدی شەرعی لە ئەم شارە محالە وموم‌تەنیع
پێت بلێم عیللەت چییە(یا ایها القاضی استمع)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٤٤) ئەی جەنابی ڕیاسەتی بەلەدی
هل تری ما یقال فی البلد
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٥) قازی شێخ موحسین کە تەبدیلی لیباسی کردووە
هەر بە ئایەت موستەدیللەو ئیستیناسی کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) گەرچی بەهرە وقیسمەتم لەم شارە هەر دەردو غەمە
باز بەقوربانی وجوودی تۆی دەکەم هەرچی هەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) هەرچەندە کە ئەم شاعیرە بێ مایە ووڕووتە
ئەمما بەخودا ئەحمەقەوەک سەلکەبزووتە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٨) ئەی بولبولی خۆش ئەلحان، بۆ چ هێندە پەرێشانی
ئەی سادە دڵان تاکەی، هەر وەحشی یو نادانی
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٤٩) ئەی پەیکی خۆش خەبەر بە فیدات بم ئەتۆ وەرە
خۆت ئەم قەسیدە کوردییە بۆ موعتەدی بەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٠) ئاشی تەبیعەتم قەدەرێکە لە خول کەوتووە
بەرداشەکەی لەسەر تەوەرو بستە لاچووە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٥٩- کژکەیی

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٥	٪٥٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٦	٪٦٤
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٪١٦
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٨
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪٤
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٪٤
		و	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪٤
٢	ڕەمەل			١٦	٣٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٣	٨١,٢٥
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٦,٢٥
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٦,٢٥
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٦,٢٥
٣	موزاریع			٥	٪١٠
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٪١٠٠
٤	موجتەس			٢	٣,٩٢١
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٪٥٠
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٥٠
٥	خەفیف			٢	٣,٩٢١
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪١٠٠
	٥	١٤		٥٠	

خشتەی ژمارە (٥٩) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی کژکەیی (مەلامارف)

٦٠- دیوانی کۆران
محمدی مەلاکەریم
کۆی کردووەتەوەو ئامادەی کردووەو
پێشەکی و پەراوێزی بۆ نووسیوە
چاپخانەی کۆری زانیاری عێراق، بەغدا،١٩٨٠

(١) ئەی چاوو! چەشنی بازی قەفەس هەڵوەرێ پەرت
کوا باڵە تیژەکانی نیگای حوسنی دڵبەرت
(مفعول فاعیلات مفاعیل فاعیلن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) ژنێکی شۆخ لە چاوی بەلەک بە مەئیووسی
خلی ئەکردەوە هۆن هۆن دڵۆپی مرواری
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣) ئێوارەیە وا هەڵگیرسا گۆزەیی تازە
ڕێی کانی، قوبان، مونتەزیری جیلوەیی نازە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) قاسید وتی پێم بگرە سەبر، خانم ئەوا دێت
سا فەرموو، سەبر بێ بەفیدای خاکی بەری پێت!
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥) ئەی گەورە کچی دڵبەرو شۆخ! وەختی مناڵیت
دابووم دڵێکی پوختە بە ئەو ڕۆحە عەفیفەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) کراس کەتانی، کەوا سەوزی، بەژن و باڵا بەرز،
بەشان و گۆزەوە چەن جوانی ئەی پەریی سەر ئەرز!
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٧) کڵاو لار گورجی کەو ڕەفتار ئەزەر ناکەی ئەڕۆی ئۆغر؟
لە تیری ئاهی ناکامیم حەزەر ناکەی ئەڕۆی ئۆغر؟
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) هەر چەن بە بەر مەلالی فرەم تەنگە قافیە
یەک عومری خەم هەناسەیەکی ساردی کافیە!
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعِ لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی

مەحزووف)
(٩) ئەی شەوقی گەلاوێژی بەیان نووری نیگاهت
ئەی عەتری سەبا بۆی نەفەسی زولفی سیاهت
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠) تاوێ نەگەڕا چەرخی موخالیف بە حیسابم
بێ نالە نییە سانییەیەک تاری ڕوبابم!
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١١) لەبەختی تاری شەو ناکەم شیکایەت
شەبیهە چونکە بەو زولفی سیاهەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢) کەنیشکە جوانەکە بۆچی فریبی حوسن و جەمال
هەڵت ئەداتە سەمایی تەکەبوورو عەزەمەت!
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٣) مەدەنییەت: گوڵی بەهاری حەیات
مەدەنییەت: هەوایی نەشئو نوما
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٤) تەسادوفەن کە جوانیت، جەمالی بێ وێنەت
بەرامبەری ئەزەرم ناگەهان تەجەسسومی کرد
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٥) ژنەکە جیلوەیی حوسنی بە عیشق ئەکا پەرواز
ژنەکە قووەت ئەخاتە خەیاڵی ڕەقس ئەنگیز
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٦) لەبەر بەیانی شەباب وجوانییا ئەی گوڵ،
گوڵی گەشی پەمەیی وەک ستارە پرشنگدار
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(١٧) کچم مایەی ژیانم یادگاری
شەبابم نۆبەرەی شیرینی داری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) لە جەرگی پەردەوە تک تک دڵۆپی عود ئەڕژا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(١٩) بەیادی تۆ ئەگرێ دەستی عاجزم خامە
دەهایی ڕۆشن وبەرزت ئەگاتە ئیمدادم
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)

(٢٠) بەڕەنگی زەردو شێوەی دەست وشمشاڵی کزا دەروێش
حەزم کرد بەستەیەک ببیەم سەراسەر حوزن و ماتەم بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) ئەی ژیان پاش شکایەتی دووری
ماچ کە چاوی جەنابی شێخ نووری
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٢) لەدەریاوە قەتاری هەوری بارشت کەوتە دووی پێشەنگ
بەسەر سنگی چیادا چۆکی داداوە، کش و بێدەنگ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٣) تاریکە شەوێ نوقمی رەشی جیهرەیی دنیا
دیلی تەمی ئەسرار بوو دەرو دەشتی حەقایق
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٤) بەشەو گەشت وگوزاری خاتیرات هەر وەک شنەی شەوبا
لە ڕۆحی پڕ تەئەسورما ئەکا سەهرەی خەفەت بەرپا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٥) ئۆف هەزار ئۆف، ئاخ هەزار ئاخ، تا قیامەت ئاخ و داخ!
من کە سنگم بەردە تەبعم بەرزە چەشنی شاخ و داخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦) هیوا مەگری، هەنسکی نیوەشەو بەس هەڵدەبەس بگری!
لەچاوی بێ قەرارم بۆچی دەرمانی وەنەوز ئەبڕی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) بەکوڵ گریان لە چاوم دێ، گوڵی لاولاوی ڕەنگاوڕەنگ!
لەبەرچی سیس ئەبێ وازوو؟ چییە ئەسبابی ژاکانت؟
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) ئەی نەی چییە وا بەسۆزو سازی؟
بۆچ تۆش وەکو ئێمە عیشقبازی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٢٩) هەر زەڕڕەیەک لە خوێنی دەماری پڕ ئاگرم
هەرچی حوجەیرەکانی هەیە کوورەیی دڵم
(مفعول فاعل لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٠) ئەوا دیسان لە گۆشەی نادیاری
دڵم هەڵسا زڕەی زەنگی فکاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۳۱) هەزار و نۆ سەدو سی بوو، شەشی ئەیلول کە ڕۆژ هەڵهات
غریوی ویستنی حەق کەوتە ناوشاری سلێمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۲) دەمی ڕاپەڕینە دەمی ڕاپەڕین
هەتاکەی بە سستی و بە پەستی بژین
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۳۳) ئەی مرووەت پیشە ئەی ساحیب هیمەم
قەدری فەزلی تۆ ئەزانن گشت نومەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳٤) دەورویەری کۆشکی موغان ماڵرابوو ناورشێن کراو
دانیشتبوو پیرێکی پاک کورێکی گەرم دابوویە ناو
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×۲ (ڕەجەزی هەشتی موززال)
(۳٥) لەش گەڵای داربوو ڕژایە سەر شەقامی پانی شار
خوێنی لێ ئەڕژا وەکوو لافاوی بارانی بەهار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳٦) کەشەو هات و پەردەی ڕەش کەوتە سەر
جووانی تەبیعەت کەژوو دەشت و دەر
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۳۷) ئەی دایە ئەگەر ئەپرسی حاڵم
ئێ تۆیش وەکو باقی بێ ڕەحم نیت
(مفعول مفاعلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(۳۸) بەسەرکردەیی بەرزی هاورێ لەنێن
کشا لەشکری شۆڕشی سووری چێن
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۳۹) ئەی بەسەر گەری تۆ بێ دڵ و گیان
وەی بە شاباشی ڕێت بچن دڵ و گیان
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٠) توانست و هێز هەرچی هەیە گشتی هی گەلە
وەک نیشتیقاتی فیعل لەیەک بنجی مەسدەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) لە تاوی فیرقەتی یارم دڵم دائیم پەرێشانە
وەکوو مەجنووی جەی وێڵی کەژوو دەشت وو بیابانم

(مفاعیلن مفاعلین مفاعلین مفاعلین)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) ئەی کاکە کەمال شاعیری خۆش خوانی هونەرمەند
بلبل نییە تۆی تەیری تەرەننوم لەسەحەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٦٠- گۆران

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٨	٤٢,٨٥٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	٣٨,٨٨٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٤	٣٢,٢٢٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٣	١٦,٦٦٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٥,٥٥٪
		هـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٥,٥٥٪
		و	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	١	٥,٥٥٪
		ز	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	١	٥,٥٥٪
٢	موجتەس			٨	١٩,٤٪
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٦	٣٧,٥٪
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	١٢,٥٪
		ج	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	١٢,٥٪
٣	موزاریع			٦	١٤,٢٨٪
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	١٠٠٪
٤	ڕەمەل			٣	٧,١٤٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٦٦,٦٦٦٪
		ب	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٣
٥	خەفیف			٣	٧,١٤٪
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٪
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٣٣,٣٣٪
		جـ	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٣٣,٣٣٪
٦	موتەقاریب			٣	٧,١٤٪
		ا	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٢	٦٦,٦٦٪
		ب	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٪
٧	ڕەجەز			١	٢,٣٨٪
		-	ڕەجەزی هەشتی موزال	١	١٠٠٪
	٧		٢٠	٤٢	

خشتەی ژمارە (٦٠)　　ژمارەو ڕێژەی کێشەکانی شیعری گۆران

٦١- دیوانی لوتفی

شرکه مطبعه الادیب البغدادیه المحدوده، بغداد ١٩٨٤

(١) وا خەیاڵم سواری ئەسپی سەر ڕەقی بەدغار ئەکا
ڕوو لەشاخ ودەشت وکێوو چۆم و بەردو دارئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) کوردە سەیرکە چۆن بەخوێن سوور بووخاکی کوردستان(؟)
وەک چرا ئێستا ئەسووتێ شەوقی فەخری کوردەکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣) گەرچی خۆم ڕووت و ڕەزیلم دڵ هەوای جاران ئەکا
هەروەکوو ئەووەڵ لەشەوقە ئارەزووی سەیران ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) داخ لەدەس جەوری زەمانە وەک فلیمی سینەما
جار بەجار خۆی لێم ئەگۆڕێ هەروەکوو شاپووری شا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) وای پەشێمانم لەداخی کردەوەی نەحس وو خراپ
دڵ ئەناڵێنێ لەترسا هەروەکوو چەنگ و ڕوباب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) تیری ئەبرۆی والەناوی جەرگ و دڵ دا کاری کرد
هەروەکوو دوژمن لەمن دەستی وەشان و غاری کرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) ڕوو لەکوێ کەم کاکی کوردم دەردی دڵ کەم ئاشکار
دڵ هەمووکاتێ ئەسووتێ هەروەکو و تەنووری نار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) بالەداخی چەرخی گەردوون دەس بکەینە شین و زار
زووخی زامی جەرگی خۆم نۆش کەم بناڵم بێ قەرار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) یارەسولەللا دەخیلەک ماڵی وێران بێ منم
چاو بە ئەشک و دڵ بەئاه و غەرقی عوسیان بێ منم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) چاوەکانت بۆتەباعیس ئەشکی ڕوونی چاوەکەم
تیغی ئەبرۆت باعیسە بۆ مەنعی خوردو خاوەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) زەمانێکە ئەڵێم یارەب بەدەرخەی شۆخی جانانم

که بێت و وەدەرکەوێ بۆ من هیلالی جەژنی قوربانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) وای کە ڕوو زەردوو زەلیل و ماڵ وێران بەدحاڵە خۆم
بێ سەمەر عومری عەزیزی تەڵخی ترش وتاڵە خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣) لایەقی زولم وجەفا خۆم
غەرقی دەریایی خەتا خۆم
(فاعلاتن فاعلاتان)×٢(ڕەمەلی چواری موسەببەغ)
(١٤) وەرە کوردە قوربێتیوین ڕۆژو شەو سوبح و ئێوار
کوورەیی شیوەن بەجۆش دەبین با بناڵێن پڕ بەزار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥) یارەسولەڵلا دەخیلە ڕوو ڕەش و و نامەسیام
غەیری تۆ هیچ کەس نیە بۆ من ببێ پشت و پەنام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) ئەو کەسەی مەحکومی دەستی نەفس و شەتیان بێ منم
فاسق و عاسی لەئوممەت شاهی جیهان بێ منم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) تا ببێنم من بەقوربان سەرفیدای سەر تۆ ئەکەم
وەختی ڕووی تۆم لێ بزربێ دائیما ڕۆ ڕۆ ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) ئەی ئەسیری تەوق و قەیدی نەفسی بەد ئەمارە خۆم
بێ کەس و بێ مونئیس و بێ هەمدەم و غەمخوارە خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) ئەی دڵی بێزار لەژین
دائیما مەشغوڵی شین
(فاعلاتن فاعلان)×٢(مەدیدی چواری موززال)
(٢٠) ئەی برادەر بۆ زویری غەم مەخۆ دنیایی دوون
ڕزق وعومرو وئەجەلت نووسراوە بەینی کاف و نوون
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) ئەی خودایە ڕوو لەکوێ کەم غەیری تۆ قەت کەس نییە
شیوەن وو گریان و ئاهم بۆ گوناهم بەس نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٢) ڕەنگی زەردەو وئەشکی چاوم دەردەکەم زۆر کارییە
هەروەکو و سیروان لەچاوم سەیلی ئەشکم جارییە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۳) ئەی ڕەئیسی جەمعی مەخلووق شاهی شاهانم وەرە
ئەی ئەمیری هەردوو دنیا مەردی مەیدانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٤) واخەیاڵ و عەقڵ هۆشم ڕاستە ڕێی ون کردووە
هەروەکو وکرمی سولەیمان جەرگمی کون کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٥) ئەی ڕەفیقی خۆشەویستم ماڵی خۆت وێران مەکە
هەر بەگفتی هیچ و پووچیش باری خۆت گران مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦) وەکو بیستوومە ئەمڕۆکە ئەڵێن کوردێ مودیرمانە
شوکر ئەلحەمیدو لیللاهی کەنەوبەت وا سەریرمانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷) کاکی کوردم وا دیارە زەوق وشادیت دیار نییە
جەژنەکەی تۆ جەژنی گشتە فەرقی دەشت و شارنییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲۸) خەیاڵم وا ئەڵێ ئەمڕۆ غەمی دنیا لەدڵ دەرکە
تەماعی حوری یو غیلمان شەرابی نەهری کەوسەرکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹) دڵ لە داخی جەوری دنیا پڕ لەئازارو و غەمە
ئەشکی چاوانم بەخوڕ دێ هەروەکوو سەیلی چەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۰) دڵ لەدووریت وا دیارە مەیلی گریانی هەیە
هەورەکەی میحنەت ئەهات و تاوی بارانی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۱) بۆ نەگریەم من بەدائم دڵ بەزەخم و و ئێشەوە
قەت وەکوو داری چنارە شەق شەقە باتێشەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۲) چاوەکانم وا دیارە فیکری گریانی هەیە
...وا ئەسووتێ بۆنی بریانی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۳) چییە ئیمڕۆ دڵی من وا لەڕاوو کەیف وسەیرانە
گەریدەی شاخ و دەشت وو دەر لەدامێنی چیاکانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٣٤) گەردەنی نەقشی بلوورە سەنعەتی حەق وا ئەبێ
هەر لەگۆشت وخوێنی ئینسان شەوچرا پەیدا ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) دڵەکەم هێندە گوشادە بەزم و سەیرانی ئەوێ
هەروەکو و بولبول ئەخوێنێ گوڵی باغانی ئەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) بارکراوی باری غەم تاکەی لەژێر ئەم دەردە بم
هەروەکو مەجنوون لەداخا ڕوو لەکێوو هەردەبم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) پێم بڵێن ئەمڕۆ چ ڕۆژە کائینات هاتۆتە هەژان
کەوتە جونبش شارو دەشت وبەینی ئەرزو ئاسمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٨) ئەی خودا چ بکەم لەدەستی نەفسی ئەممارەی لەئیم
ئیتتیفاقی وا لەگەڵ شەیتانی مەلعوونی ڕەجیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٩) وای برادەر چیم بەخۆم کرد من لەدنیا دەربەدەر
تازە تازە فیکرەکەم بایدایەوە شین وچەمەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٦١- لوتفی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٣٤	٪٨٧,١٧٩
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٠	٪٥٨,٨٢٣
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٣	٪٣٨,٢٥
		جـ	ڕەمەلی چواری موسەببەغ	١	٪٢,٩٤١
٢	هەزەج			٤	٪١٠,٢٥٦
		-	هەزەجی هەشتی تەواو	٤	٪١٠٠
٣	مەدید			١	٪٢,٥٦٤
		-	مەدیدی چواری مورزال	١	٪١٠٠
	٣		٥	٣٩	

خشتەی ژمارە (٦١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی لوتفی

٦٢- دیوانی مەحوی
(ملا موحەمەد کوڕی مەلا عوسمانی بالخی)
لێکدانەوەو لێکۆڵینەوەی
مەلا عەبدوکەریمی مدرس و محەمەدی مەلاکەریم
چاپخانەی کۆڕی زانیاری کورد. بەغدا. ١٩٧٧

(١) لەم بەحری فیتنە بەلکی نەجاتت بداخودا
داوێنی باخودا بگرە، بەردە ناخودا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢) بۆ گومبووانی چۆلی مەحەبەتییەتی خودا
تەبشیری (والسلام علی تابع الهدی)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) بەجێ نایێ دەبێ ڕووکەینە سارا
حەقی نادابی مەجنوونی لەشارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) باز از وفا گذشت براین کشته جفا
شدمشهدم زمقدم او روضه، صفا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥) ئەرێ دڵ بێ شەرابی لەعلی گوڵ ڕەنگت لەگوڵ چ بکا ؟
کە جیلوەی گوڵ لەگوڵشەندا نەبێ، بولبول لەچڵ چ بکا ؟
(مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦) تێگەیووشیوە نییە ئەمڕۆ، داسبەی شایی بکا
پێگەیوو دەروێشە، دا سوبحەی شەهەنشایی بکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) مژدێکی چەندە خۆشە ڕەقیبی ملی شکا
عەیبی فەقەت ئەوەندەیە یارم دڵی شکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) گەردی ڕێی هەستاوە چی داوا دەکا

بەختە، مالی چاوی کێ ئاوا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٩) وەک بولبول ئەو دڵە بەگوڵی ڕوو کەڕوو دەکا
پەروانەیە زیارەتی شەمع ئارەزوو دەکا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١٠) دەوری هەر چاوێکی ئەمڕۆ داوە سەد فەوجی بەلا
دین ودڵ یەغما دەکەن چاری کەن ئەی شێخ و مەلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) دەم و زاری تیا مابێتەوە ڕەنگاری ڕیق ئەمما
پیالێکی عەقیقە، پڕ لەبادێکی عەقیق ئەحما
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) بوومە خاکی سەری ڕێی، پێیەکی تا پێمانا
وتی: سەد دەفعە بخۆ ئەی حەریکەی بێ مانا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣) کە دڵ دەتوێتەوە بۆ تۆ دەکەی ئەو ڕۆژە تۆ بڕوا
کەخۆ دەرخەی وەکوو خۆر دڵ وەکو وشەونم لەخۆ بڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) کەی لەکن ئەحمەق دەبێ حاجەتی دانا ڕەوا
قەت دەکرێ چەرمەکەر یا بەعەبایا کەوا
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(١٥) ئەی جەمالت نوری دیدەی ئەنبیا
شامی تووڕەت سوبحی عیدی ئەولیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٦) کە ئەمری فەرموو ئەو شاه بە (اقرأ)
ئەگەر فەرمانی قەتلە کێ دەڵێ: نەء
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) بۆ شەوی هیجر ئەو مەهە وەک ئافتاب
جیسمی وەک ڕۆحی گلی کردە حیجاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٨) ماهی من ڕۆژێ لە ڕوولادا نیقاب
شەو مەگەر هەڵبێ لەشەرمان ئافتاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٩) زللەی موعەللیم، ئەو گوڵی ڕوومەتیە خستە تەب

(تبت یدا ابی لهب)ی بێ ئەدەب (وتب)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) بەیادی ئەو لەبە ئەی شۆخی روومەت ڕۆژی مەه غەبغەب
لەبالەب ما لەنالەم سینە، هەروەک کۆتری لەبلەب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) کە تۆ غایب لەبەرچاوم دەبی، چم بێ لەتۆ غایب
قیامت حازری بەرچاومە خۆمم لەخۆ غایب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٢) دەپرسی بۆچی من دەرکەوتم و دڵ بوو لەتۆ غایب
کەوەختێ رۆژهەڵات ئەڵبەتە دەبێ شەونم لەخۆ غایب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٣) دڵ لەسەرخۆ چوونی پەی دەربەی دەلیلی یارە هات
عەقڵ وهۆش ئەی دڵ بکە حازر لە پێشەکارە هات
(فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٤) کەم بوو وەک ئەو دەمە سیدق ئەم دەمە هەم کەم بووەقات
فەرەحی نەک بەدوا بێ غەم وهەم هەم بووە قات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥) خدر ئەگەرچاوی حەیاتی بڕییە ناوی حەیات
من لەخاکی دەری جەنانامە هەرچاوی حەیات
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦) خەلاسی بوونی قەت ناوێ ئەسیری زولفی زنجیرەت
لەبەرتیرت مەلەک بێ هەڵبڕینی نەبوە نەخچیرت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) (جگرز زفم تو معمور دل زغم شاداست)
نەمەندە بابەتی عەیشی نەداوە بۆ شادەست
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢٨) ئەوەک هەر چاوی مەستە، خۆشی هەر مەست
بەلادا دێ کەدێ وەک تورکی سەرمەست
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٩) خەرامی ناز ئەگەر هێنایە لەنجە سەروی مەوزوونت
وەکوو لەیلا لەسەر ڕێ پرسشێ کە حالی مەجنوونت

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳۰) بەدەم مەوجی خوێنی ئەشکەوەم، بڕوانە چۆنم بۆت
دەروونم کەیلی زووخی دەردوغەم، بڕوانە چۆنم بۆت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۳۱) ئیتیفاقی ئافتاب ئانی موقابیل بوو بەڕووت
ئافەتێکی دی، نەماتا بێ، بوەستێ ڕوو بە ڕووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۲) دەمت چی؟ پڕ لەدوڕ دورجێکی یاقووت
نیشانەو مۆری چی؟ خەتێکی زمرووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳۳) دڵدۆزە تیری ئاهی فەقیرانی ڕووت و قووت
بۆ کوشتنە هەمیشە کە ئامادە شیری ڕووت
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳٤) خودابیدا لەهێلێکی دەدا، سەیری هەیە ڕێکەوت
وەنەوزم دا، نیگارم هاتە خەو ئەمشە و خەوم پێ کەوت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۳۵) وەکو ڕۆژ ئەو مەهە لەو دوورە دەرکەوت
لەمێوە ئەشک و ئاهی ئێمە سەرکەوت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳٦) زەمزەم چییە بە زەمزەمەی ئایات وسەد حەدیس
پا بوونەوە لە شەئنی نییە تینەتی خەبیس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۷) بۆ پارە حەیفە خۆ دەکەیە پوولی نارەواج
بۆ پاروێکی نان ئەسەفە ڕوو دەکەی بەساج
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۸) بۆ نەبینێ نوری ئەم چاوانە بۆ چ
بۆ نیساری تۆ نەبێ ئەم جانە بۆ چ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۳۹) ئەم عەسرە عەسرو وەقتە لەبۆ فاجیرێ لەهیچ
دینی نەکا ویقایە حەیا نەیگرێ لەهیچ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەقسوور)
(٤٠) ساقی ئەی مایەی تەرەب لەب پەرچەمت ڕەیحانی ڕووح
نیم خەندێ کە لەغونچە دەرخە سەرچاوەی سەبووح
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤١) کە تیغت دڵ دەکا دوو قەد، دەدا تەبشیری (قد أفلح)
دەنووسێتن لەسەفحەی سینە تەفسیری (الم نشرح)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) بەسوورمە بۆیە دڵبەر خەنجەری موژگانی دا پەرداخ
دڵی هەڵناگرێ بیبێ لەکوشتە دەنگی ئۆف و و ئاخ
(مفاعیل مفاعیلن مفاعیل مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٣) دڵی سووتا بەحاڵی زاری تیفلیٔ دڵم و چاری کرد
سەری زولفی لەدەم نا زەهری ماری پڕ بەزاری کرد
(مفاعیل مفاعیلن مفاعیل مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٤) چ خەیاڵێکە لیقابێ بەفەنا چوونی جەسەد
(تا پریشان نشود کار بسامان نرسد)
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٥) تۆ نەبی مەلجەئی من بی (ابدا) نیمە مەلاز
لەودەرە بێت ودەرم کەی بەخودا نیمە مەلاز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٦) بۆ تەمونئیس، بۆتە مەئوا، قەوم وشارێ (العیاذ)
دێوی بێتێ جێبەجێ دەڕوا بەهارێ (العیاذ)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) لەئولکەی عیشقەدا بێ چوونە سەردار
بەئاسانی مەزانە بوونە سەردار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) ئەی ئەو کەسە کە مەستی غورووری بەهاتی کار
بەو دەستی زۆرە بدڕە پەڕۆیەک لەکاری (چار)
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٩) ئەگەر تۆ ڕوو بەخاڵێکی لە (لەیلا)شۆخ و زیباتر
منیش ئاشفتە حاڵێکی لە (قەیس)م شێت و شەیدا تر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) موحەققەق هەر کەسێ مەسلەکەییە حەقق و حەققییە مەنزوور
سلووکی چوونە سەردارە، تەریقەی پیرییە مەسنوور

(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٥١) ئەوەندەی ئەهلی دنیان ئەهلی دنیا، تاقە ڕۆژێ گەر
بەقەڕنێ من ئەوەند ئەهلی خودابم دەبمە پێغەمبەر
(مفاعیلن مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) ئەو عیشوە بازە دەرحەقی من چارە گرژە باز
بێچارە ماوە بەندە خوداوەندی چارەساز
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٣) ڕووتی دی لەو ڕۆژەوە گەر ڕۆژە سەرگەردانە ڕۆژ
گەییە ئێوارە وەکو من ئیشی قوڕ پێوانە ڕۆژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٤) پرسرا حالم کە من کەوتم لەبەر پێیا درێژ
ئەو وتی هەر سێبەری دیوم بووە سەرسام و گێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٥) بپرسە حالم ئیهمالی وەفا بەس
بترسەتۆ لەحەق جەورو جەفابەس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦) چبکەم نە ئەو کەسەم کە کەسم بێ لەلا بەکەس
خۆشم نەگەیە ئەوکەسە ئەو من بکا بەکەس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) بەس بکە ئەی ئەشکی خوێنینم بەغەممازی تەلاش
رازی عیشق و وەدەردی دڵ خۆ هەرچی بوو کردۆتە فاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٨) لەکن من ئەسلی نییەو نەبوە عەیشی تەنها خۆش
نییە بەهەشتی خودا هەم بەبێ ئەحیبا خۆش
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٥٩) بێ میهرو بێ مرووەتی تۆ هەر (علی الخصوص)
دەرحەق فیدائییانی جگەر سۆختەیی خولوص
(مفعول فاع لات مفاعیل مفاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٠) واعیز لەرەندی مەیکدە دەگرێ کە ئیعتیراز
رازی نییە بەسەرنویشتی ئەزەل (اننی لراض)

(مفعول فاع لات مفاعيل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦١) بەکەس نابێ بتی من ئاشنا قەت
غەزالەی بەڕ نییەڕامی وەفا قەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٢) بەداوە وەعزی یو خۆشی بەتاوە (یاحافظ)
لەهەلقولانە کەلیکی دەم و لچی واعظ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٦٣) شەتێ ناوی کەزاهیر بۆ وزوویەک کردوە زایع
فەقیرە هەر بەبایەک ئەو هەموو ڕەنجەی چوە زایع
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) کەلامێکە لەحیکمەت کەیل وجامیع
عەتاکەر هەریەکە هەر ئەوشەمانیع
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٥) دۆزەخ لەعیشقە خالی یو جەننەت لەدەردوداغ
عاشق لەحەشریشا نییەتی جێ دڵی فەراغ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٦٦) لالغاوەی واعیز ئەمڕۆ مەوج ئەدا دەم پڕ لەکەف
ریشی قیروو سیا کتێبی وەعزەکەی بوو بەر تەرەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٧) ئەودەمە ڕۆحم لەسەر لەب بوو لەبەر دەردی فیراق
هات و زوو کردم بەپێ شاباشی (نعم الاتفاق)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٨) ئەوی ئەمڕۆ لەدەوری تەختیایە هەلهەلەی مەخلووق
لەدەوری ئەعشیا سبحەی دەبینی وەلولەی مەخلووق
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٦٩) وەک بولبول ئەی تۆ تازە گوڵم پڕ بەدڵمە شەوق
وەک قومری ئەی تۆ سەروسەهی پڕ بەمڵمە تەوق
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٠) چ خاکێ کەم بەسەرما، مامەوە تاک
بەلێو ئاه و بەچاو ئەشک و بەسەر خاک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)

(٧١) مەنلووفە زەوقی زاهید ئەوەندە بەتامی نیسک
بێگانە ماوە شەمی لەنەشئەی خیتامی میسک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٢) زەمانەی پڕ تەعەب دەتکاتە تیرۆک
لەتێ نانت دەداتێ دووبەشی نۆک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٣) ئەو سەروی نازە تەوسەنی هێنایە تازوتەک
هەستا قیامەت و و فەلەک ئەستوونییە گەرەک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٤) ناشتیی تۆ، تۆری من، بۆ بێ سەباتی هەردویەک
گەیوەتە حەددی یەقین ئەم دوو یەقینەن هەردو شەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) وتی بۆچی وەها بێ تین و بێ ڕەنگ؟
وتم تۆ بۆچ ئەوەندە شۆخی یو شەنگ؟
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٦) کە شێخ و واعیزو سۆفی بەجەننەت بەن گەدو گیپاڵ
دەبێ ئەمساڵی ئێمە بۆ جەهەننەم بەن سرو سیپاڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٧٧) شنەی بادی بەهاری هاتەوە، خۆشی لەتۆ بولبول
بەشایی هاتی گوڵ کۆکی کەسازی چەهچەهەو غولغول
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٨) پەروانەیەک بە بولبولی وا وت کە (بولفضول)
سووتانە ئیشی ئەهلی مەحەببەت ئەهوو لەهوول
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧٩) حەیاتم سەرفی عیشقت کرد بەئومێدی (فمن یعمل)
بەهیجرت کوشتم و نەتکردەوە فکری (ومن یعمل)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٠) نالەم لەسینە، هەم لەدڵم دەردو غەم حەرام
بێ، بێ تۆ بەزمی عوشرەت وعەیش ئەر نەکەم حەرام
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٨١) بروانە سووتنم وەرە بڕواکە من نەمام
پەروانەم ئیترم نییە پەروا کەمن نەمام
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٢) بنازم من بەکوفری زولفی تۆ نەی ئافەتی ئیسلام
کە ئەستۆ بەندی جزیەی خستە مل ئیمانی خاس وعام
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٨٣) دیارم دەیری عیشقە جێ بەسووتن بێ لەوێ دەگرم
کە من مشتێ چڵ و چێوم، بەچی بم کەڵکی کێ دەگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٤) لەناکەس کاریبا خاکم بەسەر ڕۆیی بەبا عومرم
خودا،تۆ بڕژێنە تا لەبەرقاپی کەسێ دەمرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٥) ئەوی دلدارو دلبەرمە ئەوا دەڕوا لەبەرچاوم
بەدوویا بۆچی دڵ ئەتوێتەوە ئەڕوا لەبەر چاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) بەپیر ئەو ماهەوە چووم وبەسەرچووم
پەری بوو، ئەونەبوو،شەوبوو بەسەرچووم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٧) لەباسی مەینەت و وەدەردی دەروونی بۆیە دەم نادەم
لەخوێناوی دڵی پر غەم کەسینەم معوج نەداتا دەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) ئەسیرو سەیدی قەیدی کەیدو شەیدی نەفسی ئەمارم
لەدەست ئەم مارە بەدچارە، چییە چارم، خودا چارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٩) بەنووری بادە کەشفی زولمەتی تەقوا نەکەم چ بکەم
بەشەمعێکی وەها چاری شەوێکی وا نەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) ببیبێ یا نەیبینێ، من دادو بێدادێ دەکەم
گوێ بداتێ یانەداتێ، ئاه و فەریادێ دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) تەرەب کەن شوکر زۆری هێناوە غەم
(توقع زوالا اذا قال تم)
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)

(۹۲) غونچە دڵ بوونم لەحەسرەت لێوی تۆیە ، غونچەدەم
غونچەکەی تۆ مەرشیفا دا غونچەکەم،ئەی غونچەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۳) وەک گوڵ هەموو دەمە دەرەوەم سەربەسەر زوبان
وەک غونچەیە دەروونی دڵی گوڵ لەسەر زوبان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۹٤) بەهاری عومر ئەوا گەییە حوزەیران
کەچی وەک کۆدەک ئێستە دەچمە سەیران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹٥) هەموو عالەمتە پابەندو لەدامان
کەچی دەستی کەست ناگاتە دامان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹٦) نیسبەت بدرێ حووروپەری گەر بە لەتۆ چوون
بالیدە دەبن تادەگەنە ئەوجی لەخۆ چوون
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۹۷) شەخسێکی ساحیب ئەحوال پرسی کە ئەی فلاتوون
یۆنانیانی قەومت بۆچی بەدەردی سەگ چوون
(مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(۹۸) لەمەیخانە خودا گەر ئێمە دەرچین
بەکێ بەین نیلتیجا بۆ کێهە دەرچین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۹۹) خوداکەی بەس کە بۆ دنیا ئەمەندە ئاین و ئۆیین
تەماشاکە ئەحیبباساغ و ئۆینچی هەموو ڕۆیین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(۱۰۰) دنیا تیاتڕۆیە مەوەستە تیا بڕۆ
کێ مایە وەتیا کە نە بووبێ تیا تڕۆ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰۱) لەپڕ بەردی ئەجەل بۆ شیشەیی عومری ئەوابێ زوو
فیداتم دەست و بردێ، ساقیا،جامی شەڕا بێ زوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۲) شەو کەسێ پرسی لەخۆ دەرخستنی پەروانە شەو

ئەووتی نا تێگەیشتوو تەجرەبەی مەردانە شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣) کەلێوی خوێنمی نۆشی، شەوی خەت گرتی دەوری ئەو
بەقوربانی خوێنێکم کەوا ڕۆیی بەسەریا شەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٤) لەدنیادا دڵ ئارامێک وئارامی دڵێکم بوو
بەجارێ ماڵی وێرانم ئەمیشم چوو ئەویشم چوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) لەچاوی بەد خودا حیفزی بکا ئەو شۆخە سەرمەستە
سەریش ئەبڕێ سەریشی لێ دەدا هەی هەی چ سەربەستە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٦) کە دیم ئالۆزە چاوی زوووتم ئەم فیتنە هەڵبەستە
وتی جاران ئەتۆ دەتوت بەمن کەم فیتنە هەڵبەستە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) لەڕێگەی مەهلکەی عیشق ئەر بەلاجۆنی، برا، لادە
ئەوی من چووم ولەو مادی هەر ئاهـ و وەداو فەریادە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) عەجیبم دێ لەعەقڵی ئەو کەسە وا تێ دەگا مەردە
کەچی وەک خان و خانم دائیما دڵ خۆش و بێ دەردە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٩) دیدە عەینی جارییە، دڵ پڕ لەناری مووقەدە
ئاب وتابی حوسن ئەدەم بەو گوڵ عوزاری مووقەدە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) حەققەن لەڕەقیب ئەو بەرو دەرگانە حەرامە
لەو دێوە کە ئەم تەختی سولەیمانە حەرامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١١) بە ئەفسوون ودوعا تەسخیری ئەو شۆخە چ ئیمکانە
خەیاڵی خاوە عەنقا ناکەوێتە داوی ئەفسانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٢) شمشادە ئەمە یاقەدە یا سەروی ڕەوانە
یا عەرعەرە یانەخلی مرادی دڵ وجانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٣) لەڕۆژێ هەڵدرا ئەم کۆنە خەیمەی تان و پۆشینە
لەسایەیدا شەرابی بەزمی عوشرەت گریەجۆشینە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٤) لەسەیری خەستەخانەی عیشق ئەوی سەوزەی کەواشینە
لەسەر هەرخەستەدێ یاخوێندنی یا سینە یا شینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٥) غائب لەدیدە، چاوی سەرم دڵمە پێتەوە
دەستم بەئاسمانەوە چاوم بەڕێتەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٦) دەوای ئەم ئەفسە مەلعوونەت دەوێ، هەردەردە وەک جیوە
کەهاتی کوشتن ئەو ڕۆحی مەحز ئەم جەوهەری زیوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٧) کەبێ لێوی لەسەر لێوم بنێ، ڕۆحم لەسەر لێوە
کە لێوی لابەرێ ئەلبەتە ڕۆحم دەردەچێ پێوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) سەرکە جۆشێکی نەبێ من زڕکە تاڵم بۆ چییە
دڵ کە هۆشێکی نەبێ شیشەی بەتاڵم بۆ چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٩) نەلێ مەردم کە دونیا پشتی لەو، ئەو ڕوو لەدنیابێ
کەپووری زالە، بۆچی پیرەزالی پێ ڕەزا نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٠) دڵم دەرهات وتۆ هەر دەرنەهاتی
نەهاتی هەر نەهاتی هەرنەهاتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢١) لەتاو ئەعدا عەدوو بەر نیوە دوژمن ئیلتیجا بارێ
لەچنگی گیانەلاوی فیرقەتا ماوم ئەجەل چارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٢) سەروی ڕەوانە قامەتی لاوی ڕەواندزی
ئافاتی جانە غەمزەیی چاوی ڕەوان دزی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٣) بەنۆشی جانی وەردەگرم پیالەی زەهری هەرنێشێ
بە دەردی دڵ بچم گەر بێ لەجەوری تۆ دڵم بێشێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٤) حەقی بوو دڵ لەکۆیاما بەسینەی ئێمە ناڕازی

کەعاسی قەسری خولدی دی بەچێ ئەلحەد ئەمارازی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٥) پیری نوفووزی کردە بەدەن، بەسیە تەنبەلی
دەرچوو لەخانوێ کە خەلەل گەیبە تەنبەلی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٦) لاعاش سوی ذکرک قلبی ولسانی
ای انکە بنام هچو مسیحایی زمانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢٧) دەبێ دڵ ویسعەتێکی وەک فەلەک زیاتر وەکەف بێنێ
شەووڕۆژی فیراق و وەسلی دلبەر تا بگونجێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٨) لەسایەی دەوری چەرخی سوفلە پەروەر لەک بەلەک دەدوێ
سەگی ناواتە خوازی نێسکی وشتر لەشەک دەدوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٩) دلی بردم بەشۆخی دلبەرێکی تازە،سەرلەنوێ
موبارەک بێ لەدڵ سەودایەکی کەی کەوتە سەرلەنوێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣٠) تێ دەگا هەر کەس بکا فەهمی ڕمووزی مەعنەوی
هیجرو وەسلە نارو جەننەی ئایەتی (لایستوی)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣١) گوم کەبوو ڕاهی هودا، شاهرەهە گومڕاهی
(بعد درویشی اگر هیچ نباشد شاهی)
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)٢×(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٢) دلفڕیبی دلبەری دلدار هەی!
فیتنەگەرهەی، ڕەندهەی، عەییار هەی!
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٣) خەتتی دەوری لێوی ئالت ئەی مەسیحا لام و بێ
هەر لەجامەی سەبز ئەچێ بۆ غەین ونون وچیم وهێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣٤) ناوی عەینم روزابە چونکە نەما
(ان عینی تسکبان دما)
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحفووف)
(١٣٥) حەرامە وا بەرن ناوی لەبێ مەیگوونی تۆ ئەحباب

نەکەن تا شوست وشۆ سەد دەفعە لێوودەم بەبادەی ناب
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٣٦) ئەو دەووت بابەی کە خەڵقی ناوی نابەن بێ جەناب
نەسل و فەسلی گەریزانی واجیبە لێی ئیجتیناب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٧) دەمێ بەویسعەتی کورسی کەرەم کە پێتم ئەی ڕەب
زوبانی پێوە ڕوابێ بەقەد هەموو کەوکەب
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٣٨) ئەهلی عیبرەت ماوەگەر، بێ سەیری ناسرشا بکات
دوو لەدوو سێ کەم شەهی کردو وکشتیکی ڕێ نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٣٩) تێگەیشن مەغزە ئەم ئینسانە پۆست
خۆ مەکە بێ تەجرەبە قوربانی دۆست
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٤٠) از دیر مغان امد یارم قەدحی در دست
خو فیتنە بو، پیرایەی فیتنەیشی بەخۆیا بەست
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی موسەببەغ)
(١٤١) چییە ئەم هەموو تەنتەنەو من منت
ئەمەندە چییە فەخرو بەخ کردنت
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٤٢) شەوێ لەیلا بەمەجنوونی دەوت بنوارە حالی خۆت
بەخۆڕایی کە چۆنت دا بەباعەقڵ و وکەمالی خۆت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٤٣) نەسیمی سوبحدەم شەبگیرین تا ئەسکەلەی بێرووت
بڵێ بەو ناشنایە: بێ چرایە شامی من بێ ڕووت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٤٤) شێخێ هەمەوەندێکی دەدا پەندو نەسیحەت
ئەو قوڕ بەسەرەی دابووە بەرفەحش و فەزیحەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٤٥) بەتەرەف ئەم نەخۆشی بێچارەت
(نگهی کن بچشم بیمارت)
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤٦) ئەو مەسخەرەی زەمانە بەشاه و وەزیری کرد

ئەو کەتنە قەت مەڵێ بەگەداوو فەقیری کرد
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٤۷) زاڵمی دڵ ڕەقی ڕوو گرژی موسلمان ئازار
هەربەنیزایە کە ڕەنگی بگەڕێتە ڕوخسار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(۱٤۸) ڕۆڵە گەر حەز دەکەی ببە شاکوڕ
پەندی مەحوی لەگوێ گرە وەک دوڕ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱٤۹) دڵ شەکەتی تیری کێم؟ چاوی بزانێ مەگەر
توهمەتە هەر کەس بڵێ (عند جهينه الخبر)
مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×۲(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(۱٥۰) ئەم ڕۆژهەڵاتە نوکتەیەکی خۆش و دڵ پەزێر
دەرچوولەدەم گەدایەکی مسکینی سەربەزێر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٥۱) دڵ فکری کردەوە چییە قیرم بووە بەشیر
پیرانی بردەوە کە جووانیمی کەوتە بیر
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٥۲) تەب خاڵێکی جووان و لەغایەت بەدەر لەزیز
دەرکەوتوە بە تەب لەچەنەی دڵبەری عەزیز
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٥۳) ئەهلی فەزڵ ئارام و ڕووناکی ئەشەو ئەسلا ئەڕۆژ
بۆ نییەو نابێ کە ئەمڕۆ ڕۆژی نا ئەهلانە ڕۆژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۱٥٤) حەققی بە دەستەگەر ڕقی هەستی ڕەئیسی جاف
شەئن وشکۆهی بوو بە کەواییکی بێ سیجاف
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۱٥٥) نییە بەغەیری ئەمەم هیچی تر ئومێد وئەمەل
لەبارەگاهی جەلیلی جەلیل (عز وجل)
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(١٥٦) پەروازە جانە، ڕۆینی جانانە وەرنە بۆچ
تۆ گۆرەوی لەپێ دەکەی یو من لەدەست ئەچم
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥٧) ئەیا مارف بەگی عالەم لەبەر دەستا هەموو مەزلووم
لەحەققی خۆی ئەتۆ هەم خانەقایەت کرد ئەوا مەحرووم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٥٨) هەر گفتوگۆمە،کەچی هەر دەڵێم وتێ ناگەم
هەرجست وجۆمە، کەچی هەر دەڕۆم و پێ ناگەم
(مستفعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥٩) وەکوو مەحروومی تۆ شینی مەیی ئەو لەعلی نۆشینەم
لە زەوقی چەشتنی نێشی مۆژەیشی بێ بەشە سینەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٠) ئەو شەرانی من ئومێدی ناشتیم
(پر غلط بود انچه ما پنداشتیم)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٦١) جەنابی مفتی ئەفەندی ڕشێنەیەک باران
لەدڵتی ششتەوە نەقشی مەحەببەتی یاران
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١٦٢) برینانی دەروونم، چاوەکەم وەک چامەوێران
لەوێرانیی مەپرسە هەم دەروەهەم ناوەمەوێران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦٣) چو ئەو فیرعەونە حیزە بۆ جەهەننەم قوڕ بەسەر هامان
دەبێ ئەسبابی زووتر چوونە خزمەت ئەو بدا سامان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٦٤) چوتە چم سروی چمان اشکم چمان
چی لچم جاری نبی بو چم چمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٦٥) بنووسە پیری دڵم ئەمری کرد، ئیتاعەم کرد
لە ئیبتیداوە کە بەیتێ موناسیبی دیوان
(مفاعیلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١٦٦) ئەربابی غینا ئەوەندە غەڕڕە بەزەڕن

بێ بۆنی بەهارو دیتنی جۆ دەژەرن
(مفعول مفاعیلن مفاعیل فعل)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب)
(۱٦۷) ئەگەر لەیلا ئەگەر فەرهادە تاحەشر هەر بێ مەمنوون
لەیومنی عیشقە فەیزی حوسنەوا بەم ڕوتبە نائل بوون
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۱٦۸) لەوساوە نوری دیدە کە چاوم بڕیوە من
بۆ هاتنت لەڕێگە کە چاوم بڕیوە من
(مفعول فع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٦۹) ئەشکم قەتاری بەست وهەناسەم سووار بوو
ڕۆحم چووە بەقەسدی سەفەر کەی سووار بوو
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۷۰) ئەم پارە پەرستانە لەخۆیان کە دەچن زوو
دەخلی نەپەلی دێوە نەبای بالی پەری بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۷۱) ڕەشێ بو کوشتنی یەک ڕوورەشی بەدەستەوە بوو
بەدزیەوە وتی فتوا دە ڕوخسەتم فەرموو
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۱۷۲) شەمبە بۆ ڕاوو بەیەک شەمبە بینا دانێ بەدوو
شەمبە ڕیحلەت کە حەجامەت بگرە گەر سێ شەمبە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۷۳) لەدەوری دڵمی کەدی ئەم هەموو غەم و تەعەبە
دەروونی کەیلە لەزووخاوو دەردوتا بەلەبە
(مفاعلن فعلاتن مفاعل فعلن)×۲ (موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۱۷٤) دڵم وەک غونچە پڕ خوێنی فیراقی سەبز پۆشێکە
وەکوو سونبول حەواسم تەفرەقەی کاکۆڵ بەدۆشێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷۵) یەکێ پرسی کە پێغەمبەر لەگەڵ ئەم شەوکەت وشانە
چ موجیب موتتەسیل پڕ فکرەت وو دائیم بە ئەحزانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۷٦) مەحوی کە غەیری دەستی دوعا هیچی کەی نییە
مەعزوورە، پێ شکستە نەهاتۆتە تەعزییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی

مەحزووف)
(١٧٧) مەیلی تیباع و دڵ بەجنوونەو بەهارییە
نەشئەی نەسیمی سوبحدەمی نەوبەهارییە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧٨) زەمانە بەعزە کەسانێ لەپڕ کە هەڵدەبڕێ
ئەوەندەی هەڵدەبڕێتن هەتا لەکەل دەبڕێ
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٧٩) رێی خستە خەستەخانە کە یاری خجستە پەی
جێی چاوەزارە مەحوی ئەم ئەسرارە دەرنەخەی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٠) هەی لەژن کەمتر موعەتتەل بۆچی؟ ئەیژەن لێدە نەی
ساقیا ساقت شکێ بەس ڕابوەستە، بێنە مەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨١) بەبێ بەزمی حزووری تۆ حەرامم کردووە بادە
ئەوەک بشکێ بە نەشئەی مەی خوماری دەردی بێ تۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٢) لەم ئەهلەدا کە ئیشی کەسی پێ ببێ ڕەوا
یا پێیە یانە دەستە وەیاخۆ بەدەست و پا
(مفعول فاع لات مفاعیل فاعلن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٣) لەم سەرایە حاجەتی پێ بێ ڕەوا
یا بەپێ یا دەستە یاخۆ دەست و پا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٨٤) دڵم بێ تابە ئەحواڵم خرابە
هەتا تۆمی دڵ ئارام و دڵ ئارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٥) کەوا ئەو شوخە تیرێکی بە(عمدا)گرتە من مەحوی
(ندانم چ سان ارم بجا شکرانە[؟] خودرا)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٦) بکە سەیری (فتوحات)ئەر گەرەکتە تۆ فتووحی ڕۆم
کتێبی دڵ موتالا کردنە، بڕوانە (مەکتووبات)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشت موسەببەغ)

(۱۸۷) تاجی سەری شاهانە خاکی دەری سەی ئەحمەد
سەر ریشتەی ئیمانە رشتەی سەری سەی ئەحمەد
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب).
(۱۸۸) وەقتی هەموو کە کردووە هەربۆ وزو زایع
زاهید بەبایەک ئەو هەموو سەعیەیشی چوزایع
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۸۹) موئنەوەر نەبووە لەو (والشمس)ی یاری تەلعەتت خۆ دڵ
موعەتتەربێ دە لەم (والیل)ەکەی ئەمسالی خەتت وخاڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی موسبەبەغ)
(۱۹۰) چاوو گوێ بخوازە بۆ ئیشی موهیم
(حبک الاشیاء یعمی ویصم)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)۲ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۱۹۱) هەر چەندە تۆ ئەمینی بەڵێ، ما دڵی ئەمن
نابێ لەسیحری نێرگسی فەتتانی تۆ ئەمین
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاع لان)×۲ (موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مـەکـفـووف مەقسوور)
(۱۹۲) ناوی زەنەخدانت لەناو باغی بەهەشتا بێتە نێو
سەر وەردەگێڕێ باخەوان هەرچێ بەچێ بوتف لەسێو
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلان)×۲ (رەجەزی هەشتی موززال)
(۱۹۳) درۆیە مەنعی جەمعی زید، نەزەرکەن
لەبەزمی ئەم شەوا ڕۆژێ دیارە
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۹٤) تۆ بەکەرەم تیرەکەی گرتتە مەحوی شوکر
ئەو ئەکەرەم کەوتووە، ئەم لەکەرەم کەوتووە
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×۲ (بەسیتی هەشتی مەتوی)
(۱۹۵) من ڕۆژ ڕەشم و فەرقی نییە ڕۆژی من لەشەو
سەد ڕۆژ ئەگەر هەڵێ لەسەرم ڕۆژم هەرشەوە
(مـفـعـول فـاع لات مـفـاعـیـل فـاعلن)×۲ (مـوززاریعی هەشـتـی ئەخرەبی مـەکـفـووفی مەحزووف)
(۱۹٦) وەکوو سەروت دەوێ لەم باغەدا بێ هەر بەسەربەرزی
وەکوو دانەی لەبن خاکا (دووروزی خاک برسرزی)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۹۷) نیگاری دیدە بازی من ئەگەر ڕاوی هەوەس بێنێ
بەعاشق دیدە دەنوێنێ لەنێچیری دڵ ئەفرێنێ

(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩٨) مەسنوولە ئیعانە لەوە هەابی موستەعان
هەرلەو دەکەم سوئال و دەکەم حەمدی ئەوبەجان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٩٩) سوبحانە ئەو خودایە کە عەقڵی پەیەمبەران
دەرکی نیانە غەیری بە بەردەرکییا گەڕان
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٠٠) خودایا ئیرادەی موناجاتمە
نیازی دوسێ عەرزی حاجاتمە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٠١) (وصلی الله علی) ئەو بەحری نووری عیلم وعیرفانە
کە دەرکی غەووری ناکا (غیر علم الله سبحانه)
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠٢) دڵم ئەمشەو ئەخۆشی نیسبەتی چاوێکی بیمارە
جگەر خەڵتانی خوێنی حەسرەتی لێوێکی خوێنخوارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٦٢- مەحوی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٩٥	٪٤٧,٠٢٩
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٥٠	٪٥٢,٦٣١
		ب	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١٦	٪١٦,٨٤٢
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١١	٪١١,٥٧٨
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٨	٪٨,٤٢١
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٦,٣١٥
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪١,٠٥٢
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٪١,٠٥٢
		ح	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١,٠٥٢
		ط	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	١	٪١,٠٥٢
٢	موزاریع			٤٤	٪٢١,٧٨٢
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢٣	٪٥٢,٢٧٢
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٠	٪٤٥,٤٥٤
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	٪٢,٢٧٢
٣	ڕەمەل			٤٢	٪٢٠,٧٩٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٣	٪٣٠,٩٥٢
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١١	٪٢٦,١٩٠
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٧	٪١٦,٦٦٦
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٣	٪٧,١٤٢
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪٤,٧٦١
		و	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٪٩,٥٢٣
		ز	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٢,٣٨٠
		ح	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٢,٣٨٠
٤	موجتەس			١١	٪٥,٤٤٥
		ا	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٥	٪٤٥,٤٥٤
		ب	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٤	٪٣٦,٣٦٣
		جـ	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪١٨,١٨١
٥	خەفیف			٣	٪١,٤٨٥
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٦٦,٦٦٦
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٣
٦	بەسیت			٣	٪١,٤٨٥
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی	٣	٪١٠٠
٧	موتەقاریب			٣	٪١,٤٨٥
		-	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٣	٪١٠٠
٨	ڕەجەز			١	٠,٤٩٥
		-	ڕەجەزی هەشتی موزال	١	٪١٠٠
	٨		٢٨	٢٠٢	

خشتەی ژمارە (٦٢) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مەحوی

هەندێ لەمەتروکاتی
٦٣-مستەفا پاشا یاملکی
عەبدولعەزیز یاملکی
مطبعه دار المعرفه. بەغدا ١٩٥٦

(١) دەترسم ئەی وەتەن بمرم لەداغی هیجری دەردی تۆ
بەناواتم لەباوەشتا بکەم ڕۆحم سپەردەی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) بزانن ئەی مەلاو شێخان و ئاغا وتاجرو ئەسناف
بەجارێ مولکی ڕۆح ڕویی پڕ بو .....ف
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣) لەجووکە مەزنە بو قەومی ئەوانیش گەینە ئازادی
تفو... لەو کوردە بلێ کەحەز ناکەن لەئازادی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) سلێمانی تو جایی شەهسواران و جریدی ئەهلی بابانی
ئەوا............... گردی سەیوانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) من لەتۆ پاڕامەوە بمهێنیە دنیا ئەی خودا
واکە هێنامت لەبۆچی تێ نەگەم تۆ چی خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) منی بێ چارە چیم وچیم لەدەست دێت
تویی بالاترین هەر چی کی هەربێت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧) خوداو پێغەمبەروو قورئان ئەساسی دین وئیمانە
ئەوانی تر کە نووسراوە قسەی ڕەمال و عوربانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) لەکەو عیبرەت گرین باوکم لەژێر دەستا دەجووکێنێ
کە بەربوو هەلفڕی ئیتر بەنازانە دەقاسپێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) ئەگەر عیلمی نەبێ قەومێ پەرێشانە وەکوئێمە
لەناوی مەعریفەت یەک بێ کە مەحرووم بی ئەوی دیمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٠) لەجێی....... ان
لەجێی حەلوای گەزۆ گوو بێتە مەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)٢٨(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١) پێم دەڵێن مەندووب و نازانم بڵێم چی و چی بکەم
توخودا سا پێم بێژن وەقتی مەجلیس چی بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) هەزاران پاریس و لەندەن
فیدای تۆ بێ سلێمانی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)

٦٣- مستەفا پاشا یامولکی

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٠	٨٣,٣٣٣
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٪٥٠
		ب	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	٪٢٠
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	١	٪١٠
		هـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪١٠
		د	هەزەجی چواری تەواو	١	٪١٠
٢	ڕەمەل			٢	١٦,٦٦٦
		-	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪١٠٠
	٢		٦	١٢	

خشتەی ژمارە (٦٣) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی یامولکی

٦٤- دیوانی موخلیس

(باغی لاوان)

لێکۆڵینەوەو ساغکردنەوەی ئیبراهیم ئەحمەد حوسێن (شوان)

نامەی ماجستێر. زانکۆی سەلاحەدین. ١٩٨٩

(١) ڕۆژو شەو بنوارە ئاساری خودا
چۆنە نەقشی نووکی پەرگاری خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢) دڵ کە وەک مەجنوونە ئەوڕۆ ئارەزووی لەیلا دەکا
هەروەکو و وەحشی دەسووڕێ حەز لەجێی سەحرا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) دلبەرم دیت لەچەمان مەست و خەرامان دەگەڕا
جامی مەی پێ بوو لەدوو مەجلیسی ڕەندان دەگەڕا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤) کوا دەلیلی حەرەمی مەحرەمی ڕازی دڵی ما
پیری مەیخانە نەبێ چۆن حەلەبێ موشکیلی ما
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥) چم لەخۆم کرد چم نەکرد بۆ ئاخیرەت نەفعێ بدات
چاک وەیە سەر هەڵگرم بۆ خۆم بکەم تەرکی وڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) تا خەریکی یادی تۆ بم هیچ کەسم نایێتە یاد
موفسیدی حوب ووەفایە عالەمی کەون وفەساد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) تاوەکوو گەنجی عەزیزم خۆت بگەینە کۆی نیگار
پێنج و دوو ڕۆژێکە دەڕوا ڕەونەقی باغ و بەهار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) دەستی کورتم کەنەگاتن بەسەرووپەرچەمی
خۆم لەبۆ دامەنی پاکی ئەکەمە تۆزو غوبار
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٩) بۆ غەریبان زۆر غەریبە لێوشەکەر
تۆ قسەی تاڵت لەزار گەر بێتەدەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠) ڕۆژ لەئەرزم شەوکە دێ دەچمە فەلەک

یانی ئینسان حەز بکا دەبێتە مەلەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١١) گەدایی شاهم و شاهی جیهانم
غولامی عیشق و ئازادی زەمانم
(فاعلاتن فاعلاتن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢) مائیل بەخەوم هەردەم
جارێ کە بەخدمەت گەم
(مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(١٣) هەر دڵێک عاشیق نەبێتن یا نەڵێتن من دڵم
بولبولێ یاری نەبێ گوڵ چۆن دەڵێ من بولبولم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) کە پەرت بوو زولفەکەت پەرت بوو خەیاڵم
بەرابەر نەقشی ئەبرۆت وەک هیلالم
(فاعلاتن فاعلاتن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) نەسیمی بای شەماڵ بابێ لە ئیقلیمی وەفاداران
لە پاتەختی سەبا هودهود چ بێنێ چاکە بۆیاران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٦)ئەو کەسانەی مەردی مەیدانی خودان
بێ سوپاو بێ تەخت و بێ تاج پادشان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٧) دڵ کە جێی عەکسی گوڵی ڕووتە کە خاکی کەتە، بان
سەیری قەبرم لەبەهار چۆن دەبێتە مێرگی دڵان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(١٨) قوربان لەغەما فەوتام، فەوتام لەغەما قوربان
زیندان بووەتە قەسرم، قەسرم بووەتە زیندان
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(١٩) تاکو گەنجێکی نەفام بووم مەیلی پیرانم هەبوو
هەرکە پیری کەوتە سەر ڕووم مەیلی گەنجانم هەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) ئەی دەری غاری مویارەک دڵ بەقوربانی تووە
یاری سەرتاپا لەتیفم مژدەمیوانی تووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) دائیرەی کەون و مەکان جێ سەری پەرگاری تەیە
زینەتی ئەرزو سەما سەنعەت وئاساری تەیە

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٢) دەمەوێ بەموقیمی چ مەدینە چ مەکە
ڕاست نەکەی هەستەوە تا دەچیە ئەوێندەر چ مەکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٣) بێ خەبەر بۆچی وەها بێ خەبەری
سەفەری گەرچی بەزاهیر حەزەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٤) بۆیە ئەورۆ وابەشوشم یار بەرەو ڕووم پێکەنی
شەکروچای پێدام بەکولم وزولفەکەی پرشکەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) شاهانەتو شاهێکی لەسەر تەختی کەمالی
جارێکی بپرسە لە گەدای خۆت چییە حالی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) مەی ئەگەر ئاوی حەیات و ساقی خدری زیندەبێ
چۆن عەقڵ بروا دەکاتن ئارەزووی تەوبەی هەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) تا لە ڕێگەی عاشیقی سەر دانەنێی سەرناکەوی
دەست وبردی گەر نەکەی ڕێت ئاخری بەرناکەوی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) دڵبەر کە سەبا زولفی لەسەر ڕوومەتی لادا
بنوارە مەلەک وا لەسەمادان لەسەمادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٩) کەی دەگا دەستم بەباڵای بەرزی یاری شەنگ و شۆخ
دەفعەیێ لەو باغە ئەمدیوە هەنارو سێوو خۆخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠) یار کەتازە پێگەیشتووە چی هەبێ نایدا بەلاش
هێند ڕەقە هێچی لەدەست هەڵناوەرێ حەتتا بەلاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) دەردی عیشقم نابێ سەرێژ هەردەمە ئەمکا ئەساغ
دارە مەیتێ هەڵبیەستێ بمبەنلای ڕوو چراغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢) شەو لەبەر فیکرو خەیالی زولفی خاو، خاوەدڵم
ڕۆژ بەیادی ڕووی بەرەوڕۆژ مات و داماوە دڵم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٣) عومرێکە کەوا دەربەدەری جەورو جەفاتم
ئەوڕۆکە کە جەژنە بەتەمای خێرو جەفاتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٤) بە سیحری چاوی سەححارە هەڵستا عەقڵی لێ ساندم
بە پشکۆی ڕوومەتی سۆزی سەراسەر جەرگی برژاندم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) چ بکەم لەغەمی فیرقەتی ئەو دلبەرە یاران
شەیدایی جەمالی ئەوە سەدیووسفی کەنعان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٦) لەباغاندا چ قەوماوە لەنەغمەی بولبولان دیسان
لەمەیخانان چ ڕووی داوە لەبەزمی ساقییان دیسان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٧) قوببەیی سینەی نیشان دام پێی گوتم ئەی ڕاغبین
(ذلک قصر بناه ربنا للعاشقین)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٨) ئارەزووی تەوبە دەکا دڵ بۆیە غەمگینم ئەمن
چۆن دەبێتن تەرکی عیشق و تەوبە نەشکێنم ئەمن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) دلبەرێکم هەیە من بسکەکی چین چینی هەیە
چاوەکی بێ غەرەزوو سینەکی بێ کینی هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٠) یێکە مە دلدارەکەم بێ سانییە
یەک دوساڵە بێ توێەک دوو سانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤١) گەنجی عیشق و عیشقی گەنجی دەولەتێکی باقییە
زینەتی ئەو دەولەتە دەست وپیاڵەی ساقییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٢) ئەم لاوە کەلەولاوە تەماشاکە چ لاوە
وەستاوە، ئەوەندەخاوە، دەڵێی خاوە ڕوواوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) گەر گوڵی من بوولبولم وەرئاتەشی پەروانەمە
خۆ ئەگەر لەیلای منیش مەجنوونی ئەو چاوانەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) زولفی داوداوی هەموو داوێکی هەر داوی منە

بازی چاوی فیتره ڕاوی هەر لەبۆ ڕاوی منه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) که لەداو بەربوو دڵم هاتەوه وەک داوی دەزی
هەڕەشەی کردبوو لێم یار دڵەکەت داوی دزی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٦) پەرده لەڕووتا هەڵدەوه هەرچی دەبێتن بابێ
مەستانه نەختێ لاکەوه هەرچی دەبێتن بابێ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٤٧) ئەی خودای بەرزو تەوانا دانەری کەون و مەکان
ڕاخەری فەرشی زەمین و ڕاگری هەفت ئاسمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) کاتی گوڵ و مول هاتەوه یەعنی کەبەهاره
بولبول دەچریکێنێ بریندارى نیگاره
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) من کەپیرم هەرکه سەیری مەنزەرەی شاران دەکەم
غەم لەبۆ گەنجی دەخۆم و گۆتن و گریان دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) یاری کەس ناکا فەلەک تا ناکەس و سفله هەبێ
بەوکەسەی نادا ڕووەت مەشهووریی وێرو نەدەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) نەبه مەندیل و مەلالی بەشەری
نەبەکەسک و نەبەڕیش موعتەبەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٢) قەت لەگەڵ ئینسانی کەم یاری مەکه
گەر ببێته باریەرت باری مەکه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٣) لەو زەمانه گوێ مەده خوتبەی خەتیب
جوببەکەی دەفرۆشێ بۆمەی(عن قریب)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٤) ئەمن چ بکەم لەدەست نەفسی گەڕۆکم
لەدەست ئەو نەفسه هەر وەک فڕ فڕۆکم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٥) فیکری نێو چوونه جەهەننەم هاته نێو خانەی خەیاڵ
دەرس و دەوری لێم موشەووەش کردغەمی ماڵ و مناڵ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٦) لەب شەکەر من تەزکەرەم ڕۆژی ئەزەل وەرگرتووە
بۆچی ئەمڕۆکە بیتاقەم نادەیێ چم کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) ئەی بادی سەبا هەستە وەکیل بە لە سەلامان
یاران بەخەبەر بێتە کەعاجز بووە شامان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٥٨) ئەی تازە گوڵی باغی ئەمەل بۆچی وەهازوو
ڕۆیشتی بەجێت هێشت لە بۆ ئێمە کەسەروسوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩) مەهبەتی نووری ئیلاهی پێشەوایی عاریفان
مەتلەعی ڕۆژی هیدایەت ڕەهنەمایی سالیکان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٠) سەردەمێ خۆش بو وڵاتی دزەیی
خۆش حەیاتێ بو حەیاتی دزەیی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٦١) کەساقی هات مەزەی هێنا هەنارو خۆخ و بێی هێنا
شەرابێکی غەریبی دا عەجایب مام لەکێی هێنا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) پێ لەدەشت ساتمە لە خاک وخۆر دەکا
چاو لەشار ساتمە لەزەردو سوور دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٣) گەر بزانم دەبە سوڵتان خدمەتی سوڵتان بکەم
نامەویێ سەڵتەنەت با خدمەتی قورئان بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) ئەو کەسانەی دەگەڕێن بۆ چشتی خۆش ولەقسان
بۆچی قەت شەقیان نەبرد و بۆچی جارێک نەپسان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٥) عیلم و ماڵ و کەسک ورێش جێ ناگرن
بێ عەمەل ئەسبابی چوونە ناگرن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٦) ئەو کەسەی تاکو دوێنێ دەگەڕا بەستەزمان
تۆقی زێڕی لەملی کردووە ئەوڕۆکە زەمان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)

(٦٧) شەوقی من گەرمی دیارە لەقسان
سۆز دەخاتە مەجلیسی ڕووحانییان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٨) ئەجەل وەک قاوەیی سافە فەلەک وەک قاوەچی وایە
عەجایب قاوەخانێکە سەرای نەو کۆنە دنیایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) دیتنی دۆست گەر لەجەننەت دانەبێ
بۆ بەهەشت بۆ غەم بخۆم باهەر نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧٠) زۆر لەگەڵ یەکتر جوانن ڕووی سپی وموویی سپی
ئەو دووانە جوانترن یامووی ڕەش و ڕوویی سپی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧١) هەتا نەرزێ نەفس وەک تۆ لە ژێر خاک
پەیانابی لەوێ قەت خەسڵەتی چاک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٢) هێندە کەس هاوار دەکاتن من وەلیم
تۆ وەلی بی، کێ بڵێ من کێوەلیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٧٣) لە خەرابات نییە جێی بێ ئەدەبان
ئەوی لێرەن هەمووشاهـ و ئودەبان
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٧٤) هەرچی نەفسی ئەوسنی خۆی کردە کابانی بەدەن
ڕۆژی خۆی ئەعزایەکانی لەعنەتی زۆر لێ دەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) کەس لەخوا چاکتر سەلەم ناداتەوە
کەم دەباتن بێ حیساب دەتداتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧٦) نامەوێ نانێک بە کوسکێشی کەبێتەدەستمەوە؛
نەفسەکەم گەروابکاتن، دەیگرم، دەیبەستمەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) لەو دە خانوەی وادەبینی کامە قەسرە لەو دەیە
نامەوێ هەر کامەیێکی پێم ببەخشی لەو دەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) حەقییە دڵ بۆ پارە، پارە پارە بێ

هەر قرەی بێ پارە، باسەرپارەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٧٩) ژیان مەعنایی وەک ئیسمی لەژان قەت نابێ خالی بێ کەسێکی هاتە نێو دنیا
دەبێ غەمگینی حالی بێ (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی
هەشتی تەواو)

٦٤- موخلیس (دووسەرەیی)

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	رێژەی سەدی
١	رەمەل			٥٨	٪٧٣،٤١٧
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	١٩	٪٣٢،٧٥٨
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	١١	٪١٨،٩٦٥
		ج	رەمەلی شەشی مەحزووف	١١	٪١٨،٩٦٥
		د	رەمەلی شەشی مەقسوور	٤	٪٦،٨٩
		ه	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٣	٪٥،١٧٢
		و	رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪١،٨١٨
		ز	رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١،٨١٨
		ح	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٨	٪١٣،٧٩٣
٢	هەزەج			٢٠	٪٢٣،٣١٦
		ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٦	٪٣٠
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	٤	٪٢٠
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪١٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	٢	٪١٠
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪١٠
		و	هەزەجی چواری ئەخرەب	١	٪٥
		ز	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪٥
		ح	هەزەج شەشی مەقسوور	٢	٪١٠
٣	رەجەز			١	١،٢٦٥
		-	رەجەزی هەشتی تەواو	١	٪١٠٠
	٣		١٧ ·	٧٩	

خشتەی ژمارە (٦٤) ژمارەو رێژەی کێشی شیعرەکانی موخلیس دووسەرەیی

٦٥- دیوانی مینەجاف
کۆکردنەوەو ڕێکخستنی: مستەفا نەریمان
چاپخانەی(الجاحظ). بەغدا.١٩٩٠

(١) ئەی خووا تۆ خۆت خوای تەعریفی بۆ من ناکرێ
ئیقتیدارو قودرەتت تەوسیفی بۆمن ناکرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) ئەی خووا توخوا بە لوتفت چاری کاری من بکە
مەرهەمی ڕەحمەت ئەزامی جەرگی زاری من بکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) ئەی دەلیلی بێ دەلیل و ئەی ئەوایی بێ ئەوا
ئەی ئەمیری بێ ئەمیرو ئەی خودایی بێ خووا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) یا ئیلاهی سا بە لوتفت ڕەحمێ وا تاقەت نەما
بۆم بنێرە زوو دەلیلێ شووشەیی سەبرم شکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) مەرحەبا ئەی شاهی دەوران، ڕەحمەتەن لیلعالەمین
مەرحەبا ئەی شەهسواری، مەحشەرووسالاری دین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) قومری یی یاغی(قاوحی) هەم(شفیع المذنبین)
شەمسی ڕەخشانی نوبووەت(رحمە للعالمین)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧) یارەسوولەللامەدەد بەسراوە لێم قاپی نەجات
زوو بە لوتفت بگرە دەستم شاه و فەخری کائینات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨) شاهبازی ئەولیا ئەی شاهی گەیلانی لەقەب
ئەی بەڕوتبەی شاهبازی ئەولیابووی مونتەخەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩)ئەی خودا هەر تۆ خودایی لامەکانی ئەی خودا
دافیعی دەردوو دەوایی زامەکانی ئەی خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) شین و واوەیلایە یاران تێتەگوێم دەنگی گرین
حەشرە واسەیوانی غەم پۆشیویە ڕووی گەردوونی شین

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) دەخیلت بم وەکووعارەب بەقوربان دەست و دامانت
تەماشای حالی مەنسووبی سەگی بەرقاپی دیوانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) موستەغریقی عیسیانم بێ بەهرە لەتاعەت خۆم
شەرمەندە لەقاپیی حەق ڕوو زەردو خەجالەت خۆم
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ)
(١٣) هاتە گوێم دەنگێ لە پەردەی عالەمی ئەرواحەوە
دای بەدلدا چەن پەیامێ ئەو لەرووی ئیسلاحەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) موددەتێکە بۆ ئەهالی کوردی جەرگم لەت لەتە
ناو لە چاوم سەر ئەکا دێژی شەپۆلی سەرشەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) مەدحی ئەگریجەی پەشێو چاوی مەست و وپڕ خومار
کوڵمی سوورو خاڵی شێن و لەعلی لێوی ئاودار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) ..دێتە کوڵ خوێنی گەشی لاشەیی مەقتوول
ئەم قەومە ئەسینێ حەقی ڕۆژی شەشی ئەیلوول
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٧) دیسان چییە ئەم حەشرە لەناو میللەتی کوردا
ئەم ئێشە چییە وا لە دڵی گەورەوو وردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) ئەی وەتەن زۆر دڵبەرە دەشتودیارە جوانەکەت
نەشئە بەخشایە بەحەققەت مەنزەروو سەیرانەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) ئەی فەلەک بۆ کورد کوڕی تۆی کوشت برای تۆی سەربڕی
قاپیی کەعبەی شکاند یا پەردەیی بەیتی دڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) بێتەوە قەومینە چارێ وا بەلاێ هاتەوە
تایەفەی(کەر) لێلمان ئیعلانی حەربی کردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) یەکیەتی لەم ناوچەیە بەینێکە دەنگی داوەتۆ
هەرچی ئەروانم لەبەینا پیتی (کاکە) ماوەتۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٢) بژی ئەی یانەیی سەرکەوتن ووسەربەرزیی کوردان
بەدایم شادوسەربەرز بی هەتا دەوران ئەکا دەوران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٣) پیرەمێرد دیارە ئەزانی تۆ هەوالی عێلەکەم
پێم بلێ بۆ کوێ چوو.. ڕووی کردە کووێ کوا خێڵەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) ئەی زوبان وەک بولبولی گۆیا وەرە مەیدانەوە
چەن گولی ڕەنگین بەرە دیوانی کوردستانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) میری موکرەم سەروەری عادیل کەریمی باکەرەم
با سەخاوەت با دیرایەت پڕ شەجاعەت موحتەرەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) ئەی فەلەک تاکەی بەسۆیی هەر وەکی زامانی دڵ
پێم بلێ تۆبی خووا تۆ کەی ئەکەی دەرمانی دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) مەزرەعەی بەختی هەمووکەس دائیما نەورۆزییە
هەرکەسێ کالای فەرەح سەرتا قەدەم پیرۆزییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) کوا نەتیجەی مەکتەب وو تەحسیل و کردووکارەکەت
پێم بلێ چی بوو حوسوولی زەحمەت وونازارەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) گولی خونچەی گولستانم مەلیحە
بینایی ونووری چاوانم مەلیحە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٠) موددەتێکە تاسەخوازی دیدەنیم بۆ میری جاف
حوببی وەک داری ژیان سۆزە لەدڵما بێ گەزاف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١) لەوەختێکا کەزۆر مات ووغەمین بووم
لەژووری ماتەما گۆشەنشین بووم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٢) سەیری کە بیخوێنە ڕۆ توبی خووا کاکەڕەشە
جا ئەزانی تێ ئەگەی چەندە لەزیزوچەند خۆشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) وەرە قاسید دەخیلت بم مەوێستە زوو بەزوو توخوا

بەره ئەم عەرزە تا خزمەت ئەمیری عالی یوو والا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) لە تاریخا ئەڵێت بازێ بە بازێ
وتی تاکەی بژین بێ قەدرونازێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) فەرەحدەر وەک نەسیمی بەر بەیانی
فەرەحدەر وەک نەسیمی بەربەیانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) موبارەک ڕۆژی هەر وەک سوبحی نەورۆز
سەفاداروو فەرەحبەخش وودڵ ئەفرۆز
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٧) شەوێ وەک لەیلەتولقەدری موکەڕڕەم
مونەووەر بوو هەموو ئەقتاری عالەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨) شەوێ شیرین و دڵکەش وەک شەوی عید
جیهان ئەفرووز بو ئەو شەو میهرو ناهید
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٩) شەوێ نوورین وەکو بەختی سەعیدان
بەشەوق ووشوعلە نوورین پاکی دەوران
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٠) بەنۆی ئەیلوول وپایز فەسلی دڵکەش
بەڕۆژی شەممەیی عالی سەعات شەش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) شنەی سروە نەسیمی مەقدەمی دڵدارە ئەم سوبحە
شەمیمی مشکی زولفی چەمبەری نازارە ئەم سوبحە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) سوحبەتێکە مەحزە ئەیکەم نابی عاجز بی برا
پێم دەڵێن تەعزیت هەیە، بۆ بەرخەکەت ئەلفاتیحا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) هات نیدایی ئیرجیعی پەروازی کرد ڕۆحی کەریم
زوو بە شەوق وو زەوقەوە ڕووی کردە لای حەیی ڕەحیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٤) ها بە جارێ کاولی کرد چەرخی بەد گەردش بەقین
مەرجەعی زومرەی فەقیرو جێی هەتیوو موتتەقین

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٥) دەنگی واوەیلایە دیسان تێتە گوێم گریان و شین
زەلزەلەی حەشرە مەگەر ئەم حاڵە کەوتە سەر زەمین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٦) وانەزانی پاش حەمەد بەگ کەس نییە ڕۆی بۆ بکەم
بابەتۆ تازەی کەمۆ ئینجا ڕەزابەگ مامەڕۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٧) مامەگیان ڕۆڕۆ بەتاڵە ڕەحمەتی حەق مەتلەبە
دەک شەفیعی مەحشەرت بێ(رحمه للعالمین)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) چییە ئەم شۆڕو غەوغایە کە عالەم گشتی گریانە
چییە ئەم مەحشەرە ئەمڕۆ لەناو مەخلووقی دەورانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) قەومینە لەبەرچاوم باز ئافەتی قەوماوە
یا فیتنەیی دەججا لە یا مەحشەرە هەڵساوە
(مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٥٠) تەعەلووق دەردی بێ دەرمانە کاکە
بەڕاستی ئێشی بێ سامانە کاکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) شەها یارەب کە ئەم جەژنەت موبارەک بێت و پیرۆزبێ
هەسیرەی بەخت و ئیقبالت وەکوو خۆر پرتەوئەفرۆزبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) برۆنامە بڵێ جەژنە موبارەک بێت و ڕەنگین بێ
لەگەڵ خۆت دۆستی دڵخۆش بێت و دوژمن مات و غەمگین بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) خۆش وڵاتێکی دڵ ئارایە دیاری سەید خەلیل
چیمەنی وەک جەنئەتولەئوایە ناوی سەلسەبیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٤) ئەی قەڵای شێروانە ئەشنەی جاری جارانت هەیە
مەنزەرەی سەیروو تەماشای تاجدارانت هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) وتی کێی تۆ، وتم عاشیق، وتی بۆچی، وتم ڕووی تۆ
وتی نیسمت، وتم مەجنوون، وتی بۆچی، وتم گیسو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٦) فیراق ڕیشەی لەبن هێنام، ڕەفیق توخوا دەوام چی بێ
هیلاکم گیان ئەدەم چ بکەم، دەخیلە من شیفام چی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) گیانە وادەرچوو بەدەن سووتاوە قاسید وەعدەیە
بەدەرێ تۆ بی خوا گەڕێتە ساتێ موژدەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) سەیری ئەم باڵا دەڵێی سەرووی سەلارە هەڵچووە
پەرچەمی خاوی دەڵێی وا سونبولە پەخشان بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) خوا هاوارە وامردم دەوایێ دەردەکەم کەی بێ
لەدووری دا ئەوا سووتام ویسالی قیبلەکەم کەی بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) لەتۆ مەتلووبە ڕەببی کەر بی شەیتان
هیوادارم خودایە دوربی لێمان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦١) چاوەکەم فەرموو هەموو ئامادەیە بەزم وو تەرەب
بەربوت و نای و موغەننی و نوقل و بادەی مونتەخەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) دڵبەرا عەهدە لەدووریت دڵ دەناڵێت وەک ڕەباب
سەیری کە جەرگم دەسووتێ هەڵدەقرچێ وەک کەباب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٣) ئەو جەژنە کە مەعنای بەحەقیقەت خەم و تەم بێ
کەیف ووفەرەحی تاکو بڵێی ئێش و ئەلەم بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٤) سروەکەی بۆی عەنبەرو وعوودی قومارە ئی سەبا
بۆنی مشکی نافەیی ئاهووی تەتارە ئەی سەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) موسڵمانان چیبە تەدبیر لە عیشقی مانگ ڕوخسارێ
لەسەد لاکون کونە جەرگم بەتیری دیدە بیمارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٦) پێم بڵێ جانا کە تۆ قەد عەرعەری یا گوڵبەنی
قامەتت تووبایی جەننەت یاکو سەروی گوڵشەنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٧) وابەهارە دڵبەرا قومری بەسەروی شاد ئەبێ

هەم لە ئێشی دەردی دووری بولبولیش ئازاد ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) ئاخ لە دەس فیراق و داغ و ئاخ لەدەس هیجرانی یار
بۆچ نەهاتە ئاخیری دووری جگەرسۆزانی یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٩) گوڵ چەمەن ئارایە ئەمڕۆ غونچەوو پشکووتووە
بۆ نەسیمی بەربەیان تێ بۆیە سونبول تێکچووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٠) من لە چاوت چاوەکەم سەودا سەرم وەک پیاوی گێژ
مەست و مەخموورم نەدیوە خووێن خواری و خووێن ڕێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧١) عاشیقی چاوت چ دەخلێکی لە پیالەوەمەی هەیە
چاوەکەم چۆن خۆی هەمیشە سەرخۆشی بادەو مەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٢) ئەگەر مەجنوونی ڕووسارام لەبەر ئەو پەرچەمەی تاتای
وەکوو سەنعان ئەگەر تەرسام لەبەر ئەو ڕوومەتە زێبای
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) ئەی سەبا تویی وخوا ئارامی گیانم وا لە کوێ
پێم بڵێ وا سووتیام ڕۆحی ڕەوانم وا لەکوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٤) باغەوان کوانێ گوڵی خەندان و کوانێ یارەکەم
کوا نیگاری ماە ڕوو کوانێ گوڵی گوڵزارەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) ئەی دڵابێ غەم بەسەبرت بێ نیگارت تێتەوە
باغەوان دێژی بەزوودی گوڵعوزارت دێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) بۆچ نەهات هێزی دڵ وو ئارامی گیانم بۆچ نەهات
بۆ نەهات نووری بینایی چاوەکانم بۆ نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٧) ئەی دڵی غەمدیدە موژدە کۆچی یارم هاتەوە
مەلهەمی زامی دەروونی پڕ لەخارم هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) ئەی دڵا هەڵسە بچین خێرهاتنی جانانە کەین
نەک بە پێ بەڵکو و بەسەر ئەم ڕێگەیە پێوانەکەین

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٩) چوویتە کوێ ئەی نازەنین ئەی ئاهویی دەشتی خەتا
چوویتە کوێ ئەی دڵشکەن قەدعەرعەری باڵا عەلەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٠) شەوی هیجرانە دیارە ڕۆژ لە من نابێتەوە ئەمشەو
یەکایەک زامەکانی دڵ بە خوێن ئەکولێتەوە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨١) وتی بۆچی ئەما هۆشت وتم بەخوا لەبەرچاوت
وتی بۆچ بووی بە مەجنوون تۆ وتم بۆ پەرچەمی خاوت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٢) عاشیقی شێوەی کەسێکم مەهوەشی سیمین بەدەن
دیدە مەخمووری سیا وەک دیدەیی ئاهووی خوتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) دڵبەرا تاکەی بناڵم شەو هەتا فەجری سەحەر
کەی بی تۆ ڕەحمێ بکەی گیانا بەخوێناوی جگەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) غەمزەیی ئەو شۆخە مولکی دڵمی وێران کردووە
عەقڵم وهۆشم و حەواسمی وا بەتاڵان بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) ئەوا سووتام لەحەسرەتدا سەبا بۆ بێ و خووا ئیمشەو
بەڵا گەردانی سروەت بم لە خەو هەڵسە دەبێ ئیشمەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) نازەنین نازت ئەکێشم من بەسەد عینوانەوە
من بە قوربانت ئەبم قوربان بەڕۆح و گیانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) وەرن یاران تەماشاکەن چ شیرین نەوبەهارێکە
لەهەر لایەک ئەچیت یا مێرگە یاخود لالەزارێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٨) لەدووری قامەتت جانا هەتاکەی دڵ بە ئەفغان بێ
بڵێ پێم تووخوا تاکەی وەها سووزان و بریان بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٩) ئەمان جانا ئەوا مردم لەحەسرەت ماهی تابانت
ئەپرسی ناری تێ بەردام شەرارەیناری هیجرانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٩٠) چاوەکەم تو بێ و خووا فەرموو ئەماوای من شەوێ
بەڵکو ناوی وەسلی باڵاکەت لە ناری دڵ کەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) بە بەردی دووری باڵاکەت شکاندت شووشەیی سەبرم
ئەجەل میوانە قەبر هەڵکەن ئەوا ڕۆیینە سەر قەبرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٢) بە غەمزەی چاوەکەت خوێنی منی بێچارە مەڕژێنە
بەخوێنم تینوون خوێنم بە ئەو خوێنخوارە مەڕژێنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٣) وەرە توبێ و خووا یەک لەحزە باشێوەت زیارەت کەم
دەڵێی حەققولقەددەم فەرموو لەرێتە ڕۆحم و دیدەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٤) بریندارم بە پەیکانی دوچاوی
گرفتارم بەداوی زولفی خاوی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٥) غەمم چین چین بە دڵ بۆ زولفی پڕچین
بەداخم بۆ تەماشای خاڵی مشکین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٦) ئەم زاڵمە خوێنخوارە.. وا ڕەسەنە جافە
ئەم شۆخە ستەمکارە ولی ..فەنە جافە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٩٧) ئەپرسی گەر لە ئەحواڵم نیگارم سوێن بەچاوانت
ئەسووتێم هەروەکوو قەقنەس لە شوعلەی ماهی تابانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٨) چاوەکەم سوێنم بەچاوی شێت و وێتی خاڵی تۆم
دەرەگێل و ڕووبەچۆڵ و ووێڵی چاوی کاڵی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩٩) موددەتێکە دڵ بەتیری عەشق دەردی کارییە
هەرەکوو بولبول دەناڵێ شیوەن و هاوارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) تازە زانیوتە عەزیزم عەبدو خزمەتکارتم
من غولامی زەرخەرید و خادیمی ئەفکارتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠١) ئەوا سوڵتانی نەورۆزی سوپای تیپ تیپی هێناوە

..ژاڵەوونەرگس لەدەشتا خەیمەنی داوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٢) کەمن شێتروانە جێگەم بێ لە فیردەوسی بەرینم چی
کە یار هاوڕێ و ڕەفیقم بێ لەوەسلی حووری عینم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٣) نیگارا مایەیی عومرووژیانم
حەیاتم زیندەگیم ڕۆحی ڕەوانم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٤) پیتم بڵێ تاکەی لەدووریت دڵ بە ئێش و خەستەبم
چاو بە خوێن و سینە ڕێش و وا بریندار جەستە بم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٥) دلبەرا سوێن بێ بە چاوی پڕ خوماری کاڵی تۆ
سەد قەسەم بەو بەرق وشوعلەی لەعلی لێوی ئاڵی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٦) سەبا ئەم سوبحی سروەی تۆ شەمیمی مشکی تاتارە
فیدایی سروەکەت بم من کە دەرمانی دڵی زارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) لە ورشەی پڕتەوی ڕووی تۆ سەرم لێ تێکچووە گیانە
سەراسیمەم گوڵە کوڵمەت وەیا لەعلی بەدەخشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) ئەی سەبا ئەی مەحرەمی ئەسراری جەمعی عاشیقان
ئەی سەبا ئەی مەلهەمی زامی بەسۆی خوێنی دڵان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٩) ئەمان سووتام ئەوا مردم لەلام ژەهراوە ئەم ژینە
خووایا یا ئەجاتم دە وەیا خود مەرگی من بینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٠) نیشارەت کە بە برژانگت بڵێ خوێنم بڕێژن زوو
ئەوا مردم لەهیجرانت ئەما سەبرم تووانام چوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١١) شەوی هیجرانە یا یەلدایە ئەمشەو
فیراقەیا دڕک بەرپایە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٢) بە سروەی بای نەسیم پشکاوە گوڵ ئەم بەریەیانانە-
وەیا ئاهی منە داویە لە سەفحەی کوڵمی جانانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١١٣) من کە ناڕاسی دەکەم گەڕیام و خاسێکم نەدی
بۆیە ناخاسی دەکەم گەڕیام و خاسێکم نەدی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١٤) نیشانەی زەلزەلەی مەحشەر سەعاتێکە لە دنیادا
کە ئەو نازارە ڕووبەندی ڕووەو مەشریق لەڕوولادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١١٥) زارو زامارم بەغەمزەی تیری چاوی دلبەرێ
وام لە زنجیرا بە حەلقەی پەلکی گێسووی عەمبەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٦٥- مینە جاف

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٦٤	٥٥,٦٥٢٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤٥	٧٠,٣١٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٨	٢٨,١٢٥٪
٢	هەزەج			٥١	٤٤,٣٤٧٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٩	٥٦,٨٦٢٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٩	١٧,٦٤٧٪
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	٦	١١,٧٦٤٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	٣,٩٢١٪
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٢	٣,٩٢١٪
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	١	١,٩٦٠٪
		خ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	١,٩٦٠٪
		ط	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	١,٩٦٠٪
	٢		١١	١١٥	

خشتەی ژمارە (٦٥) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مینەجاف

٦٦- دیوانی مەلا وەسمان
لێکدانەوەو لێکۆڵینەوە و لەسەر نووسینی:
دوکتۆر ئەمین موتابچی.
چاپخانەی (الاداب)، (النجف الاشرف)، ١٩٧٣

(١) پەرێشان حاڵە ڕۆژو شەو ئەسیری زولفی چین چینت
دڵی زارم سپند اسا لەشەوقی ڕوویی ڕەنگینت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) سەر خەتی ئەهلی وەفایە خەتتی سەبزی مشکبوو
مشک بیزانی خەتایە جەمعی زولف وخاڵ و ڕوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) شادم لەغەمی هیجران مەیخانەکە مەئوام بێ
بادەم لەلەبی مەستان سەرخۆشی دورد ئاشام بێ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٤) دەردی بێ دەرمانە دەردی عیشقی تۆ
سافی بێ پەیمانە دوردی عیشقی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) بەیازی گەردەنت تا دەستی مووسا
بەڵێ ئەنوەر وەکوو ئەحمەد لەعیسا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦) شەرابی ئابە شەهدی لێوی ئاڵی
حەبیبم وەک غەزالە چاوی کاڵی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) بۆ شەمعی جەماڵت دڵی پەروانە میسالم
سەربازە بەمیقرازی غەمت خەیلی خەیاڵم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) تووری عیشقە وا لەتوور دیدار لەمووسا دور دەکا
پرتەوی عیشقە لەعالەم خۆی بەڕۆژ مەشهوور دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) بەیادی قەددی ڕەعناتم هەموو دەم
الا ذکریکم الرحمن علم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠) دەروون غەرقابی خوێن ولالە ڕەنگم
بەشێوەی چەشمی تۆ مەست و دەبەنگم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(١١) سەبا ئەمشەو نەنەفەس بگرە لەزولفی دڵبەرم لادە
سەعاتێ دڵ بەجەمعییەت نیهالی عەرعەرم شادە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) نالەیی من و ناڵەیی نەی جەنگی بێ پەروا دەکەن
واقیعی هەردوو لە لای من بێ دەلیل دەعوا دەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) بەداغی لا لەڕوویان دڵ بریندار
بەقەیدی زولفی جادوویان گرفتار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٤) دڵا مەستی پیاڵەی چاوی مەستی مەستەچاوانی
لەنەشئەی ڕاحی ڕەوح ئەفزا حەریفی بەزمی مەستانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) زەدەی شمشێری ئەبرۆتن سەفی ڕۆم و عەجەم جانا
غولامی خاڵی هیندوتن کەی وداراو وجەم جانا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) لەژێر بەیداغی گەردووندا ئەگەر دوونی ئەگەرعالی
مەتاعی پڕ بەهات گاهێ ڕەخیسەو گەهگەهێ غالی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) خەیاڵی خاوی دیوانەی دڵی من
چییە حەل کا دەهانت موشکلی من
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) لەسەر سەودایی شەوقی تۆ لەدڵ غەوغایی عیشقی تۆ
وەکو زولفت پەرێشانم لەبەر سەودایی عیشقی تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) سەرم سەودایە بۆ زولفی پەرێشان
دڵم مەجمووعە بۆ نێشانی نێشان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٠) لەشوێنی شینی دڵ عەینم بەعەینی عەینی ڕووبارە
لەداغی غەم سرشتی قامەتم پشتی فەلەک خوارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) بەخاتر خاڵی زولفت ڕیشەیی دڵ
دەسا مەشکێنە توخدا شیشەیی دڵ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢) ساقی بەفیدات(م) وەرە بۆ چارەیی دەردم
بەو بادەیی ڕەنگینە بشۆ چەهرەیی زەردم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) نەجاتی من بەزولفت بوو کەچی ئەبرۆت نەجاتی دام

ئەباتی لەعلی شیرینت نیسابی بوو زەکاتی دام
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٤) چین چینە لەدەوری کەمەرت زولفی چەلیپا
ئەگریجە بەجێ ماوەلەسەر سەفحەیی مینا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) بەزمی عیشقی شاهی تۆ بێ خادیمی سولتان دەبێ
ئاسمانی ماهی تۆ بێ میهری جان ئەفشان دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٦) قەدت سەروە وەلێ لەو لارولەنجە
دەبێ لاولاوی زولفت پڕ شکەنجە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٧) ساعیدی ساقی لەمەجلیسدا بەجام تەدویر دەکا
قوڕ بەسەر زاهید لەخێرو شەڕڕی خۆی تەدبیر دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) کەتانی تەن لەدەوری ماهی ڕووت چاک
بووە پیرا هەنی یەعقووبی غەمناک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٩) شەکەر ریزەلەبی مەحبووبی سەرمەست
مەگەس وارە دلم بۆ شەهدی سەربەست
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٠) ڕازی دلی خۆم نالێم تا تۆیی لەتۆی پەردە
ئەو پەردە لەڕوو لابە بۆ چارەیی ئەم دەردە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٣١) شەوهات و من و بادی سەبا غەم زەدە جووتین
سەییاحی فەزای عالەمی مولک و مەلەکوو تین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٢) شەهیدی شەهدی لێوی ئالی تۆ بووم
ئەسیری دامی زولف و خالی تۆ بووم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٣) شەرمەساری چاوی ساقیم گەر لەمەی پەرهێز دەکەم
تیشە گەردانی بەلام تاخدمەتی پەروێز دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) شەوی دەیجوورە یا گێسووت لەسەر ڕوو
ایاریح الصبا للصبح هیو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) ئەرێ نێرگز چییە هەرگیز لەگەڵ گوڵ گفت وگۆ ناکەی
وەکوو بولبول بەجان و دڵ زەمانێ جوست و جۆناکەی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٦) عەیش و عوشرەت کەوتە گێژی بەحری غەم دیسان چەبوو
لەززەت و شادی وەها گوم بوون دەڵێی هەرگیز نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۷) لەقومری دڵ لەگوێم دێ پێکەنینێ
وەکوو بولبول کە خونچەی گوڵ دەبینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۸) تابی وەسلت ناری زەردەشتی حەکیم
سۆزی هیجرت (فی المثل)ناری جەحیم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۳۹) زوهد وەرزی تابەکەی ئەی دڵ بەسە عوجب و ریا
دامەنی پیری موغان بگرە فرێتی دە ماسیوا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) لەعوقدەو چینی زولفت ماهە سیما
گوشاد بوو بابی ئەلغاز و موعەمما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) لەرەغمی لایمی عیشق و فوتووەت
گری گرت ئاتەشی حوبب ومەوەدەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٢) دەمێکە دڵ دەکا زۆر لێم تەمەننا
بەیانی حاڵی خۆتم بۆ بکە ئەمما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٣) لەئیشاراتی ئەدەب تێک چووە قانوونی شیفا
بوو عەلی گومرەهـ و حەیرانە وەکوو پووری سەقا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٤) پەرچەمی سوبح و نوخوستین ڕشتەیی خەیمەی عەما
پەنجەیی خورشیدی ئەعلا سایەیی ئەرزوو سەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) شوکری شەکەر ئامێزی خودا واجیبە بۆ من
پەیوەستە کە ئەربابی ئەزەر مەستی سەبوو من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٦) میزاجی ئەهلی عەیش ونۆشی دونیا پەست و سەوداوی
لەدوونی هیممەتی گەردوونە وا کەوتوویە ناوداوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) خزری ڕەهی زولماتییە دەستخەتتی ئەمانی
مەختومە بەخاڵی سیەهـ و وەدەوری دەهانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(٤٨) بەچاوی تۆ قەسەم چاوم هەمیشە چاوەڕێی ڕێتم
لەسەیلی چاوەیی چاوم وەکو وخاشاکی ژێر پێتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) عەزیزم میسری تۆ مولکی دڵانە
نەباتی لێوی تۆ ڕۆحی گوڵانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠) بنازم پەنجەیی شمشادی ساقی
عەتای کرد یەک قەدەح بۆ عومری باقی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) غەرەز خاڵ و ڕوخی تۆیە لەداغی لالە ڕوخساران
لەشێوەی عیشقی ڕووی تۆیە گوڵ ونەسرین وگوڵزاران
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٢) نازەنینان باری عاشق هەڵگرن هیچ زۆر نییە
باری عیشق ئەرچە نیازە نازشی لێ دوور نیە.
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) عەجەب سەفحەی عەدەم بۆ نەقشی عالەم بێ غەش و ساف
لەتۆی پۆدا دەبینی ڕایەڵی دیبا غەزەل باف
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی مەقسوور)

٦٦- مەلا وەسمان

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٤٠	٧٥،٤٧١٪
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٤	٣٥٪
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠	٢٥٪
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	١٢،٥٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	٥	١٢،٥٪
		ه	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٢	٥٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٢	٥٪
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٢،٥٪
		ح	هەزەجی هەشتی مەقسوور	١	٢،٥٪
٢	ڕەمەل			١٣	٢٤،٥٢٨٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١١	٨٤،٦١٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٧،٦٩٢٪
		ج	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٧،٦٩٢٪
	٢		١١	٥٣	

خشتەی ژمارە (٦٦) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مەلا وەسمان

٦٧- مەلای کەورە
زاناو ئەدیب وشاعیر
عەبدولخالیق عەلائەدین
هەولێر-١٩٩٤ چاپخانەی زانکۆی سەلاحەدین

(١) من یەخەی خۆم لەبۆیەدا دەدڕم
ئێوە نابن بەهیچ و من دەمرم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢) هەتا دەمرم لەبۆ کوردان دەناڵم
عیلاجیان چۆن بکەم هاوار بەماڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) هەتا شێخێ لەکوردستان بمێنێ
ئومێدی زیندەگانیت پێ نەمێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) ئەگەر عزت دەوێ هەستی بەهیممەت
بەفیکرو سەبرو تەدبیروو کیاسەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥) زۆر بووە بەرخەکی لەڕو لاواز
بوویتە خرتێکی دونگ زەلام وقەڵەو
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٦) دەڵێن باران بە ئەمری شێخ دەباری
بەئەمری (کن فکان) وەک ئەمری باری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) ئەم میللەتە بەدبەختە کە قەومی کوردن
ئەی وایی لەژێر نیری ئەجانیب مردن
(مفعول مفاعیل مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٨) سێ برام هەن ئەمن برا چووکم
لای براکانی خۆم گەلێ سووکم
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩) قسێکت بۆ دەکەم ڕاستی بزانە
قبوولی کە بەبێ عوزرو بەهانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠) بەتەمانیم لەمیللەتی کوردی

لەسەر ئەم ئەرزە پاشی چەندی دی
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١١) خۆزی ئیمامی رازی لەم عەسرە زیندوبایە
...تەییارەی بریبایە(؟)
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١٢) یارەبێ بەلوتف وجوودو ئیحسان
لوتفێکی بکەی لەحەققی کوردان
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(١٣) ژیانی وا بەنالام و بەمیحنەت
بەلەعنەت بێ بەلەعنەت بێ بەلەغەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) عەرەب و وکورد قەومی هیندو مەغول
هەمو مەحزوونە بۆ سەعد زەغلوول
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١٥) تەماشای لارو لەنجەی شۆخی کوردی
دەخیل ئەم عیشوەیەکێ فێری کردی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) هەوالی کوردو کوردستان دەپرسی
ولاتی چۆل وقەومی ڕووت و برسی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧) هەموو مەمنوونی شێخ..
کەسیری ئەم تەریقەی ئاشکرا کرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٨) چت بەسەر شەرع وعیلم وتەفسیرە
چیت بەسەر هۆش و فیکرو تەدبیرە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩) تاکەی لەغەمت یەقەی کراسم بدڕم
نێزیکە لەدەرد و حەسرەتی تۆ بمرم
(مفعول مفاعلن مفاعیلن فع)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر)
(٢٠) بەسیە بۆ خاتری خودا بەسیە
تا بەکەی بەزمی خانەقاو تەکیە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢١) تۆ خەلیفەی جەنابی شێخ عومەری
ئەدی مردیت مری بۆ هیندە کەری

(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۲۲) شۆڕە ژن من لەهەوەڵ پێم نەگوتی
ئاخری حەزرەتی شێخ تیت دەکوتی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲۳) ئێمە کوردین و شافیعی مەزهەب
ئەشعەرییوو لەعەقیدە خۆش مەشرەب
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۲٤) لەبەینی تورک و ئێران میللەتی کورد
وەکو.. مابەینی دووبەرد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۲٥) تەریقەت بوو بەژەهری قەومی کوردی
بەبای دا غیرەت و و نامووس وەمەردی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

٦٧- مەلای گەورە

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
۱	هەزەج			١٤	٪٥٦
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	۹	٪٦٤،٢٨٥
		ب	هەزەجی شەشی مەقسوور	۲	٪١٤،٢٨٥
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	۲	٪١٤،٢٨٥
		د	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	۱	٪٧،١٤٢
٤	خەفیف			۹	٪٣٦
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٦	٪٦٦،٦٦٦
		ب	خەفیفی مەخبوونی مەحزووف	۲	٪٢٢،٢٢٢
		جـ	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	۱	٪١١،١١١
۳	موزاریع			۱	٪٤
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	۱	٪١٠٠
۲	ڕەمەل			۱	٪٤
		-	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	۱	٪١٠٠
	٤		۹	٢٥	

خشتەی ژمارە (٦٧) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مەلای گەورە

٦٨- دیوانی موفتی پێنجوێنی
کۆکردنەوەو ئامادەکردنی: ئومێد ئاشنا و عەبدولکەریم موفتی
پیاچوونەوەی: عوسمان هەورامی
الشرکه العراقیه الطباعه الفنیه المحدوده، بغداد ١٩٩٠

(١) ئەی وەتەن من تێ ئەگەم بۆ شین و زاری کارتە
بۆ نەبوونی عیلمی بەرزی گەورەو وسەردارتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) کوردە خەوتاکەی دەسا دەستی من و دامانتە
وەختی هوشیاریتە خەو زنجیری ئەژنۆو ڕانتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) موددەتێکە من بەمەخفی شیوەن وگریان ئەکەم
هەرخەیاڵی خاک و قەومی میللەتی کوردان ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤) دڵم ئەمڕۆکە پڕ زەوق و زمانم خەنجەری تیژە
لەبەرچاوم پڵنگی شێرکوڕی چابووک ئەڵێی گێژە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) ئەی وەتەن مژدەت بەمێ ڕۆژت تلووعی کردووە
مامریشت دێتە گوێم دەنگی خەریکی قوو قووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦) ئەمڕۆکە لەخۆشی وەتەنم هەروەکو منداڵ
دڵ پێ ئەکەنێ ئێستە کە کەوتووتە گڕوگاڵ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٧) قیبلەیی ژینم ئەڵێم سابڵاخە من ڕووی تێ ئەکەم
حەوزەکەی بۆکانە لای من تازە ئاوی زەمزەمم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) هەزار مردووی عەزیزم مردبێ ئەمڕۆ دڵم شادە
کە بیستم قەومەکەم قسمێک حوڕو سەربەت و ئازادە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) مژدەبێ بۆ خوێندەوارو تێگەیشتووی لاوی کورد
ڕادیۆ ئەیخاتە گوێی عالەم ژیان وناوی کورد

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠) وەختە کوێستانی دڵم بەفری خەمی ڕەش بێتەوە
وا ژیان وژینی من دووبارە ڕێک نەخرێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) هەر منم شێتم بەتەنیا بوومە خەمخواری وەتەن
وا لەسەر شانم بەدایم بارو سەرباری وەتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) بۆتۆیە وەتەن من لەوەتەن توونە کراوم
دێوانە سیفەت ژینمە بەدناوییە ناوم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) بۆ ئەبەردی وچاوئەترسی فەوقی سەد ئەملانە کورد
بۆ شەڕو دەعوای حەقیقەت شێری ڕووی مەیدانە کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤) عەیبە شاعیر لەم زەمانە یاری زولف و شانەبێ
یا سوپاسی قامەتی گولزاری ڕووی جانا نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) ئەی سەر بەسەتاکەی لەسەرت ماوە جەهالەت
چاو هەڵبڕە نەختێ بەسە ئەحوالی قەباحەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦) ئەگەرچی لەحزەیەک دەردو خەم و قەهرم بەبایاکەم
ئیلاهی زۆر شوکر ئومێدی نانێ من لەشا ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) لەمەولا خانەقاناچم بەمەولا تۆ بە ئەشکێنم
هەقی ئەم کوردە بێچارە لەچاو دابەستی ئەستێنم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) خۆم پیرم و دڵ تازە خەریکی گروگاڵە
عومرم کە لەشەستایە ئەڵێن گەنج ومناڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) هەتاکەی یاحیسامەددین و سۆزی یاعومەرتانە
ئەگەر وابێ خەبەربن باعیسی ژینی خەتەرتانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) من مەراقێ وا لەدڵما بانەبێ ئیتر نیهان

با لەھەر کووچەو کەنارو کۆمەڵێ بیکەم بەیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) مەردانە لەدەست وەحشەت ونادانی هەلاتم
حاشا لەهەموو نیعمەت و خۆرشت و بەراتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووف مەحزووف)
(٢٢) قانیع دەسی من داوێنی تو تاوەکو مابێ
عومرت لەحەیاتا عەمەلت سنعەتی چا بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) عومری شیرینم بەتاڵی چوو بەتاڵیش مامەوە
ماری سستی بوودەماری سستی پێوەدامەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) پریەتی سندووقی دڵ دایم هەتا دووسەد هەزار
گەوهەری پرقیمەتی ئەشعاری شۆخی خۆش شیعار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥) ئەو ژینە چ ژینێکە کە مەحکومی بەشەر بێ
ئەو نانە چ نانێکە بەتەزبیح وبەگەڕ بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) مەکتەب ژیانی میللەتە
باخی حەیات و و هیممەتە
(مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(٢٧) لەرێی مەکتەب سەرم دانێم ڕەوایە
لەبۆ دەردی دڵم خاکی شیفایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨) من نەزانم سێبەری مەکتەب ئەساسی دینمە
حورمەتی خاکی وەتەن ڕوکن وو حەساری دینمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) داخەکەم پێنجوین کەوا ئەمڕۆ لەتۆ دوور ووجیاین
تۆ بەهەشت و ئێمە وەک ئادەم لەناوتا دەرکراین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٠) سوپاسی خوا ئەکەین وشوکری عیززەت
کچی پێنجوین بەمەکتەب گەییە عیززەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٣١) خۆزگە ئەمزانی عەدالەت ڕەنگ و ڕوخساری چییە
بەرگە خۆراکە وەیا دارو ودرەخت وسەوزییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) توانجە ئیمەی خستەڕیزی داروبەردو خاکەوە
توانجە ئیمەی خستە ژێر پرچ و ودەف و مەششاکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣) ئەوەی هەقبێژە قەولی ترش و تاڵە
ئەمن هەرچی ئەڵێم ئەیکەن بەگاڵە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) لەعومری پازدە ساڵی تاوەکو وچل
ئەفامی هات و دایپۆشیم بەسەد جل
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) وادیارە کەوا ئەهلی جیهان ئەیخەنە سەر سەر
دینارە ئەکاسەد کەسی بێ کەس بەهونەروەر
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) بەغەفلەت تێپەڕی عومرم لەپەنجا
سپی بوو ڕیش وسەر یەکسەر لەڕەنجا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧) لەمەولا شەرتە ئەدوێم و ئەڵێم ڕازی بەپەنهانی
لەدەستی دەرنەکەم عومری بەبێ هوودە بەنادانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) خەوی غەفلەت شوکرلاچوولەسەرما
کەوای جەهلم دڕی یەکسەر لەبەرما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩) گەر خودا بیدا بەچاکی دەوڵەتی شاهانە کچ
نیعمەتێکە وەک بەهەشت و هاودەمی پیاوانە ژن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٠) گەر خودانەیدا بەچاکی دوژمنی ئینسانە کچ
مارو دووپشک و پڵنگی شاخی هەورامانە کچ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) شاری هەڵەبجە ئەمڕۆ خۆشحاڵ وبەختیارە
فەقیرو دەوڵەمەندی بێ دەردو بێ جەخارە

(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٢) ئافەرین پارەکەوا دایم شەرەف پەیدا ئەکا
ناحەزوو دوژمن وەکو فەرمانی کا بەریا ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) کاکە بۆ چ وا عەجوول و بێ عاری
هەول ئەدەی تا ئەگەییە سەر داری
(فاعلات مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەش مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٤) ئەوی خوێندم لەعیلمی زووسەراپا دەرسی مردن بوو
حەدیقەو مەنزەرەی خۆشم هەموو کوێلان و قوژبن بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) لام وایە ژینی عالەم با هەول و ئیش و کارە
تەممەل خەیاڵە نازی تاماوە پەست وخوارە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٤٦) مەیکە بەنەسبابی ژین عەمامەو ریش وعەبا
مەیکە بەدەسمایە تۆ سوونەتی وەختی زوحا
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٤٧) ئەی فلس ڕۆحی ڕەوانم تۆی پەناو پشتی هەژار
دەستگیری عالەمی مردوویش ئەخەیتە ئیش و کار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٨) لەدنیا لائەدەم ئەمجا هەتا هەم ڕێی خودا ئەگرم
ڕەوشتی سۆفی بۆ دەروێش و تەکیەو خانەقا ئەگرم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩) داخەکەم ڕۆژی هەوەڵ نەمزانی ڕێگەی وەحشیان
بگرم ولێی لائەدەم دێوانەبم شێت و نەزان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٠) مەڵێن قەومی هەجیجی بێ تەمیزن
وەیا بێ کارەوونابوت و حیزن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) لەسایەی کەسب و سەنعەت من بەنێری هاتمە دنیاوە
لەبۆنانی منەتباری ڕیا بازیم فڕێ داوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢) موفتی مەبە عاجز لەکەسێک پێت ئەڵێ بابی

چونکە کەرەخۆی و و نەوەوەو ودایک و بابی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣) بەشەو هەر خۆفناکەم تا بەیانی
لەترسی شەو لەبان وختیوی کانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٤) لەشوکرانەی خوداکەی دەرنەچم من
لەئەمسالیش نەجاتم بوو لەتووتن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٥) داخەکەم کەوتوومە ڕۆژێ هەولی بەرگ وناغە
گۆشت و خۆرشت و کەبابی مەڕ دڵی بریانە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) کوڕم گوێ بگرە گەر هوشیارو مەردی
بزانە چی ئەڵێم تاسەر بەوردی
(مفاعیلن مفاعیلن فع لن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧) کوڕم وەرە گوێ بگرە قسەم چەندە حەزینە
سەیری دڵی بێ چارەکە هەر کاری گرینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) بابە ڕێگەی ژیانی من چۆنە
ژینی ئەم عەسرە باشە یاکۆنە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٩) ڕۆڵە من مردم لەژێر باری گرانی زولمەوە
ئێستە موشتاقی تەنافێکم کە بێتە ملمەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) ڕۆڵە دەستم دامەنی تۆ عیلم و عیرفانت بیێ
هەر لەهەوڵا بی کەمولک و وسەروەت و نانت بیێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) ڕۆڵە هەر کارێ ئەکەی هۆشت نەبێ بێ بەش ئەبی
عیلم وعەقلت گەرنەبێ وەک سەرسەری سەرکەش ئەبی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) چ خۆشە تا ژیانت بێ لەلای کەس کەچ نەکەی گەردن
عەرەق بڕژێ لەناو چاوت لەڕێگەی کاسبی کردن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(٦٣) ئەی کوردە دەبا بەس بێ ئیتر باری ڕەزالەت
حاسڵ بکە لەم عومری خەساراتەنەدامەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٤) مەعلوومە لایی ئەو کەسە وا ئەهلی حەیابێ
گەر پیرە وەگەر گەنجە ئەگەر شاه و گەدابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) من غولامی ئەوکەسەم ئیشی هەموو مەردانەبێ
وەک گوڵی مەجلیس بەچەشنی نەرگس وڕێحانەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٦٨- مفتی پێنجوێنی

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٣٢	٪٤٩,٢٣٠
		أ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١١	٪٣٤,٣٧٥
		ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠	٪٣١,٢٥٠
		ج	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٠	٪٣١,٢٥٠
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٣,١٢٥
٢	ڕەمەل			٢٧	٪٤١,٥٣٨
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٠	٪٧٤,٠٧٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٪٢٥,٩٢٥
٣	موزاریع			٢	٪٣,٠٧٦
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٪١٠٠
٤	خەفیف			٢	٪٣,٠٧٦
		-	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪١٠٠
٥	ڕەجەز			١	٪١,٥٣٨
		-	ڕەجەزی چواری تەواو	١	٪١٠٠
٦	بەسیت			١	٪١,٥٣٨
		-	بەسیتی هەشتی مەتوی	١	٪١٠٠
	٦		١٠	٦٥	

خشتەی ژمارە (٦٨) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی مفتی پێنجوێنی

٦٩- دیوانی میرزا غەفوور
کۆکردنەوەو لێکۆڵینەوەو ساغ کردنەوەو
لێکۆڵینەوەو پێشەکی: عەبدوڵڵا ئاگرین، ١٩٩١

(١) وا لەسوونی تالعا کەوتوومە گێژی ئیزتیراب
وەزعی دەوران تێکی داوە دایەرەی ڕوکنی ئەداب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) بەسەد دەردوو مەرارەت هاتم و تەرتیبی خانەم کرد
کە نەمزانی فەلەک عەکسە خوری تەڕبوو بەشانەم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣) بەمژدەی سیحەتت جانا ئەوەندە شادمانیم کرد
کە تەسویری حەیات و و عومری تازەو جاویدانیم کرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤) ئەهلی مەرگە مەرگی خۆتان گەر بکەن مەنعی غەفوور
بێ ئەوا مسکین وکاسب گۆشەگیرو بێ قسوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥) ئالدی ناحیەیی مەرگە مودیری بەحزوور
ئۆلدی مەعمووری جەمیدییە بە فەیزش مەعموور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٦) کەس نەبوو ڕەنجی قەدەم بێننە خەراباتی غەفوور
لەهەموو دائیرەو و سنفی ڕەفیق و مەئموور
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ)
(٧) ئەی موسلمانان عیلاجێکم بکەن شەیدایە دڵ
کوشتەیی خاڵی سیاە و پەرچەمی تاتایە دڵ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٨) ڕەفیقان ئێوە نازانن لەبەرچی شادو خۆشنوودم
بیحەمدیللا کە مەحسووب و و غولامی شێخ مەحموودم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) دەخیل بادی سەبا تەشریف بەرە بۆ خزمەتی یارم
بکە عەرزی خلووسی من کەوا مەحروومی دیدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) بە ئومێدی نەسیمێکم سەبا بێنێ لەکۆی یارم
دەڵێم بەڵکو لەدڵ دەرچێ مەراقی پارو پێرارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) هەدەر دەڕوا هەموو عومرو حەواسم

لەغەیری تۆ کەسێکی تر بناسم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢) لەبەر بێ لوتفی ئاغامە کەوامن ئامشۆ ناکەم
زەمانە وەزعی گۆڕیوە سیاسەت عەرزی تۆ ناکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) خەیاڵم بوو لەدەس پیری دەمێ مەیلی جووانی کەم
بەخت نەیهێشت کە تیفلی دڵ کەمێکی میهرەبانی کەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) بفەرموو چاوەکەم ئەم جەژنە بۆ تۆ قۆچی قوربانم
هەموو دەم وەک غولام و و زەڕخەریدەو بەندە فەرمانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) غەمێکم لێ بخۆن یاران نەخۆشێکی پەرێشانم
ئەگەر ئێوەش غەمم ناخۆن خەبەرکەن قەوم وخوێشانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) خوداوەندا دەزانم من گەلێ مەنتووک عوسیانم
خەجاڵەتمەندو مەحجووبم لەکردەی خۆم پەشێمانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) گەلێ پێم خۆشە ئەم حاڵە کەبێ خۆف و و موحابا بووم
لەسایەی غەوسی گەیلانی لەبەندی غەم بەرەڵلابووم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(١٨) یا ئیلاهی من سەگی دەرگایی زاتی غەوسی تۆم
مولتەجی پڕ هیممەت وو زات و وسیفاتی غەوسی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٩) خوداوەندا بە ئومێدی عەتا و لوتف و کەرەمی تۆم
ئەمن وا ئیعتیرافی پێ دەکەم جورم و و گوناهی خۆم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٠) زەمانێکە لەدەست بەختم خەریکی زایەڵەو شینم
سەراپا تا بەدامەن غەرقی مەوجی ئەشک و ئەسرینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢١) ئەم دەردو بەڵاو میحنەتە وەک باب و برامن
تاکەی بەسەناخر بەچ مەقسوودو مەرامن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٢) سەیری کە چ پڕ شۆڕش و ئەفغانە دڵی من
وەک توڕڕەیی دلدارە پەرێشانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٣) خوداوەندا بەزایع چوو ئەوەند وەقت وو زەمانم بوو

ئەزەل جەورو جەفاو میحنەت ڕەفیقی میهرەبانم بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٤) وەزعی دەوران مەقامی بولعەجەبە
هەرزەگەردیم لەدایەرەی ئەدەبە
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×۲(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۲٥) زەبتی قەزاوو و سەرحەدە
تەودیعە بەو پەست وبەدە
(مفتعل مفاعلن)×۲(ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون)
(۲٦) لەسایەی شاهی مەحموودم جیهان ئەحیایە دووبارە
ڕەفیقان فرسەتە ئەمڕۆ مەکەن تەخسیر هەر ئەم جارە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۷) بەبولبول مژدە بێ فەسلی بەهارە
بەسەییادان کەوەختی کەوبوارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۸) بیحەمدیللا لەسایەی زابیتە مەعموورە مەعموورە
قەزا یەکسەر بەغەیری ئەو شەقاوەت خانە خاپوورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹) سەلامی من لەجەمعی ساکینی مەئموورى مەعموورە
لەسایەی ئیلتیفاتی ئێوە میرزا شادو مەسروورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۰) ئەوا دووبارە چۆل بوو خانەوادی مولکی مەعموورە
گەلێ نامەردو بێ ویژدان بەحالی ئێمە مەسروورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۱) دیدە بێ نوورم لەدووریت، نوری چاوانم وەرە
شەهدی وەسلی تۆم دەوایە خونچە خەندانم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۲) ئەی بەسەرگەردی سەرت بم نوری چاوانم وەرە
من لەهیجرانت شەووڕۆژ زارو نالأنم وەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۳) گەردوون بەکەج ڕەوشتی مەردێکی وا دلێرە
قاوەڵتی و نیوەڕۆژی کردووم بە دوو کولێرە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۳٤) چیبکەم.. لەگەڵ ئەم چەرخی دەنی تەبعی چەواشە
ئەغنامی وەچاخ حەسرە لەئەو ماکەرو جاشە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳٥) داد لەدەس چەرخی دەنی ڕەفتاری هەرکینەو غەشە

وەزعی دەوران دوون پەرستە هەر خەریکی گەردەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) موسلمانان عیلاجم کەن دڵم مەهجوورو موشتاقە
لەداخی فیرقەتی جانان حەواس و و تاقەتم تاقە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) چیبکەم لەگەڵ ئەم چەرخە کە ئەو ماکەرو دیڵە
ساحیبی دیوەخان و کەروو ماین و چێڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨) ئەوا ئەزدیکە وەقت و مەوسیمی تەعدادی ئەغنامە
تەماشای وەزعی دەوران کەن ئەتیجە چەندە ناکامە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) ئەمن دەردو موسیبەت وا لەجێی باب و براو کەسمە
بەڵێ فریادو ناڵەی شەو فەلەک گەر لێمگەڕێ بەسمە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) وەرە جانا دەخلیت بم، لەبەر ئەم جەژنی قوربانە
بەدەستی خۆت ئەتۆ بمکە بەقوربان ئەو حەفیدانە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) ئەرێ یاران لەبەرچی وایە عالەم مات و حەیرانە
لەگەرداوی غەم و هەمدا ئەسیر وو دڵ پەرێشانە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) بەشارەت بێ بیحەمدیللا لەنۆوە جەژنە سەیرانە
لەسایەی جەددی کاک ئەحمەد جیهان یەکسەر چراخانە
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) بیحەمدیللا لەنۆوە مولکی کوردستان چ ڕێزوانە
بەتەشریفی جەنابی حەزرەتی ئەو دوو حەفیدانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) چییە ئەم شۆڕو غەوغایە لەڕووی عالەم نومایانە
لەهەر لایێ تەماشاکەی گوڵ و گولدەستە ئەفشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) بەهارە مەوسیمی عەیش و نیشات و بادە نۆشینە
خەیاڵی عاشیقی بێ دڵ بەدائم زایەڵەو شینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦) دەڵێ بۆ چ زولفی مەهڕوویان لەبەرچی وا گژوخاوە
سیەه ڕەنگی شەوە بۆیە لەسوبحی جەبهە تۆراوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) لەدەس وەزعی زەمان یاران دڵم ئاسیمە سەرماوە

لەکرداری کەچی گەردوون فەلەک حەیران و شێواوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) ئێستە من چاوم لەبەر زاری و فیغان کەم بین بووە
قامەتیشم وا لەسایەی میحنەتا چین چین بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) ئەمن دووجەژنە بێ جەژنم لەسایەی فیرقەتی تۆوە
سەبەبکارم خوداوەندا ببینم من بەڕۆژڕۆ وە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) وا لیە و وشەیداوو حەیرانم بەدەس سەوداتەوە
دلگرفتارم بەحەلقەی پەرچەمی تاتاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥١) ئەی فەلەک تاکەی بناڵم بەم غەم و وهیجرانەوە
وەک موهاجیر دەربەدەریم بەم کەژوو کێوانەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) سەروماڵم بەقوربانی شەهی ساکن لەبەغدایە
شیفای دەردی منی مەزلووم بەلوتفی ئەو نەبێ نایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٣) موسلمانان چ قەوماوە چییە ئەم شۆڕو غەوغایە
چ ئاشوێتکە بەرپا بوو کە ئیسلام لێک تەوەللایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) چ سەوداییتکە وا یاران کە بێ سەودا لەسەرمایە
غەم و تەم میحنەت و هیجران وەکو وخەرقە لەبەر مایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) داد لەدەس وەزعی زەمان مەیلی بەکە چ ڕەفتارییە
چەرخی دەوران دوون پەرستە تەبعی گەژدوم وارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) تاکەی فەلەکی دوون دڵی من هەر بەجەفابێ
لەم ولکە بەناشووبە بەئومێدی وەفابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) ئەرێ یاران لەبەرچی وایە گوڵ بێ خاروخەس نابێ
لەبەر شەهدو لەتافەتیە عەسەل قەت بێ مەگەس نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) گلە ناکەم لەتۆ قوربان هەتا عومرم لەدنیابێ
شکستی شیشە قوربان قەت بەدەستی شیشە گەرنابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٩) لەگەڵ بەختی بەدەم چ بکەم بڵێم چی چۆن بکەم چارێ

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) ئیلاهی ساحیبی ڕەحمی لەئەحوالم خەبەرداری
هەتاکەی من بنالم بەم زەلیلی وو بریندارى
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) تەبعی من بۆ مینیەتی ئەم چەرخی دوونە هەڵگرێ
کێ بەمەعلوومی دەزانێ بەر لەمن ئەو نامرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) سەرم کەوتۆتە سەر سەوداو خەیاڵی فیکری مندالی
لەپەردەی عەقڵ و دانشدا حەیا دامانی هەڵمالی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) ئەرێ بۆ جەژنی قوربان هات نەتانکردم بەقوربانی
بەقوربانی سەگێکم کەن لەقاپی غەوسی گەیلانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) ئومێدم وایە ئەم جەژنە ئەمن خۆ بکەم بەقوربانی
سەراسیمەم بکەن بەڵکو بە (تا)ی زولفی پەرێشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) بیحەمدیللا موزەیيەن بوو بەتەشریفی سلێمانی
لەسایەی هەق تەعالاوەو جەنابی غەوسی گەیلانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٦) لەپژدەردا ئەگەر دەستم کەوێ سەد گەنجی قارونی
بەسەتاکەی قبووڵ کا دڵ حەیاتی وا بە مەندوونی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٧) ئەوا دڵ بوو بەبریانی خودا ڕەحمێ بەحاڵم کەی
بەلوتف و مەرحەمەت ساتێ ڕەفیقی چاوی کاڵم کەی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) ئەی فەلەک تاکەی ئەتۆ جەوروستەمکاری دەکەی
پیرە زاڵێکی قەدیمی مەکرو عەییاری دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) بە ئومێدم زەمانێ خۆم لەدەست میحنەت تەوەللاکەم
لەکونجی بێکەسیدا دابنیشم ڕوو لەمەولا کەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) موددەتێکە سەراسیمەوو شێواوە دڵی من
مورغێکی پەشیو حاڵە لەنێوداوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) جەژنە عالەم لەگوڵشەن و باغە

دڵی من غەرقی حەسرەت ووداغە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۷۲) ساقی سەرمەست و مەیکەشان مەدهۆش
موتریب و سازو نەی قەدەم پڕ جۆش
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×۲ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(۷۳) حەسرەتا یارم زەمانێکە لەمن دڵگیر بووە
حاڵییە وا دڵ بەحەڵقەی پەرچەمی زنجیر بووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۷٤) گەرچی پیرم بەخودا خادیمی دەرگەی پیرم
وامەزانن کە نەفامم بەخودا زۆر ژیرم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۷۵) خۆزگە بەو ڕۆژەی کە تەسلیمی دەسی جەللاد دەبم
بۆ تەناف یا سەربڕین مەنسور وار ئازاد دەبم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۷٦) یارەببی بەحەق نووری محەممەد کە ڕەسووڵە
شافیع بەهەموو ئوممەتی عوسیانی قبووڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۷۷) خوداوەندا بەحەق ئەولادی حەیدەر
بەعیشقی موئمینانی ڕۆژی مەحشەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۷۸) ئیلاهی زۆر بەئومێدی عەتاتم
بەلوتفی خۆت بکەی ئیمان خەڵاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۷۹) لەداخی تووتنی نامەرد کەساسم
نەماوە تاقەت و وسەبرو حەواسم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۸۰) ئەسپەکەم برسی ئەبێ پێم چاکە ئەک خۆم مەستی چا
مەرحەمەت فەرموون... بیدەنێ کرشەو گیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۱) لەدەست بەختم ئەنووسم مەزبەتەوتەل
تجارەیدا بەسەر کاری مەلاشەل
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (رەمەلی شەشی مەحزووف)
(۸۲) چە حاڵێکە پسەر ئەمرۆ بەبێ ئەمری پدەر دەڕوا
ئەوەند مەدهۆش و مەغرووورە وەکو وەمەست بێ خەبەر دەڕوا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۳) لەگەڵ وەزعی زەمانەو بەختی بەد دەعوا ئەکەم چ بکەم

بەنەقدی رۆحی شیرین کوڵبەیێ سەودانەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٤) ڕۆژوشەو دەگریم بەسۆزی قەلبی ئاتەشناکەوە
گەردەنم بەندە بەحەلقەی گونبەدی ئەفلاکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) ئەی شاعیری سەحەری لەعالەم بەنیهانی
تۆی مەرهەمی ڕێشی جگەرو ئافەتی جانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

٦٩- میرزا غەفوور

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٥٦	٪٦٥,٨٨٢
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٤٢	٪٧٥
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٨	٪١٤,٢٨
		جـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٤	٪٧,١٤
		د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٪٣,٥٧١
٢	ڕەمەل			٢٤	٪٢٨,٢٣٥
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٤	٪٥٨,٣٣٣
		ب	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤	٪١٦,٦٦٦
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٣	٪١٢,٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪٤,١٦٦
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٤,١٦٦٦
		و	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٤,١٦٦
٣	خەفیف			٣	٪٣,٥٢٩
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٣٣,٣٣٣
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٣٣,٣٣٣
		جـ	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٣٣,٣٣٣
٤	موزاریع			١	٪١,١٧٦
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠٠
٥	ڕەجەز				٪١,١٧٦
		-	ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون	١	٪١٠٠
	٥		١٤	٨٥	

خشتەی ژمارە (٦٩) ژمارو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی میرزا غەفوور

٧٠- دیوانی میهری
بژاردن و ئامادەکردنی: عەزیز گەردی
چاپخانەی ڕاپەڕین/سلێمانی-١٩٧٧

(١) وەتەن ماتم وەتەن بۆ تۆ حەزینم
وتەن بمرم وەتەن بۆ تۆ نەمینم
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) وەتەن بۆ تۆ بەدایم من دەناڵم
وەتەن بۆ تۆ پەشێوە وەزع وحاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) ئەتۆ بێرە تەماشاکە وەتەن حاڵی چیبە ئەمڕۆ
شەووڕۆژی لەسەر دەڕوا بەبەدبەختی و پەرێشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) سوپای زوڵمم وەکوو سەگ هارە ئەمڕۆ
وەکوو گورگ و دوپشک و مارە ئەمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥) دلا بەس بێ بەقەتعی قەت مەناڵە
مەتانەت بۆ بەشەر عەینی کەماڵە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦) چۆن زەمانێکە ئیلاهی پڕ لەجەهل و وەحشەتە
زوڵمی مەرغووبە بەبێ حەد ڕێی شەریعەت زیللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) بەبێ شک چاوەکەی خۆم ئاشیانەم
یەکەم جێیە لەئەرز و و هەم لەعالەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨) شاری هەولێر باغ و مەنبەعی عیرفانمە
شاری هەولێر باغ و هەم بیستانمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٩) من ئەوا ئەمڕۆ قەرەداغ بیری جانانت ئەکەم
بیری بولبول بیری گوڵ سەروی خەرامانت ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) ئەوا مەیدان بەنادانان درایە
هەچی سەربەست و حوڕ بێ بەسترایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(١١) حالم هەتا بەیانی هەر ئاه و هەر ئەنینە
لەعیشقی یارەکەی خۆم ئەو شۆخ نازەنینە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(١٢) دڵ کەئەخۆشە عاجزە خەریکەوا فیرار ئەکا
مەرهەمی زام وعیللەتی دەمێکە نینتیزار ئەکا
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی حەتوی مەخبوون)
(١٣) دڵ مەستی مەی مەزانە مەستی جەمالی تۆیە
حەیرانی عەقڵ و فام و نوکتەو کەمالی تۆیە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(١٤) بدە ساقی شەرابی ئەرخەوانی
کەیەک دەم من ببینم شادمانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥) بدەرێ ساقی جامی مەی بەعیشقی چاوی یارەکەم
بەعیشقی قەد چنارەکەم بەعیشقی گوڵ عوزارەکەم
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)× (رەجەزی هەشتی مەخبوون)
(١٦) من خۆم کە موعتەبەربووم پڕ قەدرو تاجی سەربووم
بەدبەختی زۆری هێنا بێ بەش بووم دەردەبووم
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەحزەب)
(١٧) تاقمی شۆخان لەباخان گەردشی گولزار ئەکەن
هەر بەعیشوەو نازو خەندە خەلق لەرِوح بێزار ئەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٨) رۆیی دەوری نیستراحەت ئەمرۆ دەوری زەحمەتە
رۆیی دەوری عیززو ریفعەت ئەمرۆ دەوری زیللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) رەفیقی من جروجامووشە ئەمشەو
هەزار پێیە دوپشک و مووشە ئەمشەو .
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠) فەلەک چەرخت شکێ جەرگم براوە
هەراسانم فەلەک فیکرم براوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) لەدووری تۆ زمانم بەستراوە
کە جۆگەی خوێن لەخانەی دڵ کراوە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢) لەبەدبەختی ئەمن تاق و فەریدم
دڵم جنرا لەدەست دەهری عەنیدم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣) ساقیا بمدێ قەدەح جەرگم کەبابی فیرقەتە
دڵ هەراسانە نەماوە ئارەزوویی وەسلەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٤) ئەی عاشقی غەمگین ئەوا فەسڵی بەهارە
بولبول دەچریکێنێ لەسەرداری چنارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) لەو ڕۆژەوە ڕۆیشتووە ناڵانە دڵی من
پڕ دەردوغەم و قەهرە وو حەیرانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٦) ئەسیری پەنجەیی دەردم منی بێچارە یا ئەڵلا
بکە بۆ بەندەیی ناچاری خۆت یەک چارەیا ئەڵلا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) ڕەفیقانم ئەبەد حاڵم نەماوە
چرای بەختم دەمێکە خۆ کوژاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨) یاڕەسوڵلا دەخیلەک دڵ پەرێشانم مەکە
تۆ زەلیلی دەستی نامەرد دڵ هەراسانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٩) ڕەهبەری هەردو جیهانم یاڕەسوڵلا مەدەد
مەرهەمی بۆ جیسم و جانم یاڕەسوڵلا مەدەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٠) دەست لەئەژنۆ سینەژانم یارەسولەڵلا مەدەد
سەریەژان و چاوگریانم یاڕەسوڵڵلا مەدەد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣١) یا موحەممەد بم دەخیلت ڕووت و عوریانم مەکە
هەر لەدووری تۆ نەماوم شێت و حەیرانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) لەبەر تۆیە دڵم دایم حەزینی

لەبەر تۆیە دڵم ئاه و ئەنینی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٣) هەزار خۆزگەم بەوەختێ ئەم بو سەودا
نەبوو بۆمن لەهیچ کەس ترس و پەروا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) هەچی ئەبینی پڕ شۆرو هەرایە
وەکوو گورگە لەناو پێستی مەڕایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) بەدایم (من) دڵم وەک بەردەبێ تۆ
وەکو وەحشی لەشاخ و هەردە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) لاوینە وەرن با هەمو حەیرانی وەتەن بین
حەیرانی گوڵ و سونبول و رەیحانی وەتەن بین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣٧) فەلەک زۆر دڵ حەزینم من ئەبێ کێ دادخواهم بێ
هەتاکەی دڵ وەهابێ بەش لەدەرگانەی ئیلاهم بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) لەدووری چاوی یارم غەم گوسارم
دەم و ساعەت لەگریەو ئاه وسارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩) عالەم هەمو رزگارە لەدەست دەردو ئەخۆشی
مەسروورە لەغەم دوورە بەبەزم وبەخۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٠) عالەم هەمو خەندانە هەموو مەستە لەخۆشی
دەستێکی لەمل یارەو بەویکە مەی ئەنۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) سوئالم کرد ئەیا میهری بەدایم بۆچی حەیرانی
وەهامات ویەشێوی تۆ بەدایم چاوڵە گریانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) ساقی بەلوتف ومەرحەمەت هەستە بگێرە جامی مەی
قوربانی یەک سەعاتی تۆ تەختی رەزاوو تاجی کەی
(مفتعلن مفاعلن مفعتلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)

(٤٣) ئەم هیتلەرە چۆن ئاگر دەبارێنی بەسەرما
ئەم عالەمە گشت قڕبوو بەتۆپ و چەبەسەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٤) عەجەب تەنگە بەسەر من داری دنیا
ڕەشە بەختم لەدنیادا بەتەنیا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) مەهتووکە هەچی ئەمڕۆ هونەرمەندو ئەدیبە
پڕدانش وڕووخۆش و وەفادارو لەبیبە
(مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفتووفی مەحزووف)
(٤٦) مەلا عارف هەناسەم سەردە ئەمشەو
بەبێ ئەحباب دڵم وەک بەردە ئەمشەو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧) لەخانەی بێ کەسیدا بێ شعوورم
فیراری کرد لەمن زەوق و وسروورم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨) وەها شێواوە وەسفی دین و میللەت
وەکو ئێکسیرە دانیشتن بەلالی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩) ئەگەربێت و مخەییەر بم لەبەنی وەسلت وجەننەت
ویسالی تۆ لەبۆمن بێ ئەبەد قەت نامەوێ جەننەت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠) خودایە ئەی خودایە ئەی خودایە
ئەشات و زەوق لەجیسمم قەت ئەمایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) بەدەرد ئەمڕۆ کە زەردبوو ڕەنگی سوورم
لەبەرچی من لەسیحرت هێندە دوورم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢) لەدەست زیللەت لەبەر عیللەت پەشێوم
بەدوودیدە سرشکی خوێن دەپێوم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) هەزار حەیف و تەئەسسوف دەربەدەربووم
لەدنیادا عەجەب تووشی کەدەربووم

(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٤) ئەم نالە و وگریانە چ بوو هەر نەبراوە
ئەم تالعی ڕۆییوە چ بوو هەر نەگەڕاوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٥) گەیشتە عەرشی ئەعلا نالەنالم
لەنازاری لەشی خۆم هەر دەنالم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦) تفم کردە ژیانی داری دنیا
ئەما یەک قەترە، یاران، تف لەزارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧) لەخۆشی و سیحەت ئێستا گەرچی دوورم
ئەسیری دەردو زیللەت، حەپسی ژوورم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٨) عەجەب پرشۆرو پڕ دەردە دەروونم
لەدەست ئەم دەردە یاران زۆر زەبوونم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) لەمن دوورکەوتووە تالع لەئەووەڵ عومری منداڵی
دەبێ بێتن دەری کەم من لەدەوری سی وو پێنج ساڵی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) گەلێ پێم خۆشە دانیشتن بەتەنها
هەموو وەقتێک لەسەحراوو جیبالم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦١) خۆ لەناڵەی دەردی دووری چاوەکەم من دیق ئەکەم
ئینتیزاری دلبەرێکی کافری زیندیق ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) خوداوەندا پەرێشان ڕۆژگارم
لەبەحری غەم دەسوورێم بێ قەرارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٣) خوداوەندا خوداوەندی قەدیرم
ئەتۆی پشت و پەناه و دەستگیرم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٤) لە بۆ ڕۆژی دوایی دەست بەتاڵم

لەبەر هەندێ لەناو بەحری خەیاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٥) شەرت بێ ئیتر داخیلی هەولێر نەبم
تاوەکو و بۆ ئەهلەکەی سەروەر نەبم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٦) خودایە زۆر پەرێشانم خودایە
بەدەردی دڵ هەراسانم خودایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٧) ئەوا دیسان لەدەست بەختی سیاهم
گەیشتە عەرشی ئەعلا دادوئاهم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٨) هەزار حەیف و تەئەسسوف بووم بە شەیدا
لەناو خەڵقی زەمانە بووم بەرسوا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٩) بەسە میهری مەناڵێنە بەدایم
بڵێ یارەب بکە رەحمێ بەحاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٠) لەدەست ئەم دەردە رەببی دادوبێ داد
بەشی من بوو بە تەنیا ئاه و فریاد
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧١) زەمزەمەی ئاوازی بولبول بۆنی گوڵ عەتری هەناسەی یاسەمین
کاسی کردم مەستی کردم بێ شەراب و بێ مەزەو روخساری یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی دەیی مەقسوور)
(٧٢) سەبا هەڵسە بەرە بۆ سێتوسینان جەژنە پیرۆزی
جەنابانی رەفیقان شێخ قانع حەزرەتی سافی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) رووی رەش بێ رەقیب ئەوشەوە کارێکی بەمن کرد
ئەیدیوە چ کەسێ دەردی وەها لەوسەگەهارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٤) مەه یارەکەم ئەمرۆ کە بەعینوان و بەناز بزنی دەدۆشی
میهریش بەهەزاران کەدەرووەدەردو خەفەت زەهری دەنۆشی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی دەیی ئەخرەبی مەکفووفی

مەحزووف)
(٧٥) میهریا ئەمڕۆ ئەمن مەبغووزی شاه و هەم گەداو گشت عالەم
چونکە قسـەی زۆر خولاسەو بێ غەش و ئەستەق ئەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) وەتەن دووری وەتەن جانی وەتەن رووحی ڕەوانم
وەتەن بۆ من ئەتۆی سەروەر ئەتۆی ڕوتبەو نیشانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) داماوی دەستی شەربووم بێزارو دەربەدەربووم
لەبەندی بێ نەوایی سەدشوکر تازە بەربووم
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(٧٨) هەر وەختە شێت و شەیدا ببم بەجارێ بۆ خۆم
لەداخی چاوو ئەبرۆی بەغدا بکەومە کێوان
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ)
(٧٩) دڵ خەستە وو دڵبەستە کە من کەوتووم ئەمشەو
ترياقی ويسالت مەگەر ئەم دەردە دەواکا
(مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) سەرماڵە چڵ و یەکدا کارێکی وای بەمن کرد؟
فرقەت بەرەزا جانا بەعوششاقی تونـاکا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨١) وەرە ئارامی جانم نووری چاوم دەردو دەرمانم
بەدەن بیمارو جان بێزارو دڵ غەمخوارە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) ئەوا بابم منی تووشی هەرا کرد
ئەمن ئەمویست کە سێ تووشی هەراکەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٣) هەروەکو و وەحشی دەسووڕێم من لەشاخ و هەردەوە
دڵ پەرێشانم براکەم من لەدەستی دەردەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) بەئەوعێکی وەها شێواوە حاڵم
ئەبەد لای من نییە فەرقی شەووڕۆژ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨٥) ئەیا ئوستادی پڕ عیلم و مونەووەر

ئەیا ئەی قانیعی ڕزقی موقەددەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٦) یارەبیی ڕەشید هەروەکو من دووری وەتەن بی
وردت کەن هەموو ڕۆژێ لەژێر داری هەنارا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٧) دڵم دایم وەکو وناگر دەسووتا
لەدووری تۆ کزەی جەرگ و وەهەناوم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)

٧٠- میهری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٦٤	%٧٣,٥٦٣
		أ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤٠	%٦٢,٥
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٢	%١٩,٢٣
		ج	هەزەجی هەشتی تەواو	٧	%١٠,٩٣٧
		د	هەزەجی هەشتی مەحزووف	٢	%٤,٣٤٧
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	%١,٥٦
		و	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢	%٤,٣٤٧
٢	ڕەمەل			١٥	%١٧,٢٤١
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٣	%٨٦,٦٦
		ب	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٢	%١٣,٣٣٣
٣	موزاریع			٥	%٥,٧٤٧
		أ	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٣	%٦٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	٢	%٤٠
٤	ڕەجەز			٣	%٣,٤٤٨
		أ	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	٢	%٦٦,٦٦٦
		ب	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	%٣٣,٣٣٣
	٤		١١	٨٧	

خشتەی ژمارە (٧٠) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی میهری

٧١- ن. ئاری

مۆنراوەکانم

چاپخانەی(دار الجاحظ)، بەغدا، ١٩٦٩

(١) جێم نییە تیا بسرەوم خاکم بەسەر بێ لانە خۆم
بێ کەس و بێ یارو هاودەم بێ مەی و مەیخانە خۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢) ئەزانی گیانەکەم بۆچی شپرزەو مات و داماوم
بەدەست دەورانەوە هێندەی نەماوە بیر بچێ ناوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) کە ئەو جوانە بە عینوانە بەنازچاوانی هەڵدێنێ
ڕەگ و ڕیشەی دڵەی زارم بەجارێ دائەلەرزێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) چاوی سەرسامی نەگێرم من لە دنیای بێ بەها
ئەمدی کاتێ ڕوونەچەرخێنێ لەپیاوی باوەفا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ساقی سا تووبێ خوا هیچ ڕامەوەستە تا بەیان
یەک لەسەریەک پیالە تێکە دەنگی بەرزبێ با کەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) لە هێلانەی دڵا تۆوێ ڕوواوە
ڕەگ و ڕیشەی لەگشت گیانا بڵاوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) بە پێستی سک هەڵتگرتووم و ڕەنجی ساڵەهای ساڵە
بەمەمک وو کۆشی گەرمت شەو نەنووستێ تۆ لە ئەم ماڵە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) وا تەوژم و تاڤگەی فرمێسکی چاوم هاتەخوار
ماڵی سەبری ڕاڕفاند و حەقیەتی نەگرێ قەرار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٩) ئیمە پەروا بۆ ژمارە زۆری تاوان کردنم
پشتیوانم ئەلف ولام و هێیە کاتی مردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) فەرەح باران و گوڵ پەخشانە ئیمشەو
نزیکی هاتنی یارانە ئیمشەو

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) سکاڵات بۆ بکەم گیانە کەتۆ سالاری جوانانی
نییە وێنەت بەڕاستی هەروەکوو لەعلی بەدەخشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) شاپەڕی باڵی پەری بوو دات لەجەرگم ئەی پەری
یا موژەی چاوی کەژاڵت بوو کە جەرگی هەڵدڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) سەرم سوڕماوە لەم چەرخە کەبۆچی ژینی پیاوی مەرد
هەمیشە پڕ لە ناسۆرە سزایە وزام و زووخ ودەرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٤) خوێن فووارەی بەستووە وادێ سەرەو خوار گیانەکەم
دیاری دڵدارە ئەمە خۆ مەرجی وایە ئەی سرِی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) لەڕووی نامەرد سەرم ناکەم نەوی وشۆڕ
هەتا دام دێلنە ژێر خاک و ناوگۆڕ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٦) ئەزانی کاکە ئیمڕۆ چی لەناو ئەم هۆزەدا باوە
بەشێوە ورەسمی ئیمڕۆ هەرکەسێ پارەی هەبوو پیاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) شاهبازی خاکی کوردم ئێستەکەش هاوڕێی قەلان
بازوقەل کەی بۆتە هاوڕێ سا بڵێم چی ئەی زەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٧١- ن. ناری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٩	٥٢,٩٤١٪
		أ	هەزەجی هەشتی تەواو	٥	٥٥,٥٥٥٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٢	٢٢,٢٢٢٪
		ج	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	١١,١١١٪
		د	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	١١,١١١٪
٢	ڕەمەل			٨	٤٧,٠٥٨٪
		أ	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	٥٠٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٤	٥٠٪
	٢		٦	١٧	

خشتەی ژمارە (٧١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی ن. ناری

دیوانی ناری

٧٢- مەلا کاکە حەمەی بێلوو

کۆکردنەوەو ساغ کردنەوەو

لەسەر نووسین وپێشەکی: کاکەی فەلاح

چاپخانەی کاکەی فەلاح،سلێمانی،١٩٨٤

(١) سورەتی یاسین کە وەسفی حەزرەتی لەولا دەکا
ئەهلی دڵ مایل بەجیلوەی سوورەتی تاها دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) چونکە هەمدەردی سولەیمانم لەسیحری دێوەدا
مەسلەحەت وایە بڕۆم بۆ خۆم بەهەردوو کێوەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) رەفیقانم هەموو ڕۆین لەدێدا
بەتەنها هەر ئەمن ماوم لەجێدا
(مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) فەلەک بۆ گەردشی تۆ لەحزەیێ تەرکی جەفا ناکا
بەقانوونی ئەدەب شەرمێ لەخاسانی خودا ناکا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) تا قیبلەیی من وا لەمەقاماتی سەفەردا
یارەبی نەبێ خاتری هەرگیز لەخەتەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) مەلا باقر مەلا باقوڕ بەهەر دوو دەست بەسەردادا
لەمەولاتا ئەبەد نابێ سەری بێ موو بەبەردادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) بێ قەباحەت گەر حەوالەی تیری موژگانم ئەکا
مەنعی ناکەم خۆشە فریادم بەخۆش خوانم ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) بولبولی دڵ بۆ خەیاڵی نیکتە پەراوزی ئەکا
توخودا کێ وادەزانێ غەنچە دەم رازی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) تووتی دڵم کەشیوەن و فریادو ڕۆ ئەکا
فیکرو وخەیاڵی قەندی بەیاناتی تۆ ئەکا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(١٠) چاوەکەم لادە لەسەر کوڵمت نیقاب
با خەجاڵەت بێ لەڕووتا ئافتاب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١) ڕۆژی عیشوەو عوشرەت و عەیش وو تەرەب
ئەی مووبارەک بێ لەتۆ شۆخی عەرەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٢) ئەی کەوکەبی بورجی فەلەک و ئەتلەسی مەکتەب
دارایی هونەر شێری عەرەب بازی موئەددەب
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) مات و پەشێوم ئەما سەبرو قەرارو شەکیب
چونکە عیلاجی نەبوو دەردی دڵی بێ تەبیب
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلان)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی موزال)
(١٤) پاکەتی شیرین مەفادی حەزرەتی شاهانە هات
هەروەکوو توتی بەکۆڵێ قەندەوە مەردانە هات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥) گیان بە ئیستیقبالی بۆ سەر لێوەکەم هات و نەهات
بوو بەشێوەن شادمانی ڕۆحی من ڕۆژی مەمات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) ئەی ئەمن قوربانی خاکی خانەقات
قوتبی کامیل مورشیدی شیرین سیفات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٧) هەتا ڕوئیەت نەکەم شێوەی هیلالی قەوجی دەربانت
ئەمن دووڕم لەئیفتاری سروری جەژنی قوربانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) ئەی خاکی وەتەن بۆچی ئەما شێوەیی پارت
بۆ بوو بەشەوی زوڵمەت و تاریکە نەهارت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٩) مەخموری مەی و غەمزەیی دوو نێرگزی کاڵم
پامالی خوماری مەیە ئیدراک وو کەمالم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)[1]
(٢٠) چونکە بازاڕی غەزەل مایێ ڕەواج
ئێستەمن مەشغوولی جاوم ناعیلاج
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)

(٢١) ئەی مەزهەبی لوتف و کەرەم و ڕەئفەتی مەعبوود
ئەی گەوهەری بەحری شەرەفی ئەحمەدو مەحموود
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەقسوور)
(٢٢) ئەی پادشاهی مەملەکەتی خەلوەتی حوزوور
قوتبی مەدارو مەرکەزو مەقسوودی خوارۆژوور
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٣) لەبەختی من مەلا وا هاتە گوفتار
برووزی جەوهەری خۆی دا بەئەشعار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٤) دڵ بەبێ تۆماوە تۆ بێ شەوق و نوور
عاجزومات وو حەزین و بێ سروور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٥) ئەی موقیمی مەکتەبی فەزل و هونەر
ڕەونەقی سنفی جەلیل و موعتەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٦) تۆ کەممشهوری بەلوتف وو کەرەم و بەندە نەواز
مەزهەری نوری خوداوەندی مونەززە هالەنیاز
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٧) من خەیالم وەسڵ وو تۆ فیکرت فیراق
من بەتۆ موشتاق و تۆ بێ ئیشتیاق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) بەیادت کەوتە سۆزش غونچە دەم وا قەلبی بیماوم
لەهیجرت هاتە سۆ دیسان برینی پارو پێرارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) خەزانی هیجری تۆ بوو ئەی ئەساسی عیززو تەمکینم
شکستی دا بەباغاتم خەیاڵی قەلبی غەمگینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) بۆ نەفسی خەتا چوو بەعەبەس، غەرقی خەتا خۆم
هەم سایە لەگەڵ فاسقی بێ شەرم وحەیا خۆم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣١) دەمێکە من لەغوربەتدا غەریقی بەحری حیرمانم
بەبێ گوڵ خونجەدەم دایم موقیمی کونجی گریانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) وەک ڕوودی بەری (دوو ڕووە)یە چەشمەیی چاوم

وەک سوزی دڵی شێتخە کزەی جەرگی براوم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣) چەحوسنی هەس ئەمن خزمەت بەسەرکەم
لەماچی دەس ئەبێ سەرفی نەزەر کەم
مفاعیل مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) هەردوو غەزەلی تاهیرو عیززەت کەلەبەر کەم
شایستەیە گەر ئەفسەری عوسمانی لەسەرکەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٥) لەفیتنەی نازی غەمزەی چاوی فەتتانی خووا چ بکەم
لەنێشی عەقرەبی زولفی پەرێشانی خووا چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٦) لەداروئەحوزنی دووری ئیختیاری غەم ئەکەم چی بکەم
بەبێ مەعشووقی شادی دەس لەمل ماتەم ئەکەم چ بکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٧) من بەئەمری تۆ لە بۆ تەحقیقی فەرمانی قەدیم
دامەبەر میزانی عەقل وعاقیبەت وا تێگەییم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٨) باڵی هوما سێبەری زولفی پەرێشانی ژن
نافەیی مشکی خەتا پەرچەمی ئەفشانی ژن
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٣٩) هەی زومرەیی خاریجە ڕوحم بێ بەفیداتان
بۆ غیرەت و بۆ هیمەت و بۆعەهدو وەفاتان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٠) ئەو کەوا تاقە بەشێوەی پێکەنین
وەردەگێڕێ پیری سەد ساڵە لەدین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤١) بەغەمزەی چاوی مەخمووری سیاهی مەستی مەی کردین
بەماچی لێوی موستەغنی لەئەنواعی مەزەی کردین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٢) بەشیرینی جوابت دەفعی ڕووتاڵی لەسەرمابوو
لەوەعدی سرڕیا گەرمی جەوابی کاغەزم چا بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣) کاکە چاکەت بێ درۆ ئەمجارە چایێ چانەبوو
تامی کیتری یا ئەبوو میزانی حەتتا لا ئەبوو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) خەمی پشتی بەنی ئادەم بەباری ژن نەبوو چی بوو
نەساسی غوربەتی ئادەم بەباری ژن نەبوو چی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) هەتا سایەی بەهەمسایەی هومابوو
هوما وەک سێبەری بێ سایە مابوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦) ئەی لەعلی لەبی یار عەقیقی یەمەنی تۆ
یا خونچەیی نەشکوفتەیی باغ و چەمەنی تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٧) کە جێ جیلوەی ڕوخی والآیە ئەمڕۆ
سولەیمانی ئەڵێن ئاوایە ئیمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)× (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨) جەژنە لەهەموو لا بە یەقین یارییە ئیمڕۆ
ڕۆژی تەرەب وو عوشرەت و بێدارییە ئیمڕۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) شەشدەری لێ بەستووم وەک جەردەیی یۆنان درۆ
تا نەگا دەستم بەڕۆمی عەفوی بێ پایانی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) چاوەکەم کەی بێ زەمانێ زوو بەزوو
دابنشین بێ غەمی دڵ دوو بەدوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥١) تاکەی بەستەم مایلی ئەی چەرخی جەفا جۆ
تاکەی لەغەمت زاری یو فریاد و خودا ڕۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) لەمن کانی تەلا مەخفی بوو دێمۆ
لەمەولا حەیفە دڵ بەستن بە سیمۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣) لەمیوەی وشکی پایز شاهەکەم هۆشت بە پیرۆ بێ
نەبێ بەشمان بنێری با بەسەرشانی بەشیرۆ بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) شتێکی نەفسی خۆتم بۆ بنێرە
هەتا بیکەم بەسورمەی دیدە لێرە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٥٥) دڵم هەروەک سەماوەر پڕ لەجۆشە
خەریکی سۆزوگریان و خرۆشە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦) چاوەکەم دیسان نیشانەی تیری موژگانم مەکە
حەیفە بێ سووچ و قەباحەت تیرە بارانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) لەبەر تیری موژەی بێ مروەتی ئەو شۆخە ئەخشینە
لەهەرجێ دەنگی یا تەلقینەیان یاسینە یا شینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٨) ئەی تازە جوان پیر بێ ئەو شێوە مەشێوێنە
بنیادی هەموو دینێ یەک دەفعە لەبن بێنە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٥٩) قەومینە وەرن لازمە ئەوڕۆ کە عەیانە
دیققەت لەئەساسی هونەری ئەصلی زەمانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف).
(٦٠) رشتەیی لوئلوء لەدانەی ئەشکی من دەگرینەوە
بۆیە هەردەم ئاشنا بۆ حالی من دەگرینەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) بەجیلوەی عەکسی تۆیە دڵ کەوا سەربەست و خەندانە
بەیادی تۆ وەکو وتووتی زوبانم شەککەر ئەفشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) مژدە ئەی ئەهلی مەحەبەت شاهی جانی هاتەوە
حوججەتی مولک ونیشاتی جاویدانی هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) ئەی فەلەک سەرگەشتە بی بۆ گەردشێ هێناتەوە
ئەهلی عززەت پاکی سەرگەشتەن بەدەس سەوداتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٤) ئەی دڵی شەیدا بەشارەت بێ کە یارم هاتەوە
یەعنی سەرمایەی ژیان و ئیعتبارم هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥) موددەتێکە من گرفتارم بەدەست سەوداتەوە
بووم بەداوی چینی زولف و پەرچەمی تاتاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٦) خودا عەدلی لەلای عارف عەیانە

بەحەققەت ئێمە گەللەین ئەو شوانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٧) سوئالت ئەی سوخەن سەنجی زەمانە
ئەساسی عیجزوتەشویش و مەلانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٨) هەروەکو تام و مەزەی حەلوا لەبرێشا نییە
زەڕ دەبێ بۆنی خوادۆزی لەدەروێشانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) گەر خەواریق بێ مەزەی حەلوا لەبرێشا نییە
رەونەق و وبۆنی خودا دۆزی لەدەروێشانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٠) چاوەکەم بۆیە بەدایم کاروپیشەم زارییە
حاکمی چاوت لەگەڵ من مایلی غەدارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) غەمی شێخ و فیراقی تۆکە باری شانی پیرێە
بەئەمری حوکمی بەدبەختی وەزیفەو رەسمی پیرێە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٢) قەت لەنادابی دوعا ئەم پیرە تەفسیری نییە
سا لەگەڵ تەقدیری خوا چ بکەم کە تەئسیری نییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٣) دەس بدا گەر نێرگسی شەهلا برا نەسرین چییە
ئافتابی خاوەرم بێ پرتەوی پەروین چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٤) بەمەولا گەر لەمەولا دڵ بە قوربانت نەبێ نابێ
بەدڵ گەر دڵ موتیع وبەندە فەرمانت نەبێ نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٥) تالیب کە هەموو وەختێ خریداری غەزەل بێ
زۆر زەحمەتە مەیلی کەلەسەر عیلم وعەمەل بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٦) برا قەت نابێ ئەم کارە وەهابێ
سەلیقەی شێخ و میرو جوو نەمابێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٧) هەر بلوکێکی عەجەم حاکمی مەم ژاکەنەبێ
موختەسەر پەروەرشی ڕۆحی بەناوی سنەبێ

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٨) ئەگەر بێ خەرمەنی حوسنی بەسەر بێ
دەبێ دڵ بۆ زەکاتی ئەو بەسەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعلن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٩) حوججەتی مولکی لەتیفی خەتت وخاڵی ڕوویەتی
نووری ئیسپاتی لە تافەت نەقشی حەلقەی موویەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٠) بەناڵە و ناڵە مەشغوولم لەنەغمەی سازو تارم چی
ئەسیری میحنەت ودەردم لەسەیری ئەوبەهارم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨١) هەتا خونچەی گوڵی دڵ بێ لەلالەی ئەوبەهارم چی
لەگەڵ شمشادی باڵاکەی لەسەروی جۆیبارم چی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٢) جەهلە ئیمڕۆ بۆ ئیقامەت ڕەغبەتی لا دێیەتی
چونکە زانی عیلم و عیرفانە لەشارا ڕێیەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٣) خاکی دەرگاکەت لەبۆسەر هەروەکو وئەفسەر سەری
ئەلفی باڵاکەت لەپێچ وخەم وەکو وعەرعەر عەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) فەرەنگی تۆ بەحەق بۆ نابی ڕازی
بە ئوجرەت گرتووە گاجووتی قازی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٥) بەئیما دوێ شەوێ باڵا ئەمامێ
ئەویدی دوو شەمامەی زەردی دامێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٦) زەرفی مینا شاهی من مەزرووفی ئەڵماسی دەوێ
وەک کونی ماکینە دەرزی تیژو ڕەققاسی دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٧) دڵ کە سەرمەستی ئیشارەی نێرگسی جانانەبێ
نامەوێ قەت بادە نۆشی مەیکەدەی مەیخانە بێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٨) غەزەل گەر لەتیف و تەڕو تازەبێ
دەبێ تان و پۆی مووی بەری خازەبێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)

(٨٩) نەفەس سەمتوورە، سینەم سازو دڵ نەی
حیکایەتخوانی دووری تۆن پەپایەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٠) بۆ غەزەل ئیمڕۆ بە من چاوم بەناحەق گەڕ دەکەی
من بەگژگل ئیحتیاج و تۆ بەلیمۆ شەڕ دەکەی
(فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩١) بەشمشری مەلالەت بوو کەوا جەرگی مەلالەت بوو
بەلێ مەشهووری ئافاقە مەلائیوەی مەلالەت بوو
(مفاعیل مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٢) هەر لەبێلوو تالەبی نیلی مویارەک دەس بەدەس
سەد سەلامت بۆ دەنێرم نووری چاوم هەرنەفەس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٣) گەر بڵێم بانە لەجەننەت خۆشترە هێشتا کەمە
شاهیدن ئەبرۆی فەتاح، وەجهی حەسەن یەعنی حەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٤) بەلێ ئەمڕۆ لەدنیادا مەلایە
بە ئەنواعی موسیبەت موبتەلایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٥) غەیری تۆ کێ قادرەو بڕوا دەمێ لەم ڕێگەوە
یەعنی ئیزهاری کەلامی تاڵ و شیرین پێکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٦) هەتا ئاساری بەزمی زەمزەمەی شیرینی چاکەت بێ
مەحاڵە یاری یو سوحبەت دەبێ ڕەفتاری کاکەت بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٧) چل گەزی مێژەر لەسەرناوە بەرەسمی عالمی
دەک بەبن کلکیابەرێ سانیو گەزی عالم تەواو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٨) دڵی عالەم کە خاڵی بێ لەعیرفان
لەنەعمالا نەبێ حوسنی نومایان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٩) غەیری عەبدوڵلا عیبا دوللایە من یارم نەبوو
قەلبی کەس لایق بەشێوەی شۆخی ئەشعارم نەبوو
(فاعلان فاعلان فاعلان فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٠) هەرچەندە بەعیدم لەدرۆو لابە بەعیدم

بێ شوبهه بەدڵ مایل و موشتاقی سەعیدم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠١) قیبلەیی دڵ بەعەلی سوورەتی بابا عەلییە
کە لە جوملەی سەمەری باغی لەتیفی وەلییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٢) گەرچی تەقسیری نەهاتن کاری بەندی قاچمە
دەم بەدەم داوێنی پاکت پاکی جێگەی ماچمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣) نابی بێ پێخۆر وقەسری شۆخ و بێ شۆخ و پەری
عیللەتی ناچارییە هەردوو بەقەولی ئەنوەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٤) ئەتۆ زەمم ئەکەی مەدحت ئەکەم من
جەزای قەولی درۆ باهەر درۆیێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٥) لەسەودادا دەمی کاغەز سەری خست
لەبەختی من سکی پڕ بوو بەری خست
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەش مەقسوور)
(١٠٦) دەمێ بوو مابوو باغاتی خەیالاتم بەوێرانی
وەها وێرانو بوو تەعمیری موشکیل بوو بەسەدمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) ئەی شەهنشاهی شکۆهی عیززەتی ڕوویی زەمین
گەوهەری تاجی ڕیسالەت شەمسی بورجی مووڕسەلین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسور)
(١٠٨) گەدایی خۆشە بۆ چیمە جەلال وکیشوەتی خارا
جەهەنئەم نامەوێ من مەملەکەت وەک قەیسەرو دارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٩) ئەی بلووری گەردنی تۆ ئاینەی قودرەت نوما
پڕ تەوی خورشیدی حوسنت زینەتی ئەرزو سەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) مەشهووری عامە ئیمڕۆ کە شۆخی جیلوە ئارا
دڵی بردم بەجارێ مەنفیم ئەکا لەشارا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاعلاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١١١) ئەگەر من شێت نەبم ئاخر لەسەودای گوڵڕوخانم چی
لەڕاوی چاوی چاوبازانی شیرینی زمانم چی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٢) سەبا سۆزەی نەسیمت با لەبۆ شادی گوڵان بابێ
دەمێ سروەت لەبۆ تەسکینی مورغی سەرچلان بابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٧٢- ناری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٥٩	٥٢,٦٧٨٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٣	٣٨,٩٨٣٪
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٦	٢٧,١١٨٪
		جـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٢	٢٠,٣٣٨٪
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	٥,٠٨٤٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٥,٠٨٤٪
		و	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١	١,٦٩٤٪
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	١,٦٩٤٪
٢	رەمەل			٤٧	٤١,٩٦٣٪
		ا	رەمەلی هەشتی مەحزووف	٣١	٦٥,٩٥٧٪
		ب	رەمەلی هەشتی مەقسوور	٦	١٢,٧٦٥٪
		ج	رەمەلی شەشی مەقسوور	٤	٨,٥١٠٪
		د	رەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٦,٣٨٢٪
		هـ	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٤,٢٥٥٪
		و	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١	٢,١٢٧٪
٣	موزاریع			٣	٢,٦٧٨٪
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٣٣,٣٣٣
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٣٣,٣٣٣
		ج	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٣٣,٣٣٣
٤	بەسیت			٢	١,٧٨٥٪
		ا	بەسیتی هەشتی مەتوی موزال	١	٥٠٪
		ب	بەسیتی هەشتی مەتوی	١	٥٠٪
٥	موتەقاریب			١	٠,٨٩٢٪
		-	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	١	١٠٠٪
	٥		١٩	١١٢	

خشتەی ژمارە (٧٢) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی ناری

٧٣- دیوانی ناطیق،
بەسەرپەرشتی: ص هەژار لەچاپ دراوە،
چاپخانەی ڕاپەڕین، سلێمانی، ١٩٧٠

(١) سەر گەشتەیی چەرخی فەلەکی بێ سەروپا خۆم
ئاوارەیی شام و وحەلەب و حومس وحەما خۆم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢) وا پەرێشانم بەدەستی دەردی ئیستهلاکەوە
هیچ نیە هۆشم بەسەر ئەولادو باب و کاکەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣) فەرمووتە تفەنگ ناری بەگ ئەم ئەمرە ڕەوایە
سەرپێچی نییە کەس لەمە فەرمایشی شایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) عاقیبەت.. فەلەک دارو وەلەکی دایە دەسم
هیچ نەبوو ڕەحمی بە خۆم و بەبراو قەوم وکەسم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥) ئەم تاقمە بێ شبهەیە غیلمانی بەهەشتن
بەم لەنجەوو عینوانەوە یا ئاهوویی دەشتن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦) خەیاڵ دەمێکە ڕۆیوی دەخیلە زووکە بێرەوە
بەکوێری چاوی دوژمنان بەمەقدەمێکی خێرەوە
(مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی مەخبوون)
(٦) دەخیلی بەختتم ئەی بادی خۆش خەرامی سەبا
لەباتی بەندە بڕۆ بۆ هەڵەبجە تۆ ئێستا
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٨) شەماڵ فیدایی شنەت بم ڕەفیقەکەی جانی
تەبیبی دافعی دەردی فیراق و هیجرانی
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٩) هەر زەمان ئەو تورکی مەستە ئارەزووی نێچیر ئەکا
کۆمەڵی عاشق لەحەڵقەی پەرچەما زنجیر ئەکا

(١) ئەم شیعرە لەسەر سێوە پێنجەندایەو هەموو لەتە پێنجەمینەکان کێشیان دەگۆڕێ و دەبن بە (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)، واتە ئەم شیعرە دووجۆری کێشی تێدا بەکارهاتووە.

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) وەرابایی سەبا قوربانی تۆ بم وەک برای جانی
کە ڕۆژی هیممەتە ئەمڕۆ بەناوی لوتف و ئینسانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) ئەڵێ جەژنە هەموو عالەم خەریکی بەزم و ئاهەنگە
لەخەڵوەتخانەیی خەم من نەبێ.. دڵم تەنگە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٧٣- ناطیق

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٥	٪٤٥,٤٥٤
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٢	٪٤٠
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	٪٤٠
		ج	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٢٠
٢	ڕەمەل			٣	٪٢٧,٢٧٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢	٪٦٦,٦٦٦
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٣٣,٣٣٣
٣	موجتەس			٢	١٨,١٨١
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٢	٪١٠٠
٤	ڕەجەز			١	٪٩,٠٩
		-	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	١	٪١٠٠
	٤		٧	١١	

خشتەی ژمارە (٧٣) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی ناطیق

٧٤- باغێ کوردا

سەرجەمێ دیوانا ئەحمەدێ نالبەند

بەرگێ (١)
کۆم کرن و توێژاندن: طه مایی،
چاپخاناخەبات،دهۆک، ١٩٩٧

(١) بحەمدا واحیدێ موتلەق من ئیعلانەک سەدا سەردا
بو ئەهلێ عارو ناموسا بو خاس و عام هەمی حەردا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) بیساتەک من کرێ ژ ڕیسێ زەروو سوور
بنەقشێ سپی ئورەش گولێ پر کەتن دوور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣) نەفسامە شەنبووزەو فەحل
دار فیقییا ترش وتەحل
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٤) ئەو مەتاعێ بێ نیشانێ عال کا
بێ بەیان کا سوور و کەسک و ئال کا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥) نەزەرەک من کرەعەرش و فەلەکا
سەرهەژێن چوومە ڕەقاسا مەلەکا
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٦) بیحەمدیللا گەلی دوست و وەهڤالا
گوهێ خو بدەن ئەڤان وەعزومیسالا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) ئەمیت هاتینە عیدا وە گەلی ئەعیان وماقوولا
ئەمێن خوش مێروخوش خورا خودانێت دەفک و کەشکولا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨) وەی سەد هەوا رووسەد ئەمان
فکرن غورووڕا عالما
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(٩) من نهو نسحەت هەیە دگەل عاقلا
گوه نەدەن بێ کەسپ و کارو غافلا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

(١٠) حەمدوو شوکر دەرمان ئەون
بوو دل کولا بوو پڕ غەما
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١١) ئەز بعیبرەت فکریم ملکی فەنا من نەڤیا
چونکە دەستێ مەھەما عاقیبەتێ ژێ قەتیا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢) هەواروو سەد هەواروو سەد هەوارە
چە لێ هات عالەما ڤان وەقت وحینا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣) من چاندی باغەک نسحەتا
پڕ مژمژەو سێڤ وو عەناب
(مستفعلن مستفعلان)×٢(ڕەمەزی چواری موززال)
(١٤) من بو خودێ قەولەک هەیە
ئەز هەر ڕیزاوی دکەم تەلەت
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٥) ئەمانەت سەد ئەمانەت سەد ئەمانەت
گەلی کوردێت برا ڕاستی و دیانەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦) ئەی محەممەد ڕوحمە قوربانی تەبیت
دا بکەم هەچیا کو فەرمانا تەبیت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٧) توڤ گو نەھکاریت وەکی من هەر خودێ غافر دڤێت
بوو هەمی عەیبا ل حەشرێ ڕەبێ حەق ساتر دڤێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨) من ژ دینا نێ وەکی کر حەرەکات
ژ کەرەمی مە دڤێت عەفوو نەجات
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٩) پەرتەوا نورها جەمالێ من ددیت
ئەڤ سرڕژ سوتنا شەمالێ من ددیت
(فاعلاتن فعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٠) ئەمانەت بن هەرە ختم وجەماعەت
کودینا پویچە هەرفایدە دیانەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) ئەی موسلمان و مریدێت نەقشەبەند

من نەسیحەت گوتنە بێ حەددو چەند
(فاعلاتن فعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٢) ئەی موسـلمانێ برا چاک گوھ بدێ
دائیما ئەز مەدحەکارم بو خودێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٣) ڕێ گرێ هەردەم دگەل ئەللاهی بیت
لازمە ڕۆژوشەڤان ئاگاهی بیت
(فاعلاتن فعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٤) ئەی کەسێن ساخ گوھ بدەن من نەفعەیا شولا مەگوت
لازمە ئینسان شەڤ و ڕۆژ هەرغەما مرنێ بخوت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٥) خودێ حەققە گوهێ خو بدەن جەماعەت
خوزیکا وی کەسێ دل ساخ حەقیقەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦) ئەی کەسێ دین خاڤ بو دنیا خوگشت(؟)
ماچ ناموسە تەدای دینێ خویشت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧) بفەرزلی خو خودێ بومە ڤەگێڕیت
شرین بو لنک مەچی شولا قەباحەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨) چوومە زاخو بو تەماشە من ئەزەر کربون دو تاخ
تا خەکی کانوون و سارە تاخەکی گەرمەو تەباخ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٩) ئیللاهی مەزن خودانێ ئەکبەر
وی لسەر مە نقێژکرن مقەڕڕەر
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٣٠) من ئیعلان دا خودێ حەقق و کەرەم کر
تو مەعبوودێ منی دائیم هەرووهەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣١) کەسێ ئاخرەت بخو گرتی ئەوی خار
کەسێ دنیا بەزاندی ما بریندار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٢) شڤێدی زوومەدیتێ سێ بریندار
مەدیت بون سێ هزار حەتتا بو ئێڤار

(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳۳) اولا الحمدلله اشکر الله الکبیر
وهو حسبی کل حین مالک نعم النصیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳٤) متربەک چوو بو باژێری لبەر زویر
بەزی بون داوەتێ چەندەک گروهویر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسور)
(۳٥) نەکە دەعوا کوگەلەک زادەوەخار
مەچو دەعوا نەکروو پر کرە کار
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(۳٦) من بە بسم الله نقیسی نەڤ کەلام
حەمدو مەدحە لائیقن بو وی تەمام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۷) سەییدی دا من خەلاتەک داغەنی بم نەز فەقیر
مننەتاوی ل سەر سەرێ من عەبدێ خونینا قەبیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳۸) خودێ حەققە حەقی من ئاشکرا کر
لسەر ئەمرێ خودێ و پێغەمبەرا کر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۹) مەدحەکارم بو خودێ حەقق ومەزن دائیم و هەر
کودکەم حەمدو سەنایێ عەدو حەددو بێ قەدەر
(فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٠) هەمی شول غالبێ تێنە بتەمامی
لدنیا ئێ بتەفەککور من نەزەرکر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١) ئەی گەلی چەلیان وەرن خترو، کەرەم هاتن زوهوور
نێ دیار بوون بو هەوە ئەڤرو هزار شەوق ووسروور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) دەوام حەمد بو خالیقێ بێ شەریک
بسال وب ماه و شەڤ وڕۆژ هەر
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) نەهو نەوول مە زوزان چو بو دەشت خور
نەشێیم بێم زاخو نەز بێ ئەمرە کێ زور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)

(٤٤) وەی هەوارو وسەدمەدەد عالەم نەخوش بوو بێ قەدەر
عادەتێ کوفرێ دیار کرئومەتا خەیرولبەشەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) گوه بدەن یا ئەهلی کومێ کەس نەکەن بو من چ لومێ
دین هەمی نێکە لعوموومێ ئەمری حەق نابیت زەرەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) شوکر بو خودانێ کەریم و ڕەحیم
ئەوە بحالی عالم خەبیرو عەلیم
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٤٧) خودێ ل قورئان بەیان کرقە مری مەعرووف بکەن هەرجار
ئو نەهیا مونکری ژی واجبەبێ تالیب و پسیار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٨) عەبدی زاتی شێخ بەها ئوددینم ئەز
تابعی وی قوتب وغەوسێ حینم ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٩) شێخ مەزهەر من ئیمامە
لەو خودان نیشانم ئەز
(فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(٥٠) موسلمان دڤێت دین مکوم بیت
دگەل بێ نڤیژا ئەزم تەعنەبێژ
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٥١) شێخ بەهانەدین چ زامە
ئەی کەسێ ئەللا بناسی
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(٥٢) گەلی خەلکێ زەمانی دین وەتەئسیس
بەرێ خوددەم نیێن عارونامویس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٣) گەلی خەلکێ خودان دین و دیانەت
بەرێ خۆ بدەم وە نیێن عارو نامویس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٤) موسلمانی کامل ئەوەبعاروباش
لدینێ خو هشیار و نەی کەر حەشاش
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٥٥) ئەی برا دنیا قەحببە یا غلیزە یا شەئەت

کەس خولێ بستەم نەکەن یارا کەسێ ئەو نینە قەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) سەرێ هەربەحسەکی حەمدا خودائێ قووەتا موتلەق
کوزائێ حامدێ موتلەق ئەوا عالەم هەمی موشتەق
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٧) هلو سەرخو برا ئەحمەد بنالە
هەمی کەس بو ژیارێ مانە چاڤ بەق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٨) من ئیعلان دا موسلمانیێت زەمانی
خو هوشیارکەن بەیان کر من مەقالەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) موسلمان ئەی برا ڕابە
تەکر پێ خو ئەهو داڤەک
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی چواری تەواو)
(٦٠) هوین دزانن بۆ چ هات ئالاتریک
هات میسالا هاتنا شێتخێ بچویک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦١) کاروانێ برێ کەتی ئەز مام دخەودا بو درەنگ
من نەپێتلاڤە نەنانە بێ جلک، ڕەخت و تفەنگ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) هەربو ڕەببێ عالەمێ مەدح و وئەنا
کەس نەهێلا ل سەردنێ ڤان مەوتەنا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەش مەحزووف)
(٦٣) ئەی برا بەس گوە بدەن دنیا بەتال
چاک ژ دل بەردەن ئەڤا ملکێ ب زەوال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٤) حەمدو مەدحە بوتەبن هەریا ئیلاه
غەیری تەنیێ چو میرو پادشاه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٦٥) چ باشە کەسب وکارو وسەنعەت و شول
کەسێ دین سست و شولکەر دینەئێ حول
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٦) هندە بچووک و و مەزن
چوونەسەما بێ دهول

(مفتعلن فاعلان)×٢ (بەسیتی چواری مەتوی موززال)
(٦٧) ئەز گونەهکارم گەلەک بێ حال وبێ خێرو ڕەزیل
بوو بەحشتێ نینە من کەس زامن وو یاروو کەفیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٨) ئەی گەلی خەلکی زەمانێ
کا خو هوشیارکەن تەمام
(فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی چواری مەقسوور)
(٦٩) بکەن حەمدو شوکری خودێ زیل جەلال
ئەوە خالقێ موتلەقێ بێ هەڤال
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٧٠) هلو ئەی کەسێ توبزەمانی مەغرور
ئەبێژە ئەزم ئڤرو کە خوش زەلام
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٧١) بیحەمدا دائیم و شوکرێ ددلدا
سەفەر چیمە ل سەر ڕێکا درستم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٢) دەما من ڕەز کری ئەز نادەمی بووم
سەفی یو ڕاجعێ ملک و چەمی بووم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٣) ئەز ژێی وەجهی ڤەمەدیس ڤەنهو موعتەبەرم
هەر دکەم حەمدو شوکر بو تەخودان ئیرو سەرم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٤) عەرزو حالەک مەبو مرنا خو نهو کریە بەیان
گوه بدەن من یە برا بێ زەخیرەو نانی ئەزم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٥) من ژ دنیایێ دڤێت ئەز دەست خالی دەرکەڤم
ئەز دزێ نەقدێ خزینا هەر غەنی ین نیڤ شەڤم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) ئەزچووم و حەبیب هات و وەکی تێک تە ڤقێن ئەم
وەک بەرق و بوریسکێ ژ دلێ گەش برقێن ئەم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٧) سەلامێت مە ل سەر تە ئەی مەلایم
شەڤ و ڕۆژا ژ بەر تەب ناهو نایم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٧٨) مەحەڤرانێ خوهێرا لناشەکێ دێم
حەتا مرنێ مەلەززەت پێ بروڤێم
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٧٩) فەجرەک شەرقی ڕوهن بو دیوان
نورهەک برقی مەدیتە سولتان
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٨٠) سەحەر بانێ سەحەر ڕابو کر ئیعلان
گولەک گەش بو ل باغستانێ ئیمکان
(مفاعيلن مفاعيلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨١) ئەی موسلمانێن ژ تویێ کەس نەکەن سستی و قەمان
چی کەسێ شێخەک هەبیت دێ وی هەبن پشت و ژڤان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٢) هەر حەمدوسەنا بۆتەنە یارەبیی کەرەم دار
ئەللاه کو تووی حەقق و تووی حاکمی ڕەحمان
(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٨٣) وەی هەوارو وسەد هەوارو وسەد ئەمان
بۆ مەبون جەهنەم ئەهو سال و زەمان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٨٤) گوهێ خو بدەن من گەلی حازرا
بقەلبێ مەئیلهام خودێ کر چرا
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) ئەهو ئینسان گەلەک پیس و غەلیزن
کو نەژ ئەوعێ خودێ ترس وعەزیزن
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٦) موسلمانێت بدەستی خو زها کەن
عەزابا قەبرییە دێ لسەر خو ڕاکەن
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٧) مەدڤێن تەیری سپی کو خوش گوشت ئەون
وەعەقل نینە لەوا لنک وەکو خوش گوشت ئەون
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٨) ئەز لدنیا نێ گەلەک گەرهام و خوشی من نەبر
عاقیبەت هێلان وچوونە پویچە لێ مان و سکوون
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٩) مەهدیەک داخل بو زاخو لەو خرینە دەرکەتن

تابعیت شۆلا حەقی بن هەر بەنازو نیعمەتن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۰) ئەز چووم حەدیقێ مەرکەزی
ڕوو سوور گولەک یاڕەش کەزی
(مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی چواری تەواو)
(۹۱) ل سەرایا مەلەکێ ئەم ڕەقسین
داوەتا ڕەش بەلەکە پێ فەتسین
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(۹۲) بە ئەڤینێ توبینێ چەرخ و فەلەک تێک ڕەقسین
عاشقا حوورو پەریزادە ڤیان و خەلسین
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۹۳) گوهـ بدەن ڤێ گوتنێ ئەی حازرین
هەر خودێ مەعبوودە خەیرونتا سرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(۹٤) حەمدو شوکرو مەدحە بۆ ڕەببێ موعین
وهو ربی وهو حسبی کل حین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی شەش مەقسوور)
(۹۵) گوتنەک من هەیە دلسوژە گەلەک
شبهی ماری ژ غەما بوومە خەلەک
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۹٦) گوهێ خۆ بدەن ئەڤی بەیتێ
گەلی عەبدی موسلمانێن
(مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی چواری موسەببەغ)
(۹۷) ڕەببی هەمە دەم ڕەحمەت و لوتفاتە دخازین
دلێ سووت وجگەر کون بو نەمان ڕاحەت و تەسکین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۹۸) ل قورئانێ مەدیت خێرا بدەهانە
بو ئوجاخێ مەدیسەب حەفتیانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۹۹) ئاگرێ عشقێ برشتین
من هەرو سەد ئاخ و ئاخ
(فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی چواری مەقسوور)
(۱۰۰) بیحەمدیللا چ شیعرەک غەم ڕەڤینە
عەجەب ئەحمەد تەدان نوتق و ئیفادە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠١) بو ئینسانی عومر ڕۆژو بەهارە
مرن پاویزە ئونیڤارەسارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) نزانم بو حوججەت چ بێژم خودان
وەکی من سەفەر کرب تاخێ تەڤە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٠٣) ئەللاه تنێ من ئەو هەڤالە
غەیری وی چ بیت هەمی بەتالە
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(١٠٤) ئەی خودانێ ڕەحمەتی وەسفێ تەڕەبێ ئەرحەمە
ئەز گوناهکارم گەلەک موحتاجێ ئیحسانا تەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٥) یا ئاگەدارێ عالەمێ
هەردەم هەواری دێ کەمێ
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٠٦) وەلڤێ کەیف و سەفائێ چ غەمە
مەبو ئیش و غەم و تائێ چ غەمە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٧) ئیلاهی تۆ حوکمداری
ئەمێ ب حوکمێ تەڕازینە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٠٨) نەسیحەت بو من و یارو برانە
نەسیحەتکەر نە ئەهلێ ئیفترانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٩) موسلمانێ تەمام ئەو خوش مرۆڤە
کودینێ خو تەمام کێشا ب نخوڤە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٠) ئەی موسلمان خو هشیار بکە
ئەڤە پیس وا ڕێ وێ باریکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١١١) سەد شوکر جارەک ڤەخاندم ئەز ل مال ودامەحال
ڕێ ئەڤە نیشاتەدا من کەنگی حەس کەی تەلبەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(١١٢) ل زەڤیا شول بکە خانی تژی کە
بزانە کو جهێ تە هەر کوژی کە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٣) بخو شول کە لڤی عەردی
تودێ هەر رۆژەکی بەردی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو) .
(١١٤) حەقی حەققە نەسیحەت بێ عیتابە
کەسێ ئەهلێ عنادێ بیت خەرا بە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٥) من دگەل قافیلە نێ رێ خەبەرە
گەلەکا ل بەر مەشرین ئەڤ سەفەرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٦) گەلی یاروبرا دنیا چونینە
نەبێژن ئەو ل بەر چاڤا شرینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٧) موسلمان جوملە ئەو بو من برانە
چ بێژم نسحەتا من هەر بو وانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١٨) کەسێ بوویە نەقشێ ل دەشت ووچیا
کەتی بوو بەرێ هنگی رابوو پیا
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١١٩) گوهێ خو بدەنێ ئەز غولامی وەمە
قوسیریەکی ماهەی ل سەرمن غەمە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٢٠) موسلمان دەرکەڤە ژ بن ستروپەردا
وە ئادەم باب و دایکاوە حەوایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢١) موسلمانێن گوهێ خو بدەن کەلامی
نەسیحەت مولک و نان و قووت و ئاڤە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٢) موسلمان بترسن ژمرنێ گەلەک
بلەرزن ژ گۆڕا خو چالەک رەشە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٢٣) هیمەتەک بێتە کرن عاشقی ئامال ئەوە

نەزوێ ل قەلبی بدەت کرت و سەرو مال ئەوە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٤) چو لەومامن نەکەن نەز سووت و حەلیام
موسلمانا نەمایە غیرەتا عام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٢٥) بکەن چاکی د شەعبیدا
خودێ نەسرەت بەچاکیدا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(١٢٦) نەسیحەت فایدەنێ دنیا ئو دینە
موسلمان ئەو کەسێ باش و ئەمینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٢٧) دنیا تو ئەزەر کە قەهرو دەردە
حوبباوی ژ دل بەلایە بەردە
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(١٢٨) هلو ئەحمەد ژ خەو رابە
درەنگە هندێ نیڤارا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(١٢٩) گەلێ خەلکێن خو هشیار کەن
یەقین دێ ژ ڤێ دنێ بارکەن
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(١٣٠) حەمدو شوکرو منەتا حەق
هەربو رەببێ عالییە
(فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی چواری مەحزووف)
(١٣١) مەلا لازم هەبن فەقرو قەناعەت
نە حال و مال و ملک و تەخت و زینەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٢) ب قەلبێ خو دگەل ئەللاهی رووینە
بزانە غەیری وی تشتەک چو نینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٣) بدنیائێ نەخرەن ئەوشەکالە
ئەول ناڤاهییە ناخر زەوا لە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣٤) ئەی عالمێ تو ل مەکتەبێ
چاک تو گەهەشتی مەرتەبێ

(مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی چواری تەواو)
(۱۳٥) ئەی مالکێ ڤێ عالەمێ دنیا هەمی ملکێ تەیە
یەکسەر هەلینە ژ ڤێ غەمێ لوتفاتە هەرکافی مەیە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(۱۳٦) بەرێ خویدەن برا دنیا چەوانە
وەسا بگرن کو ئەو خەون و ترانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۳۷) مە ل دن وودینی بو عسیان ساترو غەففارەکە
من دگەل وی دائیما هەر سوحبەت وو ئیقرارە کە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۳۸) بە ئەللاهی تو ڕوونە بوی توڕابە
دگەل وی بە ژ غەیری وی جودا بە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۳۹) ڕێبەرێ مە ل دین و دنیا شەرعی حەقق ومەسحەفە
گوهـ بدەن وان هەر دووا چونکی ڕیا حەق هەر ئەڤە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱٤۰) ئەللا خودانێ عالەمێ هەچیا بکەی حیکمەت وەیە
تو ژ من بیە قەهرو وغەمێ ترسا منا ژدینێ مەیە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(۱٤۱) ئەی مەفخەری عالەم تو ئەزەرکەو مە ببینە
عشقاتە وسا غالبە دل پێ ڤە هوسینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱٤۲) گوهێ خو بدەن مە خوش گوت ئەڤ کەلامە
دیارە لنک دلێ خو ئەز مەلامە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱٤۳) بزانە ئەی کەسێ گوهدار بزانە
هەمی ئینسان ژ دای و وباب برانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

باغێ کوردا
بەرگێ (٢)
چاپخانا خەبات، دهوک، ١٩٩٨

(١٤٤) زەمانێ ئەم نهۆ تێدا
هەلاکا عالەمێ ڕابوو
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٤٥) موسلمان نەی برا هندی هەبی تو
بڤێ دنیا نەجس خر خوش نەبی تو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤٦) موسلمان گوه بدەن کا من چ گۆتە
چ ڕۆژا چو مرن نێزیکە بۆتە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی)
(١٤٧) مەگازاندە نیرو ژ هندەک مەلا
چی عیلمی کو وان هەی لوان بوو بەلا
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٤٨) چوو ڕا ملکێ مە بەردا لازمن سەد ئاخ وئای
جووبرێ باغێ مە ئاڤدا کەهنیا ل هنداڤێ زای
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٤٩) خودێ بوجوملە... ئاشەکێ دای
نەگێرایە هەتا نەبدەستی هوستای
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٥٠) ئەم ژ دەشتێ ڤەرسین چوینە چیای
نەبو هینکاتی و چەروان وگیای
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٥١) نەڤێ ڕوتبا تە تێدا کەس نەتێدا
نەڤی حالی بسەوعادەت خودێدا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٢) مەلائێ مونکرێ وەلیا
تو پێ خوژ قولقولێ خەلیا
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٥٣) هلو ئەحمەد خو هشیارکە مە دنیا گرت و یا کۆتی
گونەهبارەک تە وێ ل پشتێ ژخێرا ڤە تووێ ڕوتی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١٥٤) ئیلاهی تووی خالقێ عالەمێ
ئەزم پیس ترێ ڤێ.. دەمێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(١٥٥) هلو ئەی ئەحمەدێ ئەجلێ ئەمینی
تو وی ئەوبولبلێ فەجرا سحاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٦) موسلمانێ خودانێ عەقل و عاری
بو وەعزێ حەق نەکریە گوهـ نەداری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٧) هلو ئەی شاعیرێ وەقتی
تنێ هەرتو خودان بەختی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٥٨) هلو ئەی بولبولێ فەجرو سحاری
لەسەر ڤێ عالەمێ یابویە تاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٥٩) تەلیسمەک هات دزینێ پڕ ژ ناری
بەلێ ئیناڤە بوو شاهێ بوخاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٠) ئەحمەدا بوچی توبێ حەمدو سەنا ناسەبری
تێ سەروبن ئەوە لازم کو مە ئەفسا بەتەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦١) بەری وان دین و دنیا خار
خودان ناموس و ڕەحم و وعار
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٦٢) حەمدو شوکوێ مەدەوام لازمە بوستتاری
کو ئەوا زاتێ قەدیم شەئنێ وی یەکوویباری
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٦٣) ئەی موسلمانێن بەهارە
نەهلێ باتێن هەرسیارە
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(١٦٤) ئەی عەبدێ گونەهکارو بەلا دەوروزەمانی
ئەڤ نسحەتە من کر بو خودێ داتو بزانی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٦٥) ئەو دەما دل ژ لەشێ من ڤەرەسی

هاتە گوتن چ مەزن بو تەڕەسی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦٦) موسلمان ئەو کەسە خو چاک نیاسی
لەدینێ وی نەمینن کێم و کاسی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٦٧) تویوچی بستەهی ژ حیلان زەمانی ئەحمەدێ عاسی
ژ عسیانێ بژەفرەڤ بەودەرێ تەوبێ تونەی خاسی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦٨) عالەمەک ڕابوون بتەرزێ ئەحمەقی
چی کەسێ زاد خار وەساخار پێ پەقی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٦٩) ئەی بستەهێ کوچک و سەرا
بترسە بو ناڤ توزو وگەرا
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٧٠) ئەی کەسێ تو ژ سیفەت و زاتی هەما ئێ خالی
بسیفاتێت تە وجود مەهەیە یا والی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٧١) هێژ ل زاخو نەڕسێن جەم گەنما دانەگولی
دەخلی سەد سالی نەشێن بون ودو سالی قەبلی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٧٢) مەجابەک حەققەدا زاتێ زەعیمی
تو نەڤرو کە ل جهێ حوکمێ موقیمی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٧٣) یا غافلێ عشقا دەنی
بیللا تووی دل ئاسنی
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)
(١٧٤) وەرن گوه دەن غەما مرنێ
کەسێ توی ئەهلی ویجدانی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٧٥) ئەی حەبیبا ژ کەرەما سوبحانی
توی گولا هەیڤەمە ها نیسانی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
)١٧٦× گوهێ خو بدەن فتوحاتی
ژ دەستێ شێخی بەهدینی

(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چوار تەواو)
(١٧٧) حەقی نەزم و حەقی بەحس وحەقی تەفسیل و حەق زانی
نەزم نیرو نەمام گیرو هەتانیرو مەحەق ئانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧٨) ئەحمەدا بەس گونەها بکە تو زەعیف و لیەدەنی
دەفتەرا ڤان گونەها ڤێت تو بتەوبێ بڕەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٧٩) بناڤێ خالقێ ئەعزەم
من ئەڤ نەزما هەیا دانی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٨٠) ئەمانەن یا ڕەسولەللا ئەمانا
حەبیبەللا تو نورها جیسم و جانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨١) ئیلاهی شوکردارم یا ئیلاهی
تەچێ کە خلمەتا ڤێ پڕ گوناهی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٢) ئەزم نسحەتکەر وداتیم خرابم
بەلێ ئەز دێ بەیان کەم ڤێ ئیفادەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن) ×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٣) ل زاخو جارەکێ من دیت مەلایەک حافزێ عیلمی
چ عیلمێ لازمێ دینی خودێ بیلجوملە ئەو داوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨٤) گەلی عەبدوو موسلمانێن
ئەزەرکەن شەڕوو غەو غائێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(١٨٥) ئیلاهی من گونەهـ چونە نیسانێ
چەوا وەقتێ سوئالێ بدەم جەوابێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨٦) ئەی لاوی تو مەغروری ب ڤێ عومرو شەبابێ
هشیار ببەچاک گو بدە ئەسس و کیتابی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨٧) گوهی خوکا بدەن من ئەی جڤاتێ
ئەڤە یەک نسحەتە فایدێ هەماتێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(۱۸۸) موسلمانین ئەمان دینێ نەهێلین
گوهێ خو باش بدەن من ڤێ حەکاتێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۸۹) سەد هەوار ڕەببی لبەر عەرشێ عەزیم
دادو ئیمدادا منالبەر ڕەحمەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹۰) موسلمان کێم بکەن ڤێ فشتەفشتێ
خەباتێ بەس بکە وڤێک بێخە مشتێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۱۹۱) سەد هەزار جارا شوکر هەر بو خوداێ حیکمەتێ
نامرێ موتلەق ئەوەکا گوهـ بدەن ڤێ قیسەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹۲) یا ئیلاهی یا ئیلاهی
هەرتو ڕەبب و پادشاهی
(فاعلاتن فاعلاتن)×۲ (ڕەمەلی چواری تەواو)
(۱۹۳) معەللم هەمی گوهـ بدەن من برا
بچویکا ئەدەب کن بەتەربییەتێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۱۹٤) سەلام سەروەبن با تژێ مزگەتێ
ئەزوهوین بچین جەنئەتێ داوەتێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۱۹۵) حەمدو شوکرێ من دەوام هەر بو.. ڕەببێ عززەتێ
ئەز وەکی دی بێ وجودم ئەهلی لەعب و غەفلەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۱۹٦) ئەز دکەم حەمدا ئیلاهی
ئەو وەلی ڤێ قیسەمەتێ
(فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(۱۹۷) ئەی خوداێ کەرەمێ نینە مە عیلمی قەدەرێ
بۆ چ ئەم داینە بو فایدەکرن یان زەرەرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۱۹۸) ئەی یارو برا وەرن نڤێژێ
بانگێ خو مەدا ل سەر منارێ
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(۱۹۹) دلّ و ڕەئیا خو من دان ڕێبەرێ ڕێ

ئەگەر دێ من کوژی ئەز وێ لەسەر ڕێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٠) کوللی ساخەک دێ مریت و هیجرەتێ بەت مەقبەرێ
ڕێ خودێ هێ بۆ مەدانا کەس ژ ڕێ ناچیت دەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠١) ب تەوفیقا خودێ ل ڤێ حین و گاڤێ
مەدلبەر چاک بو خو ئەو یاڤیایی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٢) گوهێ خو بدەن ئەڤێ عەهدو وەفائێ
پەشیمان بو کەسێ وی گوه نەدا ئێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٣) مرنێ بو کەسێ نەدایە خۆشی
خوزیا کەسەکێ لهزرو تاڤێ
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەب مەقبووزی مەحزووف)
(٢٠٤) ئەی مەلاتی شرعەتێ هو حەققە باش
ئەی پەلاڤ خورێ تە دوژمن نیسک و ماش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٠٥) موخلیس لکورد ستانەدوڕ
نوورەک لدلدا موستەقیم
(مستفعلن مستفعلان)×٢(ڕەجەزی چواری موززال)
(٢٠٦) ئەزێ خوکرێە خەلکێ ڤێ زەمانێ
ژ وەعزێ من نزانن قەت چوتامێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٠٧) یارەب مە چو جە نین ژ قەهرا تەبچینێ
هەر چەندە نەباشین و کەتین عشق و ئەڤینێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠٨) ئەی کەسێ ملک و ژن و مال د دەست
تە ژ دنیانی وەکی دەستی ڤەڕەست
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٠٩) خودێ دنیا مەدابو ئیمتیحانێ
بو دینداری نەبو هێلان و مانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١٠) نەسیحەت بو خودێ من گۆت
خودانێ ڕەحم و ئیحسانی

(مفاعیلن مفاعیلن)×۲((هەزەجی چواری تەواو)
(۲۱۱) شێخی مەزهەر نەقشبەندە نەقشبەند
هەلکرن وی ل سەر تەریقێ دەست و زەند
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۲۱۲) ل ساخ دنیا ڕوهینە ژ بەر جەمالێ
ل مریا تازییە ئەم ناگهینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۱۳) هەوارە ئەی موسلمانێن
غەزەب حال بو مەفەر کانێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی چواری تەواو)
(۲۱٤) گوهێ خو بدەن من کەلامێ شرین
مە تەعنە هەرو لوی کەسێ سست دین
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(۲۱٥) موسلمانەتی و عیلم و عەقلێ بەری
ئەون حەق مەزانێن ژ پێغەمبەری
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۲۱٦) ئەحمەدێ ئەجلێ ئەمینێ ئەعلبەند
تولەئێ دەرگاهی شاهێ نەقشبەند
فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۲۱۷) ڕازیە خودان ب حیکمەتا تە
دائیم مە دڤێت نیعمەتا تە
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(۲۱۸) ب ناڤێ خودێ شولی تەمام بکەن
موسلمان ئەڤە خوتبە کە گوه بدەن
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۲۱۹) حەسەن حاجی دوخالد وان ژ کەڤنی
سەلام ئەسجن ل سەر بن شوبهی تەڤنی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۲۰) ئیلاهی مەزن مالیکو لمولکە حەق
ئەوی جەننەتا چێ کری هەشت تەبەق
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(۲۲۱) ئەمانەت ئەمانەت ل سەر موئمینی
دگەل ئەولیا کەس نەکەن دوژمنی
(فعولن فعولن فعولن فعل)×۲(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)

(٢٢٢) ب ناڤێ خودێ ئەووەلی من کەلام
بەیان کر بو وە مەجلسا خاس وعام
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٢٢٣) حەجی عەبدورەحمان مریدێ ئەول
سەلاما ل سەر تەدکەم باش ژ دل
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٤) حەجی هەم دو خالد ئو مەللا حوسەین
سەلام پڕ ل سەروان نەما ل سەرمەدەین
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٢٢٥) سەلامێت من ل سەر جوملە مریدا
شەڤ و ڕۆژو دەم و سەر سال وعیدا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٦) نەکەن خاڤی ل وێ شولا وەگرتی
لەعینی دل ژ وەسوٚت و بڕژتی
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٧) بە بیسمیللا من ئەووەل ئیبتیدایە
هەمی شولا سەبەب ئەللا خودایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٢٨) گەلی ئوممەتا بو خودێ تالیبە
نەسیحەت ل سەر مەهەما واجیبە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٢٩) چ عەردێ مەلالێ هەنە هەر نەنک
کودا ل دینی وەقەت نەمینن چوشک
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٠) بو ڤێ ئوممەتی شەئنەعا رو ویقار
ستارەو عەقل بن نەڕێ سارویار
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٢٣١) حەمداتە دکەم خودان شەڤ و ڕۆژ
ئەز عەبدوفەقیرم وو دڵ سوٚز
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٢٣٢) چیاوی ئەمر کر گوهێ خوبدەنێ
نەگوهدارێ ڕویسە ل بەر بارەنێ
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٣) یارەب خودانێ نەسرەتێ

فەتحێ بدە ڤێ نوێمەتێ
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی چواری تەواو)

باغێ کوردا
بەرگێ(٣)
چاپخانا خەبات،دهوک، ١٩٨٨
(٢٣٤) گوهێ خو بدەن من ئەی دوست وهەڤالا
شەڕەمە ل سەر خودان کەففی و عەگالا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٥) چی جهێ کو کورد لێ بن
ماستەکا ل نیڤاریا
(فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(٢٣٦) گەلی قەومی کوردی عەلیکە سسەلام
گوهێ خو بدەن من نهومن چ گوت
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٢٣٧) خوش میر نە ئەوبوو ساخ کوشتێ و مای
ئەو خوش مرۆڤە مریا بکەت ساخ
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٢٣٨) سەرێ کوردا چەماندی بوو بو شعرێ
ل بەر خەلکی بەلێ ئڤرو مەڕاکر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣٩) گەلی کوردا تەعن داخ و برینە
نەزەرکەن شاعرێ خو مەست و مەخموور
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٤٠) بیحەمدیللا مەخوش گوت ئەڤ کەلامە
ب حەمدا وی هەمی شول یا تەمامە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤١) بە کوردی بخوینە بە کوردی بنڤیس
ل مالا خو بەلکەی توژی ببی رەئیس
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٢٤٢) کەسێ هەر شول کرو کر سەعیی و تەفتیش
چو شک نینە کو بوو خوش میر نوهات پیش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٤٣) هەچی شەخسێ مەدیت ئەو بوو موەززەف

چو جارا دگەل فەقیرا ئەو نەبوون ڕەف
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٤٤) ئەی برا کوردێ تونابی حوکمەتەک
هندی بو غەیری تەمایە فورسەتەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲٤٥) سەد هزار حەمدو شکور گاڤ ودەمێ
ئەز دکەم بوتە خودانێ کەرەمێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۲٤٦) هەر حەمدو سەنا بوتەنە یارەبیی کەرەمدار
ئەللاکو تووی حەقق و تووی حاکمی ڕەحمان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۲٤۷) جهێ کوردا چیا نو دەشت هەمی خوش عەردو دڵ خازن
جنێن و ملک و کانینە ئەهالی لاوو توولازن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٤۸) عەجەب ئەڤ شیعرە پڕ مەعنا نو باشن
بەلێ چ بکەم کو بێ قەدرو بەلاشن
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٤۹) خوشەوەکی جەننەتێ
ئەڤ جهێ کوردایەتێ
(مستفعلن فاعلان)×۲(بەسیتی چواری موززال)
(۲٥۰) ئەی کوردو عەرەب مەداوە مزگێن
ڕابون ژ هەوە غەم و گری وشێن
(مفعول مفاعلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(۲٥۱) یارەب چ بێژین کوردین هەوارە
ڕابوو زفستان ئڤرو بەهارە
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×۲(ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(۲٥۲) کوردێن برادەر شول یا کرێتە
حوکمێ ل سەرمە شەرم و فهێتە
مستفعلاتن مستفعلاتن
(ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(۲٥۳) چ لوما من نەکەن ئەز سوت وحەلهام
موسلمانا نەمایە غیرەتا عام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۲٥٤) دوهی من دیت عەجیبەک شول برێڤە

مرۆڤەک کەر کوری هێژتا نەبێتڤە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۵۵) ئەز شاعری کوردانم
بێ پشتم و ڕێ زانم
(مفعول مفاعیلن)×۲ (هەزەجی چواری ئەخرەب)
(۲۵٦) ئینسانی بخو هزرو چو تەخمین نەکرین مال
وی دل بغەمە سنگێ تژی دەردو برینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۲۵۷) من دوهی زانی بتەمامی
بوونەناڤ خەرج و بدەم
(فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(۲۵۸) مە گوت کوردێ برا لاوێ سنێلو
ئەوی خانن و خاروشول ڤەهێلو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۵۹) ئەی گەلی کوردا بزانن
ڕابنە سەرخو بەسەخەو
(فاعلاتن فاعلاتن)×۲ (ڕەمەلی چواری تەواو)
(۲٦۰) بو خودێ ئەز مەدحەکارم هەر دەوام
ئەی خودانێ ژ کوللی عالەم مەستری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲٦۱) بو ئەللا هی بکەن مەدح و سەنائی
ل ئەزما من ئەوە هەر ئیبتیدائی
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٦۲) شەڤ و ڕۆژا دەم و گاڤا
شوکوردارم بو جەبباری
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی چواری تەواو)
(۲٦۳) مخابن بو جهێ کوردا
نەولێ بویە ئیڤاری
(مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی چواری تەواو)
(۲٦٤) بکەن حەمدا خودێ ڕەحمان وباری
چ بێژم شەربەتە خەلکی ڤەخواری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲٦۵) سەراسەر ئەڤ جهێ کوردا بەهەشتەو نینە بێختیری
چەعەردێ ڕۆژو شەڤ لێ بن ب سەد تشتا توێ تێری

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦٦) گریا مەتێت بو بابێ
مر ئەم کەتین عەزابێ
(مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی چواری ئەخرەب)
(٢٦٧) جهێ کوردا کەتە دەستێ بیانی
خوسارەتیا خوێتیکی قەت نەزانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٦٨) برس و رویساتی نەباشە
کا خودانێت غیرەتێ
(فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی چواری مەحزووف)
(٢٦٩) ئەز ژ حەق کوردا دزانم راستە وێ
بەلکە دوژمن وان نەئێخیتە گەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٧٠) ئەزم نسحەتکەرێ هەر جاروبارێ
بەلێ زێدە بو ئەهلێ عەقل و عارێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٧١) حەمدو مەدحە بۆ خودانێ عالەمێ
غەیری وی ئەز ئیعتیمادێ نادەمێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٧٢) دەست بخوٚچو پێ بخو چو زک پەقی
ما حەقەما مروە تە ئەو ئەحمەقی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٧٣) حەمدو مەدحە بو خودێ بن بێ حیساب
لائیقێ مەدحا ئەوە حەقق و سەواب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٧٤) ئەی گەلی ئەهلی عیراقێ بینە نێێک
مانەشەرم و عەیب حساوە... شەشێک (؟)
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٧٥) ئەزچووم وەتەنێ هندە حەتا حەشروقیامەت
وەی حەیفە نهو چەندە ل سەر من بو مەلامەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٧٦) گەلی دوستێن بزانن کیژ کەمە دڤێت
بەری خو بدەن لباسێ یا چ ژێ تێت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)

(٢٧٧) بارەکەللا فیلحەقیقە ڕۆژەکا دل سوژەعید
بۆ فەقیرو بێ مرادا یا بغو بارو توژە عید
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٧٨) حەمدو مەدحەبو خودێ هەردەم هزار
خالیقێ حەق بێ موعین ونیفتیقار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٢٧٩) حەدیقەک بو کوردا مەچاند داروبار
دناڤدا هەنە نەوعی فێقی هزار
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٢٨٠) گوه بدەن قەولێ مەگوتی
ئەی عزیزێت دل بژار
(فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی چواری مەقسوور)
(٢٨١) ئەی گەلی دوست و نیاسێن شاعیرێ کوردانم ئەز
دێ چ شیعرا تازە بێژم دڵ بقەهروو ژانم ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨٢) ملک و مال هەردویەکن کەفتینە دەست ئەهلێ شیقاق
تێ سەبەب ئەو بوو عەیاڵی د کر دگەل یەک دوتفاق
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨٣) کەرەمکارێ خودایێ لایەزالە
کو هەر ئەوبێ شریک و بێ هەڤالە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٨٤) ئاخ ژ عیشقێ مە دەوام ئا چ بکەم
ئەی هەرو قەول وکەلام ئا چ بکەم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٨٥) نیکاحە سوننەتا شەرعێ ڕەسوولێ سەییدێ عەدنان
لەوا بونەهلێ ئیمانا ب نیکاحێ کاملە ئیمان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٨٦) ئەزێ هاتیمە بالقوسێ ب سەردان
ئەزم شاعیر نهو لێ بویە میڤان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٨٧) ئەزێ چووم و مە سەد کوڤان هێلان
برین و کول برن دەرمان هێلان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٨٩) چوومە بامەڕنی دوهی ب خێرو خوشی بو سەرەدان

دەستێ شێخی مەتەواف کر هزرو تەخمین ڤە جەمان
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٩٠) گوھ بدەن قسسە خەفیفە
شۆلەکا تبعەت زەریفە
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی چواری تەواو)
(٢٩١) ئەچووم عیدا خوشا سالح ئەفەندی
کچا وی ژ وێڤەهات یا جان و نارین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٩٢) گازندە کرن خەجیج و فاطما
خالی کرنە کولوزو هەنبان
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٢٩٣) عیلمە حوکم عاروشیر
هەرچ کەسێ ئەو هەنە
(مفتعلن فاعلن)×٢ (بەسیتی چواری مەتوی)
(٢٩٤) چووم گەرێ سیترانە کا لێ
کەیف و خۆشی هندەبوو
(فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(٢٩٥) دیاری هات بو زەینولعابیدینی
ئەزم ئەحمەد کورێ سۆفی ئەمینی
((مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٩٦) وەرە پێش ڤێ غەزەلا تازە گەلەک
ئەی کەسێ توژ دل وچاڤ ڕوهن وزلی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٩٧) ئەزێ هاتیمە کاشێ هەربو دل خۆشی بێڤانی
بەلێ ژ هەمیا ئەزم میڤان لنک مەللا سلیمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩٨) ئەزێ هاتیمەنک سالح ئەفەندی
ئەوە فەخرا مەکوردا خوش محامی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٩٩) فەلەک هاتبوو ژ تلکێبێ
ژ بۆ حیلە ژ بۆ لێبێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٣٠٠) ل سەر خاترا عیمادوددینێ مائی
عەزیزێ شێخ محەممەد پارسانی

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰۱) مەولیدەک مەللا تەھاتێ
بو مەدانا بو بتەبائی
(فاعلاتن فاعلاتن)×۲(ڕەمەلی چواری تەواو)
(۳۰۲) بە بیسمیللا مەدەست هاڤێتە شولێ
بەتەوفیقا خودێ لڤێ وەقت و گاڤێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰۳) دلا رابە ژ خەوێ سوبح و سحارە
ژڤستان چوو بەرێ خۆ ب دێ بهارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰٤) تاڤێ ل مووسل دا دوهی
ڕەنگێت منەووەر هاتنێ
(مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی چواری تەواو)
(۳۰۵) دل کولا قەولێ مە گوهدا ئو هەمی کەیف خوش بوون
هەمی ئاوازن وباشن بو سەماو دیلانێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳۰٦) ئەزم ئەهلێ هەمی کەیف و تەماشا
گوهێ خو بدەن ئەڤێ قسسەو بەیانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰۷) چ بێژم مەدحە بو ڤێ رح شرینێ
ڕحانا لناڤ ڕەزو باغێ ئەڤینێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۰۸) ئەز دکەم حەمدا گەلەک بو قادری
هندی حەمدا جوملە مەخلووقا کری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۳۰۹) ارید طبع هذه الاشعار
والنشر للاکراد للتذکار
(مستفعلن مستفعلن مفعولن)×۲(ڕەجەزی شەشی مەقتووع)
(۳۱۰) نەڤ کەڤنە دنیایێ بەقا
نێکی دەوام ژین لێ نەما
(مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی چواری تەواو)
(۳۱۱) ئەی فەهیما سەبیدا من دل کولێ پڕ خوونی هات
رابە بو وەسل و خیتابێ عاشقێ مەجنوونی هات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٣١٢) سەد سەلام ل سەر تە برا مەلاحوسەین
قەلەمێ فکری وەهاکریە حەکات
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٣١٣) ئەمری حەققێ سەییدێ من هاتە سەر عەبدێ زەلیل
ئەو کوڕێ وی بو دلی من دای و کر سەبرو دەلیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١٤) حەمدو وسەنا بێ حەددو عەد
پڕ ئاسمان ویەحرو بەڕ
(مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی چواری تەواو)
(٣١٥) سەییدی دامن خەلاتەک داغەنی بم ئەز فەقیر
مننەتاوی ل سەر سەرێ من عەبدی خوێنیا ڤەبیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١٦) شێخی من شێخ پارسابوو
کامیل و ئەهلی خودابوو
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(رەمەلی چواری تەواو)
(٣١٧) دەنگ بلا من هاتە گوهـ
گوتەمە میڤانم ئەز
(فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی چواری مەحزووف)
(٣١٨) حەمدە هەر بۆمالیکو لمولکی عەزیم و زولجەلال
خالیق و واجب وجوودە بێ هەڤال و بێ میسال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣١٩) حەمد بۆ ڕەببێ کەریمێ لەم یەزەل
شول هەمی تەقدیرکرن ڕۆژا ئەزەل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٢٠) سەدجار شوکر ئەللا چ کر
بەرخێ مەبر شەڤ هات و مر
(مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی چواری تەواو)
(٣٢١) مەهات مەسلا زڤستانێ
غەماد دلدا هەلاڤێتێ
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٢٢) ئاگری بەردایە من مرنا کوسری
ڕابوو چو عەرشێ مەزن پیێت و گوڕی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٢٣) حەمدو مەدحە شوکر و نیعمەت لائیقێ ڕەببی موبین

بوچی شولا وی بحیکمەت حەس کری ئەم حازرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٢٤) زەمان دائیم خودان فیتەو فەسادە
بدەستێ کەس زیمامێ خو نەدادە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٢٥) ئەحمەدێ بێ عەیش و حالە
بێ کورو ئەملاک و مالە
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(٣٢٦) ئەی فەلەک سەد ئاه ژ بەرتە وەک تەزالم ماهەنە
بێ وەفا، و عەهدێن ئەڤ گەرهان و دەورو چەرخەنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢٧) بەهائوددین ژ خاس و ئەولیا بوو
وەفات کرچوو ژڤێ دنیائی ڕابوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٢٨) اصابتنی هموم فی غموم
حەتا بوون بێ فەسالی و بێ حیسابی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٢٩) من ژ مەجبووریێ تە زەوج یا کری
عالەما لمن تەنگە خاتوونامری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەل شەشی مەحزووف)
(٣٣٠) شێخ بەهائوددین چرائێ ئوممەتێ
کر وەفات وئەم کەتینە زولمەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٣١) سەد هزار جارا شوکر هەر بو خودائێ حیکمەتێ
ئامرێ موتلەق ئەوەکا گوه بدەن ڤێ قسسەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣٢) حەمدێ لائیق شوکرێ فائیق بو خودائێ ڕەحمەتێ
خالیقێ ڤێ عالەمێ هەم یێ بدەستێ قودرەتێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٣٣) د کەم حەمدا ئیلاهێ حەق
بە ئیخلاس و وب ئیقانێ
(مفاعیل مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٣٤) عەرزو حالا خوژ بوکێن بخوینم
پشتی وێ سەییدی هارودینم

(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(رەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(۳۳٥) هەر حەمدو شوکر بو واحدی حەق
ئەو خالیقی بێ زەوال و موتلەق
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)

باغێ کوردا
بەرگی (٤)
چاپخانا خەبات دهوک ۱۹۹۸
(۳۳٦) م گوتێ دلبەرێ ڕابە شەماڵدانا دوسەد تاخا
بچینە خەلوەتێ ڕونێن تووی سەبرێ دلێ ساخا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۳۷) ئاخ ژ جەورا فەلەکاهندە گەلاج
عیللەتەک من هەیە بێ ڕێک وعیلاج
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(۳۳۸) ئاخ وفیغان ئەڤرۆکە نە
عومرێ مەبووری ب تەشقەلا
(مستفعلن مستفعلن)×۲(ڕەجەزی چواری تەواو)
(۳۳۹) عشقێ ل مەکر غەدرو کەتێن دەردو بەلائێ
چەندی کو بکەم هزرو دوعا مەدح وسەنائێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٣٤٠) ئاخ وسەد ئاخ بو غەریبا ئەی شرینا ل بەر دلا
ئەز بو حالێ خو چ بێژم ڤان غەم و ڤەهرو وکولا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤١) هەوارو وسەد مەدەد ئەی دلبەرا ئەسما
چو کەس نابن بڤان ئەشکال و ڕەسما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤٢) دلبەرامن بغەزەب دل گفشی
ئاڤرۆ دان و مەلەش پێ هەرشی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٤٣) ئەو دەما دل کەتییە بەندو ئەڤینا یارێ
هنگی سررا مە بەیان بو ژ تەرەفێ عەسمانا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٤٤) شەڤ و ڕۆژا مەنالێن تێن ل ناڤ بیستان و سەرناڤا
ئەمن یارن ئەمن دوستێ نەکەس بویکە نە ئەز زاڤا

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٤٥) گەهورا جان تولەزێ بەس بکە نەڤ قەومە تەکوشت
مەهەمارح ژ لەشی دەرکەت و قووەت ل مەرشت
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور)
(۳٤٦) شەڤ و رۆژ ئەز دنالم سوبح و ئیڤار
لەوامن جەرگ و دل سوتن بریندار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳٤٧) ئەز بعشقا لێڤ زراڤێ
سورگولا باغێ خوناڤێ
(فاعلاتن فاعلاتن)×۲(رەمەلی چواری تەواو)
(۳٤٨) ئەی حەبیبا جان و نازک کەهنیا بێ قرش و تۆز
ڤێت بزانی بو تەباشم هەر ژڤێ دینامە ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳٤٩) ژ بەر وێ نازکێ حەلهام شەڤ و رۆژ
کو عشقا وی ب دلێ من ڤە ببوو نو ژ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۳٥٠) دلبەرا من ئەز غولام و کوولەنێ بە ژنا زراڤ
سور گولا من سونبولا من رەش رحانا تا بەلاڤ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۳٥١) ئەی گەلی یار وبرا گوە بدەنێ
من خیالەک نهو هاتە ژ بەتەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۳٥٢) کەسێ ل عشقێ نەکر تەدبیرو چارەک
ل پشتا عاشقی دانا یە بارەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳٥۳) مەقسەدمە ژێ ئیقبالە
نەڤ شیعرە چ خوش فالە
(مفعول مفاعیلن)×۲(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(۳٥٤) ئەی حەبیبا نازک و شۆخ و شەپال
زین و بەلقیس و پەری نابن میسال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(۳٥٥) وەرە ئەی حەبیبا مە دڤێی من تو ژ دل (؟)
بازنا بەس ڤە هەڤینە نازکێ زەندوە تل
(فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)

(٣٥٦) ئەز نەساخم دلبەرێ دەرمان چییە
گوت جەمایا پرس و پسیارا نەزم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٣٥٧) بە بەحشت و دەرەجا حووری سیفاتێ نادەم
سوحبەتا هەر دەمەکی بسەوم و سەلاتێ نادەم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٥٨) یارەبێ تووی رەحیم و رەحمان
شەننێ تە تنێ یە دان و ئیحسان
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٣٥٩) مرادا من گەلەک یا کویرو دویرە
بەیان کەم شەرمە نوعەیبەو قویسیرە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٠) دوهی ئەز چووم بگوندیڤە
قەلەم من گرت و تەحریرە
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٦١) یار مەدیت کەنی ل مال
هات ئەجەل من ئەڤ شەڤە
(مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی چواری مەتووی مەخبوون)
(٣٦٢) ئەز هەرۆ تیم کوشتنێ خەلکێ مرن هەر جارەکە
غەم ل سەر جەرگێ بریندار هەردەمێ من بارەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦٣) یارێ ب شیروتیرا
ئەڤرۆ دگەل مە جەنگە
(مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی چواری ئەخرەب)
(٣٦٤) هلو گەهوەر لیباسێ خو دبەرکە
بجاڤێ رەش بەلەک تو ل من نەزەرکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٥) نەزەر کر دلبەرا خوینێ زەرەرمە
ل دنیائێ نەهێلە پڕ کەسەر مە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٦) عەزیزا من دەلالا من فەهیمە
تو وی قوتێ دلێ من گوشت و قیمە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٧) مەگۆتە دلبەرا نازک ئیرادە

ئەڤە من دانەتەنێ ئەڤ ئیفادە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٨) گەلی دوستێن مە دلبەر هەر بخویە
خزینا من نزانن دەرڤە بو یە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦٩) دلبەرەکا دل مکوم
ئیرو ژ دل من هەیە
(مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی چواری مەتوی)
(٣٧٠) حەمدو مەدحەبو خودێ نە هەر خودان تەقدیرە ئەو
چی ئیرادا وی کری بێ مانیع و تەنخیرە ئەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧١) یارەک من هەبوو دلبەرەکا شکل پەری بوو
حووری سیفەت و رەنگ نە ل سەر شکلێ پەری بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧٢) ئەز شەڤ و رۆژ هەر دنالم دلبەرێ ناگەه نەبوو
عاشقێ بێ مال و حالم یا مەدیتی بەرزە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧٣) دوهێ سپێدێ ل سەربانی
مەدیت جانەک ژ خەورابوو
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٧٤) چ عەردێ نازکا من لێ نهشتی
بو وی عەردێ ئەزێ سوت و برشتی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧٥) دوهی نورهەک مەدیت فەجرو سحارێ
مەزانی دلبەری یا ئاشکەرابێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧٦) خودان هەر تومووعێن و موستەفادی
تو حاسیل کە مرادا من تو هادی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧٧) تە ئەزکوشتم بڤێ شکل و لیباسی
مخابن ئەم کەتینە ڤێ کراسی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧٨) دوهی دلبەر مەدیت لبان حەوالێ
نەبوون حووری ب وێ کەیس و فەسالێ

(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧٩) هلو ئەحمە: خو هوشیێ رکە
مخابن سستی یو خاڤێ
(مفاعيلن مفاعيلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٣٨٠) ژ مال ئەز دەرکەتم بانێ سلالی
بو دیتنا بەژنەکا شوخ و شەپالی
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨١) دلبەرمە دوهی سپێدێ
دیت هاتە دەرێ خانی
(مفعول مفاعيلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٣٨٢) ئاخ ژ بەر ڤێ دلبەرێ دلبەر ژ ڕەنگێ ئاسنی
وێ بداسکا ئەفرەتێ جەرگێ مەگرت و هنجنی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨٣) دوهی دلبەر مەدیت چوو ناڤ ئەقاری
لەبەر قوودێکی دا بکەت کاروباری
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨٤) ئەی ڕووح وحەیاتا من عەجەب چەندە شرینی
دەورا فەلەکێ هندی هەبت هەرتو ببینی
(مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٨٥) ئەی جان و شیرینا من
کاساخ کە دلێ تاوی
(مفعول مفاعيلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٣٨٦) ئەی دلبەرا حوورەو پەری ئەز بولبولم سۆر گول تووی
سورەت ژمسک و عەنبەری بەدرا شەفەق کامیل تووی
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٣٨٧) ئەی ئامینا من ئەز ئیرو ئەمینم
موحیببێ بەژن و بالا تەی شرینم
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٨٨) نازکا سیما شەفەق ئەی شکلێ هەیڤا مەغریبێ
یا شەڤا چاردێ هەلاتی چوویە برجا عەقرەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨٩) ئەز نزانم بو جەمالا تە چ بێژم دلبەرێ
سورگولا وەختێ سەحەر حینا ژ قەسرێ تێی دەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٣٩٠) ئەی حووروپەری خال ونیشان نەقشێ بهارێ
گەردەن تە شەمال و عەنەرە شێرێ ویقارێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوف مەحزووف)
(٣٩١) گەلی دوست و نیاسێت ڤی زەمانی
بو شولا خێر بکەن سەعیێ و بزاڤێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩٢) عەزیزێ دلبەرێ جانێ ئەنێ تەشبیهێ قودیکێ
شەرابا قەلب و مێلاکا شرینێ نازکێ بویکێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩٣) وەکی ئەز چوومە سەربانێ حەوالێ
مەدیت ئەو نازکا مەحبووبەیا لێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩٤) چ بێژم بوتە ئەی جانێ دەلالێ
تو ئیقبالا منی هەریا دوعالێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٩٥) کەیف و و سروورا من دەوام
بوو وەسلەتا سەیید فەهێ
(مستفعلن مستفعلن)×٢(رەجەزی چواری تەواو)
(٣٩٦) شەڤەکێ چوومە حزوورا سەنەمێ تەجریبەکێ
کاچەوا رەحم و مرووەت هەنە وێ چاڤ بەلەکێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٣٩٧) ژنکەک مە دڤێت بچوک و جان بت
یا بێ عەقل و و نەرم خودان بت
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٣٩٨) کچکەک مە دڤێت نەیا دزووحیز
چاڤێ مە ل سەر بیت قەلاویز
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٣٩٩) من دڤێتن ژنەکا تازە نوباش
یاخودان حوسن وجەمال بیت وبەلاش
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٠٠) چەلکیا پیروز بێ هەردەم ل وان ناموس وناڤ
خوش مرۆڤێ بەژن و بالا نێرگز ویستی زراڤ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠١) مە پێلاڤ و شەل و چاکێت وەدەرسوک

هەمی نوو بوون و بوومە ڤ لاوەکێ کوک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٠٢) طفت شرقا ثم غربا بل جنوبا والشمال
ئەز بخول ژنکا د گەڕهام دا ل مە هەل بت یەک شەمال
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠٣) یارەب تو دزانی بی ژنین ئەم
رووسارو غەریب و دل کونین ئەم
مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٤٠٤) ماه و سالا ئەز دنالم
عاشقێ بێ مال وحالم
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(٤٠٥) منی نیەت کر سەفەر کەم بچمە ڕێکان
خودێ بەلکی بدەت من ژنکەکا جان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٠٦) گوهێ خو بدەن چ گوت من ڤی دلێ کول
کو گوهدانا مەلا هەریا مەلیحە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٠٧) گەلی دوستێن چییە حالی مە ژن نە
چەوا قازان کەلی ئاگر لێ نە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٠٨) کاهلو بو مەژنەک جان بینە
ماکەسێ ژ هەوە دەلالەک نینە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠٩) ما کەسێ ژهنگە خدامەک نینە
دابدن من کو وەرە پێ ڕوینە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤١٠) من دڤێتن سور گولەک سولینەکا بای لێ نەدای
من دڤێتن مەشکەکا ماستی کەسێ هێشتانەکای
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤١١) کچکەک مە دڤێت ژ ن و گەهشتی
یاژ دێم و ڕویا خوناڤ نەڕژتی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٤١٢) دڤێتن من ژنەک باش وعیمادی
فمسعود لنا الساعی و هادی

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١٣) ژنکەک مە دڤێت خودێ ژ وەرازی
هاتن مەهەوار ناه و گازی
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٤١٤) هاتە مەدرەسا دوهی پیر کەهرەبا
شەوقی داشەرق و شیمال و مەغرەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤١٥) ئەووەلی حەمدا خودێ بێژن گەلەک
پاشی وی حەمدێ سوارێ نەهـ فەلەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤١٦) ....
دائیما قەدرێ بلندە بیلیەقین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤١٧) ئەفسامە شەنبووزەو فەحل
دار فێقیبا ترش وتەحل
(مستفعلن مستفعلن)×۲(رەجەزی چواری تەواو)
(٤١٨) هەرێ سەد عونفەرییا ئەحمەد ئاغا
تەئینا بو مەبەر چاڤەک بو چاڤا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤١٩) بڤێ فکرێ مە دل بەردا ژمالێ
رِحا شیرین بەرێ خودا زەوالێ
(مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٢٠) یاخودان شولا تەیە دان و برن
بو زەعیمی ئەو بەلا هاتی کرن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٢١) شێخ تەها غەوسێ زەمانێ ئاخری بوو کر وەفات
شبهی رۆژێ چوو غرووبێ تاری بون هەرشەش جیهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢٢) ئەز بلەز هاتم سەمائێ
خو ڤەدەن هشیار و مەست
(فاعلاتن فاعلان)×۲(رەمەلی چواری مەقسوور)
(٤٢٣) ب مەدحێ خالقێ حەق شوکردارم
دگەل ئینسانی خائن ئەز نەیارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٤٢٤) ج شعرەک تازە ئیرو ئەحمەدی گوت
دلێ دوستا هەما حەلها نوبێ سوت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٢٥) سەد سەلام ل تەبرا مەللە حوستێن
قەلەمێ فکرێ وەسا کریە حەکات
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٤٢٦) بکەن مەدحێ خودێ دائیم ئەوا سولتان و ڕەببیمە
ژوی بترسن شەڤ و ڕۆژا مرن تەحلە گەلەک دژوار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٤٢٧) ئەلحەمدو لیللا دائیم هەروهەر
حەمدا خودێیا یاواجیب و فەڕ
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٤٢٨) ئیقبال مە وەکی بهێت ژ ئەفراز
جانەک مە دقێت دەلال و دل خاز
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٤٢٩) مەدیوان ئڤیسی ب شەوق و و هەوەس
یەقین کە ژ وەک من ئەدوستێ چو کەس
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٤٣٠) ئاه و حەسرەت بو ئەڤێ قەلبێ بریندارو مەلویل
دەرهەمی عومری خودان ئالام و ئێشم بێ عەدیل
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣١) حەمدو مەدحە بوتەبن هەر یا ئیلاه
غەیری تەنیێ چو میرو پادشاه
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤٣٢) ئافەرین بوهاجی بەیرا فێهرستێت دنیا ئودین
خوش عەشیرەت ل ناڤ مەکوردا خوش زەلام و ڕووشرین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣٣) من بە کوردی خوشە کوردو خوش دلم
جەهوەرێ واز ئەز ئەبێ ژێ غافلم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٣٤) ئەی موخلیسا ئەحمەد ئەمین
ڕویسی تەکریە هارودین
(مستفعلن مستفعلان)×٢(ڕەجەزی چواری موززال)
(٤٣٥) هویا جەوابا شێخ غیاث

دائیم دبێژم الغیاث
(مستفعلن مستفعلان)×٢ (ڕەجەزی چواری موزژال)
(٤٣٦) هەرو بکەن عونفەری بو حاجی سەلمان
فتارامە هەرڕۆ ڕاحەت نەوی ددان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٣٧) لناڤ کوردا تنێ هەرمن گەلەک تازە شیعرگوتن
ل مەیدانێ من نەزمان و قەلەم هەسپن لغاڤ کۆتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٣٨) ئەی گەلی یارو برا من بکڕن
نەفرۆشن کوهەمی کەس نەدوڕن
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٣٩) نزارە ئەو نزارێ هەر گەش و وشین
بو نەفعێ عالەمێ عاقارو هاڤین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٤٠) ئەمی دهاتینە عیدا زاتی شاهین
کو عیدخوش سوننەتە هەم سوونئەتا دین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٤١) خودێ لەیلێ عەفووکەت ئەو سەبوورە
چو حیلا لێ نەکەت شەیتانێ کو ورە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٢) چ خوش حوکمێ دروست و ئاشکرایە
هەمی کورد و عەرەب شولامە ئێکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٣) شێخ بەهانەددین چ زاتەک بێ شکە
ڕەنگ سوورەت سور گولاگەش نازکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٤٤) بکەن حەمدا خودێ وی خالقێ حەق
ئەمەل مە ژوی بخو حوسنولخیتابە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٥) هەبوو من حووریەک سەیید فەهیمە
تودابێژی کو ئەو دوڕا یەتیمە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٦) بەوەعدا خالیقێ ئەکبەر
مەتەسدیق و ئیمانە هەر

(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٤٤٧) چ مەدحێ هەی بو ڕەبوولعالەمینە
دەوام عالەم هەمی موحتاجی وینە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٨) من گۆت دوستێ منێ خاس موستەفایە
حەتا مرنێ خودان عەهدوو وەفایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤٩) سەییدێ سدیق گولا باغێ مەیە
حەژ فیراقا وی ڕیبا لێ بەرزەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٥٠) مفتیێ نامیدیێ خوش مفتییە
کەس نزانیتن تەمام کا ئەو چییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٥١) شەیخی یی مەسعوود سوعادەت ما تێ ئۆرۆ هەبوو
خەلک و ئینسانێ زەمانێ عەقل و سەودا بەرزە بوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥٢) ئەی جەماعەت گوە بدەن من ئۆرو کەیا هەلکەتی
پێکڤە باوەرکەن کەلامێ ڤێ جەواهر نسحەتی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥٣) جەلالەددین عەزیزێ ئەهلێ وەقتی ئەجلێ شێخ نووری
تو مومتازی ژ ئەمسالا ل دیوانا لسەرێ ژورێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥٤) من کولاڤێ خو بڕەنگی تاهیری
داکو دوڕانک کەت ڕەخ و دەخ باش دوری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٥٥) ئەز غولامێ هیممەتا شێخ ئەحمەدی
سەییدێ نوورا نیبە ڕووحا دلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٥٦) تو بناڤێ شەرەفێ شێخ بەهائەددینی
تویی عەورێ کەرەمێ فەزل وهونەر بەخشینی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٥٧) محەممەد شاهین وسوفی محامی
تو مەشهودی خودان و یجدان و فامی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٤٥٨) گەلی قەومێ ل باکورمان خودان بیرو کەرەم هوینێ
نەتیجێ نافی گوندێ وە کەرەمکاری یو ئیتعامی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥٩) ئەچوومە نک وەکیلێ قایەقامێ
مەگۆتێ نێ تو وینێ پڕ عەقل وفامی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦٠) لەسەر ئەهلێ عیراقێ مە ئهو مزگینە ئیعلانی
هەمی فەخرێ بکەن ئیرو بنەسبا فەیسەلی سانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦١) ل زاخۆ جارەکێ من دیت مەلایەک حافظێ عیلمی
چەعیلمێ لازمێ دینی خودێ بیلجوملە ئەوداوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦٢) مە تەفتیش کر دڤێ وەقت وزەمانی
بەهانوددینە قوتبێ نەخشە بەندی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦٣) دکەم حەمدو شوکر مەدح و سەنائێ
بو ڕەببێ خو بڤێ دان و عەتائێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦٤) مە پرسارکر مونەییەد کا جەواب دا گوت چو بێروتیێ
مەگوتی لازمە بێتڤە بو کەوخارنا دەمێ سوتیێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٦٥) چوومە مالا فەق حەجی بوو سوحبەتا یەک مەسئەلێ
مالەکا بووشا عەیالی شیف دنیڤا مەنجەلێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦٦) بو نێتشا مە تو دەرمان و عیلاجی
مەتاعێ بقیمەت و خاس و بڕەواجی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦٧) مەرحەبا بو تەعەزیزێ جانێ
ئەی کولیلکا توگەشی بیارانێ
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٦٨) مەگوتە موستەفای میرێ کتانێ
تو خوش میری کەسەک دی وەک تەکانێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦٩) غەزەلەک تازەمە گوت وەک گولەکا نیسانێ

وەی حەرام ئیرو کەسەک وەک مەلکوردستانێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۱۲ ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٧٠) بەحەمدا خودێ من بەیان کر کەلام
کودا گووتنا من بەلاڤ بت تەمام
(فعولن فعولن فعولن فعول)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٤٧١) ئەڤە شێخێ مەیە ئەڤ شێخ مەسعوود
ئەوی دا من دینارەک شینی پشت کوود
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٧٢) من ئەووەل ب حەمدا خودێ زولجەلال
بەیان کر ل سەر حازرا عەرزو حال
(فعولن فعول فعولن فعول)×۲ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٤٧٣) بەحەمدا خالیقێ حەق مەدحەکارم
دگەل نەفسا خویا پیس دەعوەدارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٧٤) یارەب مەلیکی بکەی موزەففەر
دوژمن چ هەبن رەزیل و بێ سەر
(مفعول مفاعلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٤٧٥) گوهـ دەن ئەڤێ قەولی فەسیح
قسسەک دروستە باش و خوەش
(مستفعلن مستفعلن)×۲ (ڕەجەزی چواری تەواو)
(٤٧٦) ئەو وەلی ئەز مەدحەکارم بو خودێ
مەجلیسا حازر گوهێ خو چاک بدێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٧٧) ئەی زەعیمێ بێ تڤێژی بێ وەرا
وەک تەبێ عەقلەک نەرابوو سەد عەجەب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٧٨) چەند مەلا هەمیا ڤیان ڕوتبەو مەعاش
لەوحەدیس وشەرح و تەفسیر دانەپاش
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤٧٩) کەسێ ژ دین و عەقیدێ بو ستالین
ئەوی عەقلە ئەوی عارە ئەناموس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨٠) شڤێ دی چومە ئەک مفتی ئەفەندی
بو خێرو موحبەتێ پاشیڤ ئەدامن

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨١) شیوعی مەزهەبەک من دیت دوهی و پیر
مەگوت ئەللاهی لازم ئەم بناسین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨٢) یاگدی بابێ تەکەر ئیعلان درین
ئەی کورێ ئیبلیسێ مەلعوونێ لەعین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤٨٣) مەلا وەک دیت مەگوت ڕەش ئەسمەری تو
ئەزم ئسحەت کەرو ساحیب قەری تو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨٤) مەر حەبا دگەل تە عەبدوللا ئەفەندی
تو ئەی مەردی ئەئێ حاسیل مرادی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٨٥) ئەی برا گوه خو بدەنە بەیتا ز ەکی
وی غەلیزی و بێ تەمیزی و کووپەکی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٨٦) حاجێی من ئەز غولام بو چی نهو توژمن سلی
توژ مەناترسی برا ئەز زڕڕە مەلائێ گولی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨٧) یا عەلی وەی وەی عەلی هەی هەی عەلی
ئەی موعەللیم ماتو دێ هوبی وەلی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٨٦) دێ وەرن خو نەکوژن ئەڕژ کوڕێ شا کەرەمی
بۆ موعەللیم بۆ بچویکا نوکرین پێکڤە هەمی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٨٩) هەوارە سەد هەوارەو سەد هەوارە
کەسێ ئاگەه ئەما ژ قێڕی و هەوارا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩٠) مەرحەبا سەد مەرحەبا بو تەهەڕو مەللا تەها
قەولی مەبعەقلی بزانە گوه بدێ ب هەردوو گوها
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩١) دێ بخو حەققی تەیە سەیرا نیا
بو دلێ خو بچییە ناڤ ئامێدییا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

(٤٩٢) شاعیرا هیممەت بلندە
عالەمێ ویجدان هندە
(فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی چواری تەواو)
(٤٩٣) چومە موسل نوددان من چێ کرن
من نەتەخمین کر ژمن دور کەت مرن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٩٤) شێخ سەعید ئاخ و هەوار شێخێ عەلی
وەل مال کەیفە شەڤێ ب ڕوژ ل گەلی
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٩٥) ئەڤ نعیما هندە تەل من شێن کری
وەقتە کورکێ خو تەهارو دین کری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٤٩٦) وەرە قەیسی وەرە قەیسی
کولیلکا بشکڤ وتەیسی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٤٩٧) خوزیک وسەد خوزیکا سفرە ئا پڕ زادو شەعبانی
مروڤ هەر شەڤ ل سەر حازربا مەغرەب بمیهڤانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٩٨) ئەمێت هاتینە عیدا نوورەدینی
نەبێژی بوچی دینی ناشرینی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٩٩) توێ شەرمە ژ بوعەهدو وەفائێ
تو جارەک من ڤەخونی نان و چائێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠٠) گوهێ خویدەن ئەڤێ قسسێ هەمی دوڕن کەتین ناڤێ
وەسا دل سوژە ئەڤ بەحسە وەکی باروت و تیژاڤێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٠١) برا خالید ئەڤە هندەک پەنیرە
تو بفرۆشەو حەقێ وی ڕێکەڤێرە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠٢) ئەڤێ لدەڤ من مەیازانی سەعیدە
ئەوی دوستینییامە لنک بەعیدە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

باغێ کوردا
بەرگی (٥)
دهۆک، چاپخانا خەبات، ١٩٩٨

(٥٠٣) دوهی سپێدێ وەکی مە دڤی قوزی نا
ئەوێ کچکێ گەلەک کەیفا خو ئینا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ ٠هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٠٤) من نڤیسی کاغەزەک باش و کرێت
بۆ فرێ کر شو ب مەنا کەت من نەڤێت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٠٥) کچکەک مە دڤێت یا ب سەرومچ
خوشکوک و بچووک و زیرەک وکچ
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٥٠٦) ژنکەک مە دڤێت یا کەزی شۆڕ
هندی بقوتم نەکەت چ پۆڕ پۆڕ
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٥٠٧) ژنکەک مە دڤێت سیفەت کچا میر
لێ ئەخت هەنە مەسەد دەنانیر
(مفعول مفاعلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور)
(٥٠٨) من ژنەک لازمەیا تازە نوجان
کو هەرڕو بو مەبییت مەجلیس و خان
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٥٠٩) من دل بو پچ پچ میلاکە قچ قچ
من مەقسەدن کچ کچ خوش مەکارە
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢ (ڕەجەزی چواری مورەففەل)
(٥١٠) هندی مکارە ئەو هەر ل کارە
ئەی سست وخارە هەر شبهی پارە
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢ (رەجەزی چواری مورەففەل)
(٥١١) مە گۆت کچکەکا قوز گەڕوو مەنگەنە
تو دەرێ خو بێخە ئەڤێ پێڤەنە
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٥١٢) من کچەک جان دیت مەزانی موشرکە
ئەز قوزێ وێ چەند بگێم یا بێ شکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

(٥١٣) سوختەک مە هەبوو وەکی جەمابوو
کیرێ مە رەق و هەرێ ل هەوا بوو
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٥١٤) دوهن سپێدێ مە ئەڤ سوختاتەگابوو
ئەوی گوت من چ گانەک خوشەبا بوو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١٥) کچان گوتە منێ یارێ منی تو
دقێت هەر شەڤ دوجارا دمن بنی تو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١٦) ئەحمەدم ئەز شاعیرێ وەبێ ژنم هرچێ چیای
ژنکەکێ بو من عەمەل کەن یا کەسێ هێشتا نەگای
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥١٧) گوهـ بدەن قسسا مەلویل شولەکا قەویا رەزیل
یا بە تالەو بێ دەلیل یاخودا تەعن و ستری
(فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن)×٢(مەدیدی هەشتی تەواو)
(٥١٨) من هەرو کچکا هەگا بێ عاجزی
ئەو نڤست وکیر مەدانا سەر قوزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥١٩) ئەز وەکی کیرێ خو رەق کەم
ئو بحەشینم وی قوزی
(فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی چواری مەحزووف)
(٥٢٠) مە گوتە سوختەکا خو بهانی مانی
تە بوچی گوتە من ما تودمە نانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢١) سوختەک تە هەبوو مە دیت عەیانی
سل بو تو هەرو دقوزێ مەنانی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٥٢٢) مە گوت سوختەکا خو تویارا منی
تەهیژتا د گوت لازمە دمن بنی
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٥٢٣) سوختەک مە هەیە جەما قوزێ لێ
تەشبیهی قوزێ مهێ و و چێلێ
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٥٢٤) دنیا ئەڤە بومن بخوچو ژێ نەگرێ دا

قەبرێ مە ئەڤە کەفتیە پێش چاڤ درێ دا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢٥) دوەڤتێ ڤێ ئەڤیسینێ زکێ من بێ فەسال ئیشا
ژ بەر دەورێ ڕەحەت بینێ مە پیس خەتت وئەزم کێشا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٢٦) عومری من بوری ب قەهر وو لەقلەقا
کەفتمە بەحرا غەما شبهی بەقا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٢٧) ئاخ بو کچا ئاخ بو کچا
ئەی دوست و یار شێخ ومەلا
(مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٥٢٨) ئەزی هاتیمە نک نووری سەفاری
مە سوندەک یا ب سەرێ ئەو دیشکی خواری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٢٩) دل ب دەستێ دلبەرا من هاتە دەر
ڕح ب زەریا خەنجەرا من هاتەدەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٣٠) ئافەرین شاعیری ماهر توکولیلکا مەهەما
ئەم چ بێژین تەنهایەت کەسەکێ ڕەحم نەما
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٣١) ئەڤە شعرەکا خوشەیا دل ڤەکەر
شەرابەک شرینتر ژ شیرو شەکەر
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٥٣٢) من گەلەک کەیف کرو شەوق و هەوەس هاژوتن
ئەز عاقیبەتێ چووم و ئەحاسیل بو مرادەک
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٣٣) وەکی عەبدا ئەما مروەت
خو دێ بەسسە کەریم و و حەق
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری تەواو)
(٥٣٤) شڤێدی هەرمنی خاری کوتاکەک
ئەمن حالە و ئەمن مالەو ئەملکەک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣٥) ئەی شاعری عیمادی
خوزیامە ئو ڕۆژادی

(مفعول مفاعيلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٥٣٦) مخابن ئەڤرو..ئەحمەد
ئەوە شاعر ئو خەلکی بەر لە خۆیە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣٧) بو ئەهلێ مەکتەبا ل گوندێ مە بێدوھ
مەچێ کر شیعرەکا تازە قەوی جھ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣٨)سوئالا من دگەل نەوعێ فەلانە
چ دینەوان بخو گرتی ب ترانە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٣٩) من گۆتە کوردا مەرگێ وەسێ جار
ئەز شاعرێ وەکێ ئیختیارە
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×٢(رەجەزی چواری مورەففەل)
(٥٤٠) مەلا لازم هەبن فەقرو قەناعەت
نە حال و مال و مولک و تەخت و زینەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٤١) وەی حەیفە بو ڤێ دینێ
یا چەندی مشەووەش بوو
(مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٥٤٢) اعلموا یا اخوتی واعلم اخی
ئەی برائێ باش و خوش مێرو سەخی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٤٣) ئەز دوجارا هاتی پشتا ڤی دەرێ
دەر هەوەل من گرت و ئەزماەل دەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٤٤) یا ئیلاهی یا ئیلاهی هەر تو رەبب وغافری
هەر تو شاهد بی مەتەو بەژ هەر چ شولا من کری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤٥) شێخ محەممەد ئەی خودانێ ڤێ قوبێ
ئەڤرۆ تو بێیزنا خودێ حەق رێ بەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٤٦) نێ ئەزێ هاتم بو سەیرانا رەزی
من دڤێت فێقی دگەل ئاڤا تەزی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)

(٥٤٧) قیامەت خونە ڕابوویە
ل دەرێ خانی ئەزێ برسی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٥٤٨) ئەز ل ئیعتیزارێ بکەم ئەز چ مە
مەلاڤیت بهێلن ئەڤی موشتەهای
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢ (موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٥٤٩) بختیرهاتی بختیرهاتی
ل سەرچاڤا تۆ مێڤانی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٥٥٠) بکە قەسدا ئەوەلی پاش بخوەبگیرە شەفیع
غەوثی یو شاهی نەقشبەند وو وەیسول قەرەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٥١) ئەڤە خوش نسحەتە مەعیەن بو دینی
ئەبووین عارو پیس و سەرچەمینی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٥٢) هەوارە ئەز چ مەجبوورم
خوزی بوویی کەسێ زانی
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٥٥٣) ئەزم عەبدێ دەریزانا خەلیفێت حەزرەتێ شاهی
وەسا من مەقسەدە ل قەبری ل من کەن فەیزوڕوناهی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥٤) ئینسان کە لەخەک پیسە هەمی خون و مرارە
ئیللا کو بتاعەت بگەهیت فەزل و سەوابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٥٥) چ ئینسانێ تەکەبیوور کر کەرەل وێ ل بەرسها گویزێ
دڤێت هەر وی بیەت دارا وەکی جەحشا ل پاویزێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥٦) شاعرا زێدە ئەقەدر و قیمەت
بو دولەفزا گەلەکا دوڕ دانی
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٥٧) ئەز غولامێ سەییدانم سەر ب سەر
کو ولەتێ وانم فەقیرێ بێ مەفەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٥٨) شەرم کەن شەرم کەن شەرم کەن برا

مەبوو وەکیتابا خو هەلکر چرا
(فعولن فعولن فعولن فعل)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەحزووف)
(٥٥٩) کەسێ سەر ڤەکرڤە نەدیت ڕێ درست
بلندی نەزەرکر وکفت و گڤشت
(فعولن فعولن فعولن فعول)×٢(موتەقاریبی هەشتی مەقسوور)
(٥٦٠) ئەی فەلەک سەد ئاه ژ دەست تە
وەک تە ما زالم هەنە
(فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی چواری مەحزووف)
(٥٦١) جوملە ماقوول ورەئیسا خار فەقیر
نان ژ سەر سیهلێ هەلاند هێژتا هەڤیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٥٦٢) ئەی جەمالی ئەجلێ عەبدوننا سری
هەروەکی توب لێ لە برسا دامری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٦٣) ل نورەدینی من هەردەم سەلامە
مەلائێ سوفییانە خوش ئیمامە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦٤) سەلاما من ئەوا هاتبوو مەعازی
برا کچەکی بومن دێ بخازی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦٥)ئەز ئەحمەدیی پیسم
بێ خیرم و بێ ڕیسم
(مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی چواری ئەخرەب)
(٥٦٦) ئەز ل دنیا ئێ تو وی وێرایە من
خاسمە کو ل قەبرێ ڕەشێ بێ ڕێک و کون
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٦٧)مەرحەبا مەسعود ئەفەندی ئەی هەڤالێ هەمدەمێ
کاغەزا تە بوومە هاتی بو شیفا دەردو غەمێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦٨) موسلمانێن ڤەگەرهن شەرم و عەیبە
نەکەن شولا بخازیت سەرچەمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٦٩) م گوت دوستی منی خاس موستەفایە
حەتا مرنی خودان عەهدوو وەفایە

(مفاعیلن مفاعیلن مفعولن) ×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧٠) کەسی خەسیەک هەبت ڤیت هەر ل دەڤ بت
نەگەر میهڤان بهن نک دی بڕەڤ بت
(مفاعیلن مفاعیلن مفعولن) ×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٧١) نەڤ شەڤە هوین هاتن و چوون
ئو خودانِ ل وێری نەبوون
(فاعلاتن فاعلاتن) ×٢ (ڕەمەلی چواری مەقسوور)
(٥٧٢)تەللیسە خوشی تەلیسە
شاعیرە مەسعوود ڕەئیسە
(فاعلاتن فاعلاتن×٢ (ڕەمەلی چوارەمی تەواو)
(٥٧٣) هاتین ژ هەل بوو باڤیا
کەفتین ڕیکاو نەڤرازیا
(مستفعلن مستفعلن) ×٢ (ڕەجەزی چواری تەواو)

٧٤- نالبەند

ژمارە	کێش	قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج		٢٨٢	٤٩,٣٠٪
		ا هەزەجی شەشی مەحزووف	١٤٤	٥١,١٠٦٪
		ب هەزەجی شەشی مەقسوور	٣١	١٠,٩٩٪
		جـ هەزەجی چواری تەواو	٣٠	١٠,٦٣٪
		د هەزەجی هەشتی تەواو	٢٤	٨,٥١٪
		هـ هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	١٩	٦,٧٣٪
		و هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١٣	٤,٦٠٪
		ز هەزەجی چواری ئەخرەب	٧	٢,٤٨٪
		ح هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	٧	٢,٤٨٪
		ط هەزەجی هەشتی موسەببەغ	٣	١,٠٦٠٪
		ی هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٣	١,٠٦٪
		ک هەزەجی چواری موسەببەغ	١	٠,٣٥٣٪
٢	ڕەمەل		٢٠٨	٣٦,٣٦٪
		ا ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٤٣	٢٠,٦٧٪
		ب ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣٦	١٧,٣٠٪
		جـ ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢٥	١٢,٠١٪
		د ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢٥	١٢,٠١٪
		هـ ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٣	٦,٢٥٪
		و ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١٢	٥,٧٢٦٪
		ز ڕەمەلی چواری مەحزووف	١٣	٦,٢٥٪
		ح ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٩	٤,٣٢٪
		ط ڕەمەلی چواری تەواو	١٠	٤,٨٠٪
		ی ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٧	٣,٣٦٪
		ک ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٧	٣,٣٦٪
		ل ڕەمەلی چواری مەقسوور	٤	١,٩٢٪
		م ڕەمەلی چواری موسەببەغ	١	٠,٤٨٪
		ن ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٣	١,٤٤٪
٣	موتەقارب		٣٩	٦,٨١٨٪
		ا موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٢٤	٦١,٥٣٨٪
		ب موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	١٥	٣٨,٤٦١٪
٤	ڕەجەز		٣٦	٦,٢٩٣٪
		ا ڕەجەزی چواری تەواو	١٨	٥٠٪
		ب ڕەجەزی چواری موڕەفەل	٧	١٩,٤٤٤٪
		جـ ڕەجەزی هەشتی تەواو	٥	١٣,٨٨٨٪
		د ڕەجەزی چواری موزال	٤	١١,١١١٪
		هـ ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون	١	٢,٧٧٧٪
		و ڕەجەزی شەشی مەقتووع	١	٢,٧٧٧٪
٥	بەسیت		٤	٠,٦٩٩٪
		ا بەسیتی چواری مەتوی	٢	٥٠٪
		ب بەسیتی چواری مەتوی موزال	٢	٥٠٪
٦	موزاریع		٢	٠,٣٤٩٪
		- موزاریعی چواری ئەخرەب	٢	١٠٠٪
٧	مەدید		١	٠,١٧٤٪
		- مەدیدی هەشتی تەواو	١	١٠٠٪
	٧	٣٧	٥٧٢	

خشتەی ژمارە (٧٤) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی نالبەند (موخلیس)

٧٥- دیوانی نالی و فەرهەنگی نالی
لێکۆڵینەوەو ساغ کردنەوە:
دکتۆر مارف خەزنەدار.
بەغدا/ دار الحریە/ ۱۹۷۷

(۱) ڕیشەکەی پان و ودرێژە بووریا خزمەت دەکا
زاهیرە هەرکەس لە توول و عەرزی ڕیشی داڕیا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲) تاتایی سەری توورەیی پڕ پێچشی بادا
هەر تایەکی بارێکی گوڵ ونافە بە بادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳) ئەستێرە هەموو مەحوە لە نێو نووری قەمەردا
یا شەمسی جەمالت شەوی گێراوە بە فەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) جۆششی تاوە لە نێو دیدەیی گریانم دا
چ تەنوورێکە لە تەندوورەیی تۆفانم دا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(۵) گەر بێیە دەرێ سەروی ڕەوانی لە ئیرەمدا
وەرنایە دەرێ ئاهوویی چینی لە حەرەمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦)تەبەسسوم دەردەخا حوققەی دەمی جەوهەر لە نێو ئەودا
بەڵێ میسقالە زەڕڕە زاهیرە جیلوەی لە پرتەودا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۷) ئەی جیلوە دەری حوسن و جلەوکێشی تەماشا
سەر ڕشتەیی دین بێ مەددەدی تۆ نییە حاشا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸) یا بدر علو وضیاء وکمالا
فالغصن مع الاصل الی فرعک مالا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۹) حیرەتزەدە وا دیدە وەکوو حەلقەیی دەرما
بێ پایە نییە عاشقی بێ چارە بفەرما
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۱۰) جەنانی وەک جینان کردم بە مەئوا

حەبیبەی مالیاوا مالی ئاوا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١) پێچەیی پەرچەمی یو پرچی سیا
هەر دەڵێی مانگەشەوە کولمی تیا
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢) تەبعی شەککەرباری من کوردی ئەگەر ئینشا دەکا
ئیمتیحانی خۆیە مەقسوودی لەعەمدا وا دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) ئەحوەلی تەفرەقە ئەزەر تەقوییەتی سەبەب دەکا
عاریفی وەحدەت ئاشنا لەم قسەیە ئەدەب دەکا
(مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)×٢(رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون)
(١٤) پێم دەڵێن مەحبووبە خێل و قیچە مەیلی شەڕ دەکا
خێل وقیچە یا تەرازووی نازی ئەختێ سەر دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) چاوەکەت ئاگر لە سینەی عاشقی مسکێن دەکا
مەستە مەیلی چەند کەبابێکی دڵی خوێنێن دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) بلبلی تەبعم ئەوا دیسان سەنا خوانی دەکا
نوکتە سەنجی و بەز لە گۆیی و گەوهەر ئەفشانی دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٧) زولفەینی بە خەم مارو بە حەلقەن وەکو عەقرەب
شیعری لەف ونەشرن چ موشەووەش چ موورەتتەب
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٨) مووی سپی کردم بە شووشتن ئاوی عەینی شۆرەشەت
شۆرەشەت یەعنی کە تێیدا خود بەخود قەل بووبەبەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) چاوت لە برۆ یەعنی لە ژێر تاقی ئەزارەت
بێ پەردە عەیان دێتە تەکەللوم بە ئیشارەت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٠) مەکە ئیخلافی ئەو وەعدەی کە فەرمووت
دەخیلت بم کە خانەی سەبرەکەم سووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢١) ئەی سەروی بڵند قەددو برۆ تاق و مەمک جووت
کێ دەستی دەگاتە بەی و ناری نەگەیشتووت

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۲۲) ساقی وەرە ڕەنگین کە بە پەنجە لەبی ئەقداح
بەم ڕاحە لەسەر ڕاحە دەڵێن ڕاحەتی ئەرواح
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۲۳) ئیلتیقای پولادو ئاسن هەر ئیزاعەو گیرودار
جەمعی ما، و نارو زەندو زەندەو و مەرخ و عەفار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲٤) خاوو بێ خاوی دو زولفی خاووم ئەز
چاوە چاوی یەک غەزالەی چاووم ئەز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(۲٥) هەی کەرێکم بوو چ پەیکەر تەیکەری هەورازو لێژ
سینە پان و مووچە کورت و وشانە بەرزو وگوێ درێژ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲٦) کە تۆ هاتی لەئەومێدی ئەما باس
لە هیجرو ئینتیزار ئیدی ئەما باس
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۲۷) لەکن ئەو جەوهەرە فەردە لە هەیوولا نییە باس
لە حیکەم پەروەریی بو عەلی سینا نییە باس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلان)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(۲۸) عومری بێ حاسیلی من چوو بە عەبەس
ئەمەلم هەرچی هەبوو بوو بە عەبەس
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(۲۹) سابوونی کەففی پێتە کەفی زاری چاپلووس
خاسیيەتی ڕەقی هەیە ئەرمی زمانی لووس
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۰) قوربان مەحالە پێکەوە بن سەبرو ئیشتیياق
خاریج لە ئەسسی ئایەتە تەکلیفی لایوتاق
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(۳۱) چییە گوارە گوناهی وابە ئەسەق
بە گوێ هەڵتاوەسیوە سەر موعەللەق
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲) ئەی شۆخی بێ نیازو گران نازو غەمزە سووک
تیری موژەت نیشانەیی دڵ کون دەکا بە نووک
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(٣٣) بە زستان دڵ شکستەی بەردو سەرمام
بە هاوین جەستە خەستەی دەردو گەرمام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٤) فاتیحا تەسخیرە شاری دڵ بەتابووری ئەلەم
موددەتێکی زۆرە پاتەختە لە بۆ خاقانی غەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٥) دڵ دەڵێ سەیری چەمەن خۆشە جەوابی نادەم
موددەتێکە لە قەفەسدایە عەزابی نادەم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٦) وەی کەڕوو زەردی مەدینەو ڕوو سیاهی مەککەخۆم
دەرکراوو دەربەدەر یاڕەب دەخیلی عەفوی تۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٧) گەر دەپرسی من لەبەرچی کەم دەخۆم
من بە برسی قەت مەزانە غەم دەخۆم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٣٨) لە بت میم و و قەت ئەلف و و زولف چیم
دەزانی بەم سیانە تالیبی چیم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٩) حەنایی کردووە پەنجەی بە خوێناوی دڵی زارم
ئەمە ڕەنگی شەهادەت بێ کە کوشتەی دەستی دڵدارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٠) دەورانییە وەک هێلەکی سەودا سەری گێژم
بۆ یێ بە دەقیقی مەسەلە هەرچی دەبێژم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤١) عومرێکە بە میزانی ئەدەب توحفە فرۆشم
زۆرم گوت و کەس تێ نەگەیی ئێستە خەمۆشم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٢) شەوهات و ئەمن مەستی خەیاڵاتی کەسێکم
مەشغوولی نەفەس گرتنی مشکین نەفەسێکم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٣) لایقی مەخزەنی تەبعە هەموو کەنزی غەزەلم
قابلی زەربی ڕەواجە زەڕوزیوی مەسەلم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٤) کە تۆ قیبلەی دەمت سابیتە قوربان

لەسەر قوبلە دڵم مەشکێنە قوربان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٥) لە دوگمەی سینە دوێنێ نوێژی شێوان
بەیانی دا سپیدەی باغی سێوان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٦) ئەهلی تەعداد و موحاسیب نووسییان
خاڵ یەک و وزولفی دوان، هەڕدووسیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(٤٧) ڕەقیب و و موددەعی فیتنەو عەلاقەی چاوی جادووتن
لە گۆشەی گووشوارەت نایبی هارووت و مارووتن
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) خەندەی دەمی مەحبووبە کەوا زۆر نەمەکین
بەس خۆشە ئەگەر خۆ نەمەکی زەخم و برین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) ئەم سەرسەری بازانە کەوا هەمسەری بوومن
موشکیل بکەنە ساعیدی شاهێکی وەکو ومن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٠) دووری لەمن خستەوە بێ سەبەبێ یاری من
باری خودایا کە تۆ بگری سەبەبکاری من
(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)×٢(بەسیتی هەشتی مەتوی)
(٥١) ئەم تاقمە مومتازە کەوا خاسەیی شاهن
ئاشووبی دڵی مەملکەت و قەلبی سوپاهن
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٢) شکافێکی کلاقەی زوڵفی مشکین
دەڕێژێ مشک و عەنبەر لێرە تا چین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٣) خەتات فەرموو کە خۆشە چین وماچین
کەناچین لێرە خۆشەچینی ماچین
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٤) هەر چەندە کە عومری خدرو جامی جەمت بوو
چونکە ئەمەلت زۆرە چ عومرێکی کەمت بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٥) تاقەلەک دەورەی ئەدا سەد کەوکەبی ئاوانەبوو
کەوکەبەی میهری موبارەک تەلعەتی پەیدا نەبوو

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) دڵ شیشەیی پڕ خوێنە فیراقی فەرەقی بوو
مەکسووری ڕەقیب بوو دڵی وەک بەردی ڕەقی بوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٧) زولفت کە لەسەر ڕوو بە خەم و تابشە ئەمڕۆ
دوودی سیەهی عوودە لەسەر عاریزی پشکۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) دروونم پڕکەباب و و دەردە بێ تۆ
دڵم گەرم و هەناسەم سەردە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٩) ئەمردم من ئەگەر ئەم جارە بێ تۆ
نەچم شەرت بێ هەتا ئەم خوارە بێ تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٠) ساقی بەمەیی کوهنە لەسەر عادەتی ئەوبە
بشکێنە بەیەک ئەوبە دوسەدماتەمی تەوبە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦١) خاڵی بەینی چاوو ئەبرۆت ئینتیخابی کاتیبە
یەعنی نوقتەی فەرقی ئیبنولوقلە، ئیبنولحاجیبە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٢) دەستم لە گەردەنی خۆت هەڵمەگرە ئەی حەبیبە
وەبزانە خوێنی خۆمە یا مینەتی ڕەقیبە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦٣) لەدڵدا ئاتەشی عیشقت بڵێسەی میسلی تەندوورە
شەتی ئەشکم نەبێ مانیع دەسووتێم دەبێە کۆی نوورە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٤) وەسفی ڕوخساری لە وەسفی بەنی ئادەم بەدەرە
ئیبتیدای مەدحی دەمی وەک خەبەری بێ ئەسەرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٥) سەراپای گوارە زەردی ترس و لەرزە
دەڵێی عاسی بووە لەو جێگە بەرزە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٦) حەڵقە دەرگووشی کەفی ڕەنگینی تۆیە ئەم دەفە
بانە ناڵێ لێی مەدە عەن لە تەمیهی کوفغیل کەفە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٧)کەوا زەرتاری یەکتایی دەڵێی خورشیدی ئافاقە
مەڵێ خورشیدی ئافاقە بڵێ میهرێ کەوا تاقە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) بەمەرگی تۆ قەسەم زاهید هەموو عومرت عوبوورێکە
مەکان و مەنزڵت ئاخر لەکن جەمعی قوبوورێکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٩) سەری هەرمووی بەدەنم تەرزە تەمەننایێکە
گەردشی تووکی سەرم هێلەکی سەودایێکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٠) شاهێتی دوچاوت کەنیگاو مەیلی بەدانگە
کێشانی بەتوللابی دڵاوێزی بژانگە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) بنوارە وشکە سۆفی بۆ ڕەقسی بە هەڵهەڵە
دیسان لەبەحری وشکی هەوا کەوتە پێ مەلە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) شکەنجی عەرزو تووڵی پێچی زولفت بێ سەرەنجامە
مەسەل تووڵی ئەمەل عومری خدر زنجیری سەودامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) سەوداسەرەکەی زولفت ئەزهاری لەکن پەشمە
دوور لەو گوڵە یەعنی ڕووت گوڵزاری لەکن پەشمە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٧٤) بایێ لەتەرەف قیبلەمەوە دێت و وەزانە
یا عەتری هەناسەی دەمی غونچەی لەرزانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٥) سرشکی من کە لێلاوی غوباری کێو و هاموونە
وەرە سەرچاوەکەم بنوارە وەک ئاوێتە چەند ڕوونە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٦) دڵ سیەهـ سەنگ نەبێ مایلی خاکی وەتەنە
خاڵی لەعلی حەبەشە ساکینی بوردی یەمەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٧) لەو وەختەوە بیستوومە، دیتێ بەقەدەرچاوە
هەرمووم لەبەدەن یەکسەر وەک عەینی فەنەرچاوە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٧٨) زولفت بەقەدتدا کە پەرێشان وبڵاوە

ئەمڕۆ لەمنی شیفتە ئاڵۆزو بەداوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٩) ئەو سیلسیلە وا مشکی خەتا ناوی براوە
پڕ پێچ و شکەن خەم بەخەم و حەلقە کراوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٠) تا لەمن ئەو زولفە ڕێی بۆس و و کەناری گرتووە
ناو دەمم بێ شوبهە تامی ژەهری ماری گرتووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨١) گوڵبونی قەددت لە قوبەی سینە غونچەی کردووە
غونچە بەم شیرینییە قەت نەیشەکەر نەیکردووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٢) گەرمی و تەڕی بەهارە کە پشکۆ کوژایەوە
پشکۆی گوڵ ئاتەشی بە نەسیم بو گەشایەوە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٣) موشەخخەس لەشکری خەتتی لەسەر تەسخیری باڵایە
کە تووڕەی میری میرانم نیشانەی سەبتی توغرایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٤) سەرمایەیی سەودا کە دەڵێن زولفی دوتایە
هەرپێچش و تایێکی سەد ئاشووبی تیایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨٥) بیستم لە هەموولایە مەیلی شەڕو دەعوایە
سەودا لەسەرم دایە باکم چ لەغەوغایە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٨٦) سەری زولفت کە ڕشتەی عومری خدری نیوە هەودایە
چ هەودایێکە هەر حەلقەی دوسەدزنجیری سەودایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٧) ئەللەئەللا کە چ عەقل و چ کەماڵێکی هەیە
لەگەڵ ئەو عەقل وکەمالە چ جەماڵێکی هەیە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٨٨) عاشقی بێ دڵ دەناڵێ مەیلی گریانی هەیە
بێ شکە هەورەتریشقە تاوەبارانی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٩) بەرگی دنیا هێندە کورت و کۆتەم و بازاڕییە
چونکە ناگاتە گونی دێوانەکەی لێی عارییە

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٠) بیدی مەجنوونە وجودم لەهەموو بەربەرییە
نەکەسێ مونتەفیعی یەک بەری یا سێبەرییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩١) لەوکەسەی دینی ئەتۆ نووری دڵ و ئیمانییە
ڕووبە زولفت دامەپۆشە یەعنی کافرستانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩٢) ناخ لەگەڵ ئێمە حەبیبە سەری پەیوەندی نییە
نەیشەکەر قەددە بلابەندی هەیەو قەندی نییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٩٣) ئەی قەلعەیی ماهم کە دەڵێی ئەوجی بورووجی
وەی قوللەیی دووری کە دەڵێی قامەتی عووجی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٤) گەر بازی نەزەربازی لەم ڕاووشکارەت چی
بۆ یاری یو دەسبازی لەم دەست و نیگارت چی
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(٩٥) ئەی خەستەیی چاوت هەمو ئاهوویی تەتاری
وەی بەستەیی زولفت هەمو شێرانی شکاری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٦) ساقی وەرە مەیخانە کە تۆ کۆنە ڕەفیقی
گەر مایلی تەوفی حەرەم و بەیتی عەتیقی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٧) بەریقە لبە سەر لەبەرقی تەلەئلوئی لە ئالی
خەسەفەلقەمەر لە ئیشراقی قیامەتی جەمالی
(فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەشکوول)
(٩٨) بنوارە نەوبەهار و فوتووحاتی گوڵشەنی
گوڵ زاری کردەوە لەدەمی غونچە پێکەنی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٩) موساوی وەک یەک ولولن لەهەردوو لاوە زولفەینی
نموونەی عەکسی حەرفی میم ونون و واوە زولفەینی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٠) گوڵ کەیاغی و دەم دڕاو بوو کەوتە لافی ڕەنگ وبۆی
باغەوان گوێی گرت و دایهێنا بەدەستی بەستە بۆی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(١٠١) وەرە ساقی بەشینی مەزهەبی دەی
ئەوا فەرشی حەیاتی خۆم دەکەم تەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) بیحەمدیللا دوچاوی یارم ئۆخەی
بەبێ مەی مەستی بێ مەی مەستی بێ مەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٣) دەروونی لیدا ریششا رەزووری وەبەردیهی
کە فرمێسکی گەرمین ئیلا ئاوی سەردیهی
(فعولن مفاعیلن فعولن مفاعلن)×٢(تەویلی هەشتی مەقبووز)
(١٠٤) حەریقی زیقی هیجرانم نەسیمی سوبحدەم بابێ
ئەگەر ڕۆحی منت باقی دەوێ ساقی مەیی نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٥) خوشا ڕەندێ لە دونیا بێ موبالات وموجەڕڕەدبێ
بەرۆژ زیندەی جەماعەت بێ بەشەو مات و مووجەڕڕەدبێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٦) لەچاوی ڕوودبارم نووری دیتن وەقتەتاری بێ
ئەمیش باماجەرای هیجرانی نووری ڕوودباری بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٧) بۆ جوێ بوونەوە بۆ زەخم و نیشانەی کەسەرێ
تیری موژگانی درێژت لەجگەرتێدەپەڕێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٠٨) تەشریفی نەوبەهارە کە عالەم دەکا نوێ
دڵ چونکە میسلی غونچەیە بۆیە دەپشکوێ
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٩) یار دڵی خوێنین و چاوی پڕ لە گریانی دەوێ
ئاوێ ئاوێ گوڵ لە باغان ئاوی بارانی دەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) خاڵی نییە ڕەشماری دو زولفت لە بەلاێ
حەلقەی شەڕییان بەستووە هەرێێکە لەلاێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١١) ماتم وەکو زولفەینی سیەه گرتی سەراپات
پۆشی لەڕوخت تەعبیەیی بەیدەقی شامات
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٢) عیشقت کە مەجازی بێ خواهش مەکە ئیللاکچ

شیرین کچ و لەیلاکچ، سەلما کچ وعەزرا کچ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەحزەب)
(١١٣) شەوی بەهاری جەوانی خەوێ بو پرتەشویر
لە فەجری پایزی پیری بەیانی دا تەعبیر
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لان)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١١٤) قوربانی تۆزی ڕێگەتم ئەی بادی خۆش مروور
وەی پەیکی شارەزا بە هەموو شاری شارەزوور
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لان)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١١٥) وەک قەفەس ئەم حوجرە کون تێیە کەوا گرتوومیە ناو
تارووپوودی عەنکەبووتی زۆرە لێی کردووم بەداو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١٦) ئەی ساکینی ڕیازی مەدینەی مونەووەرە
لوتفێ بکە بفەرموو مەدینەی مونەووەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٧) ئەلانەی ئەفسی بووم ئاسا هەتاکەی حیرسی وێرانە
لەگەڵ ئەم عیشقبازانە بڕۆ ئازانە بازانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٨) قەدری من چەندە لەلای دەولەتی دنیایی دەنی
قەدری ئەو کەمترو هەردوو لەغەمی یەکدی غەنی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٩) ئەفەس بگرە لەهات و و چوونی خێرایی هەتاماوی
کە ئەم بایە هەتا ئێستا کە هەر عومری بەباداوی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٠) مەستوورە کە حەسناوونەدیە بەحیسابێ
هاتە خەوم ئەمشەو بە چ نازێک و و عتابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١٢١) ئەی تازە جەوان پیرم و ئوفتادەووکەوتووم
دەستێ بدەرە دەستی شکستەم کە لە دەس چووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١٢٢) سەوتی نەغمەی بولبولە یا چەهچەهەی خڕخالییە
دەنگی سۆلە یا لە ژێر پێی نالە نالە نالییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٧٥- نالی

کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
هەزەج			٦٨	٪٥٥,٧٣٧
	ا	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٣٠	٪٤٤,١١٧
	ب	هەزەجی هەشتی تەواو	١٦	٪٢٣,٥٢٩
	جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٨	٪١١,٧٦٤
	د	هەزەجی شەشی مەحزووف	٧	٪١٠,٢٩٤
	هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٥	٪٧,٣٥٢
	و	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٢,٩٤١
ڕەمەل			٤٠	٪٣٢,١٨٦
	ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٩	٪٤٧,٥
	ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٨	٪٢٠
	ج	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٦	٪١٥
	د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٣	٪٧,٥
	هـ	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪٥
	و	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	٢	٪٥
	ز	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٢,٥
	ح	ڕەمەلی شەشی مەشکوول	١	٪٢,٥
موزاریع			١٠	٪٨,١٩٦
	ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٪٥٠
	ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٪٤٠
	جـ	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠
ڕەجەز			١	٪٠,٨١٩
	-	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	١	٪١٠٠
موجتەس			١	٪٠,٨١٩
	-	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪١٠٠
بەسیت			١	٪٠,٨١٩
	-	بەسیتی هەشتی مەتوی	١	٪١٠٠
تەویل			١	٪٠,٨١٩
	-	تەویلی هەشتی مەقبووز	١	٪١٠٠
٧		٢١	١٢٢	

خشتەی ژمارە (٧٥) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی نالی

چەپکە شیعرێک لە:
٧٦-دیوانی نووری.
ئامادەکردن و پێشەکی: سەردار میران
مطابع دار افاق عربیه. بغداد. ١٩٨٣

(١) حەریسی نیشی نافەرمای خودامە یا رەسولەڵلا
ئەسیری پەنجەیی نەفس و هەوامە یا رەسولەڵلا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) دڵم دایم بە غەفلەت موبتەلایە یا رەسولەڵلا
لە بەحری عاسییان غەرقی خەتایە یا رەسولەڵلا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ئەی دڵ بە جەفاو عاسی یو ڕیسواوو گونەهکار
ڕووی خۆت بخە ژێری قەدەمی ئەحمەدی موختار
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەقسوور)
(٤) پرتەوی نووری هیدایەت کائیناتی شوعلەدا
شوعلەیی شەمعی نوبووەت نووری ئەنواری هودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) لەوقەبری وەها زولمەتە بێ نوورو زیبا خۆم
بێ سەوم و سەلات و دڵی وا پڕ لە خەتا خۆم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەقسوور)
(٦) بەژێر پەنجەی فەلەک کەوتم ئەمن لەم کۆنە دنیایە
ئەوا بەختی سیاهی من هەتا ئێستە لەخەو مایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) عالیم وعیلم ومەعاریف زیدەی جەهل ووەحشەتە
خوێندن ووتەحسیل لە مەکتەب سەربڵندی میللەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) ئەم پەرچەمە لادە لەسەر ئەو ڕوومەتە لاچێ
ماڵ و سەرو ڕۆحم کەمە بۆ قیمەتی ماچێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(٩) هەڵستاوی لەخەو چاوت خومارە
دڵت کردم بە غەمزەت پارە پارە

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠) ئەم کولمە وو ئەبرۆیە وەکو وبەدرو هیلالە
ئەم چاوو برژانگە کە دەڵێی عەینی غەزالە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) سەودا سەرو ڕیسوا و وگرفتارو دەبەنگم
کوژراوی قەدو قامەتی یارێکی قەشەنگم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٢) شێواوە دڵم هێندە لەبەر فیکرو خەیاڵت
بۆ حاڵەتی من شاهیدە ئەو چاوی غەزاڵت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٣) هیلالی یەکشەوەی شەووال کەبینیم من بە دڵسۆزی
دەڵێ دلبەر وەرە ئیمشەو بکەین با جەژنە پیرۆزی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) بەم ئاگری عیشقە چ پەرێشانە دڵی من
بۆ دڵبەری ڕەعنا چ لە ئەفغانە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف)
(١٥) زولفی داو داوت نیقابە لایدە ئەختێ لاکەوێ
قورسی شەمسی کولمەکەت جانا بلا با دەرکەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٦) تابەکەی ئەم جەورو ئەزیەت ئەی غەزالەی نازەنین
مەرحەمەت باشە لە ڕێی خوا جان و دڵ پڕبوون لە خوێن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧) دەزانن بۆچی کوردستان لە حوزن و و ماتەما ماوە
کە بێخود ڕیحلەتی فەرموو لە بۆ فیردەوسی ئەعلاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) فەریدی عەسری خۆی سافی گەلێ ڕەندو بەتەقوابوو
موریدی موخلیسی زاتی جەنابی غەوثی بەغدابوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) فەهم و ئیدراکت وەکو کەر ئەی کەری ئەولادی کەر
مەقسەدت هەجوە کە بیکەم هەر لەپێت تاتەوقی سەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٠) گەه لە دەس فورس گەه لە دەس ڕۆم گەه لەدەس چەندانی وا

حەیفە بۆ ئەو قەومی کوردە وابووە کە بشی فیدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢١) جەورو ئەزیەت دڵ دەکێشێ چاو دەبینێ ماهی ڕووت
نیعمەت وو لەززەت لەبۆچاو غەم لەبۆ دڵ بۆتە قووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢) دڵ بەمەی بێ خود نییە ئیللا لەدووری بێخودە
هەر بە بادەی نیشتیباقە جانی نووری بێ خودە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٣) هەر حەرامێک گەر وەکو مەی سوکری بووبایە ئەگەر
ئەو دەمە مەعلووم دەبوو وا کێیە مەست هوشیارە کێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)

چەپکی دووەم لە: دیوانی نووری
چاپخانەی ڕۆشنبیری و لاوان، هەولێر، ١٩٨٥
(٢٤) دەرگەیی ڕەحمەت کراوە چونکە ڕەحمەت لێرەدا
زاتی ئەحمەد هاتە دنیا کائیناتی شوعلەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) ئایەتی قورئان کەوا دڵ پێی خۆشە
شەش هەزار و شەش سەد و شێست ووشەشە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەحزووف)
(٢٦) موعجیزەت قورئانە قوربان ئەی شەفیع لموزنبین
چاپی کرد تەجویدی مەسعود بوویە مەسعودی خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) گەر خودا ڕەحمی بە عەبدی خۆی بکا
وا بە شەو باران دەبارێنێ بەرۆژیش خۆش دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٨) بەیاریدەی ئەوەی تەنهاو وتاکە
لەهەر نیشتێک مونەززەهـ هەم وەپاکە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٩) بەبۆنەی جاڕدانی حوکمی زاتیمان بەناو کوردان
بووە ئاهەنگ و بەزم و کەیف لە گشتی خاکی کوردستان

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٣٠) یاقووتی لەبی لەعت قووتی دڵی دێوانە
دێوانەیە بۆ لەعلی لەعلی لەبی جانانە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٣١) گوڵ منم دەیڵێ بە من یار بۆچ تەماشای گوڵ دەکەی
حەیفە ئەم بوهتانی ناحەق ئەی گوڵی من پێم دەکەی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٢) چین چینە زولف چینی لەسەر چیهرە ووچاوە
داخە لە بۆ ئەم زولفە کە ڕۆژی یە و بووە ئاوا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٣) لە مولکی گێتیدا نیتی ئەبەد بەش
لەبەروەی ناوەکەی خۆی ناوە بێبەش
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٤) هەزارو سێ سەدو بیست و شەشی ڕۆمی چ تەئریخە
ئەوا مێژووی لەداک بووغە بەڕاستی تۆ دەری بێخە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٥) عالەم لەسەر ئەم ئەرزە کە گشتی شلەژاوە
بەم ئافەتی حەربی دووەمە بەندی پساوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٦) ئەو حیزە کەوا.. زۆر زۆر بێ سیفاتە
شەخسێکی بەد ئەخلاق و دەنی و پوشتی وڵاتە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٧) لە گشتی خاکی کوردستان گوڵان سیسە چ قەوماوە
ئەجەل لێی کردەوەیەک گوڵ لە باخچەی خۆشی ئەم ناوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٨) ئەم عەینە چ عەینێکە لە بەینی جووتی لامە
ئەم پێیە چ پێیە کە بە ئەم خەتی کەلامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٩) ئەمن و بولبول تا بەیانی وا ئەکەین گریان و زار
ئەو لەبۆ خونچە و منیش بۆ یاری جوانی گوڵعوزار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) گەر لەگەڵ تۆ ڕێک ئەکەوت دەوران لەگەڵیا ڕێک کەوە

چونکە زۆر تا ئەهل و ناکەس دەچن و دێن لەم ناوەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤١) خالە شێخ بۆچی لەدەستمان هەر بەغاردان تۆ هەلاتی
چاوەنۆڕی هاتنت بووین تاکو ئێستا هەر نەهاتی
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٤٢) با نەڵێن ئێستا لە گۆتن تەنبەڵی کردو هەلات
دەنگی خۆشت وا لە پاش خۆت با بمێنێ بۆ وڵات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٣) لە دنیادا نییە هیچ کەس بەبێ غەم
ئەگەر بێت و ببێ شێتە و عەقڵ کەم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤) لە ڕۆژی ئەوەڵلا خوزیا نەباما من لەدایە
منی نەیخستبایە ناو غەمی ئەو حیزە دنیایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٥) بۆچی ئیشی ناشەنازی کردووەوا ئیحتیاج
گشتی دەرگای داخرا لێی غەیری دەرگاهی خودا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٦) هەموو دووڕڕو گوهەرباره کەلامی شیرینی بێخود
بە ئوستادی غەزەل مەشهورە ئوستادم مەلا مەحموود
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٧) ژیانی خۆم بە ئەزیە و میحنەتا ڕابورد هەتا مانم
لەژێر ئەم خاکە ئێستا چاوەنۆڕی لوتفی یەزدانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) وا لە وێنەم کەیف دەبارێ تێ بفکرن ئێوە ورد
خۆ نەمردم من کە دیتم حوکمی زاتی قەومی کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٩) هەتا مردن ئەگەر نەمدی ژیانی سەربەخۆییمان
بەخوێنی دڵ بنووسرێ وا لەدەست چوو مافی کوردستان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢ (هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٥٠) قاپە زۆر کوڵەگەی دین چونکە ئێوەن پشتیوان
ترس و لەرزنابێ لە گێژەن گەربێ نوح کەشتیوان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٥١) کوردی کوردستان لەگەڵ یەک شەڕ دەکەن
میللەتی بەدبەختی مەزلووم ئێوە میرات بەش دەکەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) جیسم و جانانی شرینی ئەو گوڵانی ماهی ڕووت
هەر ئەوانن داخەکەی من بۆ گوڵان وابووینە قووت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٣) هەموو دنیا ئەگەر بێت و ببێتە ماڵ و مڵکی من
غەمم ناڕوا لە دڵ چونکە بەغەم شێلراوە تینی من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) ئەگەر بێت و بکا تەحقیری مەجلیس وا کەسێ ناکەس
بەقەوچەقەوچی ئەو دەنیە کە تەحقیر نابی هیچێ کەس
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٧٦- نووری

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٣١	٥٧,٤٠٧٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٢	٣٨,٧٠٩٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٩	٢٩,٠٣٢٪
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٤	١٢,٩٠٣٪
		د	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٣	٩,٦٧٧٪
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٦,٤٥١٪
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٣,٢٢٥٪
٢	ڕەمەل			٢٣	٤٢,٥٩٢٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٤	٦٠,٨٦٩٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٣٠,٤٣٤٪
		ج	ڕەمەلی هەشتی تەواو	١	٤,٣٤٧٪
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٤,٣٤٧٪
	٢		١٠	٥٤	

خشتەی ژمارە (٧٦) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی نووری

٧٧- دیوانی وەفایی
میرزا عبدالرحمن سابلاخی
لێکۆڵینەوەی: محەمەد عەلی قەرەداغی
چاپخانەی کۆڕی زانیاری کورد، بەغدا، ١٩٧٨

(١) گەردشی چاوت قەراری عاشقی مسکین دەبا
ساحیری چاوبەستێ ناری دڵ دەکێشێ دین دەبا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) سەری کوڵمت لەنێو زولفی سیادا
نیشارێکە لەنووری شەوچرادا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) تاپی سەری کوڵمت بوو کەوا زولفی بەبادا
یا ڕۆژی ویسالت شەوی هیجرانی وەلادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤) بیا ای جان من ساقی فدای ساغرت بادا
ئەمان سووتام ئەمان جامێ لەنێوەی دەورە بەم لادا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) هەرچی لەسەر تۆ گەڕا شابوو بە دەوڵەتێ ڕووت
زولفی شکستە بۆیی دەستی لەدامەنت دا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦) لەوشارە خەدەنگی سەنەمێکم لە جگەردا
شۆخێکە غەمی تاپیەنداری بەقەمەردا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧) مەششاتەکە شانەی لەسەری زولفی سەنەمدا
ئاشفتەگیی حاڵی وەفایی لەقەڵەمدا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) کاکۆڵی بەدەم باوە کەبادا بە بەدەندا
بازاڕی شکا نافە بەسەر چین وخوتەندا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) لێوەکەی ئاڵت دەڵێن عاشق لە سووتان بەردەدا
زەڕڕەیەک نوورە بەڵێ ئاگر لە ئینسان بەردەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) مارایت اللیل ان من لحظه صارا الفدا

فی الذوایب وجهک ام فی الوجی شمس بدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) بەخۆرایی نییە سووتاوی ڕووتە عاشقی شەیدا
لەرووتی دیوە جیلوەی ئاتەشی سینا لە سینەیدا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) هەرکەدی جەننەت بەرِوودا زولفی پرتابی شکا
تاری سونبول حورمەتی گوڵ بەرگی سیرابی شکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٣) غەمزەدەی زولفم بەغەمزەی چاوی حەیرانم دەکا
بەستەیی داوم فەرەنگی تیرەبارانم دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٤) نەسیمی بادی نەورۆزی شەمیمی عەبهەری هێنا
بەریدی عاشقان دیسان پەیامی دڵبەری هێنا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٥) بۆلەبی جانان، بە چاوت، من ئەوابوومە کەباب
دوستان ساقی کجا تادر دهد جام شراب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٦) ئەلئەمان سەرتاقەدەم سووتام و جانانم نەهات
چاو لەسورمەی خاکی ڕێ بووم ڕاحەتی جانم نەهات
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٧) نیگارا ئەی بەغەمزە ئافەتی دڵ چاوی بیمارت
ئەمان سەرتا قەدەم سووتام لە دووری نووری دیدارت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) دیسان بەهەوری نیسانی دنیا ڕەنگی ژەنگاری گرت
گوڵ زەردو سورهاتە دەرێ دەشت و سەحراو کۆساری گرت
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢ (ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٩) گوڵەندام ئەی تەنافی گەردنم زولفی پەرێشانت
عیلاجێ، چارەیێ، ڕوحمێ، ئەمان دەستم بەدامانت
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) غەمزە و نیگەهوو ڕوو لەخەمی زولفی دوتادا
وەک نەشئە لە مەی زوهرە لەنێو شامی سیادا
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢١) بەس بێ جیلوەی زولف و خاڵان عاشقی ڕوخساری خۆت
ئاڵ و والای خولدی ناوێ تالیبی دیداری خۆت

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٢) یار هاتە تەبەسسووم بەهەناسەی منی مەبهووت
گوڵ گوڵ بەنەسیمی سەحەری غونچە دەپشکووت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٣) لەژێر زولفی سیا ڕووی خستە دەر چاوی لەدنیاکرد
شەوی دی سوبحدەم گۆیا دەری مەیخانەیان واکرد
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٢٤) دیسا نەسیمی بەهار نەرم نەرم هاتە خوار
دنیای زیندوو کردەوە بە ئەمری پەروەردگار
(مستفعلن فاعلن مستفعلن فاعلان)×٢(بەسیتی هەشتی موززال)
(٢٥) بادی نەورۆزی نەوا هات گوڵ وەشان و عەتربار
وەک شەمیمی ڕوویی دڵبەر وەک نەسیمی زولفی یار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٦) ئەی چرای زولمەت کەدەی دڵ ئەی جەلای نووری بەسەر
تۆ و جەمالی با کەمالت ئافتابی یا قەمەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) شەو لە خەودا من چراغ بووم دڵ چراغ بوو جان چراغ
ئەی لەبەر عەیشی شەوی دی جان چراغ جانان چراغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٨) فەرموویە کەمن پادشەهی حوسنی دڵارام
خورشید و مەهن ئایینەداری ڕوخی زیبام
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٢٩) دەمێک ساقی دەمت بێنە دەخیلی چاوەکانت بم
بەجامێک دەستی من بگرە فیدای پیری موغانت بم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٠) خوشەڕۆژێ لەعالەم دەربەدەریم
لەنێو ئەوزاعی دنیا بێ خەبەریم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣١) ئەگەر بێ یادی زولف و چاوەکەت یەک لەحزە سابیریم
ئەسیری بەندی کافر کوشتەیی بێدادی ساحیریم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٢) ئەی حوققەیی شەهدو شەکەرت ئابی حەیاتم
مردم، بەبەدەن بێتەوە بەو ئابە حەیاتم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)

(۳۳) نیگارا، دڵبەرا، نامیهرەبان، یاری جەفاکارم
بەزاری کوشتمت تاکەی دەفەرمووی من وەفادارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٤) گا دەسووتێم گا دەگریێم غەرقی ئاووئاورم
ئاخ لەبەر بەختی سیا نازانم ئەز بۆچ نامرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۳۵) بە گوڵزاری ئیرەم قوربان دەپرسی گەر لە ئەحواڵم
ئەخۆش و سەرخۆش و مەست و خوماری چاوەکەی کاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳٦) ئەخۆش و مەستی دوچاوی کاڵم
هەقم بەدەستە ئەگەر بناڵم
(مستفعلاتن مستفعلاتن)×۲(ڕەجەزی چواری موڕەفەل)
(۳۷) تابادی خەزان دایە گوڵ و بەرگی ڕەزانم
سەد جێ وەکو بولبول بە جگەر داغی خەزانم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۸) ئەی غارەتی هۆش و خیرەدم نێرگسی کاڵت
ڕەوشەنگەری ئاوێنەیی دڵ عەکسی جەماڵت
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۳۹) بەجارێکی تەماشای تۆ فیدات بم هاودڵ ودینم
ئەگەر سەدجار قیامەت بێ دەمێکی هەستە بتبینم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤۰) لە داغی زولفی یارو عارزی وەک لالە سووتاوم
بەڕەنگی لالە بۆیێ داغدارو غەرقی خوێناوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤۱) کە هەستا زولفی ڕوی داپۆشی من لەو داغە سووتاوم
ئیلاهی ئەی ڕەقیب ڕۆژی قیامەت بێیە پێتاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤۲) یارهاتەوە دەست و دڵی خۆم گرت و بەسەرچووم
جان قابیلی جانانەبوو ئەمزانی بەسەرچووم
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤۳) دریغی بای خەزان دایە بەهاری شۆخ و ڕەعناکەم
لە نیزهاری عەمەل کەوت ئافتابی عالەم ئاراکەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٤) ئەی ئیماملولرسەلێن شەمسولهودا بەحرو لهیمەم

ئەی شەفیعولموزنبین خەیرولوەرا مەولەننیعەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) دڵم پڕ خوێن و خوێنبارە بەغەمزەی نازی چاومەستان
هەتا نەمرم ڕەها نابم لەمەکرو سیحری چاوبەستان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(٤٦) ئەی پرتەوی حوسنت هەمو ڕەنگی گوڵەباغان
ئەشتەی ئەزەرت زەوقی دڵ و شەوقی دەماغان
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٤٧) ئەریّ خەندەی دەمت ئارامی دڵ کانی حەیاتی من
لەسەرچی زیزدەبی ڕوحت دەویّ، هانیّ حەیاتی من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٨) لەو ڕۆژە کە دوور بۆتەوە سایەت لەسەری من
سووتاوە لە تاوت هەموجان و و جگەری من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٩) خەتی ئازادی ئەو ڕۆژە بەمن دا دڵ ستانی بوو
کەسەروی قامەتی تەشریفی هێنا باغی جانی من
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزدجی هەشتی تەواو)
(٥٠) جیلوەی سەبا لەهجەی شەماڵ بۆی زولف و خاڵی یار دەدەن
یانەوبەهار دێنێ بەبار مشکی تەتار بۆی نەستەرەن
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٥١) ئەی دڵ وەرە هوشیاربە هذا طریق العاشقین
مەحوی جەمالی یار ببە هذا طریق العاشقین
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی موززال)
(٥٢) ئەی ڕەفیقان ودرنەیاریم زۆر زەلیلم دڵشکاو
جان ودڵ مەحرووقی نارم ئاخ لە بۆ تێرێک دراو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٥٣) بۆ هەوایی زولف و دڵ چاکم لەڕووی جانانەبوو
ئەو پەرێشانییە هەموو تەقسیرو سووچی شانەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) شەهیدی خەنجەرت ئەو ڕۆژە عومری جاویدانی بوو
مهلیّ پەروانە خۆ سووتاوە مەرگی زیندەگانی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٥) گوڵێکم بوو لەدنیادا شکۆفەی باغی ڕەعنایی
لەداغی پەرچەمی شێوام لەنێو بازاڕی ڕسوایی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٦) ئەی لە سایەی سەری زولفت بەنیگاوو خەت و ڕوو
بەستەیی داوە چ تاووسە چ شەهبازە چ قوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٧) بەچاوان غەمزەو و ئیما مەفەرموو
بە قەتلی عاشقی شەیدا مەفەرموو
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٨) ئەی مایەیی سەدفیتنە بەدوو نێرگسی جادوو
ئەی حوققەیی زولفت ڕەسەنی گەردنی ئاهوو
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٩) عەزیزم ڕۆحی شیرینم لە من بۆچی کەناری تۆ
وەرە سەر هەردوچاوی من کەسەروی جۆیباری تۆ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) ئەی جەننەتی عەیشی ئەبەدم ڕێگوزەری تۆ
نووری نەزەرم تاجی سەرم خاکی دەری تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦١) پەنجەی لەحەنا بەستووە ئایا گوڵم ئەمڕۆ
دەستی لەدڵی کوشتەیی خۆی خستووە ئاخۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٢) سەرابستان خەرابستانە ئیمڕۆ
بەهاری عەیشی هەر زستانە ئیمڕۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٣) لەسەر ڕووت کازیبەی زولفت وەلابە
کە سادق بێ تلووعی ئافتابە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٤) بەلێوی تۆ بە چاوی تۆ کەوا هەر مەست و سەرمەستە
عەزیزم تا بەکەی ئەم خەستەیە هەر مەست و سەربەستە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) سەرگەشتەووشێواوە وەکو سایە لەدووتە
گۆیا سەری زولفت وەکو من عاشقی ڕووتە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٦) دڵ دەناڵێ دەم بەدەم سووتاوی تاوی فیرقەتە
بولبولە بۆ ڕوویی گوڵ دڵ پڕ لە داغ و حەسرەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٦٧) ئەرێ ئەی زولفەکەت سەر تاقەدەم هەر حەلقەوویەندە
چ داوێکە کە هەر داوێکی بەندی سەد خیرەدمەندە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٨) تووسەری زولفی بلاوت زولفی خاوت بامەدە
جێی دڵم سەودابیە، چی دی دڵم جزیا مەدە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) ڕۆژی تەرەب و وەقتی گوڵ وو فەسلی بەهارە
یاران گوڵەکەم کوا کەدەمی بۆس و کەنارە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٠) دلبەرا تۆ بێ و سەری زولفت بەعارز وا ودرە
کێ دەڵێ ئاخر کە شەوێ ڕۆژە، ڕۆژێ سێبەرە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧١) ئەی خۆش خەبەر ئەسیمی سەحەر پەیکی عاشقان
ئەی قاسیدی نیازی هەر ئاوارە واوەرە
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٢) دەمێکی هەستە پێ قوربان جەمالت عالەم ئاراکە
بزانن ئەخلی توویا باغی جەننەت خارو خاشاکە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٣) بەم ڕوح ولەب مەیلی گوڵستان مەکە
هەتکی گوڵ و وغونچەیی خەندان مەکە
(مفتعلن مفتعلن فاعلن)×٢(سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف)
(٧٤) غەمزەدەی خۆتم نیشانەی تیری موژگانم مەکە
عاشقی ڕووتم عەزیزم تیرەبارانم مەکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) چ تەلیسمێکە چ سحرێکە چ سەودایێکە
سەری زولفت کەدوسەد چینی بەهەودایێکە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٧٦) قەد گوڵ و ڕوو گوڵ و دەمانی گوڵە
ڕاستە ئەمڕۆ گوڵەخەرمانی گوڵە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٧) ئەی سەبا تێک مەدە تۆ پەرچەم و کاکۆڵی گوڵە
زولف و کاکۆڵی گوڵە مەسکەنی سەد پارە دڵە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٨) لەمحەت بەسەفانیوەیی ماهێکی تەمامە

دڵ عاشق و سەودایی یی ماهێکی تەمامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۷۹) ئەو زولفە دوتایە چ تەلیسمێکە چ دامە
سووتاوە ئەوی پوختەیە بەو عەنبەرە خامە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸۰) بریندارە دڵم سەودازەدەی زولفی دلارامە
مەکەن مەنعی دڵی زارم کەوابێ سەبرو نارامە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۱) بەماچێ جان دەبەخشێ ئەی مەسیحای عەسرە بیستوومە
ئەوا من عاشقی رووتم دەخیل دڵ زارو مەزلوومە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۲) دوور لە تۆ بۆ و زولفە دڵ حەققی بەڵاوو وەرهەمە
بۆ عەزیزی خۆی هەموو کەس وابەشێن و ماتەمە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۸۳) رۆژی تەرەب و وکەیف و دەمی جۆنی کوتانە
بەو دەستەیی جۆنیوە پەری بۆتەنیشانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸٤) تاخەندەیی گوڵ کاشیفی ئەسراری نیهانە
زارت لەتەبەسسوم نەکەوێ قەت لەزەمانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۸۵) ئەلا ئەی ساقیی مەستان بەحەققی پیری مەیخانە
بەگەردش بێنە جامی مەی بەیادی چاوی جانانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸٦) دڵی پرئێشی من بۆیە وەها خونابی گریانە
هەموو سینەم وەکو نیشانە جێگانێشی موژگانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۷) حەریفی ئاوری دووریم داغداری زولفی جانانە
ئەگەر بایێک لەلای قیبلەم نەیێ حاڵم پەرێشانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۸) خەرامان بەوسەری زولفی پەرێشان چیهرە بنوێنە
لە گوڵ رەنگ و لەسونبول بۆ لەسەروان جیلوەبستێنە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(۸۹) ئەی حوسنی ئەزەل دانەفەسێ خۆت بنوێنە
ناوێنەیی رووی خۆتە دڵی من مەشکێنە

(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۹۰) رووحم بەفیدات ئەی گوڵی گوڵزاری مەدینە
لوتفت هەبێ روو وابکە مەقسوودی مەدینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(۹۱) چاوەڕێی مژدەی نەسیمم تا لە گوڵشەن دێتەوە
بەڵکە فەرمایش بکا گوڵ، بولبولم با بێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۲) مەمکوژە، تۆ گەردەنی خۆت زوو لە زولفان دەرخەوە
ئەی سەبای سالحان ئەتۆ بکەی ئەم شەوە ڕۆژبێتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۳) تا بەتا لەو ڕۆژە تۆ زولفت بەڕوودا خستەوە
من لە سایەی زولف و رووی تۆ ڕۆژی ڕووناکم شەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹٤) سەروە یا عەرعەرە یا تازەنیهالی چەمەنە
یا ئەوە گوڵبونی باڵای گوڵی گوڵزاری مەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۹٥) چاوی پڕ خوێنم دەگێڕم قیبلەکەم پەیدا نییە
نووری چاوم ڕۆییوە، یا دیدەکەم بینانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹٦) سەد هەزار دڵ پێکەنی وەک گوڵ بەدەم بادی بەهەشت
یا هەناسەی جانفدای گوڵزاری غەوسی سانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۷) دڵی دێوانە لەسەر زولفی لە عالەم بەرییە
قەد ڕەهایی نییە لەوداوە کە بەستەی پەرییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(۹۸) کارو پیشەی ئەم دڵەم چ بکەم خودا هەرزارییە
سەیلی فرمێسکم وەکوو جۆگاڵە چاوم جارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۹۹) فەرەنگی میللەتێ کافر دڵێ ئەگریجە تەرسایێ
مەلایک سوورەتێ ئاهووخەرامێ ماه سیمایێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۰) سەحەر مەستانە ڕابردم بەبەردەرکی کلیسایێ
کەچی دەستی دڵی گرتم خەرامان بە چچە تەرسایێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۱۰۱) هەتا ڕۆژی قیامەت دێت و نایێ

لەدووری نامە شەرحی ماجەرایێ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) ئەرێ حەبیبی ڕەوانم تەبیبی دەردی جودایی
چنێن تو عهد شکن یارشوخ دیده چرایی
(مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن)×٢(موجتەسی هەشتی مەخبوون)
(١٠٣) تا نێرگزی تۆ نازی هەبێ غەمزە نومابێ
شەرمەندە نەبێ چی نییە ئاهوویی خەتابێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٤) شەرحی دەردی ئارەزوومەندی لەکەس تەنسیری نابێ
ئەو کەسە دەردم دەزانێ گەر لەیاری خۆی جودابێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(١٠٥) زەدەی ڕووتم بەچاوی تۆ شیفام بێ لێوەکەت نابێ
بە حەققی ئابڕووی پیری موغان ساقی مەیی نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٦) موتریب وەرە دەستی من و دامانی وەفات بێ
سووتاوم و بم ئەستێنەوە دەنگی ئەوات بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠٧) وەفایی بوتپەرستی تۆیە سەدجار کوفری زاهیر بێ
بە دینی بولبولان سەجدە حەلالە گوڵ کە مەزهەر بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٨) سووتام بە ناری فیرقەتێ ساقی کەرەم کە شەربەتێ
وەک قەقنەسێ ئاورم کە تێ یا غەوسی سانی هیممەتێ
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(١٠٩) ئەی بەهەر ئاوێنە حوسنێک و تەجەللاییکی دی
ئەی بەهەر چاوی دڵی عاشق دلاراییکی دی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) کە شانەی دا لەزولفی تاروماری
لەهەر تاییکی بارێ نافە باری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١١١) سوڵتانی هەموو سەرووقەدان ماهی حەساری
چاوی کەغەزالن دەگرن شێری شکاری
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٢) حەریفان ئەلئەمان کوشتوومی یارم چاوی بیماری
دەسا بێن دەست بە شینم کەن بەیەکجاری بەیەکجاری
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

(١١٣) هێند نەخۆشی دەردی دووریم وەختە گیان و دڵ دەرێ
ئاخ نەسیمی سوبحدەم کوا عەرزوحاڵی من بەرێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٤) ئەی غەزالانی خەتا ئاهوویی چین کەبکی دەری
بەندیی تۆ بە نیگاه و بەرەم و وجیلوەگەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٥) تاییکی ڕیشەیی دڵ بەنووکی غەمزە دادا
دەستێکی بۆ سەمابرد ڕووبەندی ماهی لادا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(١١٦) ئەو دلبەرە واباده بە چاوان دەفرۆشێ
هەردەم بەتەبەسسوم لەبی خەندان دەفرۆشێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٧) ئەو غەمزە کەچاوی بەشەهیدان دەفرۆشێ
چی زاهیدە ئەو زوو دڵ وئیمان دەفرۆشێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١٨) بەیادی زولفتە ئارامی ڕووح و ڕاحەتی جانی
عەجەب عاشق وەها جەمعە لەگەڵ عەینی پەریشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١٩) یارم کە قەدی بەرزی سەد نەخلی شەجەر دێنێ
پەروینی شەکەربەندی سەد ڕشتە گوهەر دێنێ
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(١٢٠) ئەگەرچی بادی ئەورۆزی ئەویدەی وەسلی گوڵ دێنێ
هەتا گوڵ دێ بەناز بولبول بەسەد یەک عومری نامێنێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢١) دڵی دێوانە ویسالی لەبی جانانی دەوێ
بولبولی شیفتە خەندەی گوڵی باغانی دەوێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢٢) لەباغان ئاه و ناڵین دێ دەڵێن شای نێو گوڵان ڕۆیی
لەمەیخانان سەدای شین دێ مەگەر پیری موغان ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٣) بەبێ باکی دەمێکی هات و داغی کردم و ڕۆیی
دەبێ حاڵی چ بێ بولبول بەهار زۆر پێ نەچوو ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٤) بەنازێکی کوشندەی سەد هەزار جان و دڵ ئێفتادەی
مەلەک یاحووری عینی تۆ؟ فریشتە یا پەریزادەی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢٥) یا ڕەسوولەڵلا دەخیلەک ڕووم نییە بێمە حوزوور
وەک دزان گەردەن کەچ و شەرمەندەوێستاوم لەدوور
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

٧٧- وەفایی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٧٥	٪٦٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	٣٦	٪٤٨
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٤	٪٣٢
		جـ	هەزەجی شەشی مەحزووف	٦	٪٨
		د	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٤	٪٥,٣٣٣
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٤	٪٥,٣٣٣
		و	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١,٣٣٣
٢	ڕەمەل			٣٩	٪٣١,٢
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٣	٪٥٨,٩٧٤
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٧	٪١٧,٩٤٨
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٦	٪١٥,٣٨٤
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٢,٥٦٤
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٢,٥٦٤
		و	ڕەمەلی هەشتی تەواو	١	٪٢,٥٦٤
٣	ڕەجەز			٥	٪٤
		ا	ڕەجەزی هەشتی تەواو	٣	٪٦٠
		ب	ڕەجەزی هەشتی موزەیال	١	٪٢٠
		جـ	ڕەجەزی چواری موڕەففەل	١	٪٢٠
٤	موزاریع			٣	٪٢,٤
		ا	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٢	٪٦٦,٦٦٦
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٣٣,٣٣٣
٥	بەسیت			١	٪٠,٨
		-	بەسیتی هەشتی موزەیال	١	٪١٠٠
٦	موجتەس			١	٪٠,٨
		-	موجتەسی هەشتی مەخبوون	١	٪١٠٠
٧	سەریع			١	٪٠,٨
		-	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	١	٪١٠٠
	٧		٢٠	١٢٥	

خشتەی ژمارە (٧٧) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی وەفایی

٧٨-دیوانی ویسالی

جەمال محمە محمدامین

ئامادەی کردووە.

مطبعە دار الجاحظ للطباعە والنشر - بغداد

(١) وەرن یاران تەماشاکەن لە ئەحوالی پەرێشانم
عەجایب زەردو ڕەنجوورم لەحەسرەت نووری چاوانم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) بلێین ساقی قەدەح پڕکا شەرابی بێ ئەثەر نابێ
خەریدە جام و ساغیرکا لە ئاخردا زەرەرنابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣) ئەلاتەی عاشیقی مسکێن وەرە ئیمڕۆ بەمەیخانە
بنۆشە جورعەیی سەهبا لە جامی لەعلی جانانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) موددەتێکی زۆرە عەزمی دیدەنی یارم هەیە
بۆ نیساری مەقدەمی گوڵ چاوی خونبارم هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) ئەی مستەفایی شەیدا تێ فکرە لەو پەیامە
بۆ عاشقانی مسکێن پەندێکی پڕ مەرامە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦) تەماشا تەلعەتی یارم وەکو و خورشیدی تابانە
بەهەیئەت قامەتی بەرزی دەڵێی شمشادی بوستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧) دەمێکە من لە دووری تۆ دەناڵم
مەگەر بێ دینی هەرگیز بێ بەحاڵم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨) مەجنوون و سەراسیمە وو داماوە دڵی من
سەرگەشتەوو دیوانە خلاقاوە دڵی من
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩) سەلامی من لەسەر تۆبێ گوڵی گوڵزاری کوێستانی
لە چیمەنزاری جوانیدا ئەتۆ مورغی غەزەلخوانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠) ئینسانێ وەکوو من کە فەلەک تەفرەیی دابێ

بەم حالە هەموو دەم لەوەتەن دووری جودا بێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١١) باعیسی دووریتە جانا مونقەتیع بوو خەوتنم
قەت لە یادم ناچێ خۆشی ئەو شەوە تامردنم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٢) لەمن وایە ئەتۆ یارێکی جانی
لەبەرچی جاری ئەحوالت نەزانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣) لەگەڵ عاشق کە سەد جەوروجەفا کەی
هەمووی لوتفە ئەگەر یەک مەرحەبا کەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٤) مایەی چ مایە عاجزی لەم بەندەیی مسکێن
ئەی دڵ وەرە یەک بۆسە بکە لەو لەبی شیرین
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(١٥) دەمێکە دەناڵم لە بۆ وەسلی جانان
دەروون پڕ خرۆشە بەعەشقی حەبیبان
(فعولن فعولن فعولن فعولان)×٢ (موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ)
(١٦) ئەی یاری جەفاکێشی دڵ ئازاری هەتاکەی
ئەی شاهی لەلان پێم بڵێ ئازاری هەتاکەی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٧) وتم دەمتە وەیا غونچە؟ وتی ئەو نوقتە مەوهوومە
وتم زاغە لەباغی ڕووت؟ وتی خاڵێکی هیندوومە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) غونچەیی باغی جینانی ئەی سەنەم یاخود پەری
ساحیبی وەک تۆم نەدیوە بۆ فریب و دڵبەری
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) وەرە ئەی دڵبەری مەهوەش لەباوەش کە منی سەرخۆش
هەتا ماوم لە دنیادا لەوەسلت با نەبم بێ بەش
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) چونکە من کوردم بە کوردی پێم بڵێ یاری عەزیز
مەتلەب وو غوربەت چییە گشتیان بەجارێ بێتە ڕیز
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢١) دڵ لە حەسرەت چاوی ئازارە کەوا زاری دەکا
هەروەکوو سەی دەر ڕەقیبیش دێ بریندارى دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

(٢٢) ئەی ئەسیمی سوبحدەم بیستوومە یار هاتۆتە شار
قاسیدی چاتر لەتۆ دەست ناکەوێ خدمەت گوزار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٢٣) شەوو ڕۆژ من بەچاوی ئەشکباری
ئەڕێژم ئەشک وەکوو هەوری بەهاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٤) ئەوپەرچەمە چین چینە لەسەر کولمی حەلاوە
مانەندی گوڵی سونبولە تێراوی شەواوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٢٥) ڕەفیقان سەیری نامین کەن کە چەند مومتازو شیرینە
لە باغی جوانییا دائیم خەریکی نازو گوڵ چینە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) شاهیدم ئەمڕۆ لە باغا غونچەیێکی سەرچڵە
مەنشەئی عەشقی دەروون و مەرکەزی فیکری دڵە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٧) ئەگەر خورشیدی ڕووی دەرخا لەسەر خۆی لابدا تارا
ئەبن مەخفی هەموو ئەختەر لەشەوقی تەلعەتی زارا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) براگەل مژدەبێ لێتان لەلاتان
ئەوا ڕۆیی ڕەفیقی بێ هەواتان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٢٩) حەبیبە کاغەزی تۆ پەیغامی یاری هینا
بۆ عاشقانە مەجلیس قیسسەی دڵداری هێنا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٣٠) ئەی یار هەتاکەی لە فیراقت بەشەب و ڕۆژ
بگریم و بناڵم بەدڵی خەستەیی پڕ سۆز
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)
(٣١) بێ عەتری گوڵت بولبولی دێوانە بڵێ چی؟
بێ شەمعی ڕوخت کۆششی پەروانە بڵێ چی؟
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣٢) ئەی موعەتتەرسازی جەمرەی بێنی یو قەسری دەماغ
بۆ گوڵی زارت نزارە ئەم هوزارەی دەولەباغ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣٣) من کە مەهجوورم لەیاران بوومەتە ئەخچیری سێ
عەشق یەک مەعشوقە دوو هەم شاهبازی پیرسێ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٤) ئەوا ڕەنگ زەردی جانان و حەزینم
بەدائیم چاوبەگریان و حەزینم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٥) لەم زەمانە هەرکەسێ هات و وتی من ناتیقم
هەرزەگۆ هەرگیز بەخۆی نالێ حیماری ناهیقم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٦) هەردەمە دنیا بەنەوعێ دێتە پێشێ گەه وەکوو
بووکی ساحیب نازە گەه عەیبیارە(گەه هەر) وەک خەسوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٧) سەد شوکر ئیمشەو کە ڕەیحان ساقییی مەیخانەیە
هەرکەس ئەیبینێ بەنازی چاوی ئەو دێوانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) سەیری وەزعی ڕۆژگارو دەوری چەرخی ڕووسیا
عاقلێ خەستە جەفاوە ئەبلەشێ گێرا بەشا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) ئەی فەلەک بۆچی لە مەوتێ وامنت ئاوارە کرد
بۆ منت لەم غوربەتە بێ هەمدەم و و بێ چارەکرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٠) غەریقی بەحری عوسیانم اغثنی یا رسول الله
حەریقی ناری نسیانم اغثنی یا رسول الله
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) بە شوعلەی جەبهەتی ئادەم بەنووری سەییدی عالەم
بە حالی عەبدی موحتاجم نزوولی ڕەحمەتت ئەرحەم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٢) ئەگەر(تۆ) عەبدی حەیی زولجەلالی
معۆی نادان و هەرزەو لا ئوبالی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٣) وخداه وعیناه ومالی
نوال فی نوال فی نوال
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٤) خودا تۆی حافیزی شاری بیارە
بکە زوو دەفعی بەدکاری بیارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) سەیریکە عەجەب مەنبەعی ئیحسانە تەوێڵە

نیمرۆکە کە پایتەختی سولەیانە تەوێڵە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٦) دیانەت باری کرد ڕۆیی مەگەر پاشبارەکەی ماوە
بەدینارو دردم عالەم هەموو ئایینی گۆڕاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) ئەوانەی پیاوی خوابوون گشت بە ئیمان
بەمەردی گۆی خۆیان دەربرد لەمەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٨) ئەلا ئەی قەومی ناهەمواری نادان
هەتاکەی بێ خەبەر وەک وەحشی کێوان
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٤٩) ئەی برادەر تۆ کەلەم لا ڕووت و بێ دەسمایە بێ
زوو ئەبینی عاقیبەت لەم لاش ئەبێ و لەولاش ئەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٠) برۆ شێخێکی کامیل بگرە ئەی پیر
لەبۆ دنیاو قیامەت بێتە دەسگیر
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥١) ئەبێ لاری لەجادەی ئەولیاکان
ئەوەک ون بی و ببی وێڵی بیابان
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٥٢) ئەی نەفس پیربووم هەتاکەی مەیلی ئەم لاو لا بکەم
لازمەنیتر کە تەرکی ئارەزووی دنیا بکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٣) زەمانە قەت لەگەڵ ئەولادی ئادەم باوە وەفا نابێ
وەکو گوریەی سیاە ئەسلەن بەمەردم ئاشنا نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) ئەی برادەر گوێت بێن بێ گوێ مەبە هەروەک حەجەر
چۆن لە قورئانی کەریما خوا وەهای داوە خەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) سەیری کە جیهان مەخزەنی ئەسراری خودایە
ئەم دڵبەری ئەوڕەستە کە موشتەق لەسەفایە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٦) مەرحەبا ئەی سەییدی خەلقی خودا
مەرحەبا ئەی مەهبەتی وەحیی سەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

(٥٧) ئەی سەری من بێ بە قوربانی قەدو بالایی تۆ
بولبولی ڕۆحم هەمیشە عاشق و شەیدایی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٨) یا ڕەسولەللا ببەخشە تۆ گوناهم مەمکە دەر
تۆی پەناهی موزنیبان و شافیعی زەنبی کیبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) منم عەبدی زەلیلی تۆ مەدەد یا شاهی گەیلانی
لەبۆ عالەم دەلیلی تۆ مەدەد یا شاهی گەیلانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٠) یا ڕەسوولەللا بە توربانی قەدت بێ جیسم وجان
پرتەوی ڕوخساری پاکت شوعلە بەخشایی جیهان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦١) ئەسیری چەرخی دەورانم غەریبم ساخووا ڕەحمێک
دەلیلی مولکی بەلخوانم غەریبم ساخووا ڕەحمێک
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) موحەققەق بوو لە عالەمدا وەرن یاران بە مەردانە
شەهی عەبدولکەریم نائب مەنابی پیری گەیلانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٣) خورشیدی ڕوخت جانا مەعلووم و هووەیدا کە
ئەم عالەمە وەک مەجنوون دێوانەیی سەحراکە
(مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەب)
(٦٤) دڵ حەپسی چیە فیرقەتی دڵدارو ئەحیفە
وەک مورغی قەفەس بێ کەس و بێ یارو کەسیفە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٦٥) جیهان بووکێکە موهریشی جەفایە
بەغایەت حیلەبازو وبێ وەفایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٦) دوێ شەوێ لەمەیکە دمشاهید بەڕوویی نازەوە
هاتبووە بەزمی عاشقان بەسەد ڕمووزو نازەوە
(مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)×٢(ڕەجەزی هەشتی تەواو)
(٦٧) تۆ تەماشاکە برادەر لەم زەمانەی نابەکار
چۆن بە تیری خۆی ئەکا جەرگی هەموو کەس زامدار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦٨) ئەی برادەر سەیری شوورەی جەیشی بێ سامانی کچ
وا هەموو بێ هۆش و مات وعاجزی حەیرانی کچ

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) عەجەب دەشتێکە مێرگاسە پڕی نەسرین ولالایە
مەکانێکی خوش و نەعلا وەکوو خولدی بەرین وایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) لەم قەریە تەماشاکە لە قەسروولە وتاغی
شارێ لەجیهاندا بە مەسەل قەریەیی باغی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧١) ئەلا ئەی ناظر ئەگەر ئەهلی کەمالی
تەماشاکە لەکاتب چۆنە حالی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٢) سەیری ئیسڕۆکە عەجایب دلگوشایە خوارەمیر
هەروەکو مەیخانە پڕ سازوو ئەوایە خوارەمیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٣) بەزمی دنیایی لەسەر ئاغەیی میراودەلییە
چەرخی ئەم بەختە ئیعانەت دەری میراودەلییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٤) ئەی عەزیزان یەک دوسالێ بووم ئیمامی سەرگەڵوو
ڕامبوارد ئەو بەینە ئیتر سابە هەر ئەوعێک کەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) مژدەبێ ئەی دڵ ئەڵێن ....
بەزمی گێڕا ئەهلی عەسرو ودڵ حەزینان هاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٦) بۆ کەسێ کەتێ بگا لەم شێعرە (وا) میسلی دوڕە
هەرکەسێ فیکری هەیە بیڵێ ئیتر نەیبێ قڕە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٧) سەیری دەوری چەرخ و ئیشی خالیقی ئەرزو وسەما
جیێ و ئینسی خەلقی کرد دنیاشی کردە سینەما
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٨) غەرەز لەم قیل و قالە یاری جانی
لەمن غافل نەبی شام و بەیانی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧٩) سەیری ئەم دنیای عەجووزە خۆی لەمن چۆن کردە بووک
هەروەکوو دوختەر بەحیلە دەستی کردە نووکە نووک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٠) صەبا هەڵسە بڕۆ زووکە لەبۆ شاری سولەیمانی

بڵێن ساحیب کەوا عەرزت دەکەن زووڕڕاع و دێکانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨١) سەیری وەزعی ڕۆژگارو دەوری چەرخی ئاسمان
چەندە ناهەموارو بەدبوو هەر لە بەختی شاعیران
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٨٢) تەماشاکەن لەمەیدانا سەماوەر
خەریکی شین و گریانە سەماوەر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٣)مەحموە فەننی عەزیزم بەعزێ دەرمانم ئەوێ
چۆن لەسروەی مشک و هۆنەی مێش خەوم لێ ناکەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٤) سەد شوکر ئیمڕۆ بەڕەحمەت خالیقی جینن و بەشەر
ناردی بۆ سەر ئەم قەزایە حاکمێکی موعتەبەر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٥) شەوی یەک شەممە واقیع بوو لەماڵی ئێمە پەنهانی
کە بێن بۆ ماڵی شێخ ئەولا بەئیزنی شاهی ڕەببانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٨٦) جەنابا وا ئەمن هاتوومە بارێ
لەسەر تۆ لازمە تەبریک جارێ
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨٧) ڕۆژو شەو قوربان تەمەننامە لە شاهی زولمینەن
خوا لەسەرچاکە درێژ کا عومری پیاوانی وەتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٨) ئەی جەنابی عەلیەفەندی چی گووتومە قافیە
تۆ کە مەئموور مەرکەزی دیققەت بکە لەم قافیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨٩) سەلامی من لەسەر تۆ بێ گوڵی گوڵزاری ئالاتی
منی بولبول ئەما سەبرم دڵم کەوتە پەرێشانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٠) بەحوببی ئێوە مەشغوولم ئەگەرچی زاهیرەن دوورم
وەلێ بەشەمعی دیدارتان ئەسیری تاری دەیجوورم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩١) ئەلاتەی هەمدەمی ژین و مەماتم
ئەلا ئەی باعیسی ئەفی یوسەباتم
مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)

(٩٢) چ بکەم لەبەختی خەوتوو یار هات و پێم نەزانی
چنگی هەروەک موغیلان لە چاکیم وەرنەهاتی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٣) ئەلا ئەی ساحیبی دەرک و دیرایەت
ئەلا ئەی نازمی مولک و ویلایەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٤) ئەلا ئەی ساقی بی بەزمی حەیاتم
ئەلا ئەی مورشیدی ڕێگەی نەجاتم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٩٥) سەرم ئێشێ لەبەر بێ چایی قوربان
وەکو تەڕڕاح ئەوا کەوتووم لەمەیدان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٩٦) هەرچایە لەم جیهانە مەحبووبی ئینس و جانە
تەبیبی دەردی قەڵب و ئارامی ڕۆح و جانە
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٩٧) برادەر هەرکەسێ چا بێ دەبێ ئەو یاوەری چابێ
لەگەڵ ئەسبابی چایی حازروو دائیم موهەییا بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩٨) ئەی چا مەگەر تومەنبەعی شادی یو عوشرەتی
هەموو کات بۆ دڵ مایەی ئارام و ڕاحەتی
(مفعول فاع لات مفاعیل فاع لن)×٢(موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٩٩) ئەلا ئەی ئەهلی کاشانە بەجێ بێنە موسڵمانی
بەجان و دڵ بەجێ بێنین ئەسیحەتهایی لوقمانی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٠) مەوسیمی سەیران و گەشتە سەوزەسەحرا کاکەگیان
زەڕڕەیێ چاییم نەماوە شێت و شەیدا کاکەگیان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠١) ئەوا فەسلی بەهارەو مەوسیمی دەی
وەرە ساقی کەرەم کە یەک قەدەح مەی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠٢) غەیری خوا هەڵناگرێ مەعلوومە شانی کەس لەناس
لەم زەمانە بۆ خەلائق بێتە جێگەی ئیلتباس
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٣) خودا قەهری لەجێ بێ گرت و مەیلی بوو بەوێرانی
ئەکا سەلبی عەقل لەو ئەهلە هەر وەک قەومی ئێروانی

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٠٤) سەیری چەرخی حیلەبازو مەکروفێڵی ڕۆژگار
واقیعەی چۆن ڕوو دەدا لەمنی غەریبی دڵفگار
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٥) ئێستە وا مەشهوور بووە ئەم هەرزنەماڵی منە
نابێ کەس بیخوا بە کوللی دۆستە یاخود دوشمنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٦) گالۆکێکم بوو چ گالۆک گالۆکێکی زۆر عەجیب
قەت لەدنیا جارێکی دی تابیتۆ هی وا غەریب
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠٧) ئەی موسڵمانان تەماشاکەن لە فەزلی موستەعان
حاکمێکی عادلی وا ناردووە بۆ موئمینان
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٠٨) ئەوا بۆت هات کەڵەشێرێکی مل ڕووت
لەبۆی پەیدا کە جینسێ بینە هاوجووت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٠٩) بۆم وەها مەعلووم بووە ئێستا لەلای ئەهلی سەلەف
نینە ئەسلەن زەڕڕەیێ ناموس و وکەرم ناخەلەف
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٠) سەلامی من میسالی بەفرو باران
لەسەر تۆبێ مەلای سیوەیل و ئالان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١١) بە تەقدیری خودایی حەیی بێ چوون
لەوەختی عاجزی بوو قەلبی مەحزوون
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١٢) ئەوێستا ئەهلی عیلمە دڵ بریندار
لە فوقرو بێ ئەوایی زارو بێ زار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١١٣) من کە ڕازی بووم بە خەپڵەی هەرزن و نانی شەعیر
منەتی کوێخا ڕەئیسی خاقەن وخوسرەو بەکیر
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١١٤) شک نەبەم شەخسێ لەڕۆما پێی ئەڵێن مەللا حەسەن
لازمە زەمی بکەن ئەلحەق هەموو ئەهلی وەتەن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١٥) کاکە بۆ حیرس و تەمەع بەسیە ئیتر سوێنی درۆ

لادە لەم جادە کەچە هەستە وەرە ڕاست بڕۆ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١١٦) شەرابی جەننەتم ناوێ بەغەیری وەسلی مەعشووقان
کەبێ زینەت نەمێنێ شەمعی لاچوومەجلیسی ڕەندان
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)

٧٨- ویسالی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٦٤	٪٥٥,١٧٨
		١	هەزەجی هەشتی تەواو	٢٤	٪٣٧,٥
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٧	٪٢٦,٥٦٢
		ج	هەزەجی شەشی مەقسوور	١٠	٪١٥,٦٢٥
		د	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٩	٪١٤,٠٦٢
		ه	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	٢	٪٣,١٢٥
		و	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪١,٥٦٢
		ز	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	١	٪١,٥٦٢
٢	ڕەمەل			٤٥	٪٣٨,٧٩٣
		١	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٨	٪٦٢,٢٢٢
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١٤	٪٣١,١١١
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪٤,٤٤٤
		د	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١	٪٢,٢٢٢
٣	موزاریع			٥	٪٤,٤٦٤
		١	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٤	٪٨٠
		ب	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	١	٪٢٠
٤	ڕەجەز			١	٪٠,٨٦٢
		-	ڕەجەزی هەشتی تەواو	١	٪١٠٠
٥	موتەقاریب			١	٪٠,٨٦٢
		-	موتەقاریبی هەشتی موسەبیەغ	١	٪١٠٠
	٥		١٥	١١٦	

خشتەی ژمارە (٧٨) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی ویسالی

رازی تەنیایی

٧٩- ئەحمەد هەردی

چاپخانەی زانکۆی سەلاحەدین. هەولێر. ١٩٨٤

(١) کە جۆگا تێکەڵی چەم بێ و چەمیش تێکەڵ بەدەریابێ
شەماڵیش پڕ لەهەستی بێ نییە شت تاک و تەنیا بێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢) ئەی دیدە پەری، بەو دەمە بەو کولمە گوڵینە
بۆ کەس نییە تا سەر ئەوەڕێ ئەم گوڵی ژینە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٣) بناغەو چینی دیواری
تەلاری بەرزی دڵداری
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی چواری تەواو)
(٤) بەسەرسامی لەسەر لوتکەی بڵندی گەنجی وەستاوم
شریتی عومری ڕابردووم وەکو خەو دێتە بەرچاوم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) دوێنێ لە تەک ئەمانی سوورایی خۆرنشینا
کە شەو هێواشی باڵی کێشا بەسەر زەمینا
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×٢ (موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(٦) قەت ئەدەی ئازاری گیانی مەست و بێدارانی شەو
خۆت نەخەیتە بەر شەپۆلی ئەشکی بێ پایانی شەو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧) فاتمە دووچاوی مەستت پڕ تەلیسمی جوانییە
پڕ شەرابی خۆشەویستی و عارەقی یەزدانییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٨) ئەم دڵەی وەک بتپەرستێ ڕوو ئەکاتە چاوەکەت
نوێژ ئەکا بۆ تیشکی چاوو زولفە تێک ئاڵاوەکەت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٩) وەمزانی کە ناموسی و حەیا نرخی کوڕانە
ڕاستگۆیی وڵات پەروەری ئەنجامی ژیانە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(١٠)هەموو ڕۆژێ لەبەرسەیری بتی ئەو بەژن و باڵایە
لەسەر ڕێیا ئەوەستم من هەتاکو ئاوی پێم دایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١١) ژیان وو ئەرکی ناخۆشی پەپوولەی ئارەزووی کوشتم
شەرابی جامی دڵداری لەتافی لاوییا ڕشتم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٢) بەدەستی خۆت کە جامت خستە سەر لێوت خەشیمانە
ئەگەر زەهریشی تێدابوو گوناهی خۆتە بیزانە

(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) لە شۆخ و شەنگی پارەوە
لەڕازی پڕ نیهانییا
(مفاعلن مفاعلن)×٢(ڕەجەزی چواری مەخبوون)
(١٤) بای ئەجەل هات و لەناکاو دەفتەری ژینی دڕیم
تاکو دوێنێ خونچە بووم ئەمڕۆ بە ناهەق هەڵوەریم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٥) برام واێ ئەگەی ئاخم لە داخی نائومێدیمە
ئەگەر چی زامی سەرسنگم نیشانەی جوانەمەرگیمە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٦) کەڕابوردی بە ئەسپایی لەسەر ئەم گۆڕە پێ دانێ
کە مەهتابێکی تێدایە مەگەر ئەو خوایە بیزانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) درەختی ڕەنجی چەند ساڵەم کەمی مابوو چرۆ دەرکا
کەمی مابوو بەری باخی ژیانم پڕ لە سێبەر کا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٨) هەتا مابووم دەسی ئاسمم نەگەییە چاکی دڵخوازێ
نەهۆشم مەستی بۆنێ بوو نەگوێچکەم کەیلی ئاوازێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٩) هەموو ئاواتی ناکامم گوڵاڵەی لالەزارێ بوو
شریتی سەر گورشتەی من خەوێکی نەوبەهارێ بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)

٧٩- هەردی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			١٣	٦٨،٤٢١٪
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠	٧٦،٩٢٣٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢	١٥،٣٨٤٪
		ج	هەزەجی چواری تەواو	١	٧،٦٩٢٪
٢	ڕەمەل			٤	٢١،٠٥٢٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٧٥٪
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٢٥٪
٣	موزاریع			١	٥،٢٦٣٪
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	١٠٠٪
٤	ڕەجەز			١	٥،٢٦٣٪
		-	ڕەجەزی چواری مەخبوون	١	١٠٠٪
	٤		٧	١٩	

خشتەی ژمارە (٧٩) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی هەردی

دەستە گوڵ

٨٠- هەرشەمی

شرکە الخنساء للطباعە. بغداد. ١٩٨٩

(١) زەلی نووکی تەشی، ڕۆیی وەڕس وابوو
تەشی ڕێس کەوتە شێواو پێیوەڕسوابوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی شەشی تەواو)
(٢) یێکەمین کوڕەو دیارەکوڕی زانایانی کورد
ڕووی نەزانین زەردبوو ڕۆیی کۆچ و باری چا بوو کرد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٣) ڕوواوە یا سەمەن ئەوڕۆ لەنێو گوڵزارەکەی کوردی
وەیا خۆی بوویتە خاوو نەرگزو گوڵزارەکەی کوردی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤) دەمادەم باوە ئەو ناوی گوڵە یاگوڵ لەبەرناوە
نزەی بایێ لەبەردەم کێوی کوردستان هەڵستاوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥) واتە ڕۆلە نو نەمایش دەفڕێ
بەر لەوەی بێتە کوڵێک و نوبەری
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٦) چما لاوێکی سەربردەی بەسەردابێ
شەدەی بەختی ڕەشی هەردەم لەسەردابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی شەشی تەواو)
(٧) بەختێرچی یا بەختێربێن لاوی لاوان
لەهەر جێ بێی بەنازی هەردو چاوان
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٨)سەرم سوڕمایە ڕووناکی وەکو جارانەوامایە
ئەگەرچی ڕۆژ بەچاوانم لەژێر ئەم خاکە نێژرایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) وابەیانە هەستە کاری چا بکە
کوردی پاکی یادی پاکی خوا بکە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(١٠) باغەیا خواناسینە مزگەفتە یا کێوی(ئەراک)
کوڕی خواناسینە جێی مەردانی چاک

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١١) سالی کۆچی کردو ولێتمان بووجودا
دەرگەیی دەروازەکەی پێوەنەدا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەقسوور)
(١٢) لەمێژە گەرچی وا ئاوارە دووری خاکی یارانە
مەڵێن چوو بێ نەمەک چوو لاوەکەو هەرلاوی جارانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٣) دەڵێن ساوارە بۆنی دێ کەچی هێشتا نەهێنراوە
دەڵێن ساوارە بلقی داو لەسەر سێکوچکە نەکراوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٤) تا بەیان بادەی لەزاری شەوچەلەی ئازارییە
دڵ کەبێ ئاوارەبێ ئەو هەرلەبێ ئاوارییە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٥) بە بەبەندی ززززیانی لەلەلال
ب ب بزانن غەغەمبارەو لەلەلال
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦) کەسێ ویستی کەوا هەستی لەڕیزەی زندیان ڕابی
دەبی هەستی و هەموو هۆشی بەسێ ئامانجی ئارابی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) جۆتە کەوخوشک و برا، یا سوسکەبوون، یا جۆتەپۆڕ
داخەکەم پێشی بەهاریان هەر لە هاوین چوونە گۆڕ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(١٨) سەرت بەرز و دەمت خۆش و دڵت پاک
هەموو جەژنێ و هابیت چوست و چالاک
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(١٩) گیا پڕبۆنی کوردەو ناوەکەی خاوە
هەموودەم کەسکە سەوزە ڕووگەش و ماوە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی شەشی تەواو)
(٢٠) کەنازدارێ لە ئەم کووچەوە دەرچی
دەبێ سەرخۆشی هەریکرێ نەگەرچی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) ئەوبەزم و ژیانەی کە بەدڵ یا بەسەرم کرد
گشت ئاگرە ئێستاکە لەکوورەی جگەرم کرد
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور)

(۲۲) کە سەرخۆشی دەبی بکرێ دیارە
بەچوونی خۆشەویستی لەم هەوارە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۲۳) بەدەردی دووری تۆ قوربان ئەوا وێنەم بەخامۆشی
لەبۆ دەرگەی هومایونت دەنێرم لۆ فەرامۆشی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲٤) بایەکەی زستانی دووری هەرکەهات دڕ بوو گەڵەک
وەرگەڕا هەرچەندی کردم وەرنەگێڕیان کەڵەک
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٥) ڕۆڵەکەم ئەمڕۆ دیاریمان لەبۆ تۆ پەرگەیە
وردەبازی ڕێزمانی کورد لەنێو ئەم بەرگەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(۲٦) هەروەک لەچواردەساڵی دەرچووین کەوا لەماڵی
ئەو دەم دڵی ڕفاندین فرمێسکی چاوی کاڵی
(مفعول فاع لاتن مفعول فاع لاتن)×۲(موزاریعی هەشتی ئەخرەب)
(۲۷) خودا یاری من و تووبی بە قوربان
کەتوتەنیا وو بەندە دەربەدەرمام
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×۲(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(۲۸) بوارەیێم دەڵێن سەیری کوڵیکەی سۆری نیسانە
نیشانەی لێوی تورنەبوا گوڵستان وەک گڵستانە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۲۹) ئەرێ شۆخی پەریزادە وەرە با یەکدی بدوێنین
ژیانی وەک بەهەشت ئێستاکە هەر لێرانە بنوێنین
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×۲(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(۳۰) بە تاتای هەوری زێڕین ڕۆژی ڕوو پۆشینی خانزادە
مرازی تاوەبارانە لەچەم(مەم) ئاوەکەی خوونە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲(هەزەجی هەشتی تەواو)
(۳۱) ئەوەی دەستی درێژە دەستی ناشکێ
ئەوی بێ دەستە وادەستی شکایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۲) برام موخلیس دەڵێی واپێت نەمایە
وەیە ڕاستە؟ وەیاخۆیێت نەمایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(۳۳) بە ناخە ئاخەوە دەنگێکی ماتم هاتە گوێ جارێ

بەڵێ سینەم بو دەیفەرموو لەدووری ئاهەیە چارێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٤) ئەگەر هێلێ بکەونە دەردی پاران
لەناوخۆدا دەکەونە تیرەباران
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٥) چ دەم هاتی بەخێریتی خۆت ونامەت
خەلیلی ئێستەی وو ڕۆژی قیامەت
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٦) دەردی دووری یار و گولزاری وڵات
خۆ دەزانی چاوەکەم چەند کار ئەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)

٨٠- هەرشەمی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٢٤	٪٦٦,٦٦٦
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٠	٪٤١,٦٦٦
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	٥	٪٢٠,٨٣٣
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٤	٪١٦,٦٦٦
		د	هەزەجی شەشی تەواو	٣	٪١٢,٥
		هـ	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١	٪٤,١٦٦
		و	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	١	٪٤,١٦٦
٢	ڕەمەل			١١	٪٣٠,٥٥٥
		ا	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٪٢٧,٢٧٢
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٣	٪٢٧,٢٧٢
		ج	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٢	٪١٨,١٨١
		د	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢	٪١٨,١٨١
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١	٪٩,٠٩٠
٣	موزاریع			١	٪٢,٧٧٧
		-	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	١	٪١٠٠
	٣		١٢	٣٦	

خشتەی ژمارە (٨٠) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی هەرشەمی

٨١- کاروانی خەیاڵ، هێدی
چاپی دووەم
چاپخانەی زانکۆی سەلاحەدین، هەولێر، ١٩٩٧

(١) سەری نامەم بەناوی تۆ خودایە
کەبێ ناوی تۆ نامەبێ سەلایە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢) بەرۆژێکی کرێوەو بەفروسەرما
نەهەر سەرما، سەرم لەو ڕۆژە سورما
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣) لەمەڵبەندێکی خۆشی کوردەواری
سەرەو ژوور بوونەوە خێڵ بۆ هەواری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤) ئەی وەتەن تەنیا نەهەر من بۆ تۆ وا سەودا سەرم
تیشکی ڕۆژیش جێی لەبەر کۆیلەت نییە دووروبەرم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥) چەند لە خونچەی بەربەیانی جوانە زەردەو پێکەنین
بۆ نەمامی بەژنی تو سەد هێندە چۆپی و هەڵپەڕین
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٦) پایزەو هەر بەگژەی باوە خەزەل هەڵ دەوەرێ
مەل لە هێلانە لەسەرمان سەری ناکاتە دەرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧) کولمەت گەش و ڕووناکە دەڵێی تیشکی هەتاوە
جوان چاکی کراستێکە بە بەژنی تو براوە
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٨) ئەوەکاتی پەلامارە ڕەقیب بابێتە مەیدانێ
ئەوی ناپاک وناحەزبوو بە کوردستانەکەم کوانێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٩) نامەیێکم پێ گەیی هەروەک گوڵاوی پەرچەمت
وەسوەسەم کرد ئەی خوا کەی دەم بنێمە ناودەمت
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) وەرە سەردەرکە وەکو مانگ لە سوێ

گوڵەکەم تاوی لەگەڵ من بدوێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١١) جۆگەلەی خوێنە لەناو دیدەیی گریاغدا
زۆر لەمێژە نییە هیچ عانە لەگیرفاغدا
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٢) بەهارەو سوورە گوڵ دایان گەمارۆ
هەڵاڵە و ئەستەرەن شێن بوون لە ئاسۆ
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣) وەرە با ئاگری دڵ دابمرێ
تاکەی ئاخر غەمی تۆدام بگرێ
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٤) جوتی کالەم هەبوو ساڵێ لەچەرم
تیسکن و تای یەک و ئەستوورو گەرم
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٥) ساڵ و مانگ دێن و بەلەز تێدەپەڕن
مەلی سەربەستی و تیژباڵ و پەڕن
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(١٦) بەزەیی دێ بەهەتیو هەوری بەهار
ڕێژنەبارانی دەرێژێتە خوار
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(١٧) مۆزە هەروا دەچەقێ سێ و وچوار
تەختە نەرد هەر دەگەڕێ وەک پەرگار
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(١٨) گێژەلووکەو شەرەبای پاییزە
ئاشکرا دیارە سروشت لێی زیزە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٩) پێش هەموو جێ یە لە سۆما تاوێ
گر دەخۆم ڕێی دەخشێنم چاوێ
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٠) لەمەهابادەوە ڕێ تێ دەپەڕێ
هەڵەیا گیان بەسەری دا بگەڕێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)

(٢١) ڕێگە دەڕوا وەکو هەودایی خەیاڵ
دەمگەڕێنێتەوە جێ کۆڕی بەتاڵ
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٢) دەگەڕێ ژان لە دڵی بە برین دا
هێشتە شارەھەر دەخەوێ شیرین دا
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٣) پردی سوور هێمنی جارانی نییە
ئێستە ئاژاوە لەسەر سنگی وییە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٤) چاوگەڵێ ڕوانی لە خوارووی ژووری
هەر لە دڵ دەرنەچو تاسەی دووری
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٥) ڕێ بە کۆسپ و تەگەرە و چاڵ و چۆڵ
ڕێیە ڕێبواری دەوێ توندووتۆڵ
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢٦) گەرچی لەش ماندووە وەستاوەسرە
پێشی ناگیرێ خەیاڵ بەرزەفڕە
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٢٧) حاجی کێمی حەجی لێ قەوماوان
پێی غەریبانی دەنا سەرچاوان
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٢٨) لەوچەمە با لەدەواری بگەڕێم
بازی باوێمەوە ئەوبەر وەپەڕێم
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٢٩) سەری شێواوە سپیلکی سەرشێو
تەم سەری گرتووە ئەو دیوەودیو
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٣٠) ڕێ سەرەو ژوورە گەلێک بڕناکەم
بۆ وچان جێیەک ئەبێ پەیدا کەم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣١) کۆدەل ئێستاشی سرەوتن ناوێ
سنگ لەبەر ئەکوتی پرپشک داوێ

(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٢) هەڵکشا ئیتر ئەوە زەردەی خۆر
زەردیان گرت پەمەیی و ئاڵ وەمۆر
(فاعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣٣) ڕێ ئەوە هاتووە بیبڕێ کەم کەم
ڕێی بە هەوراز و نەوی و دەردووخەم
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٤) تا کەنگی زەمانی بێ زمانی
بابەس بی وچانی ویڕەوانی
(مفعول مفاعلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف)
(٣٥) هەر لە ڕێت کەوتم و نەمزانی لەبەرچی وایە
ڕۆژ نییە رووی تو کەچی چاوی لەبەر هەڵنایە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٦) لەدڵمدا بو لەگەڵتا بدوێم
بێتەوە گۆڕێ خەمی کۆن و نوێم
(فاعلاتن فعلاتن فعلان)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٧) مەزرەعەی قەلبی مەویشکە ئەی وەتەن کوا ئاوی تۆ
بێ زەوادن ڕۆڵەکانت کوانی شەکری خاوی تۆ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٨) جێژنی کۆن و ساڵی تازەی کوردەواری هاتەوە
هاتەوە ئاگری خەباتی ئەو گەلە خۆش کاتەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٣٩) وەرە سەیری دڵی من کە چ هەژارو وڕەسەنە
گیرخوارە لەو هەڵەت و بەندەن و داروودەوەنە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤٠) دڵ ئەگەر مەیلی بە دلداری ئەدابا ئەدەبوو
خەم کراسێک بوو بەبەژنی ئەبڕابا ئەدەبوو
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٤١) ئاسرەوون هەست و خەیاڵ ئەی خۆزگە من دێوانە بام
خۆزگە دەست و پێتم لەناو زنجیری بایەو وانەبام
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٤٢) ئارۆێ ئەسرینی من هێندە ئەگەر دڵداکەوێ

ماڵی دڵ وێران بێ ماڵ وێرانی کردم ناسرەوێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٣) حەیفە کوێستان بەو سەرە بەرزانەوە هەر تەم نەبێ
ئەو تەمە پیرۆزە سایەی لەو سەرانە کەم نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٤) هێندێ دیومە ڕۆژێ تورک و ڕۆژێ عارەب دەمکوژێ
ڕۆژێ فارس دێ بە فتوای دین و مەزهەب دەمکوژێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٥) هەلات تاوولەتاو ڕووی تۆکشاوە
ئیتر هەر هەڵدێ ڕۆژێ و نایەواوە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×۲ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٦) وردە وردەگری تاسەت ئەوە دێ دام دەگرێ
منی ڕاگرتووە ئەو هەستە خوایە نەمرێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٧) ئەو دەم کە ئەتۆ دوگمەی بەرۆکت دەترازێ
سەیری دڵی دێوانە کەچم لێ دەخوازێ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×۲ (هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٤٨) هەرچی هەم بوو چوو لەدەستم خۆشەویستی تۆ نەبێ
نەمدەزانی کۆچی تۆ وام پێ دەکا ئەوڕۆ نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٤٩) دڵ بە دەردانەوە پڕ لە خوێنە
خەم هەیە بیروخەیاڵ شێوێنە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×۲ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٠) غەزەلێک ئەوڕۆ بەبەژنت دەبڕم وەک ئەتلەس
غەزەلی وا دەبێ نەیدیبێ لەبەرخۆیدا کەس
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥١) من بە خورپەی دڵ دەزانم هەستی پێی جانانە دێ
خۆشەویستی کاری خۆی کرد شەم لەدووی پەروانەدێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×۲ (ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٢) لەدەردو وەمینەتی ژینا هەتا زاتیم تەمەن ڕۆیی
پەلەی کرد نەیدەویست چی دیکە ئازاری بدەن ڕۆیی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×۲ (هەزەجی هەشتی تەواو)

(٥٣) چەند لە دڵ پارامەوە هێندە بەگژمن دا نەیە
خۆی دەتای بسکی نەبەستێ با نەڵێن دێوانەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٤) ئاشکرا ڕەنگی غەریبی دیارە لێرە پێمەوە
ئاخری بەو دەردەوە تێدا دەچم دەتوێمەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) سووچی دەردانە ئەگەر جارێ خەیاڵی مەی دەکەم
ئەو وڵاتە وا نەبێ من بیری بادە کەی دەکەم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٦) تا بڵێی ئەو شۆخە نازی زۆرە ئەمما بۆی هەیە
دوێنێ تاسەی کەی بوو، دەوری شیرنی ئەوڕۆی هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٧) چارەی خەمی من مەی نییە مەیخانە بڵێ چی
بەو دەردەوە مەی نام گری پەیمانە بڵێ چی
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٥٨) ئەوڕۆ سەرمایەی ژیانم دەفتەرێکی چڵکنە
چەند وشەی سادە تەواوی سەروەت و ماڵی منە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٩) دەست بەزولفی ڕۆژی هەردەگرم بەڵام جارێ زووە
چونکە پەیوەندی هەیە ژینم بەهەودای ئەو مووە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٠) قافییە گەرچی تەلەسمەو تووشی شیعری من دەبێ
بێ تەلەسمی قافییەش هەڵبەستی من شەرمن دەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦١) ئەمن جاران لەدەس دوژمن دەناڵیم
چەکی دوژمن دەهات ئێستکی دەهاڕیم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٢) چەندی کردم نوختەیەک وەک خاڵی تۆ پەیدا نەبوو
هەرچی نووسیم واژەشم هیچی لە جێی خۆیدا نەبوو
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٣) دەردی دڵداری نەبا حاڵی منیش وا نەدەبوو
وا بە ماندوویی خەیاڵ هێندە لەڕێیدا نەدەبوو

(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٦٤) شیرن و تیراووتەڕ بەستەی لەباری هێمنە
گەرم و ناسک هەست و سۆزی نادیاری هێمنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٥)لەیاران وردە وردە چۆڵ بو دەورەم
هومێدم وەک شەمی کز چۆتە نێو تەم
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٦٦) پاییزێکم گەیوەتێ ژینم گەلارێزان دەکا
وەرزی پیریم ساردو سڕهاتووە لە پاییزان دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٧) ئاخیری ڕۆژێ دڵی دێوانە ڕسوام هەر دەکا
بۆتە کاسەی خوێن و ئێستەش ئارەزووی دڵبەر دەکا
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٨) دەردی خۆم و لەرزوتای دەردی جودایی کوشتمی
دەردی سەرگەردانی دەردی بێ نەوایی کوشتمی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٦٩) وەبیرم دێ لەگەڵ تۆ ڕۆژێ کۆڕی ئاشنایی بوو
وتەی من خۆشەویستی بوو وتەی تۆ دڵنیایی بوو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٧٠) کێ بی وەک یاری منی بۆ بلوێ
منی ڕاگرتووە تەنیا بەمووێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٧١) کەس نەزانێ من بەچی مەستم ئەتۆ خۆ شارەزای
دەردی من باکەس نەزانێ تۆ لەگەڵ خەڵکی جودای
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٢) حەز دەکەم گۆشەیە بگرم بەتەنێ بم بەتەنێ
من بم و یادی تۆ دێو و پەری دەستم ندەنێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×٢(رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(٧٣) هەرچی کردم خۆم لەگەڵ خۆم کردو ئێستە دێتە ڕێم
کوشتمی گەردوونی گەردان هێندی زەربەت داوەلێم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(رەمەلی هەشتی مەقسوور)
(٧٤) ڕۆژگارێکە خەیاڵی من بەرەو سەودا دەچێ

مانگ و ڕۆژی من بەدووی خاڵیکەوە تێدا دەچی
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٧٥) خەم هاتووە دەست هەڵگری بڕوا بە سەری تۆ
ڕووی لەمنە شنەی پەرچەمی تاتابەسەری تۆ
(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف)
(٧٦) ڕازی من ون ناکرێ تازە هەتا دیدەم هەیە
کار لە حاشا دەرچووە دیدە ئەوەندەی نم هەیە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٨١- هێدی

ژمارە	کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	ڕەمەل			٦١	٨٠،٢٦٣٪
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٢٣	٣٧،٧٠٤٪
		ب	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٩	١٤،٧٥٤٪
		جـ	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٧	١١،٤٧٥٪
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	٥	٨،١٩٦٪
		هـ	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٥	٨،١٩٦٪
		و	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٤	٦،٥٥٧٪
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٤	٦،٥٥٧٪
		ح	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٦،٥٥٧٪
٢	هەزەج			١٥	١٩،٧٣٦٪
		ا	هەزەجی شەشی مەحزووف	٦	٤٠٪
		ب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥	٣٣،٣٣٣٪
		ج	هەزەجی هەشتی تەواو	٢	١٣،٣٣٣٪
		د	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	١	٦،٦٦٦٪
		هـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	١	٦،٦٦٦٪
	٢		١٣	٧٦	

خشتەی ژمارە (٨١) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی هێدی

٨٢- هێمن

تاریک و ڕوون

لە بڵاوکراوەکانی (بنکەی پێشەوا)، ژمارە(٥)

(١) گەرچی تووشی ڕەنجەڕۆیی و حەسرەوت و وەدەردم ئەمن
قەت لەدەس ئەم چەرخە سپڵە نابەزم، مەردم ئەمن
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢) لەباروو قیت وقۆزە خاوەنی زێر
نەگەر کوورە وەگەر گۆجەو شەل و گێر
(مفاعیلن مفاعیل فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣) هەچێکی بێتە سەر زارم
ئەمن دەیڵێم و بێ باکم
(مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی چوار تەواو)
(٤) وەتەن گیان و سەرووماڵم فیدای تۆ
وەگیانی من کەویٚ دەردوو بەڵای تۆ
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥) بەهارە کاتی کارە خۆشەویستم بۆچی بێم بۆ شار
نەگەر من بێمە شاری کێ وەنەستۆ بگرێ کاروبار
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەببەغ)
(٦) لەشاییدا لەوەختی هەڵپەڕینا
لەخۆشیدا لەکاتی پێکەنینا
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٧) لەمێژ بوو حەققی کورد دەخورا بەفیڕۆ
لەمێژ بوو کورد بوو دەیکرد شین و ڕۆڕۆ
(مفاعیلن مفاعیل فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٨) ڕۆژی خۆشی و پێکەنین و داوەتە
هەی چ ڕۆژێکی بەقەدروو قیمەتە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٩) چاوەکەم چاوی ڕەشی تۆ ئافەتی گیانی منە
گیانەکەم برژانگی تیژت نووکە ڕمبی دوژمنە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٠) ڕۆژی جێژن و خۆشییە تێپەڕبوو ڕۆژی دەردوخەم
هات شنەی ڕەحمەت بەجارێک ڕایڕفاندو بردی تەم

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١١) دەک بەخێربێی قەدەمت خێرە چ خۆشی ڕەشەمە
تاکو تۆ هاتی نەماو تێپەڕی ڕۆژی ڕەشی مە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)×(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف)
(١٢) لەکاتی نیوەشەودا بوو شەوێ دی
ژنێکی پیرو ڕەشپۆشم لەخەو دی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٣) بە بەرگی سەوزە ڕازاوە قەدوو لاپاڵ وشیوودۆڵ
چرۆی دەرکردووە دارو ملی دا یەکتری گیاو گۆڵ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلان)×٢(هەزەجی هەشتی موسەبیەغ)
(١٤) کاتی کازیوە پێش گزنگ بولبول
لە شەقەی باڵی دا هەتا کن گوڵ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(١٥) تێپەڕی ئەییامی دیلی ئێستە هەنگامی ژیانە
خۆی مەلاس دا مامەڕێوی نۆبەتی شێری ژیانە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢(ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(١٦) لەباری نازەنینی نەرم و نۆڵی دڵتەڕی شادی
لە چاوی بەد بەدوور بی ئەی کچی جوانی مەهابادی
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(١٧) لەبەر نازاری ژینی نالەباری
دەناڵی بولبولی شەیدا بەزاری
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(١٨) قەت لەدنیادا نەبوو بێجگە لەناخۆشی بەشم
مات و داماوو پەشێو و بێکەس و چارەڕەشم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(١٩) شەوانە ئەو دەمانە شەو دەگاتە کاتی نیوە شەو
خەڵک نووست وولەچاوی من کەسەر دیسان ڕەواندی خەو
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٠) عەزیزم بۆچی تۆراوی لەخۆڕا
چ قەوماوە؟ دڵی تۆ بۆچی گۆڕا
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢١) لاگری سولحە تەواوی ڕەنجبەری وشیاری کورد
چاوەنۆڕی دەرفەتێکە خەڵکی لادێ و شاری کورد
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەقسوور)

(٢٢) ئەمن دەمگوت لە دنیا تا بژێنم
لەبەر کەس ئەستەمە سەر دانوێنم
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٢٣) ساقییا کوشتمی خەم و مەینەت
دەوەرە لەو شەرابە مەستم کە
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٢٤) نیمە ئاواڵێ لە گزشەی بێ کەسیدا غەم نەبێ
چاکە ئەو لیرەش وەفای هەرماوە سایەی کەم نەبێ
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢ (رەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٢٥) بەهار بوو فەسڵی زستانم ئەگەر یارم لەگەڵ بایە
درۆیە گەر گوتوویانە بە خونچێکی بەهار نایە
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٦) بەمنداڵی لە لێوی ئاڵی تۆم ئەستاندووە ماچێ
بەپیریش لەززەتی ئەو ماچە شیرینەم لەبیرناچێ
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٧) نییە باکم ئەگەر زاڵم شکاندوویەتی باڵی من
ئەوە سەختە کەوا ناگاتە گوێی کەس ناڵەناڵی من
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٨) ئەگەر خەرمانی عومرم ئێستەکانی پاکی با بیبا
بەمەرگی تۆ موچرکیشم بە دڵدا نایە با بیبا
(مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٢٩) گێژەلووکەی بەسام و توندی خەزان
کە پەلاماری دایە باخ و رەزان
(فاعلاتن مفاعلن فعلان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور)
(٣٠) تفەنگی راوی ئەستێنراوە یەکسەر
بە قەولی کاک هەژار بێ راوە راوکەر
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣١) هەر لە بۆتانەوە هەتا سۆران
هەموو سۆرانی شینەبۆ گۆران
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣٢) قەڵەم سەرکێشە بیریش مووقەڵێشە
بەلام یاریبی رووی رەش بێ زەمانە
(مفاعيلن مفاعيلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٣) وەرە مەیگێڕ دەمەوێ ئەوشۆ خەمی دڵ کەم کەم

لووزەوم بەردە سەرێ ئامەوێ جورعەی کەم کەم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٣٤) من لە داخی خزمی خوێڕی و ئاشنای ئەحمەق هەلاتم
من لە ترسی زاق و زووقی ئەمنیەی چاو زەق هەلاتم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)×٢ (ڕەمەلی هەشتی تەواو)
(٣٥) بۆ شەهیدێکی کە گەوزیوە لەنێو خوێن دەگریم
بۆ هەڤاڵێکی کەچووبێ سەروبی شوێن دەگریم
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢ (ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٣٦) سەرنجم گەر دەبرمە بەژن و بالآت
کچی جوان بۆچی ڕووگرژی چ قەیدی
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢ (هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٣٧) نەبلوێر ژەن دەتووڕێنێ لە بلوێر
نەشۆڕەژن وڕینگەی دێ لەبەر بێر
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢ (هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٣٨) هەتا نێڵەی نەیە ئاورگی دڵ چەم پڕ لە نەم نابێ
هەتا نەم دانەبارێ تینی ئەم ئاورگە کەم نابێ
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٣٩) بابەتاهیر منیش دەڵێم وەک تۆ
ئاخ لەدەس دیدە وای لە چەنگی تۆ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٠) پەیامی من بە گوێی ئەم دڵبەرە نازدارە ڕاناگا
نەسیم بێ سیم دەبینێ شل دەبێ بەم کارە ڕاناگا
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢ (هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤١) دڵی شاعیر وەکو ئاوێنە دەچێ
گوڵەکەم تۆ دڵەکەم مەشکێنە
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢ (ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٢) هەر بەلایەک لە ئاسمانەوە بێ
با لەوێش ڕا نەهاتبێ بۆ من
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٣) ئەی خودای گەورە خالیقی بێ چوون
ئەی ئەوەی دات بە ئێمە زاروو قوون
(فاعلاتن مفاعلن فع لان)×٢ (خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٤٤)کچە کوردێکی ئەشیمل و لەباری
بەوەی نییە ماوەییێکە چوویە شاری

(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٤٥) ژیانی دووبارە دەبەخشییەوە بە مردووی عیشقت
تۆ مەسیحا نەفەسی خۆزگە منیش لازار بام
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٤٦) ئەسیری بسکی ئاڵۆزی کچە کوردێکی ئەشمیلم
تەماشاکەن چ سەیرێکە بەدەستی دیلەوە دیلم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٤٧) شنە ئەبزێوی سەری بسکی ڕەشی
کە لەسەر ڕوومەتی ئارامی گرت
(فاعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ)
(٤٨) بە لباد دەبڕی سەری پیاوی لبادیە کوێرە
یارەبی کەس نەخەیە داوی لبادیە کوێرە
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٤٩) دەمگرێ ئەمما لە گرتووخانە ڕق ئەستوورترم
لێم دەدا ئەمما لەسەر داوا ڕەواکەم سوورترم
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

هێمن
ناڵەی جودایی
چاپخانەی(علاء)، بەغدا، ١٩٧٩
(٥٠) بەڵێنی ڕاگەیاندێ ڕاسپاردە
گوتی بۆت دێتە بن ئەم پاردە غاردە
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥١) ساقییا وا بادەوە وا بادەوە
ڕوو لەلای من کە بەجامی بادەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٥٢) گوتی ئەی بلبلە سەرمەستەکە بۆ خامۆشی
گوتم ئەی تۆ گوڵە خۆڕسکەکە کوا دڵخۆشی
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٣) لەکۆ ئەسرین دەبارێنم لەبۆ کوردی پەراگەندە
لەگەرمێن غەرقی ئارەق بووم و چاوم هەر لە سامرەندە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٥٤) سۆفی گۆشەی خانەقابووم، ئێستە پیری مەیکەدەم
زاهیدی خەڵوەتنشین بووم، ئێستە مەستوو مەیزەدەم

(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)
(٥٥) دیم کچێکی لەباری لا دێیی
بۆ نوێژ ڕادەخا بەرەڵبیینێ
(فاعلاتن مفاعلن فع لن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٦) بلبلی باڵ شکاوی وەختی گوڵم
هەر شەپۆلان دەدا دڵی لەکوڵم
(فاعلاتن مفاعلن فعلن)×٢(خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف)
(٥٧) وەرە یارم وەرە ئەی تازە یارم
وەرە ئەستێرەکەی شەوگاری تارم
(مفاعیلن مفاعیلن فعولن)×٢(هەزەجی شەشی مەحزووف)
(٥٨) حەیفە ئەو دەستە کە گوڵزاری دەئەخشاند بشکێ
حەیفە ئەو دەستە کە دڵداری دەگەوزاند بشکێ
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم)
(٥٩) کوانێ ئەو پەنجە کە توندی دەگوشی مەمکی توند
کوانێ ئەو پێیە کەبۆ ژوانی دەچوو گونداوگوند
(فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لان)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ)
(٦٠) پزیشکم شەرمەزار بۆوە کە نەیتوانی بکا چارم
دەبێ هیوام بەمان چەند بێ کەرەشپۆشە پەرستارم
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦١) ئەگەرچی شەو درەنگە ساقی بۆم تێکە کەمێکی تر
کەوا ئەمشەو سەری هەڵدا لەناخمدا خەمێکی تر
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٢) زەمانی زوو هەبوو میرێکی زۆردار
دزێو و دڵڕەق وو خوێنڕێژو لاسار
(مفاعیلن مفاعیلن فعولان)×٢(هەزەجی شەشی مەقسوور)
(٦٣) جێژنی نەورۆزە شەرابم خەستترە
تا نەڵێن بولبول لەشاعر مەستترە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی شەشی مەحزووف)
(٦٤) بەیان ئەنگووت و شەوڕابردو من هێشتا خەوم نایە
دەخوێنن بولبول وقومری، بەڵام قاسپەی کەوم نایە
(مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)×٢(هەزەجی هەشتی تەواو)
(٦٥) تۆ بەڵێنم پێ بدە تا من بەرەو ژوان بیمەوە
بدەیە ماچێکی تەڕ لەم لێوە با جوان بیمەوە
(فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)×٢(ڕەمەلی هەشتی مەحزووف)

٨٢- هێمن

ژمارە	کێش		قالبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
١	هەزەج			٣٢	٪٤٩,٢٣٠
		ا	هەزەجی هەشتی تەواو	١٣	٪٤٠,٦٢٥
		ب	هەزەجی شەشی مەحزووف	١٣	٪٤٠,٦٢٥
		جـ	هەزەجی شەشی مەقسوور	٣	٪٩,٣٧٥
		د	هەزەجی چواری تەواو	١	٪٣,١٢٥
		هـ	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	٢	٪٦,٢٥
٢	ڕەمەل			٢٤	٪٣٦,٩٢٣
		ا	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	٨	٪٣٣,٣٣٣
		ب	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤	٪١٦,٦٦٦
		ج	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	٣	٪١٢,٥
		د	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٣	٪١٢,٥
		هـ	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١	٪٤,١٦٦
		و	ڕەمەلی هەشتی تەواو	٢	٪٨,٣٣٣
		ز	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	١	٪٤,١٦٦
		ح	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١	٪٤,١٦٦
		ط	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	١	٪٤,١٦٦
٣	خەفیف			٩	٪١٣,٨٤٦
		ا	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٥	٪٥٥,٥٥٥
		ب	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	٢	٪٢٢,٢٢٢
		ج	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١	٪١١,١١١
		د	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	١	٪١١,١١١
	٣		١٩	٦٥	

خشتەی ژمارە (٨٢) ژمارەو ڕێژەی کێشی شیعرەکانی هێمن

ژمارەی کێشی شیعرەکانی هەریەکە لە شاعیرەکان

	کێشی شیعر / شاعیر	تەویل	بەسیت	مەدید	کامیل	هەزەج	رەجەز	رەمەل	سەریع	خەفیف	موزاریع	موجتەس	موتەقاریب	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار جاف				١	٥٢		٤٢			٨			١٠٣
٢	ئەحمەدی کۆر		١			٣	٩	٣٨						٥١
٣	ئەختەر					١٢		٤						١٦
٤	ئەخۆڵ					٤٠	١	٢٥			٢			٦٨
٥	ئەدەب					٤٧	١	٢٨	١		٩	١	١	٨٨
٦	ئەدیب					١١		٥						١٦
٧	ئەسعەد مەحوی					٤٩		٩٤			١			١٤٤
٨	ئەسیری		١			١٥	٤	٤٢	٢	٢	٤	١	٢	٧٣
٩	ئەڤدرەحمان رەحیمی هەکاری					١٠	٧	٣						٢٠
١٠	ئەوڕەحمان بەگی بابان					١١		٣١		١	٢١	٢		٦٦
١١	باتەیی		٢			٨	٣	٨						٢١
١٢	بەختیار زێوەر				١	٢٥	٢	١٦		٤	٨	٣	١	٦٠
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)					١٤		١٢						٢٦
١٤	بێ بەش					١٧		٢٣						٤٠
١٥	بێخود				١	٦٢	١	٢٢		٢	١٧	٦		١١١
١٦	بێ کەس					١٣		٣٥						٤٨
١٧	پرتەوی هەکاری		٤			٧٠	١٩	٧٨		١	٨			١٨٠
١٨	پیرەمێرد					١٣	٣	٦			١٧		٣	٤٢
١٩	تاهیر بەگی جاف					١٧		٨			١			٢٦
٢٠	تاهیر فوئاد					١٨	١	١٩		١	٦			٤٥
٢١	تاهیری بەحرکەی (مەلا)		٢			٢٠	١	٢١						٤٤
٢٢	جزیری		٢			٢٩	٢٢	٥٠	٣	١	٢	٠		١٠٩
٢٣	چروستانی					٤٣		٥					١	٤٩
٢٤	حاجی قادری کۆیی					٤٩		٥٢	١	١١	٦	٣	٢	١٢٤
٢٥	حەریق					٤٧		٢٠			٢	٢		٧١
٢٦	حەقیقی					٢٩	١	١٤	١	١	١٠			٥٦
٢٧	حەمدی					١٥٦	١	١٥٥		٢	٣٥	١	٣	٣٥٣
٢٨	حەیدەری					١٩		٤٩						٦٨
٢٩	خادیم					٢١٨	٤	١٠٨		٢٦	٢٨	١٧	٨	٤٠٩
٣٠	خانی					٩	٣	٧					١	٢٠
٣١	دەشتی		٢			٤٢	١	١٤	١		٤		٢	٦٦
٣٢	دلدار					١٢		١٠						٢٢
٣٣	دلزار					٤٦	١	٣٥	٢				٧	٩١
٣٤	رەمزی					٨٣	١	٦١		١٠	٢٥	٨	٣	١٩١
٣٥	زێوەر					٢٠	١٠	٢١	١	٧	١٢	٣	١	٧٥
٣٦	سالم		١			١١٦	٢	٨٥		١١	١٤			٢٢٩
٣٧	سەفوەت		١			٢٩	١	١٧		٣	٥	٤	١	٦١
٣٨	سەلام					٩		٢٧						٣٦
٣٩	سەیفولقوزات					١٢		١			٥			١٨

	کێشی شیعر / شاعیر	تەویل	بەسیت	مەدید	کامیل	هەزەج	رەجەز	رەمەل	سەریع	خەفیف	موزاریع	موجتەس	موتەقاریب	سەرجەم
٤٠	سەید ئەحمەدی نەقیب					١٥		٤			٥			٢٤
٤١	شاری					٣٧	٣	١٦						٥٦
٤٢	شاکەلی					٣٠		٣٧			٤			٧١
٤٣	شاهۆ				١	٦٦	٣	٨٢		١	١٣	١	١	١٦٨
٤٤	شوکری فەزلی					١٢		٥			١			١٨
٤٥	شێخ نووری شێخ سالح					٦٤	١	٣٢	١	٥	١٦	١٢		١٣١
٤٦	شێخ رەزا					٦٩		١٢٠		٧	١٠	٧		٢١٣
٤٧	شێخ جەنید و شێخ مستەفا قەرەداغی					٨		٩						١٧
٤٨	صابری					٩٠	٩	٩٢	٤		٣	١	١	٢٠٠
٤٩	صافی					٤١	٣	٢١			٢		١	٦٨
٥٠	عارف عورفی					٦٣		٢٧						٩٠
٥١	عەونی		١			٩٣		٧٦			٤			١٧٤
٥٢	قانع (محەممەد ئاغا)					٤٤	٣	٣٥	٢	١	١٠		٢	٩٧
٥٣	قانع (مەلا حوسێن سەعدی)		٢			٧		٨	١		٣			٢١
٥٤	قانیع					١٥٢	٥	١١٨		١١	١٥		١	٣٠٢
٥٥	کاردۆخی					١٠		٢		١				١٣
٥٦	کانی					٢٢		٣	٢					٢٧
٥٧	کەمالی					١٠٨		٥١			٧	١	٢	١٦٩
٥٨	کوردی					٣٣		٣٦			٣			٧٢
٥٩	کۆکەیی					٢٥		١٦		٢	٥	٢		٥٠
٦٠	گۆران					١٨	١	٣		٣	٤	٨	٣	٤٢
٦١	لوتفی			١		٤		٣٤						٣٩
٦٢	مەحوی		٣			٩٥	١	٤٢		٣	٤٤	١١	٣	٢٠٢
٦٣	مستەفا پامولکی					١٠		٢						١٢
٦٤	موخلیس (دووسەرەیی)					٢٠	١	٥٨						٧٩
٦٥	مینەجاف					٥١		٦٤						١١٥
٦٦	مەلا وسمان					٤٠		١٣						٥٣
٦٧	مەلای گەورە					١٤		١		٩	١			٢٥
٦٨	مفتی پێنجوێنی		١			٣٢	١	٢٧		٢	٢			٦٥
٦٩	میرزا عەفوور					٥٦	١	٢٤		٣	١			٨٥
٧٠	میهری					٦٤	٣	١٥			٥			٨٧
٧١	ن. ناری					٩		٨						١٧
٧٢	ناری		٢			٥٩		٤٧			٣		١	١١٢
٧٣	ناطق					٥	١	٣				٢		١١
٧٤	نالبەند		٤	١		٢٨٢	٣٦	٢٠٨			٢		٣٩	٥٧٢
٧٥	نالی	١	١			٦٨	١	٤٠			١٠	١		١٢٢
٧٦	نووری					٣١		٢٣						٥٤
٧٧	وەفایی		١			٧٥	٥	٣٩	١		٣	١		١٢٥
٧٨	ویسالی					٦٤	١	٤٥			٥		١	١١٦

	کێشی شیعر / شاعیر	تەویل	بەسیت	مەدید	کامیل	هەزەج	رەجەز	رەمەل	سەریع	خەفیف	موزاریع	موجتەس	موتەقاریب	سەرجەم
٧٩	هەردی					١٣	١	٤			١			١٩
٨٠	هەرشەمی					٢٤		١١			١			٣٦
٨١	هێدی					١٥		٦١						٧٦
٨٢	هێمن					٣٢		٢٤		٩				٦٥
	سەرجەم	١	٣٢	٢	٤	٣٥٦٥	١٨٠	٢٨٧٧	٢٢	١٣٩	٤٢٩	٩٨	٨٩	٧٤٣٨

خشتەی ژمارە (٨٣)

ژمارەی قالبەکێشەکان

	قالبەکانی کێشی هەزەج / شاعیرەکان	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	هەزەجی هەشتی تەواو	هەزەجی هەشتی مەقسوور	هەزەجی هەشتی مەحزووف	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەشتەر	هەزەجی شەشی تەواو	هەزەجی شەشی مەقسوور	هەزەجی شەشی مەحزووف	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	هەزەجی چواری موسەببەغ	هەزەجی چواری تەواو	هەزەجی چواری ئەخرەب	هەزەجی شەشی مەقبووزی مەحزووف	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف	٢	٣٦			٢	٣		٢						٣	٤							٥٢
٢	ئەحمەدی کۆر	١	١				١																٣
٣	ئەختەر		٩													٣							١٢
٤	ئەخۆڵ	١	٣٦			١	١								١								٤٠
٥	ئەدەب		١٢			٩	٢١		١						١	٣							٤٧
٦	ئەدیب		١			١	٨									١							١١
٧	ئەسعەد مەحوی	٣	٣٠			٢	١٠		١							٣							٤٩
٨	ئەسیری	٣	٤			٢	٣								١	٢							١٥
٩	ئەڤدەڕەحمان رەحمی هەکاری					١	١		١								١	٢		٢	٢		١٠
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان		٧				٢									٢							١١
١١	باتەیی						١												٢	٥			٨
١٢	بەختیار زیوەر	٢	٥			٣	٤								٤	٤		٢	١				٢٥
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)	٥	٤				١								٢	١				١			١٤
١٤	بێبەش	٢	٥													١٠							١٧
١٥	بێخود	٧	٢٥	١		١	٦		١	١	٣	٣	٧		١	٦							٦٢
١٦	بێکەس		٩	١											١	٢							١٣
١٧	پرتەوی هەکاری	٢	٧			٧	١٥		١			١			٧	٢٨		٢					٧٠
١٨	پیرەمێرد	٣	٩			١																	١٣
١٩	تاهیر بەگی جاف	١	٧				٦								٣								١٧
٢٠	تاهیر فوئاد	٢	٩				٤								١	١				١			١٨
٢١	تاهیری بەحرکەیی (مەلا)	٣	١١				١								٢	٢				١			٢٠
٢٢	جزیری	١	٨			١	٩					١	٣		١	١	٢			٢			٢٩

ژمارەی قالبەکێشەکان

	قالبەکانی کێشی هەزەج / شاعیرەکان	هەزەجی هەشتی موسەبیەغ	هەزەجی هەشتی تەواو	هەزەجی هەشتی مەقسوور	هەزەجی هەشتی مەحزووف	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەبیەغ	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەهتەم	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	هەزەجی شەشی تەواو	هەزەجی شەشی مەقسوور	هەزەجی شەشی مەحزووف	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	هەزەجی چواری موسەبیەغ	هەزەجی چواری تەواو	هەزەجی چواری ئەخرەب	هەزەجی شەشی مەکفووزی مەحزووف	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف	٢	٣٦			٢	٣		٢						٣	٤							٥٢
٢	ئەحمەدی کۆر	١	١				١																٣
٣	ئەختەر		٩													٣							١٢
٤	ئەخۆل	١	٣٦			١	١								١								٤٠
٥	ئەدەب		١٢			٩	٢١		١						١	٣							٤٧
٦	ئەدیب		١			١	٨									١							١١
٧	ئەسعەد مەحوی	٣	٣٠			٢	١٠		١							٣							٤٩
٨	ئەسیری	٣	٤			٢	٣								١	٢							١٥
٩	ئەلقەرەحمان رەحیمی هەکاری					١	١		١								١	٢		٢	٢		١٠
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان		٧				٢									٢							١١
١١	باتەیی						١												٢	٥			٨
١٢	بەختیار زێوەر	٢	٥			٣	٤								٤	٤		٢	١				٢٥
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)	٥	٤				١								٢	١				١			١٤
١٤	بێبەش	٢	٥													١٠							١٧
١٥	بێخود	٧	٢٥	١		١	٦		١	١	٣	٣	٧		١	٦							٦٢
١٦	بێکەس		٩	١											١	٢							١٣
١٧	پرتەوی هەکاری	٢	٧			٧	١٥		١			١			٧	٢٨		٢					٧٠
١٨	پیرەمێرد	٣	٩			١																	١٣
١٩	تاهیر بەگی جاف	١	٧				٦								٣								١٧
٢٠	تاهیر فوئاد	٢	٩				٤								١	١				١			١٨
٢١	تاهیری بەرزنجی (مەلا)	٣	١١				١								٢	٢				١			٢٠
٢٢	جزیری	١	٨			١	٩					١	٣		١	١	٢			٢			٢٩

٢٣	چروستانی		١٧			٨	١٥								١	٢						١	٤٣
٢٤	حاجی قادری کۆیی	١	١٥			١	٧					٣	٢		١	١٥	٢	٢					٤٩
٢٥	حەریق		٣٦			١	١٥		٢						١	١							٤٦
٢٦	حەقیقی		١٣										١		٣	١١							٢٩
٢٧	حەمدی	١٨	١٠٧			٢	١٥								٣	١١						٢٦	١٥٦
٢٨	حەیدەری	٣	٥			١	٣								١	٦							١٩
٢٩	خادیم	٧	٨		٤	٤	٢٣			٣	٣	١٤	٣٣		١١	٣١							٢١٨
٣٠	خانی					٢	٣		١						١					٢			٩
٣١	دەشتی	٣	١٧				١٧	١	١							٢					١		٤٢
٣٢	دلدار		١١									١											١٢
٣٣	دلزار	١	١٢			١	٩								٦	١٥				٢			٤٦
٣٤	ڕەمزی	٧	٣٢			٢	٨		٤		١		١٠		٢	١٧							٨٣
٣٥	زێوەر		٥			٤	٦									٥							٢٠
٣٦	سالم	٥	٥٨			٣	٩		١						١٦	٢٣	١						١١٦
٣٧	سەفوەت	٢	١٠		٨	١	٦		١				١										٢٩
٣٨	سەلام		٢				١								٢	٤							٩
٣٩	سەیفولقوزات		٥		٢		٣									٢							١٢
٤٠	سەید ئەحمەدی نەقیب		١١												٢	٢							١٥
٤١	شاری		١٢												٢	١٨				٥			٣٧
٤٢	شاکەلی	١	١٧			١	٥								١	٥							٣٠
٤٣	شاهۆ	١	٣٥			٤	٢٢									٤							٦٦
٤٤	شوکری فەزلی		٧			١	٣		١														١٢
٤٥	شێخ حەمەد شێخ سالح	٦	٢٥			٦	١٢					٢	٣		٦	٤							٦٤
٤٦	شێخ ڕەزا	٥	٢٢			٤	٢٣		١	١			١			١١٠		١					٦٩
٤٧	شێخ ئەحمەد شێخ مستەفا ئەترەجانی		٤				٣									١							٨
٤٨	صابری	١٠	٣٧			٦	٢٣								٨	٦							٩٠
٤٩	صافی	١	٢٦	٢		١	٦								٢	٣							٤١
٥٠	عارف عورفی	١	٤١			٢	٧								٤	٨							٦٣
٥١	عەونی		٢٧			١	٦								٨	٥١							٩٣
٥٢	قانی (مستەفاغا)	١	١١			٦	٦								٢	١٥				٢	١		٤٤
٥٣	قانی (مەلا عوسمان محەمەدی)		٣				٣								١								٧
٥٤	قانیع	٨	٨٠			١٤	١٦								١٧	١٧							١٥٢
٥٥	کاروخی	١	٨				١																١٠

٥٦	كانى		٣			٣	١٣									٤							٢٢
٥٧	كمالى	١٤	٨٣			٢	٨								١								١٠٨
٥٨	كوردى		١٨				٢		١						٢	١٠							٣٣
٥٩	كۆكەیی		١٦			٢	٤		١						١	١							٢٥
٦٠	گۆران	١	٧			١	٤									٣							١٨
٦١	لوتفی		٤																				٤
٦٢	مەحوی	١٦	٥٠			١	٦	١	١			١			١١	٨							٩٥
٦٣	مستەفا پاشا یا مولکی	١	٥												٢	١				١			١٠
٦٤	مرخلیس (دووسەرەیی)	١	٤			٢	٦	٢							٢	٢					١		٢٠
٦٥	مینه جاف	١	٢٩			١	٢	١	٢						٦	٩							٥١
٦٦	مەلا وەسمان	٢	١٠	١		١	٥		٢						٥	١٤							٤٠
٦٧	مەلای گەورە												٢		٢	٩	١						١٤
٦٨	مفتی پێنجوێنی		١٠			١	١١									١٠							٣٢
٦٩	میرزا عەفوور	٤	٤٢				٨									٢							٥٦
٧٠	میهری		٧		٢	١	١٢								٢	٤٠							٦٤
٧١	ن. ناری	١	٥												١	٢							٩
٧٢	ناری	١	٢٣			٣	١٢		١						٣	١٦							٥٩
٧٣	ناطق		٢			١	٢																٥
٧٤	نالبەند	٣	٢٤			٣	١٣								٣١	١٤٤	٧	١٩	١	٣٠	٧		٢٨٢
٧٥	نالی		١٦			٢	٣٠		٥						٨	٧							٦٨
٧٦	نووری	٣	١٢			٢	٩		١							٤							٣١
٧٧	وەفایی	٤	٣٦			٤	٢٤		١							٦							٧٥
٧٨	ویسالی	١	٢٤			٢	٩		١						١٠	١٧							٦٤
٧٩	هەردی		١٠				٢													١			١٣
٨٠	هەرشەمی	١	١٠			١								٣	٤	٥							٢٤
٨١	هێدی		٢				٥								١	٦		١					١٥
٨٢	هێمن	٢	١٣												٣	١٣				١			٣٢
		١٧١	١٤٨٨	٣	١٤	١٣٢	٥١٩	٥	٣٧	٥	٧	٢٨	١٢	٣	٢٣٢	٢٠١	١٢	٣١	٤	٥١	١٢		٢٥١٥

	قالبەکانی کێشی رەمەل / شاعیرەکان	رەمەلی هەشتی تەواو	رەمەلی هەشتی مەخبوون	رەمەلی هەشتی مەشکول	رەمەلی هەشتی مەقسوور	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	رەمەلی هەشتی مەحزووف	رەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	رەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ	رەمەلی شەشی موسەبەغ	رەمەلی شەشی مەقسوور	رەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	رەمەلی شەشی مەحزووف	رەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	رەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	رەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەبەغ	رەمەلی چواری موسەبەغ	رەمەلی چواری تەواو	رەمەلی چواری مەقسوور	رەمەلی چواری مەحزووف	رەمەلی شەشی مەخبوونی موسەبەغ	رەمەلی شەشی مەخبوون	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف				٣	١	٣٢	١	٥															٤٢
٢	ئەحمەدی کۆر	١			٢١		١٦																	٣٨
٣	ئەختەر				١		٣																	٤
٤	ئەخۆڵ				٤		٢١																	٢٥
٥	ئەدەب			١	٨	٢	١٤	٣																٣٨
٦	ئەدیب					٢	٢		١															٥
٧	ئەسعەد				٢٠		٦٥	١	١			٢		٤										٩٤
٨	ئەسیری				٥	٣	٢٧	١	٤			٢												٤٢
٩	ئەقدەرەحمان رەحمی هەکاری				١															١	١			٣
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان				٥		٢٤	١	١															٣١
١١	باتەیی				٢		٢				١	١							١	١	١			٨
١٢	بەختیار زێوەر				٤	١	٣				١		٢	٢		١	١	١	١					١٦
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)				٩		٢					١												١٢
١٤	بێبەش				٨	١	١٢							٢										٢٣
١٥	بێخود				٧		١٢		١					٢										٢٢
١٦	بێکەس				٩		٢٥				١													٣٥
١٧	پرتەوی هەکاری	١		١	١٦	٤	٣٦	١٧	٢			٥	١	٥								١		٧٨
١٨	پیرەمێرد						٣	١	١					١										٦
١٩	تاهیر بەگی جاف				١		٧																	٨
٢٠	تاهیر فرتاد				٣		١١	١				٢		١		١								١٩
٢١	تاهیری بەرزنجی (سەلا)				٦		٨					٤		٢										٢١
٢٢	جزیری	١	٣	١	١٠	٨	٩	٩					٢	٣	٢	٢								٥٠

٢٣	چڕوستانی				٢				٢															٤
٢٤	حاجی قادری کۆیی				٢	٥	٢٩	٩	٥			١		١										٥٢
٢٥	حەریق				٤	١	١٣		٢					١										٢١
٢٦	حەقیقی						٢	١				٢	٣	١	٢	٣								١٤
٢٧	حەمدی				٧٦		٧٧		٢															١٥٥
٢٨	حەیدەری				١٦	١	٢٦	٢				٢		٢										٤٩
٢٩	خادیم				٣٢	٢	٤٥	١٤	٤			٥		٣	١									١٠٨
٣٠	خانی				١		٣	١	١	١														٧
٣١	دەشتی					٣	١١																	١٤
٣٢	دلدار				١	١	٧					١												١٠
٣٣	دلزار				٩		١٦					٣		٦							١			٣٥
٣٤	ڕەمزی				١١		٣٩		٥					٤	٢									٦١
٣٥	زێوەر				٤		١٣	١	٢	١														٢١
٣٦	سالم				٧	٨	٣٧	١٦	٢		١	٥	١	٤	٣	١							١	٨٥
٣٧	سەفوەت				٧	١	٦		٢				١											١٧
٣٨	سەلام				١٠		١٦					١			١									٢٧
٣٩	سەیفولقوزات						١																	١
٤٠	سەید ئەحمەدی نەقیب				١		٣																	٤
٤١	شاری				٢		١٢							٢										١٦
٤٢	شاکەلی				٩		٢٥	٢				١												٣٧
٤٣	شاهۆ				١٥		٦٢	١	١			٢												٨٣
٤٤	شوکری فەزلی						٤	١																٥
٤٥	شێخ نووری شێخ ساڵح				٧	٤	١٤	٢	٤					١										٣٢
٤٦	شێخ ڕەزا			١	١٨	٩	٤٨	١٢	٢٠	١			١	٦	١	١	١	١						١٢٠
٤٧	شێخ نووری و شێخ مستەفا قەرەداغی				٢		٧																	٩
٤٨	صابری				٣٣	١	٥٣	٣						٢										٩٢
٤٩	صافی	٢			٢		١٧																	٢١
٥٠	عارف عورفی				٣		٢٢	١		١														٢٧
٥١	عەونی				١	٥	٣٩	٧	١			٩		٧	٣	١								٧٦
٥٢	فائی (محەمەد ئاغا)				٨	١	١٨		٢					٦										٣٥
٥٣	فائی (مەلا حوسێن سەعدی)				٢		٤					٢												٨
٥٤	فانیع				٣٢	٢	٧١	٤	٣			٢		٤										١١٨

٥٥	کاردۆخی				١		١																٢
٥٦	کانی						٢					١											٣
٥٧	کەمالی				٣		٤٦	١	١														٥١
٥٨	کوردی				٦	١	٢٥	٣		١													٣٦
٥٩	کۆزکەیی				١		١٣		١					١									١٦
٦٠	گۆران				٢		١																٣
٦١	لوتفی				١٣		٢٠											٤					٣٤
٦٢	مەحوی				١١	٣	١٣	١	٢	١		٧		٤									٤٢
٦٣	مستەفا پاشایا مولکی						٢																٢
٦٤	مرغلیس (دووسەرەیی)				١١	٣	١٩	٨				٤	١	١١	١								٥٨
٦٥	مینەجاف				١٨		٢٥																٦٤
٦٦	مەلا وەسمان						١١	١				١											١٣
٦٧	مەلای گەورە													١									١
٦٨	مفتی پێنجوێنی				٧		٢٠																٢٧
٦٩	میرزا غەفور				١	٣	١٤		١	١				٤									٢٤
٧٠	میهری						١٢							٢									١
٧١	ن. ناری				٤		٤																٤
٧٢	ناری				٦	١	٣١	٢				٤		٣									٤٧
٧٣	ناطیق						٢	١															١٦
٧٤	نالبەند				٢٥	٣	٣٦	١٣	٧			٢٥	٩	٤٣	١٢	٧		١	١٠	٤	١٣		٢٠٨
٧٥	نالی			١	٦		١٩	٨	٣			٢		١	٢								٤٠
٧٦	نووری	١			٧		١٤							١									٢٣
٧٧	وەفایی	١			٧		٢٣	٦	١						١								٣٩
٧٨	ویسالی				١٤		٢٨	٢						١									٤٥
٧٩	هەردی				١		٣																٤
٨٠	هەرشەمی				٢		٣					١		٣	٢								١١
٨١	هێدی				٤		٢٣	٥	٤				٤		٧	٩	٥						٦١
٨٢	هێمن	٢			١		٨	١	٤	٣				٣		١	١						٢٤
		٩	٣	٥	١١١	٧٢	١٤٩٠	٩٦٥	٩٩	١٠	١	١٠٤	١٩	١٣٦	٤١	٢٥	٢٢	١١	٨	١٥	١	١	٢٨٧٧

قاڵبەکانی کێشی موزاریع و ڕەجەزو خەفیف / شاعیرەکان	موزاریع							ڕەجەز															خەفیف					
	موزاریعی هەشتی مەحزووف	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەقسوور	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفوفی مەحزووف	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	موزاریعی چواری ئەخرەب	سەرجەم	ڕەجەزی هەشتی موزال	ڕەجەزی هەشتی ئەحەز	ڕەجەزی هەشتی مەخبوونی موزال	ڕەجەزی هەشتی مەخبوون	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موزال	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	ڕەجەزی هەشتی مەتوی مەقتوع	ڕەجەزی شەشی ئەحەز	ڕەجەزی چواری ئەحەز	ڕەجەزی چواری مەقتوع	ڕەجەزی چواری موڕەففەل	ڕەجەزی چواری موزال	ڕەجەزی چواری مەخبوون	ڕەجەزی چواری مەتوی مەخبوون	سەرجەم	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەمی موسەببەغ	خەفیفی شەشی مەحزووف	سەرجەم
١- ئەحمەد موختار بەگی جاف		١	٧				٨																					
٢- ئەحمەدی کۆر									٩													٩						
٣- ئەختەر																												
٤- ئەحۆڵ			٢				٢				١											١						
٥- ئەدەب		١	٨				٩				١											١						
٦- ئەدیب																												
٧- ئەسعەد سەبری					١		١																					
٨- ئەسیری			٤				٤	١	٢		١											٤	١			١		٢
٩- ئەبدولڕەحمان ڕەحمی هەکاری																١		٢	٤			٧						
١٠- ئەبدولڕەحمان بەگی بابان		٩	١١		١		٢١																		١			١
١١- باتەیی																٢			١			٣						
١٢- بەختیار زێوەر		٣	٥				٨												٢			٢	١	١	٢			٤
١٣- بورهان ئاغا (جاهید)																												
١٤- بێ بەش																												
١٥- بێخود		٤	١٣				١٧				١											١	١	١				٢
١٦- بێ کەس																												
١٧- پرتەوی هەکاری			٢	١	٥		٨	٤	١٣			١						١				١٩			١			١
١٨- پیرەمێرد		٢	١٥				١٧		١							١			١			٣						
١٩- تاهیر بەگی جاف					١		١																					
٢٠- تاهیر قوباد			٥		١		٦									١						١			١			١
٢١- تاهیری بەرکەیی (مەلا)																١						١						
٢٢- جزیری					٢		٢	٤	١٣			١	٢			١		١				٢٢			١			١
٢٣- چروستانی																												

٢٤- حاجی قادری کۆیی			٤	١	١		٦															٢	١	٦	٢		١١
٢٥- حریق	١		١				٢																					
٢٦-حمدلیی		٢	٦		٢		١٠				١											١				١		١
٢٧- حمدی		١٦	١٨		١		٣٥								١							١			١	١		٢
٢٨-حیدری																												
٢٩- خادم		٦	١١	١	١٠		٢٨						٣	٣					١			٤	٦	١	١٥	٤		٢٦
٣٠- خانی																٢					١	٣						
٣١- دمشتی	١			١	٢		٤							١								١						
٣٢- دلدار																												
٣٣- دلزار													١									١						
٣٤- رمزی		٥	٢٠				٢٣			١												١	١	٤	٢	١	٢	١٠
٣٥- رنجور		٣	٧		٢		١٢	١	٢						٦		١					١٠	٢		٤	١		٧
٣٦- سالم		٤	٧	١	٢		١٤						٢									٢	٣	١	٦	١		١١
٣٧- سخرت			٤		١		٥							١								١			٢	١		٣
٣٨- سلام																												
٣٩- سیفوالقوزات		١	٤				٥																					
٤٠-سعید محمدی نقیب		٤	١				٥																					
٤١- شاری															٣							٣						
٤٢-شاكلی			١	١	٢		٤																					
٤٣-شاهو		٤	٨		١		١٣		٣													٣			١			١
٤٤-شوکری فضلی			١				١																					
٤٥- شیخ نوری شیخ صالح		٦	١٠				١٦				١											١		٤		١		٥
٤٦- شیخ رضا		١	٥		٤		١٠																١	٣	٣			٧
٤٧-شیخ نوری شیخ مصطفا المرحاقی																												
٤٨- صابری		٢			١		٣		٣		٢		٢						٢			٩						
٤٩- صافی					٢		٢					٢						١				٣						
٥٠- عارف عیرفی																												
٥١-عونی					٤		٤																					
٥٢-غالی محمد (؟؟)		٢	٣		٥		١٠						١		١				١			٣			١			١
٥٣-غالی (صلاحومتی)		١	١		١		٣																					

٥٤- قانع		٥	٤	٣	٣		١٥		٣				٢									٥	٢	١	٧	١		١١
٥٥- كاريزوخى																								١				١
٥٦- كانى																												
٥٧- كمالى			٧				٧																					
٥٨- كوردى			٣				٣																					
٥٩- كزكمى			٥				٥																	٢				٢
٦٠- گزاز			٦				٦	١														١	١	١	١			٣
٦١- لوتفى																												
٦٢- محوى		٢	٢٠	١			٤٤	١														١		١	٢			٣
٦٣- مستفا پاشا ى مولكى																												
٦٤- موخليس (دوروستدراوى)									١													١						
٦٥- ميه جاف																												
٦٦- ملا رمضان																												
٦٧- ملاى گوره					١		١																	٢	٦	١		٩
٦٨- مفتى پينجوينى					٢		٢									١						١			٢			٢
٦٩- ميرزا غفوور					١		١														١	١		١	١	١		٣
٧٠- ميهرى				٢	٣		٥				١		٢									٣						
٧١- ن. نارى																												
٧٢- نارى		١	١		١		٣																					
٧٣- ناطيق											١											١						
٧٤- نالبند						٢	٢		٥							١٨	١	٧	٤	١		٣٦						
٧٥- نالى		٤	٥		١		١٠						١									١						
٧٦- نوديك																												
٧٧- وفايى			١		٢		٣	١	٣									١				٥						
٧٨- ويسالى			١		٤		٥		١													١						
٧٩- هەردى					١		١													١		١						
٨٠- هيرشمى					١		١																					
٨١- هيدى																							١	١	٥	٢		٩
٨٢- هيمن																												
	١	١٠٨	٢٣٤	١٣	٧٠	٣	٤٢٩	١٢	٦٠	١	١٠	٣	١٧	١	١	٤١	١	١٥	١٣	١	٣	١٨٠	٢١	٢٥	٧٢	١٩	٣	١٣٩

	قالبەکانی موجتەس و موتەقاریب و بەسیت / شاعیر	موجتەس						موتەقاریب					بەسیت							
		موجتەسی هەشتی مەخبوون	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	سەرجەم	موتەقاریبی هەشتی موسەببەغ	موتەقاریبی هەشتی تەواو	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	سەرجەم	بەسیتی هەشتی موزال	بەسیتی هەشتی تەواو	بەسیتی هەشتی مەتوی موزال	بەسیتی هەشتی مەتوی	بەسیتی چواری مەتوی موزال	بەسیتی چواری موزال	بەسیتی چواری مەتوی	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف																			
٢	ئەحمەدی کۆر														١					١
٣	ئەختەر																			
٤	ئەخۆڵ																			
٥	ئەدەب		١				١	١				١								
٦	ئەدیب																			
٧	ئەحمەد مەحوی																			
٨	ئەسیری				١		١				٢	٢				١				١
٩	ئەڤدەرەحمان هەکاری																			
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان			١	١		٢													
١١	باتەیی																٢			٢
١٢	بەختیار زێوەر		١		١	١	٣		١			١								
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)																			
١٤	بێبەش																			
١٥	بێخود	٣	١	١	١		٦													
١٦	بێکەس																			
١٧	پرتەوی هەکاری														١	٣				٤
١٨	پیرەمێرد								٣			٣								
١٩	تاهیر بەگی جاف																			
٢٠	تاهیر فرتاد																			
٢١	تاهیری بەسرکەی (مەلا)													١			١			٢
٢٢	جزیری															٢				٢

								١	١										چروستانی	٢٣
								٢	١	١			٣		١		٢		حاجی قادری کۆیی	٢٤
													٢				٢		حریق	٢٥
																			حقیقی	٢٦
								٣	١	٢			١		١٠				حمدی	٢٧
																			حەیدەری	٢٨
								٨	٣	٥			١٧	٤	٦	٣	٤		خادیم	٢٩
								١			١								خانی	٣٠
٢				٢				٢	١	١									دەشتی	٣١
																			دڵدار	٣٢
								٧	٢	٥									دڵزار	٣٣
								٣	١	٢			٨	١	٥	٢			رەمزی	٣٤
								١			١		٣	١	١		١		زێوەر	٣٥
١					١														سالم	٣٦
١						١		١		١			٤	١	٣				سەفوەت	٣٧
																			سەلام	٣٨
																			سەیفولقوزات	٣٩
																			سەید تەحسین نەقیب	٤٠
																			شاری	٤١
																			شاکەلی	٤٢
								١			١		١	١					شاهۆ	٤٣
																			شوکری فەزلی	٤٤
													١٢	٣	٥	٣	١		شێخ نووری شێخ سالح	٤٥
													٧		٣	٢	٢		شێخ رەزا	٤٦
																			شێخ نووری و شێخ مستەفا قەرەداغی	٤٧
								١			١		١		١				صابری	٤٨
								١			١								صافی	٤٩
																			عارف عورفی	٥٠
١	١																		عونی	٥١
								٢	١	١									فانی (محمد ئاغا	٥٢
٢				١		١													فانی (مەلا حوسێن سەعدی	٥٣
								١		١									فائق	٥٤

٥٥	کاردۆخی																			
٥٦	کانی																			
٥٧	کمالی				١		١			١	١	٢								
٥٨	کوردی																			
٥٩	کزکەیی		١		١		٢													
٦٠	گۆران		١	١	٦		٨			١		١								
٦١	لوتفی																			
٦٢	مەحوی			٢	٥	٤	١١				٣	٣				٣				٣
٦٣	مستەفا پاشا یا مولکی																			
٦٤	موغلیس (دووسەرەیی)																			
٦٥	مینەجاف																			
٦٦	مەلاوسمان																			
٦٧	مەلای گەورە																			
٦٨	مفتی پێنجوێنی															١				١
٦٩	میرزا عەفوور																			
٧٠	میهری																			
٧١	ن. ناری																			
٧٢	ناری										١	١				١	١			٢
٧٣	ناطیق				٢		٢													
٧٤	نالبەند									١٥	٢٤	٣٩					٢		٢	٤
٧٥	نالی					١	١									١				١
٧٦	نووری																			
٧٧	وەفایی	١					١						١							١
٧٨	ویسالی							١				١								
٧٩	هەردی																			
٨٠	هەرشەمی																			
٨١	هێدی																			
٨٢	هێمن																			
		٤	١٩	١٥	٤٤	١٦	٩٨	٢	٩	٣٦	٤٢	٨٩	١	٣	٣	١٦	٤	١	٤	٣٢

	سەریع/ کامیل مەدید/ تەویل	سەریع			کامیل			مەدید			تەویل	
		سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	سەرجەم	کامیلی هەشتی مەوقووس	کامیلی هەشتی تەواو	سەرجەم	مەدیدی هەشتی تەواو	مەدیدی چواری تەواو	سەرجەم	تەویلی هەشتی مەقبووز	سەرجەم
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف				١		١					
٢	ئەحمەدی کۆر											
٣	ئەختەر											
٤	ئەخۆل											
٥	ئەدەب											
٦	ئەدیب											
٧	ئەسعەد مەحوی											
٨	ئەسیری	١	١	٢								
٩	ئەلقەرەحمان رەحمن هەکاری											
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان											
١١	باتەیی											
١٢	بەختیار زێوەر					١	١					
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)											
١٤	بێبەش											
١٥	بێخود					١	١					
١٦	بێکەس											
١٧	پرتەوی هەکاری											
١٨	پیرەمێرد											
١٩	تاهیر بەگی جاف											
٢٠	تاهیر فوئاد											
٢١	تاهیری بەحرکەیی (مەلا)											
٢٢	جزیری	٣		٣								
٢٣	چروستانی											
٢٤	حاجی قادری کۆیی	١		١								
٢٥	حەریق											
٢٦	حەقیقی		١	١								

٢٧	حەمدی										
٢٨	حەیدەری										
٢٩	خادیم										
٣٠	خانی										
٣١	دەشتی	١		١							
٣٢	دلدار										
٣٣	دلزار		٢	٢							
٣٤	رەمزی										
٣٥	زێوەر		١	١							
٣٦	سالم										
٣٧	سەلام										
٣٨	سەفوەت										
٣٩	سەیفولقوزات										
٤٠	سەیید ئەحمەدی نەقیب										
٤١	شاری										
٤٢	شاکەلی										
٤٣	شاهۆ					١	١				
٤٤	شوکری فەزلی										
٤٥	شێخ نووری شێخ سالح		١	١							
٤٦	شێخ رەزا										
٤٧	شێخ نووریو شێخ مستەفا قەرەداغی										
٤٨	صابری	٤		٤							
٤٩	صافی										
٥٠	عارف عورفی										
٥١	عەونی										
٥٢	فانی (مەممەند ئاغا)		٢	٢							
٥٣	فانی (مەلا حوسێن سەعدی)	١		١							
٥٤	قانیع										
٥٥	کاردۆخی										
٥٦	کانی	١	١	٢							
٥٧	کەمالی										
٥٨	کوردی										
٥٩	کۆکەیی										
٦٠	گۆران										
٦١	لوتفی							١	١		

٦٢	مەحوی											
٦٣	مستەفا پاشا پامولکی											
٦٤	موخلیس (دووسەرەیی)											
٦٥	میهەجاف											
٦٦	مەلا وەسمان											
٦٧	مەلای گەورە											
٦٨	مفتی پێنجوێنی											
٦٩	میرزا عەلفوور											
٧٠	میهری											
٧١	ن. ناری											
٧٢	ناری											
٧٣	ناطیق											
٧٤	نالەمند							١		١		
٧٥	نالی										١	١
٧٦	نووری											
٧٧	وەفایی		١	١								
٧٨	ویسالی											
٧٩	هەردی											
٨٠	هەرشەمی											
٨١	هێدی		١									
٨٢	هێمن											
		١٣	٩	٢٢	١	٣	٤	١	١	٢	١	١

ڕیزی کێش و قاڵبەکان لە زۆرییەوە بەرەو خوار

کێش		قاڵبەکێش	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی
یەکەم: هەزەجی			٣٥٦٥	٪٤٧,٩٢٩
	١	هەزەجی هەشتی تەواو	١٤٨٨	٪٤١,٧٣٩
	٢	هەزەجی شەشی مەحزووف	٧٠١	٪١٩,٦٦٣
	٣	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٥٦٩	٪١٥,٩٦٠
	٤	هەزەجی شەشی مەقسوور	٢٢٢	٪٦,٢٢٧
	٥	هەزەجی هەشتی موسەببەغ	١٧١	٪٤,٧٩٦
	٦	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١٣٢	٪٣,٧٠٢
	٧	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەبتەر	٦٢	٪١,٧٣٩
	٨	هەزەجی چواری تەواو	٥٦	٪١,٥٧٠
	٩	هەزەجی هەشتی ئەخرەب	٣٧	٪١,٠٣٧
	١٠	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف	٣١	٪٠,٨٦٩
	١١	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی مەجبووب	٢٨	٪٠,٧٨٥
	١٢	هەزەجی هەشتی مەحزووف	١٤	٪٠,٣٩٢
	١٣	هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەقسوور	١٢	٪٠,٣٦٤
	١٤	هەزەجی چواری ئەخرەب	١٢	٪٠,٣٣٦
	١٥	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەزەل	٧	٪٠,١٩٦
	١٦	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	٥	٪٠,١٤٠
	١٧	هەزەجی هەشتی ئەخرەبی ئەختەم	٥	٪٠,١٤٠
	١٨	هەزەجی چواری موسەببەغ	٤	٪٠,١١٢
	١٩	هەزەجی هەشتی مەقسوور	٣	٪٠,٠٨٤
	٢٠	هەزەجی شەشی تەواو	٣	٪٠,٠٨٤
	٢١	هەزەجی شەشی مەقبووزی مەحزووف	١	٪٠,٢٨
دووەم: ڕەمەل			٢٨٧٧	٪٣٨,٦٧٩
	١	ڕەمەلی هەشتی مەحزووف	١٤٩٠	٪٥١,٧٩٠
	٢	ڕەمەلی هەشتی مەقسوور	٦١١	٪٢١,٢٣٧
	٣	ڕەمەلی شەشی مەحزووف	١٧٦	٪٦,٠٨٢
	٤	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٦٥	٪٥,٧٣٥
	٥	ڕەمەلی شەشی مەقسوور	١٠٤	٪٣,٦١٤
	٦	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٩٩	٪٣,٤٤١
	٧	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	٧٣	٪٢,٥٣٧
	٨	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٤١	٪١,٤٢٥
	٩	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٢٥	٪٠,٨٦٨
	١٠	ڕەمەلی شەشی مەخبوونی مەقسوور	١٩	٪٠,٦٦٠
	١١	ڕەمەلی چواری مەحزووف	١٥	٪٠,٥٢١
	١٢	ڕەمەلی چواری تەواو	١١	٪٠,٣٨٢
	١٣	ڕەمەلی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١٠	٪٠,٣٤٧
	١٤	ڕەمەلی هەشتی تەواو	٩	٪٠,٣١٢

	١٥	رەمەلی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	٨	٪٠,٢٧٨
	١٦	رەمەلی هەشتی مەشکوول	٥	٪٠,١٧٣
	١٧	رەمەلی هەشتی مەخبوون	٣	٪٠,١٠٤
	١٨	رەمەلی چواری موسەببەغ	٢	٪٠,٠٦٩
	١٩	رەمەلی شەشی موسەببەغ	١	٪٠,٠٣٤
	٢٠	رەمەلی شەشی مەجبووفی موسەببەغ	١	٪٠,٠٣٤
	٢١	رەمەلی شەشی مەخبوون	١	٪٠,٠٣٤
سێیەم: موزاریع			٤٢٩	٪٥,٧٦٧
	١	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەحزووف	٢٣٤	٪٥٤,٥٤٥
	٢	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی مەکفووفی مەقسوور	١٠٨	٪٢٥,١٧٤
	٣	موزاریعی هەشتی ئەخرەب	٧٠	٪١٦,٣١٧
	٤	موزاریعی هەشتی ئەخرەبی موسەببەغ	١٣	٪٣,٠٣٠
	٥	موزاریعی چواری ئەخرەب	٣	٪٠,٦٩٩
	٦	موزاریعی هەشتی مەحزووف	١	٪٠,٢٣٣
چوارەم: رەجەز			١٨٠	٪٢,٤٢٠
	١	رەجەزی هەشتی مەخبوونی موزال	٦٠	٪٣٣,٣٣٣
	٢	رەجەزی چواری تەواو	٤١	٪٢٢,٧٧٧
	٣	رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوون	١٧	٪٩,٤٤٤
	٤	رەجەزی چواری موقەتتەع	١٥	٪٨,٣٣٣
	٥	رەجەزی چواری موزال	١٣	٪٧,٢٢٢
	٦	رەجەزی هەشتی موزال	١٢	٪٦,٦٦٦
	٧	رەجەزی هەشتی مەخبوون	١٠	٪٥,٥٥٥
	٨	رەجەزی هەشتی مەتوی مەخبوونی موزال	٣	٪١,٦٦٦
	٩	رەجەزی چواری مەتوی مەخبوون	٣	٪١,٦٦٦
		رەجەزی هەشتی مەخبوونی موزال	١	٪٠,٥٥٥
	١١	رەجەزی هەشتی مەقتووع	١	٪٠,٥٥٥
	١٢	رەجەزی هەشتی مەتوی موخەللەع	١	٪٠,٥٥٥
	١٣	رەجەزی شەشی تەواو	١	
	١٤	رەجەزی شەشی مەقتووع	١	
	١٥	رەجەزی چواری مەخبوون	١	
پێنجەم: خەفیف			١٣٩	
	١	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم	٧٢	
	٢	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەحزووف	٢٥	
	٣	خەفیفی شەشی مەخبوونی مەقسوور	٢١	
	٤	خەفیفی شەشی مەخبوونی ئەسلەم موسەببەغ	١٩	
	٥	خەفیفی شەشی مەخبوون	٢	
شەشەم: موجتەس			٩٨	٪١,٣١٧
	١	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم	٤٤	٪٤٤,٨٩٧
	٢	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەقسوور	١٩	٪١٩,٣٨٧

	٣	موجتەسی هەشتی مەخبوونی ئەسلەم موسەبیەغ	١٦	٪١٦,٣٢٦
	٤	موجتەسی هەشتی مەخبوونی مەحزووف	١٥	٪١٥,٣٠٦
	٥	موجتەسی هەشتی مەخبوون	٤	٪١٤,٢٨٥
حەفتەم: موتەقاریب			٨٩	٪١,١٧٠
	١	موتەقاریبی هەشتی مەحزووف	٤٢	٪٤٧,١٩١
	٢	موتەقاریبی هەشتی مەقسوور	٣٦	٪٤٠,٤٤٩
	٣	موتەقاریبی هەشتی تەواو	٩	٪١٠,١١٢
	٤	موتەقاریبی هەشتی موسەبیەغ	٢	٪٢,٢٤٧
هەشتەم: بەسیت			٣٢	٪٠,٤٣٠
	١	بەسیتی هەشتی مەتوی	١٦	٪٥٠
	٢	بەسیتی چواری مەتوی موززال	٤	٪١٢,٥
	٣	بەسیتی چواری مەتوی	٤	٪١٢,٥
	٤	بەسیتی هەشتی تەواو	٣	٪٩,٣٧٥
	٥	بەسیتی هەشتی مەتوی موززال	٣	٪٩,٣٧٥
	٦	بەسیتی هەشتی موززال	١	٪٣,١٢٥
	٧	بەسیتی چواری موززال	١	٪٣,١٢٥
نۆیەم: سەریع			٢٢	٪٠,٢٩٥
	١	سەریعی شەشی مەتوی مەوقووف	١٣	٥٩,٠٩٠
	٢	سەریعی شەشی مەتوی مەکشووف	٩	٤٠,٩٠٩
دەیەم: کامیل			٤	٪٠,٠٥٣
	١	کامیلی هەشتی تەواو	٣	٪٧٥
	٢	کامیلی هەشتی مەوقووس	١	٪٢٥
یازدەم: مەدید			٢	٪٠,٠٢٦
	١	مەدیدی هەشتی تەواو	١	٪٥٠
	٢	مەدیدی چواری تەواو	١	٪٥٠
تەویل			١	٪٠,٠١٣
	-	تەویلی هەشتی مەقبووز	١	٪١٠٠

ژمارەی شیعرەکان و ژمارەی کێش و قاڵبە کێشی هەر شاعیرێک و ڕێژەی سەدییان

ز	شاعیر	ژمارەی شیعرەکان	ڕێژەی سەدی	ژمارەی کێش	ڕێژەی سەدی	ژمارەی قاڵب	ڕێژەی سەدی
١	ئەحمەد موختار بەگی جاف	١٠٣	%١,٣٨٤	٤	%٣٣,٣٣٣	١٥	%١٦,٤٨٣
٢	ئەحمەدی کۆر	٥١	%٠,٦٨٥	٤	%٣٣,٣٣٣	٨	%٨,٧٩١
٣	ئەختەر	١٦	%٠,٢١٥	٢	%١٦,٦٦٦	٤	%٤,٣٩٥
٤	ئەخۆڵ	٦٨	%٠,٩١٤	٤	%٣٣,٣٣٣	٩	%٩,٨٩٠
٥	ئەدەب	٨٨	%١,١٨٣	٧	%٥٨,٣٣٣	١٧	%١٨,٦٨١
٦	ئەدیب	١٦	%٠,٢١٥	٢	%١٦,٦٦٦	٧	%٧,٦٩٢
٧	ئەسعەد مەحوی	١٤٤	%١,٩٣٦	٤	%٣٣,٣٣٣	١٣	%١٤,٢٨٥
٨	ئەسیری	٧٣	%٠,٩٨١	٩	%٧٥	٢٤	%٢٦,٣٧٣
٩	ئەڤدەڕەحمان ڕەحمی	٢٠	%٠,٢٦٨	٣	%٢٥	١٣	%١٤,٢٨٥
١٠	ئەورەحمان بەگی بابان	٦٦	%٠,٨٠٦	٥	%٤١,٦٦٦	١٣	%١٤,٢٨٥
١١	باتەیی	٢١	%٠,٢٨٢	٤	%٣٣,٣٣٣	١٢	%١٣,١٨٦
١٢	بەختیار زێوەر	٦٠	%٠,٨٨٦	٨	%٦٦,٦٦٦	٢٩	%٣١,٨٣٨
١٣	بورهان ئاغا (جاهید)	٢٦	%٠,٣٤٩	٢	%١٦,٦٦٦	٩	%٩,٨٩٠
١٤	بێ بەش	٤٠	%٠,٥٣٧	٢	%١٦,٦٦٦	٧	%٧,٦٩٢
١٥	بێخود	١١١	%١,٣٤٩	٧	%٥٨,٣٣٣	٢٦	%٢٨,٥٧١
١٦	بێ کەس	٤٨	%٠,٦٤٥	٢	%١٦,٦٦٦	٧	%٧,٦٩٢
١٧	پەرتەوی هەکاری	١٨٠	%٢,٤٢٠	٦	%٥٠	٣١	%٣٤,٠٦٥
١٨	پیرەمێرد	٤٢	%٠,٥٦٤	٥	%٤١,٦٦٦	١٣	%١٤,٢٨٥
١٩	تاهیر بەگی جاف	٢٦	%٠,٣٤٩	٣	%٢٥	٧	%٧,٦٩٢
٢٠	تاهیر فوئاد	٤٥	%٠,٦٠٥	٥	%٤١,٦٦٦	١٧	%١٨,٦٨١
٢١	تاهیری بەحرکەی (مەلا)	٤٤	%٠,٥٩١	٤	٣٣,٣٣٣	١٣	%١٤,٢٨٥
٢٢	جزیری	١٠٩	%١,٤٦٥	٧	%٥٨,٣٣٣	٣١	%٣٤,٠٦٥
٢٣	چروستانی	٤٩	%٠,٦٥٨	٤	%٢٥	٩	%٨,٧٩١
٢٤	حاجی قادری کۆیی	١٢٤	%١,٦٦٧	٧	%٥٨,٣٣٣	٢٩	%٣١,٨٣٨
٢٥	حەریق	٧١	%٠,٩٥٤	٤	٣٣,٣٣٣	١٤	%٩,٨٩٠
٢٦	حەقیقی	٥٦	%٠,٧٥٢	٦	%٥٠	١٨	%١٩,٧٨٠
٢٧	حەمدی	٣٥٣	%٤,٧٤٥	٧	%٥٨,٣٣٣	١٨	%١٩,٧٨٠
٢٨	حەیدەری	٦٨	%٠,٩١٤	٢	%١٦,٦٦٦	١٢	%١٣,١٨٦
٢٩	خادیم	٤٠٩	%٥,٤٩٨	٧	%٥٨,٣٣٣	٣٥	٣٨,٤٦١
٣٠	خانی	٢٠	%٠,٢٦٨	٤	٣٣,٣٣٣	١٢	١٣,١٨٦
٣١	دەشتی	٦٦	%٠,٨٨٧	٧	%٥٨,٣٣٣	١٧	١٨,٦٨١
٣٢	دڵدار	٢٢	%٠,٢٩٥	٢	%١٦,٦٦٦	٦	%٥,٤٩٤
٣٣	دڵزار	٩١	%١,٢٢٣	٥	%٣٣,٣٣٣	١٦	%١٦,٤٨٣
٣٤	ڕەمزی	١٩١	%٢,٥٦٧	٧	%٥٨,٣٣٣	٢٧	%٢٩,٦٧٠
٣٥	زێوەر	٧٥	%١,٠٠٨	٨	%٦٦,٦٦٦	٢٤	%٢٦,٣٧٣
٣٦	سالم	٢٢٩	%٣,٠٧٨	٦	%٥٠	٣٠	%٣٢,٩٦٧

٣٧	سەفوەت	٦١	٪٠,٨٢٠	٨	٪٦٦,٦٦١	٣١	٪٢٣,٠٧٦
٣٨	سەلام	٣٦	٪٠,٤٨٤	٢	٪١٦,٦٦٦	٧	٪٧,٦٩٢
٣٩	سەیفولقوزات	١٨	٪٠,٢٤٢	٣	٪٢٥	٧	٪٧,٦٩٢
٤٠	سەید ئەحمەد نەقیب	٢٤	٪٠,٣٢٢	٣	٪٢٥	٧	٪٧,٦٩٢
٤١	شاری	٥٦	٪٠,٧٥٢	٣	٪٢٥	٨	٪٨,٧٩١
٤٢	شاکەلی	٧١	٪٠,٩٥٤	٣	٪٢٥	١٣	٪١٤,٢٨٥
٤٣	شاهۆ	١٦٨	٪٢,٢٥٨	٨	٪٦٦,٦٦١	١٨	٪١٩,٧٨٠
٤٤	شوکری فەزلی	١٨	٪٠,٢٤٢	٣	٪٢٥	٦	٪٦,٥٩٢
٤٥	شێخ نووری وشێخ سالح	١٣١	٪١,٧٦١	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢٤	٪٢٦,٣٧٣
٤٦	شێخ رەزای تالەبانی	٢١٣	٪٢,٨٦٣	٥	٪٤١,٦٦٦	٣١	٪٣٤,٠٦٥
٤٧	شێخ نووری و شێخ مستەفا قەرەداغی	١٧	٪٠,٢٢٨	٢	٪١٦,٦٦٦	٥	٪٥,٤٩٤
٤٨	صابری	٢٠٠	٪٢,٦٧٥	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢٠	٪٢١,٩٧٨
٤٩	صافی	٦٨	٪٠,٩١٤	٥	٪٤١,٦٦٦	١٣	٪١٤,٢٨٥
٥٠	عارف عورفی	٩٠	٪١,٢١٠	٢	٪١٦,٦٦٦	١٠	٪١٠,٩٨٩
٥١	عەونی	١٧٤	٪٢,٣٣٩	٤	٪٤١,٦٦٦	١٦	٪١٧,٥٨٢
٥٢	فانی (محەممەد ئاغا)	٩٧	٪١,٣٠٤	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢٣	٪٢٥,٢٧٤
٥٣	فانی (مەلا حوسێن سەعدی)	٢١	٪٠,٢٨٢	٥	٪٤١,٦٦٦	١٢	٪١٣,١٨٦
٥٤	قانیع	٣٠٢	٪٤,٠٦٠	٦	٪٥٠	٢٤	٪٢٦,٣٧٣
٥٥	کاردۆخی	١٣	٪٠,١٧٤	٣	٪٢٥	٥	٪٥,٤٩٤
٥٦	کانی	٢٧	٪٠,٣٦٣	٣	٪٢٥	٨	٪٨,٧٩١
٥٧	کەمالی	١٦٩	٪٢,٢٧٢	٥	٪٤١,٦٦٦	١٣	٪١٤,٢٨٥
٥٨	کوردی	٧٢	٪٠,٩٦٨	٣	٪٢٥	١١	٪١٢,٠٨٧
٥٩	کۆکەیی (مەلا عارف)	٥٠	٪٠,٦٧٢	٥	٪٤١,٦٦٦	١٤	٪١٥,٣٨٤
٦٠	گۆران	٤٢	٪٠,٤٧٠	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢٠	٪١٦,٤٨٣
٦١	لوتفی	٣٩	٪٠,٥٢٤	٣	٪٢٥	٥	٥,٤٩٤
٦٢	مەحوی	٢٠٢	٪٢,٧١٥	٨	٪٨,٧٩١	٢٨	٪٢٠,٧٦٩
٦٣	مستەفا پاشا یامولکی	١٢	٪٠,١٦١	٢	٪١٦,٦٦٦	٦	٪٦,٥٩٣
٦٤	موخلیس (دووسەرەیی)	٧٩	٪١,٠٦٢	٣	٪٢٥	١٧	٪١٨,٦٨١
٦٥	مینەجاف	١١٥	٪١,٥٤٦	٢	٪١٦,٦٦٦	١١	٪١٢,٠٧٨
٦٦	مەلا وسمان	٥٣	٪٠,٧١٢	٢	٪١٦,٦٦٦	١١	٪١٢,٠٧٨
٦٧	مەلای گەورە	٢٥	٪٠,٣٣٦	٤	٪٣٣,٣٣٣	٩	٪٩,٨٩٠
٦٨	مفتی پێنجوێنی	٦٥	٪٠,٨٧٣	٦	٪٥٠	١٠	٪١٠,٩٨٩
٦٩	میرزا غەفوور	٨٥	٪١,١٤٤	٥	٪٤١,٦٦٦	١٤	٪١٥,٣٨٤
٧٠	میهری	٨٧	٪١٠,١٦٩	٤	٣٣,٣٣٣	١١	٪١٢,٠٧٨
٧١	ن. ناری	١٧	٪٠,٢٢٨	٢	٪١٦,٦٦٦	٦	٪٦,٥٩٣
٧٢	ناری	١١٢	٪١,٥٠٥	٥	٪٤١,٦٦٦	١٩	٪٢٠,٨٧٩
٧٣	ناطیق	١١	٪٠,١٤٧	٤	٪٣٣,٣٣٣	٧	٪٧,٦٩٢
٧٤	نالبەند	٥٧٢	٪٧,٦٩٠	٧	٪٥٨,٣٣٣	٣٧	٪٤٠,٦٥٩

٧٥	نالی	١٢٢	٪١,٦٤٠	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢١	٪٢٣,٠٧٦
٧٦	نووری	٥٤	٪٠,٧٢٦	٢	٪١٦,٦٦٦	١٠	٪١٠,٩٨٩
٧٧	وەفایی	١٢٥	٪١,٦٨٠	٧	٪٥٨,٣٣٣	٢٠	٪٤١,٩٧٨
٧٨	ویسالی	١١٦	٪١,٥٥٩	٥	٪٤١,٦٦٦	١٥	٪١٦,٤٨٣
٧٩	هەردی	١٩	٪٠,٢٥٥	٤	٪٣٣,٣٣٣	٧	٪٧,٦٩٢
٨٠	هەرشەمی	٣٦	٪٠,٧٥٩	٣	٪٢٥	١٢	٪١٣,١٨٦
٨١	هێدی	٧٦	٪١,٠٢١	٢	٪١٦,٦٦٦	١٣	١٤,٢٨٥
٨٢	هێمن	٦٥	٠,٨٧٣	٣	٪٢٥	١٩	٪٢٠,٨٧٩

خشتەی ژمارە (٨٦)

کێشی شیعره درێژەکان

زۆرجار چیرۆک و داستان و بەیت بە شیعر دەهۆندرێنەوە، لە کوردیدا ئەو جۆرە بابەتە درێژانە بەزۆری بە کـێـشی برگـەیی(خـۆمـاڵی)(٥+٥=١٠) هۆنراونەتەوە، بەڵام شـان بەشانی ئەمانە هەندێکیان بە کێشی عەرووزی هۆنراونەتەوە، ئەو کێشانەی بۆ شیعری درێژ بەکاردێن بەزۆری لە کێشە کورتەکان، چونکە هەناسەی کورت ماوەی بەردەوامی زۆرتری هەیە، وەکو شەپۆلی کورتی دەنگ کە دوورتر دەڕوا تا شەپۆلی ناوەنجی و درێژ. لێرە بەواوە ئەو چیرۆک و بابەتە درێژانە دەنووسین کە لە کـوردیدا بەکـێشی عـەرووزی نووسراون:

ا- کێشی هەزەجی شەشی مەحزووف(مەقسوور):

ئەم بابەتانەی خوارەوەی پێ نووسراوە:

١- هەموو دوو بەیتییەکانی بابا تاهیری هەمەدانی:

مەگەر شێرو پڵنگی ئەی دڵ ئەی دڵ
بەموو دایم بەجەنگی ئەی دڵ ئەی دڵ
ئەگەر دەستم ڕەسەد خوونت بریجەم
بوینەم تا چە رەنگی ئەی دڵ ئەی دڵ(١)

٢- وەرگێڕانی دوو بەیتەکانی بابا تاهیری هەمەدانی بۆ زاری سۆرای لەلایەن ئەحمەد دڵزاری شاعیرەوە:

دڵم زارو حەزینە چۆن نەناڵم
وجوودم ئاگرینە چۆن نەناڵم
دەبێژن پێم کە چۆن وچەند دەناڵی
کە مەرگم لەکەمینە چۆن نەناڵم(٢)

٣-وەرگێڕانی لەیلەو مەجنوون لەلایەن عەبدوجەبار ئاغای کانی:

لەمابەینی لیوای بەغداوو بەسرە
هەبوو یەک تایەفەی مەشهوورو گەورە(٣)

٤- خۆشی و ترشی، دانانی: داماو(حوسێن حوزنی موکریانی):

بەمندالی بچووک بووم شلک و ساوا
گەلێ نازو نیازم بوو لە ناوا(٤)

ب- کێشی هەزەجی شەشی ئەخرەبی مەقبووزی مەحزووف(مەقسور):

١- مەم وزینی ئەحمەدی خانی:

ئەی شوکری تە جەوهەرا زەپانی
وەی زیکری تەسەیقەلاجەنانی(٥)

٢- وەرگێڕانی مەم و زینی ئەحمەد خانی بۆ بەچکە زاری موکریانی لەلایەن هەژاری موکریانییەوە:

مەیگێڕ وەرە تووخودا دەسادەی
بۆم تێکە دەجامی جەم قومی مەی(٦)
٣- لاس و خەزالی فیدایی(مەلاکەریم):
مەیگێڕە شەرابی بینە تێکە
کاروانی خەمی دڵم بەڕێ کە(٧)
٤- یوسف و زلێخا(کە تا ئێستا بەگومانەوە دەدرێتە پاڵ ئەحمەدی خانی و هێشتا بەتەواوی ساغ نەبۆتەوە):
سەر دەفتەری جوملەیی کیتابان
قەت نابە کوتابە ناوی سوبحان. (٨)
ج- ڕەمەلی شەشی مەحزووف(مەقسوور):
١- مەولوودنامەی کوردی، محەمەد ڕەشاد موفتی:
وا بە ناوی خوا دەکەم من ئیبتیدا
تا بە ئەمری خۆشەویست بێ ئیقتیدا (٩)
٢- مەولودنامەی کوردی، موخلیس(دووسەرەیی):
با بکەین یارانی دین حەمدی خودا
دین ودنیامان زیاتر پێ دەدا(١٠)
٣- مەولودنامەی مەلا حوسێنی شێخانی:
لەبۆ یەزدانی پاک حەمدوو سەناکە
نیشانەی زاتی وی ئەفلاک وخاکە(١١)
٤- مەولودنامەی دەشتی:
ئەی خوادیی بێ شەریک و بێ مەکان
هەر ئەتۆی قەتعەن بەسەرتانێ زەمان(١٢)
٥- مەولویدا مەلایێ باتەیی:
حەمد بێ حەد بۆ خودا ئێ عالەمین
ئەو خوداوێ دایمە دینێ موبین(١٣)
٦- مەولودا عوسمان ئەفەندی(دوملی):
بنامە هوما از دوکنا ابتدا
خاقی نی اردو آمین یاد کن(١٤)
٧- سروودی نەی، جەلالەدینی ڕۆمی، وەرگێرانی ئەحمەد تاقانە:
بژنەڤە ل شمشال کەیاست بۆ دەکا
داد لەدەس دووری دەکات و گۆ دەکا(١٥)
د- ڕەمەلی هەشتی مەحزووف(مەقسوور)
مەولودنامەی سەیید ئەنوەر بەرزنجی:
ئەی برایان وا بەناوی پاکی خوا دەست پێ ئەکەم

خوێندنەوەی مەلودی فەخری کائینات موحتەرەم(١٦)
هـ- بەسیتی هەشتی تەواو(موززال):
١- هۆنراوەی کوردی لەدوڕی بوردی(سەفوەت)
لەیادی هەمسایەکەی دانیشتوویی زی سەلەم
فرمێسکت کرد تێکەڵی خوێنی کە ئەڕژا لەچەم(١٧)
٢- قەسیدەی بوردیە، وەرگێڕانی مەلاحوسێن سەعدی
خوایە بڕێژە ڕەحمەت بۆ سەر چاترینی عالەم
لەگەڵ ئال و ئەتباعی شەووڕۆژ بەهەموو دەم(١٨)
٣- مەرکانەی کوردی بۆ گوڵی بوردی(تاهیر مەلا عەبدوڵلا بەحرکەیی):
ئایا کە ئەسرینی سۆر چاوت ڕژاندی بەکۆر
لەیادی زاتێکە زۆر ئەی کەی لەلای زی سەلەم(١٩)
و- ڕەجەزی چواری تەواو(موززال):
گوێ دێرە نوتقی عاشقان
دا ئەز بخوونم ڤێ خەتێ(٢٠)

=====================

سەرچاوەکان
(١) باباتاهیر، ترانەهای بابا تاهیر، وحید دەستگردی، چاپ وانتشارات جاویدان،ل٢٥.
(٢) بابا تاهیر، گەنجینە، دلزار کردوویەتی بەسۆرانی، سوید،١٩٩٢،ل١٦.

(٣) عەبدوجەبار ئاغای کانی(وەرگێڕ)، لەیلەو مەجنوون، هەولێر، ١٩٦٩،ل٥.
(٤) داماو(حوسێن حوزنی موکریانی)،خۆشی و ترشی، هەولێر، ١٩٧٤،ل٣.
(٥) ئەحـمـەدی خـانی، مـەم و زین، ئامـادەکـردن و پەراوێز نووسـینی: هەژار، پاریس.١٩٩٩،ل٦.
(٦) خانی، مەموزینی خانی، هەژار کردوویە بەموکریانی، بەغدا، ٩٦٠، ل١٢.
(٧) مـەلاکـەریمی فـیدایی، لاس و خەزال، ئامادەکردنی: سەیید مـحەمـەدی سەمـەدی، انتشارات ڕەهرەو، مەهاباد، ٣٨٠ی هەتاوی، ل٣٣.
(٨) مـحـەمـەد عـەلی قـەرەداغی، بووژاندنەوەی مـێـژووی زانایانی کـورد لەڕێگەی دەستخەتەکانیانەوە بەرگی سێیەم، بەغدا ٢٠٠٠،ل٣٠١.
(٩) محەمەد ڕەشاد موفتی، مەلوودنامەی کوردی، هەولێر، ١٣٨١ک،ل١.
(١٠) موخلیس، مەولوودنامەی کوردی، هەولێر، ١٩٦٨،ل١.
(١١) مەلا حوسێن شێخانی، مەولوودنامەی لە پەسندی حەزرەتی ڕەسوولی ئەکرەم، شنۆ، ١٣٦٣ک، ل١.

(١٢) مەلا خدر ئەحمەد عەبدوڵڵا(دەشتی)، مەولوودنامەو بڕوانامەی دەشتی، هەولێر، ١٩٨٨، ل١٣.
(١٣) مەلائی بابەتی، مەولوویدا مەلائی باتەیی، بەغدا، ١٩٨٢،ل١٠.
(١٤) مەلوودانەیی، چاپخانەی ترقی، دمشق، ١٩٣٣،ل٢٠.
(١٥) ئەحمەد تاقانە، جەلالەدینی ڕۆمی و سروودی نەی، بەغدا، ١٩٧٩،ل٣٠.
(١٦) سەیید ئەنوەر بەرزنجی، مەولوودنامەی ڕەسوولی نازدار، بەغدا، ١٩٩٠ل١٣.
(١٧) سەفوەت، دیوانی سەفوەت، ئامادەکردنی: د. عیزەدین مستەفا ڕەسوول، بەغدا، ١٩٨٤،ل١١٣.
(١٨) شرف الدین ابی عبدالله محمد البوصیری، قەصیدەی بوردیە، وەرگێڕانی: مەلا حوسێن شێخ سەعدی، ئامادەکردنی، بەشیر حوسێن سەعدی، هەولێر ١٩٨٥، ل٧، دێڕەکان کێشیان زۆر تەواو دەرناچێ.
(١٩) تاهیر مەلا عەبدوڵڵا بەحرکەیی(وەرگێڕ)، مەرکانەی کوردی بۆ گوڵی بوردی، هەولێر، ١٩٨٦،ل٧.
(٢٠) شێخی سەنعان، فەقێ تەیران، ئامادەکردنی ڕودێنکۆ، مۆسکۆ، ١٩٦٥، ل٦٧.

کتێب و بڵاوکراوەکانی وەزارەتی رۆشنبیری لەساڵی٢٠٠٣ دا چاپ و هاوکاری کردوون

ز	ناوی کتێب	ناوی خاوەن کتێب	جۆری کتێب	چاپ/ هاوکاری
١٦٥	هەزارو یەک پرسیار / جیهان	و. حەسەن عەبدولکەریم	زانستی منداڵان	چاپکردن
١٦٦	ئەو پرسیارانەی منداڵ ئاراستەیان دەکات	و. دلێر میرزا	زانستی منداڵان	چاپکردن
١٦٧	کەرکوک لەناو پاکتاوکردنی رەگەزیدا	محەمەد سەعید سۆفی	سیاسی	چاپکردن
١٦٨	پێشخەوتن	و. نگین جمال	چیرۆکی منداڵان	چاپکردن
١٦٩	کوردستان یان کلۆنیی نەتەوەییەک	و/ د. خەسرەو شالی	سیاسی	چاپکردن
١٧٠	هونەری گۆرانی کۆیەو تایەر تۆفیق	خالید دلێر	هونەری	چاپکردن
١٧١	شاعیرو پێشمەرگەی شەهید حەویز مام برایم هیرانی	کۆکردنەوەو ئامادەکردنی م. سەدرەدین خۆشناو	ژیاننامە	چاپکردن
١٧٢	سیستەمی سیاسی	رێبین رەسول	سیاسی	چاپکردن
١٧٣	لا أهادن	كاظم السماوي	شیعر	چاپکردن
١٧٤	دابڕان	محەمەد عەبدولکەریم سۆڵەیی	شیعر	چاپکردن
١٧٥	خمسه تشكيليين	عادل كامل	لێکۆڵینەوە	چاپکردن
١٧٦	رەشپۆشێکی جیهانی چوارەم	ستەفا سالح کەریم	چیرۆک	چاپکردن